This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

~~XIX.D.2~~

f40 te 158.

יהוה

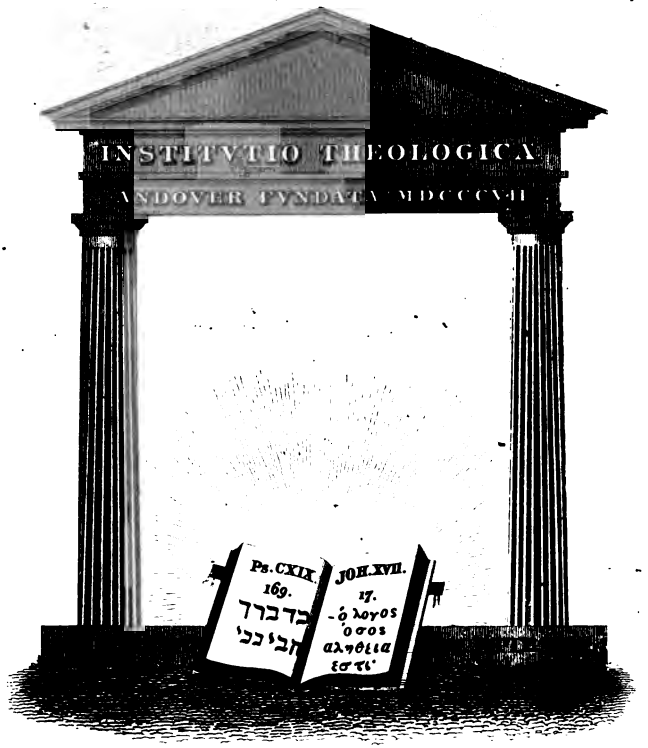

ΠΟΛΥΒΙΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑ.

POLYBII
HISTORIA.

EDIDIT

LUDOVICUS DINDORFIUS.

VOL. IV.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXVIII.

Rec: Aug. 28, 1879.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Polybius quum inter recentiores historicos omnium iniquissima usus sit fortuna, ut non solum de quadraginta quos pariter atque Diodorus scripsit libris illius quindecim, ipsius quinque tantum supersint integri, sed etiam omnia uno maximam partem valde depravato codice sint conservata, atque in ampla Constantinianarum parte eclogarum, quae palimpsesto codice Vaticano continetur, multo peius quam Diodorus sit habitus, etiam eorum qui in amplissimi operis reliquiis restituendis suam per tria amplius secula posuerunt operam multo iniquior fuit quam apud Diodorum conditio, ut non sit mirandum quod plurimis rebus agendis districti ad unam parum saepe attenderunt, quae accuratius observata millena partim prodit vitia partim quomodo sint tollenda satis certo saepe demonstrat, ipsius Polybii omnis dicendi mos et consuetudo. Quae non solum in singulorum usu vocabulorum eorumque formis, sed etiam in omni orationis conformatione tanto accuratius est indaganda quanto magis supparis aetatis scriptorum comparatione destituimur, quoque maiorem ipse etiam minutis in rebus ei impendisse videtur diligentiam, quandoquidem quo ipse vivebat seculo rhetorum grammaticorumque scholae omnes etiam ad maiorem quam ipsos veteres scriptores instituebant accurationem. Nam quod non longo abhinc tempore nemo ortasse aut suspicaturus fuisset aut crediturus, scriptoris tam ravis et sobrii in re minuta, ad quam veterum historicorum ulli in mentem venisset attendere, tantam fuisse per totum pus longissimum et haud dubie etiam in ceteris eius scriptis iligentiam ut duarum concursum vocalium quantumcunque osset evitaret, non solum ubi ipse loqueretur, sed etiam

ubi alios loquentes introduceret, quasi illi quoque, velut legati de rebus gravissimis agentes, hunc concursum non minus reformidassent quam navium aut acierum hostilium conflictum, id ipsum ante paucos demum annos et factum esse animadversum est et ad millena magis minusve gravia vitia indaganda et plurima melius constituenda adhibitum. Cuius inventi laudem qui sibi vindicavit Gust. Ed. Benselerus in libro de hiatu apud scriptores graecos, Fribergae edito a. 1841, quod omnem hac de re quaestionem inchoavit potius quam absolvit et perfecit nec de singulis recte semper iudicavit, nihil obest eius aut veritati inventi aut laudi. Quod etsi recte animadvertit etiam ad eiusmodi esse hiatus extendendum qui neglecta in mediis vocabulis elisione, ut in ἠντιναοῦν pro ἠντινοῦν, quod restitui in fragm. 54 apud Suidam v. *μνησικακεῖν*, ut aliis restituendum dixi vel recentioribus Polybio praef. ad Xenoph. Cyrop. p. XIV ed. Lips. quartae, aut crasi nascatur, ut in *προέθετο* vel *προετίθετο* pro eo quod alibi plerumque legitur *προύθετο*, falsus tamen est quum p. 313 etiam *προεστὼς* putavit contrahendum ut *προύστην*, quod nec contraxit quisquam nec potuit contrahere quin etiam litteram *π* mutaret in aspiratam *φ*, ut in *φροίμιον* et *φροῦδος* ipsoque *θράττειν*.

Rursus idem quod non putavit ferendos partim admissos a Polybio hiatus quosdam vel a poetis non reformidatos partim elisione ab iisdem admissa sublatos, sed quam ipse alienam a prosa iudicaret, defecit eum interdum scientia, nescientem, quae ipse reliceret, confirmari posse testimoniis testium haec omnia extra dubitationem ponentium. Nam quod 10, 47, 1, rectissime scriptum *πολλοὶ γίγνονθ' οἱ πυρσοὶ* p. 312 tanquam non ferendum in prosa mutat in multo deterius *γίγνονται πυρσοί*, non solum eadem Polybius 3, 36, 4, et alibi usus est huius diphthongi elisione, (quae 4, 60, 8: *Τότ' ἤδη βοηθεῖν ἀναγκάζεται αὐτῷ κατὰ δύναμιν* fortasse non elidendo *αι*, sed restituto *ἀναγκάζεθ' ἑαυτῷ* revocanda, etsi non est credibile 3, 81, 10: *Διόπερ εἴ τις δύναιτο συννοεῖν τὰ περὶ τοὺς πέλας ἁμαρτήματα καὶ τῇδέ που προσιέναι τοῖς ὑπεναντίοις ἢ μάλιστα καὶ δι' ὧν εὐχείρωτος ἔσται ὁ προεστὼς τῶν πολεμίων* Polybium scripsisse ἔσθ', nedum id ut

esset *ἐστί*, quae mira est Benseleri opinio p. 221, quum in promptu esset *ὁ προεστὼς ἔσται*, sed fortasse expungendum *ὁ προεστὼς τῶν πολεμίων*, quo post praecedentia *τὸν τῶν ὅλων ἡγεμόνα* hic quoque, ut paullo ante, ubi de eodem *ὅ γε τοιοῦτος*, non admodum opus,) sed etiam aliquoties Philodemus in Voluminibus Herculanensibus, ut dixi praef. ad Diodorum vol. 4, p. XV, etsi librarii mira inconstantia has quidem elisiones servarunt, sed alias usitatissimas sustulerunt, ut apud Polybium, ita apud Philodemum, et in Vaticano Dionysii, hiatus certe plerumque fugientis, multi melioribus eius scripturis optime sunt sublati, sed alii in illo quoque solo male illati. Inter hiatus autem apud Polybium haud dubie ferendos numerandum est *τι* vel *ὅτι* ante vocales, ut apud poetas Atticos, positum, et *μέχρι*, quod ego Polybio constanter restitui pro *μέχρις*, libris modo hoc modo illud, ut solent, praebentibus, Benselero male et *ὅτι* sollicitante et *μέχρις* probante.

Nec quisquam credet, ut ipse fecit p. 205, 206, 292 et alibi, talia quale *τἀ ὅλα* et *τὸ ὅλον* et *τὸ ἔθνος*, per crasin esse contrahenda potius quam a Polybio cum hiatu non minus inevitabili quam post *καὶ* aut *μὴ* esse scripta.

Contra, ut nonnulla attingam eorum quae doctrinam eius videantur evertere, accuratius autem explorata confirmant potius et ipsa tanquam mendosa coarguuntur, nullo modo fieri potest, quod ipse bona fide credidit p. 207, ut Polybius scripserit quod est in codice 1, 28, 11: *Παραπλήσιον γὰρ ἦν ἤδη τὸ γιγνόμενον πολιορκίᾳ· καὶ πάλαι ἂν ἀπωλώλεσαν οὗτοί γε προφανῶς, εἰ μὴ δεδιότες τοὺς κόρακας οἱ Καρχηδόνιοι περιφράξαντες μὲν αὐτοὺς πρὸς τῇ γῇ συνεῖχον, πρὸς δὲ τὰς ἐμβολὰς διὰ τὴν συμπλοκὴν εὐλαβῶς ἔχοντες οὐ προσῆσαν.* Nam etiam ad sententiam adeo incommodum est hians illud *πάλαι* ut librarii aut correctoris abolito commento restituendum Polybio censeam *πάντες*, quod et hic aptissimum est et habet in loco simillimo 3, 53, 1: *Ἐν ᾧ καιρῷ πάντας ἂν ἦν ἀπολέσθαι συνέβη τοὺς περὶ τὸν Ἀννίβαν, εἰ μὴ ὀτρες ἀκμὴν ἐπὶ ποσὸν καὶ προορώμενοι τὸ μέλλον τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἵππεῖς εἶχον ἐν τῇ πρωτοπορείᾳ κτλ.*, , 26, 11 dixit: *Οἱ δὲ λοιποὶ παραχρῆμα πάντες ἀπέρ- ἀπ' αὐτοῦ προφανῶς.*

Nullum enim certum est unquam eiusmodi hiatum excidisse Polybio*) qualem et *πάλαι* illud infert et introduxit qui ei verba praef. ad vol. 1, p. XXXVIII ab me eiecta 3, 39, 3: *Τοῦτο δὲ τὸ μῆκός ἐστι τῆς παραλίου ὑπὲρ τοὺς ἑξακισχιλίους καὶ μυρίους σταδίους*, intulit, aut infelix corrector, qui explosum ibidem p. VIII commentum: *Ἀλλ' ὅμως εἰς τὴν μὲν βουληθέντα καταπλεῦσαι (οὐ) ῥᾴδιον, πρὸς ἣν δὲ κἂν μὴ βούλῃ, φέρει κατ' ἀνάγκην ὁ ῥοῦς*, neque assequi potuit usitatum et necessarium in huiusmodi loco *οὐδὲ* proximis absumptum esse syllabis, eoque destitutum *βουληθέντα* propemodum esse ridiculum, quum sponte intelligatur voluisse debere qui hoc facerent, unde Polybius 15, 31, 5: *Ἵνα μηδὲ βουληθέντες ἔτι δύνωνται λυπεῖν μηδένα*, et 18, 20, 12: *Ἐγὼ γὰρ οὕτω χειριῶ τὰς διαλύσεις ὥστε μηδὲ βουληθέντα τὸν Φίλιππον ἀδικεῖν δύνασθαι τοὺς Ἕλληνας*, dixit quod 30, 2, 5: *Διὰ τὴν ἀπαιδίαν οὐδ' εἰ βουληθείη δυναμένου τὴν ἀρχὴν ἄλλῳ καταλιπεῖν*, omnibusque his locis non ita erat perverse loquuturus ut hoc fecit loco loquentem horum omnium nihil intelligens corrector. Quem enim 1, 62, 6 Benselerus inoffensus transiit hiatum post infinitivum: *Τοῦ γὰρ αὐτοῦ νομιστέον εἶναι ἡγεμόνος τὸ δύνασθαι βλέπειν τόν τε τοῦ νικᾶν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν τοῦ λείπεσθαι καιρόν*, nemo tribuet Polybio, cui *ἡγεμόνος εἶναι* dicere liceret, sed sublato *εἶναι* esse tollendum coniiciat qui contulerit 1, 81, 10: *Τῆς δὲ διαθέσεως ἀρχηγὸν μὲν καὶ μεγίστην μερίδα νομιστέον ἔθη μοχθηρὰ καὶ τροφὴν ἐκ παίδων κακήν, συνεργὰ δὲ καὶ πλείω·* 38, 1a, 5: *Καὶ καθ' ὅσον τοὺς ζῶντας μετὰ τιμωρίας ἐλεεινοτέρους νομίζομεν τῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς ἐκλιπόντων τὸν βίον, κατὰ τοσοῦτο καὶ τὰς περιπετείας τῶν Ἑλλήνων ἐλεεινοτέρας νομιστέον τῶν συμβάντων Καρχηδονίοις*, etsi hi loci non genitivum habent, sed adiectivum. Nam 3, 15, 7: *Ἐνεκάλει Ῥωμαίοις διότι μικροῖς ἔμπροσθεν χρόνοις στασιαζόντων αὐτῶν λαβόντες τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὸ διαλῦσαι ἀδίκως ἐπανέλοιντό τινας τῶν προεστώτων*, valde probabilis est Benseleri con-

*) 3, 44, 8, *πᾶσαι* me invito scriptum pro *πᾶσιν*, ut recte codex, et 2, 25, 5, *πυρὰ* pro *πῦρ*, quod posueram ad Xen. Anab. 3, 1, 3.

iectura delentis illa *εἰς τὸ διαλῦσαι*, quae non tantum hiatum inferunt, minime interpunctione ne hic quidem excusatum, sed etiam inusitatam constructionem et nihil aliud quam quod per se intelligitur dicunt. Quae coniectura tanto videbitur probabilior, si eadem sint ratione corrigenda haec 1, 74, 13: *Οὐ μόνον δὲ περὶ τοῦτον τὸν καιρὸν οὕτως ἀνεστράφη νωθρῶς, ἀλλὰ καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας περὶ τὴν καλουμένην Γόρζαν ἀντιστρατοπεδευσάντων αὐτῷ τῶν πολεμίων, λαβὼν καιροὺς δὶς μὲν ἐκ παρατάξεως εἰς τὸ νικᾶν, δὶς δ' ἐξ ἐπιθέσεως, ὅτε μὲν στρατοπεδευόντων σύνεγγυς αὐτῷ τῶν ὑπεναντίων, ἀμφοτέρους δοκεῖ τούτους εἰκῇ καὶ παραλόγως προέσθαι.* Ubi primum delenda censeo verba *εἰς τὸ νικᾶν*, non solum propter constructionem et inconcinnam inter duo membra collocationem, (dicendum enim erat *λαβὼν καιροὺς εἰς τὸ νικᾶν*,) sed etiam propter sententiam, quae tanquam certam ponit quadruplicem non occasionem hostes aggrediendi, sed ipsam victoriam, quantumvis semper fere incertam, quum *λαβὼν καιροὺς* absolute positum et dicat quod dici hic convenit et per se sufficiat, ut 1, 7, 2: *Ἅμα τῷ λαβεῖν καιρὸν εὐθὺς ἐπεχείρησαν·* 9, 17, 2: *Τοὺς δ' ἔνδοθεν περὶ μέσον ἡμέρας, ὅτε λάβοιεν τὸν καιρόν, ἕνα μὲν αὐτῶν μεθ' ἡσυχίας ἐν ἱματίῳ διὰ τῆς πύλης ἐκπέμψαι*, et in iis quae posui vol. 4, p. 146, 4: *Λαβὼν τὸν ἁρμόζοντα καιρὸν νυκτὸς ἦγειρε τοὺς πρώτους·* Diodori 1, 60, 2: *Τότε τοῦ μίσους καιρὸν λαβόντος ἀπέστησαν οἱ πλεῖστοι·* 10, 25, 3: *Ὁ φθόνος ἐπειδὴ καιρὸν ἔλαβεν, ἄθρους ἐξερράγη.* Deinde quod ex Casauboni coniectura illatum *ἅτε καὶ* pro *ὅτε μὲν* neque probabilitate commendatur neque concinnitate, quum bimembrem sententiam sequatur altera uno membro defecta. Nam ut *παράταξις* convenit *στρατοπεδεύουσι σύνεγγυς αὐτῷ*, ita *ἐπίθεσις* non tenentibus, sed relinquentibus castra, ut nihil putem mutandum, sed integrum post *ὑπεναντίων* membrum intercidisse eiusmodi, ut *ὅτε δ' ἐξιόντων καὶ λεηλατούντων* vel *ὑδρευομένων καὶ προνομευόντων*, quum etiam per se sit credibile edatum et aquatum pabulatumque exiisse qui castra exadsum posuissent. Sic 5, 80, 5: *Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀντεστρατοπέδευον ἀλλήλοις· μετὰ δέ τινας ἡμέρας Ἀντίοχος.. ἐστρατοπέδευσε τοῖς περὶ Πτολεμαῖον. ἐν ᾧ καιρῷ περί*

τε τὰς ὑδρείας καὶ προνομὰς ἐγίγνοντο συμπλοκαὶ πλείους, ὁμοίως δὲ καὶ μεταξὺ τῶν στρατυπέδων ἀκροβολισμοὶ συνίσταντο. Quodsi quid addendum esset illi λαβὼν καιρούς, aptius foret συμβαλεῖν, ut 3, 56, 5: Ἀντιστρατοπεδευσάντων αὐτοῖς.. συμβαλὼν ἐκ παρατάξεως καὶ νικήσας τῇ μάχῃ κτλ. Ita ne littera quidem mutata nihil nisi hic quoque perisse nonnulla statuere sufficiet. Nam lacunis magis minusque amplis pariter atque scholiis nonnullis ex margine illatis librum Vaticanum non carere pluribus quam ipse notavi vol. 1, p. XXXVII constat exemplis, quibus addendum videtur praeter alia hoc ex 3, 15, 11: Τὴν μὲν οὖσαν αἰτίαν ἀληθινὴν παρασιωπῶν, τὴν δ' οὐχ ὑπάρχουσαν περὶ Ζακανθαίων πλάττων, ubi suspicor ex praecedentibus 9: Ταῖς μὲν ἀληθιναῖς αἰτίαις οὐκ ἐχρῆτο, κατέφευγε δ' εἰς προφάσεις ἀλόγους, esse repetitum inutile et molestum ἀληθινήν.

Ac libro 4, 40, 9: Οὖσά τ' ἐξ ἀρχῆς θάλαττα σύρρους τῷ Πόντῳ, καθὰ οἱ παλαιοὶ συμφωνοῦσι, νῦν ἐστι λίμνη γλυκεῖα, etsi non minus certa est correctio Benseleri καθάπερ quam certum 5, 5, 4, δι' ὃ οἱ περὶ Γύργον, ubi codex διόν, scribendum esse διόπερ, si illa sint Polybii, fieri tamen potest ut ex margine irrepserint: sunt enim prorsus congruentia recentiorum consuetudini, velut Georgii Syncelli p. 92, B: Ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν.

Libro 5, 5, 10: Ὁ δὲ βασιλεύς, τὰ μὲν ἀπιστῶν ἤδη τοῖς περὶ τὸν Λεόντιον ἐκ τῆς περὶ τὴν πολιορκίαν ἐθελοκακήσεως, συναισθανόμενος δὲ καὶ ἐκ τοῦ περὶ τὸν Παλοῦντα διαβουλίου αὐτῶν τὴν κακοπραγμοσύνην, quomodocunque habeat illud τὸν Παλοῦντα, de quo mira est coniectura Benseleri p. 232, certum est Polybium post διαβουλίου non posuisse αὐτῶν, etsi delentis Benseleri coniectura minus est probabilis quam nihil nisi transferendum esse post τὴν coniicientis. Nec dubium 5, 71, 2: Προσλαβὼν δὲ καὶ τὴν παρὰ τούτων ἐλπίδα καὶ χορηγίαν προῆγε, καὶ κατασχὼν εἰς τὴν Γαλάτιν γίγνεται Ἀβίλων καὶ τῶν εἰς αὐτὰ παραβεβοηθηκότων gravem latere depravationem non solum in Γαλάτιν, quod nihili, pro Γαλαδῖτιν posito, ut quaevis nomina propria mire saepe sunt in ipso codice Vaticano depravata, sed etiam in ceteris,

quum nihili sit et *κατέχειν* sic dictum et *γίγνεται*, ipsumque Vaticani *αὐτὸ* pro *αὐτὰ* nonnulla hic excidisse prodat.

Eodem libro 5, 74, 9: *Εἶλκε τὸν χρόνον τῶν συνθηκῶν ἀεί, ὑπὲρ τῶν κατὰ μέρος ἀντιλογίας καὶ σκήψεις εἰσφερόμενος*, ubi Benselerus p. 326 delendum arbitratur *ἀεί*, recte animadvertens, nisi ad *εἰσφερόμενος* referatur, inane fore, ipsa sententia tale quid requirit ut *ἀεί τινας* vel *ἀεὶ καινὰς* vel *ἀεί τινας καινάς*, ut est 5, 75, 4: *Καινοί τινες ἀεὶ πεφύκαμεν*, et 1, 68, 10: *Καθόλου δὲ ἔν τι ἀεὶ καινὸν προσεξεύρισκον*, quomodo scribendum videtur pro *ἔν τινι καινῶν*, admisso, ut supra dixi, hiatu post *τι*. Atque 11, 4, 5: *Ὁ πόλεμος ὑπό τινων ὅταν ἅπαξ ἐκκαυθῇ, ποτὲ μὲν αὐτοὺς τούτους πρώτους ἀπόλλυσι, ποτὲ δὲ φέρεται φθείρων ἀδίκως πᾶν τὸ παραπεσόν οἱ, καινοποιούμενος καὶ προσφυσώμενος, ὥσπερ ὑπ' ἀνέμων, ὑπὸ τῆς τῶν πλησιαζόντων ἀγνοίας*, quum uno hoc loco legatur *οἱ*, alienum a Polybio pronomen idemque prorsus supervacuum, quod abest ceteris locis omnibus ubi haec est formula, mutandum coniicio in *ἀεί*, cum *καινοποιούμενος* coniungendum, ut 1, 9, 1: *Καινοτομοῦντας ἀεί τι*.

Quae ferenda Benselerus p. 301 putavit 32, 10, 3: *Οὔτε γὰρ καταγιγνώσκων οὔτε παραπέμπων ἐγώ σε ποιῶ τοῦτο, πολλοῦ γε δεῖ, ἀλλὰ τῷ πρεσβύτερον εἶναι τὸν ἀδελφὸν ἔν τε ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνου καὶ λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἐν ταῖς ἀποφάσεσι καὶ συμβουλίαις καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι, δοκῶν καὶ σὲ τῆς αὐτῆς μετέχειν γνώμης*, quum ne dici quidem sit opus qualia sint, etiamsi hiatus *ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνου* vitium non proderet, quo correcto simul cetera quasi se ipsa corrigunt, ut emendavi apponens: *Ἔν τε ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαί τ' ἀπ' ἐκείνου καὶ λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἔν τε ταῖς ἀποφάσεσι καὶ συμβουλίαις πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι*, addo etiam in *πολλοῦ γε δεῖ* hiatum videri tollendum restituto et hic *δεῖν* et 3, 6, 3: *Ἐγὼ δὲ ταύτας ἀρχὰς μὲν εἶναι τοῦ π ου φήσαιμ' ἄν, αἰτίας γε μὴν οὐδαμῶς ἂν συγχωρήσ . πολλοῦ γὰρ δεῖ, εἰ μὴ καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου διάβασιν ε ἣν Ἀσίαν αἰτίαν εἶναί τις φήσει τοῦ πρὸς τοὺς Πέρσας π μου*, item reposito *οὐδαμῶς ἂν συγχωρήσαιμι, πολλοῦ γ εἰ μὴ κτλ.*, ut saepius *δοκεῖν* apud ipsum Polybium

in *δοκεῖ* depravatum, velut 24, 8 b, 4; 27, 7 a, 2, ipse autem *μικροῦ δεῖν* sic dixit 32, 7, 11: *Τούτους μὲν οὐ προσεδέξατο μικροῦ δεῖν·* 37, 1 c: *Οὐκέτι τὸ γιγνόμενον ἀσεβήματι παραπλήσιον εἶναι, καὶ μὴν οὐδὲ παρασπονδήματι μικροῦ δεῖν.* Deinde ib. (32, 13) 4: *Ἐκεῖνό γε μήν σου ἄγαμαι νῦν ἀκούων* transponendum *ἄγαμαί σου*, ut non ferendus hiatus 3, 84, 13: *Ποιεῖν οὐδὲν ὄντες δυνατοὶ ἔτι*, in ipso Vaticano correctus *ἔτι δυνατοί*.

Nam ut ipsa illa inconstantia et incuria quam in omni hoc genere vel antiquissimis in libris non minus quam in inscriptionibus animadverti dixi praef. ad Diodori vol. 4, p. XV, obstitit quominus quicquid non posset esse Polybii, aut eius certe non conveniret omnis hiatus fastidio, tollerem, praesertim quum correctio saepe ne posset quidem lenis inveniri, nedum certa et indubia, ita saepe levior mutatio non eadem est verior maiorique praeferenda. Velut etsi saepissime nihil nisi elidendae sunt vocales quum aliae quaevis tum *o* imperfecti aut alius temporis, tamen 3, 107, 5, *ἐδυσχρηστοῦντο ἐπὶ τῷ κατειλῆφθαι τὸν προειρημένον τόπον*, delendum videtur *ἐπὶ* potius quam elidendum *o*, ut 1, 18, 7 est: *Δυσχρηστούμενος ἤδη τοῖς πράγμασιν*, et alibi.

Non minori quam in hoc genere incuria versatos esse librarios in omni orthographia ipsisque verborum formis praeter pauca illa quae praefatione ad volumen primum tetigi vitia alia ostendunt centena, ut qui ipsos alioqui optimos et antiquissimos libros velit in talibus imitari iisque fidem habere in rebus in quibus codicum vel optimorum nulla prope est, nisi quatenus rectarum formarum sunt testes, minime etiam quatenus deteriorum, plurima sit laturus aut illaturus quae Graeculorum potius sint millenis post annis natorum peccata quam ipsius Polybii. Non minus enim perversum quam quod loco citato explosi *δικτάτορος* est contrarium vitium *Ὡράτιος* pro *Ὁράτιος*, ut scribere solebat ipse Coraes, quo nihilo melius videtur *Φιλάμμωνος* pro eo quod metrum poscit apud Euripidem *Φιλάμμονος*, ut dictum ad Thes. Stephani, etsi *Φιλάμμωνα* est apud Philodemum *Περὶ εὐσεβείας* p. 11, 15 ed. Gomperz., ut vel papyri multis sunt vitiis inquinati, quae paullatim ita se insinuarunt in linguam ut recta et antiqua orthographia

propemodum evanesceret. Ita, ut uno alteroque defungar exemplo, quum nihil tribuendum sit libris Polybii plerumque γίνομαι et γινώσκω exhibentibus, raro vero γ interponentibus, ut ne Diodori quidem libris eodem fere modo fallentibus fidem habendam videri dixi praefatione ad illum, ita Μάλιος pro Μάλλιος scriptum in Vaticano 1, 27, 11; 39, 15; 2, 31, 8, qui se ipsum refellens Μάλλιος 3, 40, 11, nemo mirabitur aut morabitur qui meminerit vel optimis in codicibus scripta ἀλάσσω, Ἀπολινάριος, Ἀπόλωνος, de quibus Villoisonus Prolegom. ad Homerum p. IV, (1), idemque *Notices et Extraits* vol. 7, p. 420: „Le manuscrit cité par Montfaucon porte καλιέργου au lieu de καλλιέργου, parce que le copiste a suivi la prononciation des Grecs modernes, qui ne font sentir qu' une des deux mêmes lettres accolées et redoublées. Plusieurs éditeurs, qui ignoroient cet usage constant, et trouvoient perpetuellement dans leurs manuscrits ἀλάτω au lieu de ἀλλάττω, en ont conclut faussement qu' il etoit aussi bon de dire ἀλάτω . . . . La connaissance de la prononciation des Grecs modernes, qui est fort ancienne, quoiqu' elle ne soit pas l'antique, est très-utile pour decouvrir la source d'une foule d'erreurs." Quibuscum componenda quae de scriptura μεταλευτικὸν dixit Ameilhonus ib. vol. 5, p. 376, et de ἀμαλοδέτης secundum Draconem producto α dicto a Theocrito Hasius ib. vol. 8, p. 59, denique de codice Georgii Lapithae, in quo „le copiste omet fort souvent la seconde consonne dans les mots où il faut écrire ρρ, λλ, μμ, et ainsi des autres" Boissonadus vol. 12, p. 16, quaeque passim vel antiquioribus in libris conspiciuntur Ἁλικαρνασεύς, Ἑρβησός, Κάσανδρος, λεύσω et similia. Μάλιος quidem, quod est etiam apud Suidam v. Γαλάται, p. 792, B, et v. δικτάτωρ p. 999, B, ubi pro Μαμίλιος ponitur, redarguunt Diodori, Appiani, Zonarae codices modo hoc vol. 1, p. 344, C, modo Μάλλιος p. 360 praebentes modo miris modis deformantes. Vicissim constanter s solet in libris ἀπρίλλιος, ut hodie Graeci solent scri- l , quorum consuetudo ut Byzantinis chronographis in no- t us peregrinis sit relinquenda, Polybio similibusque scri- l ous non est obtrudenda. Nihili enim est quod in codice l no constanter scriptum πρῶρρα, quum etiam in inscrr.

sit μελάμπρωρος, ut saepe βόρρειος et similia conspiciuntur in libris. Atque alia huius generis in Polybii quoque libris scripta, ut ἕως οὗ, quod Graeci hodie dicunt ἑωσοῦ, pro ἕως, et πεζικὸς pro πεζός, quod et ipsum hodie dicitur, de quibus vol. 1, p. LIV et XLIX (ubi add. 1, 23, 1; 1, 40, 15; 1, 41, 4), et σφαλείησαν, de quo ib. LIII (ubi add. διαπτοηθεῖεν 3, 51, 5), unius auctoritate codicis illi non magis vindicantur quam quod nemo ei tribuet semel illatum 12, 15, 5: Ἡμεῖς δὲ τὸ μὲν ἐπιμετροῦν τῆς ἀπειθείας αὐτοῦ χάριν ἀφήκαμεν, τὰ δ' οἰκεῖα τῆς προθέσεως αὐτῶν οὐ παρελείψαμεν, pro παρελίπομεν, ut apud Dionem Cassium vol. 5, p. XII non solum ἐκλείψωμεν, sed vel ἀπολιπῆναι illatum notavi pro ἐκλίπωμεν et ἀπολείπεσθαι. Nihil autem fallacius est illa vel optimorum librorum in iisdem repetendis vitiis pertinacia, ut cavendum sit ne quis, dum optime se agere opinetur, quum illos revereatur, vel maxime decipiatur. Quo de genere quum plurima supersint etiam apud Polybium corrigenda, ceteris alium in locum dilatis, addo tantum non minus vitiosum quam quod praef. ad Diodori vol. 3, p. VI notavi 3, 110, 5, πολὺν ἐποιεῖτο θόρυβον, esse quod bis quidem apud Polybium apparet, 29, 3, 15: Ὁ Λυκόρτας μεγάλην ἐπυιεῖτο φαντασίαν· 32, 7, 9: Τοιαύτην ἐποιεῖτο τὴν φαντασίαν, sed bis est corrigendum ἐποίει, ut est 14, 2, 4: Τοῖς ὑπεναντίοις ποιῶν φαντασίαν ὡς τοῦτο πράττων τῆς πολιορκίας ἕνεκα· 17, 10, 7: Φαντασίαν ποιήσαντα καὶ προσδοκίαν διὰ τὸ τῆς βασιλείας ὄνομα, et ποιεῖσθαι ὁρμὴν pro ποιεῖν illatum notavi praef. ad Diodorum vol. 1, p. XXXIV. Quae scripta ab utroque crederem, si exemplis confirmata viderem participiorum medii, qualia sunt illa quae medium evertunt activi. Certissimum item qui 1, 13, 1, ἐν τῷ περὶ Σικελίας πολέμῳ, et 10 scripsit τοῦ πρώτου συστάντος πολέμου Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις περὶ Σικελίας· 3, 9, 7: Ἡττηθεὶς τῷ περὶ Σικελίας πολέμῳ, eundem non scripsisse 1, 83, 8, τοὺς ὑπολειπομένους παρ' αὐτοῖς αἰχμαλώτους ἐκ τοῦ περὶ Σικελίαν πολέμου· neque 3, 32, 7: Θεωροῦμεν τὸν Ἀννιβαϊκὸν (πόλεμον ἀφορμὰς εἰληφότα) ἐκ τοῦ περὶ Σικελίαν, quod etiam loco secundo male infert Monacensis, sed bis Σικελίας. Nam etiam 3, 29, 4: Καὶ μὴν ἐν ταῖς περὶ

Σικελίας συνθήκαις ἦν ἔγγραπτον, Vaticanus male *Σικελίαν*. Quod ita fere convenit quasi 1, 26, 1, *μὴ περὶ Σικελίαν ὁ κίνδυνος γένηται* scribas.

Libro 2, 38, 3: *Τό τε γὰρ τῶν Ἀρκάδων ἔθνος, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῶν Λακώνων, πλήθει μὲν ἀνδρῶν καὶ χώρας οὐδὲ παρὰ μικρὸν ὑπερέχει· καὶ μὴν οὐδὲ τῶν τῆς ἀνδραγαθίας πρωτείων οὐδενὶ τῶν Ἑλλήνων οἷοί τ' εἰσὶν οὐδέποτε παραχωρεῖν οἱ προειρημένοι*, non magis ferri posse quod Scaliger pro *οὐδὲν* intulit *οὐδενί*, sed necessarium esse *οὐδέσι*, quam apud Demosthenem p. 14, 20: *Ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματα ὑμῖν, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά*, ubi *οὐδέσι* G. Dindorfius, nemo monitus dubitabit. Et ut ridicula omnibus videretur superstitio alterum altero defendentis, ita eadem non minus est iniuriosa in Polybium et illa de quibus modo dixi et alia permulta quae alibi exploravi et explosi aut explodam vitia aliquot eorundem exemplis inter se defensa potius opinantium quam altera alteris everti intelligentium.

Quod dixi praefatione ad vol. 1, p. VII, primorum quinque librorum codicem Vaticanum, quantumvis plerumque veteris, unde ductus est, exemplaris vitia repetat, immunemque se praestet illis infelicium correctorum lusibus, quibus ceteri abundant codices, est tamen ubi leviora quaedam exstitisse videatur qui corrigeret, non quidem in ipso, sed in antiquiori quodam exemplari. Nam quod est 1, 2, 6: *Σικελίας μὲν γὰρ καὶ Σαρδοῦς καὶ Λιβύης οὐδ' ἐπεβάλοντο καθάπαξ ἀμφισβητεῖν, τῆς δ' Εὐρώπης τὰ μαχιμώτατα γένη τῶν προσεσπερίων ἐθνῶν ἰσχυῶς εἰπεῖν οὐδ' ἐγίγνωσκον* (Macedones), Polybium scripsisse credam quum melioribus confirmatum videro quam quae de adiectivo *ἰσχνὸς* ad orationem relato comparata sunt exemplis. Nunc veteris fraudem latere puto correctoris, qui, ut in palimpsesto Vaticano n. 73 lacunam [illegible]e 1, 3, 3, est in altero Vaticano n. 124 nesciens explere, actum est verbis, quae uncis in hac editione sunt inclusa, liciter obtegere studuit, et multo etiam turpius grandem m Scaligeri acumen 1, 2, 8, animadvertit suis celavit comitis, ita sarciret quas relictas videret litteras *σχ...ν ὡς εἰν*, id est *σχεδὸν ὡς εἰπεῖν οὐδ' ἐγίγνωσκον*. Quomodo

Polybius loquitur 1, 66, 10: *Ὅπερ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ἀρχηγὸν γίγνεται στάσεως·* 1, 67, 9: *Σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ἔτι τοῦ πρόσθεν ἀδυνατώτερον·* 3, 49, 7: *Δυσέμβολα καὶ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ἀπρόσιτα·* 5, 31, 6: *Ἐπεὶ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν μεγίστῃ τῶν προγεγονότων ἐπιβολῇ κεχρήμεθα τῆς ἱστορίας.* Nam ipso illo *σχεδὸν* hic etiam propterea vel maxime est opus, quod non omnino verum est, ut iam Reiskius animadvertit, Macedonibus, saepius cum Gallis congressis, ignotas fuisse gentes Europae occidentalis.

Non improbabilis videtur coniectura simili modo natum esse quod 1, 37, 5: *Πολλὰ γὰρ τῶν κυβερνητῶν διαμαρτυραμένων μὴ πλεῖν παρὰ τὴν ἔξω πλευρὰν τῆς Σικελίας... οὐδενὶ προσσχόντες τῶν λεγομένων ἔλαθον ἔξω πελάγιοι, σπουδάζοντές τινας τῶν ἐν τῷ παράπλῳ πόλεις.. καταπληξάμενοι προσλαβέσθαι*, omnes quidem intellexerunt ferri non posse, sed addito post *πελάγιοι*, ut Scaliger et qui etiam *ἐξωσθέντες* proposuit Reiskius voluerunt, ambo rectius et probabilius posituri *γενόμενοι*, ulterius potius depravari sentiens Schweighaeuserus multo minus ipse protulit quod probari posset *ἤλαυνον* vel *ἤλασαν*. Recte ad sententiam et facilius *ἔπλεον* Naberus. At siquis hic quoque correctorem, qui nihil nisi litteras obscuras *ἔθ.ον* cernens ex iis *ἔλαθον* faceret, agnoscat, facile restituitur *ἔθεον*, ut saepius ipse Polybius dixit *τρέχειν* de navigantibus, *θεῖν* post Homerum Xenophon et alii. Nam imperfecto hic opus propter sequentia.

His superest ut addam paucorum quorundam de plurimis locorum quos quantumvis corruptos intactos reliqueram correctiones. 1, 37, 8: *Καθόλου δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς πάντα χρώμενοι τῇ βίᾳ, καὶ τὸ προτεθὲν οἰόμενοι δεῖν κατ' ἀνάγκην ἐπιτελεῖν καὶ μηδὲν ἀδύνατον εἶναι σφίσι τῶν ἅπαξ δοξάντων, ἐν πολλοῖς μὲν κατορθοῦσι διὰ τὴν τοιαύτην ὁρμήν, ἐν τισὶ δὲ προφανῶς σφάλλονται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς κατὰ θάλατταν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς γῆς πρὸς ἀνθρώπους καὶ τὰ τούτων ἔργα ποιούμενοι τὰς ἐπιβολὰς τὰ μὲν πολλὰ κατορθοῦσι διὰ τὸ πρὸς παραπλησίους δυνάμεις χρῆσθαι τῇ βίᾳ, ποτὲ δὲ καὶ σπανίως ἀποτυγχάνουσι· πρὸς δὲ τὴν θάλατταν καὶ πρὸς τὸ περιέχον ὅταν παραβάλλωνται καὶ βιαιομαχῶσι, μεγάλοις ἐλαττώμασι περιπίπτουσιν.*

Quum non solum supervacuum, sed etiam perversum sit illatum post *ποτὲ* adverbium *σπανίως*, idemque ne verum quidem de Romanis haud raro victis et fusis fugatisque et prope ad interneciomem caesis, ut ipse fatetur Polybius 9, 3, 6: *Τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀπιστήσαι πῶς Ῥωμαῖοι, πολλαῖς μὲν ἡττημένοι μάχαις ὑπὸ Καρχηδονίων, οὐ τολμῶντες δὲ κατὰ πρόσωπον ἔτι συγκαθίστασθαι τοῖς ὑπεναντίοις, ὅμως οὔτ' εἴκειν οἷοί τ' ἦσαν οὔτ' ἐκχωρεῖν τῶν ὑπαίθρων*; et Dionysius A. R. 2, 6: *Πολλαὶ ἐν γῇ στρατιαὶ Ῥωμαίων ἀπώλοντο πανώλεθροι, πολλοὶ δ' ἐν θαλάττῃ στόλοι διεφθάρησαν αὖτανδροι* et quae sequuntur: Polybium scripsisse coniicio *ποτὲ δὲ καὶ πάντως ἀποτυγχάνουσι*, ut vicissim 10, 3, 7: *Περιγενομένης δ' αὐτῷ τῆς ἐπ' ἀνδρείᾳ φήμης ὁμολογουμένης διὰ τὴν προειρημένην χρείαν, λοιπὸν ἤδη πάντως αὐτὸν ἐδίδου κατὰ τοὺς ὕστερον καιροὺς εἰς τὰς κατ' ἰδίαν κινδύνους, ὅταν (ὅτ') εἰς αὐτὸν ἀναρτηθεῖεν ὑπὸ τῆς πατρίδος αἱ τῶν ὅλων ἐλπίδες· ὅπερ ἴδιόν ἐστιν οὐ τῇ τύχῃ πιστεύοντος, ἀλλὰ νοῦν ἔχοντος ἡγεμόνος*, ubi *πάντως* omnem pervertit sententiam, restitui necessarium hic *σπανίως αὐτὸν ἐδίδου*, ut c. 13, 1 dicit: *Ὁ δὲ Πόπλιος ἐδίδου μὲν αὑτὸν εἰς τὸν κίνδυνον, ἐποίει δὲ τοῦτο κατὰ δύναμιν ἀσφαλῶς.*

Libro 4, 62, 1: *Καὶ τὸν τέριτον ἐπιπορευόμενος τὸν κατὰ τὴν Πιερίαν ἔφθειρε καὶ λείας περιβαλόμενος πλῆθος ἐπανῆγε*, scribendum *τόν τε σῖτον*, ut vidit Kirchhofius in Herme Berol. vol. 2, p. 471.

Libro 11, 21, 4, pro *τῇ δὲ παρὰ τῶν καταβαινόντων ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἱππεῦσιν εὐχειρίᾳ*, legendum *τῇ δὲ τῶν παρακαταβαινόντων τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἱππεῦσιν* coniecit G. Michael Dissert. de ratione qua Livius in tertia decade opere Polybiano usus sit, Bonn. 1867, p. 78, idemque p. 72 libro 10, 26, 4, *γονεῖς* pro *υἱεῖς* ex Livii 27, 31, 5, *parentibus*.

Libro 26, 2, 11: *Εἰ δὲ βούλονται γίγνεσθαι σφίσι τὰ ἀγγελλόμενα καὶ μηδένα καταφρονεῖν τῶν γραφομένων, τροφὴν ποιήσασθαι παρεκάλει τοῦ μέρους τούτου τὴν ἐχομένην. εἰ δὲ μή, σαφῶς εἰδέναι διότι τἀναντία συμβαίνεται ταῖς ἐπινοίαις αὐτῶν· ὃ καὶ νῦν ἥκει γενόμενον* (vel *γόμενον*). Non solum *εἰδέναι δεῖν ὅτι* vel *διότι* scribendum,

ut saepius dicitur *εἰδέναι χρή*, sed etiam *ἥκει γενόμενον*, quod nihili, corrigendum *ἤδη γεγονέναι*.

Libro 29, 9, 13: *Καὶ γὰρ ἡ τοῦ τότε βασιλεύοντος μεγαλοψυχία δῆλος ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι*, scribendum *διάδηλος*, ut dixi praef. ad Diod. vol. 4, p. XII.

Libro 38, 2, 9: *Τὸ δὲ ἔθνος, καθάπερ ἐν παροιμίᾳ ἔφη, οὐ μόνον τὰ διδόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδέχοντο τῇ λαιᾷ χειρί*, ubi neque *ἡ* pro *ἐν* neque *ἐστίν*, quae coniecerunt Ursinus et Schweigh., fert hiatus, qui tollitur restituto *φασίν*. Sed eodem loco multo gravius latere in praecedentibus vitium *καὶ λοιμῶν αἴτιοι τὸ δὲ ἔθνος* vidit Reiskius, cuius coniecturis praestat *καὶ λυμεῶνες τοῦ ἔθνους*, ut loquitur Diodorus 2, 55, 4.

Vol. 3, p. 371, 23. Add. 2. — 376, 32. L. *τοῦ*. — 377, 8. Add. 19. — 27. 35] L. 25. — 380, 9. *παρειληφότος*] L. *εἰληφότος*. — 438, 25. *κληθείς*] L. *ὀνομασθείς*. — 487, 4. *βυρσῶν*] L. *θυρεῶν*.

Vol. 4, p. 16 inscr. XXIX] L. XXXI.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI PRIMI.

Cap. I. (Ol. 153, 3. A. Urb. 589.) Cretensium bellum intestinum. Rhodii denuo petunt societatem Romanorum. Sed frustra.
Cap. II. Libertas conceditur Gallograecis.
Cap. III. Pompam magnificam ducit Antiochus.
Cap. IV. Ludos celebrat.
Cap. V. Tiberium Gracchum legatum excipit.
Cap. VI. (Ol. 153, 4. A. Urb. 590.) Legatio Rhodiorum et Achaeorum. Prusiae legatio adversus Eumenem Gallograecis favent Romani.
Cap. VII. Deprecantur Rhodii. Societas iungitur cum Rhodiis.
Cap. VIII. Achaei deprecantur pro exsulibus Romam evocatis. Iniquum responsum senatus. Non remittuntur exsules. Charopis et Callicratis insolentia.
Cap. IX. Gracchus Cammanos subigit. Attalus et Athenaeus respondent calumniis Prusiae. C. Sulpicius, M. Sergius, legati in Graeciam et Asiam.
Cap. X. C. Sulpicius acerbe agit cum Eumene.
Cap. Xa. Hunc eo impensius complectuntur Graeci.
Cap. XI. Dianae templum in Elymaide. Tabae oppidum Persidis. Mors Antiochi Epiphanis.
Cap. XII. Demetrius obses Romae petit a senatu ut in regnum Syriae restituatur. Eius postulatum negat senatus. Cn. Octavius legatus in Asiam et in Macedoniam et ad Ariarathem.
Cap. XIII. M. Iunius, Cn. Octavius, legati. Trocmi.
Cap. XIV. (Ol. 154, 1. A. Urb. 591.) Ariarathes succedit patri. Amicitiam renovat cum Romanis.
Cap. XV. Eorum amicitia laetatur. Ossa matris et sororis repetit a Lysia.
Cap. XVa. Artaxias, hortationibus Ariarathis obtemperans, a facinore quodam abstinet.
Cap. XVI. Rhodiorum legatio Romam.
Cap. XVII. Calynda Rhodiis sese tradit.
Cap. XVIIa. Rhodii ab Eumene dona accipiunt. De quo vitu perat eos Polybius.
Cap. XVIII. (Ol. 154, 2. A. Urb. 592.) Aegypti regnum interduo fratres divisum. Canuleius et Quintus legati. Astuta senatus consilia. T. Torquatus et Cn. Merula legati.

Cap. XIX. Cn. Octavii caedes. Demetrius deliberat cum Polybio. Non huius sequitur consilium.
Cap. XX. Diodorus educator Demetrii. Menyllus legatus Ptolemaei senioris, adiuvat Demetrium.
Cap. XXI. Apollonius Apollonii filius. Fugam parat Demetrius. Polybius aeger. Demetrius bibax. Monita Polybii.
Cap. XXII. Venatum exire se simulat Demetrius. Ostiae conscendit navem.
Cap. XXIII. Sero comperta fuga. Legatos in Asiam decernit senatus. Demetrius in Lycia.
Cap. XXIV. Cato queritur de luxu Romanorum.
Cap. XXV. Cyprum petit Ptolemaeus Physcon. T. Torquatus, Cn. Merula, legati.
Cap. XXVI. Cypro cedere non vult Philometor. Physcon ad Apin in Libya. Desciscunt ab eo Cyrenaei. Catabathmus magnus. Tetrapyrgia. Vincitur a Cyrenaeis Ptolemaeus.
Cap. XXVII. Legati Romani re infecta redeunt. Comanus et Ptolemaeus fratres.
Cap. XXVIII. Peraeae incolarum delirium. — Brevius fragmentum.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI SECUNDI.

Cap. I. (Ol. 154, 3. A. Urb. 593.) Legati Ptolemaeorum Romae. Decretum senatus. P. Apustius, C. Lentulus, legati.
Cap. II. Lis de Emporiis circa Syrtin inter Masinissam et Carthaginienses. Romanorum iudicium iniquum. Aphtheratus. Emporia amittunt Poeni.
Cap. III. Legationes Romam mittunt reges Asiae. Prusias et Eumenes. Ariarathes.
Cap. IV. Demetrius a Romanis rex appellatur. Ei favet Tib. Gracchus. Isocrates criticus.
Cap. V. (Ol. 154, 4. A. Urb. 594.) Ariarathis legatio. Attalus Romam venit.
Cap. VI. Legatio Demetrii senatui tradens interfectorem Cn. Octavii et Isocratem grammaticum, eique coronam offerens. Coronam solam, non viros adductos accipit senatus. Isocrates grammaticus.
Cap. VII. Leptines fanaticus. Isocrates, horridum Romae spectaculum. Spes non fefellit Leptinem. Responsum senatus. Legatio Achaeorum libertatem petens exsulum.
Cap. VIII. Aemilii Pauli abstinentia.
Cap. IX. Scipionis Aemiliani matura gloria. Eius notitia cum Polybio. Eiusdem ad Polybium oratio.
Cap. X. Huius responsum. Inter eos amicitia.
Cap. XI. Virtutes iuvenis Scipionis. Luxuria iuvenum Romanorum post bellum Persicum. Scipionis modestia et continentia. Liberalitas et abstinentia.

Cap. XII. Mors Aemiliae. Matronarum pompae. Mater Scipionis. Hunc matronae laudant.
Cap. XIII. Eius liberalitas in amitas. Lex Romana de dote. Tib. Gracchus et Scipio Nasica generi Scipionis maioris. Liberalitatem Scipionis minoris mirantur.
Cap. XIV. L. Aemilii obitus. Scipionis liberalitas in fratrem Fabium. Sumptus muneris gladiatorii. Liberalitas in sorores. Eiusdem continentia.
Cap. XV. Fortitudinis exercitatio, venatio. Polybius venationis socius Scipioni.
Cap. XVI. Hunc de Scipione narrationis excursum explicat Polybius.
Cap. XVII. (Ol. 155, 1. A. Urb. 595.) Delii in Achaiam migrant. Res repetunt ab Atheniensibus.
Cap. XVIII. (Ol. 155, 2. A. Urb. 596). Issensium et Daorsorum legatio Romam missa. Queruntur de Dalmatis. C. Fannius legatus. Dalmatae.
Cap. XIX. (Ol. 155, 3. A. Urb. 597.) Fannius male acceptus a Dalmatis. His bellum indicitur.
Cap. XX. Ariarathes ab Oroferne ope Demetrii regno pulsus Romam venit. Sext. Iulius consul. Demetrii legati. Orofernes rex Cappadociae. Bacchicam lasciviam invehit.
Cap. XXa. Lycisci, hominis turbulenti mors honesta Aetoliam ex turbis eruit.
Cap. XXI. Lyciscus Aetolus. Mnasippus Boeotus. Chremias Acarnan. Charops Epirota. Huius nequitia. Myrto et Nicanor socii Charopis. Mater adiutrix saevitatis.
Cap. XXII. Phoenice oppidum Epiri. Romam abit Charops. Falsum senatusconsultum effingit.
Cap. XXIII. Eumenis elogium. Attalus restituit Ariarathem.
Cap. XXIV. (Ol. 155, 4. A. Urb. 598.) Legati ex Phoenice Epiri. C. Marcius Cos.
Cap. XXV. Attalus victus a Prusia. In templa furit Prusias. Elaea. Thyatira. Hieracome. Apollo Cyrius Temni.
Cap. XXVI. Athenaeus frater Attali Romam legatus. Legati Romanorum in Asiam.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI TERTII.

Cap. I. (Ol. 156, 1. A. Urb. 599.) Auditur Athenaeus frater Attali. Legati mittuntur in Asiam. Achaeorum legati de ...nissione evocatorum.
(II. Eorundem nova legatio Romam missa.
(III. Archias praefectus Cypri, insulam Demetrio prodere atur. Deprehensus suspendio vitam finit. Vani vana ıtant.
(IV. (Ol. 156, 2. A. Urb. 600.) Massiliensium legatio. eruntur de Liguribus.

Cap. V. Q. Opimius consul. Ptolemaeus iunior accusat fratrem. Restituitur in Cyprum.
Cap. VI. Bellum inter Attalum et Prusiam dirimere student Romani.
Cap. VII. Romanos legatos violant Ligures. Vulneratur Flaminius. Opimius consul.
Cap. VIII. Bellum cum Oxybiis et Deciatis. Proelio vincuntur illi et Opimio se tradunt omnes.
Cap. IX. Aristocrates praetor Rhodiorum.
Cap. X. Ariarathes et Mithridates socii Attali. Romani legati amicitiam renunciant Prusiae.
Cap. XI. Athenaeus frater Attali classis praefectus. Novi legati Romani. Pax Attali cum Prusia.
Cap. XII. Prienenses pecuniam depositam ab Oroferne tradere nolunt Ariarathi. Eos Ariarathes cum Attalo vexat. Antiphanes Bergaeus.
Cap. XII a. Ad Graecas res reversus de Oropo ab Atheniensibus vastata narrat Polybius.
Cap. XIII. (Ol. 156, 3. A. Urb. 601.) Achaei frustra petunt dimissionem evocatorum.
Cap. XIV. Demetrius ebriosus. Ei opponitur Alexander Balas. Rhodiorum legatio de bello Cretico.
Cap. XV. Cretenses et Rhodii auxilia petunt ab Achaeis. Variae in concilio Achaeorum sententiae. Antiphanes Cretensis. Telemnastus. Callicrates.
Cap. XV a. Rhodii ad incitas redacti mala consilia capiunt.
Cap. XVI. (Ol. 156, 4. A. Urb. 602.) Attalus Eumenis filius Romae; Demetrius Ariarathis; Alexander Balas et Laodice cum Heraclide in senatum introducti. Alexander opem impetrat adversus Demetrium.
Cap. XVII. Fragmenta minora.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI QUARTI.

Cap. I. Geographica Polybius peculiari libro Historiarum suarum complexus est. Argumentum huius libri.
Cap. II. Homerus ficta cum veris connectit. Aeolus, Danaus, Atreus. Res veras poetice expressit. Thynni pisces.
Cap. III. Venatio xiphiae piscis. Scylla et Charybdis.
Cap. IV. Tres partes poeseos. Homeri poesis est scriptio philosophica. A freto Siculo sibi caverunt veteres.
Cap. V. Contra superiores scriptores geographicos disputat Polybius. Primum contra Pytheam. Thule insula. Pulmo marinus. Pytheae fidem non habet Polybius.
Cap. VI. Contra Dicaearchum de distantia a Peloponneso ad fretum Herculis.
Cap. VII. Contra Eratosthenem de longitudine Hispaniae, de

Gallis in Hispania. De longitudine Europae et de eius promontoriis.
Cap. VIII. Thynnus glande vescitur. Lusitaniae felix temperies.
Cap. IX. Turdetani et Turduli, Hispaniae populi. Celtae. Columnae. Fons singularis natura Gadibus. Argentea metalla. Glebae amnibus devectae. Luxuria regis Hispani.
Cap. X. Pisces sub terra. Rhodani ostia. Corbilo emporium. Alces in Alpibus. Alpium magnitudo et altitudo. Earum transitus. Lacus in Alpibus.
Cap. XI. Vinum arbustivum. Iter ab Apulia ad fretum. Etruriae longitudo. Crater. Opici et Ausones. Sila. Lacinium. Crateres in Hiera insula.
Cap. XII. Haemus mons. Via Ignatia. Peloponnesi ambitus.
Cap. XIII. Mensura distantiarum.
Cap. XIV. De Alexandria Aegypti. Tria genera incolarum. — Varia Fragmenta Latina.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI QUINTI.

Cap. I. (Ol. 157, 1. A. Urb. 603.) Igneum bellum adversus Celtiberos.
Cap. II. Marcellus in Hispania. Legatio Bellorum et Tittorum. Oratio sociorum. Aravacarum legatio. Eorum oratio.
Cap. III. Marcelli virtuti diffidit senatus. A. Postumius, L. Licinius Lucullus Coss.
Cap. IV. Romana iuventus timet bellum. Scipio ad pericula se offert.
Cap. V. Eius certamen singulare cum Hispano.
Cap. VI. (Ol. 157, 2. A. Urb. 604.) Catonis dictum de Achaeis. Achaici exsules liberantur a senatu Romano.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI SEXTI.

Cap. I a. Polybii ratio conciones et colloquia politicorum virorum tractandi.
Cap. I b. Ad inferendum Carthaginiensibus bellum Romani speciosum expiscantur praetextum.
Cap. I. (Ol. 157, 3. A. Urb. 605.) Belli Punici tertii primordia. Uticenses Romanis se tradunt. Carthaginiensium legati Rom. Res suas Romanis tradunt.
II. Quid sit tradere se Romanis. Senatus respondet letis Carthaginiensium. Illi redeunt Carthaginem.
III. Magonis Bruttii oratio. Obsides mittunt Poeni. Q. Fabius Maximus praetor Siciliae.
IV. Romani ad Uticam. Magnae opes Carthaginis.

Cap. V. Stupor ac furor Poenorum, audito responso Romanorum.
Cap. VI. Scipionis virtus in Africa. Dictum eiusdem. Catonis dictum de Scipione.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI SEPTIMI.

Cap. I a. Hominum sententiae diversae. De Romanis bellum Punicum tertium suscipientibus et de Pseudophilippi bello. Ad Carthaginienses quod attinet, alii Romanos sapientia et politica egisse dicebant.
Cap. I b. Alii contra superba et iniqua; hi a civili ipsorum instituto eos descivisse aiebant.
Cap. I c. Illi vero necessitatis causam eis suggerebant.
Cap. I d. In Graecia res Pseudophilippi miracula habentur et vix fidem inveniunt.
Cap. I. (Ol. 157, 4. A. Urb. 606.) Ex historia belli Macedonici tertii contra Pseudophilippum. Museum Macedoniae locus.
Cap. I e. Polybius a M. Manilio ex Achaia Lilybaeum arcessitus.
Cap. I f. Quomodo de se ipso loquatur explicat Polybius.
Cap. I g. Callicratis statuae abiectae, Lycortae autem restitutae.
Cap. I h. Legatio Romanorum ad pacem inter Prusiam et Nicomedem componendam.
Cap. II. Prusiae mores et ingenium. Subditorum animos a se abalienaverat.
Cap. III. Masinissae obitus et elogium. Corporis vigor. Eius filii. In agriculturam eiusdem merita. Scipio Cirtae res constituit. Simplex victus Masinissae.
Cap IV. Quarum rerum causas non intelligunt homines, ad deum aut fortunam referre amant. Quarum autem causas intelligere licet, hae ad deos referendae non sunt, quod tamen saepius fit. Hominum paucitas in Graecia aetate Polybii. Huius rei causas et remedium invenire haud difficile. Prodigiosum vero Macedonum fatum irae deorum imputandum videtur.

ARGUMENTUM LIBRI DUODEQUADRAGESIMI.

Cap. I a. Prooemium libri de infortunio Graeciae. Calamitas Graecorum his in temporibus Carthaginiensium calamitate maior etiam videtur.
Cap. I b. Antiquiores Graeciae calamitates praesentibus non comparandae.
Cap. I c. Idem.

Cap. I d. Acerbitatis in his scribendis accusationem repellit Polybius. Omni rei veritatem anteferre debet historicus. Polybii erga Graecos merita.
Cap. I. (Ol. 158, 1. A. Urb. 607.) Aurelius legatus redit ex Achaia. Sext. Iulius Caesar legatus ad Achaeos. Leniter cum eis agit senatus.
Cap. II. Sext. Caesar agit cum Achaeis. Diaeus et Critolaus, pestes gentis. Achaeorum responsum.
Cap. III. Tegeam pergit Sextus. Decipitur a Critolao, qui ad odium Romanorum Achaeos concitat.
Cap. IV. Q. Caecilius praeses Macedoniae legatos mittit ad Achaeos. Legati Romani eiiciuntur concione. Critolaus insolens in Romanos ad bellum concitat Achaeos.
Cap. V. Idem.

ARGUMENTUM LIBRI UNDEQUADRAGESIMI.

Cap. I a. Ex prooemio libri. Rerum narrationem consulto variat Polybius. Natura nulla in re constans et perpetua. Omnes sensus varietate gaudent: multo magis et animus.
Cap. I b. Eadem narrandi ratione usi sunt veteres historici. Huius rei exemplum. Polybii in historiis institutum.
Cap. I. (Ol. 158, 1. A. Urb. 607.) Asdrubal dux Poenorum. Gulussa, rex Numidarum. Huius cum Asdrubale colloquium.
Cap. II. Gulussa et Scipio. Huius mandata ad Asdrubalem. Scipio portam Carthaginis subfodit. Polybii consilium huic datum. Scipionis responsum.
Cap. III. (Ol. 158, 2. A. Urb. 608.) Asdrubal ad genua accidit Scipioni.
Cap. III a. Huius verba ad praesentes de Asdrubale. Transfugae aliquot muro conscenso maledictis incessunt Asdrubalem. Sua quoque ei insultat uxor. Magni viri est prae oculis in felicitate habere fortunae volubilitatem. Carthaginis ruinam deflet Scipio.

ARGUMENTUM LIBRI QUADRAGESIMI.

Cap. I. (Ol. 158, 2. A. Urb. 608.) Pytheas Thebanus altera fax belli. Bellum Achaicum.
Cap. II. Obit Critolaus praetor Achaeorum. Diaeus praetor [illegible]os liberat. Pecuniam ac milites imperat Achaeis.
C[illegible]III. Occaecati Achaei. Elei et Messenii. Patrensium [illegible]es et desperatio. Graeciae summa perturbatio. Thebani [illegible]rbe profugiunt.
C[illegible]III a. Vani vana ratiocinantur: proverbium.
C[illegible] IV. Metellus offert conditiones pacis. Respuit pacem [illegible]eus. Huius sodales.

Cap. V. Necant Sosicratem propraetorem. Andronidas pretio se redimit. In Philinum saevit Diaeus. Perierant Achaei ni cito periissent.

Cap. VI. Aulus Postumius Albinus Graecarum litterarum ridicule studiosus. Catonis de eo iudicium. Reliqua Albini vanitas.

Cap. VII. Contemptus artium in eversione Corinthi.

Cap. VII a. Philopoemenis statuae conservatae in Graeciae urbibus.

Cap. VIII. Eidem decretos honores deleri non patiuntur Mummius et decem legati Romani. Philopoemenis gloriam apud consulem legatosque Romanos defendit Polybius. Cuius rei causa ipsi statuam e marmore ponunt Achaei.

Cap. IX. Diaei bona sub hasta venduntur. Polybii abstinentia.

Cap. X. (Ol. 158, 3. A. Urb. 609.) Eiusdem in Achaeos merita. Per mandata decem legatorum singulas urbes obit controversiasque diiudicat.

Cap. XI. Mummii integritas et indulgentia.

Cap. XII. Ptolemaei Philometoris mors et elogium.

Cap. XIII. Confectis mandatis Romam revertitur Polybius. Romanis bene precatur.

Cap. XIV. Historiarum epilogus. Universi argumenti summarium. Nunc superest ut tempora his historiis comprehensa, numerus librorum et universi operis series exponantur.

Polybii reliqua fragmenta.

FRAGMENTA LIBRI XXXI.

Ὅτι ἐξεπολέμησαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κνώ- 1
σιοι μετὰ Γορτυνίων πρὸς τοὺς Ῥαυκίους, καὶ συν-
θήκας ἐποιήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐνόρκους μὴ πρότε-
ρον λύσειν τὸν πόλεμον πρὶν ἢ κατὰ κράτος ἑλεῖν
τὴν Ῥαῦκον. οἱ δὲ Ῥόδιοι, κομισάμενοι τὰ περὶ τῶν 2
Καννίων, καὶ θεωροῦντες οὐ καταλήγουσαν τὴν ὀρ-
γὴν τῶν Ῥωμαίων, ἐπειδὴ περὶ πάντων ἀκολούθως
ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐπειθάρχησαν, εὐθέως τοὺς περὶ
Ἀριστοτέλην πρεσβευτὰς καταστήσαντες ἐξέπεμπον
εἰς τὴν Ῥώμην, δόντες ἐντολὰς πειράζειν πάλιν περὶ
τῆς συμμαχίας. οἳ καὶ παραγενηθέντες εἰς τὴν Ῥώ- 3
μην θερείας ἀκμαζούσης εἰσῆλθον εἰς τὴν σύγκλητον,
καὶ παραυτίκα περὶ τοῦ πεπειθαρχηκέναι τὸν δῆμον
τοῖς ἐπιταττομένοις διεσάφουν, καὶ παρεκάλουν ὑπὲρ
τῆς συμμαχίας, πολλοὺς καὶ ποικίλους διατιθέμενοι
λόγους. ἡ δὲ σύγκλητος ἔδωκεν ἀπόκρισιν, ἐν ᾗ τὴν 4
μὲν φιλίαν παρεσιώπησε, περὶ δὲ τῆς συμμαχίας οὐκ
ἔφη καθήκειν αὐτῇ τοῦτο συγχωρεῖν Ῥοδίοις κατὰ
παρόν.

Ὅτι τοῖς παρὰ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Γαλατῶν πρεσβευ- 2
τὰς συνεχώρησαν τὴν αὐτονομίαν μένουσιν ἐν ταῖς
ταις κατοικίαις καὶ μὴ στρατευομένοις ἐκτὸς τῶν
ων ὅρων. [Exc. de legat. p. 173—174.]

3 Ὁ Ἀντίοχος, ἀκούσας τοὺς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ συν-
τετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Αἰμιλίου Παύλου τοῦ
Ῥωμαίων στρατηγοῦ, βουλόμενος τῇ μεγαλοδωρίᾳ
ὑπεραῖραι τὸν Παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεω-
ροὺς εἰς τὰς πόλεις καταγγελοῦντας τοὺς ἐσομένους
ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης, ὡς πολλὴν γενέσθαι
2 τῶν Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐτὸν ἄφιξιν. ἀρ-
χὴν δ' ἐποιήσατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν, οὕ-
3 τως ἐπιτελεσθεῖσαν. καθηγοῦντό τινες Ῥωμαϊκὸν
ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἀλυσιδωτοῖς, ἄν-
δρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι. μεθ'
4 οὓς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι. συνεχεῖς δ' ἦσαν Κίλικες
εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμένοι τρισχί-
5 λιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. ἐπὶ δὲ τούτοις
Θρᾷκες τρισχίλιοι καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι. τού-
τοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δισμύριοι καὶ χαλκάσπι-
δες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δ' ἀργυράσπιδες, οἷς ἐπη-
κολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τετταράκοντα.
6 τούτων κατόπιν ἦσαν ἱππεῖς Νισαῖοι μὲν χίλιοι, πο-
λιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυσο-
φάλαροι καὶ χρυσοστέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφά-
7 λαροι. μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἑταῖροι
ἱππεῖς· οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους, πάντες χρυσοφά-
λαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν φίλων σύνταγμα,
8 ἴσον καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ
δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι· οἷς ἐπηκολούθει τὸ κα-
λούμενον ἄγημα, κράτιστον εἶναι δοκοῦν σύστημα
9 τῶν ἱππέων, περὶ χιλίους. τελευταία δ' ἦν ἡ κατά-
φρακτος ἵππος, οἰκείως τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων
καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων τοῖς ὅπλοις· ἦσαν δὲ
10 καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. πάντες δ' οἱ προ-
ειρημένοι εἶχον πορφυρᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ

διαχρύσους καὶ ζωωτάς. ἐπὶ δὲ τούτοις ἕξιππα μὲν 11
ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ τετταράκοντα, ἔπειτα ἐλε-
φάντων ἅρμα καὶ συνωρίς· καθ' ἕνα δὲ εἵποντο ἐλέ-
φαντες διεσκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἕξ. τὴν δ' ἄλ- 12
λην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ
δὲ λεκτέον. ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακο-
σίους, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους, βόες δ' εὐτρεφεῖς
περὶ χιλίους, θεωρίδες δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακοσίων,
ἐλεφάντων δ' ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλ- 13
μάτων πλῆθος οὐ δυνατὸν ἐξηγήσασθαι· πάντων γὰρ
τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν
ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων, εἴδωλα διήγετο, τὰ
μὲν κεχρυσωμένα, τὰ δ' ἠμφιεσμένα στολαῖς διαχρύ-
σοις· καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι κατὰ 14
τὰς παραδεδομένας ἱστορίας ἐν διασκευαῖς πολυτε-
λέσι παρέκειντο. εἵπετο δ' αὐτοῖς καὶ Νυκτὸς εἴδω- 15
λον καὶ Ἡμέρας, Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ καὶ Ἠοῦς καὶ
Μεσημβρίας. τὸ δὲ τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρω- 16
μάτων πλῆθος οὕτως ἄν τις ὑπονοήσειεν ὅσον ἦν·
ἑνὸς γὰρ τῶν φίλων, Διονυσίου τοῦ ἐπιστολιαγράφου,
χίλιοι παῖδες ἐπόμπευσαν ἀργυρώματ' ἔχοντες, ὧν
οὐδὲν ἔλαττον ὁλκὴν εἶχε δραχμῶν χιλίων. βασιλι- 17
κοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι χρυσώματ' ἔχον-
τες. ἔπειτα γυναῖκες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις
ἔρραινον εἰς διακοσίας. ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμπευον ἐν 18
χρυσόποσι μὲν φορείοις ὀγδοήκοντα γυναῖκες, ἀργυρό-
ποσι δὲ πεντακόσιαι καθήμεναι, πολυτελῶς διεσκευα-
σμέναι. καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέστατα ταῦτα ἦν. 19

Ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν 4
καὶ κυνηγεσίων κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας, ἐν αἷς τὰς
θέας συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνα-
σίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὁλκείων ἠλείφοντο κροκίνῳ

2 μύρῳ· ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κιναμωμίνου
τὰ ἴσα καὶ ναρδίνου. παραπλησίως δὲ καὶ ταῖς ἑξῆς
εἰσεφέρετο τήλινον, ἀμαράκινον, ἴρινον, πάντα δια-
3 φέροντα ταῖς εὐωδίαις. ἔστρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν ποτὲ
μὲν χίλια τρίκλινα, ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια, μετὰ
4 τῆς πολυτελεστάτης διασκευῆς. ὁ δὲ χειρισμὸς ἐγί-
γνετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως· ἵπ-
πον γὰρ ἔχων εὐτελῆ παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπὴν
5 τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς δ' ἐπέχειν. κατὰ
δὲ τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος
οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δ' ἀνέκλινε, καὶ τοὺς διακόνους
6 δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσήγαγε. καὶ
περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσα-
νέπιπτε· καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψω-
μόν, ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο
καὶ περιήει τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς
ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσ-
7 παίζων. προϊούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας καὶ
πολλῶν ἤδη κεχωρισμένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασι-
λεὺς εἰσεφέρετο ὅλος κεκαλυμμένος καὶ εἰς τὴν γῆν
8 ἐτίθετο, ὡς εἷς ὢν δῆτα τῶν μίμων. καὶ τῆς συμ-
φωνίας προκαλουμένης ἀναπηδήσας ὠρχεῖτο καὶ ὑπε-
κρίνετο μετὰ τῶν γελωτοποιῶν, ὥστε πάντας αἰσ-
9 χυνομένους φεύγειν. ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη, ἐξ
ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο, παρασπον-
δήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα παιδίσκον ὄντα, τὰ δὲ
10 καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων· ἱεροσυλήκει δὲ καὶ
τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν. [Athen. 5, p. 194, C — 195 F;
10, p. 439, A — D.]

5 Ὅτι μετὰ τὴν συντέλειαν τῶν ἀγώνων, ἄρτι τού-
των γεγονότων, ἦκον οἱ περὶ τὸν Τιβέριον πρεσβευ-
2 ταί, κατασκόπων ἔχοντες τάξιν. οἷς οὕτως ἐπιδεξίως

ἀπήντησεν Ἀντίοχος καὶ φιλοφρόνως ὥστε μὴ οἷον
τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον ὑποπτεῦσαί τι περὶ αὐτοῦ
πραγματικὸν ἢ παρατριβῆς ἔμφασιν ἔχον ἐκ τῶν κατὰ
τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλὰ καὶ τῶν λεγόντων τι τοιοῦ-
τον καταγιγνώσκειν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κατὰ τὴν
ἀπάντησιν φιλανθρωπίας· ὃς γε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ 3
τῆς αὐλῆς παρεχώρησε τοῖς πρεσβευταῖς, μικροῦ δὲ
καὶ τοῦ διαδήματος κατὰ τὴν ἐπίφασιν, καίπερ οὐκ 4
ὢν τῇ προαιρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ τοὐναντίον [ἀλλο-
τριώτατα διακείμενος πρὸς Ῥωμαίους].

Ὅτι εἰς τὴν Ῥώμην παραγεγονότων πρεσβευτῶν 6
πλειόνων καὶ ἑτέρων, ἐπιφανεστάτων δὲ παρὰ μὲν
Ῥοδίων τῶν περὶ Ἀστυμήδην, παρὰ δὲ τῶν Ἀχαιῶν
τῶν περὶ Εὐρέαν καὶ Ἀναξίδαμον καὶ Σάτυρον, παρὰ
δὲ Προυσίου τῶν περὶ Πύθωνα, τούτοις ἐχρημάτισεν
ἡ σύγκλητος. οἱ μὲν οὖν παρὰ τοῦ Προυσίου κατη- 2
γορίαν ἐποιοῦντο Εὐμένους τοῦ βασιλέως, φάσκον-
τες αὐτῶν τέ τινα χωρία παραιρεῖσθαι τὸν Εὐμένη
καὶ τῆς Γαλατίας οὐκ ἀφίστασθαι τὸ παράπαν οὐδὲ
πειθαρχεῖν τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν, ἀλλὰ τοὺς 3
μὲν τὰ σφέτερα φρονοῦντας σωματοποιεῖν, τοὺς δὲ
τὰ Ῥωμαίων αἱρουμένους καὶ βουλομένους πολιτεύε-
σθαι τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν ἀκολούθως κατὰ
πάντα τρόπον ἐλαττοῦν. ἦσαν δέ τινες πρεσβευταὶ 4
καὶ παρὰ τῶν τῆς Ἀσίας πόλεων, οἳ κατηγόρουν τοῦ
βασιλέως, ἔμφασιν ποιοῦντες τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον
κοινοπραγίας. ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν κα- 5
τηγορούντων οὔτ' ἀπέρριπτε τὰς διαβολὰς οὔτ' ἐξέ-
φαινε τὴν ἑαυτῆς γνώμην, ἀλλὰ συνετήρει παρ'
ἑαυτῇ, διαπιστοῦσα καθόλου τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη
καὶ τὸν Ἀντίοχον· τοῖς γε μὴν Γαλάταις ἀεί τι προσ- 6
ετίθει καὶ συνεπίσχυε περὶ τῆς ἐλευθερίας. οἱ δὲ 7

περὶ τὸν Τιβέριον, ἥκοντες ἀπὸ τῆς πρεσβείας, οὐδὲν περιττότερον ἠδυνήθησαν οὔτ' αὐτοὶ διαλαβεῖν οὔτε τῇ συγκλήτῳ διασαφῆσαι περὶ τῶν κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίοχον ἥπερ καὶ πρότερον ὄντες ἐν τῇ
8 Ῥώμῃ διελάμβανον. οὕτως αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς ἐξε- 5
τέμοντο τῇ κατὰ τὴν ἀπάντησιν φιλανθρωπίᾳ.
7 Μετὰ δὲ ταῦτα προσκαλεσαμένη τοὺς Ῥοδίους
2 διήκουε τούτων. ὁ δ' Ἀστυμήδης εἰσελθὼν μετρίως ἔστη καὶ βέλτιον ἢ κατὰ τὴν πρὸ ταύτης πρεσβείαν·
3 ἀφέμενος γὰρ τοῦ κατηγορεῖν τῶν ἄλλων ὥρμησεν 10
ἐπὶ τὸ παραιτεῖσθαι, καθάπερ οἱ μαστιγούμενοι τὰς πληγάς, φάσκων ἱκανοῖς προστίμοις περιπεπτωκέ-
4 ναι τὴν πατρίδα καὶ μείζοσι τῆς ἁμαρτίας. καὶ προσθέμενος ἐξηγεῖτο τὰς ἐλαττώσεις, κεφαλαιωδῶς διεξ-
ιών, πρῶτον μὲν ὅτι Λυκίαν καὶ Καρίαν ἀπολωλέ- 15
κασιν, εἰς ἣν ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐδαπάνησαν χρημάτων ἱκανὸν πλῆθος, τριττοὺς πολέμους ἀναγκασθέντες πολεμεῖν αὐτοῖς, νυνὶ δὲ προσόδων ἐστέρηνται πολ-
5 λῶν ὧν ἐλάμβανον παρὰ τῶν προειρημένων. ἀλλ' ἴσως, ἔφη, ταῦτα μὲν ἔχει λόγον· καὶ γὰρ ἐδώκαθ' 20
ὑμεῖς αὐτὰ τῷ δήμῳ, μετὰ χάριτος τὴν εὔνοιαν καὶ χαρίζοντες αὐτὰ κατὰ λόγον ἐδοκεῖτε τοῦτο πράττειν,
6 ἐμπεσούσης τινὸς ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ὑμῖν. ἀλλὰ Καῦνον δήπου διακοσίων ταλάντων ἐξηγοράσαμεν παρὰ τῶν Πτολεμαίου στρατηγῶν, καὶ Στρατονί- 25
κειαν ἐλάβομεν ἐν μεγάλῃ χάριτι παρ' Ἀντιόχου καὶ
7 Σελεύκου, καὶ παρὰ τούτων τῶν πόλεων ἀμφοτέρων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα τῷ δήμῳ πρόσοδος ἔπιπτε
8 καθ' ἕκαστον ἔτος. τούτων ἁπασῶν ἐστερήμεθα τῶν προσόδων, θέλοντες πειθαρχεῖν τοῖς ὑμετέροις προσ- 30
9 τάγμασιν. ἐξ ὧν μείζονα φόρον ἐπιτεθείκατε τοῖς Ῥοδίοις τῆς ἀγνοίας ἢ Μακεδόσι τοῖς διὰ παντὸς πο-

λεμίοις ὑμῖν ὑπάρξασι. τὸ δὲ μέγιστον σύμπτωμα 10
τῆς πόλεως· καταλέλυται γὰρ ἡ τοῦ λιμένος πρόσο-
δος ὑμῶν. Δῆλον μὲν ἀτελῆ πεποιηκότων, ἀφῳρημέ-
νων δὲ τὴν τοῦ δήμου παρρησίαν, δι' ἧς καὶ τὰ κατὰ
τὸν λιμένα καὶ τἆλλα πάντα τῆς πόλεως ἐτύγχανε τῆς
ἁρμοζούσης προστασίας. ὅτι δὲ τοῦτ' ἔστιν ἀληθὲς 11
οὐ δυσχερὲς καταμαθεῖν· τοῦ γὰρ ἐλλιμενίου κατὰ 12
τοὺς ἀνώτερον χρόνους εὑρίσκοντος ἑκατὸν μυριάδας
δραχμῶν, νῦν εὑρίσκει πεντεκαίδεκα μυριάδας, ὥστε
καὶ λίαν, ὦ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, τὴν ὑμετέραν ὀργὴν
ἧφθαι τῶν κυρίων τόπων τῆς πόλεως. εἰ μὲν οὖν 13
συνεβεβήκει πάνδημον γεγονέναι τὴν ἁμαρτίαν καὶ
τὴν ἀλλοτριότητα τοῦ δήμου, τάχ' ἂν ἴσως ἐδοκεῖτε καὶ
ὑμεῖς εὐλόγως ἐπίμονον καὶ δυσπαραίτητον ἔχειν τὴν
ὀργήν· εἰ δὲ σαφῶς ἴστε παντάπασιν ὀλίγους γεγο- 14
νότας αἰτίους τῆς τοιαύτης ἀλογίας, καὶ τούτους ἅπαν-
τας ἀπολωλότας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου, τί πρὸς τοὺς 15
μηδὲν αἰτίους ἀκαταλλάκτως ἔχετε, καὶ ταῦτα πρὸς
τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἶναι δοκοῦντες πραότατοι καὶ
μεγαλοψυχότατοι; διόπερ, ὦ ἄνδρες, ἀπολωλεκὼς ὁ 16
δῆμος τὰς προσόδους, τὴν παρρησίαν, τὴν ἰσολογίαν,
ὑπὲρ ὧν τὸν πρὸ τοῦ χρόνον πᾶν ἀναδεχόμενος διε-
τετέλεκειν, ἀξιοῖ καὶ δεῖται πάντων ὑμῶν, ἱκανὰς 17
ἔχων πληγάς, λήξαντας τῆς ὀργῆς διαλυθῆναι καὶ
συνθέσθαι τὴν συμμαχίαν, ἵνα γένηται τοῦτο ἐμφα-
νὲς ἅπασιν ὅτι τὴν μὲν ὀργὴν ἀποτέθεισθε τὴν πρὸς
Ῥοδίους, ἀνακεχωρήκατε δ' ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς αἵρε-
σιν καὶ φιλίαν. τούτου γὰρ χρείαν ἔχει νῦν ὁ δῆμος, 18
οὐ τῆς διὰ τῶν ὅπλων καὶ στρατιωτῶν συμμαχίας.
ταῦτα μὲν οὖν καὶ τούτοις παραπλήσια διαλεχθεὶς
Ἀστυμήδης ἐδόκει πρεπόντως τοῖς καιροῖς πεποιῆ-
σθαι τοὺς λόγους· πλεῖστά γε μὴν συνήργησαν τοῖς 19

Ῥοδίοις πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς συμμαχίας οἱ περὶ τὸν Τιβέριον ἄρτι παραγεγονότες. οὗτοι γὰρ ἀπομαρτυρήσαντες πρῶτον μὲν πᾶσι τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασι πεπειθαρχηκέναι τοὺς Ῥοδίους, ἔπειτα πάντας τοὺς αἰτίους τῆς ἀλλοτριότητος κατακεκρίσθαι θανάτου παρ' αὐτοῖς, ἤτησαν τοὺς ἀντιλέγοντας καὶ ἐποιήσαντο τὴν πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν.

8 Ὅτι μετά τινα χρόνον εἰσῆλθον οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις, ἔχοντες ἐντολὰς ἀκολούθως ταῖς 2 ἀποκρίσεσιν, αἷς πρότερον ἔλαβον· αὗται δ' ἦσαν διότι θαυμάζουσι πῶς ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ κεκρίκασι, περὶ 3 τούτων αὐτοὺς παρακαλοῦσι κρίνειν. διὸ τότε παρῆσαν οἱ περὶ τὸν Εὐρέαν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐμφανίζοντες διότι τὸ μὲν ἔθνος οὔτε δικαιολογουμένων ἀκήκοε τῶν κατηγορουμένων οὔτε κρίσιν οὐδεμίαν πεποίηται 4 περὶ αὐτῶν, τὴν δὲ σύγκλητον ἀξιοῖ πρόνοιαν ποιήσασθαι τῶν ἀνθρώπων, ἵνα κρίσεως τύχωσι καὶ μὴ 5 καταφθαρῶσιν ἄκριτοι, καὶ μάλιστα μὲν αὐτὴν ἐξετάσασαν διασαφῆσαι τοὺς ἐνόχους ὄντας τοῖς ἐγκλήμασιν· εἰ δὲ διὰ τοὺς περισπασμοὺς αὐτὴ μὴ δύναται τοῦτο ποιῆσαι, τοῖς Ἀχαιοῖς ἐπιτρέψαι περὶ τοῦ πράγματος, οἳ πειράσονται μισοπονήρως χρήσασθαι 6 τοῖς αἰτίοις. ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν πρεσβευτῶν, ἀκολούθως ταῖς ἐντολαῖς διαλεγομένων, καὶ δυσχρηστοῦσα διὰ τὸ πανταχόθεν ἐξελέγχεσθαι· 7 τό τε γὰρ κρίνειν οὐκ ἐνόμιζεν αὐτῇ καθήκειν, τό τε χωρὶς κρίσεως ἀπολύειν τοὺς ἄνδρας, πρόδηλον ἔχειν 8 ἐδόκει τὸν ὄλεθρον τοῖς φίλοις αὐτῶν· διόπερ ἀναγκαζομένη, καὶ βουλομένη παρελέσθαι καθόλου τὴν ἐλπίδα τῶν πολλῶν ὑπὲρ τῆς τῶν κατεχομένων σωτηρίας, ἵνα συμμύσαντες πειθαρχῶσιν, ἐν μὲν Ἀχαΐᾳ τοῖς περὶ τὸν Καλλικράτην, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πολι-

τεύμασι τοῖς δοκοῦσιν εἶναι Ῥωμαίων φίλοις, ἔγραψαν ἀπόκρισιν τοιαύτην, ὅτι ἡμεῖς οὐχ ὑπολαμβάνο- 9
μεν συμφέρειν, [οὔτε ἡμῖν] οὔτε τοῖς ὑμετέροις δήμοις τούτους τοὺς ἄνδρας ἐπανελθεῖν εἰς οἶκον.
ταύτης δὲ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπεσούσης οὐ μόνον 10
περὶ τοὺς ἀνακεκλημένους ἐγένετό τις ὀλοσχερὴς ἀθυμία καὶ παράλυσις τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς Ἕλληνας ὡς ἂν εἰ κοινόν τι πένθος, ἅτε δοκούσης τῆς ἀποκρίσεως ὁλοσχερῶς ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐλπίδα
τῆς σωτηρίας τῶν ἀκληρούντων. κατὰ δὲ τὴν Ἑλ- 11
λάδα διαγγελθείσης τῆς ἀποκρίσεως τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς δεδομένης ὑπὲρ τῶν καταιτιαθέντων, τὰ μὲν πλήθη συνετρίβη ταῖς διανοίαις, καί τις οἷον ἀπελπισμὸς ὑπέδραμε τοὺς ἀνθρώπους, οἱ δὲ περὶ τὸν Χάροπα 12
καὶ Καλλικράτην καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως προεστῶτες μετέωροι πάλιν ἐγενήθησαν.

Ὅτι Τιβέριος τοὺς Καμμανοὺς τὰ μὲν βιασάμε- 9
νος, τὰ δὲ παραλογισάμενος, ὑπηκόους ἐποίησε Ῥωμαίοις.

Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην καὶ πλειόνων παραγεγονότων 2
ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος τοῖς περὶ τὸν Ἄτταλον καὶ τὸν Ἀθήναιον. συνέβαινε γὰρ τὸν Προυσίαν οὐ μόνον 3
αὐτὸν ἐνεργῶς κεχρῆσθαι ταῖς διαβολαῖς ταῖς κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἄτταλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Γαλά-
τας παρωξυγκέναι καὶ τοὺς Σελγεῖς καὶ πλείους ἑτέρους κατὰ τὴν Ἀσίαν πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. ὧν 4
χάριν ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἐξαπεστάλκει τοὺς ἀδελφούς, ἀπολογησομένους πρὸς τὰς ἐπιφερομένας διαβολάς. οἳ καὶ παρελθόντες εἰς τὴν σύγκλητον ἐνδε- 5
χομένως ἔδοξαν πρὸς ἅπαντας τοὺς κατηγοροῦντας ποιήσασθαι τὴν ἀπολογίαν, καὶ τέλος οὐ μόνον ἀποτριψάμενοι τὰς ἐπιφερομένας αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμη-

6 θέντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἀσίαν. οὐ μὴν τῆς γε
κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ κατὰ τὸν Ἀντίοχον ὑποψίας
ἔληγεν ἡ σύγκλητος, ἀλλὰ Γάιον Σουλπίκιον καὶ
Μάνιον Σέργιον καταστήσασα πρεσβευτὰς ἐξαπέστελ-
7 λεν, ἅμα μὲν ἐποπτεύσοντας τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας,
ἅμα δὲ τοῖς Μεγαλοπολίταις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις
8 διευκρινήσοντας περὶ τῆς ἀντιλεγομένης χώρας, μά-
λιστα δὲ πολυπραγμονήσοντας τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον
καὶ κατὰ τὸν Εὐμένη, μή τις ἐξ αὐτῶν παρασκευὴ
γίγνεται καὶ κοινοπραγία κατὰ Ῥωμαίων. [Exc. de
legat. p. 173—179. 6, 7—8 p. 178.]

10 Ὅτι Γάιος ὁ Γάλλος, χωρὶς τῶν ἄρτι ῥηθέντων
ἀλογημάτων, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκθέματα
2 κατὰ τὰς πόλεις ἐξέθηκε τὰς ἐπιφανεστάτας, κελεύ-
ων, εἴ τις βούλεται κατηγορεῖν Εὐμένους τοῦ βασι-
3 λέως, ἀπαντᾶν εἰς Σάρδεις ἐπί τινα χρόνον ὡρισμέ-
νον. μετὰ δὲ ταῦτα παραγενηθεὶς αὐτὸς εἰς τὰς
Σάρδεις, ἀποκαθίσας ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐπὶ δέχ' ἡμέ-
4 ρας διήκουε τῶν κατηγορούντων, πᾶσαν ἐπιδεχόμε-
νος αἰσχρολογίαν καὶ λοιδορίαν κατὰ τοῦ βασιλέως
5 καὶ καθόλου πᾶν ἔλκων πρᾶγμα καὶ κατηγορίαν, ἅτε
παρεστηκὼς ἄνθρωπος τῇ διανοίᾳ καὶ φιλοδοξῶν ἐν
τῇ πρὸς Εὐμένη διαφορᾷ. [Exc. Peir. p. 145.]

10ª Ὅτι καθ' ὅσον ἐδόκουν οἱ Ῥωμαῖοι βαρύτερον τῷ
Εὐμένει προσφέρεσθαι, κατὰ τοσοῦτο συνέβαινε τοὺς
Ἕλληνας προσοικειοῦσθαι, φύσει τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ
τῷ θλιβομένῳ τὴν εὔνοιαν προσνεμόντων. [Exc. Vat.
p. 438 M. 78 H.]

11 Ὅτι κατὰ τὴν Συρίαν Ἀντίοχος ὁ βασιλεύς, βουλό-
μενος εὐπορῆσαι χρημάτων, προέθετο στρατεύειν ἐπὶ
2 τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα. παραγε-
νόμενος δ' ἐπὶ τοὺς τόπους, καὶ διαψευσθεὶς τῆς ἐλπί-

δος, διὰ τὸ μὴ συγχωρεῖν τῇ παρανομίᾳ τοὺς βαρβάρους τοὺς οἰκοῦντας περὶ τὸν τόπον, ἀναχωρῶν ἐν 3
Τάβαις τῆς Περσίδος ἐξέλιπε τὸν βίον, δαιμονήσας, 4
ὡς ἔνιοί φασι, διὰ τὸ γενέσθαι τινὰς ἐπισημασίας
τοῦ δαιμονίου κατὰ τὴν περὶ τὸ προειρημένον ἱερὸν
παρανομίαν. [Exc. Peir. p. 145.]

Ὅτι Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου, πολὺν ἤδη χρόνον 12
κατεχόμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ὁμηρείαν, πάλαι
μὲν ἐδόκει παρὰ τὸ δίκαιον κατέχεσθαι· δοθῆναι γὰρ 2
ὑπὸ Σελεύκου τοῦ πατρὸς τῆς ἐκείνου πίστεως ἕνεκεν, Ἀντιόχου δὲ μετειληφότος τὴν βασιλείαν οὐκ
ὀφείλειν ὑπὲρ τῶν ἐκείνου τέκνων ὁμηρεύειν. οὐ 3
μὴν ἀλλὰ τὸν μὲν πρὸ τοῦ χρόνου ἦγε τὴν ἡσυχίαν
καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀδυναμίαν· ἦν γὰρ ἔτι παῖς·
τότε δὲ τὴν ἀκμαιοτάτην ἔχων ἡλικίαν ἐποιήσατο λό- 4
γους, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, ἀξιῶν καὶ παρακαλῶν κατάγειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· καθήκειν
γὰρ αὐτῷ μᾶλλον ἢ τοῖς Ἀντιόχου τέκνοις τὴν ἀρχήν.
διαθεμένου δὲ καὶ πλείονας λόγους αὐτοῦ πρὸς τὴν 5
προειρημένην ὑπόθεσιν, καὶ μάλιστα προσδραμόντος
ἐν τῷ λέγειν, διότι συμβαίνει καὶ πατρίδα καὶ τροφὸν τὴν Ῥώμην ὑπάρχειν αὐτῷ, καὶ τοὺς μὲν υἱοὺς
τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου ἅπαντας ἀδελφῶν ἔχειν διάθεσιν, τοὺς δὲ βουλευτὰς πατέρων, διὰ τὸ παραγενέσθαι μὲν ἔτι νήπιος, τότε δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν ὑπάρχειν ἐτῶν εἴκοσι καὶ τριῶν, ἐνετρέποντο μὲν ἅπαντες 6
ἀκούοντες ἐν ἑαυτοῖς, κοινῇ γε μὴν ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ τὸν μὲν Δημήτριον κατασχεῖν, τῷ δὲ καταλελειμμένῳ παιδὶ συγκατασκευάζειν τὴν ἀρχήν. τοῦτο δ' 7
ἐποίησεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπιδομένη τὴν ἀκμὴν τοῦ
Δημητρίου, μᾶλλον δὲ κρίνασα συμφέρειν τοῖς σφετέροις πράγμασι τὴν νεότητα καὶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ

διαδεδεγμένου τὴν βασιλείαν. ἐγένετο δὲ τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων. εὐθέως γὰρ καταστήσαντες πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Γνάιον Ὀκταούιον καὶ Σπόριον Λοκρήτιον καὶ Λεύκιον Αὐρήλιον ἐξέπεμψαν, τοὺς διοικήσοντας τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν ὡς αὐτὴ προῃρεῖτο, διὰ τὸ μηδέν' αὐτῶν ἐμποδὼν στησόμενον τοῖς ἐπιταττομένοις, τοῦ μὲν βασιλέως παιδὸς ὄντος, τῶν δὲ προεστώτων ἀσμενιζόντων ἐπὶ τῷ μὴ παραδεδόσθαι τὰ πράγματα τῷ Δημητρίῳ· μάλιστα γὰρ τοῦτο προσεδόκων. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Γνάιον ἐξώρμησαν, ἔχοντες ἐντολὰς πρώτας μὲν τὰς ναῦς τὰς καταφράκτους διαπρῆσαι, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἐλέφαντας νευροκοπῆσαι καὶ καθόλου λυμήνασθαι τὴν βασίλειον δύναμιν. προσενετείλαντο δὲ τούτοις καὶ τὰ κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐπισκέψασθαι· συνέβαινε γὰρ τοὺς Μακεδόνας ἀήθεις ὄντας δημοκρατικῆς καὶ συνεδριακῆς πολιτείας στασιάζειν πρὸς αὐτούς. ἔδει δὲ τοὺς περὶ τὸν Γνάιον καὶ τὰ περὶ τοὺς Γαλάτας καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀριαράθου βασιλείαν ἐποπτεῦσαι. μετὰ δέ τινα χρόνον αὐτοῖς ἐπαπεστάλη γράμματα παρὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλεῖς διαλῦσαι κατὰ δύναμιν.

13 Ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους παρεγένοντο πρέσβεις ἐκ τῆς Ῥώμης πρῶτον μὲν οἱ περὶ τὸν Μάρκον Ἰούνιον, διευκρινήσοντες τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας 2 διαφέροντα τῷ βασιλεῖ. ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ Τροκμοὶ δι' αὐτῶν ἀποτεμέσθαι τῆς Καππαδοκίας οὐδέν, ἀλλ' ἐκ χειρὸς ᾠκοδομήσαντο τὴν δόκην ἐπιβαλόμενοι τόλμαν, καταφυγόντες ἐπὶ Ῥω- 3 μαίους διαβάλλειν ἐπειρῶντο τὸν Ἀριαράθην. ὧν χάριν ἀπεστάλησαν οἱ περὶ τὸν Ἰούνιον. πρὸς οὓς ὁ βασιλεὺς ποιησάμενος τοὺς ἁρμόζοντας λόγους, καὶ

τἄλλα φιλανθρώπως ὁμιλήσας, ἐκείνους μὲν εὐλογοῦντας ἀπέστειλε. μετὰ δὲ ταῦτα παραγενομένων 4
πρεσβευτῶν τῶν περὶ Γνάιον Ὀκταούιον καὶ Σπόριον
Λοκρήτιον, καὶ διαλεγομένων τῷ βασιλεῖ πάλιν περὶ
τῶν πρὸς τοὺς Γαλάτας αὐτῷ διαφερόντων, βραχέα 5
περὶ τούτων κοινολογησάμενος, καὶ φήσας εὐεπάγωγος εἶναι πρὸς τὸ κριθέν, λοιπὸν ἤδη τὸν πλείω λόγον ὑπὲρ τῶν κατὰ Συρίαν ἐποιεῖτο πραγμάτων, εἰδὼς ἐκεῖσε προάγοντας τοὺς περὶ τὸν Ὀκταούιον,
ὑποδεικνύων αὐτοῖς τὴν ἀκαταστασίαν τῆς βασιλείας 6
καὶ τὴν εἰκαιότητα τῶν προεστώτων αὐτῆς, καὶ προσεπαγγελλόμενος ἀκολουθήσειν μετὰ δυνάμεως καὶ συνεφεδρεύσειν τοῖς καιροῖς, ἕως ἂν ἐπανέλθωσι πάλιν ἐκ τῆς Συρίας ἀσφαλῶς. οἱ δὲ περὶ τὸν Γνάιον, 7
ἐν πᾶσιν ἀποδεχόμενοι τὴν τοῦ βασιλέως εὔνοιαν καὶ προθυμίαν, κατὰ μὲν τὸ παρὸν οὐκ ἔφασαν προσδεῖσθαι τῆς παραπομπῆς, εἰς δὲ τὸ μέλλον, ἐάν τις ὑποπίπτῃ χρεία, διασαφήσειν ἀόκνως· κρίνειν γὰρ αὐτὸν ἕνα τῶν ἀληθινῶν Ῥωμαίοις φίλων.

Ὅτι παρεγένοντο κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν παρ' Ἀρια- 14
ράθου τοῦ νεωστὶ διαδεδεγμένου τὴν Καππαδοκῶν
βασιλείαν πρέσβεις, ἀνανεωσόμενοι τήν τε φιλίαν
καὶ συμμαχίαν τὴν προϋπάρχουσαν καὶ καθόλου πα- 2
ρακαλέσοντες τὴν σύγκλητον ἀποδέξασθαι τὴν τοῦ
βασιλέως εὔνοιαν καὶ προθυμίαν, ἣν ἔχει καὶ κοινῇ
καὶ κατ' ἰδίαν πρὸς ἅπαντας Ῥωμαίους. ἡ δὲ σύγ- 3
κλητος διακούσασα τῶν λόγων, τήν τε φιλίαν ἀνενεώσατο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ καθόλου τὴν ὅλην αἵρεσιν ἀποδεξαμένη τοῦ βασιλέως φιλάνθρωπος ἐγε-
νήθη. τοῦτο δ' ἐγένετο μάλιστα διὰ τὸ τοὺς περὶ τὸν 4
Τιβέριον, καθ' ὃν καιρὸν ἐξαπεστάλησαν ἐπισκεψόμενοι τὰ κατὰ τοὺς βασιλεῖς, ἐπανελθόντας εὐφήμους

λόγους ποιήσασθαι περί τε τοῦ πατρὸς καὶ καθόλου τῆς βασιλείας αὐτῶν. οἷς πιστεύσαντες οἱ τοῦ συνεδρίου τούς τε πρεσβευτὰς φιλανθρώπως ἀπεδέξαντο καὶ τὴν ὅλην αἵρεσιν τοῦ βασιλέως.

15 Ὁ δὲ Ἀριαράθης ὁ βασιλεὺς Καππαδοκίας, προσδεδεγμένος τοὺς εἰς τὴν Ῥώμην ἀποσταλέντας πρεσβευτάς, νομίσας ἐκ τῶν ἀποκρίσεων ἐν ὀρθῷ κεῖσθαι τὴν βασιλείαν αὐτῷ, ἐπειδὴ καθῖκται τῆς Ῥωμαίων εὐνοίας, ἔθυε τοῖς θεοῖς χαριστήρια τῶν 2 γεγονότων καὶ τοὺς ἡγεμόνας εἱστία. μετὰ δὲ ταῦτα πρεσβευτὰς ἀπέστειλε πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, σπουδάζων ἀνακομίσασθαι τὰ 3 τῆς ἀδελφῆς καὶ μητρὸς ὀστᾶ. τὸ μὲν οὖν ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τοῦ γεγονότος ἀσεβήματος ἀπεδοκίμαζεν, οὐ βουλόμενος ἐρεθίζειν τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν, ἵνα μὴ διαψευσθῇ τῆς προθέσεως, καίπερ βαρέως φέρων τὸ γεγονός· ἀξιωματικὰς δὲ δοὺς ἐντολὰς ἐξαπέστειλε 4 τοὺς πρέσβεις. τῶν δὲ περὶ τὸν Λυσίαν συγχωρησάντων, καὶ τῶν ὀστῶν ἀνακομισθέντων ὡς αὐτόν, ἀποδεξάμενος μεγαλομερῶς τὴν παρουσίαν αὐτῶν ἔθαψε παρὰ τὸν τοῦ πατρὸς τάφον κηδεμονικῶς. [Exc. de legat. p. 179—184.]

15ᵃ Ὅτι Ἀρταξίας ἐβούλετο ἐπανελεῖν Ἀρα.Θ., παραινέσεσι δὲ Ἀριαράθου τοῦτ' οὐκ ἔπραξεν, ἀλλ' ἐντιμότερον εἶχεν αὐτὸν ἢ πρότερον· οὕτως ἥ τε τοῦ δικαίου φύσις ἔχει μεγάλην δύναμιν αἵ τε τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν γνῶμαι καὶ παραινέσεις, ὥστε μὴ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχθροὺς πολλάκις σώζειν καὶ μετατιθέναι τὰς φύσεις αὐτῶν πρὸς τὸ βέλτιον.

15ᵇ Ὅτι παντὸς ἐπιστολίου τὸ κάλλος ἐστὶ συστατικώτερον. [Exc. Vat. p. 438 M. 78 H.]

16 Ὅτι Ῥόδιοι, διαπεπνευκότες ἐκ τῆς περὶ αὐτοὺς

γενομένης δυσχερείας, ἔπεμπον εἰς τὴν Ῥώμην πρε- 2
σβευτὰς τοὺς περὶ Κλεαγόραν Κάλυνδαν ἀξιώσοντας σφίσι παραχωρηθῆναι, περὶ δὲ τῶν ἐχόντων ἐν 3
τῇ Λυκίᾳ καὶ Καρίᾳ κτήσεις αἰτησομένους τὴν σύγκλητον, ἵνα αὐτοῖς ἔχειν ἐξῇ, καθὰ καὶ πρότερον. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ κολοσσὸν στῆσαι τοῦ δήμου τῶν 4
Ῥωμαίων ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ τριακοντάπηχυν.

Ὅτι τῶν Καλυνδέων ἀποστάντων Καυνίων, καὶ 17
μετὰ ταῦτα πολιορκεῖν ἐπιβάλομένων αὐτοὺς τῶν Καυνίων, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπεκαλέσαντο Κνιδίους οἱ Καλυνδεῖς· ὧν καὶ παραπεσόντων κατὰ βοήθει- 2
αν, ἐπὶ ποσὸν ἀντεῖχον τοῖς ὑπεναντίοις, ἀγωνιῶντες δὲ τὸ μέλλον πρεσβεύειν μὲν . . . . ., ἐγχειρίζοντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ῥόδιοι, 4
πέμψαντες βοήθειαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, τήν τε πολιορκίαν ἔλυσαν καὶ παρέλαβον τὴν πόλιν. συνέβη δὲ καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῖς βεβαιῶ- 5
σαι τὴν τῶν Καλυνδέων κτῆσιν. [Exc. de legat. p. 182—183.]

Ὅτι Ῥόδιοι τἆλλα σώζοντες τὴν τοῦ πολιτεύματος 17ª
προστασίαν βραχὺ παρώλισθον ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς, ὡς ἐμὴ δόξα· ἐπεδέξαντο γὰρ μυριάδας σίτου ὀκτὼ καὶ εἴκοσι παρ' Εὐμένους χάριν τοῦ τὸ λογευθὲν ἐκ τούτων δανείζεσθαι, τὸν δὲ τόκον εἰς τοὺς μισθοὺς ὑπάρχειν τοῖς παιδευταῖς καὶ διδασκάλοις τῶν υἱῶν. τοῦτο δὲ στενοχωρίας ὑπαρχούσης, καθά- 2
περ ἐπὶ τῶν κατ' ἰδίαν βίων, ἴσως ἂν ἐπιδέξαιτό τις παρὰ τῶν φίλων ἕνεκα τοῦ μὴ περιιδεῖν ἀπαίδευτα γενόμενα τὰ τέκνα διὰ τὴν ἀπορίαν· εὐκαιρῶν δὲ τῷ βίῳ πᾶν ἄν τις ὑπομείναι μᾶλλον ἢ τὸν διδόμενον τοῖς διδασκάλοις μισθὸν ἐρανίζεσθαι παρὰ τῶν φίλων· ὅσῳ δὲ μεῖζον δεῖ πόλιν ἰδιώτου φρονεῖν, 3

τοσῷδε καὶ τὸ πρέπον ἐπὶ τῶν πολιτικῶν μᾶλλον ἢ τῶν ἰδίων τηρητέον, Ῥοδίοις δὲ καὶ τελέως διά τε τὴν εὐκαιρίαν τὴν ἐν τοῖς κοινοῖς καὶ τὴν ἐπίφασιν τῆς σεμνότητος. [Exc. Vat. p. 438 M. 79 H.]

18 Ὅτι μετὰ τὸ μερίσαι τοὺς Πτολεμαίους τὴν βασιλείαν παρεγένετο Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην, ἀθετεῖν βουλόμενος τὸν γεγονότα μερισμὸν 2 αὐτῷ πρὸς τὸν ἀδελφόν, φάσκων οὐχ ἑκών, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην τῷ καιρῷ περιληφθεὶς πεποιηκέναι τὸ 3 προσταττόμενον. καὶ παρεκάλει τὴν σύγκλητον μερίσαι τὴν Κύπρον αὐτῷ· καὶ γὰρ καὶ τούτου γενομένου καταδεεστέραν ἕξειν μερίδα τοῦ ἀδελφοῦ παρὰ 4 πολύ. τῶν δὲ περὶ τὸν Κανολήιον καὶ Κόιντον ἀπομαρτυρούντων τοῖς περὶ τὸν Μένυλλον, τοῖς παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραγεγονόσι πρεσβευταῖς, διότι καὶ τὴν Κυρήνην ὁ νεώτερος καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐτοὺς ἔχοι· τοιαύτην γενέσθαι τὴν τῶν ὄχλων πρὸς 5 αὐτὸν ἀλλοτριότητα καὶ προσκοπήν· διὸ καὶ παρ' ἐλπίδα καὶ παραδόξως δεδομένων αὐτῷ τῶν κατὰ Κυρήνην πραγμάτων ἀσμένως δέξαιτο καὶ σφαγίων τμηθέντων καὶ λάβοι τοὺς ὅρκους παρὰ τἀδελφοῦ καὶ δοίη περὶ τούτου· τοῦ δὲ Πτολεμαίου πᾶσι τού-6 τοις ἀντιλέγοντος, ἡ σύγκλητος, ἅμα μὲν ὁρῶσα τὸν μερισμὸν * γεγονότα τελέως, ἅμα δὲ βουλομένη διελεῖν τὴν βασιλείαν πραγματικῶς, αὐτῶν αἰτίων γενομένων τῆς διαιρέσεως, συγκατέθετο τοῖς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου παρακαλουμένοις ἐπὶ τῷ σφετέρῳ συμφέ-7 ροντι. πολὺ γὰρ ἤδη τοῦτο τὸ γένος ἐστὶ τῶν διαβουλίων παρὰ Ῥωμαίοις, ἐν οἷς διὰ τῆς τῶν πέλας ἀγνοίας αὔξουσι καὶ κατασκευάζονται τὴν ἰδίαν ἀρ-8 χὴν πραγματικῶς, ἅμα χαριζόμενοι καὶ δοκοῦντες εὐεργετεῖν τοὺς ἁμαρτάνοντας. διὸ καὶ καθορῶντες τὸ

μέγεθος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυναστείας, καὶ δεδιότες,
ἄν ποτε τύχῃ προστάτου, μὴ μεῖζον φρονῇ τοῦ καθή-
κοντος, κατέστησαν πρεσβευτὰς Τίτον Τορκουᾶτον 9
καὶ Γνάιον Μερόλαν τοὺς κατάξοντας ἐπὶ τὴν Κύ-
προν τὸν Πτολεμαῖον καὶ τελειώσοντας ἅμα τὴν ἐκεί-
νων καὶ τὴν αὐτῶν πρόθεσιν. καὶ παραχρῆμα τού- 10
τους ἐξαπέστειλαν, δόντες ἐντολὰς διαλῦσαι τοὺς
ἀδελφοὺς καὶ κατασκευάσαι τῷ νεωτέρῳ τὴν Κύπρον
χωρὶς πολέμου.

Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον προσπεσούσης τῆς 19
περὶ τὸν Γνάιον περιπετείας, ὡς ἀνῃρέθη, καὶ τῶν 2
παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου πρεσβευόντων ὧν ὁ Λυ-
σίας ἔπεμψε παραγεγονότων καὶ πολλοὺς διαθεμένων
λόγους ὑπὲρ τοῦ μὴ κεκοινωνηκέναι τῆς πράξεως
τοὺς τοῦ βασιλέως φίλους, ἡ μὲν σύγκλητος παρέ- 3
πεμπε τοὺς πρεσβευτάς, οὐ βουλομένη διδόναι περὶ
τούτων ἀπόφασιν οὐδεμίαν οὐδ' ἐκτίθεσθαι καθό-
λου τὴν αὐτῆς γνώμην, ὁ δὲ Δημήτριος πτοηθεὶς 4
ἐπὶ τοῖς ἠγγελμένοις ἐξ αὐτῆς προσεκάλει τὸν Πολύ-
βιον, καὶ προσανέφερε διαπορῶν εἰ δεῖ πάλιν ἐντυ-
χεῖν τῇ συγκλήτῳ περὶ τῶν καθ' αὐτόν. ὁ δὲ παρε- 5
κάλει μὴ δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν, ἀλλ' ἐν
ἑαυτῷ τὰς ἐλπίδας ἔχειν καὶ τολμᾶν τι βασιλείας
ἄξιον· πολλὰς γὰρ ὑποδεικνύειν ἀφορμὰς τοὺς ἐνε-
στῶτας καιρούς. ὁ δὲ Δημήτριος συννοήσας τὸ λεγό- 6
μενον, τότε μὲν ἀπεσιώπησε, μετ' ὀλίγον δέ τινι τῶν
συνήθων Ἀπολλωνίῳ μετέδωκε περὶ τῶν αὐτῶν. ὁ 7
δὲ προειρημένος, ἄκακος ὢν καὶ κομιδῇ νέος, συνε-
βούλευε πεῖραν ἔτι λαβεῖν τῆς συγκλήτου· πεπεῖσθαι
γάρ, ἐπεὶ τῆς βασιλείας ἀλόγως αὐτὸν ἐστέρηκε, τῆς
γε ὁμηρείας αὐτὸν ἀπολύσειν· ἄτοπον γὰρ εἶναι τε- 8
λέως Ἀντιόχου τοῦ παιδὸς διαδεδεγμένου τὴν ἐν Συ-

ρίᾳ βασιλείαν Δημήτριον ὁμηρεύειν ὑπὲρ αὐτοῦ.
9 τούτοις μὲν οὖν τοῖς λόγοις πεισθεὶς πάλιν εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν σύγκλητον ὁ προειρημένος, καὶ παρεκά-
λει τῆς γε κατὰ τὴν ὁμηρείαν ἀνάγκης αὐτὸν ἀπο-
λύειν, ἐπεὶ τὴν βασιλείαν ἔκριναν Ἀντιόχῳ συγκατα-
10 σκευάζειν. καὶ πλείω δὲ πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν
αὐτοῦ διαλεχθέντος ἔμεινεν ἡ σύγκλητος ἐπὶ τῆς
11 αὐτῆς αἱρέσεως· ὅπερ εἰκὸς ἦν. καὶ γὰρ πρότερον
οὐ διὰ τὸ μὴ λέγειν τὰ δίκαια τὸν Δημήτριον ἔκρινε
τὴν ἀρχὴν τῷ παιδὶ συνδιαφυλάττειν, ἀλλὰ διὰ τὸ
12 συμφέρειν τοῖς σφετέροις πράγμασι, μενόντων δὲ τῶν
ὅλων ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαθέσεως μένειν εἰκὸς ἦν καὶ
τὴν τῆς συγκλήτου διάληψιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προαι-
ρέσεως.

20 Πλὴν ὅ γε Δημήτριος μάτην ἐξάσας τὸ κύκνειον,
καὶ γνοὺς ὅτι καλῶς αὐτῷ συνεβούλευεν ὁ Πολύβιος
2 μὴ δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν, μεταμεληθεὶς
ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἅμα δὲ καὶ φύσει μεγαλόφρων
ὑπάρχων καὶ τόλμαν ἱκανὴν ἔχων πρὸς τὸ κριθέν,
εὐθέως ἐκάλει Διόδωρον προσφάτως ἐκ τῆς Συρίας
παραγεγονότα, καὶ μετεδίδου περὶ τῶν καθ' αὐτόν.
3 ὁ δὲ Διόδωρος τροφεὺς μὲν ἐγεγόνει τοῦ Δημητρίου,
πανοῦργος δ' ὢν καὶ κατωπτευκὼς ἐπιμελῶς τὰ κατὰ
4 τὴν Συρίαν, ὑπεδείκνυεν αὐτῷ διότι τῶν μὲν ἐκεῖ
τεταραγμένων διὰ τὸν Γναῖου φόνον, καὶ διαπιστούν-
των τῶν μὲν πολλῶν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν, τῶν δὲ
περὶ τὸν Λυσίαν τοῖς πολλοῖς, τῆς δὲ συγκλήτου πε-
πεισμένης ἐκ τῶν τοῦ βασιλέως φίλων γεγονέναι τὴν
εἰς τοὺς σφετέρους πρεσβευτὰς παρανομίαν, κάλλι-
5 στον εἶναι καιρὸν ἐπιφανῆναι τοῖς πράγμασι· τα-
χέως γὰρ τοὺς μὲν ἐκεῖ μεταρρίψειν τὴν βασιλείαν
εἰς αὐτόν, κἂν ὅλως μετὰ παιδὸς ἑνὸς ποιήσηται τὴν

παρουσίαν, τὴν δὲ σύγκλητον οὐ τολμήσειν ἔτι βοη-
θεῖν οὐδὲ συνεπισχύειν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν τοιαῦτα
διεργασαμένοις. λοιπὸν εἶναι τὸ λαθεῖν ἐκ τῆς Ῥώ- 6
μης ἀπελθόντας καὶ μηδένα λαβεῖν ἔννοιαν τῆς ἐπι-
βολῆς αὐτοῦ. δοξάντων δὲ τούτων μετεπέμπετο τὸν 7
Πολύβιον, καὶ δηλώσας τὰ δεδογμένα παρεκάλει συν-
επιλαβέσθαι τῆς ἐπιβολῆς καὶ συνδιανοηθῆναι πῶς
ἂν χειρισθείη τὰ κατὰ τὸν δρασμόν. συνέβαινε δὲ 8
κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Μένυλλον μὲν τὸν Ἀλαβαν-
δέα παρεῖναι πρεσβεύοντα παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου
βασιλέως Πτολεμαίου χάριν τοῦ συγκαταστῆναι καὶ
δικαιολογηθῆναι πρὸς τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον·
ἐτύγχανε δὲ προϋπάρχουσα τῷ Πολυβίῳ πρὸς τὸν
Μένυλλον ἰσχυρὰ συνήθεια καὶ πίστις. διὸ καὶ νο- 9
μίσας αὐτὸν ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν
χρείαν συνέστησε τῷ Δημητρίῳ μετὰ μεγάλης σπου- 10
δῆς καὶ φιλοτιμίας. ὁ δὲ κοινωνήσας τῆς ἐπιβολῆς,
ἀνεδέξατο τήν τε ναῦν ἑτοιμάσειν καὶ τἄλλα πρὸς τὸν
πλοῦν ἀπαρτιεῖν. οὗτος μὲν οὖν εὑρὼν ἐν τῷ στό- 11
ματι τοῦ Τιβέριος ὁρμοῦσαν Καρχηδονίαν ναῦν ἱερα-
γωγόν, ταύτην ἐναυλώσατο· συμβαίνει δὲ τὰ πλοῖα 12
ταῦτα λαμβάνεσθαι κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῆς Καρχηδόνος,
ἐφ' οἷς εἰς τὴν Τύρον ἐκπέμπουσιν οἱ Καρχηδόνιοι
τὰς πατρίους ἀπαρχὰς τοῖς θεοῖς· ἐναυλοῦτο δὲ φα-
νερῶς εἰς τὴν ἰδίαν ἀνακομιδήν. διὸ καὶ τήν τε τῶν 13
ἐπιμηνίων παρασκευὴν ἀνυπόπτως ἐποιεῖτο καὶ φα-
νερῶς ἐλάλει καὶ συνέταττε τοῖς ναυτικοῖς.

Ἐπειδὴ δὲ πάντ' ἦν ἕτοιμα τῷ ναυκλήρῳ καὶ λοι- 21
πὸν ἔδει τὸν Δημήτριον ἀπαρτίζειν τὰ καθ' αὑτόν,
τὸν τροφέα προαπέστειλεν εἰς τὴν Συρίαν ὡτακου-
στήσοντα καὶ κατοπτεύσοντα τὰ ἐκεῖ συμβαίνοντα
περὶ τοὺς ὄχλους. ὁ δὲ σύντροφος Ἀπολλώνιος ἐξ 2

ἀρχῆς αὐτῷ μετεῖχε τῆς ἐπιβολῆς· δυοῖν δ' ὑπαρχόντων ἀδελφῶν, Μελεάγρου καὶ Μενεσθέως, τούτοις ἐκοινώσατο τὴν πρᾶξιν, ἄλλῳ δ' οὐδενὶ τῶν μετ' 3 αὐτοῦ, καίτοι πλειόνων ὄντων. οὗτοι δ' ἦσαν Ἀπολλωνίου κατὰ φύσιν υἱοί, τοῦ μεγάλην μὲν εὐκαιρίαν 5 ἔχοντος παρὰ Σελεύκῳ, μεταστάντος δὲ κατὰ τὴν 4 Ἀντιόχου μετάληψιν τῆς ἀρχῆς εἰς Μίλητον. τῆς δὲ συνταχθείσης ἡμέρας πρὸς τοὺς ναυτικοὺς συνεγγιζούσης, ἔδει γενέσθαι παρά τινι τῶν φίλων ὑποδο- 5 χὴν πρὸς τὴν ἔξοδον. παρὰ γὰρ αὐτῷ ποιεῖν τὸ δεῖ- 10 πνον οὐχ οἷόν τ' ἦν· εἴθιστο γὰρ ἐπιμελῶς καλεῖν 6 ἅπαντας τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας. οἱ δὲ συνειδότες τὴν πρᾶξιν ἔμελλον ἐξ οἴκου δειπνήσαντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἥξειν, ἔχοντες ἕνα παῖδα μεθ' ἑαυτῶν ἕκα- στος· τοὺς γὰρ λοιποὺς ἀπεστάλκεσαν εἰς Ἀναγνίας, 15 7 κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτοὶ παρεψόμενοι. τὸν δὲ Πολύβιον συνέβαινε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἠσθενηκότα μένειν κατακλινῆ, εἰδέναι δὲ πάντα τὰ πραττόμενα, τοῦ Μενύλλου συνεχῶς αὐτῷ μεταδιδόντος 8 ἀεὶ περὶ τῶν ὑποκιπτόντων. διόπερ ἀγωνιάσας ὁ 20 προειρημένος μὴ τῆς συνουσίας ἐλκυσθείσης, ἅτε τοῦ Δημητρίου συμποτικοῦ φυσικῶς καὶ νεωτέρου τελέως ὑπάρχοντος, ἀπόρημά τι γένηται περὶ τὴν 9 ἔξοδον διὰ τὴν μέθην, γράψας βραχὺ πιττάκιον καὶ σφραγισάμενος πέμπει παρ' αὐτοῦ παῖδα συσκοτά- 25 ζοντος ἅρτι τοῦ θεοῦ, συντάξας ἐκκαλεσάμενον τὸν οἰνοχόον τοῦ Δημητρίου δοῦναι τὸ πιττάκιον, μηδὲν εἰπόντα τίς ἢ παρὰ τίνος, καὶ κελεύειν ἀποδιδόναι 10 τῷ Δημητρίῳ παραχρῆμα διαναγνῶναι. γενομέ- νων δὲ πάντων κατὰ τὸ συνταχθέν, λαβὼν ὁ Δη- 30 11 μήτριος ἐπανέγνω. τὸ δὲ πιττάκιον περιεῖχε τὰς γνώμας ταύτας.

ὁ δρῶν τὰ τοῦ μέλλοντος οἴχεται φέρων.
ἴσον φέρει νύξ, τοῖς δὲ τολμῶσιν πλέον. 12
τόλμα τι, κινδύνευε, πρᾶττ', ἀποτύγχανε, 13
Ἐπίτυχε, πάντα μᾶλλον ἢ σαυτὸν προοῦ.
νῆφε καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν 14
φρενῶν.

Ταῦτα διαναγνοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ συννοή- 22
σας τὰς ὑποθέσεις, καὶ τίνες καὶ παρὰ τίνος εἰσί, παραυτίκα προσποιηθεὶς ὡς ἐπιναύσιος γεγονὼς ἀπηλλάττετο, συμπροπεσόντων αὐτῷ καὶ τῶν φίλων. παραγενόμενος δ' ἐπὶ σκηνὴν τοὺς μὲν ἀνεπιτηδείους τῶν οἰκετῶν ἐξέπεμψεν εἰς τὰς Ἀναγνίας, συντάξας λαβόντας τὰ λίνα καὶ τοὺς κύνας ἁπαντᾶν ἐπὶ τὸ Κίρκαιον· ἐκεῖ γὰρ ἐπιμελῶς εἰώθει κυνηγετεῖν τὸν ὗν· ἐξ οὗ καὶ τῆς πρὸς τὸν Πολύβιον αὐτῷ συνηθείας τὴν καταρχὴν γενέσθαι συνέπεσε. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς περὶ τὸν Νικάνορα διεσάφει τὴν ἐπιβολήν, καὶ κοινωνεῖν παρεκάλει τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. πάντων δὲ προθύμως δεξαμένων τὸν λόγον, παρήγγειλε κατὰ σπουδὴν ἐπανελθόντας ἐπὶ τὰς ἰδίας καταλύσεις τοῖς μὲν παισὶ συντάξαι προάγειν ὑπὸ τὴν ἑωθινὴν εἰς τὰς Ἀναγνίας καὶ μετὰ τῶν κυνηγῶν ἁπάντων εἰς τὸ Κίρκαιον, αὐτοὺς δὲ λαβόντας ἐσθῆτας τὰς ὁδοιπορικὰς ἀνακάμπτειν ὡς αὐτόν, εἰπόντας τοῖς οἰκέταις ὅτι μετὰ τοῦ Δημητρίου συμμίξουσιν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπὶ τὸν προειρημένον τόπον. γενομένων δὲ πάντων καθὼς προείρηται, προῆγον εἰς τὴν Ὠστίαν νυκτὸς ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Τιβέριος. ὁ δὲ Μένυλλος προπορευόμενος ἐκοινολογεῖτο τοῖς ναυτικοῖς, φάσκων αὐτῷ προσπεπτωκέναι παρὰ τοῦ βασιλέως δι' ὃ δέον ἐστὶν αὐτὸν μὲν μένειν κατὰ τὸ παρὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῶν δὲ νεανίσκων τοὺς πιστοτάτους ἐκ-

πέμψαι πρὸς αὐτόν, παρ' ὧν ἐπιγνώσεται πάντα τὰ
9 κατὰ τὸν ἀδελφόν. διόπερ αὐτὸς μὲν οὐκ ἔφησεν
ἐμβαίνειν, τοὺς δὲ νεανίσκους ἤξειν περὶ μέσας νύ-
10 κτας τοὺς μέλλοντας πλεῖν. τῶν δὲ ναυκλήρων ἀδια-
φορούντων διὰ τὸ μένειν αὐτοῖς τὸ ταχθὲν ναῦλον
ἐξ ἀρχῆς, καὶ πάντα κατηρτικότων ἐκ πολλοῦ τὰ πρὸς
11 τὸν πλοῦν, παρῆσαν οἱ περὶ τὸν Δημήτριον κατὰ τρί-
την φυλακὴν λήγουσαν, ὄντες ὀκτὼ καὶ παῖδες πέντε
12 καὶ παιδάρια τρία. τοῦ δὲ Μενύλλου κοινολογηθέν-
τος αὐτοῖς καὶ παραδείξαντος τὴν τῶν ἐπιμηνίων πα-
ρασκευήν, ἔτι δὲ συστήσαντος τῷ ναυκλήρῳ καὶ τοῖς
13 ἐπιβάταις ἐκτενῶς, οὗτοι μὲν ἐπέβησαν, ὁ δὲ κυβερ-
νήτης ἅρτι διαφαύσκοντος ἄρας τὰς ἀγκύρας ἐτέλει
τὸν πλοῦν, ἁπλῶς οὐδεμίαν ἔννοιαν ἔχων τοῦ πράγ-
ματος, ἀλλ' ὡς στρατιώτας τινὰς ἄγων παρὰ τοῦ Με-
νύλλου πρὸς τὸν Πτολεμαῖον.

23 Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν οὐδεὶς ἐπι-
ζητήσειν ἔμελλε τὸν Δημήτριον οὐδὲ τοὺς μετ' ἐκεί-
2 νου προάγοντας· οἱ μὲν γὰρ αὐτοῦ μένοντες ὡς ἐπὶ
τὸ Κίρκαιον ὡρμηκότα διελάμβανον, οἱ δὲ ἐν ταῖς
Ἀναγνίαις ἀπήντων ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς ἐκεῖ
3 παρεσομένου. διὸ συνέβαινε τελέως ἄσημον εἶναι
τὸν δρασμόν, ἕως οὗ τῶν παίδων τις, μεμαστιγωμέ-
νος ἐν ταῖς Ἀναγνίαις, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ Κίρκαιον, ὡς
4 ἐκεῖ τῷ Δημητρίῳ συμμίξων· οὐχ εὑρὼν δὲ πάλιν
εἰς τὴν Ῥώμην ἔτρεχεν, ὡς κατὰ πορείαν ἀπαντήσων.
5 οὐδαμῇ δὲ συντυχὼν αὐτῷ τοῦτο διεσάφησε τοῖς ἐν
Ῥώμῃ φίλοις καὶ τοῖς καταλελειμμένοις ἐπὶ τῆς οἰ-
6 κίας. ἐπιζητουμένου δὲ τοῦ Δημητρίου κατὰ τὴν τε-
τάρτην ἡμέραν ἀφ' ἧς ὥρμησεν, ὑπενοήθη τὸ γε-
7 γονός. τῇ δὲ πέμπτῃ σύγκλητος εὐθέως συνήγετο
περὶ τούτων, ἐν ᾗ συνέβαινε τὸν Δημήτριον ἐκτὸς

ἤδη τοῦ πορθμοῦ τοῦ κατὰ Σικελίαν ὑπάρχειν. τὸ 8
μὲν οὖν διώκειν ἀπέγνωσαν, ἅμα μὲν ὑπολαμβάνοντες αὐτὸν πολὺ προειληφέναι κατὰ τὸν πλοῦν, καὶ γὰρ ἔσχε φορὸν ἄνεμον, ἅμα δὲ προορώμενοι τὸ βουληθέντες κωλύειν ἀδυνατήσειν· πρεσβευτὰς δὲ κατέ- 9
στησαν μετά τινας ἡμέρας τοὺς περὶ Τιβέριον Γράγχον καὶ Λεύκιον Λέντλον καὶ Σερουίλιον Γλαυκίαν, οἵτινες ἔμελλον πρῶτον μὲν ἐποπτεύσειν τὰ κατὰ τοὺς 10
Ἕλληνας, εἶτ' ἐπιβαλόντες ἐπὶ τὴν Ἀσίαν τά τε κατὰ τὸν Δημήτριον παραδοκήσειν καὶ τὰς τῶν ἄλλων βασιλέων προαιρέσεις ἐξετάσειν καὶ τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας ἀντιλεγόμενα τοῖς προειρημένοις διευκρινήσειν. διὸ τὸν Τιβέριον κατεστήσαντο* πάντων αὐτόπτην γε- 11
γονέναι. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν. 12

[Exc. de legat. p. 184—192.]

Ὁ δὲ Δημήτριος προσανέχων τῇ παρουσίᾳ τοῦ 13
διαποσταλησομένου πρὸς αὐτόν. [Suidas v. προσανέχων.]

Κάτων, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ 24
τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, ἐδυσχέραινε καὶ ἐπεκράγει ὅτι τινὲς τὰς ξενικὰς τρυφὰς εἰσήγαγον εἰς τὴν Ῥώμην, τριακοσίων μὲν δραχμῶν κεράμιον ταρίχων Πον- 2
τικῶν ὠνησάμενοι, καὶ μειράκια δ' εὔμορφα ὑπερβαλλούσης ἀγορᾶς τιμῆς. [Athen. 6, p. 274, F.]

Ὅτι τοσαύτη τις ἀκολασία καὶ τηλικαύτη 3
ἐνεπεπτώκει ἐκτοπωτάτων ἔργων τοῖς νέοις ὥστε πολλοὺς μὲν ἐρώμενον ἠγορακέναι ταλάντου, πολλοὺς δὲ ταρίχου Ποντικοῦ κεράμιον τριακοσίων δραχμῶν. ἐφ' οἷς καὶ Μάρκος [ἀγανακτῶν] εἶπέ ποτε πρὸς τὸν 4
δῆμον ὅτι μάλιστ' ἂν κατίδοιεν τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον προκοπὴν τῆς πολιτείας ἐκ τούτων, ὅταν πωλούμενοι πλεῖον εὑρίσκωσιν οἱ μὲν εὐπρεπεῖς παῖδες τῶν

ἀγρῶν, τὰ δὲ κεράμια τοῦ ταρίχου τῶν ξευγηλατῶν. [Exc. Vat. p. 458 M. 78—79 H.]

25 Μετὰ δὲ ταῦτα Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος παραγεγονὼς εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῶν πρεσβευτῶν
2 συνήθροιζε ξενολόγιον ἐμβριθές. ἐν οἷς προσελάβετο καὶ Δαμάσιππον τὸν Μακεδόνα, ὃς κατασφάξας
3 ἐν τῷ Φάκῳ τοὺς συνέδρους ἔφυγε μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων ἐκ τῆς Μακεδονίας. ἀφικόμενος δὲ εἰς
4 τὴν τῶν Ῥοδίων Περαίαν, καὶ ξενισθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου, προετίθετο πλεῖν εἰς τὴν Κύπρον. οἱ δὲ περὶ
τὸν Τορκουᾶτον, θεωροῦντες αὐτὸν συνεσταμένον ξενικὴν χεῖρα βαρεῖαν, ὑπεμίμνησκον τῶν ἐντολῶν,
διότι δεῖ χωρὶς πολέμου ποιεῖσθαι τὴν κάθοδον·
5 καὶ τέλος ἔπεισαν αὐτὸν ἕως Σίδης προαγαγόντα τὸ ξενολόγιον διαλύσασθαι καὶ τῆς εἰς Κύπρον ἐπι-
6 βολῆς ἀποστῆναι καὶ συμμίσγειν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς τῶν Κυρηναίων ὅρους. αὐτοὶ δὲ πλεύσαντες εἰς
τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔφασαν παραστήσεσθαι τὸν βασιλέα πρὸς τὰ παρακαλούμενα καὶ συναντήσειν ἐπὶ
7 τοὺς ὅρους, ἔχοντες κἀκεῖνον μεθ' αὑτῶν. τούτοις μὲν οὖν τοῖς λόγοις πεισθεὶς ὁ νεώτερος Πτολε-
8 μαῖος, ἀπογνοὺς τὰ κατὰ τὴν Κύπρον τὸ μὲν ξενολόγιον διέλυσεν, αὐτὸς δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς Κρήτην ἀπέπλευσε, τόν τε Δαμάσιππον ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν πρεσβευτῶν ἕνα Γνάιον Μερόλαν· ξενολογήσας δ' ἐκ τῆς Κρήτης περὶ χιλίους στρατιώτας ἀνήχθη, καὶ διάρας εἰς τὴν Λιβύην κατέσχεν ἐπὶ τὸν Ἄπιν.

26 Οἱ δὲ περὶ τὸν Τορκουᾶτον διακομισθέντες εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐπειρῶντο μὲν παρακαλεῖν τὸν
2 πρεσβύτερον Πτολεμαῖον διαλύεσθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν καὶ συγχωρεῖν αὐτῷ τὴν Κύπρον· τοῦ δὲ Πτο-

λεμαίου τὰ μὲν ἐπαγγελλομένου, τὰ δὲ παρακούοντος, καὶ τῷ τοιούτῳ τρόπῳ κατατρίβοντος τὸν χρόνον, στρατοπεδεύων ὁ νεώτερος μετὰ τῶν Κρητῶν 3
ἐν τῇ Λιβύῃ περὶ τὸν Ἄπιν κατὰ τὸ συντεταγμένον,
καὶ τελέως ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ μηδὲν διασαφήσασθαι,
τὸ μὲν πρῶτον ἐξαπέστειλε τὸν Γναῖον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὡς διὰ τούτου κἂν τῶν περὶ τὸν Τορκουᾶτον ἐπιγενομένων. συνεξομοιωθέντος δὲ τούτου τοῖς 4
πρότερον, καὶ τοῦ χρόνου διελκομένου καὶ τετταράκοντα διελθουσῶν ἡμερῶν, καὶ μηδενὸς προσπίπτοντος, εἰς ἀπορίαν ἐνέπιπτε περὶ τῶν ὅλων. ὁ γὰρ 5
πρεσβύτερος βασιλεὺς πᾶν γένος ἀρεσκείας προσφερόμενος πάντας ἐξιδιάσατο τοὺς πρεσβευτὰς καὶ παρακατέσχε τὸ πλεῖον οὐχ ἑκόντας, ἀλλ' ἄκοντας.
κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον προσέπεσε τῷ νεωτέρῳ 6
Πτολεμαίῳ τούς τε Κυρηναίους ἀφεστάναι καὶ τὰς πόλεις συμφρονεῖν τούτοις, κεκοινωνηκέναι δὲ περὶ τῆς ἀποστάσεως καὶ Πτολεμαῖον τὸν Συμπετῆσιν, ὃς 7
ἦν τὸ γένος Αἰγύπτιος, ἐπιστεύθη δὲ τὴν ἐπιμέλειαν
τῶν ὅλων ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καθ' ὃν καιρὸν ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν εἰς τὴν Ῥώμην. τούτων δὲ προσπιπτόν- 8
των τῷ βασιλεῖ, καὶ μετ' ὀλίγον διότι στρατοπεδεύουσιν ἐν τοῖς ὑπαίθροις οἱ Κυρηναῖοι, δείσας μὴ βουλόμενος προσλαβεῖν τὴν Κύπρον καὶ τὴν Κυρήνην ἀπολέσῃ, πάντα τἄλλα πάρεργα θέμενος ἀνέ- 9
ξευξεν ἐπὶ Κυρήνης. παραγενόμενος δ' εἰς τὸν μέγαν καλούμενον Καταβαθμόν, κατέλαβε τοὺς Λίβυας μετὰ τῶν Κυρηναίων κατέχοντας τὰς δυσχωρίας. ὁ 10
δὲ Πτολεμαῖος ἀπορούμενος ἐπὶ τῷ συμβαίνοντι,
τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν στρατιωτῶν ἐμβιβάσας εἰς τὰ πλοῖα περιπλεῖν τὰς δυσχωρίας ἐπέταξε καὶ κατὰ νώτου τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι, τοὺς δ' ἡμίσεις

ἔχων αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν.
11 τῶν δὲ Λιβύων καταπλαγέντων τὴν ἐξ ἀμφοῖν ἔφοδον, καὶ λιπόντων τοὺς τόπους, ἅμα τῆς ἀναβάσεως ἐγένετο κύριος καὶ τῆς ὑποκειμένης Τετραπυργίας, ἐν ᾗ συνέβαινε πλῆθος ἄφθονον ὕδατος ὑπάρχειν.
12 ὅθεν ἀφορμήσας ἑβδομαῖος ἦκε διὰ τῆς ἐρήμου.
13 παραπλεόντων δ' αὐτῷ καὶ τῶν ἐπὶ Μοχυρίνου, συνέβαινε τοὺς Κυρηναίους στρατοπεδεύειν ὄντας
14 εἰς ὀκτακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ περὶ πεντακοσίους. οἱ γὰρ Κυρηναῖοι, πεῖραν εἰληφότες τῆς τοῦ Πτολεμαίου προαιρέσεως ἐκ τῶν κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν πεπραγμένων, καὶ θεωροῦντες οὐ βασιλικήν, ἀλλὰ τυραννικὴν οὖσαν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ὅλην
15 αἵρεσιν, οὐχ οἷοί τ' ἦσαν ἐθελοντὴν σφᾶς αὐτοὺς ὑποτάττειν, ἀλλὰ πᾶν ὑπομένειν ἐτόλμων, ἀντεχόμε-
16 νοι τῆς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐλπίδος. διὸ καὶ τότε συνεγγίσαντος αὐτοῦ ἐξ αὐτῆς παρετάξαντο· καὶ τέλος ἡττήθη.

27 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦλθε καὶ Γνάιος ὁ Μερόλας ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, διασαφῶν τῷ βασι-
λεῖ διότι εἰς οὐδὲν τῶν ἀξιουμένων προσελήλυθεν ὁ
2 ἀδελφός, ἀλλά φησι δεῖν μένειν ἐπὶ τοῖς ἐξ ἀρχῆς διωμολογημένοις. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα διακούσας, εὐθέως προχειρισάμενος Κομανὸν καὶ Πτολεμαῖον τοὺς ἀδελφοὺς ἐξαπέστελλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώ-
μην μετὰ τοῦ Γναίου, διασαφήσοντας τῇ συγκλήτῳ περὶ τῆς τἀδελφοῦ πλεονεξίας καὶ καταφρονήσεως.
3 ἀπέλυσε δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τοὺς περὶ
4 Τίτον ἀπράκτους ὁ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ Κυρήνην ἐπὶ τούτων ἦν. [Exc. de legat. p. 192—195.]

28 Ὅμοιοι γάρ εἰσιν οἱ τὴν Περαίαν κατοικοῦντες

τοῖς οἰκέταις τοῖς ἐκ τῶν δεσμῶν ἀνελπίστως λελυμένοις, οἵτινες ἀπιστοῦντες τοῖς παροῦσι μείζω μὲν λαμβάνουσι τῆς κατὰ φύσιν κινήσεως, οὐ δοκοῦσι δὲ γιγνώσκεσθαι παρὰ τοῖς ἁπαντῶσιν οὐδὲ συνορᾶσθαι διότι λέλυνται σαφῶς, ἐὰν μή τι παράλογον ποιῶσι καὶ τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένον. [Exc. Vat. p. 438 M. 78 H.]

FRAGMENTA LIBRI XXXII.

1 Ὅτι κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἦκον παρὰ τοῦ νεωτέρου Πτολεμαίου πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Κομανὸν καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραπλησίως οἱ
2 περὶ τὸν Μένυλλον τὸν Ἀλαβανδέα. ὧν εἰσελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ πολλῶν λόγων γιγνομένων καὶ φιλαπεχθῶν κατὰ πρόσωπον εἰς ἀλλήλους, καὶ τῶν περὶ Τίτον καὶ Γνάιον ἀπομαρτυρούντων καὶ συνεπισχυόντων τῷ νεωτέρῳ μετὰ πολλῆς σπου-
3 δῆς, ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ τοὺς περὶ Μένυλλον ἐν πένθ' ἡμέραις ἀποτρέχειν ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ τὴν συμμαχίαν ἀναιρεῖν τὴν πρὸς τὸν πρεσβύτερον, πρὸς δὲ τὸν νεώτερον πέμψαι πρεσβευτὰς τοὺς διασαφήσοντας τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ. καὶ κατε-
4 στάθησαν Πόπλιος Ἀπούστιος καὶ Γάιος Λέντλος, οἳ καὶ πλεύσαντες ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν Κυρήνην ἀνήγγειλαν τῷ Πτολεμαίῳ τὰ δεδογμένα μετὰ πολλῆς σπου-
5 δῆς. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἐπαρθεὶς εὐθέως ἐξενολόγει, καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς ὅλος καὶ πᾶς ἦν περὶ τὴν Κύπρον.
6 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

2 Ὅτι κατὰ τὴν Λιβύην Μασσανάσσης, θεωρῶν τὸ πλῆθος τῶν πόλεων τῶν περὶ τὴν μικρὰν Σύρτιν ἐκτισμένων καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας, ἣν καλοῦσιν Ἐμπόρια, καὶ πάλαι τὸ πλῆθος τῶν προσόδων τῶν γιγνο-

μένων ἐν τούτοις τοῖς τόποις ὀφθαλμιῶν, ἐπεβάλετο 2
καταπειράξειν τῶν Καρχηδονίων οὐ πολλοῖς ἀνώτε-
ρον χρόνοις τῶν λεγομένων καιρῶν. τῆς μὲν οὖν 3
χώρας ταχέως ἐγενήθη κύριος, ἅτε τῶν ὑπαίθρων
κρατῶν διὰ τὸ τοὺς Καρχηδονίους ἀεὶ μὲν ἀλλοτρί-
ους ὑπάρχειν τῆς ἐν τῇ γῇ χρείας, τότε δὲ καὶ τελέως
ἐκπεθηλύνθαι διὰ τὴν πολυχρόνιον εἰρήνην· τῶν δὲ 4
πόλεων οὐκ ἠδυνήθη γενέσθαι κύριος διὰ τὸ τοὺς
Καρχηδονίους ἐπιμελῶς τηρεῖν αὐτάς. ἀμφοτέρων 5
δὲ ποιουμένων τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὴν σύγκλητον
ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ πρεσβευτῶν πολλά-
κις ἐληλυθότων διὰ ταῦτα παρ' ἑκατέρων, ἀεὶ συνέ- 6
βαινε τοὺς Καρχηδονίους ἐλαττοῦσθαι παρὰ τοῖς
Ῥωμαίοις οὐ τῷ δικαίῳ, ἀλλὰ τῷ πεπεῖσθαι τοὺς
κρίνοντας συμφέρειν σφίσι τὴν τοιαύτην γνώμην,
ἐπείτοι χρόνοις οὐ πολλοῖς ἀνώτερον αὐτὸς ὁ Μασ- 7
σανάσσης, διώκων τὸν Ἀφθῆρα τὸν ἀποστάτην μετὰ
στρατοπέδου δίοδον ᾐτήσατο τοὺς Καρχηδονίους διὰ
ταύτης τῆς χώρας, οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουσαν, ὡς οὐδὲν
αὐτῷ προσηκούσης. οὐ μὴν ἀλλὰ τέλος εἰς τοῦτο 8
συνεκλείσθησαν οἱ Καρχηδόνιοι διὰ τῶν ἀποφάσεων
κατὰ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς ὥστε μὴ μόνον
τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν ἀποβαλεῖν, ἀλλὰ καὶ πεν-
τακόσια τάλαντα προσθεῖναι τῆς καρπείας τῶν χρό-
νων, ἐξ οὗ συνέβη γενέσθαι τὴν ἀμφισβήτησιν.

Ὅτι κατὰ τὴν Ἀσίαν Προυσίας μὲν ἐξέπεμψεν 3
εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς μετὰ Γαλατῶν τοὺς κατη-
γορήσοντας Εὐμένους, οὗτος δὲ πάλιν τὸν ἀδελφὸν 2
Ἄτταλον ἐξαπέστειλεν ἀπολογησόμενον πρὸς τὰς δια-
βολάς. Ἀριαράθης δὲ τῇ τε Ῥώμῃ στέφανον ἀπὸ 3
χρυσῶν μυρίων ἔπεμψε καὶ πρεσβευτὰς τοὺς διασα-
φήσοντας τῇ συγκλήτῳ τὴν πρὸς τὸν Τιβέριον ἀπάν-

τησιν αὐτοῦ καὶ καθόλου παρακαλέσοντας διασαφεῖν ὑπὲρ ὧν ἂν δέωνται, διότι πᾶν ποιεῖν ἕτοιμός ἐστι Ῥωμαίοις τὸ παραγγελλόμενον.

4 Ὅτι τοῦ Μηνοχάρους παραγενηθέντος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν πρὸς Δημήτριον, καὶ διασαφήσαντος τῷ βασιλεῖ τὴν γεγενημένην ἔντευξιν αὐτῷ πρὸς τοὺς 2 περὶ Τιβέριον ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, νομίσας ὁ βασιλεὺς ἀναγκαιότατον εἶναι τῶν παρόντων τὸ τοὺς προειρημένους ἄνδρας ἐξομιλῆσαι καθ' ὅσον οἷός τ' 3 ἦν, πάντα τἄλλα πάρεργα ποιησάμενος διεπέμπετο πρὸς τούτους, τὸ μὲν πρῶτον εἰς Παμφυλίαν, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰς Ῥόδον, πάντα ποιήσειν Ῥωμαίοις ἀναδεχόμενος, ἕως ἐξειργάσατο βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν 4 προσαγορευθῆναι. καὶ γὰρ ἦν ὁ Τιβέριος εὔνους αὐτῷ διαφερόντως· διὸ καὶ μεγάλα συνεβάλετο πρὸς τὸ καθικέσθαι καὶ κτήσασθαι τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν 5 αὐτῷ. ὁ δὲ Δημήτριος τυχὼν τῆς προειρημένης ἀφορμῆς εὐθέως εἰς τὴν Ῥώμην ἔπεμπε πρεσβευτὰς στέφανόν τε κομίζοντας καὶ τὸν αὐτόχειρα τοῦ Γναίου γεγονότα καὶ σὺν τούτοις τὸν κριτικὸν Ἰσοκράτην.

5 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκον παρὰ Ἀριαράθου πρέσβεις στέφανόν τε κομίζοντες ἀπὸ μυρίων χρυσῶν καὶ διασαφοῦντες τὴν τοῦ βασιλέως προαί- 2 ρεσιν, ἣν ἔχει πρὸς τὰ Ῥωμαίων πράγματα, * καὶ τούτων μάρτυρας ἐπήγοντο τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον. 3 ὧν ἀνθομολογησαμένων ἡ σύγκλητος τὸν στέφανον ἀπεδέξατο μετὰ μεγάλης χάριτος καὶ τὰ μέγιστα τῶν παρ' αὐτῇ νομιζομένων δώρων ἀνταπέστειλε, τόν τε 4 σκίπωνα καὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον. τούτους μὲν ἐξ αὐτῆς ἔτι πρὸ τοῦ χειμῶνος ἀπέλυσεν ἡ σύγκλητος. 5 μετὰ δὲ τούτους Ἀττάλου παραγενηθέντος ἤδη τῶν ὑπάτων τὰς ἀρχὰς εἰληφότων, καὶ τῶν Γαλατῶν αὐ-

τοῦ κατηγορησάντων, οὓς ἀπεστάλκει Προυσίας, καὶ πλειόνων ἑτέρων ἀπὸ τῆς Ἀσίας, διακούσασα πάν- 6
των ἡ σύγκλητος οὐ μόνον ἀπέλυσε τῶν διαβολῶν τὸν Ἄτταλον, ἀλλὰ καὶ προσαυξήσασα τοῖς φιλαν- 7
θρώποις ἐξαπέστειλε· καθ' ὅσον γὰρ ἀπηλλοτρίωτο τοῦ βασιλέως καὶ διεφέρετο πρὸς τὸν Εὐμένη, κατὰ τοσοῦτον ἐφιλοποιεῖτο καὶ συνηῦξε τὸν Ἄτταλον.

Ὅτι ἦκον καὶ παρὰ τοῦ Δημητρίου τοῦ βασιλέως 6
πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Μηνοχάρην, στέφανον ἀπὸ μυ-
ρίων χρυσῶν τῇ Ῥώμῃ κομίζοντες, ἅμα δὲ καὶ τὸν προσενέγκαντα τῷ Γναΐῳ τὰς χεῖρας ἄγοντες. ἡ δὲ 2
σύγκλητος ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον διηπόρησε περὶ τούτων πῶς δεῖ χρήσασθαι τοῖς πράγμασιν, ὅμως 3
δὲ προσεδέξατο καὶ τοὺς πρεσβευτὰς καὶ τὸν στέφα-
νον· τούς γε μὴν ἀγομένους ἀνθρώπους οὐ προσεδέ- 4
ξατο. καίτοι γε Δημήτριος οὐ μόνον τὸν Λεπτίνην ἀπέστειλε τὸν αὐτόχειρα τοῦ Γναΐου γενόμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰσοκράτην. οὗτος δὲ ἦν μὲν γραμματικὸς 5
τῶν τὰς ἀκροάσεις ποιουμένων, φύσει δὲ ὢν λάλος καὶ πέρπερος καὶ κατακορὴς προσέκοπτε μὲν καὶ τοῖς Ἕλλησιν, ἅτε καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλκαῖον ἐν ταῖς συγκρίσεσιν ἐπιδεξίως σκωπτόντων αὐτὸν καὶ διαχλευαζόντων, παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν Συρίαν καὶ κατα- 6
φρονήσας τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἠρκεῖτο περὶ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ποιούμενος τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ 7
πραγματικὰς ἀποφάσεις ἐξέβαλε, φάσκων δίκαια πεπονθέναι τὸν Γνάιον, δεῖν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πρεσβευτὰς ἀπολωλέναι πρὸς τὸ μηδὲ τὸν ἀγγελοῦντα καταλειφθῆναι τοῖς Ῥωμαίοις τὸ γεγονός, ἵνα παύσωνται τῶν ὑπερηφάνων ἐπιταγμάτων καὶ τῆς ἀνέδην ἐξουσίας. τοιαῦτα μὲν οὖν ῥιψολογῶν ἐνέπεσεν εἰς τὴν προειρημένην ἀτυχίαν.

7 Ἐγένετο δέ τι περὶ τοὺς προειρημένους ἄξιον
2 μνήμης. ὁ μὲν γὰρ Λεπτίνης μετὰ τὸ προσενέγκαι
Γναίῳ τὰς χεῖρας εὐθέως ἐν τῇ Λαοδικείᾳ περιήει
φανερῶς φάσκων δίκαια πεποιηκέναι τὸν Γάιον καὶ
3 μετὰ τῆς τῶν θεῶν γνώμης ταῦτα πεπραχέναι. τοῦ δὲ
Δημητρίου παραλαβόντος τὰ πράγματα, προσεπορεύετο τῷ βασιλεῖ, παρακαλῶν αὐτὸν μὴ μετιέναι
τὸν Γναῖου φόνον μηδὲ βουλεύεσθαι μηδὲν δυσχερὲς
4 κατὰ τῶν Λαοδικέων· αὐτὸς γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην πορεύσεσθαι καὶ διδάξειν τὴν σύγκλητον ὅτι μετὰ τῆς
5 τῶν θεῶν γνώμης ταῦτα πεποίηκε. καὶ πέρας διὰ
τὴν ἑτοιμότητα καὶ προθυμίαν οὗτος μὲν ἄνευ δε-
6 σμῶν ἦχθη καὶ φυλακῆς, ὁ δὲ Ἰσοκράτης ἐμπεσὼν
εἰς τὴν αἰτίαν ὁλοσχερῶς παρεξέστη τῇ διανοίᾳ. τοῦ
δὲ κλοιοῦ αὐτῷ περὶ τὸν τράχηλον περιτεθέντος καὶ
τῆς ἀλύσεως σπανίως μὲν καὶ τὴν τροφὴν προσίετο,
7 τῆς δὲ τοῦ σώματος θεραπείας εἰς τέλος ἀπέστη. διὸ
καὶ παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώμην θέαμα θαυμάσιον, εἰς
ὃν ἀποβλέψας ἄν τις ὁμολογήσειε διότι καὶ κατὰ σῶ-
μα καὶ κατὰ ψυχὴν οὐδέν ἐστιν ἀνθρώπου φοβερώ-
8 τερον, ὅταν ἅπαξ ἀποθηριωθῇ. ἦ τε γὰρ ὄψις ἐκτόπως ἦν αὐτοῦ φοβερὰ καὶ θηριώδης, ὡς ἂν πλεῖον
ἐνιαυτοῦ μὴ τὸν ῥύπον, μὴ τοὺς ὄνυχας, μὴ τὰς
9 τρίχας ἀφῃρημένου, τά τε κατὰ τὴν διάνοιαν ἐκ
τῆς τῶν ὀμμάτων ἐμφάσεως καὶ κινήσεως τοιαύτην
ἐποιεῖτο τὴν φαντασίαν ὥστε τὸν θεασάμενον πρὸς
πᾶν ζῷον ἑτοιμότερον ἂν προσελθεῖν ἢ πρὸς ἐκεῖνον.
10 ὁ δὲ Λεπτίνης μένων ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς προαιρέσεως,
εἴς τε τὴν σύγκλητον ἕτοιμος ἦν εἰσπορεύεσθαι πρός
τε τοὺς ἐντυγχάνοντας ἁπλῶς ἀνθωμολογεῖτο περὶ
τῆς πράξεως, καὶ προσδιωρίζετο μηδὲν αὐτῷ δυσχερὲς ἀπαντήσειν ὑπὸ Ῥωμαίων, καὶ τέλος εὐστόχησε

τῆς ἐλπίδος· ἡ γὰρ σύγκλητος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπο- 11*
λαβοῦσα διότι δόξει τοῖς πολλοῖς ἔχειν τοῦ φόνου δί-
κην, ἐὰν τοὺς αἰτίους παραλαβοῦσα τιμωρήσηται,
τούτους μὲν οὐ προσεδέξατο μικροῦ δεῖν, ἐτήρει 12
δὲ τὴν αἰτίαν ἀκέραιον, ὥστ' ἔχειν ἐξουσίαν, ὅτε
βουληθείη, χρήσασθαι τοῖς ἐγκλήμασι. διὸ καὶ τὴν 13
ἀπόκρισιν ἔδωκε τοιαύτην τῷ Δημητρίῳ, διότι τεύξε-
ται τῶν φιλανθρώπων, ἐὰν τὸ ἱκανὸν ποιῇ τῇ συγ-
κλήτῳ κατὰ τὴν τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν.

Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις οἱ περὶ 14
Ξένωνα καὶ Τηλεκλῆν ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων, καὶ
μάλιστα τοῦ Πολυβίου καὶ τοῦ Στρατίου χάριν· σχε- 15
δὸν γὰρ ἅπαντας, εἰ δὲ μή γε, τοὺς πλείστους ὁ
χρόνος ἤδη καταναλώκει, τούς γε δὴ καὶ μνήμης
ἀξίους. παρῆσαν δ' οἱ πρέσβεις ἐντολὰς ἔχοντες 16
ἁπλῶς ἀξιωματικάς, χάριν τοῦ πρὸς μηδὲν ἀντιφιλονι-
κεῖν τῇ συγκλήτῳ. εἰσπορευθέντων δὲ καὶ ποιησα- 17
μένων τοὺς ἁρμόζοντας λόγους οὐδ' ὡς οὐδὲν ἠνύ-
σθη, τὸ δ' ἐναντίον ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ μένειν ἐπὶ
τῶν ὑποκειμένων. [Exc. de legat. p. 195—201.]

Ὅτι τὸ μέγιστον καὶ κάλλιστον σημεῖον τῆς Λευ- 8
κίου Αἰμιλίου προαιρέσεως μεταλλάξαντος τὸν βίον
ἐγένετο πᾶσιν ἔκδηλον· οἷος γὰρ ὁ τρόπος ζῶντος 2
αὐτοῦ ἐδοξάζετο, τοιοῦτος εὑρέθη ὁ βίος μεταλλάξαν-
τος, ὃ μέγιστον εἶποι τις ἂν ὑπάρχειν τεκμήριον ἀρε-
τῆς. ὁ γὰρ πλεῖστον μὲν τῶν καθ' αὑτὸν ἐξ Ἰβηρίας 3
χρυσὸν εἰς τὴν Ῥώμην μετενηνοχώς, μεγίστων δὲ
θησαυρῶν κύριος γενόμενος ἐν Μακεδονίᾳ, πλείστης
δὲ περὶ τὰ προειρημένα τετευχὼς ἐξουσίας, τοσοῦτον 4
ἀπέλιπε τὸν ἴδιον βίον ὥστε [τοὺς υἱοὺς] μὴ δύνασθαι
τὴν φερνὴν τῇ γυναικὶ διαλῦσαι πᾶσαν ἐκ τῶν ἐπί-
πλων, εἰ μὴ τῶν ἐγγείων τινὰς προσαπέδοντο κτήσεων.

ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς πρὸ τούτων εἰ-
5 ρήκαμεν. ἐξ ὧν εἴποι τις ἂν καταλελύσθαι τὴν δόξαν
τῶν θαυμαζομένων παρὰ τοῖς Ἕλλησι περὶ τοῦτο τὸ
6 μέρος ἀνδρῶν· εἰ γὰρ τὸ διδομένων χρημάτων ἐπὶ
τῷ τοῦ διδόντος συμφέροντι, τούτων ἀπέχεσθαι θαυ- 5
μαστόν ἐστιν, ὃ λέγεται γεγονέναι περί τε τὸν Ἀθη-
ναῖον Ἀριστείδην καὶ περὶ τὸν Θηβαῖον Ἐπαμεινών-
7 δαν, τὸ κύριον γενόμενον αὐτὸν ἁπάσης τῆς βασιλείας,
καὶ λαβόντα τὴν ἐξουσίαν ὡς βούλεται χρήσασθαι,
μηδενὸς ἐπιθυμῆσαι πόσῳ θαυμαστότερόν ἐστιν; 10
8 εἰ δ' ἀπίστῳ τὸ λεγόμενον δόξει ἐοικέναι τισίν,
ἐκεῖνο δεῖ λαμβάνειν ἐν νῷ, διότι σαφῶς ὁ γράφων
ᾔδει μάλιστα Ῥωμαίους ἀναληψομένους εἰς τὰς χεί-
ρας τὰ βιβλία ταῦτα διὰ τὸ τὰς ἐπιφανεστάτας καὶ
τὰς πλείστας αὐτῶν πράξεις ἐν τούτοις περιέχεσθαι· 15
9 παρ' οἷς οὔτ' ἀγνοεῖσθαι ταῦτα δυνατὸν οὔτε συγ-
10 γνώμης τεύξεσθαι τὸν ψευδολόγον εἰκός, διόπερ οὐ-
δεὶς ἂν ἑκὼν εἰς πρόδηλον ἀπιστίαν καὶ καταφρόνη-
11 σιν ἔδωκεν αὑτόν. καὶ τοῦτο μνημονεύεσθαι παρ'
ὅλην τὴν πραγματείαν ἡμῖν, ὅταν τι παράδοξον δο- 20
κῶμεν λέγειν περὶ Ῥωμαίων.

9 Τῆς δὲ κατὰ τὴν διήγησιν ἐφόδου καὶ τῶν
καιρῶν ἐφεστακότων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ταύτην,
βούλομαι τὸ κατὰ τὴν προτέραν βίβλον ἐν ἐπαγγελίᾳ
καταλειφθὲν συνεκπληρῶσαι τῶν φιλικῶν ἕνεκα. 25
2 προϋπεσχόμην γὰρ διηγήσεσθαι διὰ τί καὶ πῶς ἐπὶ
τοσοῦτο προέκοψε καὶ θᾶττον ἢ καθῆκεν ἐξέλαμψεν
3 ἡ τοῦ Σκιπίωνος ἐν τῇ Ῥώμῃ δόξα, σὺν δὲ τούτῳ
πῶς ἐπὶ τοσοῦτον αὐξηθῆναι συνέβη τῷ Πολυβίῳ
τὴν πρὸς τὸν προειρημένον φιλίαν καὶ συνήθειαν 30
ὥστε μὴ μόνον ἕως τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπι-
διατεῖναι τὴν περὶ αὐτῶν φήμην, ἀλλὰ καὶ τοῖς πορ-

ρωτέρω γνώριμον γενέσθαι τὴν αἵρεσιν καὶ συμπεριφορὰν αὐτῶν. διότι μὲν οὖν ἡ καταρχὴ τῆς συστάσεως ἐγενήθη τοῖς προειρημένοις ἔκ τινος χρήσεως βιβλίων καὶ τῆς περὶ τούτων λαλιᾶς δεδηλώκαμεν· προβαινούσης δὲ τῆς συνηθείας καὶ τῶν ἀνακεκλημένων ἐκπεμπομένων ἐπὶ τὰς πόλεις, διέσπευσαν ὅ τε Φάβιος καὶ ὁ Σκιπίων οἱ τοῦ Λευκίου νεανίσκοι πρὸς τὸν στρατηγὸν μεῖναι τὸν Πολύβιον ἐν τῇ Ῥώμῃ. γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῆς συμπεριφορᾶς ἐπὶ πολὺ προκοπτούσης, ἐγένετο συγκύρημά τι τοιοῦτον. ἐκπορευομένων γάρ ποτε κατ' αὐτὸ πάντων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς τοῦ Φαβίου, συνέβη τὸν μὲν Φάβιον ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἀπονεῦσαι, τὸν δὲ Πολύβιον ἐπὶ θάτερα μετὰ τοῦ Σκιπίωνος. προαγόντων δ' αὐτῶν ὁ Πόπλιος ἡσυχῇ καὶ πράως τῇ φωνῇ φθεγξάμενος καὶ τῷ χρώματι γενόμενος ἐνερευθής, Τί δέ, φησίν, ὦ Πολύβιε, δύο τρώγομεν ἀδελφοί, καὶ διαλέγει συνεχῶς καὶ πάσας τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις ποιεῖ πρὸς ἐκεῖνον, ἐμὲ δὲ παραπέμπεις; ἢ δῆλον ὅτι καὶ σὺ περὶ ἐμοῦ τὴν αὐτὴν ἔχεις διάληψιν, ἣν καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας ἔχειν πυνθάνομαι; δοκῶ γὰρ εἶναι πᾶσιν ἡσύχιός τις καὶ νωθρός, ὡς ἀκούω, καὶ πολὺ κεχωρισμένος τῆς Ῥωμαϊκῆς αἱρέσεως καὶ πράξεως, ὅτι κρίσεις οὐχ αἱροῦμαι λέγειν. τὴν δ' οἰκίαν οὖ φασι τοιοῦτον ζητεῖν προστάτην ἐξ ἧς ὁρμῶμαι, τὸ δ' ἐναντίον· ὃ καὶ μάλιστά με λυπεῖ.

Ὁ δὲ Πολύβιος ξενισθεὶς τῇ τοῦ μειρακίου καταρχῇ τῶν λόγων, οὐ γὰρ εἶχε πλέον ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα τότε, Μὴ πρὸς θεῶν, Σκιπίων, ἔφη, μήτε λέγε ταῦτα μήτ' ἐν νῷ λάμβανε τὸ παράπαν. οὔτε γὰρ καταγιγνώσκων οὔτε παραπέμπων ἐγώ σε ποιῶ τοῦτο, πολλοῦ γε δεῖ, ἀλλὰ τῷ πρεσβύτερον εἶναι τὸν ἀδελ-

φὸν ἔν τε ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαί τ' ἀπ' ἐκείνου καὶ
λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἔν τε ταῖς ἀποφάσεσι καὶ
συμβουλίαις πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι, δοκῶν καὶ
4 σὲ τῆς αὐτῆς μετέχειν γνώμης. ἐκεῖνό γε μήν σου
ἄγαμαι νῦν ἀκούων, ὅτι δοκεῖ σοι τὸ πραὔτερον εἶ- 5
ναι τοῦ καθήκοντος τοῖς ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας ὁρμω-
5 μένοις· δῆλος γὰρ εἶ διὰ τούτων μέγα φρονῶν. ἐγὼ
δὲ κἂν αὐτὸς ἡδέως σοι συνεπιδοίην ἐμαυτὸν καὶ
συνεργὸς γενοίμην εἰς τὸ καὶ λέγειν τι καὶ πράττειν
6 ἄξιον τῶν προγόνων. περὶ μὲν γὰρ τὰ μαθήματα, 10
περὶ ἃ νῦν ὁρῶ σπουδάζοντας ὑμᾶς καὶ φιλοτιμου-
μένους, οὐκ ἀπορήσετε τῶν συνεργησόντων ὑμῖν
7 ἑτοίμως, καὶ σοὶ κἀκείνῳ· πολὺ γὰρ δή τι φῦλον
ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπιρρέον ὁρῶ κατὰ τὸ παρὸν τῶν
8 τοιούτων ἀνθρώπων. εἰς δὲ τὰ λυποῦντά σε νῦν, 15
καθὼς φής, δοκῶ μηδένα συναγωνιστὴν καὶ συνερ-
9 γὸν ἄλλον εὑρεῖν ἂν ἡμῶν ἐπιτηδειότερον. ἔτι δὲ
ταῦτα λέγοντος τοῦ Πολυβίου, λαβόμενος ἀμφοτέ-
ραις χερσὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ καὶ πιέσας ἐμπαθῶς, Εἰ
γὰρ ἐγὼ ταύτην, φησίν, ἴδοιμι τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ σὺ 20
πάντα τἄλλα δεύτερα θέμενος ἐμοὶ προσέξεις τὸν
10 νοῦν καὶ μετ' ἐμοῦ συμβιώσει· δόξω γὰρ αὐτόθεν
εὐθέως ἐμαυτῷ καὶ τῆς οἰκίας ἄξιος εἶναι καὶ τῶν
11 προγόνων. ὁ δὲ Πολύβιος τὰ μὲν ἔχαιρε, θεωρῶν
τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ μειρακίου, τὰ δὲ 25
διηπορεῖτο, λαμβάνων ἐν νῷ τὴν ὑπεροχὴν τῆς οἰ-
12 κίας καὶ τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἀνδρῶν. πλὴν ἀπό γε
ταύτης τῆς ἀνθομολογήσεως οὐκέτι τὸ μειράκιον ἐχω-
ρίσθη τοῦ Πολυβίου, πάντα δ' ἦν αὐτῷ δεύτερα τῆς
ἐκείνου συμπεριφορᾶς. 30

11 Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν λοιπὸν ἤδη κατὰ τὸ
συνεχὲς ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πεῖραν αὐτῶν

διδόντες ἀλλήλοις εἰς πατρικὴν καὶ συγγενικὴν ἦλθον αἵρεσιν καὶ φιλοστοργίαν πρὸς ἀλλήλους. πρώτη 2
δέ τις ἐνέπεσεν ὁρμὴ καὶ ζῆλος τῶν καλῶν τὸ τὴν ἐπὶ σωφροσύνῃ δόξαν ἀναλαβεῖν, καὶ παραθραμεῖν ἐν
5 τούτῳ τῷ μέρει τοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντας. ὧν δὲ μέγας οὗτος καὶ δυσέφικτος ὁ στέφα- 3
νος εὐθήρατος ἦν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ διὰ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον ὁρμὴν τῶν πλείστων. οἱ 4
μὲν γὰρ εἰς ἐρωμένους τῶν νέων, οἱ δ' εἰς ἑταίρας
10 ἐξεκέχυντο, πολλοὶ δὲ εἰς ἀκροάματα καὶ πότους καὶ τὴν ἐν τούτοις πολυτέλειαν, ταχέως ἥρπακότες ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τοῦτο τὸ μέρος εὐχέρειαν. καὶ τηλικαύτη τις ἐνεπεπτώκει περὶ 5
τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ἀκρασία τοῖς νέοις ὥστε πολ-
15 λοὺς μὲν ἐρώμενον ἠγορακέναι ταλάντου . . . . .
συνέβη δὲ τὴν παροῦσαν αἵρεσιν οἷον ἐκλάμψαι κατὰ 6
τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς πρῶτον μὲν διὰ τὸ καταλυθείσης τῆς ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείας δοκεῖν ἀδήριτον αὐτοῖς ὑπάρχειν τὴν περὶ τῶν ὅλων ἐξουσίαν,
20 ἔπειτα διὰ τὸ πολλὴν ἐπίφασιν γενέσθαι τῆς εὐδαι- 7
μονίας περί τε τοὺς κατ' ἰδίαν βίους καὶ περὶ τὰ κοινά, τῶν ἐκ Μακεδονίας μετακομισθέντων εἰς τὴν Ῥώμην χορηγίαν. πλὴν ὅ γε Σκιπίων, ὁρμήσας ἐπὶ 8
τὴν ἐναντίαν ἀγωγὴν τοῦ βίου, καὶ πάσαις ταῖς ἐπι-
25 θυμίαις ἀντιταξάμενος καὶ κατὰ πάντα τρόπον ὁμολογούμενον καὶ σύμφωνον ἑαυτὸν κατασκευάσας κατὰ τὸν βίον, ἐν ἴσῳ πέντε τοῖς πρώτοις ἔτεσι πάνδημον ἐποιήσατο τὴν ἐπ' εὐταξίᾳ καὶ σωφροσύνῃ δόξαν. μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὸ συνεχὲς ὥρμησεν ἐπὶ τὸ περὶ 9
30 τὰ χρήματα μεγαλοψυχίᾳ καὶ καθαρότητι διενεγκεῖν τῶν ἄλλων. πρὸς δὲ τοῦτο τὸ μέρος καλὴν μὲν ὑπο- 10
δοχὴν εἶχε τὴν μετὰ τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς συμβίω-

σιν, καλὰς δ' ἐκ φύσεως ὁρμὰς αὐτὸς ἐπὶ τὸ δέον· πολλὰ δὲ αὐτῷ καὶ ταὐτόματον συνήργησε πρὸς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην.

12 Πρώτη μὲν γὰρ αὐτῷ μετήλλαξε τὸν βίον ἡ τοῦ κατὰ θέσιν πατρὸς μήτηρ, ἥτις ἦν ἀδελφὴ μὲν τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, γυνὴ δὲ τοῦ κατὰ θέσιν πάππου Σκιπίωνος τοῦ μεγάλου προσα-
2 γορευθέντος. ταύτης ἀπολιπούσης οὐσίαν μεγάλην κληρονόμος ὢν πρῶτον ἐν τούτοις ἔμελλε πεῖραν
3 δώσειν τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. συνέβαινε δὲ τὴν Αἰμιλίαν, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῇ προειρημένῃ γυναικί, μεγαλομερῆ τὴν περίστασιν ἔχειν ἐν ταῖς γυναικείαις ἐξόδοις, ἅτε συνηκμακυῖαν τῷ βίῳ καὶ τῇ
4 τύχῃ τῇ Σκιπίωνος· χωρὶς γὰρ τοῦ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ἀπήνην κόσμου καὶ τὰ κανᾶ καὶ τὰ ποτήρια καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, ποτὲ μὲν ἀργυρᾶ, ποτὲ δὲ χρυσᾶ, πάντα συνεξηκολούθει κατὰ τὰς ἐπι-
5 φανεστάτας ἐξόδους αὐτῇ, τό τε τῶν παιδισκῶν καὶ τὸ τῶν οἰκετῶν τῶν παρεπομένων πλῆθος ἀκόλουθον
6 ἦν τούτοις. ταύτην δὴ τὴν περικοπὴν ἅπασαν εὐθέως μετὰ τὸν τῆς Αἰμιλίας τάφον ἐδωρήσατο τῇ μητρί, ᾗ συνέβαινε κεχωρίσθαι μὲν ἀπὸ τοῦ Λευκίου πρότερον ἤδη χρόνοις πολλοῖς, τὴν δὲ τοῦ βίου χορηγίαν ἐλλιπεστέραν ἔχειν τῆς κατὰ τὴν εὐγένειαν
7 φαντασίας. διὸ τὸν πρὸ τοῦ χρόνον ἀνακεχωρηκυίας αὐτῆς ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐξόδων, τότε κατὰ τύχην οὔσης ἐπιφανοῦς καὶ πανδήμου θυσίας, ἐκπορευομένης αὐτῆς ἐν τῇ τῆς Αἰμιλίας περικοπῇ καὶ χορηγίᾳ, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τῶν ὀρεωκόμων καὶ τοῦ ζεύγους
8 καὶ τῆς ἀπήνης τῆς αὐτῆς ὑπαρχούσης, συνέβη τὰς γυναῖκας θεωμένας τὸ γεγονὸς ἐκπλήττεσθαι τὴν τοῦ Σκιπίωνος χρηστότητα καὶ μεγαλοψυχίαν, καὶ πάσας

προτεινούσας τὰς χεῖρας εὔχεσθαι τῷ προειρημένῳ πολλὰ καὶ ἀγαθά. τοῦτο δὲ πανταχῇ μὲν ἂν εἰκό- 9
τως φαίνοιτο καλόν, ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ θαυμαστόν· ἁπλῶς γὰρ οὐδεὶς οὐδενὶ δίδωσι τῶν ἰδίων ὑπαρχόν-
5 των ἐκὼν οὐδέν. πρώτη μὲν οὖν αὕτη καταρχὴ τῆς 10
ἐπὶ καλοκἀγαθίᾳ φήμης αὐτῷ συνεκύρησε, καὶ μεγά-
λην ἐποίησε προκοπήν, ἅτε τοῦ τῶν γυναικῶν γέ-
νους καὶ λάλου καὶ κατακοροῦς ὄντος, ἐφ' ὅ,τι ἂν
ὁρμήσῃ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ταῖς Σκιπίωνος μὲν τοῦ μεγά- 13
λου θυγατράσιν, ἀδελφαῖς δὲ τοῦ κατὰ θέσιν πα-
τρός, ... λαβόντος, αὐτὸν ἔδει τὴν ἡμίσειαν ἀπο-
δοῦναι τῆς φερνῆς. ὁ γὰρ πατὴρ συνέθετο μὲν 2
ἑκατέρᾳ τῶν θυγατέρων πεντήκοντα τάλαντα δώ-
15 σειν, τούτων δὲ τὸ μὲν ἥμισυ παραχρῆμα τοῖς ἀν- 3
δράσιν ἔδωκεν ἡ μήτηρ, τὸ δ' ἥμισυ κατέλειπεν
ἀποθνήσκουσα προσοφειλόμενον, ὅθεν ἔδει τὸν Σκι- 4
πίωνα διαλύειν τοῦτο τὸ χρέος ταῖς τοῦ πατρὸς ἀδελ-
φαῖς. κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίων νόμους δέον ἐν τρισὶν 5
20 ἔτεσιν ἀποδοῦναι τὰ προσοφειλόμενα χρήματα τῆς
φερνῆς ταῖς γυναιξί, προδοθέντων πρώτων τῶν ἐπί-
πλων εἰς δέκα μῆνας κατὰ τὸ παρ' ἐκείνοις ἔθος,
εὐθέως ὁ Σκιπίων συνέταξε τῷ τραπεζίτῃ τῶν εἴ- 6
κοσι καὶ πέντε ταλάντων ἑκατέρᾳ ποιήσασθαι τὴν
25 ἀνταπόδοσιν ἐν τοῖς δέκα μησί. τοῦ δὲ Τιβερίου καὶ 7
τοῦ Νασικᾶ Σκιπίωνος, οὗτοι γὰρ ἦσαν ἄνδρες τῶν
προειρημένων γυναικῶν, ἅμα τῷ διελθεῖν τοὺς δέκα
μῆνας προσπορευομένων πρὸς τὸν τραπεζίτην, καὶ
πυνθανομένων εἴ τι συνετέτακτο Σκιπίων αὐτῷ περὶ
30 τῶν χρημάτων, κἀκείνου κελεύοντος αὐτοὺς κομίζε-
σθαι καὶ ποιοῦντος τὴν διαγραφὴν ἑκατέρῳ τῶν εἴκοσι
καὶ πέντε ταλάντων, ἀγνοεῖν αὐτὰν ἔφασαν· δεῖν γὰρ 8

αὐτοὺς οὐ πᾶν κατὰ τὸ παρόν, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος
9 κομίζεσθαι κατὰ τοὺς νόμους. τοῦ δὲ φάσκοντος οὕ-
τως αὐτῷ συντεταχέναι τὸν Σκιπίωνα, διαπιστήσαν-
τες προῆγον ἐπὶ τὸν νεανίσκον, διειληφότες ἐκεῖνον
10 ἀγνοεῖν. καὶ τοῦτ' ἔπασχον οὐκ ἀλόγως· οὐ γὰρ
οἷον πεντήκοντα τάλαντα δοίη τις ἂν ἐν Ῥώμῃ πρὸ
τριῶν ἐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ τάλαντον ἓν πρὸ τῆς τεταγμέ-
11 νης ἡμέρας· τοιαύτη τίς ἐστι καὶ τηλικαύτη περὶ
πάντας ἅμα μὲν ἀκρίβεια περὶ τὸ διάφορον, ἅμα δὲ
12 λυσιτέλεια περὶ τὸν χρόνον. οὐ μὴν ἀλλὰ προσπο-
ρευθέντων αὐτῶν καὶ πυνθανομένων πῶς τῷ τρα-
πεζίτῃ συντέταχε, τοῦ δ' εἰπόντος ἀποδοῦναι πᾶν τὸ
χρῆμα ταῖς ἀδελφαῖς, ἀγνοεῖν αὐτὸν ἔφασαν, ἅμα τὸ
13 κηδεμονικὸν ἐμφανίζοντες· ἐξεῖναι γὰρ αὐτῷ κατὰ
τοὺς νόμους χρῆσθαι τοῖς διαφόροις ἱκανὸν ἔτι χρό-
14 νον. ὁ δὲ Σκιπίων ἔφη ἀγνοεῖν τούτων οὐδέν, ἀλλὰ
πρὸς μὲν τοὺς ἀλλοτρίους τὴν ἐκ τῶν νόμων ἀκρί-
βειαν τηρεῖν, τοῖς δὲ συγγενέσι καὶ φίλοις ἁπλῶς
15 χρῆσθαι καὶ γενναίως κατὰ δύναμιν. διὸ παραλαμ-
βάνειν αὐτοὺς ἐκέλευε πᾶν τὸ χρῆμα παρὰ τοῦ τρα-
16 πεζίτου. οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέριον ταῦτ' ἀκούσαντες
ἐπανῆγον σιωπῶντες, καταπεπληγμένοι μὲν τὴν τοῦ
Σκιπίωνος μεγαλοψυχίαν, κατεγνωκότες δὲ τῆς αὐ-
τῶν μικρολογίας, καίπερ ὄντες οὐδενὸς δεύτεροι Ῥω-
μαίων.

14 Μετὰ δ' ἔτη δύο μεταλλάξαντος τοῦ κατὰ φύ-
σιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, καὶ καταλιπόντος κληρο-
νόμους τῆς οὐσίας αὐτόν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν Φάβιον,
2 καλόν τι καὶ μνήμης ἄξιον ἐποίησεν. ὁ γὰρ Λεύκιος,
ὑπάρχων ἄτεκνος διὰ τὸ τοὺς μὲν εἰς ἑτέρας οἰκίας
ἐκδεδόσθαι, τοὺς δ' ἄλλους υἱούς, οὓς ἔτρεφε δια-
δόχους αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους, πάντας μετηλλαχέναι,

τούτοις ἀπέλιπε τὴν οὐσίαν. ὁ δὲ Σκιπίων, θεωρῶν 3
αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν καταδεέστερον ὄντα τοῖς ὑπάρ-
χουσιν, ἐξεχώρησε πάντων τῶν ὑπαρχόντων, οὔσης
τῆς ὅλης τιμήσεως ὑπὲρ ἑξήκοντα τάλαντα, διὰ τὸ
μέλλειν οὕτως ἴσον ὑπάρχειν αὐτῷ κατὰ τὴν οὐσίαν
τὸν Φάβιον. γενομένου δὲ τούτου περιβοήτου, προσ- 4
έθηκεν ἕτερον τούτῳ δεῖγμα τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως
ἐμφανέστερον· βουλομένου γὰρ τἀδελφοῦ μονομαχίας 5
ἐπὶ τῷ πατρὶ ποιεῖν, οὐ δυναμένου δὲ δέξασθαι τὴν
δαπάνην διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀναλισκομένων χρημά-
των, καὶ ταύτης τὴν ἡμίσειαν εἰσήνεγκεν ὁ Σκιπίων
ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. ἔστι δ' οὐκ ἐλάττων ἡ σύμπασα 6
τριάκοντα ταλάντων, ἐάν τις μεγαλομερῶς ποιῇ.
.... φήμης περὶ αὐτοῦ διαδιδομένης μετήλλαξεν ἡ 7
μήτηρ. ὁ δὲ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ κομίσασθαί τι ὧν 8
πρότερον ἐδωρήσατο, περὶ ὧν ἀρτίως εἶπον, ὥστε
καὶ ταῦτα καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν τὴν τῆς μητρὸς
ἅπασαν ἀπέδωκε ταῖς ἀδελφαῖς, ἧς οὐδὲν αὑταῖς προσ-
ῆκε κατὰ τοὺς νόμους. διὸ πάλιν τῶν ἀδελφῶν παρα- 9
λαβουσῶν τὸν ἐν ταῖς ἐξόδοις κόσμον καὶ τὴν περίστα-
σιν τὴν τῆς Αἰμιλίας, πάλιν ἐκαινοποιήθη τὸ μεγαλό-
ψυχον καὶ φιλοίκειον τῆς τοῦ Σκιπίωνος προαιρέσεως.

Ταῦτα μὲν οὖν προκατεσκευασμένος ἐκ τῆς πρώ- 10
της ἡλικίας Πόπλιος Σκιπίων προῆλθε πρὸς τὸ φι-
λοδοξεῖν σωφροσύνῃ καὶ καλοκἀγαθίᾳ. εἰς ἣν ἴσως 11
ἑξήκοντα τάλαντα δαπανήσας, τοσαῦτα γὰρ ἦν προει-
μένος τῶν ἰδίων, ὁμολογουμένην ἔσχε τὴν ἐπὶ κα-
λοκἀγαθίᾳ φήμην, οὐχ οὕτω τῷ πλήθει τῶν χρημά-
των τὸ προκείμενον κατεργασάμενος ὡς τῷ καιρῷ
τῆς δόσεως καὶ τῷ χειρισμῷ τῆς χάριτος. τὴν δὲ σω- 12
φροσύνην περιεποιήσατο δαπανήσας μὲν οὐδέν, πολ-
λῶν δὲ καὶ ποικίλων ἡδονῶν ἀποσχόμενος προσεκέρ-

13 δανε τὴν σωματικὴν ὑγίειαν καὶ τὴν εὐεξίαν, ἥτις
αὐτῷ παρ' ὅλον τὸν βίον παρεπομένη πολλὰς ἡδονὰς
καὶ καλὰς ἀμοιβὰς ἀπέδωκεν ἀνθ' ὧν πρότερον ἀπέσ-
χετο τῶν προχείρων ἡδονῶν.

15 Λοιποῦ δ' ὄντος τοῦ κατὰ τὴν ἀνδρείαν, καὶ κυριωτάτου σχεδὸν ἐν πάσῃ μὲν πολιτείᾳ, μάλιστα δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ, μεγίστην ἔδει καὶ τὴν ἄσκησιν περὶ
2 τοῦτο τὸ μέρος ποιήσασθαι. καλὸν μὲν οὖν τι πρὸς ταύτην τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς τύχης ἐγέ-
3 νετο συνέργημα. τῶν γὰρ ἐν Μακεδονίᾳ βασιλέων μεγίστην ποιουμένων σπουδὴν περὶ τὰς κυνηγεσίας, καὶ Μακεδόνων ἀνεικότων τοὺς ἐπιτηδειοτάτους τό-
4 πους πρὸς τὴν τῶν θηρίων συναγωγήν, ταῦτα συνέβη τὰ χωρία τετηρῆσθαι μὲν ἐπιμελῶς, καθάπερ καὶ πρότερον, πάντα τὸν τοῦ πολέμου χρόνον, κεκυνηγῆσθαι δὲ μηδέποτε τῶν τεττάρων ἐτῶν διὰ τοὺς περισπασμούς· ἦ καὶ θηρίων ὑπῆρχε πλήρη παντοδα-
5 πῶν. τοῦ δὲ πολέμου λαβόντος κρίσιν ὁ Λεύκιος, καλλίστην ὑπολαμβάνων καὶ τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν ψυχαγωγίαν ὑπάρχειν τοῖς νέοις τὴν περὶ τὰ κυνηγέσια, τούς τε κυνηγοὺς συνέστησε τοὺς βασιλικοὺς τῷ Σκιπίωνι, καὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν περὶ τὰ κυνηγέ-
6 σια παρέδωκε τούτῳ πᾶσαν· ἧς ἐπιλαβόμενος ὁ προειρημένος, καὶ νομίσας οἷον εἰ βασιλεύειν, ἐν τούτῳ κατεγίγνετο πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἐπέμεινε τὸ στρα-
7 τόπεδον μετὰ τὴν μάχην ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. γενομένης δὲ μεγάλης ἐξουσίας περὶ τοῦτο τὸ μέρος, ἅτε καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμαίως ἔχοντος αὐτοῦ καὶ κατὰ φύσιν οἰκείως διακειμένου, καθάπερ εὐγενοῦς σκύλακος, ἐπίμονον αὐτοῦ συνέβη γενέσθαι τὴν περὶ τὰς
8 κυνηγεσίας ὁρμήν. διὸ καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Ῥώμην καὶ προσλαβὼν τὸν τοῦ Πολυβίου πρὸς τοῦτο

τὸ μέρος ἐνθουσιασμόν, ἐφ' ὅσον οἱ λοιποὶ τῶν νέων περὶ τὰς κρίσεις καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς ἐσπούδαζον, κατὰ τὴν ἀγορὰν ποιούμενοι τὴν διατριβήν, καὶ διὰ τούτων συνιστάνειν ἑαυτοὺς ἐπειρῶντο τοῖς πολλοῖς, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Σκιπίων ἐν ταῖς κυνηγεσίαις ἀνα- 9
στρεφόμενος καὶ λαμπρὸν ἀεί τι ποιῶν καὶ μνήμης ἄξιον, καλλίω δόξαν ἐξεφέρετο τῶν ἄλλων. οἷς μὲν 10
γὰρ οὐκ ἦν ἐπαίνου τυχεῖν, εἰ μὴ βλάψαιέν τινα τῶν πολιτῶν· ὁ γὰρ τῶν κρίσεων τρόπος τοῦτ' ἐπιφέρειν εἰωθεν· ὁ δ' ἁπλῶς οὐδένα λυπῶν ἐξεφέρετο τὴν 11
ἐπ' ἀνδρείᾳ δόξαν πάνδημον, ἔργῳ πρὸς λόγον ἀμιλλώμενος. τοιγαροῦν ὀλίγῳ χρόνῳ τοσοῦτον παρέδραμε τοὺς καθ' αὑτὸν ὅσον οὐδείς πω μνημονεύεται Ῥωμαίων, καίπερ τὴν ἐναντίαν ὁδὸν πορευθεὶς ἐν φιλοδοξίᾳ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἔθη καὶ νόμιμα.

Ἐγὼ δὲ πλείω πεποίημαι λόγον ὑπὲρ τῆς Σκι- 16
πίωνος αἱρέσεως ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας, ἡδείαν μὲν ὑπολαμβάνων εἶναι τοῖς πρεσβυτέροις, ὠφέλιμον δὲ τοῖς νέοις τὴν τοιαύτην ἱστορίαν, μάλιστα δὲ βουλό- 2
μενος πίστιν παρασκευάζειν τοῖς μέλλουσι λέγεσθαι ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸ μήτε διαπορεῖν τοὺς ἀκούοντας διὰ τὸ παράδοξόν τι φανήσεσθαι τῶν συμβαινόντων μετὰ ταῦτα περὶ αὐτὸν μήτ' ἀφαι- 3
ρουμένους τἀνδρὸς τὰ κατὰ λόγον γεγονότα κατορθώματα τῇ τύχῃ προσάπτειν, ἀγνοοῦντας τὰς αἰτίας, ἐξ ὧν ἕκαστα συνέβη γενέσθαι, πλὴν τελέως ὀλίγων, ἃ δεῖ μόνα προσάπτειν τῇ τύχῃ καὶ ταὐτομάτῳ. ταῦτα 4
μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον ἡμεῖς διεληλυθότες κατὰ τὴν παρέκβασιν, αὖθις ἐπάνιμεν ἐπὶ τὴν ἐκτροπὴν τῆς ὑποκειμένης διηγήσεως. [Exc. Peir. p. 145—162.]

Ὅτι παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἦκον πρέσβεις καὶ παρὰ 17

τῶν Ἀχαιῶν οἱ περὶ Θεαρίδαν καὶ Στέφανον ὑπὲρ
2 τῶν ῥυσίων. τοῖς γὰρ Δηλίοις δοθείσης ἀποκρίσεως
παρὰ Ῥωμαίων μετὰ τὸ συγχωρηθῆναι τὴν Δῆλον
τοῖς Ἀθηναίοις αὐτοῖς μὲν ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς νήσου,
3 τὰ δ' ὑπάρχοντα κομίζεσθαι, μεταστάντες εἰς Ἀχαΐαν
οἱ Δήλιοι καὶ πολιτογραφηθέντες ἐβούλοντο τὸ δί-
καιον ἐκλαβεῖν παρὰ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸ πρὸς
4 τοὺς Ἀχαιοὺς σύμβολον. τῶν δ' Ἀθηναίων φασκόν-
των μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς τῆς δικαιοδοσίας ταύ-
της, ἠτοῦντο ῥύσια τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ Δήλιοι κατὰ
5 τῶν Ἀθηναίων. ὑπὲρ ὧν τότε πρεσβεύσαντες ἔλα-
βον ἀπόκρισιν κυρίας εἶναι τὰς κατὰ τοὺς νόμους
γεγενημένας παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς οἰκονομίας περὶ τῶν
Δηλίων.

18 Ὅτι τῶν Ἰσσίων πλεονάκις πεπρεσβευκότων εἰς
τὴν Ῥώμην, καὶ διασαφούντων ὅτι Δελματεῖς τὴν
χώραν ἀδικοῦσι καὶ τὰς πόλεις τὰς μετ' αὐτῶν τατ-
2 τομένας· αὗται δέ εἰσιν Ἐπέτιον καὶ Τραγύριον·
3 ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Δαορσῶν ἐγκαλούντων, ἐξαπέ-
στειλεν ἡ σύγκλητος πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Γάιον
Φάννιον ἐποπτεύσοντας τὰ κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα, καὶ
4 μάλιστα τούτων τὰ κατὰ τοὺς Δελματεῖς. οὗτοι δέ,
μέχρι μὲν ἕξη Πλεύρατος, ὑπήκουον ἐκείνῳ· μεταλ-
λάξαντος δὲ τούτου τὸν βίον, καὶ διαδεξαμένου Γεν-
θίου τὴν βασιλείαν, ἀποστάντες ἀπὸ τούτου τοῖς ὁμό-
ροις προσεπολέμουν καὶ κατεστρέφοντο τοὺς ἀστυ-
γείτονας, ὧν ἔνιοι καὶ φόρους αὐτοῖς ἔφερον· ὁ δὲ
5 φόρος ἦν θρέμματα καὶ σῖτος. καὶ οἱ μὲν περὶ Φάν-
νιον ἐπὶ τούτοις ἐξώρμησαν.

19 Ὅτι τῶν περὶ τὸν Γάιον Φάννιον παραγεγονότων
ἐκ τῆς Ἰλλυρίδος, καὶ διασαφούντων ὅτι τοσοῦτον
ἀπέχοιεν οἱ Δελματεῖς τοῦ διορθοῦσθαί τι τῶν ἐγκα-

λουμένων πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν φάσκοντας ἀδικεῖσθαι συνεχῶς ὡς οὐδὲ λόγον ἐπιδέχοιντο καθόλου παρ' αὐτῶν, λέγοντες οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι καὶ Ῥωμαίοις κοινόν· πρὸς δὲ τούτοις διεσάφουν μήτε κατάλυ- 2
μα δοθῆναι σφίσι μήτε παροχήν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἵπ-
πους, οὓς εἶχον παρ' ἑτέρας πόλεως, ἀφελέσθαι τοὺς
Δελματεῖς μετὰ βίας αὐτῶν· ἑτοίμους δ' εἶναι καὶ 3
τὰς χεῖρας προσάγειν, εἰ μὴ συνείξαντες τῷ καιρῷ
μετὰ πολλῆς ἡσυχίας ἐποιήσαντο τὴν ἀπόλυσιν. ὧν 4
ἡ σύγκλητος ἀκούσασα μετ' ἐπιστάσεως ἠγανάκτει
μὲν καὶ ἐπὶ τῇ τῶν Δελματέων ἀπειθείᾳ καὶ σκαιό-
τητι, τὸ δὲ πλεῖστον ὑπέλαβε τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον
εἶναι πρὸς τὸ πολεμῆσαι τοῖς προειρημένοις διὰ πλεί-
ους αἰτίας. τά τε γὰρ μέρη ταῦτα τῆς Ἰλλυρίδος τὰ 5
νεύοντα πρὸς τὸν Ἀδρίαν ἀνεπίσκεπτα τελέως ἦν αὐ-
τοῖς, ἐξ οὗ Δημήτριον τὸν Φάριον ἐξέβαλον, τούς τε 6
κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἀνθρώπους οὐκ ἐβούλοντο κατ' οὐ-
δένα τρόπον ἀποθηλύνεσθαι διὰ τὴν πολυχρόνιον
εἰρήνην· ἔτος γὰρ ἦν τότε δωδέκατον ἀπὸ τοῦ πρὸς 7
Περσέα πολέμου καὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πράξεων.
διόπερ ἐβουλεύοντο, πόλεμον ἐνστησάμενοι πρὸς τοὺς 8
προειρημένους, ἅμα μὲν ὡς ἂν εἰ καινοποιῆσαι τὰς
ὁρμὰς καὶ προθυμίας τῶν ἰδίων ὄχλων, ἅμα δὲ κα-
ταπληξάμενοι τοὺς Ἰλλυριοὺς ἀναγκάσαι πειθαρχεῖν
τοῖς ὑπ' αὐτῶν παραγγελλομένοις. αὗται μὲν οὖν 9
ἦσαν αἰτίαι δι' ἃς ἐπολέμησαν Ῥωμαῖοι Δελμα-
τεῦσι· τοῖς γε μὴν ἐκτὸς τὸν πόλεμον ἀναδεικνύ-
ειν, ὡς διὰ τὴν εἰς τοὺς πρεσβευτὰς ὕβριν κεκρικότες
πολεμεῖν.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀριαράθης παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώ- 20
μην ἔτι θερείας οὔσης· τότε δέ, παρειληφότων τὰς 2
ἀρχὰς τῶν περὶ τὸν Σέξτον Ἰούλιον, ἐγίγνετο περὶ

τὰς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεις, οἰκείαν ποιούμενος περικοπὴν καὶ φαντασίαν τῆς ὑποκειμένης περιστάσεως. 3 παρῆσαν δὲ καὶ παρὰ Δημητρίου πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Μιλτιάδην πρὸς ἑκατέραν τὴν ὑπόθεσιν ἡρμοσμένοι· καὶ γὰρ περὶ Ἀριαράθου ἀπολογεῖσθαι καὶ 4 κατηγορεῖν αὐτοῦ παρεσκευάζοντο φιλαπεχθῶς. ἀπεστάλκει δὲ καὶ Ὀροφέρνης πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Τιμόθεον καὶ Διογένην, στέφανόν τε κομίζοντας τῇ Ῥώμῃ καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν ἀνανεωσομένους, τὸ δὲ πλεῖον συγκαταστησομένους τῷ Ἀριαράθῃ, καὶ τὰ μὲν ἀπολογησομένους, τὰ δὲ κατηγορή- 5 σοντας. ἐν μὲν οὖν ταῖς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεσι μείζω φαντασίαν εἶλκον οἱ περὶ τὸν Διογένην καὶ Μιλτιάδην, ἅτε καὶ κατὰ τὸ πλῆθος πρὸς ἕνα συγκρινόμενοι καὶ κατὰ τὴν ἄλλην περικοπὴν εὐτυχοῦντες πρὸς 6 ἐπταικότα θεωρούμενοι· παραπλησίως δὲ καὶ περὶ 7 τὴν τῶν πραγμάτων ἐξήγησιν πολὺ περιῆσαν· πᾶν μὲν γὰρ καὶ πρὸς παντοῖα λέγειν ἐθάρρουν, οὐδένα λόγον ποιούμενοι τῆς ἀληθείας, τὸ δὲ λεγόμενον 8 ἀνυπεύθυνον ἦν, οὐκ ἔχον τὸν ἀπολογησόμενον. λοιπὸν ἀκονιτὶ τοῦ ψεύδους ἐπικρατοῦντος ἐδόκει σφίσι τὰ πράγματα κατὰ γνώμην χωρεῖν. [Exc. de legat. p. 201—204.]

9 Ὀροφέρνην ὀλίγον χρόνον Καππαδοκίας βασιλεύσαντα καὶ παριδόντα τὰς πατρίους ἀγωγὰς Πολύβιός φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ εἰσαγαγεῖν τὴν Ἰακὴν καὶ τεχνητὴν ἀσωτίαν. [Athen. 10, p. 440, B.]

20ª Ὅτι Λυκίσκου τοῦ Αἰτωλοῦ ταραχώδους ὄντος καὶ θορυβώδους, ἀναιρεθέντος δὲ τούτου, τὸ ἑξῆς οἱ Αἰτωλοὶ [ὠμοφρόνησαν καὶ] ὠμονόησαν ἑνὸς ἀνθρώ- 2 που παραχωρήσαντος· τηλικαύτη τίς ἐστιν, ὡς ἔοικε, δύναμις ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων φύσεσιν ὥστε μὴ

μόνον στρατόπεδα καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐθνικὰς συστάσεις καὶ τὰς ὁλοσχερεῖς διαφορὰς τῆς οἰκουμένης δι' ἑνὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν καὶ κακίαν ποτὲ μὲν τῶν μεγίστων κακῶν, ποτὲ δὲ τῶν μεγίστων ἀγαθῶν πεῖραν λαμβάνειν.

Ὅτι Λυκίσκος κάκιστος ὢν καλῶς κατέστρεψε τὸν 3
βίον, ὥστε τοὺς πλείστους εἰκότως ὀνειδίζειν τῇ τύχῃ διότι τὸ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἆθλον τὴν εὐθανασίαν τοῖς χειρίστοις ἐνίοτε περιτίθησιν. [Exc. Vat. p. 440 M. 79—80 H.]

Ὅτι τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν καλῶς διετέθη κατε- 21
σβεσμένης ἐν αὐτοῖς τῆς ἐμφυλίου στάσεως μετὰ τὸν Λυκίσκου θάνατον, καὶ Μυασίππου τοῦ Κορωναίου 2
μεταλλάξαντος τὸν βίον βελτίων ἦν ἡ διάθεσις κατὰ τὴν Βοιωτίαν, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν Χρεμία γεγονότος ἐκποδών. σχεδὸν γὰρ ὡς ἂν εἰ καθαρμόν τινα συνέβη γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἀλιτηρίων αὐτῆς ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένων. καὶ γὰρ 4
καὶ τὸν Ἠπειρώτην Χάροπα συνεκύρησε κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐν Βρεντεσίῳ μεταλλάξαι τὸν βίον. τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἤπειρον ἔτι ἐν ἀκαταστασίαις ἦν καὶ 5
ταραχαῖς, ὡς ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις, διὰ τὴν Χάροπος ὠμότητα καὶ παρανομίαν, ἐξ οὗ συνέβη τελεσθῆναι τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον. μετὰ γὰρ τὸ κα- 6
τακρῖναι Λεύκιον Ἀνίκιον καὶ τοὺς μὲν ... τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ὅσοι καὶ βραχεῖαν ὑποψίαν εἶχον, τότε λαβὼν ὁ Χά- 7
ροψ τὴν ἐξουσίαν ὃ βούλοιτο πράττειν, οὐκ ἔστι τῶν δεινῶν ὁποῖον οὐκ ἐποίει, τὰ μὲν δι' αὐτοῦ, τὰ δὲ διὰ τῶν φίλων, ἅτε νέος μὲν ὢν αὐτὸς κομιδῇ, συν- 8
δεδραμηκότων δὲ πρὸς αὐτὸν τῶν χειρίστων καὶ τῶν εἰκαιοτάτων ἀνθρώπων διὰ τὸν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων

9 νοσφισμόν. εἶχε δὲ οἷον ἐφεδρείαν καὶ ῥοπὴν πρὸς
τὸ πιστεύεσθαι διότι πράττει κατά τινα λόγον ἃ
ποιεῖ καὶ μετὰ τῆς Ῥωμαίων γνώμης τήν τε προϋ-
πάρχουσαν αὐτῷ σύστασιν πρὸς τοὺς προειρημένους
καὶ πρὸς ταύτῃ Μύρτωνα πρεσβύτην ἄνθρωπον καὶ
10 τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικάνορα, τἆλλα τε μετρίους ἀνθρώ-
πους καὶ δοκοῦντας εἶναι Ῥωμαίων φίλους, οἳ πολύ
τι κεχωρισμένοι τὸν πρὸ τοῦ χρόνον ἁπάσης ἀδικίας
οὐκ οἶδ' ὅπως τότε συνεπέδωκαν αὐτοὺς εἰς τὸ συν-
επισχύειν καὶ κοινωνεῖν ταῖς τοῦ Χάροπος ἀνομίαις.
11 ἐπειδὴ δ' ὁ προειρημένος τοὺς μὲν κατὰ τὴν ἀγορὰν
ἀναφανδὸν ἐφόνευσε, τοὺς δ' ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις,
ἐνίους δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπαπο-
στέλλων ἐδολοφόνησε, καὶ πάντων τῶν τεθνεώτων
ἐξηνδραποδίσατο τοὺς βίους, ἄλλην ἐπεισῆγε μηχα-
12 νήν. προέγραφε γὰρ τοὺς εὐκαιροῦντας τοῖς βίοις
13 φυγάδας, οὐ μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας· ἀνα-
ταθεὶς δὲ τὸν φόβον τοῦτον ἐχρηματίζετο ἀεὶ τοὺς
μὲν ἄνδρας δι' ἑαυτοῦ, τὰς δὲ γυναῖκας διὰ τῆς μη-
14 τρὸς Φιλώτιδος· πάνυ γὰρ εὐφυὲς ἐγένετο καὶ τοῦτο
τὸ πρόσωπον, πρὸς δὲ βίαν καὶ πλεῖόν τι δυνάμενον
συνεργεῖν ἢ κατὰ γυναῖκα.

22 Ἐπειδὴ δὲ πάντας ἐξηργυρίσαντο κατὰ τὸ δυνα-
τόν, εἰσῆγον εἰς τὸν δῆμον οὐδὲν ἧττον ἅπαντας
2 τοὺς προγεγραμμένους. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἐν τῇ Φοι-
νίκῃ τὰ μὲν διὰ τὸν φόβον, τὰ δὲ καὶ δελεαζόμενοι
διὰ τῶν περὶ τὸν Χάροπα, κατέκριναν οὐ φυγῆς,
ἀλλὰ θανάτου πάντας τοὺς προσαγγελθέντας ὡς ἀλ-
3 λότρια φρονοῦντας Ῥωμαίων. οὗτοι μὲν οὖν πάντες
ἔφυγον, ὁ δὲ Χάροψ ὥρμησεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἔχων
χρήματα καὶ τοὺς περὶ τὸν Μύρτωνα μεθ' αὑτοῦ,
βουλόμενος ἐπισφραγίσασθαι διὰ τῆς συγκλήτου τὴν

αὐτοῦ παρανομίαν. ἐν ᾧ καιρῷ κάλλιστον μὲν ἐγέ- 4
νετο δεῖγμα τῆς Ῥωμαίων αἱρέσεως, κάλλιστον δὲ
θέαμα πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τοῖς παρεπιδήμοις, μάλιστα
δὲ τοῖς ἀνακεκλημένοις· ὅ τε γὰρ Μάρκος, ἀρχιε- 5
ρεὺς ὢν καὶ πρῶτος τῆς συγκλήτου γραφόμενος, ὅ τε
Λεύκιος ὁ τὸν Περσέα νικήσας, μεγίστην ἔχων πίστιν
καὶ δύναμιν, πυνθανόμενοι τὰ πεπραγμένα τῷ Χά-
ροπι κατὰ τὴν Ἤπειρον ἐκώλυσαν εἰς τὰς οἰκίας αὐ-
τῶν εἰσιέναι τὸν Χάροπα. οὗ γενομένου περιβοήτου 6
πάντες ἐγενήθησαν οἱ παρεπιδημοῦντες περιχαρεῖς,
ἀποδεχόμενοι τὸ μισοπόνηρον τῶν Ῥωμαίων. μετὰ 7
δὲ ταῦτα τοῦ Χάροπος εἰσελθόντος εἰς τὴν σύγκλη-
τον, οὐ συγκατέθετο τοῖς ἀξιουμένοις οὐδ' ἐβουλήθη
δοῦναι ῥητὴν ἀπόκρισιν, ἀλλὰ τοῖς ἀποστελλομένοις 8
πρεσβευταῖς ἔφη δώσειν ἐντολὰς ἐπισκέψασθαι περὶ
τῶν γεγονότων. ὁ δὲ Χάροψ ἀναχωρήσας ταύτην μὲν 9
τὴν ἀπόκρισιν ἀπεσιώπησε, γράψας δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν
ὑπόθεσιν ἁρμόζουσαν ἀπήγγειλεν ὡς συνευδοκούν-
των Ῥωμαίων τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις.

Ὅτι Εὐμένης ὁ βασιλεὺς τῇ μὲν σωματικῇ δυνάμει 23
παραλελυμένος ἦν, τῇ δὲ τῆς ψυχῆς λαμπρότητι προσ-
αντεῖχεν, ἀνὴρ ἐν μὲν τοῖς πλείστοις οὐδενὸς δεύτε- 2
ρος τῶν καθ' αὐτὸν βασιλέων γενόμενος, περὶ δὲ τὰ
σπουδαιότατα καὶ κάλλιστα μείζων καὶ λαμπρότερος·
ὃς γε πρῶτον μὲν παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν 3
βασιλείαν συνεσταλμένην τελέως εἰς ὀλίγα καὶ λιτὰ
πολισμάτια ταῖς μεγίσταις τῶν καθ' αὐτὸν δυνα-
στειῶν ἐφάμιλλον ἐποίησε τὴν ἰδίαν ἀρχήν, οὐ τύχῃ 4
τὸ πλεῖον συνεργῷ χρώμενος, οὐδ' ἐκ περιπετείας,
ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγχινοίας καὶ φιλοπονίας, ἔτι δὲ πρά-
ξεως τῆς αὐτοῦ. δεύτερον φιλοδοξότατος ἐγενήθη καὶ 5
πλείστας μὲν τῶν καθ' αὐτὸν βασιλέων πόλεις Ἑλλη-

νίδας εὐηργέτησε, πλείστους δὲ κατ' ἰδίαν ἀνθρώ-
6 πους ἐσωματοποίησε. τρίτον ἀδελφοὺς ἔχων τρεῖς
καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ πρᾶξιν *, πάντας τούτους
συνέσχε πειθαρχοῦντας αὐτῷ καὶ δορυφοροῦντας καὶ
7 σώζοντας τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα. τοῦτο δὲ σπα-
νίως εὕροι τις ἂν γεγονός.

8 Ὅτι Ἄτταλος ὁ ἀδελφὸς Εὐμένους παραλαβὼν τὴν
ἐξουσίαν πρῶτον ἐξήνεγκε δεῖγμα τῆς αὑτοῦ προαι-
ρέσεως καὶ πράξεως τὴν Ἀριαράθου καταγωγὴν ἐπὶ
τὴν βασιλείαν. [Exc. Peir. p. 162—169.]

24 Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον παραγεγονότων πρε-
σβευτῶν ἐξ Ἠπείρου παρά τε τῶν τὴν Φοινίκην κα-
τεχόντων καὶ παρὰ τῶν ἐκπεπτωκότων, καὶ ποιησα-
2 μένων λόγους κατὰ πρόσωπον, ἔδωκεν ἀπόκρισιν
αὐτοῖς ἡ σύγκλητος ὅτι δώσει περὶ τούτων ἐντολὰς
τοῖς ἀποστελλομένοις πρεσβευταῖς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα
μετὰ Γαΐου Μαρκίου. [Exc. de legat. p. 204.]

25 Ὅτι Προυσίας μετὰ τὸ νικῆσαι τὸν Ἄτταλον μετὰ τὸ
παρελθεῖν πρὸς τὸ Πέργαμον παρασκευασάμενος θυ-
σίαν πολυτελῆ προσήγαγε πρὸς τὸ τέμενος τοῦ Ἀσκλη-
2 πιοῦ, καὶ βουθυτήσας καὶ καλλιερήσας τότε μὲν
3 ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν παρεμβολήν, κατὰ δὲ τὴν ἐπιοῦ-
σαν καταστήσας τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸ Νικηφόριον
τούς τε νεὼς ἅπαντας διέφθειρε καὶ τὰ τεμένη τῶν
θεῶν, ἐσύλησε δὲ καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰ λίθινα
4 τῶν ἀγαλμάτων. τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τὸ τοῦ Ἀσκλη-
πιοῦ ἄγαλμα βαστάσας, περιττῶς ὑπὸ Φυρομάχου
5 κατεσκευασμένον, ἀπήνεγκεν ὡς αὐτόν, ᾧ τῇ πρό-
τερον ἡμέρᾳ κατασπένδων ἐβουθύτει καὶ κατηύχετο,
δεόμενος, ὅπερ εἰκός, ἵλεων αὐτῷ γενέσθαι καὶ εὐ-
6 μενῆ κατὰ πάντα τρόπον. ἐγὼ δὲ τὰς τοιαύτας δια-
θέσεις καὶ πρότερον εἴρηκά που, περὶ Φιλίππου

ποιούμενος τὸν λόγον, μανικάς. τὸ γὰρ ἅμα μὲν 7
θύειν καὶ διὰ τούτων ἐξιλάσκεσθαι τὸ θεῖον, προσ-
κυνοῦντα καὶ λιπαροῦντα τὰς τραπέζας καὶ τοὺς βω-
μοὺς ἐξάλλως, ὅπερ ὁ Προυσίας εἰθιστο ποιεῖν γο-
νυπετῶν καὶ γυναικιζόμενος, ἅμα δὲ ταῦτα καὶ λυ- 8
μαίνεσθαι καὶ διὰ τῆς τούτων καταφθορᾶς τὴν εἰς
τὸ θεῖον ὕβριν διατίθεσθαι, πῶς οὐκ ἂν εἴποι τις
εἶναι θυμοῦ λυττῶντος ἔργα καὶ ψυχῆς ἐξεστηκυίας
τῶν λογισμῶν; ὃ καὶ τότε συνέβαινε γίγνεσθαι περὶ 9
τὸν Προυσίαν. ἀνδρὸς μὲν γὰρ ἔργον οὐδὲν ἐπιτελεσά-
μενος κατὰ τὰς προσβολάς, ἀγεννῶς δὲ καὶ γυναικοθύ-
μως χειρίσας καὶ τὰ πρὸς θεοὺς καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώ-
πους, μετήγαγε τὸ στράτευμα πρὸς Ἐλαίαν· καὶ κατα- 10
πειράσας τῆς Ἐλαίας καί τινας προσβολὰς ποιησάμενος,
οὐδὲν δὲ πράττειν δυνάμενος διὰ τὸ Σώσανδρον τὸν
τοῦ βασιλέως σύντροφον εἰσεληλυθότα μετὰ στρατιω-
τῶν εἴργειν αὐτοῦ τὰς ἐπιβολάς, ἀπῆρεν ἐπὶ Θυατεί-
ρων. κατὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν 11
τῆς ἐν Ἱερᾷ κώμῃ μετὰ βίας ἐσύλησεν. ὁμοίως καὶ τὸ 12
τοῦ Κυννείου Ἀπόλλωνος τέμενος τὸ περὶ Τῆμνον οὐ
μόνον ἐσύλησεν, ἀλλὰ καὶ τῷ πυρὶ διέφθειρε. καὶ 13
ταῦτα διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκείαν, οὐ
μόνον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς πεπολε-
μηκώς. ἐταλαιπώρησε δὲ καὶ τὸ πεζὸν στράτευμα 14
τῷ Προυσίᾳ κατὰ τὴν ἐπάνοδον ὑπό τε τοῦ λιμοῦ
καὶ τῆς δυσεντερίας, ὥστε παρὰ πόδας ἐκ θεοπέμ-
πτου δοκεῖν ἀπηντῆσθαι μῆνιν αὐτῷ διὰ ταύτας τὰς
αἰτίας. [Exc. Peir. p. 169—170.]

Ὅτι Ἄτταλος ἡττηθεὶς παρὰ Προυσίου, προ- 26
χειρισάμενος Ἀθήναιον τὸν ἀδελφὸν ἐξαπέστειλε
μετὰ τῶν περὶ τὸν Πόπλιον, διασαφήσοντα τῇ συγ-
κλήτῳ τὸ γεγονός. οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ τοῦ μὲν Ἀν- 2

δρονίκου παραγενομένου καὶ διασαφοῦντος τὰ περὶ τὴν πρώτην ἔφοδον τῶν πολεμίων οὐ προσεῖχον, 3 ἀλλ' ὑπενόουν τὸν Ἄτταλον, βουλόμενον αὐτὸν ἐπιβαλεῖν τῷ Προυσίᾳ τὰς χεῖρας, προφάσεις προκατα- 4 σκευάζεσθαι καὶ προκαταλαμβάνειν διαβολαῖς· ἅμα 5 δὲ τοῦ τε Νικομήδους καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντίφιλον, τῶν παρὰ τοῦ Προυσίου πρεσβευτῶν, διαμαρτυρομένων μηδὲν εἶναι τούτων, ἔτι μᾶλλον ἠπίστει τὰ λε- 5 γόμενα περὶ τοῦ Προυσίου. μετὰ δέ τινα χρόνον ἐπιδιασαφουμένης τῆς πραγματείας, ἀμφιδοξήσασα 10 περὶ τῶν προσπιπτόντων ἡ σύγκλητος ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς Λεύκιον Ἀπουλήιον καὶ Γάιον Πετρώνιον τοὺς ἐπισκεψομένους πῶς ἔχει τὰ κατὰ τοὺς προειρημένους βασιλεῖς. [Exc. de legat. p. 204.]

FRAGMENTA LIBRI XXXIII.

Ὅτι ἡ σύγκλητος ἔτι κατὰ χειμῶνα διακούσασα τῶν 1
περὶ τὸν Πόπλιον Λέντλον ὑπὲρ τῶν κατὰ Προυσίαν
διὰ τὸ νεωστὶ παραγεγονέναι τούτους ἐκ τῆς Ἀσίας,
εἰσεκαλέσατο καὶ τὸν Ἀθήναιον τὸν Ἀττάλου τοῦ
βασιλέως ἀδελφόν. οὐ μέντοι πολλῶν προσεδεήθη 2
λόγων, ἀλλ' εὐθέως καταστήσασα πρεσβευτὰς συνεξ-
απέστειλε τῷ προειρημένῳ τοὺς περὶ Γάιον Κλαύ-
διον Κέντωνα καὶ Λεύκιον Ὀρτήσιον καὶ Γάιον
Αὐρουγκολήιον, ἐντολὰς δοῦσα κωλύειν τὸν Πρου-
σίαν Ἀττάλῳ πολεμεῖν.

Παρεγένοντο δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις 3
εἰς Ῥώμην ὑπὲρ τῶν κατεχομένων οἱ περὶ Ξένωνα
τὸν Αἰγιέα καὶ Τηλεκλέα τὸν Αἰγεάτην. ὧν ποιησα- 4
μένων λόγους ἐν τῇ συγκλήτῳ καὶ τοῦ διαβουλίου
προτεθέντος, παρ' ὀλίγον ἦλθον ἀπολῦσαι τοὺς κα-
τηγορηθέντας οἱ τοῦ συνεδρίου. τὴν δ' αἰτίαν ἔσχε 5
τοῦ μὴ συντελεσθῆναι τὴν ἀπόλυσιν Αὖλος Ποστού-
μιος, στρατηγὸς ὢν ἐξαπέλεκυς καὶ βραβεύων τὸ δια-
βούλιον. τριῶν γὰρ οὐσῶν γνωμῶν, μιᾶς μὲν τῆς 6
ἀφιέναι κελευούσης, ἑτέρας δὲ τῆς ἐναντίας ταύτης,
τρίτης δὲ τῆς ἀπολύειν μέν, ἐπισχεῖν δὲ κατὰ τὸ πα-
ρόν, καὶ πλείστων δὲ ὄντων τῶν ἀφιέντων, παρελ- 7
θὼν τὴν μίαν γνώμην διηρώτα τὰς δύο καθολικῶς,
οἷς δοκεῖ τοὺς ἀνακεκλημένους ἀφιέναι καὶ τούναν-

8 τίον. λοιπὸν οἱ κατὰ τὸ παρὸν ἐπέχειν κελεύοντες προσέβησαν πρὸς τοὺς μὴ φάσκοντας δεῖν ἀπολύειν, καὶ πλείους ἐγενήθησαν τῶν ἀφιέντων. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτων ἦν. [Exc. de legat. p. 204—205.]

9 Animadversa tripartita varietas est in tribus philosophis, quos Athenienses Romam ad senatum populumque Romanum legaverant impetratum uti multam remitterent, quam fecerant iis propter Oropi vastationem. Ea multa fuerat talentum fere quingentum. Erant isti philosophi Carneades ex Academia, Diogenes Stoicus, Critolaus Peripateticus. Et in senatum quidem introducti interprete usi sunt C. Acilio senatore: sed ante ipsi seorsum quisque ostentandi gratia magno conventu hominum dissertaverunt. Tum admirationi fuisse aiunt Rutilius et Polybius philosophorum trium sui cuiusque generis facundiam. Violenta, inquiunt, et rapida Carneades dicebat, scita et teretia Critolaus, modesta Diogenes et sobria. [Gellius 7, 14.]

2 Ὅτι τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβευτῶν ἀνακαμψάντων εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ διασαφούντων ὅτι παρ' ὀλίγον ἔλθοι τὰ πράγματα τοῦ πάντας ἐπανελθεῖν τοὺς
2 κατεχομένους, εὐέλπιδες γενόμενοι καὶ μετεωρισθέντες οἱ πολλοὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἔπεμπον Τηλεκλέα τὸν Μεγαλοπολίτην καὶ Ἀναξίδαμον. καὶ τὰ μὲν κατὰ Πελοπόννησον ἐπὶ τούτων ἦν. [Exc. de legat. p. 205.]

3 . . . προτείνειν αὐτῷ πεντακόσια τάλαντα παραχωρήσαντι τῆς Κύπρου καὶ τἆλλα συνακολουθήσοντα λυσιτελῆ καὶ τίμια παρ' αὐτοῦ συνεπιδεικνύειν προσενεγκαμένῳ τὴν χρείαν ταύτην. — τῷ δὲ Πτολεμαίῳ γενομένης προσαγγελίας παρεῖναι τὸν Ἀρχίαν. [Suidas vv. προτείνειν et προσαγγελία.]

2 Ὅτι Ἀρχίας βουλόμενος τὴν Κύπρον προδοῦναι τῷ Δημητρίῳ, καὶ φωραθεὶς καὶ εἰς κρίσιν ἀχθείς,

καλῳδίῳ τῶν ἐκ τῆς αὐλαίας [παραπετασμάτων] ἑαυτὸν ἀπεκρέμασε. τῷ γὰρ ὄντι διὰ τὰς ἐπιθυμίας 3
κενοὶ κενὰ λογίζονται κατὰ τὴν παροιμίαν. καὶ γὰρ 4
ἐκεῖνος δόξας πεντακόσια τάλαντα προσλήψεσθαι καὶ
τὰ προϋπάρχοντα χρήματα καὶ τὸ πνεῦμα προσαπέ-
βαλεν. [Exc. Peir. p. 170.]

Ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦκον πρεσβευταὶ καὶ 4
παρὰ Μασσαλιητῶν, οἳ πάλαι μὲν κακῶς πάσχοντες 2
ὑπὸ τῶν Λιγυστίνων, τότε δὲ συγκλειόμενοι τελέως,
καὶ πρὸς τούτοις καὶ πολιορκουμένων τῶν πόλεων
Ἀντιπόλεως καὶ Νικαίας, ἐξαπέστειλαν πρεσβευτὰς
εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς τά τε γιγνόμενα διασαφήσοντας
καὶ δεησομένους σφίσι βοηθεῖν. ὧν καὶ παρελθόντων 3
εἰς τὴν σύγκλητον, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ πρεσβευτὰς
πέμψαι τοὺς ἅμα μὲν αὐτόπτας γενησομένους τῶν
γιγνομένων, ἅμα δὲ πειρασομένους λόγῳ διορθώσα-
σθαι τῶν βαρβάρων τὴν ἄγνοιαν.

Ὅτι κατὰ τοὺς καιρούς, καθ' οὓς ἐξέπεμψεν ἡ 5
σύγκλητος τὸν Ὀπίμιον ἐπὶ τὸν τῶν Ὀξυβίων πόλε-
μον, ἦκε Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ· 2
παρελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ἐποιεῖτο κατηγορίαν
τἀδελφοῦ, φέρων τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιβουλῆς ἐπ' ἐκεῖ-
νον. ἅμα δὲ τὰς ἐκ τῶν τραυμάτων οὐλὰς ὑπὸ τὴν 3
ὄψιν δεικνὺς καὶ τὴν λοιπὴν δεινολογίαν ἀκόλουθον
τούτοις διατιθέμενος, ἐξεκαλεῖτο τοὺς ἀνθρώπους
πρὸς ἔλεον. ἦκον δὲ καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου πρέ- 4
σβεις οἱ περὶ τὸν Νεολαΐδαν καὶ Ἀνδρόμαχον, ἀπο-
λογούμενοι πρὸς τὰς ὑπὸ τἀδελφοῦ γενομένας κατη-
γορίας. ὧν ἡ σύγκλητος οὐδ' ἀνέχεσθαι δικαιολο- 5
γουμένων ἠβουλήθη, προκατειλημμένη ταῖς ὑπὸ τοῦ
νεωτέρου διαβολαῖς· ἀλλὰ τούτοις μὲν ἐπανάγειν ἐκ
τῆς Ῥώμης προσέταξεν ἐξ αὐτῆς, τῷ δὲ νεωτέρῳ 6

πέντε πρεσβευτὰς καταστήσασα τοὺς περὶ Γνάιον Μερόλαν καὶ Λεύκιον Θέρμον, καὶ πεντήρη δοῦσα τῶν πρεσβευτῶν ἑκάστῳ, τούτοις μὲν παρήγγειλε
7 κατάγειν Πτολεμαῖον εἰς Κύπρον, τοῖς δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν συμμάχοις ἔγραψαν ἐξεῖναι συμπράττειν τῷ Πτολεμαίῳ τὰ κατὰ τὴν κάθοδον.
6 Ὅτι τῶν περὶ τὸν Ὀρτήσιον καὶ Αὐρουγκολήιον παραγεγονότων ἐκ τοῦ Περγάμου, καὶ διασαφούντων τήν τε τοῦ Προυσίου καταφρόνησιν τῶν τῆς συγκλή-
2 του παραγγελμάτων καὶ διότι παρασπονδήσας καὶ συγκλείσας εἰς τὸ Πέργαμον αὐτούς τε καὶ τοὺς περὶ τὸν Ἄτταλον πᾶσαν βίαν ἐνεδείξατο καὶ παρανομίαν,
3 ἡ σύγκλητος ὀργισθεῖσα καὶ βαρέως φέρουσα τὸ γεγονὸς ἐξ αὐτῆς δέκα πρεσβευτὰς κατέστησε τοὺς περὶ Λεύκιον Ἀνίκιον καὶ Γάιον Φάννιον καὶ Κόιντον
4 Φάβιον Μάξιμον, καὶ παραχρῆμα ἐξαπέστειλεν, ἐντολὰς αὐτοῖς δοῦσα διαλῦσαι τὸν πόλεμον καὶ τὸν Προυσίαν ἀναγκάσαι δίκας ὑποσχεῖν Ἀττάλῳ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀδικημάτων.
7 Ὅτι τῶν Μασσαλιητῶν διαπρεσβευσαμένων πρὸς Ῥωμαίους, κακῶς πάσχειν αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Λιγυστίνων, παραχρῆμα κατέστησαν Φλαμίνιον καὶ Ποπί-
2 λιον Λαινᾶτον καὶ Λεύκιον Πόπιον πρεσβευτάς. οἳ καὶ πλέοντες μετὰ τῶν Μασσαλιητῶν προσέσχον τῆς
3 Ὀξυβίων χώρας κατὰ πόλιν Ἀίγιταναν. οἱ δὲ Λιγυστῖνοι, προακηκοότες ὅτι πάρεισιν ἐπιτάξοντες αὐτοῖς λύειν τὴν πολιορκίαν, τοὺς μὲν ἄλλους ἔτι καθορμι-
4 ζομένους ἐπελθόντες ἐκώλυσαν τῆς ἀποβάσεως, τὸν δὲ Φλαμίνιον καταλαβόντες ἀποβεβηκότα καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἀποτεθειμένον, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκέλευον
5 αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας ἀπολύεσθαι, τοῦ δὲ παρακούοντος ἤρξαντο τὰ σκεύη διαρπάζειν. τῶν δὲ παίδων

καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἀντιποιουμένων καὶ κωλυόντων ἀπεβιάζοντο καὶ προσέφερον τούτοις τὰς χεῖρας. ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τοῦ Φλαμινίου βοηθοῦντος τοῖς ἰδίοις, τοῦτον μὲν κατέτρωσαν, δύο δὲ τῶν οἰκετῶν κατέβαλον, τοὺς δὲ λοιποὺς κατεδίωξαν εἰς τὴν ναῦν, ὥστε τὸν Φλαμίνιον μόλις ἀποκόψαντα τὰ πόγυα καὶ τὰς ἀγκύρας διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. οὗτος μὲν ἀποκομισθεὶς εἰς Μασσαλίαν ἐθεραπεύετο μετὰ πάσης ἐπιμελείας· ἡ δὲ σύγκλητος πυθομένη τὰ γεγονότα, παραχρῆμα τὸν ἕνα τῶν ὑπάτων Κόιντον Ὀπίμιον ἐξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως πολεμήσοντα τοῖς Ὀξυβίοις καὶ Δεκιήταις. 6 7 8

Ὁ δὲ Κόιντος συναθροίσας τὰς δυνάμεις εἰς τὴν τῶν Πλακεντίνων πόλιν, καὶ ποιησάμενος τὴν ποριείαν διὰ τῶν Ἀπεννίνων ὀρῶν, ἦκεν εἰς τοὺς Ὀξυβίους. στρατοπεδεύσας δὲ παρὰ τὸν Ἄπρωνα ποταμὸν ἀνεδέχετο τοὺς πολεμίους, πυνθανόμενος αὐτοὺς ἀθροίζεσθαι καὶ προθύμους εἶναι πρὸς τὸ διακινδυνεύειν. καὶ προσαγαγὼν τὴν στρατιὰν ὁ Κόιντος πρὸς τὴν Λίγιταν, ἐν ᾗ συνέβη τοὺς πρεσβευτὰς παρασπονδηθῆναι, τὴν πόλιν κατὰ κράτος ἑλὼν ἐξηνδραποδίσατο, καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ὕβρεως ἀπέστειλε δεσμίους εἰς τὴν Ῥώμην. καὶ ταῦτα διαπραξάμενος ἀπήντα τοῖς πολεμίοις. οἱ δ' Ὀξύβιοι, νομίζοντες ἀπαραίτητον αὐτοῖς εἶναι τὴν εἰς τοὺς πρεσβευτὰς ἁμαρτίαν, παραλόγῳ τινὶ χρησάμενοι θυμῷ καὶ λαβόντες ὁρμὴν παραστατικήν, πρὶν ἢ τοὺς Δεκιήτας αὐτοῖς συμμίξαι, περὶ τετρακισχιλίους ἀθροισθέντες ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ Κόιντος ἰδὼν τὴν ἔφοδον καὶ τὸ θράσος τῶν βαρβάρων τὴν μὲν τόνοιαν αὐτῶν κατεπλάγη, θεωρῶν δὲ μηδενὶ λόγῳ τύχῃ χρωμένους τοὺς ἐχθροὺς εὐθαρσὴς ἦν, ἅτε τρι- 1 2 3 4 5 6

βὴν ἐν πράγμασιν ἔχων καὶ τῇ φύσει διαφερόντως
7 ἀγχίνους ὑπάρχων. διόπερ ἐξαγαγὼν τὴν αὐτοῦ
στρατιάν, καὶ παρακαλέσας τὰ πρέποντα τοῖς καιροῖς,
8 ἦει βάδην ἐπὶ τοὺς πολεμίους. χρησάμενος δὲ συν-
τόνῳ προσβολῇ ταχέως ἐνίκησε τοὺς ἀντιταξαμένους,
καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ λοιποὺς
9 ἠνάγκασε φυγεῖν προτροπάδην. οἱ δὲ Δεκιῆται ἠθροι-
σμένοι παρῆσαν ὡς μεθέξοντες τοῖς Ὀξυβίοις τῶν
10 αὐτῶν κινδύνων· ὑστερήσαντες δὲ τῆς μάχης τούς
τε φεύγοντας ἐξεδέξαντο καὶ μετ' ὀλίγον συνέβαλον
τοῖς Ῥωμαίοις μετὰ μεγάλης ὁρμῆς καὶ προθυμίας.
11 ἡττηθέντες δὲ τῇ μάχῃ παραυτίκα πάντες παρέδω-
καν σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν εἰς τὴν Ῥωμαίων
12 πίστιν. ὁ δὲ Κόιντος κύριος γενόμενος τούτων τῶν
ἐθνῶν παραυτίκα μὲν τῆς χώρας ὅσην ἐνεδέχετο
προσέθηκε τοῖς Μασσαλιήταις, εἰς δὲ τὸ μέλλον ὅμη-
ρα τοὺς Λιγυστίνους ἠνάγκασε διδόναι κατά τινας
13 τακτοὺς χρόνους τοῖς Μασσαλιήταις· αὐτὸς δὲ παρο-
πλίσας τοὺς ἀντιταξαμένους καὶ διελὼν τὴν δύναμιν
ἐπὶ τὰς πόλεις, αὐτοῦ τὴν παραχειμασίαν ἐποιήσατο.
14 καὶ ταῦτα μὲν ὀξεῖαν ἔλαβε καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν
συντέλειαν. [Exc. de legat. p. 206—209.]

9 Ὅτι Ἀριστοκράτης ὁ τῶν Ῥοδίων στρατηγὸς ἦν
μὲν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξιωματικὸς καὶ κατακλη-
2 κτικός. διόπερ ἐκ πάντων τούτων ὑπέλαβον οἱ Ῥό-
διοι τελέως ἀξιόχρεων ἡγεμόνα καὶ προστάτην ἔχειν
3 τοῦ πολέμου. διεψεύσθησαν μέντοι γε τῶν ἐλπίδων·
ἐλθὼν γὰρ εἰς τὰς πράξεις ὥσπερ εἰς πῦρ, καθά
περ τὰ κίβδηλα τῶν νομισμάτων, ἀλλοῖος ἐφάνη
4 τοῦτο δ' ἐγένετο δῆλον ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων. [Ex.
Peir. p. 170. Ponenda autem haec potius p. 54, post 2.

10 Ὅτι κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἄτταλος ἔτι κατὰ χειμῶνα

συνήθροιζε μεγάλας δυνάμεις, ἅτε καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀριαράθην καὶ τὸν Μιθριδάτην ἐξαπεσταλκότων αὐτῷ στρατιὰν ἱππέων καὶ πεζῶν κατὰ τὴν συμμαχίαν, ὧν ἡγεῖτο Δημήτριος Ἀριαράθου. ὄντος δὲ 2
περὶ ταύτας αὐτοῦ τὰς κατασκευὰς ἦκον ἐκ τῆς Ῥώμης οἱ δέκα πρέσβεις, οἳ καὶ συμμίξαντες αὐτῷ περὶ Κάδους καὶ κοινολογηθέντες περὶ τῶν πραγμάτων ὥρμησαν πρὸς τὸν Προυσίαν. ἐπειδὴ δὲ συνέμιξαν, 3
διεσάφουν αὐτῷ τὰ παρὰ τῆς συγκλήτου μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως. ὁ δὲ Προυσίας ἔνια μὲν τῶν προσ- 4
ταττομένων προσεδέχετο, τοῖς δὲ πλείστοις ἀντέλεγε. διόπερ οἱ Ῥωμαῖοι προσκόψαντες αὐτῷ τήν τε φι- 5
λίαν ἀπείπαντο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ πάντες ἐξ αὐτῆς ἀπηλλάττοντο πάλιν ὡς τὸν Ἄτταλον. ὁ δὲ 6
Προυσίας μετανοήσας μέχρι μέν τινος ἐπηκολούθει λιπαρῶν, ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἤνυεν, ἀπαλλαγεὶς ἐν ἀμηχανίαις ἦν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν μὲν Ἄτταλον ἐκέλευον 7
προκαθίσαντα τῆς αὐτοῦ χώρας μετὰ δυνάμεως αὐτὸν μὲν μὴ κατάρχειν τοῦ πολέμου, ταῖς δὲ πόλεσι ταῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς κώμαις τὴν ἀσφάλειαν παρασκευάζειν· αὐτοὶ δὲ μερίσαντες σφᾶς αὐτούς, οἱ μὲν 8
ἔπλεον κατὰ σπουδὴν ἀπαγγελοῦντες τῇ συγκλήτῳ τὴν ἀπείθειαν τοῦ Προυσίου, τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς Ἰωνίας ἐχωρίσθησαν, ἕτεροι δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου καὶ
τῶν κατὰ τὸ Βυζάντιον τόπων, μίαν ἔχοντες καὶ 9
τὴν αὐτὴν πρόθεσιν ἅπαντες ἀπὸ μὲν τῆς Προυσίου φιλίας καὶ συμμαχίας ἀποκαλεῖν τοὺς ἀνθρώπους, Ἀττάλῳ δὲ προσνέμειν τὴν εὔνοιαν καὶ συμμαχεῖν κατὰ δύναμιν.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀττάλου ἀδελφὸς 11
Ἀθήναιος κατέπλευσε ναυσὶ καταφράκτοις ὀγδοήκοντα, ὧν αἱ πέντε μὲν τετρήρεις ἦσαν Ῥοδίων τῶν 2

ἀποσταλεισῶν εἰς τὸν Κρητικὸν πόλεμον, εἴκοσι δὲ
Κυζικηνῶν, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι τῶν περὶ τὸν
3 Ἄτταλον, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἄλλων συμμάχων. ποιη-
σάμενος δὲ τὸν πλοῦν ἐφ' Ἑλλησπόντου, καὶ συνά-
ψας ταῖς πόλεσι ταῖς ὑπὸ Προυσίαν ταττομέναις, ἀπο-
βάσεις τε συνεχεῖς ἐποιεῖτο καὶ κακῶς διετίθει τὴν
4 χώραν. ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν παρὰ τοῦ
Προυσίου πρεσβευτῶν ἀνακεχωρηκότων, ἐξ αὐτῆς
τρεῖς ἄλλους ἀπέστειλεν, Ἄππιόν τε τὸν Κλαύδιον
5 καὶ Λεύκιον Ὄππιον καὶ Λεῦλον Ποστούμιον. οἳ κα-
παραγενόμενοι εἰς τὴν Ἀσίαν διέλυσαν τὸν πόλεμον
εἰς τὰς τοιαύτας συνθήκας ἐπαγαγόμενοι τοὺς βασι-
6 λέας ἀμφοτέρους ὥστε παραχρῆμα μὲν εἴκοσι κατα-
φράκτους νῆας ἀποδοῦναι Προυσίαν Ἀττάλῳ, πεντα-
7 κόσια δὲ τάλαντα κατενεγκεῖν ἐν ἔτεσιν εἴκοσι· τὴν
δὲ χώραν ἀμφοτέρους ἔχειν ἣν καὶ πρότερον εἶχον
8 ὅτε εἰς τὸν πόλεμον ἐνέβαινον· διορθώσασθαι δὲ
Προυσίαν καὶ τὴν καταφθορὰν τῆς χώρας τῆς
Μηθυμναίων καὶ τῶν Αἰγαιέων καὶ τῆς Κυμαίων καὶ
Ἡρακλειωτῶν, ἑκατὸν τάλαντα δόντα τοῖς προειρη-
9 μένοις. γραφεισῶν δ' ἐπὶ τούτοις τῶν συνθηκῶν
ἀπῆγον τὰς δυνάμεις εἰς τὴν οἰκείαν οἱ περὶ τὸν
10 Ἄτταλον, τὰς ναυτικὰς καὶ τὰς πεζάς. καὶ τῆς μὲν
Ἀττάλου καὶ Προυσίου διαφορᾶς τοιοῦτος ὅ τε κατὰ
μέρος χειρισμὸς ἐγενήθη τῶν πράξεων [καὶ τὸ τέλος].
[Exc. de legat. p. 210—211.]

12 Ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ Πριηνεῖς
2 ἐνέπεσον παραλόγῳ συμφορᾷ. δεξάμενοι γὰρ παρ'
Ὀροφέρνους, ὅτ' ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, ἐν παρακατα-
θήκῃ τετρακόσια τάλαντα, ἀπῃτοῦντο κατὰ τοὺς ἐξῆς
3 χρόνους ὑπ' Ἀριαράθου, ὅτε μετέλαβε τῆς ἀρχῆς. οἱ
μὲν οὖν Πριηνεῖς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὀρθῶς ἵσταντο,

φάσκοντες οὐδενὶ προήσεσθαι τὰ χρήματα ζῶντος
Ὀροφέρνους πλὴν αὐτῷ τῷ παραθεμένῳ· ὁ δ' Ἀρια- 4
ράθης πολλοῖς ἐδόκει παραπίπτειν τοῦ καθήκοντος,
ἀπαιτῶν τὴν ἀλλοτρίαν παραθήκην. οὐ μὴν ἀλλ' ἕως 5
μὲν τούτου τάχ' ἄν τις ἔχοι συγγνώμην αὐτῷ κατα-
πειράζοντι, τῷ δοκεῖν τῆς ἐκείνου βασιλείας εἶναι τὰ
χρήματα· τὸ δὲ καὶ πορρωτέρω προβαίνειν ὀργῆς
καὶ φιλοτιμίας οὐδαμῶς ἐδόκει γενέσθαι κατὰ λόγον.
κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς ἐπαποστείλας 6
ἐλεηλάτει τὴν χώραν τῶν Πριηνέων, συνεργοῦντος
Ἀττάλου καὶ παροξύνοντος διὰ τὴν ἰδίαν διαφοράν,
ἣν εἶχε πρὸς τοὺς Πριηνεῖς· πολλῶν δὲ καὶ σωμά- 7
των καὶ θρεμμάτων ἀπολομένων καὶ πρὸς τῇ πόλει
πτωμάτων γενομένων, ἀμύνασθαι μὲν οὐχ οἷοί τ'
ἦσαν οἱ Πριηνεῖς, ἐπρέσβευον δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους,
μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Ῥωμαίους κατέφυγον ..... ὁ δὲ 8
οὐ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις. καὶ Πριηνεῖς μὲν μεγά-
λας ἔχοντες ἐλπίδας ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν χρημάτων
τοῖς ἐναντίοις ἐνεκύρησαν· τῷ μὲν γὰρ Ὀροφέρνει 9
τὴν παραθήκην ἀπέδωκαν, ὑπὸ δὲ τοῦ βασιλέως
Ἀριαράθου ἱκαναῖς τισι βλάβαις περιέπεσον ἀδίκως
διὰ τὴν παραθήκην. [Exc. Peir. p. 170—173.]

Ὅτι οὐκ ὀλίγοι τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν πρὸς τὸ 12a
πλεῖον ἐπιθυμίαν καὶ τὸ πνεῦμα προσέθηκαν τοῖς
χρήμασιν, οἷς Ὀροφέρνης ὁ τῆς Καππαδοκίας βασι-
λεὺς καταληπτὸς γενόμενος ἀπώλετο καὶ τῆς βασι-
λείας ἐξέπεσεν. ἡμεῖς δὲ συγκεφαλαιωσάμενοι τὴν 2
τούτου κάθοδον ἐπανάξομεν τὴν διήγησιν ἐπὶ τὴν
εἰθισμένην τάξιν, ᾗ χρώμεθα παρ' ὅλην τὴν πραγμα-
τείαν· καὶ γὰρ νῦν ὑπερβάντες τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα 3
προελάβομεν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὰ κατὰ τὴν Καπ-
παδοκίαν διὰ τὸ μηδεμίαν εὔλογον ἔχειν διαίρεσιν

τὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπόπλουν καὶ τὴν ἐπὶ τὰ πράγ-
4 ματα κάθοδον τοῦ Ἀριαράθου. διόπερ ἐπάνειμι δη-
λώσων τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα γενόμενα περὶ τοὺς αὐ-
τοὺς καιρούς. ἐν οἷς ἴδιον καὶ παράλογον πρᾶγμα
συνέβη γενέσθαι περὶ τὴν τῶν Ὠρωπίων πόλιν· ὑπὲρ
οὗ τὰ μὲν ἀναδραμόντες, τὰ δὲ προλαβόντες τοῖς χρό-
νοις συγκεφαλαιωσόμεθα τὴν ὅλην πρᾶξιν, ἵνα μὴ
κατὰ μέρος αὐτῆς οὔσης οὐδ' ὅλως ἐπιφανοῦς, ἐν δι-
ρημένοις χρόνοις ἀπαγγέλλοντες εὐτελῆ καὶ ἀσαφῆ
5 ποιῶμεν τὴν διήγησιν. ὅταν γὰρ μόλις τὸ ὅλον ἄξιον
ἐπιστάσεως φαίνηται τοῖς ἀκούουσιν, ἦπού γε τοῖς
κατὰ μέρος ἐκ διαστήματος λεγομένοις συμπράξει τις
τῶν φιλομαθούντων.

6 Ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς ἐπιτυχίαις ὡς
ἐπίπαν ἄνθρωποι συμφρονοῦσι, κατὰ δὲ τὰς ἀποτυ-
χίας ἀσχάλλοντες τοῖς πράγμασιν ἑλκώδεις καὶ δύσ-
κολοι γίγνονται πρὸς τοὺς φίλους· ὃ καὶ περὶ τὸν
Ὀροφέρνην συνέβη γενέσθαι τῶν πραγμάτων αὐτῷ
ἀντιπιπτόντων καὶ τῷ Θεοτίμῳ καὶ μεμφομένων ἀλ-
λήλοις. [Exc. Vat. p. 440—441 M. 80 H.]

13 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν τῇ Ῥώμῃ τῶν ἐκ
τῆς Ἀχαΐας πρεσβευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν σύγκλη-
τον περὶ τῶν ἀνακεκλημένων, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ μέ-
νειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. [Exc. de legat. p. 211—212.]

14 Δημήτριόν φησι Πολύβιος ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τρια-
κοστῇ τὸν ἐκ τῆς Ῥώμης τὴν ὁμηρείαν διαφυ-
γόντα, βασιλεύσαντα Σύρων, πολυπότην ὄντα, τὸ
πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι. [Athen. 10,
p. 440, B.]

Ὅτι ὁ Ἡρακλείδης ἔτι τῆς θερείας ἀκμαζούσης
παρῆν εἰς τὴν Ῥώμην ἄγων τὴν Λαοδίκην καὶ τὸν
2 Ἀλέξανδρον. ποιούμενος δὲ τὴν παρεπιδημίαν μετὰ

τερατείας ἅμα καὶ κακουργίας ἐνεχρόνιζε, κατασκευαζόμενος τὰ περὶ τὴν σύγκλητον.

Καὶ Ἀστυμήδης ὁ Ῥόδιος, πρεσβευτὴς ἅμα καὶ ναύαρχος καθεσταμένος, παρελθὼν ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν σύγκλητον διελέγετο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Κρηταιεῖς. ἡ δὲ σύγκλητος προσέχουσα τὸν νοῦν ἐπιμελῶς, παραχρῆμα πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλε τοὺς περὶ Κόιντον λύσοντας τὸν πόλεμον.

Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον οἱ Κρηταιεῖς πρεσβευτὰς ἀπέστειλαν πρὸς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ βοηθείας τοὺς περὶ Ἀντιφάταν Τηλεμνάστου Γορτύνιον, παραπλησίως δὲ καὶ Ῥόδιοι τοὺς περὶ Θεοφάνην. οὖσης δὲ τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν ἐν Κορίνθῳ, καὶ διαλεγομένων τῶν πρεσβευτῶν ἑκατέρων ὑπὲρ τῆς βοηθείας, ἔρρεπον ταῖς γνώμαις οἱ πολλοὶ μᾶλλον ἐπὶ τοὺς Ῥοδίους, ἐντρεπόμενοι καὶ τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα καὶ τὴν ὅλην αἵρεσιν τῆς πολιτείας καὶ τῶν ἀνδρῶν. εἰς ἃ βλέπων Ἀντιφάτας ἐβουλήθη πάλιν ἐπεισελθεῖν, τοῦ δὲ στρατηγοῦ συγχωρήσαντος ἐχρήσατο λόγοις βαρυτέροις ἢ κατὰ Κρῆτα καὶ σπουδαιοτέροις· καὶ γὰρ ἦν ὁ νεανίσκος οὐδαμῶς Κρητικός, ἀλλὰ πεφευγὼς τὴν Κρητικὴν ἀναγωγίαν. διὸ καὶ συνέβαινε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπιδέχεσθαι τὴν παρρησίαν αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἔτι διὰ τὸ τὸν πατέρα τοῦ προειρημένου Τηλέμναστον μετὰ πεντακοσίων Κρητῶν ἐλθόντα συμπεπολεμηκέναι τὸν πρὸς Νάβιν πόλεμον εὐγενῶς αὐτοῖς. πλὴν διακούσαντες οὐδὲν ἧττον ὁρμὴν εἶχον οἱ πολλοὶ τοῖς Ῥοδίοις βοηθεῖν, ἕως Καλλικράτης ὁ Λεοντήσιος ἀναστὰς οὐκ ἔφη δεῖν οὔτε πολεμεῖν οὐδενὶ χωρὶς τῆς Ῥωμαίων γνώμης οὔτε βοήθειαν πέμπειν οὐδενὶ κατ' οὐδενός. καὶ διὰ

ταῦτα κατίσχυσε μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. [Exc. de legat. p. 212—213.]

15 Ὅτι οἱ Ῥόδιοι δυσθετούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν εἰς παραλόγους τινὰς ἐνέπεσον ὁρμὰς καὶ παρασκευάς, καὶ εἰς παραπλησίαν διάθεσιν ἦλθον τοῖς ἐν ταῖς πολυχρονίοις ἀρρωστίαις δυσποτμοῦσι. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πολλάκις ἐπειδὰν πάντα ποιοῦντες κατὰ λόγον τῆς θεραπείας καὶ πειθαρχοῦντες τοῖς ἰατροῖς μὴ δύνωνται τῆς ἐπὶ τὸ βέλτιον προκοπῆς ἅψασθαι, δυσθετούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν ἀποδυσπετεῖν ἀναγκάζονται, καὶ τινὲς μὲν θύταις καὶ μάντεσι προσέχειν, ἔνιοι δὲ πάσης ἐπῳδῆς καὶ παντὸς περιάμματος πεῖραν λαμβάνειν. ὃ καὶ περὶ τοὺς Ῥοδίους συνέβαινε πάντων γὰρ αὐτοῖς παρὰ δόξαν ἀπαντωμένων ἠναγκάζοντο παντὶ τῷ λεγομένῳ προσέχειν καὶ πᾶσαν ἐλπίδα σωματοποιεῖν καὶ προσδέχεσθαι. καὶ τοῦτ' ἐδόκουν πάσχειν εἰκότως· ὅταν γὰρ μηδὲν ἀνύηται τῶν κατὰ λόγον, δέῃ δὲ κατ' ἀνάγκην ἐνεργεῖσθαι τὸ συνεχές, ἀνάγκη πεῖραν λαμβάνειν καὶ τῶν παρὰ λόγον. διὸ καὶ Ῥόδιοι ἐμπεσόντες εἰς τοιαύτην διάθεσιν ἐποίησάν τι τῶν γινομένων, καὶ ὃν ἀπεδοκίμασαν ἄρχοντα, τοῦτον πάλιν εἵλοντο ἄρχοντα, καὶ ἄλλα τινὰ παράλογα. [Exc. Vat. p. 441 M. 81 H.]

16 Ὅτι πρέσβεων διαφόρων παραγενομένων εἰς τὴν Ῥώμην ἡ σύγκλητος πρῶτον μὲν εἰσεκαλέσατο τὸν Εὐμένους τοῦ βασιλέως υἱὸν Ἄτταλον· παρεγεγόνει γὰρ ἔτι παῖς ὢν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς Ῥώμην χάριν τοῦ τῇ τε συγκλήτῳ συσταθῆναι καὶ τὰς πατρικὰς ἀνανεώσασθαι φιλίας καὶ ξενίας. οὗτος μὲν οὖν φιλανθρώπως ὑπό τε τῆς συγκλήτου καὶ τῶν πατρικῶν φίλων ἀποδεχθείς, καὶ λαβὼν ἀποκρίσεις ἃς ἐβούλετο καὶ τιμὰς ἁρμοζούσας τῇ καθ' αὑτὸν

ἡλικίᾳ, μετά τινας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκείαν, πασῶν αὐτὸν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἐκτενῶς καὶ μεγαλοψύχως ἀποδεξαμένων κατὰ τὴν δίοδον. ἦκε δὲ καὶ Δημήτριος κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν, τυχὼν δὲ μετρίας ἀποδοχῆς ὡς παῖς αὖθις ἀνεχώρησεν εἰς τὴν οἰκείαν. ὁ δ' Ἡρακλείδης κεχρονικὼς ἐν τῇ Ῥώμῃ παρῆλθεν εἰς τὴν σύγκλητον, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Λαοδίκην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον. πρῶτον μὲν οὖν ὁ νεανίσκος ἐποιήσατό τινας μετρίους λόγους, ἠξίου δὲ Ῥωμαίους μνησθῆναι τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον τὸν αὐτοῦ πατέρα φιλίας καὶ συμμαχίας, μάλιστα δὲ συγκατασκευάζειν αὐτῷ τὴν βασιλείαν· εἰ δὲ μή, συγχωρῆσαι τὴν κάθοδον καὶ μὴ κωλῦσαι τοὺς βουλομένους συμπράττειν αὐτῷ πρὸς τὸ καθικέσθαι τῆς πατρῴας ἀρχῆς. ὁ δ' Ἡρακλείδης παραλαβὼν τὸν λόγον, καὶ πολλήν τινα ποιησάμενος Ἀντιόχου μὲν μνείαν ἐπ' ἀγαθῷ, Δημητρίου δὲ κατηγορίαν, εἰς τοῦτο κατήντησεν ὅτι δεῖ συγχωρεῖν τὴν κάθοδον τῷ νεανίσκῳ καὶ τῇ Λαοδίκῃ κατὰ τὸ δίκαιον, οὗσιν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως ἐκγόνοις κατὰ φύσιν. τοῖς μὲν οὖν μετρίοις τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν ἤρεσκε τούτων, ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ δράματος ἐνενόουν καὶ τὸν Ἡρακλείδην ἐβδελύττοντο προφανῶς. οἱ δὲ πολλοὶ τεθεραπευμένοι ταῖς Ἡρακλείδου γοητείαις συγκατηνέχθησαν ἐπὶ τὸ γράφειν δόγμα τοιοῦτον· Ἀλέξανδρος καὶ Λαοδίκη, βασιλέως υἱοί, φίλου καὶ συμμάχου ἡμετέρου γεγενημένου, ἐπελθόντες ἐπὶ τὴν σύγκλητον λόγους ἐποιήσαντο· ἡ δὲ σύγκλητος αὐτοῖς ἐξουσίαν ἔδωκεν ἐπὶ τὴν πατρῴαν ἀρχὴν καταπορεύεσθαι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς, ὡς ἠξίουν, ἔδοξεν. ὁ δ' Ἡρακλείδης ἐπιλαβόμενος τῆς ἀφορμῆς ταύτης εὐθέως ἐξενολόγει καὶ προσεκαλεῖτο τῶν

15 ἐπιφανῶν ἀνδρῶν. ἀφικόμενος δ' εἰς τὴν Ἔφεσον
ἐγένετο περὶ τὴν παρασκευὴν τῆς προκειμένης ἐπι-
βολῆς. [Exc. de legat. p. 213—214.]

17 Ὅτι ὅταν ἅπαξ οἱ πολλοὶ σχῶσιν ὁρμὴν πρὸς τὸ
φιλεῖν ἢ μισεῖν τινας ὑπερβαλλόντως, πᾶσα πρόφα-
σις ἱκανὴ γίγνεται πρὸς τὸ συντελεῖν τὰς αὐτῶν
προθέσεις.

2 Ἀλλὰ γὰρ ὀκνῶ μήποτε εἰς τὸ περιφερόμενον
ἐμπεσὼν λάθω, πότερον ὁ τὸν τράγον ἀμέλγων ἀφρο-
νέστερος ἢ ὁ τὸ κόσκινον ὑπέχων· δοκῶ γὰρ [μὴ
κἀγὼ πρὸς ὁμολογουμένην ψευδολογίαν ἀκριβολογού-
μενος καὶ τὸν ἐπιμετροῦντα λόγον εἰσφέρων παρα-

3 πλήσιόν τι ποιεῖν· διὸ καὶ μάτην τελέως περὶ τούτω
λέγειν, εἰ μή τις καὶ γράφειν ἐνύπνια βούλεται κα
θεωρεῖν ἐγρηγορότως ἐνύπνια. [Exc. Vat. p. 442 M
81 H.]

FRAGMENTA LIBRI XXXIV.

Οἱ δ' ἐν τῇ κοινῇ τῆς ἱστορίας γραφῇ [τὰ τῆς Ἑλ- 1
λαδικῆς γεωγραφίας ἐπραγματεύσαντο], χωρὶς ἀπο- 2
δείξαντες τὴν τῶν ἠπείρων τοπογραφίαν, καθάπερ
Ἔφορός τε ἐποίησε καὶ Πολύβιος. [Strabo 8, p. 332.]

Πολύβιος φήσας περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καλῶς μὲν 3
Εὔδοξον, κάλλιστα δ' Ἔφορον ἐξηγεῖσθαι περὶ κτί-
σεων, συγγενειῶν, μεταναστάσεων, ἀρχηγετῶν, ἡμεῖς 4
δέ, φησί, τὰ νῦν ὄντα δηλώσομεν καὶ περὶ θέσεως
τόπων καὶ διαστημάτων· τοῦτο γάρ ἐστιν οἰκειότατον
χωρογραφίᾳ. [Strabo 10, p. 465.]

Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς ἀνάπτειν κενὴν τερατολο- 2
γίαν οὐχ Ὁμηρικόν. προσπίπτει γάρ, ὡς εἰκός, ὡς 2
πιθανώτερον ἂν οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τι
καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν· ὅπερ καὶ Πολύβιός φησι 3
περὶ τῆς Ὀδυσσέως πλάνης ἐπιχειρῶν. [Strabo 1,
p. 20.]

Καὶ Πολύβιος δ' ὀρθῶς ὑποιεῖ τὰ περὶ τῆς 4
πλάνης. τὸν γὰρ Αἴολον τὸν προσημαίνοντα τοὺς 5
ἔκπλους ἐν τοῖς κατὰ τὸν πορθμὸν τόποις ἀμφιδρό-
μοις οὖσι καὶ δυσέκπλοις διὰ τὰς παλιρροίας ταμίαν
τε εἰρῆσθαι τῶν ἀνέμων καὶ βασιλέα νενομίσθαι φησί,
καθάπερ Δαναὸν μὲν τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἄργει παρα- 6
δείξαντα, Ἀτρέα δὲ τοῦ ἡλίου τὸν ὑπεναντίον τῷ

οὐρανῷ δρόμον, μάντεις τε καὶ ἱεροσκοπουμένους
7 ἀποδείκνυσθαι βασιλέας· τούς θ' ἱερέας τῶν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίους καὶ μάγους, σοφίᾳ τινὶ διαφέροντας τῶν ἄλλων, ἡγεμονίας καὶ τιμῆς τυγχάνειν
8 παρὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. οὕτω δὲ καὶ τῶν θεῶν ἕναι ἕκαστον τῶν χρησίμων τινὸς εὑρετὴν γενόμενον τι-
9 μᾶσθαι. ταῦτα δὲ προοικονομησάμενος οὐκ ἐᾷ τὸν Αἴολον ἐν μύθου σχήματι ἀκούεσθαι, οὐδ' ὅλην τὴν Ὀδυσσέως πλάνην, ἀλλὰ μικρὰ μὲν προσμεμυθεῦ-
10 σθαι, καθάπερ καὶ τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ, τὸ δ' ὅλον περὶ Σικελίαν καὶ τῷ ποιητῇ πεποιῆσθαι καὶ τοῖς ἄλλοις συγγραφεῦσιν, ὅσοι τἀπιχώρια λέγουσι τὰ
11 περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. οὐκ ἐπαινεῖ δὲ οὐδὲ τὴν τοιαύτην τοῦ Ἐρατοσθένους ἀπόφασιν, διότι φησὶ τότ' ἂν εὑρεῖν τινα ποῦ Ὀδυσσεὺς πεπλάνηται, ὅταν εὕρῃ τὸν σκυτέα τὸν συρράψαντα τὸν τῶν ἀνέ-
12 μων ἀσκόν. καὶ τοῦτο δ' οἰκείως εἰρῆσθαι τοῖς συμβαίνουσι περὶ τὸ Σκύλλαιον καὶ τὴν θήραν τῶν γαλεωτῶν, τὸ ἐπὶ τῆς Σκύλλης,

13 αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα,
δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔλῃσι κῆτος.

14 τοὺς γὰρ θύννους ἀγεληδὸν φερομένους παρὰ τὴν Ἰταλίαν, ἐπειδὰν ἐκπέσωσι καὶ κωλυθῶσι τῆς Σικελίας ἅψασθαι, περιπίπτειν τοῖς μείζοσι τῶν ζῴων,
15 οἷον δελφίνων καὶ κυνῶν καὶ ἄλλων κητωδῶν, ἐκ δὲ τῆς θήρας αὐτῶν πιαίνεσθαι τοὺς γαλεώτας, οὓς καὶ
16 ξιφίας λέγεσθαι καὶ κύνας φησί. συμβαίνειν γὰρ ταὐτὸν ἐνθάδε καὶ κατὰ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου καὶ τῶν ἄλλων ὑδάτων, ὅπερ ἐπὶ πυρὸς καὶ ὕλης ἐμπιμπραμένης· ἀθροιζόμενα γὰρ τὰ θηρία φεύγειν τὸ πῦρ ἢ τὸ ὕδωρ, καὶ βορὰν γίγνεσθαι τοῖς κρείττοσι.

Ταῦτα δ' εἰπὼν διηγεῖται τῶν γαλεωτῶν θήραν, ἣ συνίσταται περὶ τὸ Σκύλλαιον. σκοπὸς γὰρ ἐφέστηκε κοινὸς ὑφορμοῦσιν ἐν δικώποις σκαφιδίοις πολλοῖς, δύο καθ' ἕκαστον σκαφίδιον. καὶ ὁ μὲν ἐλαύνει, ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρῴρας ἕστηκε δόρυ ἔχων, σημήναντος τοῦ σκοποῦ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γαλεώτου· φέρεται δὲ τὸ τρίτον μέρος ἔξαλον τὸ ζῷον. συνάψαντος δὲ τοῦ σκάφους ὁ μὲν ἔπληξεν ἐκ χειρός, εἶτ' ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ σώματος τὸ δόρυ χωρὶς τῆς ἐπιδορατίδος· ἀγκιστρώδης τε γάρ ἐστι καὶ χαλαρῶς ἐνήρμοσται τῷ δόρατι ἐπίτηδες, καλῴδιον δ' ἔχει μακρὸν ἐξημμένον. τοῦτ' ἐπιχαλῶσι τῷ τρωθέντι, ἕως ἂν κάμῃ σφαδάζον καὶ ὑποφεῦγον· τότε δ' ἕλκουσιν ἐπὶ τὴν γῆν ἢ εἰς τὸ σκάφος ἀναλαμβάνουσιν, ἐὰν μὴ μέγα ᾖ τελέως τὸ σῶμα. κἂν ἐκπέσῃ δὲ εἰς τὴν θάλατταν τὸ δόρυ, οὐκ ἀπόλωλεν· ἔστι γὰρ πηκτὸν ἔκ τε δρυὸς καὶ ἐλάτης, ὥστε βαπτιζομένου τοῦ δρυΐνου βάρει μετέωρον εἶναι τὸ λοιπὸν καὶ εὐανάληπτον. συμβαίνειν δέ ποτε καὶ τιτρώσκεσθαι διὰ τοῦ σκαφιδίου τὸν κωπηλάτην διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ξίφους τῶν γαλεωτῶν καὶ τὸ τὴν ἀκμὴν τοῦ ζῴου συαγρώδη εἶναι καὶ τὴν θήραν. ἔκ τε δὴ τῶν τοιούτων εἰκάζοι τις ἄν, φησί, περὶ Σικελίαν γενέσθαι τὴν πλάνην κατὰ τὸν Ὅμηρον, ὅτι τῇ Σκύλλῃ προσῆψε τὴν τοιαύτην θήραν, ἣ μάλιστ' ἐπιχώριός ἐστι τῷ Σκυλλαίῳ, καὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς Χαρύβδεως λεγομένων ὁμοίων τοῖς τοῦ ποριθμοῦ πάθεσι. τὸ δὲ

τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν

ἀντὶ τοῦ δὶς γραφικὸν εἶναι ἁμάρτημα ἢ ἱστορικόν. καὶ τὰ ἐν τῇ Μήνιγγι δὲ τοῖς περὶ τῶν Λωτοφάγων εἰρημένοις συμφωνεῖν.

3 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

4 Εἰ δέ τινα μὴ συμφωνεῖ, μεταβολὰς αἰτιᾶσθαι
δεῖν ἢ ἄγνοιαν ἢ καὶ ποιητικὴν ἐξουσίαν, ἣ συνέστηκεν
2 ἐξ ἱστορίας καὶ διαθέσεως καὶ μύθου. τῆς μὲν οὖν
ἱστορίας ἀλήθειαν εἶναι τέλος, ὡς ἐν νεῶν καταλόγῳ
τὰ ἑκάστοις τόποις συμβεβηκότα λέγοντος τοῦ ποιη-
τοῦ, τὴν μὲν πετρήεσσαν, τὴν δὲ ἐσχατόωσαν πόλιν,
3 ἄλλην δὲ πολυτρήρωνα, τὴν δ' ἀγχίαλον· τῆς δὲ
διαθέσεως ἐνάργειαν εἶναι τὸ τέλος, ὡς ὅταν μαχο-
4 μένους εἰσάγῃ, μύθου δὲ ἡδονὴν καὶ ἔκπληξιν. τὸ
δὲ πάντα πλάττειν οὐ πιθανὸν οὐδ' Ὁμηρικόν· τὴν
γὰρ ἐκείνου ποίησιν φιλοσόφημα πάντας νομίζειν,
οὐχ ὡς Ἐρατοσθένης φησί, κελεύων μὴ κρίνειν πρὸς
τὴν διάνοιαν τὰ ποιήματα μηδ' ἱστορίαν ἀπ' αὐτῶν
5 ζητεῖν. πιθανώτερόν τε τὸ

ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν,

ἐν βραχεῖ διαστήματι δέχεσθαι, οἱ γὰρ ὀλοοὶ οὐκ εὐ-
θύδρομοι, ἢ ἐξωκεανίζειν, ὡς ἂν οὐρίων πνεόντων
6 συνεχῶς. συνθεὶς δὲ τὸ διάστημα τὸ ἐκ Μαλεῶν ἐπὶ
στήλας σταδίων δισμυρίων καὶ δισχιλίων πεντακο-
σίων, εἰ, φησί, τοῦτο θείημεν ἐν ταῖς ἐννέα ἡμέ-
ραις διηνύσθαι ἰσοταχῶς, ἑκάστης ἂν ἡμέρας ὁ πλοῦς
7 συμβαίνοι σταδίων δισχιλίων πεντακοσίων. τίς οὖν
ἱστόρηκεν ἐκ Λυκίας ἢ Ῥόδου δευτεραῖόν τινα ἀφιγ-
μένον εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὄντος τοῦ διαστήματος
8 σταδίων τετρακισχιλίων; πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητοῦντας
πῶς τρὶς εἰς Σικελίαν ἐλθὼν οὐδ' ἅπαξ διὰ τοῦ
πορθμοῦ πέπλευκεν Ὀδυσσεύς, ἀπολογεῖται διότι καὶ
οἱ ὕστερον ἔφευγον ἅπαντες τὸν πλοῦν τοῦτον. τοι-
αῦτα μὲν εἴρηκεν. [Strabo 1, p. 23 seq.]

5 Πολύβιος τὴν Εὐρώπην χωρογραφῶν τοὺς μὲν
ἀρχαίους ἐᾶν φησι, τοὺς δ' ἐκείνους ἐλέγχοντας ἐξε-
τάζειν, Δικαίαρχόν τε καὶ Ἐρατοσθένη τὸν τελευ-

ταῖον πραγματευσάμενον περὶ γεωγραφίας, καὶ Πυθέαν, ὑφ' οὗ παρακρουσθῆναι πολλούς, ὅλην μὲν 2
τὴν Βρεττανικὴν ἐμβαδὸν ἐπελθεῖν φάσκοντος, τὴν
δὲ περίμετρον πλειόνων ἢ τεττάρων μυριάδων ἀπο-
δόντος τῆς νήσου, προσιστορήσαντος δὲ καὶ τὰ περὶ 3
τῆς Θούλης καὶ τῶν τόπων ἐκείνων, ἐν οἷς οὔτε
γῆ καθ' αὑτὴν ὑπῆρχεν ἔτι οὔτε θάλαττα οὔτ' ἀήρ,
ἀλλὰ σύγκριμά τι ἐκ τούτων πλεύμονι θαλαττίῳ
ἐοικός, ἐν ᾧ φησι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν αἰω- 4
ρεῖσθαι καὶ τὰ σύμπαντα, καὶ τοῦτον ὡς ἂν δεσμὸν
εἶναι τῶν ὅλων, μήτε πορευτὸν μήτε πλωτὸν ὑπάρ-
χοντα. τὸ μὲν οὖν τῷ πλεύμονι ἐοικὸς αὐτὸς ἑορα- 5
κέναι, τἆλλα δὲ λέγειν ἐξ ἀκοῆς. ταῦτα μὲν τὰ τοῦ 6
Πυθέου, καὶ διότι ἐπανελθὼν ἐνθένδε πᾶσαν ἐπέλ-
θοι τὴν παρωκεανῖτιν τῆς Εὐρώπης ἀπὸ Γαδείρων
ἕως Τανάιδος· φησὶ δ' οὖν ὁ Πολύβιος ἄπιστον καὶ 7
αὐτὸ τοῦτο πῶς ἰδιώτῃ ἀνθρώπῳ καὶ πένητι τὰ το-
σαῦτα διαστήματα πλωτὰ καὶ πορευτὰ γένοιτο. τὸν δ' 8
Ἐρατοσθένην διαπορήσαντα εἰ χρὴ πιστεύειν τούτοις,
ὅμως περί τε τῆς Βρεττανικῆς πεπιστευκέναι καὶ τῶν
κατὰ Γάδειρα καὶ τὴν Ἰβηρίαν. πολὺ δέ φησι βέλ- 9
τιον τῷ Μεσσηνίῳ πιστεύειν ἢ τούτῳ· ὁ μέντοι γε
εἰς μίαν χώραν τὴν Παγχαίαν λέγει πλεῦσαι, ὁ δὲ
καὶ μέχρι τῶν τοῦ κόσμου περάτων κατωπτευκέναι
τὴν προσάρκτιον τῆς Εὐρώπης πᾶσαν, ἣν οὐδ' ἂν τῷ
Ἑρμῇ πιστεύσαι τις λέγοντι. Ἐρατοσθένη δὲ τὸν μὲν 10
Εὐήμερον Βεργαῖον καλεῖν, Πυθέᾳ δὲ πιστεύειν,
καὶ ταῦτα μηδὲ Δικαιάρχου πιστεύσαντος. τὸ μὲν 11
οὖν "μηδὲ Δικαιάρχου πιστεύσαντος" γελοῖον, ὥσπερ
ἐκείνῳ κανόνι χρήσασθαι προσῆκον, καθ' οὗ τοσού-
τους ἐλέγχους αὐτὸς προφέρεται· Ἐρατοσθένους δὲ 12
εἴρηται ἡ περὶ τὰ ἑσπέρια καὶ τὰ ἀρκτικὰ τῆς Εὐ-

13 ρώπης ἄγνοια. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν καὶ Δικαιάρχῳ
συγγνώμη τοῖς μὴ κατιδοῦσι τοὺς τόπους ἐκεί-
14 νους· Πολυβίῳ δὲ καὶ Ποσειδωνίῳ τίς ἂν συγ-
γνοίη; ἀλλὰ μὴν Πολύβιος γέ ἐστιν ὁ λαοδογματι-
κὰς καλῶν ἀποφάσεις, ἃς ποιοῦνται περὶ τῶν ἐν
τούτοις τοῖς τόποις διαστημάτων καὶ ἐν ἄλλοις πολ-
λοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἐν οἷς ἐκείνους ἐλέγχει καθαρεύων.
6 τοῦ γοῦν Δικαιάρχου μυρίους μὲν εἰπόντος τοὺς
ἐπὶ στήλας ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου σταδίους, πλεί-
ους δὲ τούτων τοὺς ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν μέχρι τοῦ μυ-
χοῦ, τοῦ δ' ἐπὶ στήλας τὸ μέχρι τοῦ πορθμοῦ τρισ-
χιλίους ἀποδόντος, ὡς γίγνεσθαι τὸ λοιπὸν ἑπτακισ-
2 χιλίους τὸ ἀπὸ πορθμοῦ μέχρι στηλῶν, τοὺς μὲν
τρισχιλίους ἐᾶν φησιν εἴτ' εὖ λαμβάνονται εἴτε μή,
τοὺς δ' ἑπτακισχιλίους οὐδετέρως, οὔτε τὴν παρα-
λίαν ἐκμετροῦντι οὔτε τὴν διὰ μέσου τοῦ πελάγους.
3 τὴν μὲν γὰρ παραλίαν ἐοικέναι μάλιστ' ἀμβλείᾳ γω-
νίᾳ, βεβηκυίᾳ ἐπί τε τοῦ πορθμοῦ καὶ τῶν στηλῶν,
4 κορυφὴν δ' ἔχούσῃ Νάρβωνα, ὥστε συνίστασθαι
τρίγωνον, βάσιν ἔχον τὴν διὰ τοῦ πελάγους εὐθεῖαν,
πλευρὰς δὲ τὰς τὴν γωνίαν ποιούσας τὴν λεχθεῖσαν·
5 ὧν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ μέχρι Νάρβωνος μυρίων
ἐστὶ καὶ πλειόνων ἢ διακοσίων ἐπὶ τοῖς χιλίοις, ἡ δὲ
6 λοιπὴ μικρῷ ἐλαττόνων ἢ ὀκτακισχιλίων. καὶ μὴν
πλεῖστον μὲν διάστημα ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν
Λιβύην ὁμολογεῖσθαι κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος
σταδίων οὐ πλειόνων ἢ τρισχιλίων, κατὰ τὸ Σαρδό-
7 νιον δὲ λαμβάνειν συναγωγήν. ἀλλ' ἔστω, φησί, καὶ
ἐκεῖνο τρισχιλίων, προειλήφθω δ' ἐπὶ τούτοις δισ-
χιλίων σταδίων τὸ τοῦ κόλπου βάθος τοῦ κατὰ Νάρ-
βωνα, ὡς ἂν κάθετος ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν βάσιν
8 τοῦ ἀμβλυγωνίου. δῆλον οὖν, φησίν, ἐκ τῆς παιδι-

κῆς μετρήσεως ὅτι ἡ σύμπασα παραλία ἡ ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ ἐπὶ στήλας ἔγγιστα ὑπερέχει τῆς διὰ τοῦ πελάγους εὐθείας πεντακοσίοις σταδίοις. προστεθέντων δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν πορθμὸν τρισχιλίων, οἱ σύμπαντες ἔσονται στάδιοι, αὐτοὶ οἱ ἐπ' εὐθείας, πλείους ἢ διπλάσιοι ὧν Δικαίαρχος εἶπε. πλείους δὲ τούτων τοὺς ἐπὶ τὸν μυχὸν τὸν Ἀδριατικὸν δεήσει, φησί, τιθέναι κατ' ἐκεῖνον. 9 10

Ἀλλ', ὦ φίλε Πολύβιε, φαίη τις ἄν, ὥσπερ τοῦτου τοῦ ψεύσματος ἐναργῆ παρίστησι τὸν ἔλεγχον ἡ πεῖρα ἐξ αὐτῶν ὧν εἴρηκας αὐτός, εἰς μὲν Λευκάδα ἐκ Πελοποννήσου ἑπτακοσίους, ἐντεῦθεν δὲ τοὺς ἴσους εἰς Κόρκυραν, καὶ πάλιν ἐντεῦθεν εἰς τὰ Κεραύνια τοὺς ἴσους καὶ ἐν δεξιᾷ εἰς τὴν Ἰαπυγίαν, ἀπὸ δὲ τῶν Κεραυνίων τὴν Ἰλλυρικὴν παραλίαν σταδίων ἑξακισχιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα, οὕτω κἀκεῖνα ψεύσματά ἐστιν ἀμφότερα, καὶ ὃ Δικαίαρχος εἶπε, τὸ ἀπὸ πορθμοῦ ἐπὶ στήλας εἶναι σταδίων ἑπτακισχιλίων, καὶ ὃ σὺ δοκεῖς ἀποδεῖξαι· ὁμολογοῦσι γὰρ οἱ πλεῖστοι λέγοντες τὸ διὰ πελάγους μυρίων εἶναι καὶ δισχιλίων. [Strabo 1, p. 104 seq.] 11 12 13 14

Πῶς οὐκ ἂν εἰκότως δόξειεν ἀπολελῃρηκέναι καὶ ὑπερβεβηκέναι τὸν Βεργαῖον Ἀντιφάνην καὶ καθόλου μηδενὶ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν ἀνοίας τῶν ἐπιγιγνομένων; [Exc. Peir. p. 173.] 15

Ἐξῆς δὲ τὰ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐπανορθοῖ, τὰ μὲν εὖ, τὰ δὲ χεῖρον λέγων ἢ ἐκεῖνος. ἐξ Ἰθάκης μὲν γὰρ εἰς Κόρκυραν τριακοσίους εἰπόντος πλείους φησὶν εἶναι τῶν ἐνακοσίων, ἐξ Ἐπιδάμνου δὲ εἰς Θεσσαλονίκειαν ἐνακοσίους ἀποδόντος πλείους τῶν δισχιλίων φησί. ταῦτα μὲν εὖ, ἀπὸ δὲ Μασσαλίας ἐπὶ στήλας λέγοντος ἑπτακισχιλίους, ἀπὸ δὲ Πυρή- 7 2 3

νης ἑξακισχιλίους, αὐτὸς λέγει χεῖρον πλείους ἢ ἑνακισχιλίους τοὺς ἀπὸ Μασσαλίας, ἀπὸ δὲ Πυρήνης μικρὸν ἐλάττους ἢ ὀκτακισχιλίους· ἐγγυτέρω γὰρ τῆς
4 ἀληθείας ἐκεῖνος εἴρηκεν. οἱ γὰρ νῦν ὁμολογοῦσιν, εἴ τις τὰς τῶν ὁδῶν ἀνωμαλίας ὑποτέμνοιτο, μὴ 5
μείζω τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων εἶναι τὸ μῆκος τὴν σύμπασαν Ἰβηρίαν ἀπὸ Πυρήνης ἕως τῆς ἑσπερίου
5 πλευρᾶς. ὁ δ' αὐτὸν τὸν Τάγον ποταμὸν ὀκτακισχιλίων τίθησι τὸ μῆκος ἀπὸ τῆς πηγῆς μέχρι τῶν 10
ἐκβολῶν, οὐ δήπου τὸ σὺν τοῖς σκολιώμασιν, οὐ γὰρ γεωγραφικὸν τοῦτο, ἀλλ' ἐπ' εὐθείας λέγων· καίτοι γε ἀπὸ Πυρήνης αἱ τοῦ Τάγου πηγαὶ πλέον
6 διέχουσιν ἢ χιλίους σταδίους. πάλιν δὲ τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἀποφαίνεται ὅτι ἀγνοεῖ τὰ Ἰβηρικὰ ὁ Ἐρατο- 15
σθένης, καὶ διότι περὶ αὐτῆς ἔσθ' ὅπου τὰ μαχόμενα
7 ἀποφαίνεται, ὃς γε μέχρι Γαδείρων ὑπὸ Γαλατῶν περιοικεῖσθαι φήσας τὰ ἔξωθεν αὐτῆς, εἴ γε τὰ πρὸς δύσιν τῆς Εὐρώπης μέχρι Γαδείρων ἔχουσιν ἐκεῖνοι, τούτων ἐκλαθόμενος κατὰ τὴν τῆς Ἰβηρίας περίο-
8 δον τῶν Γαλατῶν οὐδαμοῦ μέμνηται. τὸ δὲ μῆκος 20
τῆς Εὐρώπης ὅτι ἐλαττόν ἐστι τοῦ συνάμφω τῆς τε Λιβύης καὶ τῆς Ἀσίας ἐκθείς, οὐκ ὀρθῶς τὴν σύγ-
9 κρισιν ποιεῖται. τὸ μὲν γὰρ στόμα τὸ κατὰ στήλας φησὶν ὅτι κατὰ τὴν ἰσημερινὴν δύσιν ἐστίν, ὁ δὲ Τά-
10 ναΐς ῥεῖ ἀπὸ θερινῆς ἀνατολῆς· ἐλαττοῦται δὴ τοῦ 25
συνάμφω μήκους τῷ μεταξὺ τῆς θερινῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς ἰσημερινῆς· τοῦτο γὰρ ἡ Ἀσία προλαμβάνει πρὸς τὴν ἰσημερινὴν ἀνατολὴν τοῦ πρὸς τὰς ἄρκτους ἡμικυκλίου. [Strabo 2, p. 106 seq.]
11 Προπεπτωκυίας δὲ τῆς Εὐρώπης ἄκραις πλείοσι, 30
βέλτιον μὲν οὗτος εἴρηκε περὶ αὐτῶν Ἐρατοσθέ-
12 νους, οὔπω δὲ ἱκανῶς. ἐκεῖνος μὲν γὰρ τρεῖς ἔφη,

τὴν ἐπὶ τὰς στήλας καθήκουσαν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰβηρία, καὶ τὴν ἐπὶ τὸν πορθμόν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰταλία, καὶ τρίτην τὴν κατὰ Μαλέας, ἐφ' ἧς τὰ μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Εὐξείνου πάντ' ἔθνη καὶ τοῦ Τανάιδος· οὗτος δὲ τὰς μὲν δύο τὰς πρώτας ὁμοίως ἐκτίθεται, τρίτην δὲ τὴν κατὰ Μαλέας καὶ Σούνιον, ἐφ' ἧς ἡ Ἑλλὰς πᾶσα καὶ ἡ Ἰλλυρὶς καὶ τῆς Θρᾴκης τινά, τετάρτην δὲ τὴν κατὰ τὴν Θρᾳκίαν χερρόνησον, ἐφ' ἧς τὰ κατὰ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον στενά, ἔχουσι δ' αὐτὴν Θρᾷκες, πέμπτην δὲ τὴν κατὰ τὸν Κιμμερικὸν Βόσπορον καὶ τὸ στόμα τῆς Μαιώτιδος. [Strabo 2, p. 108.] 13 14

Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν περὶ τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ Λυσιτανίας χώρας διαλεγόμενός φησιν ὅτι βάλανοί εἰσι κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, ὧν τὸν καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύννους πιαίνεσθαι. διόπερ οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις λέγων ὡς εἶναι θαλαττίους τοὺς θύννους. [Athen. 7, p. 302, C.] 8 2

Λέγει δ' ὁ Πολύβιος καὶ μέχρι τῆς Λατίνης ἐκπίπτειν τὴν βάλανον ταύτην, εἰ μὴ ἄρα, φησί, καὶ ἡ Σαρδὼ φέρει καὶ ἡ πλησιόχωρος ταύτῃ. [Strabo 3, p. 145.] 3

Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν, χώρα δ' ἐστὶν αὕτη τῆς Ἰβηρίας, ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Σπανίαν ὀνομάζουσι, διηγούμενος εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν φησιν ὡς αὐτόθι διὰ τὴν τοῦ ἀέρος εὐκρασίαν καὶ τὰ ζῷα πολύγονα καὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ οὐδέποτε φθείρονται· ῥόδα μὲν γὰρ αὐτόθι καὶ λευκόια καὶ ἀσπάραγοι καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις οὐ πλεῖον διαλείπει μηνῶν τριῶν, τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον 4 5 6

καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα καὶ κατὰ τὸ κάλλος μεγάλην ἔχει διαφορὰν πρὸς τὸ γι-
7 γνόμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ. καὶ ὁ μὲν τῶν κριθῶν Σικελικὸς μέδιμνός ἐστι δραχμῆς, ὁ δὲ τῶν πυρῶν ἐννέα ὀβολῶν Ἀλεξανδρινῶν, τοῦ δ' οἴνου
8 δραχμῆς ὁ μετρητής, καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ, καὶ λαγώς. τῶν δ' ἀρνῶν τριώβολον καὶ τετρώβολον ἡ τιμή, ὗς δὲ πίων ἑκατὸν μνᾶς ἄγων πέντε δραχ-
9 μῶν, καὶ πρόβατον δυοῖν, τάλαντον δὲ σύκων τριῶν ὀβολῶν, μόσχος δραχμῶν πέντε καὶ βοῦς ζύ-
10 γιμος δέκα. τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζῴων κρέα σχεδὸν οὐδὲ κατηξιοῦτο τιμῆς, ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων. [Athen. 8, p. 330—331, C.]

9 Τοὺς τὴν Βαιτικὴν ἐνοικοῦντας Τουρδητανούς
2 τε καὶ Τουρδούλους προσαγορεύουσιν, οἱ μὲν τοὺς αὐτοὺς νομίζοντες, οἱ δ' ἑτέρους· ὧν ἐστι καὶ Πολύβιος, συνοίκους φήσας τοῖς Τουρδητανοῖς πρὸς
3 ἄρκτον τοὺς Τουρδούλους. — τῇ δὲ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ καὶ τὸ ἥμερον καὶ τὸ πολιτικὸν συνηκολούθησε τοῖς Τουρδητανοῖς, καὶ τοῖς Κελτικοῖς δὲ διὰ τὴν γειτνίασιν, ὡς δ' εἴρηκε Πολύβιος, διὰ τὴν συγγένειαν. [Strabo 3, p. 139 et 151.]

4 Καὶ Δικαίαρχος δὲ καὶ Ἐρατοσθένης καὶ Πολύβιος καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων περὶ τὸν πορθμὸν ἀποφαίνουσι τὰς στήλας. [Strabo 3, p. 170.]

5 Φησὶ δὲ ὁ Πολύβιος κρήνην ἐν τῷ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Γαδείροις εἶναι, βαθμῶν ὀλίγων κατάβασιν ἔχουσαν εἰς τὸ ὕδωρ, πότιμον, ἣν ταῖς παλιρροίαις τῆς θαλάττης ἀντιπαθεῖν, κατὰ μὲν τὰς πλήμας ἐκλείπουσαν, κατὰ δὲ τὰς ἀμπώτεις πληρουμένην.
6 αἰτιᾶται δ' ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκπῖπτον καλυφθείσης μὲν

αὐτῆς ὑπὸ τοῦ κύματος κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θα-
λάττης εἴργεται τῶν οἰκείων τοιούτων ἐξόδων, ἀνα-
στρέψαν δὲ εἰς τὸ ἐντὸς ἐμφράττει τοὺς τῆς πηγῆς
πόρους καὶ ποιεῖ λειψυδρίαν, γυμνωθείσης δὲ πάλιν 7
εὐθυπορῆσαν ἐλευθεροῖ τὰς φλέβας τῆς πηγῆς, ὥστ'
ἀναβλύειν εὐπόρως. [Strabo 3, p. 172.]

Πολύβιος δὲ τῶν περὶ Καρχηδόνα Νέαν ἀργυ- 8
ρείων μνησθεὶς μέγιστα μὲν εἶναί φησι, διέχειν δὲ
τῆς πόλεως ὅσον εἴκοσι σταδίους, περιειληφότα κύ-
κλον τετρακοσίων σταδίων, ὅποι τέτταρας μυριάδας 9
ἀνθρώπων μένειν τῶν ἐργαζομένων, ἀναφέροντας
τότε τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων καθ' ἑκάστην ἡμέραν
δισμυρίας καὶ πεντακισχιλίας δραχμάς. τὴν δὲ κα- 10
τεργασίαν τὴν μὲν ἄλλην ἐῶ· μακρὰ γάρ ἐστι· τὴν
δὲ συρτὴν βῶλον τὴν ἀργυρῖτίν φησι κόπτεσθαι καὶ
κοσκίνοις εἰς ὕδωρ διαττᾶσθαι· κόπτεσθαι δὲ πάλιν
τὰς ὑποστάσεις, καὶ πάλιν διηθουμένας ἀποχεομένων
τῶν ὑδάτων κόπτεσθαι· τὴν δὲ πέμπτην ὑπόστασιν 11
χωνευθεῖσαν ἀποχυθέντος τοῦ μολύβδου καθαρὸν τὸ
ἀργύριον ἐξάγειν. [Strabo 3, p. 147.]

Πολύβιος καὶ τὸν Ἄναν καὶ τὸν Βαῖτιν ἐκ τῆς 12
Κελτιβηρίας ῥεῖν φησι, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ἐνα-
κοσίους σταδίους. [Strabo 3, p. 148.]

Πολύβιος τὰ τῶν Οὐακκαίων καὶ τῶν Κελτι- 13
βήρων ἔθνη καὶ χωρία διεξιὼν συλλέγει ταῖς ἄλλαις
πόλεσι καὶ Σεγεσάμαν καὶ Ἰντερκατίαν. [Strabo 3,
p. 162.]

Τοιαύτην τινὰ ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ καὶ λαμ- 14
πρότητι Πολύβιος Ἰβηρός τινος βασιλέως οἰκίαν. ὃν 15
καὶ ἐξηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφήν, πλὴν
τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας ἑστάναι πλή-

ρεις οἴνου κριθίνου, ἀργυροῦς ὄντας καὶ χρυσοῦς. [Athen. 1, p. 16, C.]

10 Πολύβιος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν μετὰ τὴν Πυρήνην φησὶν ἕως τοῦ Νάρβωνος ποταμοῦ πεδίον εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμοὺς Ἰλλέβεριν καὶ Ῥόσκυνον, ῥέοντας παρὰ πόλεις ὁμω-
2 νύμους, κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. ἐν οὖν τῷ πεδίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθῦς ὀρυκτούς.
3 εἶναι δὲ τὸ πεδίον λεπτόγειον καὶ πολλὴν ἄγρωστιν ἔχον πεφυκυῖαν· ὑπὸ δὲ τα τὴν διάμμου τῆς γῆς οὔσης ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑπορρεῖν τὸ πλαζό-
4 μενον ἀπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ, μεθ' οὗ ἰχθύες κατὰ τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν χάριν τῆς τροφῆς, φιληδοῦσι γὰρ τῇ τῆς ἀγρώστεως ῥίζῃ, πεποιήκασι πᾶν τὸ πεδίον πλῆρες ἰχθύων ὑπογείων, οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν. [Athen. 8, p. 332, A, B.]

5 Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ στομάτων Πολύβιος ἐπιτιμᾷ Τιμαίῳ, φήσας εἶναι μὴ πεντάστομον, ἀλλὰ δίστομον. [Strabo 4, p. 183.]

6 Ὁ δὲ Λίγηρ μεταξὺ Νικαίας τε καὶ Ναμνιτῶν ἐκβάλλει. πρότερον δὲ Κορβιλὼν ὑπῆρχεν ἐμπόριον ἐπὶ τούτῳ τῷ ποταμῷ, περὶ ἧς εἴρηκε Πολύβιος,
7 μνησθεὶς τῶν ὑπὸ Πυθέου μυθολογηθέντων, ὅτι Μασσαλιωτῶν μὲν τῶν συμμιξάντων Σκιπίωνι οὐδεὶς εἶχε λέγειν οὐδὲν μνήμης ἄξιον ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος περὶ τῆς Βρεττανικῆς, οὐδὲ τῶν ἐκ Νάρβωνος οὐδὲ τῶν ἐκ Κορβιλῶνος, αἵπερ ἦσαν ἄρισται πόλεις τῶν ταύτῃ, Πυθέας δ' ἐθάρρησε τοσαῦτα ψεύσασθαι. [Strabo 4, p. 190.]

8 Φησὶ Πολύβιος καὶ ἰδιόμορφόν τι γεννᾶσθαι ζῷον ἐν ταῖς Ἄλπεσιν, ἐλαφοειδὲς τὸ σχῆμα πλὴν αὐχένος
9 καὶ τριχώματος, ταῦτα δ' ἐοικέναι κάπρῳ, ὑπὸ δὲ τῷ

γενείῳ πυρῆνα ἴσχειν ὅσον σπιθαμιαῖον ἀκρόκομον, πωλικῆς κέρκου τὸ πάχος. [Strabo 4, p. 207.]

Φησὶ Πολύβιος ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' Ἀκυληίαν μάλιστα ἐν τοῖς Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικοῖς εὑρεθῆναι χρύσειον οὕτως εὐφυὲς ὥστ' ἐπὶ δύο πόδας ἀποσύραντι τὴν ἐπιπολῆς γῆν εὐθὺς ὀρυκτὸν εὑρίσκεσθαι χρυσόν. τὸ δ' ὄρυγμα μὴ πλειόνων ὑπάρχειν ἢ πεντεκαίδεκα ποδῶν. εἶναι δὲ τοῦ χρυσοῦ τὸν μὲν αὐτόθεν καθαρόν, κυάμου μέγεθος ἢ θέρμου, τοῦ ὀγδόου μέρους μόνον ἀφεψηθέντος, τὸν δὲ δεῖσθαι μὲν χωνείας πλείονος, σφόδρα δὲ λυσιτελοῦς. συνεργασαμένων δὲ τοῖς βαρβάροις τῶν Ἰταλιωτῶν ἐν διμήνῳ παραχρῆμα τὸ χρυσίον εὐωνότερον γενέσθαι τῷ τρίτῳ μέρει καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν. αἰσθομένους δὲ τοὺς Ταυρίσκους μονοπωλεῖν ἐκβαλόντας τοὺς συνεργαζομένους. [Strabo 4, p. 208.]

Ὁ δ' αὐτὸς ἀνὴρ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν Ἄλπεων καὶ τοῦ ὕψους λέγων παραβάλλει τὰ ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὄρη τὰ μέγιστα, τὸ Ταΰγετον, τὸ Λύκαιον, Παρνασσόν, Ὄλυμπον, Πήλιον, Ὄσσαν, ἐν δὲ Θρᾴκῃ Αἶμον, Ῥοδόπην, Δούνακα. καί φησιν ὅτι τούτων μὲν ἕκαστον μικροῦ δεῖν αὐθημερὸν εὐζώνοις ἀναβῆναι δυνατόν, αὐθημερὸν δὲ καὶ περιελθεῖν, τὰς δ' Ἄλπεις οὐδ' ἂν πεμπταῖος ἀναβαίη τις· τὸ δὲ μῆκός ἐστι δισχιλίων καὶ διακοσίων σταδίων τὸ παρῆκον παρὰ τὰ πεδία. τέτταρας δ' ὑπερβάσεις ὀνομάζει μόνον, διὰ Λιγύων μὲν τὴν ἔγγιστα τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει, εἶτα τὴν διὰ Ταυρίνων, ἣν Ἀννίβας διῆλθεν, εἶτα τὴν διὰ Σαλασσῶν, τετάρτην δὲ τὴν διὰ Ῥαιτῶν, ἁπάσας κρημνώδεις. λίμνας δὲ εἶναί φησιν ἐν τοῖς ὄρεσι πλείους μέν, τρεῖς δὲ μεγάλας, ὧν ἡ μὲν Βήνακος ἔχει μῆκος πεντακοσίων σταδίων, πλά-

τος δὲ [ἑκατὸν] τριάκοντα, ἐκρεῖ δὲ ποταμὸς Μίγκιος·
20 ἡ δ' ἑξῆς Λάριος τετρακοσίων, πλάτος δὲ στενωτέρα τῆς πρότερον, ἐξίησι δὲ ποταμὸν τὸν Ἀδούαν·
21 τρίτη δὲ Οὐερβανὸς μῆκος ἐγγὺς τριακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τριάκοντα, ποταμὸν δὲ ἐξίησι μέγαν Τίκινον. πάντες δ' εἰς τὸν Πάδον συρρέουσι. [Strabo 4, p. 208 seq.]

11 Πολύβιος διάφορον οἶνον ἐν Καπύῃ φησὶ γίγνεσθαι τὸν ἀναδενδρίτην καλούμενον, ᾧ μηδένα συγκρίνεσθαι. [Athen. 1, p. 31, D.]

2 Φησὶ Πολύβιος πεζῇ μὲν εἶναι τὴν παραλίαν τὴν ἀπὸ Ἰαπυγίας μέχρι πορθμοῦ καὶ τρισχιλίων σταδίων, κλύζεσθαι δ' αὐτὴν τῷ Σικελικῷ πελάγει πλέοντι δὲ καὶ πεντακοσίων δέουσαν. [Strabo 5, p. 211.]

3 Τῆς Τυρρηνίας μῆκος μὲν τὸ μέγιστον εἶναί φασι τὴν παραλίαν ἀπὸ Λούνης μέχρι Ὠστίων δισχιλίων που καὶ πεντακοσίων σταδίων· — Πολύβιος δ' οὐκ εὖ καὶ τοὺς πάντας χιλίους τετρακοσίους τριάκοντα λέγει. [Strabo 5, p. 222.]

4 Αἰθάλη, νῆσος Τυρσηνῶν. Πολύβιος δ' ἐν τριακοστῇ τετάρτῃ λέγει Αἰθάλειαν τὴν Λῆμνον καλεῖσθαι. [Steph. Byz.]

5 Καλοῦσι κρατῆρα τὸν κόλπον τὸν ἀπὸ τοῦ Μεσηνοῦ μέχρι τοῦ Ἀθηναίου, δυεῖν ἀκρωτηρίων, κολπούμενον. ὑπὲρ δὲ τούτων τῶν ἠόνων Καμπανία πᾶσα ἵδρυται, πεδίον εὐδαιμονέστατον τῶν ἁπάντων. 6 Ἀντίοχος μὲν οὖν φησι τὴν χώραν ταύτην Ὀπικοὺς οἰκῆσαι, τούτους δὲ καὶ Αὔσονας καλεῖσθαι· 7 Πολύβιος δ' ἐμφαίνει δύο ἔθνη νομίζων ταῦτα· Ὀπικοὺς γάρ φησι καὶ Αὔσονας οἰκεῖν τὴν χώραν ταύτην τὴν περὶ τὸν Κρατῆρα. [Strabo 5, p. 242.]

Πολύβιος ἀπὸ τῆς Ἰαπυγίας μεμιλιάσθαι φησί, 8
καὶ εἶναι μίλια πεντακόσια ἑξήκοντα δύο εἰς Σήναν
πόλιν, ἐντεῦθεν δ' εἰς Ἀκυληίαν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα
ὀκτώ. [Strabo 6, p. 285.]

Μετὰ δὲ ταύτας [*τὰς Ἰαπύγων ἄκρας*] *τὸ Λακί-* 9
νιον Ἥρας ἱερόν, πλούσιόν ποτε ὑπάρξαν καὶ πολ-
λῶν ἀναθημάτων μεστόν. τὰ διάρματα δ' οὐκ εὐκρι-
νῶς λέγεται· πλὴν ὥς γε ἐπὶ τὸ πολὺ σταδίους ἀπὸ 10
πορθμοῦ μέχρι Λακινίου Πολύβιος ἀποδίδωσι χι-
λίους καὶ τριακοσίους, ἐντεῦθεν δὲ καὶ δίαρμα εἰς 11
Ἰαπυγίαν ἑπτακοσίους. [Strabo 6, p. 261.]

Πολύβιος τῶν τριῶν κρατήρων [*τῆς Ἱερᾶς Ἡφαί-* 12
στου] *τὸν μὲν κατερρυηκέναι φησὶν ἐκ μέρους, τοὺς*
δὲ συμμένειν· τὸν δὲ μέγιστον τὸ χεῖλος ἔχειν περι- 13
φερὲς ὂν πέντε σταδίων, κατ' ὀλίγον δὲ συνάγεσθαι
εἰς πεντήκοντα ποδῶν διάμετρον· καθ' οὗ βάθος εἶ- 14
ναι τὸ μέχρι θαλάττης σταδιαῖον, ὥστε καθορᾶν ταῖς
νηνεμίαις. ἐὰν μὲν οὖν νότος μέλλῃ πνεῖν, ἀχλὺν 15
ὁμιχλώδη καταχεῖσθαι κύκλῳ φησὶ τῆς νησῖδος, ὥστε
μηδὲ τὴν Σικελίαν ἄπωθεν φαίνεσθαι, ὅταν δὲ βο- 16
ρέας, φλόγας καθαρὰς ἀπὸ τοῦ λεχθέντος κρατῆρος
εἰς ὕψος ἐξαίρεσθαι καὶ βρόμους ἐκπέμπεσθαι μεί-
ζους· τὸν δὲ ζέφυρον μέσην τινὰ ἔχειν τάξιν. τοὺς 17
δ' ἄλλους κρατῆρας ὁμοειδεῖς μὲν εἶναι, τῇ δὲ βίᾳ
λείπεσθαι τῶν ἀναφυσημάτων· ἔκ τε δὴ τῆς διαφο- 18
ρᾶς τῶν βρόμων καὶ ἐκ τοῦ πόθεν ἄρχεται τὰ ἀνα-
φυσήματα καὶ αἱ φλόγες καὶ αἱ λιγνύες προσημαί-
ν ται καὶ τὸν εἰς ἡμέραν τρίτην πάλιν μέλλοντα
ἄ ιον πνεῖν.... τῶν γοῦν ἐν Λιπάραις γενομένης 19
ἀ οίας προειπεῖν τινάς φησι τὸν ἐσόμενον ἄνεμον,
κ μὴ διαψεύσασθαι. ἀφ' οὗ δὴ τὸ μυθωδέστατον 20
δ ῖν εἰρῆσθαι τῷ ποιητῇ οὐ μάτην φαίνεσθαι

λεχθέν, ἀλλ' αἰνιξαμένου τὴν ἀλήθειαν, ὅταν φῇ τα-
μίαν τῶν ἀνέμων τὸν Αἴολον. [Strabo 6, p. 276.]

12 Πρὸς τῷ Πόντῳ τὸ Αἷμόν ἐστιν ὄρος, μέγιστον
τῶν ταύτῃ καὶ ὑψηλότατον, μέσην πως διαιροῦν τὴν
2 Θράκην, ἀφ' οὗ φησι Πολύβιος ἀμφοτέρας καθορᾶ-
σθαι τὰς θαλάττας, οὐκ ἀληθῆ λέγων· καὶ γὰρ τὸ
διάστημα μέγα τὸ πρὸς τὸν Ἀδρίαν καὶ τὰ ἐπισκο-
τοῦντα πολλά. [Strabo 7, p. 313.]

3 Ἐκ δὲ τῆς Ἀπολλωνίας εἰς Μακεδονίαν ἡ Ἐγνα-
τία ἐστὶν ὁδὸς πρὸς ἕω, βεβηματισμένη κατὰ μίλιον
καὶ κατεστηλωμένη μέχρι Κυψέλων καὶ Ἕβρου ποτα-
μοῦ· μιλίων δ' ἐστὶ πεντακοσίων τριάκοντα πέντε.
4 λογιζομένῳ δέ, ὡς μὲν οἱ πολλοί, τὸ μίλιον ὀκτα-
στάδιον τετρακισχίλιοι ἂν εἶεν στάδιοι, καὶ ἐπ' αὐ-
5 τοῖς διακόσιοι ὀγδοήκοντα, ὡς δὲ Πολύβιος, προστι-
θεὶς τῷ ὀκτασταδίῳ δίπλεθρον, ὅ ἐστι τρίτον σταδίου,
προσθετέον ἄλλους σταδίους ἑκατὸν ἑβδομήκοντα
6 ὀκτώ, τὸ τρίτον τοῦ τῶν μιλίων ἀριθμοῦ. συμβαί-
νει δ' ἀπὸ ἴσου διαστήματος συμπίπτειν εἰς τὴν αὐ-
τὴν ὁδὸν τούς τ' ἐκ τῆς Ἀπολλωνίας ὁρμηθέντας καὶ
7 τοὺς ἐξ Ἐπιδάμνου. ἡ μὲν οὖν πᾶσα Ἐγνατία καλεῖ-
ται, ἡ δὲ πρώτη ἐπὶ Κανδαουίας λέγεται, ὄρους Ἰλ-
λυρικοῦ, διὰ Λυχνιδοῦ πόλεως καὶ Πυλῶνος, τόπου
ὁρίζοντος ἐν τῇ ὁδῷ τήν τε Ἰλλυρίδα καὶ τὴν Μακε-
8 δονίαν. ἐκεῖθεν δ' ἐστὶ παρὰ Βαρνοῦντα διὰ Ἡρα-
κλείας καὶ Λυγκηστῶν καὶ Ἐορδῶν εἰς Ἔδεσσαν καὶ
9 Πέλλαν μέχρι Θεσσαλονικείας· μίλια δ' ἐστί, φησὶ
Πολύβιος, ταῦτα διακόσια ἑξήκοντα ἑπτά. [Strabo
7, p. 322 seq.]

10 Ἡ τῆς Πελοποννήσου περίμετρος μὴ κατακολπί-
ζοντι τετρακισχιλίων σταδίων, ὡς Πολύβιος. [Strabo
8, p. 335.]

Πολυβίου δ' εἰρηκότος τὸ ἀπὸ Μαλεῶν ἐπὶ τὰς 11
ἄρκτους μέχρι τοῦ Ἴστρου διάστημα περὶ μυρίους στα-
δίους, εὐθύνει τοῦτο ὁ Ἀρτεμίδωρος οὐκ ἀτόπως....
κατ' ἐκεῖνον δὴ συμβαίνει τὸ ἐκ [τοῦ Ἴστρου ἐπὶ τὰς
Μαλ]έας ἑξακισχιλίων πεντακοσίων. αἴτιον δὲ τούτου
τὸ μὴ τὴν σύντομον καταμετρεῖν, ἀλλὰ τὴν τυχοῦσαν,
ἣν ἐπορεύθη τῶν στρατηγῶν τις. [Strabo 8, p. 389.]

Τὰ δ' ἐπ' εὐθείας τούτοις μέχρι τῆς Ἰνδικῆς τὰ 13
αὐτὰ κεῖται καὶ παρὰ τῷ Ἀρτεμιδώρῳ, ἅπερ καὶ
παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει. λέγει δὲ καὶ Πολύβιος περὶ 2
τῶν ἐκεῖ μάλιστα δεῖν πιστεύειν ἐκείνῳ. ἄρχεται δὲ 3
ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς, ἢ πρὸς τῇ διαβά-
σει καὶ τῷ Ζεύγματι κεῖται. εἰς δὲ Σαμόσατα ἀπὸ 4
τῶν ὅρων τῆς Καππαδοκίας τῶν περὶ Τόμισα ὑπερ-
θέντι τὸν Ταῦρον σταδίους εἴρηκε τετρακοσίους καὶ
πεντήκοντα. [Strabo 14, p. 663 seq.]

Ὁ γοῦν Πολύβιος γεγονὼς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ 14
βδελύττεται τὴν τότε κατάστασιν, καί φησι τρία γένη 2
τὴν πόλιν οἰκεῖν, τό τε Αἰγύπτιον καὶ ἐπιχώριον φῦ-
λον, ὀξὺ καὶ πολιτικόν, καὶ τὸ μισθοφορικόν, βαρὺ 3
καὶ πολὺ καὶ ἀνάγωγον· ἐξ ἔθους γὰρ παλαιοῦ ξέ-
νους ἔτρεφον τοὺς τὰ ὅπλα ἔχοντας, ἄρχειν μᾶλλον ἢ
ἄρχεσθαι δεδιδαγμένους διὰ τὴν τῶν βασιλέων οὐ-
δένειαν. τρίτον δ' ἦν γένος τὸ τῶν Ἀλεξανδρέων, 4
οὐδ' αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικὸν διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας,
κρεῖττον δ' ἐκείνων ὅμως· καὶ γὰρ εἰ μιγάδες, Ἕλ- 5
ληνες ὅμως ἀνέκαθεν ἦσαν καὶ ἐμέμνηντο τοῦ κοι-
ν -ῶν Ἑλλήνων ἔθους. ἠφανισμένου δὲ καὶ τούτου 6
τ .λήθους, μάλιστα ὑπὸ τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Φύ-
σ -ος, καθ' ὃν ἦκεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ Πολύ-
β κατασταστασιαζόμενος γὰρ ὁ Φύσκων πλεονάκις 7
τ --κτιώταις ἐφίει τὰ πλήθη καὶ διέφθειρε, τοι- 8

οὑτων δή, φησίν, ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει λοιπὸν ἦν τῷ ὄντι τὸ τοῦ ποιητοῦ

Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

[Strabo 17, p. 797 seq.]

Polybius latitudinem Europae ab Italia ad Oceanum scripsit XI. L esse ... [Per] Lugdunum ad portum Morinorum Britannicum, qua videtur mensuram agere Polybius, XI. LXVIIII. [Plinius N. H. 4, 23, 37.]

Polybius a Gaditano freto longitudinem directo cursu ad os Maeotis XXXIV. XXXVII D prodidit, ab eodem initio ad orientem recto cursu Siciliam XII. L, Cretam CCCLXXV, Rhodum CLXXXVII D, Chelidonias tantundem, Cyprum CCXXV, inde Syriae Seleuciam Pieriam CXV. Quae computatio efficit XXIII. XL. [Plinius 6, 33, 38.]

In ipso capite Baeticae ab ostio freti p. XXV mill. Gadis, longa, ut Polybius scribit, XII, lata III. Abest a continente proxima parte minus pedes DCC, reliqua plus VII. [Plinius 4, 22, 36.]

Ultra Siciliam quod est ad Salentinos Ausonium [mare] Polybius appellat. [Plinius 3, 5, 10.]

Inter duos Bosporos, Thracium et Cimmerium, directo cursu, ut auctor est Polybius, D intersunt. [Plinius 4, 12, 24.]

Agrippa totius Africae a mari Atlantico cum inferiore Aegypto XXX longitudinem, Polybius et Eratosthenes, diligentissimi existimati, ab Oceano ad Carthaginem [illegible]gnam XI, ab ea Canopum Nili proximum ostium [illegible] I. XXVIII fecerunt. [Plinius 5, 6, 6.]

Scipione Aemiliano res in Africa gerente Polybius annalium conditor, ab eo accepta classe scrutandi illius

orbis gratia circumvectus, prodidit a monte eo [Atlante] ad occasum versus saltus plenos feris, quas generat Africa, ad flumem Anatin CCCCLXXXVI. *) [Plinius 5, 1, 1.]

Ad proximam [duarum Syrtium], quae minor est, a Carthagine CCC Polybius tradit, ipsam centum m. passuum aditu, trecentorum ambitu. [Plinius 5, 4, 4.]

Polybius in extrema Mauretania contra montem Atlantem a terra stadia VIII abesse prodidit Cernen. [Plinius 6, 31, 36.]

Magnitudo dentium [elephantorum] videtur quidem in templis praecipua, sed tamen in extremis Africae, qua confinis Aethiopiae est, postium vicem in domiciliis praebere, sepesque in iis et pecorum stabulis pro palis elephantorum dentibus fieri Polybius tradidit, auctore Gulussa regulo. [Plinius 8, 10, 10.]

Polybius, Aemiliani comes, in senecta hominem ab leonibus appeti refert, quoniam ad persequendas feras vires non suppetant. Tunc obsidere Africae urbes, eaque

---

*) Quae sequuntur apud Plinium «Ab eo Lixum CCV Agrippa, Lixum a Gaditano freto CXII abesse» quum ita scripsisset Harduinus vol. 1, p. 241: «Ab eo Lixum CCV. M. passuum: a Gaditano freto CXII. M. passuum abesse», omissis verbis *Agrippa* et *Lixum*, qui illum sequerentur, amplum deinde multorum versuum additamentum, quo de locis, fluviis, montibus gentibusque Africanis agitur, Polybii esse crediderunt. Quod restituto in novissimis editionibus Agrip- nomine iam Polybio ita est ademptum ut omnia haec ppae tribuantur, non Polybio, in quem vix caderet tam ata rerum in Africa aut cognitio aut tot barbarorum um enumeratio. Utriusque scriptoris nomen omisit So-. 24.

de causa crucifixos vidisse se cum Scipione, quia ceteri metu poenae similis absterrerentur eadem noxa. [Plinius 8, 16, 18.]

Polybius auctor est penicillos super aegrum suspensos quietiores facere noctes. [Plinius 31, 11, 47.]

FRAGMENTA LIBRI XXXV.

[*Πύρινος πόλεμος ὁ Ῥωμαίων πρὸς Κελτίβηρας* 1
συσταθείς.] *θαυμαστὴν γὰρ ἔσχε τὴν ἰδιότητα τήν* 2
τε συνέχειαν τῶν ἀγώνων. τοὺς γὰρ κατὰ τὴν Ἑλ-
λάδα πολέμους καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν ὡς ἐπίπαν
μία μάχη κρίνει, σπανίως δὲ δευτέρα, καὶ τὰς μάχας
αὐτὰς εἷς καιρὸς ὁ κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον καὶ
σύμπτωσιν τῆς δυνάμεως· κατὰ δὲ τοῦτον τὸν πόλε- 3
μον τἀναντία συνέβαινε τοῖς προειρημένοις. τοὺς 4
μὲν γὰρ κινδύνους ὡς ἐπίπαν ἡ νὺξ διέλυε, τῶν ἀν-
θρῶν οὔτ' εἰκειν ταῖς ψυχαῖς οὔτε παρακαθιέναι τοῖς
σώμασι βουλομένων διὰ τὸν κόπον, ἀλλ' ἐξ ὑποστρο-
φῆς καὶ μεταμελείας αὖθις ἄλλας ἀρχὰς ποιουμένων·
τόν γε μὴν ὅλον πόλεμον καὶ τὴν συνέχειαν τῶν ἐκ 5
παρατάξεως διακρίσεων ὁ χειμὼν ἐπὶ ποσὸν διεῖργε.
καθόλου γὰρ εἴ τις διανοηθείη πύρινον πόλεμον, 6
οὐκ ἂν ἕτερον ἢ τοῦτον νοήσειε. [Suidas v. *πύρινος*
πόλεμος.]

Ὅτι ἐπειδὴ οἱ Κελτίβηρες ἀνοχὰς ποιησάμενοι 2
πρὸς Μάρκον Κλαύδιον τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων
ἐξαπέστειλαν τὰς πρεσβείας εἰς τὴν Ῥώμην, οὗτοι
τὴν ἡσυχίαν ἦγον, καραδοκοῦντες τὴν ἀπόφασιν
τοῦ συγκλήτου, Μάρκος δὲ στρατεύσας εἰς τοὺς Αυ- 2
τανούς, καὶ τὴν Νερκόβρικα πόλιν κατὰ κράτος
ἑλὼν Κορδύβᾳ τὴν παραχείμασίαν ἐποιεῖτο. τῶν 3

δὲ πρέσβεων εἰς τὴν Ῥώμην παραγενομένων, τοὺς μὲν παρὰ τῶν Βελλῶν καὶ Τίττων, ὅσοι τὰ Ῥωμαίων 4 ἠροῦντο, παρεδέξαντο πάντας εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ παρὰ τῶν Ἀραυακῶν πέραν τοῦ Τιβέρεως ἐκέλευσαν κατασκηνοῦν, διὰ τὸ πολεμίους ὑπάρχειν, ἕως ἂν βου- 5 5 λεύσωνται περὶ τῶν ὅλων. γενομένου δὲ καιροῦ πρὸς ἔντευξιν, κατὰ πόλιν ὁ στρατηγὸς εἰσῆγε πρώτους τοὺς 6 συμμάχους. οἱ δὲ καίπερ ὄντες βάρβαροι πολλοὺς διετίθεντο λόγους καὶ πάσας ἐξευκρινεῖν ἐπειρῶντο τὰς 7 διαφοράς, ὑποδεικνύντες ὡς εἰ μὴ συστήσονται καὶ 10 τεύξονται τῆς ἁρμοζούσης κολάσεως οἱ πεπολεμηκότες, παραυτίκα μέν, ἐπανελθόντων τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατοπέδων ἐκ τῆς Ἰβηρίας, ἐκ χειρὸς ἐπιθήσουσι 8 τὴν δίκην αὐτοῖς, ὡς προδόταις γεγονόσι, ταχὺ δὲ πάλιν αὐτοὶ κινήσουσι πραγμάτων ἀρχήν, ἐὰν ἀνε- 15 πιτίμητοι διαφύγωσιν ἐκ τῆς πρώτης ἁμαρτίας, ἑτοίμους δὲ πάντας πρὸς καινοτομίαν ποιήσουσι τοὺς κατὰ τὴν Ἰβηρίαν, ὡς ἱκανοὶ γεγονότες ἀντίπαλοι 9 Ῥωμαίοις. διόπερ ἠξίουν ἢ μένειν τὰ στρατόπεδα κατὰ τὴν Ἰβηρίαν καὶ διαβαίνειν καθ' ἕκαστον ἔτος 20 ὕπατον ἐφεδρεύσοντα τοῖς συμμάχοις καὶ κολάσοντα 10 τὰς Ἀραυακῶν ἀδικίας, ἢ βουλομένους ἀπάγειν τὰς δυνάμεις παραδειγματιστέον εἶναι τὴν τῶν προειρημένων ἐπανάστασιν, ἵνα μηδεὶς ἔτι ποιεῖν θαρρῇ τὸ 11 παραπλήσιον τούτοις. οἱ μὲν οὖν Βελλῶν καὶ Τίτ- 25 των συμμαχοῦντες Ῥωμαίοις ταῦτα καὶ τὰ τούτοις 12 παραπλήσια διελέχθησαν. ἐπὶ δὲ τούτοις εἰσήγαγον 13 τοὺς παρὰ τῶν πολεμίων. οἱ δ' Ἀραυάκαι παρελθόντες κατὰ μὲν τὴν ὑπόκρισιν ἐχρῶντο τοῖς λόγοις ὑποπεπτωκότως καὶ ταπεινῶς, τῇ γε μὴν προαιρέσει, 30 14 ὡς διέφαινον, οὐκ εἰκούσῃ τοῖς λόγοις οὐδ' ἡττωμένῃ. καὶ γὰρ τὰ τῆς τύχης ἄδηλα πολλάκις ὑπεδείκνυον, καὶ

τὰς προγεγενημένας μάχας ἀμφιδηρίτους ποιοῦντες ἐν πάσαις ἔμφασιν ἀπέλιπον ὡς ἐπικυδεστέρων αὐτῶν γεγονότων. τέλος δ' ἦν τῶν λόγων, εἰ μέν τι δεῖ ῥητὸν πρόστιμον ὑπομένειν τῆς ἀγνοίας, ἀναδέχεσθαι τοῦτο ἔφασαν, τελεσθέντος δὲ τοῦ προστάγματος ἐπανάγειν ἠξίουν ἐπὶ τὰς κατὰ Τιβέριον ὁμολογίας αὐτοῖς γενομένας πρὸς τὴν σύγκλητον.

Οἱ δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ διακούσαντες ἀμφοτέ- 3
ρων εἰσήγαγον τοὺς παρὰ τοῦ Μαρκέλλου πρέσβεις.
θεωροῦντες δὲ καὶ τούτους ῥέποντας ἐπὶ τὴν διάλυ- 2
σιν καὶ τὸν στρατηγὸν προσνέμοντα τὴν αὐτοῦ γνώ-
μην τοῖς πολεμίοις μᾶλλον ἢ τοῖς συμμάχοις, τοῖς 3
μὲν Ἀραυάκαις ἔδωκαν καὶ τοῖς συμμάχοις ἀπόκρισιν
ὅτι Μάρκελλος ἀμφοτέροις ἐν Ἰβηρίᾳ διασαφήσει τὴν
τῆς συγκλήτου γνώμην, αὐτοὶ δὲ νομίσαντες τοὺς 4
συμμάχους ἀληθῆ καὶ συμφέροντα σφίσι λέγειν, τοὺς
δὲ Ἀραυάκας ἀκμὴν μέγα φρονεῖν, τὸν δὲ στρατηγὸν
ἀποδειλιᾶν τὸν πόλεμον, ἐντολὰς ἔδωκαν δι' ἀπορ- 5
ρήτων τοῖς παρ' ἐκείνου πρεσβευταῖς πολεμεῖν γεν-
ναίως καὶ τῆς πατρίδος ἀξίως. ἐπειδὴ δὲ τὸν πόλε- 6
μον ἐποιήσαντο κατάμονον, πρῶτον μὲν τῷ Μαρκέλλῳ
διαπιστήσαντες ἕτερον στρατηγὸν ἔμελλον διαπέμπειν
εἰς τὴν Ἰβηρίαν· ἤδη γὰρ ἔτυχον ὕπατοι τότε καθε- 7
σταμένοι καὶ τὰς ἀρχὰς παρειληφότες Αὖλος Ποστού-
μιος καὶ Λεύκιος Λικίνιος Λεύκολλος. ἔπειτα περὶ 8
τὰς παρασκευὰς ἐγίγνοντο φιλοτίμως καὶ μεγαλομε-
ρῶς, νομίζοντες διὰ ταύτης τῆς πράξεως κριθήσεσθαι
τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν· κρατηθέντων μὲν γὰρ τῶν 9
ἐξ ὧν πάντας ὑπέλαβον σφίσι ποιήσειν τὸ προσ-
τα μενον, ἀποτριψαμένων δὲ τὸν ἐνεστῶτα φόβον
οἱ νον Ἀραυάκας καταθαρρήσειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς
ἄλ ἅπαντας.

4 Ὅσῳ δὲ φιλοτιμότερον ἡ σύγκλητος διέκειτο πρὸς
τὸν πόλεμον, τοσούτῳ σφίσι τὰ πράγματα ἀπέβαινε
2 παραδοξότερα. τοῦ μὲν γὰρ Κοΐντου τοῦ τὸν πρότε-
ρον ἐνιαυτὸν στρατηγήσαντος ἐν Ἰβηρίᾳ καὶ τῶν μετ'
αὐτοῦ στρατευσαμένων ἠγγελκότων εἰς τὴν Ῥώμην
τήν τε συνέχειαν τῶν ἐκ παρατάξεως κινδύνων καὶ
τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν
3 Κελτιβήρων, τοῦ δὲ Μαρκέλλου προφανῶς ἀποδει-
λιῶντος τὸν πόλεμον, ἐνέπεσέ τις πτοία τοῖς νέοις
παράλογος, οἵαν οὐκ ἔφασαν οἱ πρεσβῦται γεγενη-
4 μένην πρότερον. εἰς γὰρ τοῦτο προύβη τὰ τῆς ἀποδει-
λιάσεως ὥστε μήτε χιλιάρχους προσπορεύεσθαι πρὸς
τὴν ἀρχὴν τοὺς ἱκανούς, ἀλλ' ἐλλείπειν τὰς χώρας,
τὸ πρότερον εἰθισμένων πολλαπλασιόνων προσπο-
5 ρεύεσθαι τῶν καθηκόντων, μήτε τοὺς εἰσφερομέ-
νους ὑπὸ τῶν ὑπάτων πρεσβευτὰς ὑπακούειν, οὓς
6 ἔδει πορεύεσθαι μετὰ τοῦ στρατηγοῦ, τὸ δὲ μέγι-
στον τοὺς νέους διακλίνειν τὰς καταγραφὰς καὶ τοι-
αύτας ποριζεσθαι προφάσεις ἃς λέγειν μὲν αἰσχρὸν
ἦν, ἐξετάζειν δ' ἀπρεπές, ἐπιτέμνειν δ' ἀδύνατον.
7 τέλος δὲ καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν
ἀμηχανίαις ὄντων τί τὸ πέρας ἔσται τῆς τῶν νέων
ἀναισχυντίας, τούτῳ γὰρ ἠναγκάζοντο χρῆσθαι τῷ
8 ῥήματι διὰ τὰ συμβαίνοντα, Πόπλιος Κορνήλιος
[Ἀφρικανός], νέος μὲν ὤν, δοκῶν δὲ σύμβουλος γεγο-
νέναι τοῦ πολέμου, τὴν ἐπὶ καλοκἀγαθίᾳ καὶ σωφρο-
σύνῃ δόξαν ὁμολογουμένην πεποιημένος, τῆς δὲ ἐπ'
9 ἀνδρείᾳ φήμης προσδεόμενος, θεωρῶν τὴν σύγκλη-
τον ἀπορουμένην, ἀναστὰς εἶπεν εἴτε χιλίαρχον εἴτε
πρεσβευτὴν πέμπειν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰβηρίαν μετὰ
τῶν ὑπάτων ἐξεῖναι· πρὸς ἀμφότερα γὰρ ἑτοίμως
10 ἔχειν. καίτοι γ' ἔφη κατ' ἰδίαν μὲν αὐτῷ τὴν εἰς

Μακεδονίαν ἔξοδον ἅμα μὲν ἀσφαλεστέραν εἶναι .... συνέβαινε γὰρ τότε τοὺς Μακεδόνας ἐπ' ὀνόματος 11
καλεῖν τὸν Σκιπίωνα διαλύσοντα τὰς ἐν αὐτοῖς στάσεις· ἀλλὰ τοὺς τῆς πατρίδος καιροὺς ἔφη κατεπεί- 12
γειν μᾶλλον καὶ καλεῖν εἰς τὴν Ἰβηρίαν τοὺς ἀληθινῶς φιλοδοξοῦντας. πᾶσι δὲ παραδόξου φανείσης 13
τῆς ἐπαγγελίας καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν ἄλλην εὐλάβειαν, παραυτίκα μὲν εὐθέως συνέβη μεγάλην ἀποδοχὴν γενέσθαι τοῦ Σκιπίωνος, ἔτι δὲ μᾶλλον ταῖς ἑξῆς ἡμέραις· οἱ γὰρ πρότερον ἀποδειλιῶντες, 14
ἐκτρεπόμενοι τὸν ἐκ παραθέσεως ἔλεγχον, οἱ μὲν πρεσβεύσειν ἐθελοντὴν ἐπηγγέλλοντο τοῖς στρατηγοῖς, οἱ δὲ πρὸς τὰς στρατιωτικὰς καταγραφὰς προσεπορεύοντο κατὰ συστρέμματα καὶ συνηθείας. [Exc. de legat. p. 214—218.]

Ἐνέπεσε δέ τις ὁρμὴ τῷ Σκιπίωνι καὶ διαπόρη- 5
σις, εἰ δεῖ συμβαλεῖν καὶ μονομαχῆσαι πρὸς τὸν βάρβαρον. [Suidas v. *ἐνέπεσε*.]

Ὁ δὲ ἵππος ὁ τοῦ Σκιπίωνος ἐδυσχρήστησε μὲν 2
ὑπὸ τῆς πληγῆς, οὐ μὴν ὁλοσχερῶς ἐσφάλμησε. διόπερ ὀρθὸς ἀπέπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ὁ Σκιπίων. [Suidas v. *ἀποσφαλμήσας*.]

Ὑπὲρ τῶν ἐξ Ἀχαΐας φυγάδων ἐντευχθεὶς ὁ Κά- 6
των διὰ Πολύβιον ὑπὸ Σκιπίωνος, ὡς πολὺς ἐν τῇ συγκλήτῳ λόγος ἐγίγνετο, τῶν μὲν διδόντων κάθοδον αὐτοῖς, τῶν δ' ἐνισταμένων, ἀναστὰς ὁ Κάτων, 2
Ὥσπερ οὐκ ἔχοντες, εἶπεν, ὃ πράττωμεν, καθήμεθα τὴ[ν] [ἡ]μέραν ὅλην περὶ γεροντίων Γραικῶν ζητοῦντες, π[ρ]ὶν ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν ἢ τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ νεκρο-φ[ο]ρ[ή]σ[ε]ι ἐκκομισθῶσι. ψηφισθείσης δὲ τῆς καθόδου 3
το[ῖ]ς [ἀ]νδράσιν, ἡμέρας ὀλίγας οἱ περὶ τὸν Πολύβιον δι[ε][τ]ρ[ί]βοντες αὖθις ἐπεχείρουν εἰς τὴν σύγκλητον

εἰσελθεῖν, ὅπως ἂς πρότερον εἶχον ἐν Ἀχαΐᾳ τιμὰς οἱ φυγάδες ἀναλάβοιεν, καὶ τοῦ Κάτωνος ἀπεπει-
4 ρῶντο τῆς γνώμης. ὁ δὲ μειδιάσας ἔφη τὸν Πολύβιον, ὥσπερ τὸν Ὀδυσσέα, βούλεσθαι πάλιν εἰς τὸ τοῦ Κύκλωπος σπήλαιον εἰσελθεῖν, τὸ πιλίον ἐπεῖ καὶ τὴν ζώνην ἐπιλελησμένον. [Plut. Cat. mai. c. 9.]

FRAGMENTA LIBRI XXXVI.

Ἴσως δέ τινες ἐπιζητήσουσι πῶς ἡμεῖς οὐκ ἐν 1ª
ἀγωνίσματι κεχρήμεθα προφερόμενοι τοὺς κατὰ μέ-
ρος λόγους, τοιαύτης ὑποθέσεως ἐπειλημμένοι καὶ
τηλικαύτης πράξεως· ὅπερ οἱ πλεῖστοι ποιοῦσι τῶν
συγγραφέων, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη διατιθέμενοι
τοὺς ἐνόντας λόγους. ἐγὼ δὲ διότι μὲν οὐκ ἀποδοκι- 2
μάζω τοῦτο τὸ μέρος ἐν πλείοσι τόποις τῆς ἱστορίας
δῆλον πεποίημαι, πολλάκις ἀπηγγελκὼς δημηγορίας
καὶ συντάξεις ἀνδρῶν πολιτικῶν· ὅτι δ' οὐκ ἐκ παν-
τὸς τρόπου τοῦτο προαιροῦμαι πράττειν νῦν ἔσται
συμφανές· οὔτε γὰρ ὑπόθεσιν ἐπιφανεστέραν ταύ-
της εὑρεῖν ῥᾴδιον οὔτε ὕλην πλείω καὶ παράθεσιν.
καὶ μὴν οὐδὲ προχειρότερον ἕτερον ἐμοὶ τῆς τοιαύ-
της παρασκευῆς. ἀλλ' οὔτε τοῖς πολιτικοῖς ἀνδράσιν 3
οἶμαι πρέπειν πρὸς πᾶν τὸ προτεθὲν διαβούλιον εὐ-
ρησιλογεῖν καὶ διεξοδικοῖς χρῆσθαι λόγοις, ἀλλ' ἀεὶ
τοῖς ἁρμόζουσι πρὸς τὸν ὑποκείμενον καιρόν, οὔτε 4
τοῖς ἱστοριογράφοις ἐμμελετᾶν τοῖς ἀκούουσιν οὐδ'
ἐναποδείκνυσθαι τὴν αὐτῶν δύναμιν, ἀλλὰ τὰ κατ'
ἀ[illegible]ειαν ῥηθέντα καθ' ὅσον οἷόν τε πολυπραγμο-
νη[illegible]τας διασαφεῖν, καὶ τούτων τὰ καιριώτατα καὶ
πι[illegible]ματικώτατα.

[illegible]λαι δὲ τούτου κεκυρωμένου βεβαίως ἐν ταῖς 1ᵇ
ἐ[illegible]γνώμαις καιρὸν ἐζήτουν ἐπιτήδειον καὶ πρό-

φασιν εὐσχήμονα πρὸς τοὺς ἐκτός. πολὺ γὰρ δὴ τούτου τοῦ μέρους ἐφρόντιζον Ῥωμαῖοι, καλῶς φρο-
2 νοῦντες· ἔνστασις γὰρ πολέμου κατὰ τὸν Δημήτριον δικαία μὲν δοκοῦσα εἶναι καὶ τὰ νικήματα ποιεῖ μείζω καὶ τὰς ἀποτεύξεις ἀσφαλεστέρας, ἀσχήμων δὲ
3 καὶ φαύλη τἀναντία ἀπεργάζεται· διὸ καὶ τότε περὶ τῆς τῶν ἐκτὸς διαλήψεως πρὸς ἀλλήλους διαφερόμενοι παρ' ὀλίγον ἀπέστησαν τοῦ πολέμου. [Exc. Vat. p. 443—444 M. 81—82 H.]

1 Ὅτι τῶν Καρχηδονίων πάλαι βουλευομένων περὶ τοῦ πῶς ἀπαντῆσαι δεῖ πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἀπόκρισιν, καὶ τῶν Ἰτυκαίων ὑποτεμομένων τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν, τοῖς Ῥωμαίοις τὴν ἑαυτῶν παραδόντων πό-
2 λιν, ὁλοσχερὴς ἀμηχανία περιέστη τοὺς ἀνθρώπους. μιᾶς γὰρ ἐλπίδος ἔτι φαινομένης αὐτοῖς, εἰ συγκαταβαίεν εἰς τὸ δοῦναι τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὑτῶν, διότι
3 πάντως εὐδοκεῖν ποιήσουσι τοὺς Ῥωμαίους, διὰ τὸ μηδ' ἐν ταῖς μεγίσταις περιστάσεσι καταπολεμηθέντες, καὶ πρὸς τοῖς τείχεσι τῶν πολεμίων ὑπαρχόντων, μηδέποτε τὴν ἐπιτροπὴν δεδωκέναι τῆς πατρί-
4 δος, καὶ ταύτης τῆς ἐπινοίας τὸν καρπὸν ἀπέβαλον,
5 προκαταληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἰτυκαίων· οὐδὲν γὰρ ξένον οὐδὲ παράδοξον ἔμελλε φανήσεσθαι τοῖς Ῥω-
6 μαίοις, εἰ ταὐτὸν ποιήσαιεν τοῖς προειρημένοις. οὐ μὴν ἀλλὰ κακῶν αἱρέσεως καταλειπομένης, ἢ τὸν πόλεμον ἀναδέχεσθαι γενναίως ἢ διδόναι τὴν ἐπι-
7 τροπὴν περὶ τῶν καθ' αὑτούς, πολλοὺς καὶ ποικίλους ἐν τῷ συνεδρίῳ δι' ἀπορρήτων ποιησάμενοι λόγους κατέστησαν πρεσβευτὰς αὐτοκράτορας, καὶ τούτους ἐξαπέστελλον, δόντες ἐντολὴν βλέποντας πρὸς τὰ παρόντα πράττειν τὸ δοκοῦν [συμφέρειν] τῇ
8 πατρίδι. ἦσαν δ' οἱ πρεσβεύοντες Γίσκων Στρυτά-

νος ἐπικαλούμενος, Ἀμίλκας, Μίσδης, Γιλλίμας, Μάγων. ἦκον δὲ οἱ πρέσβεις παρὰ τῶν Καρχηδονίων 9
εἰς Ῥώμην, καὶ καταλαβόντες πόλεμον δεδογμένον,
καὶ τοὺς στρατηγοὺς ὡρμηκότας μετὰ τῶν δυνάμεων,
οὐκέτι διδόντων βουλὴν αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, ἔδωκαν τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν.

Περὶ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς εἴρηται μὲν ἡμῖν καὶ πρό- 2
τερον, ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ καὶ νῦν ὑπομνῆσαι κεφαλαιωδῶς. οἱ γὰρ διδόντες αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥωμαίων 2
ἐπιτροπὴν διδόασι πρῶτον μὲν χώραν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς καὶ πόλεις τὰς ἐν ταύτῃ, σὺν δὲ τούτοις
ἄνδρας καὶ γυναῖκας τοὺς ὑπάρχοντας ἐν τῇ χώρᾳ
καὶ ταῖς πόλεσιν ἅπαντας, ὁμοίως ποταμούς, λιμέ- 3
νας, ἱερά, τάφους, συλλήβδην ὥστε πάντων εἶναι
κυρίους Ῥωμαίους, αὐτοὺς δὲ τοὺς διδόντας ἁπλῶς
μηκέτι μηδενός. γενομένης δὲ τῆς ἀνθομολογήσεως 4
τοιαύτης ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, καὶ μετ' ὀλίγον εἰσκληθέντων αὐτῶν εἰς τὸ συνέδριον, ἔλεγεν ὁ στρατηγὸς τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην, ὅτι καλῶς αὐτῶν
βεβουλευμένων δίδωσιν αὐτοῖς ἡ σύγκλητος τήν τ'
ἐλευθερίαν καὶ τοὺς νόμους, ἔτι δὲ τὴν χώραν ἅπασαν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὑπαρχόντων κτῆσιν, καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ταῦτ' ἀκού- 5
σαντες ἔχαιρον, δόξαντες ὡς ἐν κακῶν αἱρέσει καλῶς
σφίσι κεχρῆσθαι τὴν σύγκλητον, ἅτε τῶν ἀναγκαιοτάτων καὶ μεγίστων αὐτοῖς συγκεχωρημένων. μετὰ 6
δὲ ταῦτα τοῦ στρατηγοῦ διασαφοῦντος διότι τεύξον-
ται ...ύτων, ἐὰν τριακοσίους ὁμήρους εἰς τὸ Λιλύ-
βαι ... ἐκπέμψωσιν ἐν τριάκονθ' ἡμέραις τοὺς υἱοὺς
τῶ ... ἐκ τῆς συγκλήτου καὶ τῆς γερουσίας καὶ τοῖς
ὑπ ... τῶν ὑπάτων παραγγελλομένοις πειθαρχήσωσιν,
ἐπὶ ... τὸν ἠπόρησαν ποτά ποτε τὰ διὰ τῶν ὑπάτων 7

τοῖς ἔσται παραγγελλόμενα· πλὴν τότε γε ἐξ αὐτῆς ὥρμησαν, σπεύδοντες ἀναγγεῖλαι τῇ πατρίδι περὶ
8 τούτων. παραγενόμενοι δ' εἰς τὴν Καρχηδόνα διε-
9 σάφουν τοῖς πολίταις τὰ κατὰ μέρος. οἱ δὲ διακούσαντες τἄλλα μὲν ἐνδεχομένως ἐνόμιζον βεβουλεῦσθαι τοὺς πρεσβευτάς· περὶ δὲ πόλεως μὴ γεγονέναι μνείαν εἰς μεγάλην ἐπίστασιν αὐτοὺς ἦγε καὶ πολλὴν ἀμηχανίαν.

3 Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ φασὶ Μάγωνα τὸν Βρέττιον χρήσασθαι λόγοις ἀνδρώδεσι καὶ πραγματικοῖς.
2 δύο γάρ, ὡς ἔοικε, καιροὺς ἔφασκεν εἶναι τοῦ βουλεύσασθαι περὶ σφῶν καὶ τῆς πατρίδος, ὧν τὸν μὲν
3 ἕνα παρεῖσθαι. δεῖν γὰρ οὐ μὰ Δία νῦν διαπορῆσαι τί διὰ τῶν ὑπάτων αὐτοῖς παραγγελθήσεται καὶ διὰ τί περὶ πόλεως οὐδεμίαν ἐποιήσατο μνείαν ἡ σύγκλητος, ἀλλὰ καθ' ὃν καιρὸν ἐδίδοσαν τὴν ἐπιτρο-
4 πήν· δόντας δὲ σαφῶς γιγνώσκειν διότι πᾶν τὸ παραγγελλόμενον ἐπιδεκτέον ἐστίν, ἐὰν μὴ τελέως
5 ὑπερήφανον ᾖ καὶ παρὰ τὴν προσδοκίαν· εἰ δὲ μή, τότε πάλιν βουλεύσασθαι πότερα δεῖ προσδέχεσθαι τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν καὶ πάσχειν ὅ,τι ποτ' ἂν οὗτος ἐπιφέρῃ τῶν δεινῶν, ἢ κατορρωδήσαντας τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον ἐθελοντὴν ἀναδέχεσθαι
6 πᾶν τὸ προσταττόμενον. πάντων δὲ διὰ τὸν ἐφεστῶτα πόλεμον καὶ διὰ τὸ τῆς προσδοκίας ἄδηλον φερομένων ἐπὶ τὸ πειθαρχεῖν τοῖς παραγγελλομένοις,
7 ἔδοξε πέμπειν τοὺς ὁμήρους εἰς τὸ Λιλύβαιον. καὶ παραυτίκα καταλέξαντες τριακοσίους τῶν νέων ἐξέπεμπον μετὰ μεγάλης οἰμωγῆς καὶ δακρύων, ἅτε προπεμπόντων ἕκαστον τῶν ἀναγκαίων καὶ συγγενῶν, καὶ μάλιστα τῶν γυναικῶν ἐκκαουσῶν τὴν τοι-
8 αύτην διάθεσιν. ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς τὸ Λιλύ-

βαιον, οἱ μὲν ἐξ αὐτῆς παρεδόθησαν διὰ τῶν ὑπάτων Κοΐντῳ Φαβίῳ Μαξίμῳ· συνέβαινε γὰρ τοῦτον ἐπὶ τῆς Σικελίας τετάχθαι στρατηγὸν τότε. δι' οὗ παρακομισθέντες ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ῥώμην συνεκλείσθησαν ὁμοῦ πάντες εἰς τὸ τῆς ἑκκαιδεκήρους νεώριον. 9

Καὶ τῶν μὲν ὁμήρων ἐκεῖσε ὑπαρχόντων οἱ στρατηγοὶ κατήχθησαν εἰς τὴν τῆς Ἰτύκης ἄκραν. τούτων δὲ προσπεπτωκότων τοῖς Καρχηδονίοις ὀρθὴ καὶ περίφοβος ἦν ἡ πόλις διὰ τὴν ἀδηλότητα τῶν προσδοκωμένων. οὐ μὴν ἀλλ' ἔδοξεν αὐτοῖς πρεσβευτὰς πέμπειν τοὺς πευσομένους τῶν ὑπάτων τί δεῖ ποιεῖν, καὶ διασαφήσοντας ὅτι πρὸς πᾶν τὸ παραγγελλόμενον ἕτοιμοι πάντες εἰσί. τῶν δὲ πρεσβευτῶν ἀφικομένων εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων παρεμβολὴν καὶ τοῦ συνεδρίου συναχθέντος, εἰσελθόντες οἱ πρέσβεις διελέγοντο κατὰ τὰς ἐντολάς. ὁ δὲ πρεσβύτερος τῶν ὑπάτων ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν πρόθεσιν καὶ προαίρεσιν, ἐκέλευε παραδιδόναι τά τε ὅπλα καὶ τὰ βέλη πάντα χωρὶς δόλου καὶ ἀπάτης. οἱ δὲ πρέσβεις ποιήσειν μὲν ἔφασαν τὸ παραγγελλόμενον, σκοπεῖσθαι δ' αὐτοὺς ἠξίουν τὸ συμβησόμενον, ἐὰν αὐτοὶ μὲν παραχωρήσωσι τῶν ὅπλων, ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες ἀποπλεύσωσιν. ὅμως ταῦτα ἔδωκαν. [Exc. de legat. p. 218—222.] 4 2 3 4 5 6

Δῆλον ἐγένετο διότι μέγα τὸ βάσταγμα τῆς πόλεως ἦν· πλείονα γὰρ εἴκοσι μυριάδων ὅπλα παρέδωκαν Ῥωμαίοις καὶ καταπέλτας δισχιλίους. [Suidas v. βάσταγμα.] 7

Ἁπλῶς δὲ οὐδὲν εἶδος τῶν μελλόντων ἔγνω[illegible], ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς τῶν πρέσβεων ἐμφάσεως ὀτ[illegible]όμενοι εἰς παντοδαπὰς οἰμωγὰς καὶ θρήνους ἐνέ[illegible]τον. [Suidas vv. ἁπλῶς, ὀττευομένη.] 5 2

3 Οἱ δὲ πάντες ἅμα ἀνακραγόντες ἐξ αὐτῆς οἷον
4 εἰ παρελύθησαν. ταχὺ δὲ τοῦ λόγου διαδοθέντος εἰς
τὸ πλῆθος, οὐκέτι* συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἀλογίαν,
ἀλλ' οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς πρεσβευτὰς ὥρμων, ὡς αἰτίους
5 σφίσι τῶν κακῶν ὄντας τούτων, οἱ δὲ ἐπὶ τοὺς κα- 5
τειλημμένους τῶν Ἰταλικῶν, καὶ εἰς τούτους ἀπηρεί-
σαντο τὸν θυμόν, οἱ δὲ πρὸς τὰς πύλας τῆς πόλεως.
[Suidas v. ἀλογία.]

6 Τὰς προφυλακὰς βλέπων ὁ Φαμέας, ὢν οὐκ ἄψυ-
χος, ἐξέκλινε τὰς πρὸς τὸν Σκιπίωνα συμπλοκάς. 10
2 καί ποτε συνεγγίσας ταῖς ἐφεδρείαις, προβαλόμενος
ὀφρῦν ἀπότομον, ἐπέστη καὶ πλείω χρόνον. [Suidas
vv. ἄψυχος, Φαμέας.]

3 Αἱ δὲ σημαῖαι τῶν Ῥωμαίων συνεπεφεύγεσαν
εἰς βουνόν· καὶ πάντων δόντων γνώμας ὁ Σκιπίων 15
4 ἔφη, ὅταν ἐξ ἀκεραίου βουλεύωνται, καὶ πλείω ποι-
εῖσθαι πρόνοιαν τοῦ μηδὲν παθεῖν ἢ τοῦ δρᾶσαι κα-
κῶς τοὺς ἐχθρούς. [Suidas v. σημαῖαι.]

5 Οὐ χρὴ θαυμάζειν εἰ φιλοτιμότερον ἐξηγούμεθα
τὰ κατὰ τὸν Σκιπίωνα καὶ πᾶν τὸ ῥηθὲν ὑπ' αὐτοῦ 20
μετὰ διαστολῆς ἐξαγγέλλομεν. [Suidas v. διαστολή.]

6 Ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ Μάρκου Πόρκιον ἀκούσαντα
τὰς ἀριστείας Σκιπίωνος εἰπεῖν

οἷος πέπνυται· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν.

[Suidas v. ἀΐσσουσιν.]

FRAGMENTA LIBRI XXXVII.

1a Ὅτι περὶ Καρχηδονίων, ὅτε κατεπολέμησαν αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸν Ψευδοφίλιππον κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολλοὶ καὶ παντοῖοι διεφέροντο λόγοι, τὰς μὲν ἀρχὰς περὶ τῶν κατὰ Καρχηδονίους, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸν Ψευδοφίλιππον. τὰ μὲν οὖν περὶ Καρχηδονίους ἀμ- 2
φιδοξουμένας εἶχε τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς διαλήψεις· ἔνιοι μὲν γὰρ συγκατήνουν τοῖς Ῥωμαίοις, φάσκοντες αὐτοὺς φρονίμως καὶ πραγματικῶς βουλεύσασθαι περὶ τῆς δυναστείας· τὸ γὰρ τὸν ἐπικρεμάμενον φόβον καὶ τὴν πολλάκις μὲν ἡμφισβητηκυῖαν πρὸς αὐτοὺς πόλιν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας, ἔτι δὲ καὶ νῦν δυναμένην ἀμφισβητῆσαι σὺν καιρῷ, ταύτην ἐπανελομένους βεβαιῶσαι τῇ σφετέρᾳ πατρίδι τὴν ἀρχὴν νοῦν ἐχόντων εἶναι καὶ μακρὰν βλεπόντων ἀνθρώπων.

1b Ἔνιοι δὲ τούτοις ἀντέλεγον, φάσκοντες οὐ τῆς
..... τους τὴν προαίρεσιν κατεκτήσαντο τὴν
ἡ ιονίαν, καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὴν Ἀθηναίων καὶ
τεδαιμονίων ἐκτρέπεσθαι φιλαρχίαν, καὶ βραδύτ ν μὲν ἐκείνων ὁρμᾶν, ἧξειν δ' ἐπὶ ταὐτὸ τέλος
ἐ ῶν προφαινομένων. πρότερον μὲν γὰρ πᾶσι πε- 2
π εμηκέναι μέχρι τοῦ κρατῆσαι καὶ συγχωρῆσαι τοὺς

ἀντιταξαμένους ὅτι δεῖ πείθεσθαι σφίσι καὶ ποιεῖν τὸ παραγγελλόμενον· νῦν δὲ προοίμιον μὲν ἐκτεθεῖσθαι τῆς ἰδίας προαιρέσεως τὰ κατὰ Περσέα, βασιλεύσαντας ἐκ ῥιζῶν τὴν Μακεδόνων βασιλείαν, τετελειωκέναι δὲ κατὰ τὸ παρὸν διὰ τῆς περὶ Καρχηδονίων
3 διαλήψεως· μηδενὸς γὰρ ἀνηκέστου γεγονότος ἐξ ἐκείνων ἀνηκέστως καὶ βαρέως βεβουλεῦσθαι περὶ αὐτῶν, πᾶν ἀναδεχομένων καὶ πᾶν ὑπομενόντων ποιήσειν τὸ προσταττόμενον.

1c Ἕτεροι δὲ καθόλου τε πολιτικὸν εἶναι τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔθνος ἔφασαν καὶ τοῦτο ἴδιον εἶναι καὶ ἐπὶ τούτῳ σεμνύνεσθαι τοὺς Ῥωμαίους, ἐπὶ τῷ καὶ τοὺς πολέμους ἁπλῶς καὶ γενναίως πολεμεῖν, μὴ νυκτεριναῖς ἐπιθέσεσι χρωμένους μηδ' ἐνέδραις, πᾶν δὲ τὸ δι' ἀπάτης καὶ δόλου γιγνόμενον ἀποδοκιμάζοντας, μό-
2 νους δὲ τοὺς ἐκ προδήλου καὶ κατὰ πρόσωπον κινδύνους ὑπολαμβάνοντας αὐτοῖς καθήκειν. νῦν δὲ πάντα περὶ τοὺς Καρχηδονίους δι' ἀπάτης καὶ δόλου κεχειρικέναι, κατὰ βραχὺ τὸ μὲν προτείνοντας, τὸ δ' ἐπικρυπτομένους, ἕως οὗ παρείλοντο πάσας τὰς ἐλπίδας τοῦ βοηθεῖν αὐτοῖς τοὺς συμμάχους. τοῦτο δὲ μοναρχικῆς πραγματοκοπίας οἰκεῖον εἶναι μᾶλλον ἢ πολιτικῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς αἱρέσεως καὶ προσεοικὸς ἀσεβήματι καὶ παρασπονδήματι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον.
3 ἦσαν δέ τινες οἱ καὶ τούτοις ἀντιλέγοντες. εἰ μὲν γὰρ πρὶν ἢ δοῦναι τοὺς Καρχηδονίους τὴν ἐπιτροπὴν αὐτῶν οὕτως ἐχείριζον τὰ πράγματα, κατὰ βραχὺ τὰ μὲν προτείνοντες, τὰ δὲ παραγυμνοῦντες, εἰκότως
4 ἂν αὐτοὺς ἐνόχους φαίνεσθαι τοῖς ἐγκαλουμένοις· εἰ δὲ δόντων αὐτῶν τῶν Καρχηδονίων τὴν ἐπιτροπὴν ὥστε βουλεύεσθαι Ῥωμαίους ὅ,τι ποτὲ φαίνοιτο περὶ αὐτῶν, οὕτω κατὰ τὴν ἐξουσίαν ὡς ποτε δοκεῖ σφίσι

τὸ κριθὲν ἐπέταττον καὶ παρήγγελλον, οὐκέτι τὸ γιγνόμενον ἀσεβήματι παραπλήσιον εἶναι, καὶ μὴν οὐδὲ παρασπονδήματι μικροῦ δεῖν· ἔνιοι δ' ἔτι ἔφασαν οὐκ ἀδικήματι τὸ παράπαν· τριῶν γὰρ οὐσῶν διαφορῶν, εἰς ἃς τὸ πᾶν ἔγκλημα φύσει καταβαίνει, εἰς οὐδεμίαν ἐμπίπτειν τούτων τὸ γιγνόμενον ὑπὸ Ῥωμαίων· ἀσέβημα μὲν γὰρ εἶναι τὸ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἁμαρτάνειν, παρασπόνδημα δὲ τὸ παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς ἐγγράπτους ὁμολογίας πραττόμενον, ἀδίκημα δὲ τὸ παρὰ τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἐθισμοὺς ἐπιτελούμενον, ὧν οὐδενὶ εἰς τὸ παρὸν ἐνόχους εἶναι Ῥωμαίους· οὐ γὰρ εἰς 6
τοὺς θεοὺς οὐδ' εἰς τοὺς γονεῖς οὐδ' εἰς τοὺς τεθνεῶτας ἐξαμαρτάνειν, οὐδὲ μὴν ὅρκους οὐδὲ συνθήκας παραβαίνειν, τὸ δ' ἐναντίον αὐτοὺς ἐγκαλεῖν τοῖς Καρχηδονίοις ὅτι παραβεβήκασι. καὶ μὴν οὐδὲ νόμους οὐδὲ ἐθισμοὺς οὐδὲ τὴν κατ' ἰδίαν πίστιν ἀθετεῖν· λαβόντες γὰρ τὴν ἐπιτροπὴν παρ' ἑκόντων ὃ 7
βούλοιντο πράττειν, οὐ πειθαρχούντων τοῖς παραγγελλομένοις, οὕτως αὐτοῖς προσάγειν τὴν ἀνάγκην. περὶ μὲν οὖν Ῥωμαίων καὶ Καρχηδονίων ταῦτ' ἐλέγετο.

Περὶ δὲ τοῦ Ψευδοφιλίππου τὸ μὲν πρῶτον 1d
οὐδ' ἀνεκτὸς ὁ λόγος ἐφαίνετο· πάρεστί τις ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν ἀεροπετὴς Φίλιππος, καταφρονήσας οὐ μόνον Μακεδόνων, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίων, οὐδεμίαν ἀφορμὴν εὔλογον ἔχων πρὸς τὴν ἐπιβολήν, ἅτε γι- 2
ωσκομένου τοῦ κατ' ἀλήθειαν Φιλίππου διότι
εδὸν ὀκτωκαίδεκα γεγονὼς ἐτῶν μετήλλαξε τὸν
ν ἐν Ἄλβᾳ τῆς Ἰταλίας δυσὶν ὕστερον ἔτεσιν αὐ-
τοῦ Περσέως. μετὰ δὲ μῆνας τρεῖς ἢ τέτταρας
σπεσούσης φήμης διότι νενίκηκε μάχῃ τοὺς Μα-

κεδόνας πέραν τοῦ Στρυμόνος κατὰ τὴν Ὀδομαντικήν, τινὲς μὲν ἀπεδέχοντο τὸν λόγον, οἱ δὲ πλείους
3 ἀκμὴν ἠπίστουν. μετ' οὐ πολὺ δὲ πάλιν ἅμα τοῦ λόγου προσπίπτοντος ὅτι νικᾷ μάχῃ τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ τάδε τοῦ Στρυμόνος καὶ πάσης Μακεδονίας κρατεῖ, καὶ Θετταλῶν γράμματα καὶ πρεσβευτὰς πεμψάντων πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ παρακαλούντων βοηθεῖν, ὡς καὶ περὶ αὐτοὺς ὑπάρχοντος κινδύνου,
4 θαυμαστὸν ἐφάνη καὶ παράδοξον τὸ γεγονός· οὐδεμία γὰρ οὔτε πιθανότης οὔτ' εὔλογον προυφαίνετο περὶ τοῦ συμβεβηκότος. τοιαῦται μὲν οὖν περὶ τούτων ἦσαν διαθέσεις. [Exc. Vat. p. 444—447 M. 82—84 H.]

1 *Μούσειον*, τόπος περὶ τὸν Ὄλυμπον τὸν ἐν Μακεδονίᾳ. Πολύβιος τριακοστῷ ἑβδόμῳ. [Steph. Byz.]

1e Ὅτι προσπεσόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον γραμμάτων τοῖς Ἀχαιοῖς παρὰ τοῦ Μανιλίου διότι καλῶς ποιήσουσι Πολύβιον τὸν Μεγαλοπολίτην ἐκπέμψαντες μετὰ σπουδῆς εἰς Λιλύβαιον, ὡς χρείας οὔσης αὐτοῦ δημοσίας ἕνεκεν πραγμάτων, ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς ἐκπέμπειν ἀκολούθως τοῖς ὑπὸ τοῦ ὑπάτου γε-
2 γραμμένοις. ἡμεῖς δὲ νομίζοντες ἑαυτοῖς καθήκειν κατὰ πολλοὺς τρόπους τὸ πειθαρχεῖν Ῥωμαίοις, πάντα τἄλλα πάρεργα [θέμενοι] θερείας ἀρχομένης ἐξε-
3 πλεύσαμεν. ἀφικόμενοι δ' εἰς Κέρκυραν καὶ καταλαβόντες αὐτοῦ γράμματα παρὰ τῶν ὑπάτων προσπεπτωκότα τοῖς Κερκυραίοις, ἐν οἷς διεσάφουν ὅτι τοὺς μὲν ὁμήρους ἤδη παραδεδώκασιν αὐτοῖς οἱ Καρχηδόνιοι πάντας, ἕτοιμοι δ' εἰσὶν αὐτοῖς πειθαρχεῖν, νομίσαντες [δὲ] λελύσθαι τὸν πόλεμον καὶ μηκέτι χρείαν ἡμῶν εἶναι μηδεμίαν, αὖθις ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὴν Πελοπόννησον.

1f Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν ἐὰν ποτὲ μὲν τῷ κυρίῳ

σημαίνωμεν αὐτοὺς ὀνόματι, ποτὲ δὲ ταῖς κοιναῖς ἐμφάσεσιν, οἷον οὕτως, ἐμοῦ δὲ ταῦτ' εἰπόντος, καὶ πάλιν, ἡμῶν δὲ συγκαταθεμένων. ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐμ- 2
πεπλεγμένων ἡμῶν εἰς τὰς μετὰ ταῦτα μελλούσας ἱστορεῖσθαι πράξεις ἀναγκαῖόν ἐστι μεταλαμβάνειν τὰς περὶ αὐτῶν σημασίας, ἵνα μήτε τοὔνομα συνεχῶς προφερόμενοι προσκόπτωμεν ταυτολογοῦντες μήτε πάλιν ἐμοῦ καὶ δι' ἐμὲ παρ' ἕκαστον λέγοντες λάθωμεν εἰς φορτικὴν διάθεσιν ἐμπίπτοντες, ἀλλὰ συγ- 3
χρώμενοι πᾶσι τούτοις καὶ μεταλαμβάνοντες ἀεὶ τὸ τῷ καιρῷ πρέπον ἐφ' ὅσον οἷόν τε διαφεύγωμεν τὸ λίαν ἐπαχθὲς τῆς περὶ αὐτῶν λαλιᾶς, ἐπειδὴ φύσει μὲν ἀπρόσδεκτός ἐστιν ὁ τοιοῦτος λόγος, ἀναγκαῖος δ' ὑπάρχει πολλάκις, ὅταν μὴ δυνατὸν ἄλλως ᾖ δη- 4
λῶσαι τὸ προκείμενον. γέγονε δέ τι πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἡμῖν οἷον ἐκ ταὐτομάτου συνέργημα τὸ μηδένα μέχρι γε τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν ταὐτὸν ἡμῖν ὄνομα κεκληρονομηκέναι κυρίως, ὅσον γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι.

Ὅτι κατά τι σύμπτωμα τῶν μὲν τοῦ Καλλικρά- 1s
τους εἰκόνων εἰσφερομένων κατὰ τὸ σκότος, τῶν δὲ τοῦ Λυκόρτα κατὰ τὴν [αὐτὴν] ἡμέραν ἐκφερομένων εἰς τὸ φῶς κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς διάθεσιν, πάντας ἠνάγκαζε τὸ γιγνόμενον ἐπιφθέγγεσθαι διότι δεῖ μηδέποτε τοῖς καιροῖς ὑπερηφάνως χρῆσθαι κατὰ τῶν πέλας, εἰ-
δότα διότι καὶ λίαν τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἐπιτήδευμα τῆς τύχης, τὸ τοῖς αὐτῶν ἐπινοήμασι καὶ νομοθετήμασιν ἐξ ὑποστροφῆς αὐτοὺς ὑποβάλλειν τοὺς νομοθετήσαντας.

Ὅτι αὐτὸ τὸ φύσει φιλόκαινον τῶν ἀνθρώπων 2
ἱκανόν ἐστι πρὸς πᾶσαν μεταβολήν.

Ὅτι Ῥωμαῖοι ἔπεμψαν πρεσβευτὰς τοὺς ἐπιληψο- 1h
μένους τῆς ὁρμῆς τῆς τοῦ Νικομήδους καὶ κωλύσον-

2 τας τὸν Ἄτταλον πολεμεῖν τῷ Προυσίᾳ, καὶ κατε-
στάθησαν Μάρκος Λικίνιος, ἄνθρωπος ποδαγρικὸς
καὶ τελέως ἀδύνατος τοῖς ποσί, καὶ μετὰ τούτου Αὖ-
λος Μαγκῖνος, ὃς κεραμῖδος εἰς τὴν κεφαλὴν ἐμπε-
σούσης αὐτῷ τηλικαύτας καὶ τοσαύτας οὐλὰς εἶχε
διὰ τῆς κεφαλῆς ὥστε θαυμαστὸν εἶναι πῶς ἐσώθη,
καὶ Λεύκιος Μαλλιολέων, ὃς πάντων ἐδόκει Ῥωμαίων
3 ἀναισθητότατος ὑπάρχειν. τῆς δὲ πράξεως προσδεο-
μένης τάχους καὶ τόλμης ἐδόκουν ἀφυέστατοι πρὸς
τὴν χρείαν εἶναι ταύτην οἱ καθεσταμένοι. διὸ καί
φασι Μάρκον Πόρκιον τὸν Κάτωνα προσαγορευόμε-
νον εἰπεῖν ἐν τῇ συγκλήτῳ διότι συμβήσεται μὴ μό-
νον ἀπολόμενον φθάσαι τὸν Προυσίαν, ἀλλὰ καὶ
4 τὸν Νικομήδην γηράσαντα ἐν τῇ βασιλείᾳ· πῶς γὰρ
οἷόν τε καταταχῆσαι, πῶς δὲ καταταχήσαντας ἀνύσα-
σθαί τι τὴν πρεσβείαν, μήτε πόδας μήτε κεφαλὴν μήτε
καρδίαν ἔχοντας; [Exc. Vat. p. 448—449 M. 85—
86 H.]

2 Ὅτι Προυσίας ὁ βασιλεύς, εἰδεχθὴς ὢν κατὰ τὴν
ἔμφασιν, καίπερ ἐκ συλλογισμοῦ βελτίων ὑπάρχων,
ἥμισυς ἀνὴρ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ πρὸς τὰς πο-
2 λεμικὰς χρείας ἀγεννὴς καὶ γυναικώδης. οὐ γὰρ μό-
νον δειλὸς ἦν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς κακοπαθείας ἀλλό-
τριος, καὶ συλλήβδην ἐκτεθηλυμμένος καὶ τῇ ψυχῇ
3 καὶ τῷ σώματι παρ' ὅλον τὸν βίον· ὅπερ ἥκιστα βού-
λονται περὶ τοὺς βασιλεῖς ὑπάρχειν ἅπαντες μέν,
4 μάλιστα δὲ τὸ τῶν Βιθυνῶν γένος. πολλὴ δέ τις
ἀσέλγεια καὶ περὶ τὰς σωματικὰς ἐπιθυμίας αὐτῷ
5 συνεξηκολούθει. παιδείας δὲ καὶ φιλοσοφίας καὶ τῶν
6 ἐν τούτοις θεωρημάτων ἄπειρος εἰς τέλος ἦν, καὶ
συλλήβδην τοῦ καλοῦ τί ποτ' ἐστὶν οὐδ' ἔννοιαν
εἶχε, Σαρδαναπάλλου δὲ βάρβαρον βίον ἔζη καὶ μεθ'

ἡμέραν καὶ νύκτωρ. τοιγαροῦν ἅμα τῷ βραχείας ἐλ- 7
πίδος τὸ τῶν βασιλευομένων πλῆθος λαβέσθαι ἀμε-
τάκλητον ὁρμὴν ἔσχεν εἰς τὸ μὴ μόνον ἀλλότρια φρο-
νεῖν τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν βούλεσθαι παρ'
αὐτοῦ λαμβάνειν.

Ὅτι Μασανάσσης ὁ ἐν Λιβύῃ τῶν Νομάδων βα- 3
σιλεὺς ἀνὴρ ἦν τῶν καθ' ἡμᾶς βασιλέων ἄριστος καὶ
μακαριώτατος, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη πλείω τῶν ἑξήκον- 2
τα, ὑγιεινότατος ὢν καὶ πολυχρονιώτατος· ἐνενήκοντα
γὰρ ἐτῶν ἐγεγόνει. ἐγένετο δὲ καὶ δυναμικώτατος 3
τῶν καθ' αὑτὸν κατὰ τὴν σωματικὴν ἕξιν, ὃς ὅτε μὲν
στῆναι δέοι, στὰς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι δι' ἡμέρας
ἔμενε, καθεζόμενος δὲ πάλιν οὐκ ἠγείρετο. καὶ τὴν 4
ἐπὶ τῶν ἵππων κακοπάθειαν ἡμέραν καὶ νύκτα συν-
εχῶς διακαρτερῶν οὐδὲν ἔπασχε. σημεῖον δὲ τῆς 5
σωματικῆς αὐτοῦ δυνάμεως· ἔχων ἐνενήκοντα ἔτη
καθ' ὃν καιρὸν μετήλλαξε τὸν βίον, υἱὸν ἀπέλιπε
τεττάρων ἐτῶν, ὄνομα Στέμβανον, ὃν μετὰ ταῦτα
Μικίψης υἱοποιήσατο, πρὸς δὲ τούτῳ υἱοὺς τέτταρας.
διὰ δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους τούτων εὔνοιαν διετή- 6
ρησε τὸν ὅλον βίον πάσης ἐπιβουλῆς καὶ παντὸς οἰ-
κείου μιάσματος ἄμοιρον αὐτοῦ γενέσθαι τὴν βασι-
λείαν. τὸ δὲ μέγιστον καὶ θειότατον τούτου· τῆς γὰρ 7
Νομαδίας ἁπάσης ἀχρήστου τὸν πρὸ τοῦ χρόνον
ὑπαρχούσης, καὶ νομιζομένης ἀδυνάτου τῇ φύσει
πρὸς ἡμέρους καρποὺς ὑπάρχειν, πρῶτος καὶ μόνος 8
ὑπέδειξε διότι δύναται πάντας ἐκφέρειν τοὺς ἡμέ-
ρους καρποὺς οὐδ' ὁποίας ἧττον, ἑκάστῳ τῶν υἱ-
ῶν ἐν διαστάσει μυριοπλέθρους ἀγροὺς κατασκευά-
σας παμφόρους. τῇ μὲν οὖν ἐκείνου μεταστάσει ταῦτ' 9
ἂν ς εὐλόγως ἐπιφθέγξαιτο καὶ δικαίως. ὁ δὲ Σκι- 10
πίων παραγενόμενος εἰς τὴν Κίρταν ἡμέρᾳ τρίτῃ

μετὰ τὸν τοῦ βασιλέως θάνατον διῴκησε καλῶς
πάντα. [Exc. Peir. p. 173—174.]

11 Μασανάσσην ἱστορεῖ Πολύβιος ἐνενήκοντα μὲν
ἐτῶν ἀποθανεῖν, τετράετες καταλιπόντα παιδάριον
12 ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένον· ὀλίγῳ δ' ἔμπροσθεν τῆς τε-
λευτῆς μάχῃ νικήσαντα Καρχηδονίους ὀφθῆναι τῇ
ὑστεραίᾳ πρὸ τῆς σκηνῆς ῥυπαρὸν ἄρτον ἐσθίοντα,
καὶ πρὸς τοὺς θαυμάζοντας εἰπεῖν ὅτι τοῦτο ποιεῖ
. . . . . [Plut. Mor. p. 791, F — 792, A.]

4 Ἐγὼ δέ, φησὶν ὁ Πολύβιος ἐπιτιμῶν τοῖς τὴν
τύχην καὶ τὴν εἱμαρμένην ἐπιγράφουσιν ἐπί τε τὰς
κοινὰς πράξεις καὶ τὰς κατ' ἰδίαν περιπετείας, νῦν
βούλομαι περὶ τούτου τοῦ μέρους διαστείλασθαι καθ'
ὅσον ὁ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας ἐπιδέχεται τρό-
2 πος. ὧν μὲν [ἡμῖν] ἀδύνατον ἢ δυσχερὲς τὰς αἰτίας
καταλαβεῖν ἄνθρωπον ὄντα, περὶ τούτων ἴσως ἄν
τις ἀπορῶν ἐπὶ τὸν θεὸν τὴν ἀναφορὰν ποιοῖτο καὶ
τὴν τύχην, οἷον ὄμβρων καὶ ὑετῶν ἐξαισίων ἐπιφορὰ
συνεχής, ἢ τἀναντία πάλιν αὐχμῶν καὶ πάγων καὶ
διὰ ταῦτα φθορὰ καρπῶν, ὁμοίως λοιμικαὶ διαθέσεις
συνεχεῖς, ἄλλα παραπλήσια τούτοις, ὧν οὐκ εὐμαρὲς
3 τὴν αἰτίαν εὑρεῖν. διόπερ εἰκότως περὶ τῶν τοιού-
των ἀκολουθοῦντες ταῖς τῶν πολλῶν δόξαις διὰ τὴν
ἀπορίαν, ἱκετεύοντες καὶ θύοντες ἐξιλασκόμενοι τὸ
θεῖον, πέμπομεν ἐρησόμενοι τοὺς θεοὺς τί ποτ' ἄρ'
ἢ λέγουσιν ἢ πράττουσιν ἡμῖν ἄμεινον εἴη καὶ γέ-
4 νοιτο παῦλα τῶν ἐνεστώτων κακῶν. ὧν δὲ δυνατόν
ἐστι τὴν αἰτίαν εὑρεῖν, ἐξ ἧς καὶ δι' ἣν ἐγένετο τὰ
συμβαῖνον, οὔ μοι δοκεῖ τῶν τοιούτων δεῖν ἐπὶ τὸ
θεῖον ποιεῖσθαι τὴν ἀναφοράν, λέγω δὲ οἷον οὕτως
ἐπέσχεν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς τὴν Ἑλλάδα πᾶ-
σαν ἀπαιδία καὶ συλλήβδην ὀλιγανθρωπία, δι' ἣν

ἴ τε πόλεις ἐξηρημώθησαν καὶ ἀφορίαν εἶναι συνέ-
ιαινε, καίπερ οὔτε πολέμων συνεχῶν ἐσχηκότων
μᾶς οὔτε λοιμικῶν περιστάσεων. εἴ τις οὖν περὶ 5
ούτου συνεβούλευσεν εἰς θεοὺς πέμπειν ἐρησομένους
ί ποτ' ἂν ἢ λέγοντες ἢ πράττοντες πλείονες γιγνοί-
εθα καὶ κάλλιον οἰκοίημεν τὰς πόλεις, ἆρ' οὐ μάταιος
ν ἐφαίνετο, τῆς αἰτίας προφανοῦς ὑπαρχούσης καὶ
ῆς διορθώσεως ἐν ἡμῖν κειμένης; τῶν γὰρ ἀνθρώ- 6
των εἰς ἀλαζονείαν καὶ φιλοχρημοσύνην, ἔτι δὲ ῥᾳ-
υμίαν ἐκτετραμμένων, καὶ βουλομένων μήτε γαμεῖν
ήτ' ἐὰν γήμωσι, τὰ γιγνόμενα τέκνα τρέφειν, ἀλλὰ
όλις ἓν τῶν πλείστων ἢ δύο, χάριν τοῦ πλουσίους
ούτους καταλιπεῖν καὶ σπαταλῶντας θρέψαι, ταχέως
λαθε τὸ κακὸν αὐξηθέν. καὶ γὰρ ἑνὸς ὄντος ἢ δυ- 7
ῖν, εἰ τούτων τὸν μὲν πόλεμος ἢ νόσος ἐνστᾶσα πα-
είλετο, δῆλον ὡς ἀνάγκη καταλείπεσθαι τὰς οἰκή-
εις ἐρήμους, καὶ καθάπερ ἐπὶ τῶν μελιττῶν τὰ
μήνη, τὸν αὐτὸν τρόπον κατὰ βραχὺ καὶ τὰς πό-
εις ἀπορουμένας ἀδυνατεῖν. ὑπὲρ ὧν οὐδὲ χρεία 8
αρὰ τῶν θεῶν πυνθάνεσθαι πῶς ἂν ἀπολυθείημεν
ῆς τοιαύτης βλάβης· ὁ γὰρ τυχὼν τῶν ἀνθρώπων
ρεῖ διότι μάλιστα μὲν αὐτοὶ δι' αὑτῶν, μεταθέμενοι
ὰν ζῆλον, εἰ δὲ μή, νόμους γράψαντες, ἵνα τρέφηται
ὰ γιγνόμενα. περὶ τούτων οὖν οὔτε μάντεων οὔτε 9
ερατειῶν χρεία. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν
ατὰ μέρος. ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων ἐφ' ὧν ἀλήπτους ἢ
υσλήπτους εἶναι τὰς αἰτίας συμβαίνει, ὑπεραυνειν·
ὧν ἓν ἦν καὶ τὸ περὶ Μακεδόνας γεγενημένον. Μα- 10
εδόνες μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων πολλῶν καὶ μεγάλων
πετεύχεσαν φιλανθρωπιῶν, κοινῇ μὲν πάντες ἀπολυ-
θέντες τῶν ἀρχικῶν ἐπιταγμάτων καὶ φόρων καὶ με-
γαλο ντες ἀπὸ δουλείας ὁμολογουμένης ἐλευθερίαν,

ἰδία δὲ | πάλιν καὶ τὰ πλεῖστα ἐκλυθέντες
μεγάλων . . . . . καὶ φόνων ἐμ[φυλίων] διὰ
Ῥωμαίων . . . . . μίας . . .
δυσμενείας μὲν ἢ βλάβης τῆς ἐν τοῖς πρότε
καιροῖς πρὸς Ῥω[μαίους] ἔτι γεύ . . . . . φ
. . . . . πόλε
ὑπὸ δὲ τοῦ Ψευδοφιλίππου πρῶτον μὲν πρ . .
. . . . ἐξετοι διήτ . . . . . πολλοὺς μὲν
. . . . . φρ . . . . . πλείστους ἐπεῖ
αὐτῶν ἐν πάνυ . . . . . χρ . . . φυγ . . . . . ν
καὶ στρ . . . . . ἐντας καὶ φονευθέντας ἢ τῶν
τοῖς πρότερον καιροῖς ὑπὸ τῶν κατ' ἀλήθειαν
σι . . . . . ἤδη τοῦτο
ἐχ . . ὡς ἁπαντεσι ἐπὶ το . . . . . .
εἴ . . . . . αι τῶν ἐξ ἀρχῆς
σιλέων, ὡς . . . . . .
. . . . . ὑβρίζ . . . . .
. . . . . .
. . . . . πλείστοις εμος
βρ . . . . . .
. . . . . καὶ . . . . . .
. . . . . .
. . . Ῥωμαίων στρατοπεδεύματος ἐξ αὐτῆς με
μέλοι· ἐν ἀδικ . . . . . τῶν πρὸ τοῦ Ψευ
φιλίππου μὲν εἰς αὐτοὺς παρανομημάτων· οἱ δὲ
. . . . . .
. . . πολλῶν τε μετὰ μὲν τοῦ Δημητρίου καὶ
λιν μετὰ Περσέως μαχόμενοι πρὸς Ῥωμαίους
τήθησαν, ἀνδρὶ δὲ στυγνῷ συναγωνιζόμενοι
περὶ τῆς τούτου βασιλείας ἀνδραγαθήσαντες ἐ

ησαν Ῥωμαίους. ἐξ ὧν τίς οὐκ ἂν ἐπαπορήσειεν 11
πὶ τῷ συμβάντι; τὴν γὰρ αἰτίαν εὑρεῖν τούτων
υσχερές. διόπερ ἄν τις ἐπὶ τῶν τοιούτων διαθέ- 12
εων δαιμονοβλάβειαν εἴποι τὸ γεγονὸς καὶ μῆνιν
κ θεῶν ἅπασι Μακεδόσιν ἀπηντῆσθαι. δῆλον δ'
σται ἐκ τῶν λέγεσθαι μελλόντων. [Ζήτει ἐν τῷ
περὶ ἥττης.] [Exc. Vat. p. 449—452 M. 86—88 H.]

FRAGMENTA LIBRI XXXVIII.

1ª Ὅτι ἡ ὀγδόη καὶ τριακοστὴ βίβλος περιέχει τὴ
συντέλειαν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀτυχίας. καίπερ γὰ
τῆς Ἑλλάδος καὶ καθόλου καὶ κατὰ μέρος πλεονάκι
ἐπταικυίας, ὅμως οὐδ' ὁποίοις ἄν τις τῶν πρότερο
ἐλαττωμάτων οἰκειότερον ἐφαρμόσαι τὸ τῆς ἀτυχία
ὄνομα καὶ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὡς τοῖς καθ' ἡμᾶ
2 γεγονόσιν. οὐ γὰρ μόνον ἀφ' ὧν ἔπαθον ἐλεήσαι τι
ἄν τοὺς Ἕλληνας, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφ' οἷς ἔπραξα
ἠτυχηκέναι νομίσειε, πυθόμενος περὶ ἑκάστων τὰ
ἀληθείας. δοκοῦντος γοῦν μεγίστου πάθους γεγονέ
ναι τοῦ περὶ τοὺς Καρχηδονίους οὐκ ἔλαττον ἄν τι
ἡγήσαιτο, κατὰ δέ τι μεῖζον τὸ περὶ τὴν Ἑλλάδ
3 τότε συμβάν. οἱ μὲν γὰρ τόπον ἔσχατον ἀπολογία
γε πρὸς τοὺς ἐπιγιγνομένους περὶ σφῶν ἀπέλιπον
οὗτοι δ' οὐδ' ἀφορμὴν εὔλογον ἔδοσαν τοῖς βουλο
4 μένοις σφίσι βοηθεῖν ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων. κα
Καρχηδόνιοι μὲν ἅμα ταῖς περιπετείαις ἄρδην ἀφα
νισθέντες ἀνεπαίσθητοι τῶν σφετέρων εἰς τὸ μέλ
λον ἐγένοντο συμπτωμάτων, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐφορῶν
τες τὰς αὑτῶν ἀτυχίας παισὶ παίδων παραδόσιμοι
5 ἐποίησαν τὴν ἀκληρίαν. καὶ καθ' ὅσον τοὺς ζῶντα
μετὰ τιμωρίας ἐλεεινοτέρους νομίζομεν τῶν ἐν αὐτοῖ
τοῖς δεινοῖς ἐκλιπόντων τὸν βίον, κατὰ τοσοῦτο κα

τὰς τότε περιπετείας τῶν Ἑλλήνων ἐλεεινοτέρας νομιστέον τῶν συμβάντων Καρχηδονίοις, ἐὰν μή τις ἀφρόντιστος τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ καλοῦ, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ συμφέρον ἀποβλέπων ποιῆται τὴν ἀπόφασιν. ὅτι δέ ἐστι τὸ νῦν εἰρημένον ὑφ' ἡμῶν ἀληθὲς εἴποι τις ἂν ὑπομνησθεὶς καὶ παραθεὶς τὰς δοκούσας μεγίστας συμφορὰς γεγονέναι κατὰ τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὰ νῦν ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα. 6

Μέγιστον ἡ τύχη δοκεῖ φόβον ἐπιστῆσαι τοῖς Ἕλλησι κατὰ τὴν Ξέρξου διάβασιν εἰς τὴν Εὐρώπην· τότε γὰρ ἐκινδύνευσαν μὲν πάντες, ἔπταισαν δὲ τελέως ὀλίγιστοι, μάλιστα δὲ τούτων Ἀθηναῖοι· προϊ- 2 δόμενοι γὰρ ἐμφρόνως τὸ μέλλον ἐξέλιπον τὴν πατρίδα μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν. βλάβην μὲν οὖν ὁ καιρὸς αὐτοῖς ἐπήνεγκε· κύριοι γὰρ γενηθέντες οἱ βάρβαροι πικρῶς διέφθειραν τὰς Ἀθήνας· οὐ μὴν 3 ὄνειδος οὐδ' αἰσχύνην, τὸ δ' ἐναντίον εὔκλειαν παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις τὴν μεγίστην ἀπηνέγκαντο, ὅτι πάντα ἐν ἐλάττονι θέμενοι τῆς αὐτῆς τύχης εἵλοντο κοινωνεῖν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι. τοιγαροῦν καλῇ χρη- 4 σάμενοι προαιρέσει παρὰ πόδας οὐ μόνον ἀνεκτήσαντο τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἑαυτῶν χώραν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἡγεμονίας μετ' ὀλίγον ἀμφισβήτουν πρὸς Λακεδαιμονίους. μετὰ δὲ ταῦτα 5 πάλιν ὑπὸ Σπαρτιατῶν καταπολεμηθέντες εἰς τοῦτ' ἀνάγκης ἦλθον ὥστε καθελεῖν τὰ τείχη τῆς αὐτῶν πατρίδος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Λακεδαιμονίων, οὐκ Ἀθηναίων ἄν τις εἶναι φήσειε τοὔγκλημα, διότι βαρύτερον ἐχρήσαντο τῇ δοθείσῃ σφίσι παρὰ τῆς τύχης ἐξουσίᾳ. Σπαρτιᾶται ἡττηθέντες ὑπὸ [τῶν Θηβαίων] 6 πάλιν ἀπέβαλον τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, καὶ μετὰ ταῦτα τῆς τῶν ἐκτὸς ἀρχῆς ἀποστάντες συνε-

FRAGMENTA LIBRI XXXVIII.

1ª Ὅτι ἡ ὀγδόη καὶ τριακοστὴ βίβλος περιέχει τὴν συντέλειαν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀτυχίας. καίπερ γὰρ τῆς Ἑλλάδος καὶ καθόλου καὶ κατὰ μέρος πλεονάκις ἐπταικυίας, ὅμως οὐδ' ὁποίοις ἄν τις τῶν πρότερον ἐλαττωμάτων οἰκειότερον ἐφαρμόσαι τὸ τῆς ἀτυχίας ὄνομα καὶ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὡς τοῖς καθ' ἡμᾶς
2 γεγονόσιν. οὐ γὰρ μόνον ἀφ' ὧν ἔπαθον ἐλεήσαι τις ἄν τοὺς Ἕλληνας, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφ' οἷς ἔπραξαν ἠτυχηκέναι νομίσειε, πυθόμενος περὶ ἑκάστων τὰς ἀληθείας. δοκοῦντος γοῦν μεγίστου πάθους γεγονέναι τοῦ περὶ τοὺς Καρχηδονίους οὐκ ἔλαττον ἄν τις ἡγήσαιτο, κατὰ δέ τι μεῖζον τὸ περὶ τὴν Ἑλλάδα
3 τότε συμβάν. οἱ μὲν γὰρ τόπον ἔσχατον ἀπολογίας γε πρὸς τοὺς ἐπιγιγνομένους περὶ σφῶν ἀπέλιπον, οὗτοι δ' οὐδ' ἀφορμὴν εὔλογον ἔδοσαν τοῖς βουλο-
4 μένοις σφίσι βοηθεῖν ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων. καὶ Καρχηδόνιοι μὲν ἅμα ταῖς περιπετείαις ἄρδην ἀφανισθέντες ἀνεπαίσθητοι τῶν σφετέρων εἰς τὸ μέλλον ἐγένοντο συμπτωμάτων, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐφορῶντες τὰς αὐτῶν ἀτυχίας παισὶ παίδων παραδόσιμον
5 ἐποίησαν τὴν ἀκληρίαν. καὶ καθ' ὅσον τοὺς ζῶντας μετὰ τιμωρίας ἐλεεινοτέρους νομίζομεν τῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς ἐκλιπόντων τὸν βίον, κατὰ τοσοῦτο καὶ

τὰς τότε περιπετείας τῶν Ἑλλήνων ἐλεεινοτέρας νομιστέον τῶν συμβάντων Καρχηδονίοις, ἐὰν μή τις ἀφρόντιστος τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ καλοῦ, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ συμφέρον ἀποβλέπων ποιῆται τὴν ἀπόφασιν. ὅτι δέ ἐστι τὸ νῦν εἰρημένον ὑφ' ἡμῶν ἀληθὲς εἴποι τις ἂν ὑπομνησθεὶς καὶ παραθεὶς τὰς δοκούσας μεγίστας συμφορὰς γεγονέναι κατὰ τὴν Ἑλλάδα πρὸς τὰ νῦν ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα. 6

Μέγιστον ἡ τύχη δοκεῖ φόβον ἐπιστῆσαι τοῖς Ἕλλησι κατὰ τὴν Ξέρξου διάβασιν εἰς τὴν Εὐρώπην· τότε γὰρ ἐκινδύνευσαν μὲν πάντες, ἔπταισαν δὲ τελέως ὀλίγιστοι, μάλιστα δὲ τούτων Ἀθηναῖοι· προϊδόμενοι γὰρ ἐμφρόνως τὸ μέλλον ἐξέλιπον τὴν πατρίδα μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν. βλάβην μὲν οὖν ὁ καιρὸς αὐτοῖς ἐπήνεγκε· κύριοι γὰρ γενηθέντες οἱ βάρβαροι πικρῶς διέφθειραν τὰς Ἀθήνας· οὐ μὴν ὄνειδος οὐδ' αἰσχύνην, τὸ δ' ἐναντίον εὔκλειαν παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις τὴν μεγίστην ἀπηνέγκαντο, ὅτι πάντα ἐν ἐλάττονι θέμενοι τῆς αὐτῆς τύχης εἵλοντο κοινωνεῖν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι. τοιγαροῦν καλῇ χρησάμενοι προαιρέσει παρὰ πόδας οὐ μόνον ἀνεκτήσαντο τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἑαυτῶν χώραν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἡγεμονίας μετ' ὀλίγον ἀμφισβήτουν πρὸς Λακεδαιμονίους. μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ὑπὸ Σπαρτιατῶν καταπολεμηθέντες εἰς τοῦτ' ἀνάγκης ἦλθον ὥστε καθελεῖν τὰ τείχη τῆς αὐτῶν πατρίδος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Λακεδαιμονίων, οὐκ Ἀθηναίων ἄν τις εἶναι φήσειε τοὔγκλημα, διότι βαρύτερον ἐχρήσαντο τῇ δοθείσῃ σφίσι παρὰ τῆς τύχης ἐξουσίᾳ. Σπαρτιᾶται ἡττηθέντες ὑπὸ [τῶν Θηβαίων] πάλιν ἀπέβαλον τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, καὶ μετὰ ταῦτα τῆς τῶν ἐκτὸς ἀρχῆς ἀποστάντες συνε- 1b 2 3 4 5 6

κλείσθησαν εἰς τοὺς [τῆς Λακωνι]κῆς ὅρους. τί δὴ τοῦτ' αἰσχρόν, εἰ περὶ τῶν ἐκτὸς ἀμφισβητοῦντες ἐπὶ τοσοῦτον ἔπταισαν ὥστε πάλιν ἐπὶ τὴν πάτριον ἀναχωρῆσαι δυναστείαν; διὸ τὰ γεγονότα ταῦτα συμπτώματα μὲν εἶναι φατέον, ἀτυχήματα δ' οὐδαμῶς ῥητέον. Μαντινεῖς ἠναγκάσθησαν ἐκλιπεῖν τὴν πατρίδα διοικισθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ διασπασθέντες οἰκῆσαι κατὰ κώμας· ἀλλὰ πάντες ἐπὶ τούτοις οὐ τὴν τῶν Μαντινέων ἀβουλίαν, ἀλλὰ τὴν Λακεδαιμονίων ὠνείδιζον. Θηβαῖοι μὲν τὰ ἔσχατα ἐπεῖδον, ἄρδην τὴν αὐτῶν πατρίδα γενομένην ἀνάστατον, ὅτε προθέμενος Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀσίαν διαβαίνειν ὑπέλαβε διὰ τῆς εἰς Θηβαίους τιμωρίας τῷ φόβῳ φρουρήσειν τοὺς Ἕλληνας κατὰ τοὺς ἰδίους περισπασμούς· ἀλλὰ τότε πάντες ἠλέουν μὲν τοὺς Θηβαίους ὡς ἄδικα καὶ δεινὰ πεπονθότας, διεδικαίου δὲ τὴν πρᾶξιν ταύτην οὐδεὶς Ἀλεξάνδρου. τοιγαροῦν βραχεῖ χρόνῳ τυχόντες ἐπικουρίας τινὸς αὖθις ᾤκουν τὴν πατρίδα μετ' ἀσφαλείας. ὁ γὰρ παρὰ τῶν ἐκτὸς ἔλεος οὐ μικρὸν δῶρόν ἐστι τοῖς ἀδίκως ἀκληροῦσιν, εἴ γε πολλάκις ἰδεῖν ἔστιν ἅμα ταῖς τῶν πολλῶν ὁρμαῖς καὶ τὴν τύχην μεταβαλλομένην καὶ τοὺς κρατοῦντας αὐτοὺς μεταμελομένους καὶ διορθουμένους τὰς τῶν παραλόγως ἠτυχηκότων περιπετείας. πάλιν ἐπέθεντο κατά τινας καιροὺς Χαλκιδεῖς καὶ Κορίνθιοι καί τινες ἕτεραι πόλεις διὰ τὴν τῶν τόπων εὐφυΐαν τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ βασιλεῦσι, καὶ φρουρὰς εἶχον· ἀλλὰ τοὺς μὲν δουλεύοντας πάντες ἐσπούδαζον κατὰ δύναμιν ἐλευθεροῦν, τοὺς δὲ καταδουλωσαμένους ἐμίσουν καὶ πολεμίους ἡγοῦντο διὰ τέλους. καθόλου δὴ κατὰ πόλεις ἔπταιον καὶ κατὰ πόλιν ἐσφάλλοντο τὸν πρὸ τοῦ χρόνον ὡς

ἐπίπαν, οἱ μὲν ὑπὲρ ἡγεμονίας καὶ πραγμάτων ἀμφισ- 5
βητοῦντες, οἱ δὲ ὑπὸ μονάρχων καὶ βασιλέων πα-
ρασπονδούμενοι· διὸ καὶ σπάνιον ἦν οἷς ὄνειδος
ἠκολούθει τῶν ἀκληρούντων ἢ καὶ τὸ τῆς τύχης
ὄνομα δ.....ον· ἀκληρεῖν μὲν γὰρ ἅπαντας ἡγητέον
καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν τοὺς παραλόγοις συμφοραῖς
περιπίπτοντας, ἀτυχεῖν δὲ μόνους τούτους οἷς διὰ
τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν ὄνειδος αἱ πράξεις ἐπιφέρουσι.
κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἠτύχησαν ἅμα Πε- 6
λοποννήσιοι, Βοιωτοί, Φωκεῖς, ...εῖς, [Λοκροί],
τινὲς τῶν τὸν Ἰόνιον κατοικούντων κόλπον, μετὰ δὲ
τούτους ἔτι Μακεδόνες· οἵ γε μὴ μόνον κατὰ τὸ πλῆ-
θος [ὑπερεχρημάτησαν μεγαλείως] ἔν τισι τῶν πρότε-
ρον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἑνὸς ἀκηριον ἐπίπαν οὐκ
ἠκλήρησαν, ἀλλ' ἠτύχησαν ἀτυχίαν αἰσχρὰν ὡς ὀνομα-
στὸν καὶ ἐπονείδιστον· ἅμα μὲν γὰρ ἀπιστίαν, ἅμα δ'
ἀνανδρίαν ἔδειξαν, καὶ πράξεις αὐτοῖς ἐπήνεγκαν διὰ
τὴν ἀτ..... ἅμα. τοιγαροῦν στερηθέντες πάν- 7
των τῶν καλῶν, οἱ μὲν ὑπὸ στέ...., ἔνιοι δὲ καὶ δ....
.....ντες εἰς τὰς πόλεις τότε παρεδέξαντο ῥάβδους
καὶ πελέκεις ἐθελο.....· ἐν μεγάλῃ γὰρ ιπω διὰ
τὴν [ὑπερ]βολ[ὴν] τῶν ἰδίων ἁμ.....[εἰ χρ]ὴ
[λέγειν] ἰδίων· ἐγὼ γὰρ ἠγνοηκέναι [μὲν φαίην
ἂν τοὺς] πολ[λοὺς] καὶ παραπ[επαικέναι, τοὺς δὲ
προεστῶτας] ἡμαρτ[ηκέναι τοὺς αἰτίους] γεγονότας
τῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἀγνοίας.

Ὑπὲρ ὧν οὐ δεήσει θαυμάζειν ἐὰν παρεκβαί- 1d
νε τὸ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως ἦθος ἐπιδεικτικω-
τ αν καὶ φιλοτιμοτέραν φαινώμεθα ποιούμενοι περὶ
ω ὧν τὴν ἀπαγγελίαν. καίτοι τινὲς ἴσως ἐπιτιμή-
σ σιν ἡμῖν ὡς φιλαπεχθῶς ποιουμένοις τὴν γραφήν,

οἷς καθῆκον ἦν μάλιστα πάντων περιστέλλειν τὰς
2 τῶν Ἑλλήνων ἁμαρτίας. ἐγὼ δ' οὔτε φίλον οὐδέποτ'
ἂν ὑπολαμβάνω γνήσιον νομισθῆναι παρὰ τοῖς ὀρθῶς
φρονοῦσι τὸν δεδιότα καὶ φοβούμενον τοὺς μετὰ
παρρησίας λόγους, καὶ μὴν οὐδὲ πολίτην ἀγαθὸν τὸν
ἐγκαταλείποντα τὴν ἀλήθειαν διὰ τὴν ἐσομένην ὑπ'
ἐνίων προσκοπὴν παρ' αὐτὸν τὸν καιρόν· συγγραφέα
δὲ κοινῶν πράξεων οὐδ' ὅλως ἀποδεκτέον τὸν ἄλλο
3 τι περὶ πλείονος ποιούμενον τῆς ἀληθείας. ὅσῳ γὰρ
εἰς πλείους διατείνει καὶ πλείω χρόνον ἡ διὰ τῶν
ὑπομνημάτων παράδοσις τῶν πρὸς καιρὸν λεγομέ-
νων, τοσούτῳ χρὴ μᾶλλον καὶ τὸν γράφοντα περὶ
πλείονος ποιεῖσθαι τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς ἀκούοντας
4 ἀποδέχεσθαι τὴν τοιαύτην αἵρεσιν. κατὰ μὲν γὰρ τοὺς
τῶν περιστάσεων καιροὺς καθήκει βοηθεῖν [τοὺς]
Ἕλληνας ὄντας [τοῖς] Ἕλλησι κατὰ πάντα τρόπον, τὰ
μὲν ἀμύνοντας, τὰ δὲ περιστέλλοντας, τὰ δὲ παραι-
τουμένους τὴν τῶν κρατούντων ὀργήν· ὅπερ ἡμεῖς
ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐποιήσαμεν ἀληθινῶς·
5 τὴν δ' ὑπὲρ τῶν γεγονότων τοῖς ἐπιγενομένοις διὰ
τῶν ὑπομνημάτων παράδοσιν ἀμιγῆ παντὸς [ψεύδους]
ἀπολείπεσθαι χάριν τοῦ μὴ ταῖς ἀκοαῖς τέρπεσθαι
κατὰ τὸ παρὸν τοὺς ἀναγιγνώσκοντας, ἀλλὰ ταῖς
ψυχαῖς διορθοῦσθαι πρὸς τὸ μὴ πλεονάκις ἐν τοῖς
αὐτοῖς διασφάλλεσθαι. καὶ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ
τοσοῦτον ἡμῖν εἰρήσθω. [Exc. Vat. p. 452—455 M.
88—91 H.]

1 Ὅτι παραγενομένων ἐκ Πελοποννήσου τῶν περὶ
τὸν Λυρήλιον πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ
συμβεβηκότα περὶ αὐτούς, ὅτι παρ' ὀλίγον τοῖς ὅλοις
ἐκινδύνευσαν, καὶ λεγόντων μετ' αὐξήσεως καὶ καιν-
2 νολογίας· οὐ γὰρ ὡς κατὰ περιπέτειαν ἐπ' αὐτοὺς

ἥκοντος τοῦ δεινοῦ διεσάφουν, ἀλλ' ὡς κατὰ πρόθε-
σιν ὡρμηκότων τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τῷ παραδειγματί-
ζειν αὐτούς· ἡ σύγκλητος ἠγανάκτησε μὲν ἐπὶ τοῖς 3
γεγονόσιν ὡς οὐδέποτε, καὶ παραχρῆμα πρεσβευτὰς
κατεστήσατο τοὺς περὶ τὸν Ἰούλιον, καὶ τούτους
ἔπεμπε δοῦσα τοιαύτας ἐντολάς, διότι δεῖ μετρίως 4
ἐπιτιμήσαντας καὶ μεμψαμένους ἐπὶ τοῖς γεγονόσι τὸ
πλεῖον παρακαλεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς Ἀχαιοὺς μήτε
τοῖς ἐπὶ τὰ χείριστα παρακαλοῦσι προσέχειν μήτ'
αὐτοὺς λαθεῖν εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀλλοτριότητα
διεμπεσόντας, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ποιήσασθαί τινα 5
διόρθωσιν τῶν ἠγνοημένων, ἀπερεισαμένους τὴν
ἄγνοιαν ἐπὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἁμαρτίας. ἐξ ὧν καὶ 6
λίαν δῆλον ἐγένετο διότι καὶ τοῖς περὶ τὸν Αὐρήλιον
ἔδωκε τὰς ἐντολὰς οὐ διασπάσαι βουλομένη τὸ
ἔθνος, ἀλλὰ πτοῆσαι καὶ καταπλήξασθαι [βουλομένη]
τὴν αὐθάδειαν καὶ τὴν ἀπέχθειαν τῶν Ἀχαιῶν. τι- 7
νὲς μὲν οὖν ὑπελάμβανον καθ' ὑπόκρισιν τοὺς Ῥω-
μαίους ....., διὰ τὸ μένειν ἀτελῆ τὰ κατὰ Καρχη-
δόνα· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως εἶχεν, ἀλλ' ἀποδεδεγμέ- 8
νοι τὸ ἔθνος ἐκ πολλοῦ χρόνου, καὶ νομίζοντες ἔχειν
αὐτὸ πιστὸν μάλιστα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀνασοβῆσαι
μὲν ἔκριναν διὰ τὸ φρονηματίζεσθαι πέρα τοῦ δέον-
τος, πόλεμον δ' ἀναλαβεῖν ἢ διαφορὰν ὁλοσχερῆ
πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς οὐδαμῶς ἐβούλοντο.

Ὅτι οἱ περὶ τὸν Σέξτον προάγοντες ἐκ τῆς Ῥώμης 2
εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀπήντησαν τοῖς περὶ τὸν Θεα-
ρί , οἳ ἦσαν πρεσβευταὶ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν 2
Ἀ ῶν παραιτησόμενοι καὶ διδάξοντες τὴν σύγ-
κλ ν ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς περὶ τὸν Αὐρήλιον γενο-
μέ ν ἀλογημάτων. οἷς καὶ συμμίξαντες οἱ προειρη- 3
μέ παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἀνακάμπτειν πρὸς τὴν

Ἀχαΐαν, ὅτι περὶ πάντων τούτων ἔχουσιν ἐντολὰς
4 αὐτοὶ διαλέγεσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. παραγενομένων δὲ
τῶν περὶ τὸν Σέξτον εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ
διαλεγομένων τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν τῇ τῶν Αἰγιέων πόλει,
καὶ προφερομένων πολλοὺς καὶ φιλανθρώπους λό-
5 γους, καὶ τὸ περὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἔγκλημα παρα-
πεμπόντων, καὶ σχεδὸν οὐδὲν προσδεόμενον δι-
καιολογίας, ἀλλὰ βέλτιον ἐκδεχομένων τὸ γεγονὸς
αὐτῶν τῶν Ἀχαιῶν, καθόλου δὲ παρακαλούντων μὴ
πορρωτέρω προβῆναι τῆς ἁμαρτίας μήτε τῆς εἰς αὐ-
6 τοὺς μήτε τῆς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, τὸ μὲν σω-
φρονοῦν μέρος ἀσμένως ἀπεδέχετο τὰ λεγόμενα καὶ
λίαν ἐνετρέπετο, συνειδὸς αὐτῷ τὰ πεπραγμένα καὶ
πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνον τὰ συμβαίνοντα τοῖς πρὸς
7 Ῥωμαίους ἀντιτατταμένοις, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀν-
θρώπων ἀντιλέγειν μὲν οὐδὲν εἶχε τοῖς ὑπὸ τῶν περὶ
τὸν Σέξτον λεγομένοις δικαίοις, ἀλλ' ἧγε τὴν ἡσυ-
8 χίαν, ἔμενε δὲ νοσοῦν καὶ διεφθαρμένον. οἱ δὲ
περὶ τὸν Δίαιον καὶ Κριτόλαον, καὶ πάντες οἱ μετ-
έχοντες αὐτοῖς τῆς αὐτῆς γνώμης, οὗτοι δὲ ἦσαν
ὥσπερ ἐπίτηδες ἐξ ἑκάστης πόλεως κατ' ἐκλογὴν οἱ
9 χείριστοι καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροὶ καὶ λοιμῶν αἴτιοι τῷ
δὲ ἔθνος, καθάπερ ἐν παροιμίᾳ ἔφη, οὐ μόνον τὰ
διδόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδέχοντο τῇ λαιᾷ
χειρί, καθόλου δὲ καὶ συλλήβδην παρέπαιον τοῖς λο-
10 γισμοῖς. ὑπέλαβον γὰρ τοὺς Ῥωμαίους διά τε τὰς ἐν
τῇ Λιβύῃ καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἰβηρίαν πράξεις, δεδιότας
τὸν ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν πόλεμον, πᾶν ὑπομένειν καὶ
11 πᾶσαν προΐεσθαι φωνήν. διὸ νομίσαντες ἴδιον τὸ
παρόν, ἀπεκρίθησαν φιλανθρώπως τοῖς πρεσβευταῖς,
τοὺς μὲν περὶ τὸν Θεαρίδαν ὅμως ἀποστέλλειν εἰς
τὴν σύγκλητον, αὐτοὶ δὲ παρακολουθήσαντες εἰς τὴν

Τεγέαν καὶ κοινολογηθέντες τοῖς Λακεδαιμονίοις, ... ἵνα γένηταί τις ὡμολογημένη λύσις τοῦ πολέμου. ταῦτα δ' ἀποκριθέντες ἐν τοῖς ἑξῆς ἦγον ἐπὶ τὴν 12
πάλαι προκειμένην αὐτοῖς ἄγνοιαν τὸ ταλαίπωρον ἔθνος. καὶ τοῦτ' εἰκότως συνέβαινε γίγνεσθαι δι' 13
ἀπειρίαν καὶ κακίαν τῶν κρατούντων.

Τὸ δὲ τέλος τῆς ἀπωλείας ἠνύσθη τοιῷδέ τινι 3
τρόπῳ. παραγενομένων γὰρ εἰς τὴν Τεγέαν τῶν 2
περὶ τὸν Σέξτον, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπισπασαμένων χάριν τοῦ σύμφωνον αὐτοῖς γενέσθαι πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς τήν τε περὶ τῶν προγεγονότων ἐγκλημάτων δικαιοδοσίαν καὶ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ἐποχήν, ἕως ἂν πέμψωσι Ῥωμαῖοι τοὺς περὶ τῶν ὅλων ἐπισκεψομένους, συνεδρεύσαντες οἱ περὶ τὸν Κριτόλαον 3
ἔκριναν τοὺς μὲν ἄλλους διακλῖναι τὴν ἀπάντησιν, τὸν δὲ Κριτόλαον προάγειν εἰς τὴν Τεγέαν. ὁ μὲν 4
οὖν προειρημένος ἤδη σχεδὸν ἀπηλπικότων τῶν περὶ τὸν Σέξτον ἦλθε, γενομένης δὲ συγκαταστάσεως 5
πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς οὐδὲν συγκατέβαινε, φήσας οὐκ ἔχειν ἐξουσίαν οὐδὲν οἰκονομεῖν ἄνευ τῆς τῶν πολλῶν γνώμης· ἐπανοίσειν δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς εἰς τὴν ἑξῆς ἔφη σύνοδον, [ἣν ἔδει] γενέσθαι μετὰ μῆνας ἕξ. διὸ σαφῶς ἐπιγνόντες οἱ περὶ τὸν Σέξτον 6
ἐθελοκακοῦντα τὸν Κριτόλαον, καὶ δυσχεραίνοντες ἐπὶ τοῖς ἀπαντωμένοις, τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους ἀπέλυσαν εἰς τὴν οἰκείαν, αὐτοὶ δ' ἐπανῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατεγνωκότες ἄγνοιαν καὶ μανίαν τοῦ Κρ λάου. ὁ δὲ Κριτόλαος χωρισθέντων τούτων 7

. Ad versum qui incipit κρατούντων. τὸ δὲ τέλος margo
coc ᵃ Monacensis n. 267: Ζήτει ἐν τῷ περὶ στρατηγημάτων:
τ (cum compendio)
πε ὧν στρα:

ἐπιπορευόμενος κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς πόλεις ἐκκλη-
σίας συνῆγε, προφάσει μὲν χρώμενος ὅτι βούλεται
τὰ ῥηθέντα πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους τοὺς ἐν τῇ
8 Τεγέᾳ διασαφεῖν αὐτοῖς, τῇ δ' ἀληθείᾳ κατηγορίαν
ποιούμενος Ῥωμαίων καὶ πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ' ἐκεί-
9 νων ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενος, ἐξ ὧν δυσμένειαν
10 καὶ μῖσος ἐνειργάζετο τοῖς ὄχλοις. ἅμα δὲ τούτοις
παρήγγειλε τοῖς ἄρχουσι μὴ πράττειν τοὺς ὀφειλέτας
μηδὲ παραδέχεσθαι τοὺς ἀπαγομένους εἰς φυλακὴν
πρὸς τὰ χρέα, τοὺς δ' ἐράνους ἐπιμόνους ποιεῖν, ἕως
11 ἂν λάβῃ τὰ τοῦ πολέμου κρίσιν. λοιπὸν ἐκ τῆς
τοιαύτης δημαγωγίας πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ
πιστὸν ἐγίγνετο καὶ πρὸς πᾶν τὸ παραγγελλόμενον
ἕτοιμον ἦν τὸ πλῆθος, περὶ μὲν οὖν τοῦ μέλλοντος
ἀδυνατοῦν προνοεῖσθαι, τῇ δὲ παρ' αὐτὰ χάριτι καὶ
ῥᾳστώνῃ δελεαζόμενον.

4 Ὁ δὲ Κόιντος ὁ Καικίλιος ἐν τῇ Μακεδονίᾳ τάδε
πυνθανόμενος καὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ γενομένην
ἀκρισίαν καὶ ταραχήν, ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς Γνάιον
Παπείριον καὶ τὸν νεώτερον ἀλίωνα μαῖνον, σὺν δὲ
2 τούτοις Αὖλον Γαβίνιον καὶ Γάιον Φάννιον· οἳ καὶ
συνηγμένων τῶν Ἀχαιῶν εἰς Κόρινθον κατὰ τύχην
ἐλθόντες εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ παραχθέντες εἰς
τὰ πλήθη, διετίθεντο πολλοὺς οὗτοι καὶ φιλανθρώ-
πους λόγους, παραπλησίους τοῖς περὶ τὸν Σέξτον,
3 πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι φιλοτιμίαν χάριν τοῦ μὴ προ-
βῆναι τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς ὁλοσχερεστέραν ἀπέχθειαν
πρὸς Ῥωμαίους μήτε διὰ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους
προφάσεως μήτε διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἀλλο-
4 τριότητος. ὧν οἱ μὲν πολλοὶ διακούοντες οὐδαμῶς
ἠνείχοντο, χλευάζοντες δὲ τοὺς πρέσβεις μετὰ θορύ-
5 βου καὶ κραυγῆς ἐξέβαλλον. καὶ γὰρ συνηθροίσθη

πλῆθος ἐργαστηριακῶν καὶ βαναύσων ἀνθρώπων
ὅσον οὐδέποτε· πᾶσαι μὲν ἐκορύζων αἱ πόλεις, παν-
δημεὶ δὲ καὶ μάλιστά πως ἡ τῶν Κορινθίων. ὀλί- 6
γοις δέ τισι καὶ λίαν ἤρεσκε τὰ λεγόμενα διὰ τῶν
πρεσβευτῶν. ὁ δὲ Κριτόλαος, ὥσπερ κατ' εὐχὴν 7
ὑποθέσεως ἐπειλημμένος καὶ θεάτρου συνενθου-
σιῶντος καὶ παρεστηκότος ταῖς διανοίαις, κατανί-
στατο μὲν τῶν ἀρχόντων, διέσυρε δὲ τοὺς ἀντιπολι-
τευομένους, ἐνεπαρρησιάζετο δὲ τοῖς τῶν Ῥωμαίων
πρεσβευταῖς, φάσκων βούλεσθαι μὲν Ῥωμαίων φίλος 8
ὑπάρχειν, δεσπότας δ' οὐκ ἂν εὐδοκῆσαι κτησάμενος.
καθόλου δὲ παρῆνει, λέγων ὡς ἐὰν μὲν ἄνδρες ὦσιν, 9
οὐκ ἀπορήσουσι συμμάχων, ἐὰν δ' ἀνδρόγυνοι, κυ-
ρίων. καὶ πολλὰ δή τινα πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν 10
ἐμπορεύων καὶ μεθοδευόμενος ἐκίνει καὶ παρώξυνε
τοὺς ὄχλους. ἐποίει δ' ἐμφάσεις καὶ περὶ τοῦ μὴ 11
τυχόντως χρῆσθαι ταῖς ἐπιβολαῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν βα-
σιλέων τινὰς καὶ τῶν πολιτευμάτων ἔνια κοινωνεῖν
αὐτῷ τῆς προθέσεως. τῶν δὲ τῆς γερουσίας βουλο- 5
μένων ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ κωλύειν αὐτὸν τῶν τοιού-
των λόγων, περισπασάμενος τοὺς στρατιώτας κατα-
νίστατο, κελεύων προσελθεῖν, ἐγγίσαι, τολμῆσαί
τινα μόνον ἅψασθαι τῆς χλαμύδος. καθόλου δ' ἔφη 2
πολὺν ἤδη χρόνον παρακατεσχηκὼς αὐτὸν οὐκέτι
δύνασθαι καρτερεῖν, ἀλλ' ἐρεῖν τὸ φαινόμενον. δεῖν 3
γὰρ οὐ Λακεδαιμονίους οὐδὲ Ῥωμαίους ἀγωνιᾶν οὕτως
ὡς τοὺς ἐξ αὐτῶν συνεργοῦντας τοῖς ἐχθροῖς· εἶναι
γ[illegible] τινας τοὺς πλεῖον Ῥωμαίοις εὐνοοῦντας καὶ Λα-
κ[illegible]μονίοις ἢ τοῖς σφετέροις πράγμασι. καὶ τού- 4
τ[illegible] πίστιν ἔφερεν· ἔφη γὰρ Εὐαγόραν τὸν Αἰγιέα
κ[illegible] τὸν Τριταιέα Στρατίον πάντα τὰ λεγόμενα δι'
ἀ[illegible] ῥήτων ἐν ταῖς συναρχίαις διασαφεῖν τοῖς περὶ

τὸν Γνάιον. τοῦ δὲ Στρατίου συμμεμιχέναι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ὁμολογοῦντος, καὶ μετὰ ταῦτα συμμίξειν φάσκοντος φιλοις οὖσι καὶ συμμάχοις, ἀνηγγελκέναι δὲ ὁρκιζόμενος μηδὲν τῶν ἐν ταῖς συναρχίαις εἰρημένων, ὀλίγοι μέν τινες ἐπίστευον, οἱ δὲ πλείους προσ-
6 εδέχοντο τὰς διαβολάς. ὁ δὲ Κριτόλαος παροξύνας τοὺς ὄχλους διὰ τῆς τούτων κατηγορίας ἔπεισε τοὺς Ἀχαιοὺς πάλιν ψηφίσασθαι λόγῳ μὲν τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον, ἔργῳ δὲ τὸν πρὸς Ῥωμαίους·
7 καὶ προσεπεμέτρησεν ἕτερον ψήφισμα παράνομον, ὥστε κυρίους εἶναι τοὺς ἀνθρώπους οὓς ἐπὶ στρατηγίαν αἱρήσονται· δι' οὗ τρόπον τινὰ μοναρχικὴν ἀνέλαβεν ἐξουσίαν.

8 Οὗτος μὲν οὖν ταῦτα διοικησάμενος ἐγίγνετο περὶ τὸ πραγματοκοπεῖν καὶ Ῥωμαίοις ἐπιβάλλειν τὰς χεῖρας, οὐδενὶ λόγῳ τοῦτο πράττων, ἀλλὰ πάντων
9 ἀσεβεστάτοις καὶ παρανομωτάτοις ἐπιβαλλόμενος· τῶν δὲ πρέσβεων ὁ μὲν Γνάιος εἰς Ἀθήνας ἀπῆρε κἀκεῖθεν εἰς Λακεδαίμονα, προσεδρεύσων τοῖς καιροῖς, ὁ δ' Ἄυλος εἰς Ναύπακτον, οἱ δὲ δύο μέχρι τῆς τοῦ Καικιλίου παρουσίας ἔμειναν ἐν ταῖς Ἀθήναις. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν. [Exc. de legat. p. 222—228.]

FRAGMENTA LIBRI XXXIX.

Οὐ γὰρ ἀγνοῶ διότι τινὲς ἐπιλήψονται τῆς πραγ- 1
ματείας, φάσκοντες ἀτελῆ καὶ διερριμμένην ἡμᾶς
πεποιῆσθαι τὴν ἐξήγησιν τῶν πραγμάτων· ἐπιβαλ-
λόμενοι λόγου χάριν διεξιέναι τὴν Καρχηδόνος πο-
λιορκίαν, κἄπειτα μεταξὺ ταύτην ἀπολείποντες καὶ
μεσολαβήσαντες σφᾶς αὐτοὺς μεταβαίνομεν ἐπὶ τὰς
Ἑλληνικὰς κἀντεῦθεν ἐπὶ τὰς Μακεδονικὰς ἢ Συρια-
κὰς ἤ τινας ἑτέρας πράξεις· ζητεῖν δὲ τοὺς φιλομα- 2
θοῦντας τὸ συνεχὲς καὶ τὸ τέλος ἱμείρειν ἀκοῦσαι
τῆς προθέσεως· καὶ γὰρ τὴν ψυχαγωγίαν καὶ τὴν
ὠφέλειαν οὕτω μᾶλλον συνεκτρέχειν τοῖς προσέχου-
σιν. ἐμοὶ δ' οὐχ οὕτω δοκεῖ, τὸ δ' ἐναντίον. μάρτυρα 3
δὲ τούτων ἐπικαλεσαίμην ἂν αὐτὴν τὴν φύσιν, ἥτις
κατ' οὐδ' ὁποίαν τῶν αἰσθήσεων εὐδοκεῖ τοῖς αὐτοῖς
ἐπιμένειν κατὰ τὸ συνεχές, ἀλλ' ἀεὶ μεταβολῆς ἐστιν
οἰκεία, τοῖς δ' αὐτοῖς ἐγκυρεῖν ἐκ διαστήματος βούλε-
ται καὶ διαφορᾶς. εἴη δ' ἂντὸ λεγόμενον ἐναργὲς πρῶ- 4
τον μὲν ἐκ τῆς ἀκοῆς, ἥτις οὔτε κατὰ τὰς μελῳδίας οὔτε
κατὰ τὰς λεκτικὰς ὑποκρίσεις εὐδοκεῖ συνεχῶς ταῖς
αὐταῖς ἐπιμένειν στάσεσιν, ὁ δὲ μεταβολικὸς τρόπος
καὶ καθόλου πᾶν τὸ διερριμμένον καὶ μεγίστας ἔχον
ἀλ[illegible]γὰς καὶ πυκνοτάτας αὐτὴν κινεῖ. παραπλησίως 5
κα[illegible]ν γεῦσιν εὕροι τις ἂν οὐδὲ τοῖς πολυτελεστάτοις

βρώμασιν ἐπιμένειν δυναμένην, ἀλλὰ σικχαίνουσαν καὶ χαίρουσαν ταῖς μεταβολαῖς, καὶ προσηνεστέρως ἀποδεχομένην πολλάκις καὶ τὰ λιτὰ τῶν ἐδεσμάτων
6 ἢ τὰ πολυτελῆ διὰ τὸν ξενισμόν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ τὴν ὅρασιν ἴδοι τις ἂν γιγνόμενον· ἥκιστα γὰρ δύνα-
7 ται πρὸς ἓν μένειν ἀτενίζουσα, κινεῖ δ' αὐτὴν ἡ ποικιλία καὶ μεταβολὴ τῶν ὁρωμένων. μάλιστα δὲ περὶ τὴν ψυχὴν τοῦτό τις ἂν ἴδοι συμβαῖνον· αἱ γὰρ μεταλήψεις τῶν ἀτενισμῶν καὶ τῶν ἐπιστάσεων οἷον ἀναπαύσεις
1b εἰσὶ τοῖς φιλοπόνοις τῶν ἀνδρῶν. διὸ καὶ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων οἱ λογιώτατοι δοκοῦσί μοι προσαναπεπαῦσθαι τῷ τρόπῳ τούτῳ, τινὲς μὲν οὖν μυθικαῖς καὶ διηγηματικαῖς κεχρημένοι παρεκβάσεσι, τινὲς δὲ καὶ πραγματικαῖς, ὥστε μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις ποιεῖσθαι τὰς μετα-
2 βάσεις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκτὸς περιλαμβάνειν. λέγω δὲ οἷον ἐπειδὰν τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐξηγούμενοι καὶ τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου πράξεις μεταξὺ τὰς κατὰ Πελοπόννησον Λακεδαιμονίων ἐπιβολὰς διηγῶνται, καὶ πάλιν τὰς [ἀπ'] Ἀθηναίων, ἔτι δὲ τὰς κατὰ Μακεδονίαν· ἢ τὴν Ἰλλυρίδα, κἄπειτα διατρίψαντες λέγωσι τὴν Ἰφικράτους εἰς Αἴγυπτον στρατείαν καὶ τὰ Κλεάρχῳ πραχθέντα παρανομήματα
3 κατὰ τὸν Πόντον. ἐξ ὧν κεχρημένους μὲν ἅπαντας εὕροι τις ἂν τῷ τοιούτῳ χειρισμῷ, κεχρημένους γε μὴν ἀτάκτως, ἡμᾶς δὲ τεταγμένως. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ μνησθέντες πῶς Βάρδυλις ὁ τῶν Ἰλλυριῶν βασιλεὺς καὶ Κερσοβλέπτης ὁ τῶν Θρᾳκῶν κατεκτήσαντο τὰς δυναστείας, οὐκέτι προστιθέασι τὸ συνεχές, οὐδ' ἀνατρέχουσιν ἐπὶ τἀκόλουθον ἐκ διαστήματος, ἀλλὰ καθάπερ ἐν ποιήματι χρησάμενοι πάλιν ἐπανάγουσιν
4 ἐπὶ τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεις. ἡμεῖς δὲ πάντας διηρη-

μένοι τοὺς ἐπιφανεστάτους τόπους τῆς οἰκουμένης καὶ τὰς ἐν τούτοις πράξεις, καὶ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔφοδον ἀεὶ ποιούμενοι κατὰ τὴν τάξιν τῆς διαλήψεως, ἔτι δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὡρισμένως ἐξηγούμενοι τὰς καταλλήλους πράξεις ἐνεστηκυίας, ἀπολείπομεν πρόδηλον τοῖς φιλομαθοῦσι τὴν ἐπαναγωγὴν ἐπὶ τὸν συνεχῆ λόγον καὶ τὰς μεσολαβηθείσας ἀεὶ τῶν πράξεων, ὥστε μηδὲν ἐλλιπὲς γίγνεσθαι τοῖς φιληκόοις τῶν προειρημένων. καὶ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ τοσοῦτον. [Exc. Vat. p. 455—457 M. 91—93 H.]

Ὅτι Ἀσδρούβας ὁ στρατηγὸς Καρχηδονίων κενό- 1
δοξος ἦν καὶ ἀλαζὼν καὶ πολὺ κεχωρισμένος τῆς πραγματικῆς καὶ στρατηγικῆς δυνάμεως. πολλὰ δ' εἰσὶ σημεῖα τῆς ἀκρισίας αὐτοῦ. πρῶτον μὲν γὰρ παρῆν ἐν 2
πανοπλίᾳ, πορφυρίδα θαλαττίαν ἐπιπεπορπημένος, ἡνίκα Γολόσσῃ συνεγίγνετο τῷ τῶν Νομάδων βασιλεῖ, μετὰ μαχαιροφόρων δέκα. ἔπειτα προβὰς ἀπὸ τῶν δέκα 3
ὅσον εἴκοσι πόδας ἀπέστη, καὶ προβεβλημένος τάφρον καὶ χάρακα κατένευε τῷ βασιλεῖ προσιέναι πρὸς αὐτόν, καθῆκον γίγνεσθαι τοὐναντίον. οὐ μὴν ἀλλ' ὁ Γο- 4
λόσσης, ἀφελῶς ἔχων Νομαδικῷ τινι τρόπῳ, μόνος προσῄει πρὸς αὐτόν· καὶ προσεγγίσας ἤρετο τίνα φοβούμενος τὴν πανοπλίαν ἔχων ἥκε. τοῦ δ' εἰπόν- 5
τος ὅτι Ῥωμαίους, Οὐκ ἂν ἄρ', ἔφησεν ὁ Γολόσσης, ἔδωκας σαυτὸν εἰς τὴν πόλιν μηδεμίαν ἔχων ἀνάγκην. πλὴν τί βούλει καὶ τί παρακαλεῖς; φησίν. ὁ δ' 6
Ἀσδρούβας, Ἐγώ, φησί, πρεσβευτήν σε παρακαλῶ γε σθαι πρὸς τὸν στρατηγόν, καὶ πᾶν ἀναδέχεσθαι δυ ποιήσομεν τὸ προσταττόμενον· μόνον ἀπόσχεσθε τῆ ταλαιπώρου πόλεως ταύτης. καὶ ὁ Γολόσσης, 7
Π ικὴν δοκεῖς μοι, φησίν, ἀξίωσιν ἀξιοῦν, ὦ βέλτι· ὑπὲρ ὧν γὰρ ἐξ ἀκεραίου πρεσβευόμενοι ἔτι 8

καθημένων ἐν Ἰτύκῃ Ῥωμαίων οὐκ ἐδύνασθε πεί-
θειν, τίνι λόγῳ νῦν ἀξιοῖς ταῦτά σοι συγχωρεῖσθαι,
περιτετειχισμένος καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
καὶ σχεδὸν ἁπάσας ἀπεγνωκὼς τὰς τῆς σωτηρίας
9 ἐλπίδας; ὁ δ' Ἀσδρούβας ἀγνοεῖν αὐτὸν ἔφη· καὶ
γὰρ ἐπὶ τοῖς ἔξωθεν συμμάχοις ἀκμὴν καλὰς ἐλπίδας
ἔχειν· οὐ γάρ πω τὰ περὶ τοὺς Μαυρουσίους ἠκηκόει
καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπαίθρων δυνάμεων [ὅτι σώζονται]·
καὶ οὐκ ἀπελπίζειν τὰ καθ' αὑτούς· μάλιστα δὲ πε-
ποιθέναι τῇ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ καὶ ταῖς ἐν ἐκείνοις
10 ἐλπίσιν· οὐ γὰρ περιόψεσθαι σφᾶς προφανῶς παρα-
σπονδουμένους, ἀλλὰ πολλὰς δώσειν ἀφορμὰς πρὸς
11 σωτηρίαν. διὸ παρακαλεῖν ἠξίου τὸν στρατηγὸν καὶ
τῶν θεῶν ἕνεκεν καὶ τῆς τύχης φείσασθαι τῆς πό-
λεως, εἰδότα σαφῶς διότι μὴ δυνάμενοι τυχεῖν τού-
του κατασφαγήσονται πρότερον ἢ παραχωρήσουσι
12 ταύτης. τότε μὲν οὖν ταῦτα καὶ παραπλήσια δια-
λεχθέντες ἐχωρίσθησαν, ταξάμενοι μετὰ τρίτην ἡμέ-
2 ραν πάλιν συμπορεύεσθαι· τοῦ δὲ Γολόσσου μετα-
δόντος τῷ στρατηγῷ περὶ τῶν εἰρημένων, γελάσας
ὁ Πόπλιος, Ταῦτα μέλλων ἀξιοῦν, ἔφη, τοιαύτην
καὶ τηλικαύτην ἀσέβειαν εἰς τοὺς αἰχμαλώτους
ἡμῶν ἐνεδείξω, καὶ νῦν ἐπὶ τοῖς θεοῖς τὰς ἐλπί-
δας ἔχεις, παραβεβηκὼς καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώ-
2 πων νόμους; τοῦ δὲ βασιλέως βουλομένου τι προσ-
υπομμνήσκειν τὸν Σκιπίωνα, καὶ μάλιστα διότι δεῖ
3 συντέλειαν ἐπιτίθεσθαι τοῖς πράγμασι· χωρὶς γὰρ
τῶν ἀδήλων καὶ τὴν κατάστασιν τῶν ὑπάτων ἤδη
συνεγγίζειν, ἧς δεῖν ἔφη στοχάζεσθαι, μὴ τοῦ χει-
μῶνος προκαταλαβόντος ἐπελθὼν ἕτερος ἀκονιτὶ λά-
4 βῃ τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ἐκείνου πόνων· καὶ δὴ τού-
των λεγομένων ἐπιστήσας ὁ στρατηγὸς ἐκέλευσεν

ἀναγγέλλειν διότι δίδωσι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῷ καὶ γυναικὶ καὶ τέκνοις καὶ δέκα τῶν συγγενῶν καὶ φίλων οἰκίαις, σὺν δὲ τούτοις δέκα τάλαντα λαβεῖν ἐκ τῶν ἰδίων ὑπαρχόντων καὶ τῶν οἰκετῶν ἑκατὸν οὓς ἂν αἱρῆται. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Γολόσσης ἔχων τὰ φιλάνθρωπα συνήει πρὸς τὸν Ἀσδρούβαν τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν· ὁ δὲ πάλιν ἐξεπορεύετο μετὰ μεγάλης ἀξίας ἐν τῇ πορφυρίδι καὶ τῇ πανοπλίᾳ βάδην, ὥστε τοὺς ἐν ταῖς τραγῳδίαις τυράννους πολύ τι προσοφείλειν. ἦν μὲν οὖν καὶ φύσει σάρκινος, τότε δὲ καὶ κοιλίαν εἰλήφει καὶ τῷ χρώματι παρὰ φύσιν ἐπικεκαυμένος ἦν, ὥστε δοκεῖν ἐν πανηγύρει που διαιτᾶσθαι παραπλησίως τοῖς σιτευτοῖς βουσίν, ἀλλὰ μὴ τηλικούτων καὶ τοιούτων κακῶν προστατεῖν ὧν οὐδ' ἂν ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ διεξιὼν οὐδείς. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ συνῆλθε τῷ βασιλεῖ καὶ διήκουσε τῶν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ προτεινομένων, πολλάκις τὸν μηρὸν πατάξας, τοὺς θεοὺς καὶ τὴν τύχην ἐπικαλεσάμενος, οὐδέποτε ταύτην ἔσεσθαι τὴν ἡμέραν ἔφασκεν ἐν ᾗ συμβήσεται τὸν ἥλιον Ἀσδρούβαν βλέπειν ἅμα καὶ τὴν πατρίδα πυρπολουμένην· καλὸν γὰρ ἐντάφιον εἶναι τοῖς εὖ φρονοῦσι τὴν πατρίδα καὶ τὸ ταύτης πῦρ. ὥσθ' ὅτε μὲν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ τις βλέψειε, θαυμάζειν τὸν ἄνδρα καὶ τὸ μεγαλόψυχον τῶν λόγων, ὅτε δ' εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν πραγμάτων, τὴν ἀγέννειαν καταπλήττεσθαι καὶ τὴν ἀνανδρίαν· ὃς πρῶτον μὲν τῶν ἄλλων πολιτῶν δι[ε]θειρομένων ὁλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ λιμοῦ πότους α[ὐ]τὸς συνῆγε καὶ δευτέρας τραπέζας παρετίθετο πολε[ι]ς καὶ διὰ τῆς ἰδίας εὐεξίας παρεδειγμάτιζε τ[ὴ]ν ἐκείνων ἀτυχίαν· ἄπιστον μὲν γὰρ ἦν τὸ τῶν ἀ[π]ηνησκόντων πλῆθος, ἄπιστον δὲ τὸ τῶν αὐτομο-

13 λούντων καθ' ἡμέραν διὰ τὸν λιμόν· ἔπειτα τοὺς μὲν διαχλευάζων, οἷς δ' ἐννυβρίζων καὶ φονεύων, κατεπλήττετο τοὺς πολλούς, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ συνεῖχε τὴν ἐξουσίαν, ᾗ μόλις ἂν χρήσαιτο τύραννος ἐν εὐτυχούσῃ πόλει, κἂν δεδυστυχηκυίᾳ πατρίδι. 14 διὸ καὶ λίαν δοκῶ καλῶς ἡμῖν εἰρῆσθαι διότι προστάτας πραγμάτων ὁμοιοτέρους τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι τότε καὶ παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὑπαρξάντων 15 οὐκ ἂν εὕροι τις ῥᾳδίως. τοῦτο δ' ἔσται δῆλον, ὅταν ἐκ παραθέσεως τὸν ὑπὲρ ἐκείνων ποιώμεθα λόγον. [Exc. Peir. p. 177—181.]

16 Imperator (Iulianus, oppugnans Pirisaboram Babyloniae urbem), omnes aleae casus inter mutuas clades experiri festinans, cuneatim stipatus densatisque clypeis ab ictu sagittarum defensus, veloci saltu comitantibus promptis prope portam venit hostilem crasso ferro crustatam. Et licet saxis et glande ceterisque telis cum periculo salutis premeretur, fodicare tamen paratos valvarum latera, ut aditum patefacerent, vocibus increpans crebris, non ante discessit quam telorum congerie, quae superiaciebantur, se iam cerneret obruendum. Evasit cum omnibus tamen paucis levius vulneratis ipse innoxius, verecundo rubore suffusus. Legerat enim Æmilianum Scipionem cum historiarum conditore Polybio Megalopolitano Arcade et triginta militibus portam Carthaginis impetu simili subfodisse. Sed fides recepta scriptorum veterum recens factum defendit. Æmilianus enim testudine lapidea tectam successerat portam: sub qua tutus et latens, dum moles saxeas detegunt hostes, urbem nudatam irrupit. Iulianus vero locum patentem aggressus, obumbrata cœli facie fragmentis montium et missilibus, aegre repulsus abscessit. (Ammianus Marcellinus 24, 2, 14—17.)

Ἐπεὶ δὲ παρελθὼν [ὁ Σκιπίων] εἰς τὸ τεῖχος τῶν 17
Καρχηδονίων ἐκ τῆς ἄκρας ἀμυνομένων, [μὴ σὺ] τὴν
διὰ μέσου θάλασσαν οὐ πάνυ βαθεῖαν οὖσαν τοῦ
Πολυβίου συμβουλεύοντος αὐτῷ κατασπεῖραι τριβό-
λους σιδηροῦς ἢ σανίδας ἐμβάλλειν κεντρωτάς, ὅπως
μὴ διαβαίνοντες οἱ πολέμιοι προσμάχωνται τοῖς χώ-
μασιν, ἔφη γελοῖον εἶναι κατειληφότας τὰ τείχη καὶ
τῆς πόλεως ἐντὸς ὄντας εἶτα πράττειν ὅπως οὐ μα-
χοῦνται τοῖς πολεμίοις. [Plut. Apophth. p. 200, A, B.]

Ὅτι τοῦ Ἀσδρούβου τοῦ τῶν Καρχηδονίων στρα- 3
τηγοῦ ἱκέτου παραγενομένου τοῖς τοῦ Σκιπίωνος γό-
νασιν ὁ στρατηγὸς ἐμβλέψας εἰς τοὺς συνόντας,
Ὁρᾶτ', ἔφη, τὴν τύχην, ὦ ἄνδρες, ὡς ἀγαθὴ παρα-
δειγματίζειν ἐστὶ τοὺς ἀλογίστους τῶν ἀνθρώπων.
οὗτός ἐστιν Ἀσδρούβας ὁ νεωστὶ πολλῶν αὐτῷ φι- 2
λανθρώπων προτεινομένων ὑφ' ἡμῶν ἀπαξιῶν, φά-
σκων δὲ κάλλιστον ἐντάφιον εἶναι τὴν πατρίδα καὶ
τὸ ταύτης πῦρ, νῦν πάρεστι μετὰ στεμμάτων δεόμε-
νος ἡμῶν τυχεῖν τῆς ζωῆς καὶ πάσας τὰς ἐλπίδας
ἔχων ἐν ἡμῖν. ἃ τίς οὐκ ἂν ὑπὸ τὴν ὄψιν θεασά- 3
μενος ἐν νῷ λάβοι διότι δεῖ μηδέποτε λέγειν μηδὲ
πράττειν μηδὲν ὑπερήφανον ἄνθρωπον ὄντα; καὶ 4
προελθόντες τινὲς τῶν αὐτομόλων ἐπὶ τὸ πέρας τοῦ
τέγους παρῃτοῦντο τοὺς προμαχομένους ἀνασχεῖν μι-
κρόν· τοῦ δὲ στρατηγοῦ κελεύσαντος ἐπισχεῖν, ἤρ-
ξαντο τὸν Ἀσδρούβαν λοιδορεῖν οἱ μὲν εἰς ἐπιορκίαν,
φάσκοντες αὐτὸν πολλάκις ἐπὶ τῶν ἱερῶν ὀμωμοκέ-
νι ιὴ προλείψειν αὐτούς, οἱ δὲ εἰς ἀνανδρίαν καὶ
κι λου τὴν τῆς ψυχῆς ἀγέννειαν· καὶ ταῦτ' ἐποίουν
μι χλευασμοῦ καὶ λοιδορίας ἀσυρροῦς καὶ δυσμε-
νι

Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἡ γυνὴ θεωροῦσα 5

τὸν Ἀσδρούβαν προκαθήμενον τοῦ στρατηγοῦ προ
θεν ἐκ τῶν αὐτομόλων, αὐτὴ μὲν ἐλευθερίως
σεμνῶς ἠμφιεσμένη, τοὺς δὲ παῖδας ἐν χιτωνίσκ
ἐξ ἑκατέρου τοῦ μέρους προσειληφυῖα ταῖς χερσὶ μ
6 τῶν ἰδίων ἐνδυμάτων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὀνομα
προσεφώνει τὸν Ἀσδρούβαν, τοῦ δ' ἀποσιωπῶν
καὶ νεύοντος εἰς τὴν γῆν τὰς μὲν ἀρχὰς τοὺς θε
ἐπεκαλεῖτο καὶ τῷ στρατηγῷ μεγάλας ἐπαήνει
χάριτας, διότι τὸ μὲν ἐκείνου μέρος οὐκ αὐτὴ μόν
ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα σώζεται· βραχὺ δ' ἐπισχοῦσα
Ἀσδρούβαν ἤρετο πῶς αὐτὸς μὲν . . . . . κ
ἰδίαν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ πορίζοιτο τὴν δωρ
αὖ . . . . . ἀλλ' ὅλον αἰσχίστως κατα
πων τὰ πράγ[ματα καὶ] τοὺς ἀστοὺς αὐτῷ πιστεύ
τας ὑπέλθοι πρὸς τοὺς πολεμίους, πῶς δὲ πρὸς τ
τοις τολμᾷ καθῆσθαι νῦν θαλλοὺς ἔχων πρὸς
. . . . πολλάκις οὐδέποτε ταύτην ἔσεσθαι τὴν ἡμέρ
ἐν ᾗ συμβήσεται τὸν ἥλιον ἅμα καθορᾶν Ἀσδρού
[ξῶντα] καὶ τὴν πατρίδα πυρπολουμένην· οὐ μ
ἀλλ' οὗ ἦν . . ελέ (desunt tredecim circiter litterae)
φυλ. . . . . οὖσαν σὺ πεποίηκας . . . . . .
(deest versus)
. . . ἐπὶ ταῦτα πάλιν (reliqua versus pars deest)
ἑκὼν (reliqua versus pars deest)
θασο (reliqua versus pars deest cum aliis octo, q
rum in sexto fuisse versus Homericos infra ab Appian
memoratos coniicit Heysius)

---

*) Ὁ δὲ Σκιπίων Καρχηδόνα ὁρῶν τότε ἄρδην τελευ
σαν ἐς πανωλεθρίαν ἐσχάτην λέγεται μὲν δακρῦσαι καὶ φ
νερὸς γενέσθαι κλαίων ὑπὲρ πολεμίων· ἐπὶ πολὺ δ' ἔννο
ἐφ' ἑαυτοῦ γενόμενός τε καὶ συνιδὼν ὅτι καὶ πόλεις καὶ ἔθ

τούτου κάλλιον ἔ..... μετ .... καθαπερεὶ τοῦτ' εἴρηται τὸ παρ' [Ὁμήρῳ, ὁ Πόπλιος] ἐπιστρέψας ἐξ αὐτῆς καὶ λαβόμενός μου τῆς δεξιᾶς, ὦ Πολύβιε, ἔφη, καλὸν μέν, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἐγὼ δέδια καὶ πεφόβημαι μήποτέ τις ἄλλος τοῦτο τὸ παράγγελμα δώσει περὶ τῆς ἡμετέρας πατρίδος..... ... πραγματικωτέραν καὶ νουνεχεστέραν οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν· τὸ γὰρ ἐν τοῖς μεγίστοις κατορθώμασι καὶ ταῖς τῶν ἐχθρῶν συμφοραῖς ἔννοιαν λαμβάνειν τῶν οἰκείων πραγμάτων καὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως καὶ καθόλου πρόχειρον ἔχειν ἐν ταῖς ἐπιτυχίαις τὴν τῆς τύχης ἐπισφάλειαν ἀνδρός ἐστι μεγάλου καὶ τελείου καὶ συλλήβδην ἀξίου μνήμης. [Exc. Vat. p. 458—459 M. 93—95 H.]

καὶ ἀρχὰς ἁπάσας δεῖ μεταβαλεῖν, ὥσπερ ἀνθρώπους, δαίμονα, καὶ τοῦτ' ἔπαθε μὲν Ἴλιον, εὐτυχής ποτε πόλις, ἔπαθε δὲ ἡ Ἀσσυρίων καὶ Μήδων καὶ Περσῶν ἐπ' ἐκείνοις ἀρχὴ μεγίστη γενομένη, καὶ ἡ μάλιστα ἔναγχος ἐκλάμψασα ἡ Μακεδόνων, εἴτε ἑκὼν εἴτε προφυγόντος αὐτὸν τοῦδε τοῦ ἔπους (εἰπεῖν),

ἔσσεται ἦμαρ ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.

Πολυβίου δ' αὐτὸν ἐρομένου σὺν παρρησίᾳ, καὶ γὰρ ἦν αὐτοῦ καὶ διδάσκαλος, ὅ,τι βούλοιτο ὁ λόγος, φασὶν οὐ φυλαξάμενον ὀνομάσαι τὴν πατρίδα σαφῶς, ὑπὲρ ἧς ἄρα εἰς τἀνθρώπεια ἀφορῶν ἐδεδίει. καὶ τάδε μὲν Πολύβιος αὐτὸς ἀκούσας συγγράφει. [Appianus Pun. c. 132.] Conf. Diodor. Exc. Vat. 32, 24, et ipse Polybius 18, 18, 13, ubi de Scipione abstinentia agens, quum Carthago caperetur, addit: Ἀλλὰ ὑπὲρ μὲν τούτων οἰκειότερον λαβόντες καιρὸν ποιηθα τὴν ἐπὶ πλεῖον διαστολήν. Polybii verba Kusterus ibat quae Suidas habet v. ἀστάθμητος, vol. 1, p. 616, C, post aliorum anonymorum huius vocabuli exempla addi- hoc item anonymi scriptoris: Καὶ τὸ ποιητικὸν εἰπεῖν,

2 Ὁ δὲ Ἀσδρούβας ἐβουλήθη, τούτῳ συμμίξας καὶ φιλανθρωπηθείς, ἀπελθεῖν εἰς τοὺς ἔξω τόπους. [Suidas v. φιλανθρωπηθεὶς sine nomine.]

ἔσσεται ἦμαρ ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή. καὶ τοῦτο εἰπεῖν τὸ τῶν ἀνθρώπων ἀστάθμητον εἶναι λογιζόμενος. In quibus etsi λογιζόμενος ab omisso λέγεται pendere potuit, ineptum tamen duplex εἰπεῖν, et cuiusvis haec sunt potius quam Polybii, nusquam hoc vocabulo usi, ut delendum iam fuit anonymi ab Suida vv. σεμνομυθοῦσιν et συνέπεσε citatum fragmentum, quod Polybio tribuerat Valesius: Ὁ δὲ σεμνὸς Ἀσδρούβας συνέπεσε τῷ στρατηγῷ πρὸς τὰ γόνατα, ἐπιλελησμένος τῆς μεγαλορρημοσύνης, quum Polybii verba alia fuisse ostendant quae sunt supra 3, 1, p. 127, 10, quantumvis et ipsa ab eclogario deformata, ut et hiatus prodit et illud ἱκέτου παραγενομένου τοῖς τοῦ Σκιπίωνος γόνασιν, pro quo Diodorus 32, 23, προσπεσὼν τοῖς γόνασι. Nam quae 6, p. 128, 12 sunt αὐτὸς μὲν κατ' ἰδίαν παρὰ συστρατηγοῦ παρίζοιτο τὴν δωρέαν, in iis quum παρὰ τοὺ στρατηγοῦ necessario sit scribendum, etiam πορίζοιτο scripsi pro παρίζοιτο et δωρεὰν librarii commentum puto pro σωτηρίαν. Nihilo certior res est de postremo huius libri item ad Hasdrubalem pertinente fragmento, utrum Polybii sit an alius.

FRAGMENTA LIBRI XL.

Ὅτι Πυθέας ἦν μὲν ἀδελφὸς Ἀκαστίδου τοῦ στα- 1
διέως, υἱὸς δὲ Κλεομένους, κακῶς δὲ βεβιωκὼς καὶ
δοκῶν ἑαυτῷ παρακεχρῆσθαι τὴν πρώτην ἡλικίαν, 2
ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν πολιτείαν θρασὺς καὶ πλεονέ-
κτης καὶ δι' Εὐμένους καὶ Φιλεταίρου σεσωματοποιη-
μένος διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας. [Exc. Val. p. 181.]

Polybius Achivus quamvis tunc in Africa cum Sci- 3
pione fuerit, tamen quia domesticam cladem ignorare non potuit, semel in Achaia pugnatum Critolao duce asserit. Diaeum vero adducentem ex Arcadia militem ab eodem Metello prætore oppressum cum exercitu docet. [Orosius 5, 3.]

Ὅτι τοῦ Κριτολάου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν 2
μετηλλαχότος, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐπὰν συμ-
βῇ τι περὶ τὸν ἐνεστῶτα στρατηγόν, τὸν προγεγο-
νότα διαδέχεσθαι τὴν ἀρχήν, ἕως ἂν ἡ καθήκουσα
σύνοδος γένηται τῶν Ἀχαιῶν, ἐπέβαλε τῷ Διαίῳ 2
χειρίζειν καὶ προεστάναι τῶν κοινῶν πραγμάτων.
δι ερ ἐκπέμψας εἰς τὰ Μέγαρα καὶ παραγενόμε- 3
νι εἰς Ἄργος ἔγραψε ταῖς πόλεσι πάσαις τῶν οἰκο-
γ ῦν καὶ παρατρόφων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλι-
κ ς εἰς μυρίους καὶ δισχιλίους ἐλευθεροῦν καὶ
κ πλίσαντας πέμπειν εἰς τὴν Κόρινθον. ἐμέρισε 4

δὲ ταῖς πόλεσι τὴν ἐπιβολὴν τῶν σωμάτων εἰκῇ καὶ
5 ἀνίσως, καθάπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἔπραττεν. οἷς
δ' ἂν ἐλλείπῃ τὸ τῶν παρατρόφων πλῆθος, ἀναπλη-
ροῦν ἔδει τὴν ἑκάστοις καθήκουσαν μοῖραν ἐκ τῶν
6 ἄλλων οἰκετῶν. Θεωρῶν δὲ τὴν ἀπορίαν τὴν ἐν τοῖς
κοινοῖς ἰσχυρὰν οὖσαν διὰ τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους
γεγονότα πόλεμον, ἐπαγγελίας ποιεῖσθαι συννηνάγκαζε
καὶ κατ' ἰδίαν εἰσφέρειν τοὺς εὐπόρους, οὐ μόνον
7 τοὺς ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ τὰς γυναῖκας. ἅμα δὲ τούτοις
παρήγγειλε πανδημεὶ τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις ἀθροί-
8 ζεσθαι μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Κόρινθον. ἐξ ὧν
συνέβαινε γίγνεσθαι τὰς πόλεις πλήρεις ἀκρισίας,
9 ταραχῆς, δυσθυμίας. καὶ τοὺς μὲν ἀπολωλότας
ἐπῄνουν, τοὺς δ' ἐκπορευομένους ἠλέουν, καὶ προσ-
κατεκλάοντο πάντες ὡς ἂν εἰ προορώμενοι τὸ μέλ-
10 λον· τὴν δὲ τῶν οἰκετῶν ἀνάτασιν καὶ τὸν ἐπισυρ-
μὸν βαρέως ἔφερον, ὡς ἂν τῶν μὲν ἠλευθερωμένων
ἄρτι, τῶν δὲ λοιπῶν πρὸς τὴν ἐλπίδα ταύτην μεμε-
11 τεωρισμένων. ἅμα δὲ τούτοις οἱ μὲν ἄνδρες εἰσφέ-
ρειν ἠναγκάζοντο παρὰ τὴν αὐτῶν προαίρεσιν ὅ,τι
τις ἔχειν δόξειεν, αἱ δὲ γυναῖκες ἀφαιρούμεναι
σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἰδίων τέκνων τὸν κόσμον
ὥσπερ ἐπίτηδες εἰς αὐτὸν τὸν ὄλεθρον εἰσέφερον.
3 ἁπάντων δὲ τούτων ἐν ἑνὶ καιρῷ συμβαινόν-
των, ἡ τῶν κατὰ μέρος ἀεὶ προσπιπτόντων κατάπλη-
ξις ἀφῃρεῖτο τῶν ἀνθρώπων τὴν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἐπί-
στασιν καὶ διάληψιν, δι' ἧς ἔμελλον προνοεῖσθαι ὅτι
πάντες εἰς πρόδηλον ὄλεθρον ἄγονται μετὰ τέκνων
2 καὶ γυναικῶν. λοιπόν, οἷον ὑπὸ χειμάρρου τινὸς
λάβρου προωθούμενοι καὶ φερόμενοι μετὰ βίας, ἐπη-
κολούθουν τῇ τοῦ προεστῶτος ἀνοίᾳ καὶ παρακοπῇ.
3 Ἠλεῖοι μὲν γὰρ καὶ Μεσσήνιοι κατὰ χώραν ἔμειναν,

προσδοκῶντες τὸν ἀπὸ τοῦ στόλου κίνδυνον· οὓς
οὐδὲν ἂν τῶν παρόντων ὤνησεν, εἴπερ ἐφάνη τὸ
νέφος ἐκεῖνο κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν. Πατρεῖς 4
δὲ καὶ τὸ μετὰ τούτων συντελικὸν βραχεῖ χρόνῳ
πρότερον ἐπταίκει κατὰ τὴν Φωκίδα, καὶ ἦν τὸ συμ-
βαῖνον πολλῷ τῶν κατὰ Πελοπόννησον ἐλεεινότερον.
οἱ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ζῆν παραλόγως αὐτοὺς ἐξῆγον, οἱ 5
δὲ ἔφευγον ἐκ τῶν πόλεων ἀνοδίαις, πρὸς οὐδὲν
ὡρισμένον ποιούμενοι τὴν ἀναχώρησιν διὰ τὴν ἔκ-
πληξιν τῶν γιγνομένων ἐν ταῖς πόλεσι. καὶ οἱ μὲν 6
ἦγον ἐκδώσοντες ἀλλήλους τοῖς πολεμίοις ὡς ἀλλο-
τρίους γεγονότας Ῥωμαίων, οἱ δὲ ἐμήνυον καὶ κατη-
γόρουν τῶν πέλας, οὐδενὸς ἐπιζητοῦντος κατὰ τὸ
παρὸν τὴν τοιαύτην χρείαν· οἱ δὲ μεθ' ἱκετηρίας
ἀπήντων, ὁμολογοῦντες παρεσπονδηκέναι καὶ πυν-
θανόμενοι τί δεῖ πάσχειν, μηδέπω μηδενὸς ἐπιζη-
τοῦντος λόγον ὑπὲρ τούτων. πάντα δ' ἦν πλήρη 7
ἀρχομένης φαρμακείας τῶν ῥιπτούντων ἑαυτοὺς εἰς
τὰ φρέατα καὶ κατὰ κρημνῶν, ὥστε κατὰ τὴν παροι-
μίαν κἂν ἐχθρὸν ἐλεῆσαι θεασάμενον τὴν τότε περι-
πέτειαν τῆς Ἑλλάδος. τὸν μὲν γὰρ πρὸ τοῦ χρόνον 8
ἐσφάλλοντο καὶ τοῖς ὅλοις ἔπταιον ἐνίοτε, ποτὲ μὲν
ὑπὲρ πραγμάτων διαφερόμενοι, ποτὲ δὲ παρασπον-
δούμενοι διὰ τῶν μονάρχων· κατὰ δὲ τοὺς νῦν λε- 9
γομένους καιροὺς ἠτύχησαν ἀτυχίαν ὁμολογουμένην
διὰ τὴν τῶν προεστώτων ἀβουλίαν καὶ διὰ τὴν ἰδίαν
ἄνοιαν. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐκλιπόντες πανδημεὶ τὴν πό- 10
λ ἔρημον τελέως κατέλιπον· ἐν οἷς καὶ Πυθέας
ε Πελοποννησον ἀποχωρήσας μετὰ γυναικὸς καὶ
τ τέκνων ἠλᾶτο κατὰ τῆς χώρας. [Exc. Val. p. 181
- 85.]

Παράδοξος αὐτῷ ἐφάνη ἡ ἀπάντησις τῶν πολε- 3ª

μίων. ἀλλά μοι δοκεῖ κατὰ τὴν παροιμίαν κενὰ κενοὶ λογίζονται. λοιπὸν εἰκότως τοῖς τοιούτοις τὰ πρόδηλα παράδοξα φαίνονται.

Καὶ ἐβουλεύετο περὶ τῆς εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς, ὅμοιον ποιῶν ὡς εἴ τις ἄπειρος ὑπάρχων τοῦ νεῖν καὶ μέλλων αὐτὸν ῥιπτεῖν εἰς τὸ πέλαγος περὶ μὲν τοῦ ῥῖψαι μὴ βουλεύοιτο, ῥίψας δὲ διανοοῖτο περὶ τοῦ πῶς ἂν ἐκνήξαιτο πρὸς τὴν γῆν. [Exc. Vat. p. 459 M. 95 H.]

4 Ὅτι τοῦ Διαίου παρόντος εἰς τὴν Κόρινθον, καθεσταμένου στρατηγοῦ διὰ τῶν πολλῶν, ἦκον οἱ
2 περὶ τὸν Ἀνδρωνίδαν παρὰ τοῦ Καικιλίου· καθ' ὧν προδιαδοὺς τὴν φήμην ὡς συμφρονούντων τοῖς ἐχθροῖς, παρέβαλε τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ὅχλοις, ὥστε
3 μετὰ πάσης ὕβρεως συλληφθέντας ἀπαχθῆναι δεδε-
4 μένους. ἦκε δὲ καὶ Φίλων ὁ Θετταλὸς πολλὰ φιλάνθρωπα τοῖς Ἀχαιοῖς προτείνων· ὧν ἀκούοντες συνέπραξάν τινες τῶν ἐκ τῆς χώρας, ἐν οἷς ἦν καὶ Στρατίος ἤδη γηραιὸς ὤν, ὃς ἐμπλεκόμενος καὶ λιπαρῶν ἐδεῖτο τοῦ Διαίου πεισθῆναι τοῖς ὑπὸ τοῦ Καικιλίου
5 προτεινομένοις. οἱ δὲ συνεδρεύσαντες τοῖς μὲν ὑπὸ
6 τοῦ Φίλωνος λεγομένοις οὐ προσεῖχον· οὐκ ἐνόμισαν γὰρ κοινὴν εἶναι τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ σφέτερον συμφέρον καὶ τὴν αὐτῶν ἀσφάλειαν ἐν πλείστῳ τιθεμένων ταῦτα λέγειν. πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν ἐνεστώτων, εἰ καὶ πάντων
7 ἅμα διήμαρτον. σαφῶς γὰρ σφίσι τὰ πεπραγμένα συνειδότες οὐδαμῶς ἐδύναντο πιστεῦσαι διότι τύχοιεν
8 ἄν τινος ἐλέου παρὰ Ῥωμαίων. τὸ δ' ὑπὲρ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας παθεῖν ὅ,τι δέοι γενναίως οὐδ' ἐν νῷ καθάπαξ ἐλάμβανον· ὅπερ ἦν ἀνδρῶν φιλοδόξων καὶ προστατεῖν φασκόντων

τῆς Ἑλλάδος. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἔμελλε καὶ πόθεν πα- 9
ραστήσεσθαι τοῦτο τὸ φρόνημα τοῖς προειρημένοις;
ἦσαν γὰρ οἱ βουλευόμενοι Λίαιος καὶ Λαμόκριτος,
ἅρτι τῆς καθόδου τετευχὼς διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀκρι-
βσίαν, σὺν δὲ τούτοις Ἀλκαμένης, Θεοδέκτης, Ἀρχι-
κράτης. ὑπὲρ ὧν, τίνες ἦσαν καὶ τίνα φύσιν ἕκαστος 10
εἶχε καὶ τίνα προαίρεσιν καὶ βίον, εἴρηται διὰ πλειό-
νων. [Exc. Val. p. 185 – 186.]

Ὅθεν ἐν τοιούτοις ὄντος τοῦ διαβουλίου καὶ τὸ 5
δτέλος ἀκόλουθον ἐξέβη τῶν δοξάντων. παραυτίκα 2
μὲν οὖν συνέκλεισαν οὐ μόνον τοὺς περὶ τὸν Ἀνδρω-
νίδαν καὶ Λάγιον, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποστράτηγον Σω-
σικράτη, ἐπενέγκαντες αἰτίαν ὅτι προστατήσαι τοῦ
διαβουλίου καὶ συναποφήναιτο πέμπειν πρὸς τὸν
ιδ Καικίλιον καὶ συλλήβδην πάντων εἴη τῶν κακῶν
αἴτιος· εἰς δὲ τὴν ἐπαύριον καθίσαντες δικαστὰς 3
τοῦ μὲν Σωσικράτους κατεδίκασαν θάνατον, καὶ δή-
σαντες καὶ στρεβλοῦντες προσεκαρτέρουν, ἕως διέ-
φθειραν τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲν εἰπόντα τῶν ἐκείνοις
κ προσδοκωμένων. τὸν δὲ Λάγιον καὶ τὸν Ἀνδρωνί- 4
δαν καὶ τὸν Ἄρχιππον ἀφῆκαν, ἅμα μὲν τοῦ πλή-
θους εἰς ἐπίστασιν παραγενομένου διὰ τὴν εἰς τὸν
Σωσικράτη παρανομίαν, ἅμα δὲ τοῦ Διαίου λαβόν-
τος παρὰ μὲν Ἀνδρωνίδου τάλαντον, παρὰ δὲ Ἀρ-
κχίππου τετταράκοντα μνᾶς. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοῦ σκάμ- 5
ματος ὢν τὸ δὴ λεγόμενον ἐδύνατο λῆξαι τῆς περὶ
τοῦτο τὸ μέρος ἀναισχυντίας καὶ παρανομίας ὁ προει-
ρ ένος. παραπλήσια δὲ τούτοις ἔπραξε καὶ βραχεῖ 6
χ νῳ πρότερον εἰς Φιλῖνον τὸν Κορίνθιον· προθεὶς
λγ αἰτίαν ὅτι διαπέμπεται πρὸς Μεναλκίδαν καὶ τὰ
Ἰ μαίων φρονεῖ, τόν τε Φιλῖνον καὶ τοὺς υἱοὺς
α οὗ μαστιγῶν καὶ στρεβλῶν ἐν συνόψει πάντας

ἀλλήλων οὐ πρότερον ἔληξε πρὶν ἢ διέφθειρε τὰ
7 μειράκια καὶ τὸν Φιλῖνον. τοιαύτης δὲ τῆς ἀνοίας
καὶ τῆς ἀκρισίας συμβαινούσης περὶ πάντας οἵαν
οὐδ' ἂν ἐν βαρβάροις εὕροι τις ῥᾳδίως, δῆλον ὡς
εἰκότως ἄν τις ἐπιζητήσειε πῶς οὐκ ἄρδην ἀπώλοντο
8 πάντες. ἐγὼ γὰρ ἂν εἴποιμι διότι δοκεῖ μοι καθά-
περ ἂν εἰ τύχη τις ἀντερεῖσαι πανοῦργος καὶ τεχνικὴ
πρὸς τὴν ἄνοιαν καὶ μανίαν τῶν ἡγουμένων, ἥτις
ἐξωθουμένη πάντῃ καὶ πάντως ὑπὸ τῆς ἀνοίας τῶν
προεστώτων, βουλομένη δὲ κατὰ πάντα τρόπον σώ-
ζειν τοὺς Ἀχαιούς, ἐπὶ τὸ καταλειπόμενον ἦλθεν,
9 ὥσπερ ἀγαθὸς παλαιστής. τοῦτο δ' ἦν τὸ ταχέως σφῆ-
λαι καὶ ῥᾳδίως ἡττῆσαι τοὺς Ἕλληνας· ὅπερ ἐποίησε.
10 διὰ γὰρ τοῦτο συνέβη μήτε τὴν Ῥωμαίων ὀργὴν καὶ
θυμὸν ἐκκαυθῆναι πορρωτέρω, μηδ' ἐλθεῖν τὰς ἐκ
τῆς Λιβύης δυνάμεις, μήτε τοὺς προεστῶτας, ὄντας
μὲν οἵους εἶπον, ἐπιλαβομένους δὲ προτερήματος,
ἀποδείξασθαι τὴν αὑτῶν ἀσέβειαν εἰς τοὺς ὁμοφύ-
11 λους. τί γὰρ εἰκὸς ἦν πρᾶξαι τούτους κατὰ τῶν
ἰδίων ἐπιλαβομένους ἀφορμῆς τινος ἢ προτερήμα-
τος δῆλόν ἐστιν ἐκ τῶν προειρημένων διὰ τὸ κατὰ
12 λόγον. ἅπαντες δὲ τότε τὴν παροιμίαν ταύτην διὰ
στόματος εἶχον, ὡς Εἰ μὴ ταχέως ἀπωλόμεθα, οὐκ
ἂν ἐσώθημεν. [Exc. Val. p. 186—189. 5. οὐδὲ — πα-
ρανομίας ὁ Λίαιος ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν, et 12.
Ὅτι τῶν Ἀχαιῶν ἀπολομένων ὑπὸ Λιαίου παροιμία
τις ἐξηνέχθη ὡς — ἐσώθημεν, ὡς ἂν εἰ, εἰ μὴ οἱ
κακοὶ ἀπώλοντο, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς διεσέσωστο Exc.
Vat. p. 459 M. 95 H.]

6 Ὅτι Αὔλος Ποστόμιος ἄξιος γέγονεν ἐπισημα-
2 σίας ἀπεντεῦθεν. οἰκίας μὲν γὰρ ἦν καὶ γένους
πρώτου, κατὰ δὲ τὴν ἰδίαν φύσιν στωμύλος καὶ

λάλος καὶ πέρπερος διαφερόντως. ἐπιθυμήσας δὲ 3
εὐθέως ἐκ παίδων τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς καὶ δια-
λέκτου πολὺς μὲν ἦν ἐν τούτοις καὶ κατακορής·
ὥστε δι' ἐκεῖνον καὶ τὴν αἵρεσιν τὴν Ἑλληνικὴν
προσκόψαι τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἀξιολογωτά-
τοις τῶν Ῥωμαίων, τέλος δὲ καὶ ποίημα γράφειν 4
καὶ πραγματικὴν ἱστορίαν ἐνεχείρησεν, ἐν ᾗ διὰ τοῦ
προοιμίου παρεκάλει τοὺς ἐντυγχάνοντας συγγνώμην
ἔχειν, ἐὰν Ῥωμαῖος ὢν μὴ δύνηται κατακρατεῖν τῆς
Ἑλληνικῆς διαλέκτου καὶ τῆς κατὰ τὸν χειρισμὸν οἰ-
κονομίας. πρὸς ὃν οἰκείως ἀπηντηκέναι δοκεῖ Μάρ- 5
κος Πόρκιος Κάτων· θαυμάζειν γὰρ ἔφη πρός τινα
λόγον ποιεῖται τοιαύτην παραίτησιν. εἰ μὲν γὰρ 6
αὐτῷ τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον συνέταττε
γράφειν ἱστορίαν, ἴσως ἔδει προφέρεσθαι ταῦτα καὶ
παραιτεῖσθαι· μηδεμιᾶς δ' ἀνάγκης οὔσης ἐθελον- 7
τὴν ἀπογράψασθαι, κἄπειτα παραιτεῖσθαι συγγνώ-
μην ἔχειν, ἐὰν βαρβαρίζῃ, τῆς ἀπάσης ἀτοπίας εἶναι
σημεῖον καὶ παραπλήσιον ὡς ἂν εἴ τις εἰς τοὺς γυ- 8
μικοὺς ἀγῶνας ἀπογραψάμενος πυγμὴν ἢ παγκρά-
τιον, παρελθὼν εἰς τὸ στάδιον, ὅτε δέοι μάχεσθαι,
παραιτοῖτο τοὺς θεωμένους συγγνώμην ἔχειν, ἐὰν
μὴ δύνηται μήτε τὸν πόνον ὑπομένειν μήτε τὰς πλη-
γάς. δῆλον γὰρ ὡς εἰκὸς γέλωτα τὸν τοιοῦτον ὀφλεῖν 9
καὶ τὴν δίκην ἐκ χειρὸς λαμβάνειν· ὅπερ ἔδει καὶ
τοὺς τοιούτους ἱστοριογράφους, ἵνα μὴ κατετόλμων
τοῦ καλῶς ἔχοντος. παραπλησίως δὲ καὶ κατὰ τὸν 10
λοιπὸν βίον ἐζηλώκει τὰ χείριστα τῶν Ἑλληνικῶν.
καὶ γὰρ φιλήδονος ἦν καὶ φυγόπονος. τοῦτο δ' 11
ἔσται δῆλον ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνεστώτων· ὃς πρῶτος
πα[illegible]ν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις, καθ' ὃν
καὶ [illegible] συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἐν Φωκίδι μάχην,

σκηψάμενος ἀσθένειαν εἰς Θήβας ἀνεχώρησε χάριν
12 τοῦ μὴ μετασχεῖν τοῦ κινδύνου· συντελεσθείσης δὲ
τῆς μάχης πρῶτος ἔγραψε τῇ συγκλήτῳ περὶ τοῦ
κατορθώματος, προσδιασαφῶν τὰ κατὰ μέρος, ὡς
μετεσχηκὼς αὐτὸς τῶν ἀγώνων. [Exc. Val. p. 189
—190.]

7 Πολύβιος δὲ τὰ συμβάντα περὶ τὴν ἅλωσιν (τῆς
Κορίνθου) ἐν οἴκτου μέρει λέγων προστίθησι καὶ
τὴν στρατιωτικὴν ὀλιγωρίαν τὴν περὶ τὰ τῶν τεχνῶν
2 ἔργα καὶ τὰ ἀναθήματα. φησὶ γὰρ ἰδεῖν παρὼν ἐρ-
ριμμένους πίνακας ἐπ' ἐδάφους, πεττεύοντας δὲ τοὺς
3 στρατιώτας ἐπὶ τούτων. ὀνομάζει δ' αὐτῶν Ἀρι-
στείδου γραφὴν τοῦ Διονύσου, ἐφ' οὗ τινες εἰρῆσθαι
φασι τὸ Οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, καὶ τὸν Ἡρακλέα
τὸν καταπονούμενον τῷ τῆς Δηιανείρας χιτῶνι.
[Strabo 8, p. 381.]

7ª Ὅτι διὰ τὴν προϋπάρχουσαν τοῦ πλήθους πρὸς
Φιλοποίμενα εὔνοιαν οὐ καθεῖλον τὰς εἰκόνας αὐτοῦ
ἐν πόλεσί τισιν οὔσας· οὕτω μοι δοκεῖ πᾶν τὸ γιγνό-
μενον ἀληθινῶς ἐνεργάζεσθαί τινα δυσεξάλειπτον
εὔνοιαν τοῖς εὖ παθοῦσι. — διὸ καὶ δικαίως ἄν
εἴποι τις τὸ περιφερόμενον, οὐ θύρᾳ τὸ δὴ λεγόμε-
νον, ἀλλ' ἀμφόδῳ διέψευσται. [Exc. Vat. p. 459—460
M. 95 H.]

8 Οὐσῶν δὲ πολλῶν μὲν εἰκόνων τοῦ Φιλοποίμε-
νος, μεγάλων δὲ τιμῶν, ἃς αἱ πόλεις ἐψηφίσαντο,
2 Ῥωμαῖος ἀνὴρ ἐν τοῖς περὶ Κόρινθον ἀτυχήμασι τῆς
Ἑλλάδος ἐπεχείρησεν ἀνελεῖν ἁπάσας καὶ διώκειν
αὐτόν, ἐνδεικνύμενος ὥσπερ ἔτι ζῶντα Ῥωμαίοις
3 πολέμιον καὶ κακόνουν γενέσθαι. λόγων δὲ λεχθέν-
των καὶ Πολυβίου πρὸς τὸν συκοφάντην ἀντειπόν-

ος, οὔθ' ὁ Μόμμιος οὔθ' οἱ πρέσβεις ὑπέμειναν ἐνδρὸς ἐνδόξου τιμὰς ἀφανίσαι. [Plut. Philop. c. 21.]

Ἐπεβάλετο (ὁ Πολύβιος) διδάσκειν διὰ πλειό- 4
νων ἀκολούθως τοῖς ἐν ἀρχαῖς ἡμῖν εἰρημένοις περὶ ἀνδρός. ταῦτα δ' ἦν ὅτι διαφέροιτο μὲν πρὸς Ῥω- 5
μαίους πολλάκις ὑπὲρ τῶν ἐπιταττομένων, διαφέροιτο δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἐφ' ὅσον διδάσκειν καὶ πείθειν ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων, οὐδὲ τοῦτο ποιεῖν εἰκῇ. πεῖραν δὲ τῆς προαιρέσεως αὐτὸν ἀληθινὴν ἔφη καὶ 6
τὸ δὴ λεγόμενον ἐκ πυρὸς παρεσχῆσθαι χάριν κατὰ τοὺς Φιλιππικοὺς καὶ κατὰ τοὺς Ἀντιοχικοὺς καιρούς· πλείστην γὰρ ἔχοντα ῥοπὴν τότε τῶν Ἑλλή- 7
νων καὶ διὰ τὴν αὑτοῦ δύναμιν καὶ τὴν τῶν Ἀχαιῶν ἀληθινώτατα διατετηρηκέναι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν, μετασχόντα τοῦ δόγματος τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐν ᾧ 8
τετραμήνῳ πρότερον τῆς Ῥωμαίων διαβάσεως Ἀντιόχῳ καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς τὸν ἀπὸ τῆς χώρας πόλεμον ἐξήνεγκαν, τῶν ἄλλων Ἑλλήνων σχεδὸν ἁπάντων ἀπηλλοτριωμένων τῆς Ῥωμαίων φιλίας. ὧν οἱ δέκα 9
διακούσαντες, καὶ τὴν προαίρεσιν ἀποδεξάμενοι τοῦ λέγοντος, συνεχώρησαν καταμόνους αὐτῷ τὰς τιμὰς ὑπάρχειν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι. λαβόμενος δὲ τῆς 10
ἀφορμῆς ταύτης Πολύβιος τὰς εἰκόνας ἠτήσατο τὸν στρατηγόν, καίπερ ἤδη μετακεκομισμένας εἰς Ἀκαρνανίαν ἐκ Πελοποννήσου, λέγω δὲ τὴν Ἀχαιοῦ καὶ τὴν Ἀράτου καὶ Φιλοποίμενος. ἐφ' οἷς ἀγασθὲν τὸ 11
πλῆθος αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν ἔστησεν αὐτοῦ λιθίνην εἰκόνα.

Ὅτι μετὰ τὴν κατάστασιν τῶν δέκα, ἣν ἐποιή- 9
σαντο ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, οὗτοι οἱ δέκα τῷ ταμίᾳ τῷ μέλλοι—ι πωλεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ Διαίου συνέταξαν ὅ,τι πο ἂν ἐκλέξασθαι βουληθῇ τῶν ὑπαρχόντων ὁ

Πολύβιος, ὑφελόντα καὶ δόντα δωρεὰν τἄλλα πωλεῖν
2 τοῖς ὠνουμένοις. ὁ δὲ προειρημένος τοσοῦτον ἀπέσχ
τοῦ προσδέξασθαί τι τῶν τοιούτων ὡς καὶ τοὺς φί-
λους παρεκάλεσε καθόλου μηδενὸς ἐπιθυμῆσαι τῶν
3 ὑπὸ τοῦ ταμίου πωλουμένων. συνέβαινε γὰρ τοῦ-
τον ἐπιπορευόμενον τὰς πόλεις πάντων τῶν τῷ Διαί
κοινωνησάντων πωλεῖν τὰς οὐσίας, τῶν καὶ κατα
4 κριθέντων, ὅσοι μὴ παῖδας ἢ γονέας εἶχον. ὧν τινὲ
μὲν οὐ προσέσχον, οἱ δὲ κατακολουθήσαντες τῇ συμ
βουλίᾳ καλλίστην δόξαν ἐξηνέγκαντο παρὰ τοῖς πο
λίταις.

10 Ταῦτα δὲ διοικήσαντες ἐν ἓξ μησὶν οἱ δέκα [καὶ]
τῆς ἐαρινῆς ὥρας ἐνισταμένης ἀπέπλευσαν εἰς τὴ
Ἰταλίαν, καλὸν δεῖγμα τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως
2 ἀπολελοιπότες πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν. [ἐνετείλαντο δὲ
τῷ Πολυβίῳ χωριζόμενοι τὰς πόλεις ἐπιπορευθῆναι
καὶ περὶ ὧν οἱ ἄνθρωποι ἀμφιβάλλουσι διευκρινῆσαι
μέχρι οὗ συνήθειαν ἔχωσι τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς νό-
3 μοις. ὃ δὴ καὶ μετά τινα χρόνον ἐποίησε [πρὸς τοῦ
τοὺς ἀνθρώπους στέρξαι τὴν δεδομένην πολιτείαν κα
μηδὲν ἀπόρημα μήτε κατ' ἰδίαν μήτε κατὰ κοινὸν ἐ
4 τῶν νόμων γενέσθαι περὶ μηδενός. διὸ καὶ καθόλου
μὲν ἐξ ἀρχῆς ἀποδεχόμενοι καὶ τιμῶντες τὸν ἄνδρα
περὶ τοὺς ἐσχάτους καιροὺς καὶ τὰς προειρημένας
πράξεις εὐδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον ταῖς με-
γίσταις τιμαῖς ἐτίμησαν αὐτὸν κατὰ πόλεις καὶ ζῶντα
5 καὶ μεταλλάξαντα. πάντες δ' ἔκριναν κατὰ λόγον
τοῦτο ποιεῖν· μὴ γὰρ ἐξεργασαμένου τούτου καὶ γρά-
ψαντος τοὺς περὶ τῆς κοινῆς δικαιοδοσίας νόμους
6 ἄκριτα πάντα ἦν καὶ πολλῆς γέμοντα ταραχῆς. διὸ
καὶ τοῦτο κάλλιστον Πολυβίῳ πεπρᾶχθαι νομιστέον
πάντων τῶν προειρημένων.]

Ὅτι ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων μετὰ τὸ χωρισθῆναι 11
Ἀχαΐας τὸ συνέδριον, ἐπισκευάσας τὸν ἐν Ἰσθμῷ
πον καὶ κοσμήσας τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Δελφοῖς
εών, ταῖς ἑξῆς ἡμέραις ἐπεπορεύετο τὰς πόλεις, τι-
ώμενος ἐν ἑκάστῃ καὶ τυγχάνων τῆς ἁρμοζούσης
ρίτος. εἰκότως δὲ τιμᾶσθαι συνέβαινεν αὐτὸν καὶ 2
οινῇ καὶ κατ' ἰδίαν· καὶ γὰρ ἐγκρατῶς καὶ καθα- 3
ῶς ἀνεστράφη, καὶ πράως ἐχρήσατο τοῖς ὅλοις
ράγμασι, μέγαν καιρὸν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἔχων καὶ
εγάλην ἐξουσίαν. καὶ γὰρ ἐν οἷς ἐδόκει παρεορα- 4
έναι τι τῶν καθηκόντων, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐφαίνετο δι'
αυτὸν τοῦτο πεποιηκέναι, διὰ δὲ τοὺς παρακειμέ-
ους φίλους. τοῦτο δ' ἦν καταφανέστατον ἐν τοῖς 5
ῶν Χαλκιδέων ἱππεῦσιν, οὓς ἀνεῖλεν.

Ὅτι Πτολεμαῖος ὁ τῆς Συρίας βασιλεὺς κατὰ 12
ὸν πόλεμον πληγεὶς ἐτελεύτησε τὸν βίον, κατὰ 2
μέν τινας μεγάλων ἐπαίνων καὶ τιμῆς ὢν ἄξιος,
κατὰ δέ τινας τοὐναντίον. πρᾷος μὲν γὰρ ἦν καὶ 3
ρηστός, εἰ καί τις ἄλλος τῶν προγεγονότων βασι-
λέων. σημεῖον δὲ τούτου μέγιστον· ὃς πρῶτον μὲν 4
οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ φίλων ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἐγκλημά-
των ἐπανείλετο· δοκῶ δὲ μηδὲ τῶν ἄλλων Ἀλεξαν-
δρέων μηδένα δι' ἐκεῖνον ἀποθανεῖν· ἔπειτα δόξας 5
ἐκπεσεῖν ἐκ τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τἀδελφοῦ τὸ μὲν πρῶτον
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαβὼν κατ' αὐτοῦ καιρὸν ὁμολογού-
μενον ἀμνησικάκητον ἐποιήσατο τὴν ἁμαρτίαν· μετὰ 6
δὲ ταῦτα πάλιν ἐπιβουλεύσαντος τῇ Κύπρῳ κύριος
γε ενος ἐν Λαπήθῳ τοῦ σώματος ἅμα καὶ τῆς
ψη ης αὐτοῦ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ κολάζειν ὡς ἐχθρὸν
ῶι καὶ δωρεὰς προσέθηκε παρὰ τὰς πρότερον ὑπαρ-
χ ας αὐτῷ κατὰ συνθήκας καὶ τὴν θυγατέρα δώ-
σι πέσχετο. κατὰ μέντοι γε τὰς ἐπιτυχίας καὶ 7

κατορθώσεις ἐξελύετο τῇ ψυχῇ, καί τις οἷον ἀσωτία καὶ ῥᾳθυμία περὶ αὐτὸν Αἰγυπτιακὴ συνέβαινεν· καὶ κατὰ τὰς τοιαύτας διαθέσεις εἰς περιπετείας ἐνέπτεν. [Exc. Val. p. 190—197.]

13 [Ὅτι ὁ Πολύβιός φησι κατὰ τὸ τέλος τῆς συγγραφῆς·] Ταῦτα μὲν οὖν ἡμεῖς καταπράξαντες ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπανήλθομεν ὡς ἂν εἰ κεφάλαιά τινα τῶν προπεπολιτευμένων κατειργασμένοι, χάριν ἀξίαν τῆς 2 πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίας. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς θεοῖς εὐχὰς ποιούμεθα τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ζωῆς ἐν τού- 3 τοις καὶ ἐπὶ τούτων διαμεῖναι, θεωροῦντες τὴν τύχην ὡς ἔστιν ἀγαθὴ φθονῆσαι τοῖς ἀνθρώποις καὶ μάλιστα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἰσχύειν καθ' ὅ τις ἂν δοκῇ μάλιστα μακαρίζεσθαι καὶ κατορθοῦν ἐν τῷ [βίῳ]. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω γενέσθαι συνέπεσεν.

14 Ἡμεῖς δὲ παραγεγονότες ἐπὶ τὸ τέρμα τῆς ὅλης πραγματείας βουλόμεθα προσαναμνήσαντες τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς προεκθέσεως ἧς ἐποιησάμεθα καταβαλόμενοι τὴν ἱστορίαν συγκεφαλαιώσασθαι τὴν ὅλην ὑπόθεσιν, οἰκειώσαντες τὴν ἀρχὴν τῷ τέλει καὶ κα- 2 θόλου καὶ κατὰ μέρος. ἐξεθέμεθα τοιγαροῦν ἐν ἀρχαῖς ὅτι τῆς μὲν προκατασκευῆς ποιησόμεθα τὴν ἀρχὴν ἀφ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπεν· ἐπιδραμόντες δὲ κεφαλαιωδῶς τὰς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν καὶ Λιβύην πράξεις, ἐπειδὴ περὶ μόνων τῶν τόπων τού- 3 των κἀκεῖνος πεποίηται τὴν ἱστορίαν, ὅτ' ἀνήλθομεν ἐπὶ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς Ἀννίβας μὲν παρέλαβε τὰς Καρχηδόνος δυνάμεις, ὁ δὲ Δημητρίου Φίλιππος τὴν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείαν, Κλεομένης δ' ὁ Σπαρτιάτης ἔφυγεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἅμα δὲ τούτοις Ἀντίοχος μὲν τὴν ἐν τῇ Συρίᾳ βασιλείαν διεδέδεκτο, Πτολεμαῖος δὲ τὴν κατ' Αἴγυπτον ὁ κληθεὶς Φιλο-

πάτωρ, ἐπηγγειλάμεθα διότι πάλιν ἀπὸ τούτων τῶν 4
καιρῶν ἀρξάμενοι καθ' οὓς ἦν ὀλυμπιὰς ἑνάτη καὶ
τριακοστὴ πρὸς ταῖς ἑκατόν, διέξιμεν τὰς κοινὰς τῆς
οἰκουμένης πράξεις, περιγράφοντες κατ' ὀλυμπιάδας
καὶ διαιροῦντες κατὰ ἔτος καὶ συγκρίνοντες ἐκ πα-
ραβολῆς τὰς καταλλήλους ἕως τῆς Καρχηδόνος ἁλώ-
σεως καὶ τῆς Ἀχαιῶν καὶ Ῥωμαίων περὶ τὸν Ἰσθμὸν
μάχης, ἔτι δὲ τῆς ἐπιγενομένης ἐκ τούτων ἀποκατα-
στάσεως περὶ τοὺς Ἕλληνας. ἐξ ὧν τὸ κάλλιστον 5
ἔφαμεν, ἅμα δ' ὠφελιμώτατον περιγενέσθαι τοῖς
φιλομαθοῦσι· τοῦτο δ' ἦν τὸ γνῶναι πῶς καὶ τίνι
γένει πολιτείας ἐπικρατηθέντα σχεδὸν ἅπαντα τὰ
κατὰ τὴν οἰκουμένην ὑπὸ μίαν ἀρχὴν ἔπεσε τὴν Ῥω-
μαίων, ὃ πρότερον οὐχ εὑρίσκεται γεγονός. τούτων 6
δὴ πάντων ἡμῖν ἐπιτετελεσμένων λείπεται διασαφῆ-
σαι τοὺς χρόνους τοὺς περιειλημμένους ὑπὸ τῆς ἱστο-
ρίας καὶ τὸ πλῆθος τῶν βίβλων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς
ὅλης πραγματείας. [Exc. Vat. p. 460 — 461 M. 95
— 96 H. *)]

*) Qui post *πραγματείας* addidit: [*Ζήτει*] *τὸν μ΄ λόγον ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς τι ἐξεῦρε. Τέλος τῆς Πολυβίου ἱστορίας λόγου λθ΄. Περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμάτων*, cum hac annotatione ad illud *Ζήτει*: „Huc revocavi Epitomatoris notam, quam descriptor deorsum traxit ad v. 27.“ Hoc est verba *τὸν μ λόγον* post *λόγου λθ΄*, ubi *τὸν μ̄ λόγον* positum conspicitur in tabula aere expressa ante Maii vol. 2, qui in editione p. 461: *ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς* (male omisso *τί* (sic), quod est in tabula) *ἐξεῦρε* [*ζήτει*] *τὸν μ΄ λόγον. Τέλος τῆς Πολυβίου ἱστορίας λόγου λθ΄. Περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμάτων*, cum hac annotatione: „Vocabulum *ζήτει* a me scribitur. Namque ante *μ΄* [dicere debebat *τὸν μ*] *λόγον* est quidam vel ornatus vel nexus litterarius, quem non explico, sed tamen in aerea tabula, cum paginae huius extrema parte, incidendum curavi“. Nexus autem ille nihil est nisi signum quo verba *τὸν μ̄ λόγον* po-

nenda fuisse indicatur ante *ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς τί ἐξεῦρε*, neque conferendus cum lineola inter duo puncta, de qua Bastius Comment. palaeogr. p. 856, sed cum illa potius cuius exempla exhibui praef. ad Xenoph. Anab. p. V ed. Oxon. et ad 1, 3, 6; 4, 4; 4, 8, 25. Nam idem nexus positus post punctum, quod inter *πραγματείας* et *ἐν τῷ* interponitur. Quod qui intellexit Struvius in Annal. Lips. a. 1828, vol. 7, p. 375, etiam *ζήτει* ante *ἐν τῷ* potius quam, ut Maius putavit, post *ἐξεῦρε* evanuisse coniecit ex ipsa in Maii tabula versuum forma, quae haec est:

τούτων δὴ πάντων ἡμῖν ἐπιτετελεσμένων λείπεται διασαφῆσαι
τοὺς χρόνους τοὺς περιειλημμένους ὑπὸ τῆς ἱστορίας. καὶ
τὸ πλῆθος τῶν βίβλων. καὶ ἀριθμὸν τῆς ὅλης πραγματείας·/
ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς τί ἐξεῦρε:
τελ° τῆς Πολυβίου ἱστορίας λόγου λθ ·/. τὸν μ̄ λόγον:
περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμάτων (sine puncto)

Nam etsi initio poni solet illud *ζήτει*, hic tamen partim signum post *πραγματείας*, si id significat quod putavit Struvius, partim spatium ante sequens *ἐν* inter haec iubet poni. Illud autem *περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμάτων* vel potius, ut dictum ad Stephanum, *ἀποστοματισμάτων* utrum sit idem quod *περὶ γνωμῶν*, ut Maio p. 461 et XIII, an novum significet titulum, ut Struvio videbatur l. c., in medio relinquo.

ADDENDA.

Fragmentis libri trigesimi quarti addendum hoc ex Epitome Strabonis Vaticana l. 7, 57, p. 90 ed. Krameri:

Ὅτι ἐκ Περίνθου εἰς Βυζάντιόν εἰσιν ἑξακόσιοι τριάκοντα [στάδιοι], ἀπὸ δὲ Ἕβρου καὶ Κυψέλων εἰς Βυζάντιον μέχρι Κυανέων τρισχίλιοι ἑκατόν, ὡς φησιν Ἀρτεμίδωρος, τὸ δὲ σύμπαν μῆκος ἀπὸ Ἰονίου κόλπου τοῦ κατὰ Ἀπολλωνίαν μέχρι Βυζαντίου ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι εἴκοσι· προστίθησι δ' ὁ Πολύβιος καὶ ἄλλους ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, τὸ τρίτον τοῦ σταδίου προσλαμβάνων ἐπὶ τοῖς ὀκτὼ τοῦ μιλίου σταδίοις.

Quam ego praefatione ad vol. 2, p. XV a Mynoide Mina memoratam tantum, sed non editam aegre tuleram Polybii de Romanorum obsidione Syracusarum narrationis particulam, eam iam edidit C. Wescherus in libro egregio *Πολιορκητικὰ καὶ Πολιορκίαι διαφόρων πόλεων* inscripto et Parisiis a. 1867 edito p. 326—328. Ubi post illa quae de eadem obsidione iisdem fere verbis edita exstant 8, 5, 1—8, 5, partim ab Herone qui dicitur partim in Excerptis quae vocantur antiquis conservata, verbis 8, 4, *τὰ δὲ πλεῖστα τῆς πρώρας ἀφ' ὕψους ῥιφθείσης βαπτιζόμενα πλήρη θαλάττης ἐγένετο καὶ ταραχῆς*, sed omissis postremis iisque ineptis *καὶ ταραχῆς*, haec adduntur:

Οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὶ τοῖς ὅλοις ἀπορούντες τὸ . . τῷ) μηκέτι ποτὲ ἂν ἐλπίσαι διὰ πολιορκίας τὰς Συρακ . . ας ἑλεῖν τῶν μὲν ἄλλων στρατηγημάτων ἢ τολμημάτων οὐ . . ὸς ἀπέστησαν, τοῦ δὲ πολιορκεῖν οὐδὲ πεῖραν ἔτι λα-

2 βεῖν ἐθάρρησαν. μετὰ δέ τινας ἡμέρας αὐτομόλου διασαφήσαντος ὅτι θυσίαν ἄγουσι πάνδημον οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἐφ' ἡμέρας ἤδη τρεῖς Ἀρτέμιδι, καὶ τοῖς μὲν σίτοις λιτοῖς χρῶνται διὰ τὴν σπάνιν, τῷ δὲ οἴνῳ δαψιλεῖ, πολὺν μὲν Ἐπικύδου δεδωκότος, πολὺν δὲ Συρακουσίων (scr. per o), τότε προσαναλαβὼν ὁ Μάρκος τὸ τεῖχος καθ' ὃ μέρος ἦν ταπεινότερον καὶ νομίσας εἰκὸς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους μεθύειν διὰ τὴν ἄνεσιν καὶ τὴν ἔνδειαν τῆς ξηρᾶς τροφῆς,
3 ἐπεβάλετο καταπειράζειν τῆς ἐλπίδος. ταχὺ δὲ κλιμάκων δυοῖν συντεθεισῶν εὐαρμόστων, πρὸς τὸ τεῖχος ἐγένετο περὶ τὰ συνεχῆ τῆς πράξεως, καὶ τοῖς μὲν ἐπιτηδείοις πρὸς τὴν ἀνάβασιν καὶ τὸν ἐπιφανέστατον καὶ πρῶτον κίνδυνον ἐκοινολογεῖτο περὶ τοῦ μέλλοντος, μεγάλας ἐλπίδας αὐτοῖς ἐνδιδούς· τοὺς δὲ τούτοις ὑπουργήσαντας καὶ προσοίσοντας κλίμακας ἐξέλεξε, διασαφῶν οὐδὲν πλὴν ἑτοίμους εἶναι
4 πρὸς τὸ παραγγελλόμενον. πειθαρχησάντων δὲ κατὰ τὸ συνταχθὲν λαβὼν τὸν ἁρμόζοντα καιρὸν νυκτὸς ἦγειρε τοὺς πρώτους· προπέμψας δὲ τοὺς ἅμα ταῖς κλίμαξι μετὰ σημείας (scr. σημαίας) καὶ χιλιάρχου, καὶ προσαναμνήσας τῶν ἐσομένων δωρεῶν τοῖς ἀνδραγαθήμασι (potius ἀνδραγαθήσασι, ut 1, 45, 3, ubi idem vitium in deterioribus; 3, 71, 10; 10, 11, 6), μετὰ δὲ ταῦτα πᾶσαν τὴν δύναμιν ἐξεγείρας, τοὺς μὲν πρώτους κατὰ σημείαν (scr. σημαίαν) ἐξαποστέλλει· ἑνωμένων (scr. ἡνωμένων aut γενομένων) δὲ τούτων εἰς χιλίους βραχὺ διαλιπὼν αὐτὸς εἵπετο μετὰ τῆς
5 ἄλλης στρατείας (scr. στρατιᾶς). ἐπεὶ δὲ οἱ φέροντες τὰς κλίμακας ἔλαθον ἀσφαλῶς τῷ τείχει προσερείσαντες, ἐξ αὐτῆς ὥρμησαν ἀπροφασίστως οἱ πρὸς τὴν ἀνάβασιν ἀποτεταγμένοι. λαθόντων δὲ καὶ τούτων καὶ στάντων ἐπὶ τοῦ τείχους βεβαίως, οὐκέτι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τάξιν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ἅπαντες ἔμελλον (scr. videtur ἀνέβαινον) διὰ τῶν
6 κλιμάκων. κατὰ μὲν οὖν τὰς ἀρχὰς ἐπιπορευόμενοι τὴν ἐφοδίαν (scr. ἐφοδείαν) ἔρημον εὗρισκον· οἱ γὰρ ἐς τοὺς πύργους ἠθροισμένοι διὰ τὴν θυσίαν οἱ ἐς (hoc del., ut in ed.) μὲν ἀκμὴν ἔπινον, οἱ δὲ ἐκοιμῶντο πάλαι μεθυσκόμενοι. διὸ καὶ τοῖς μὲν πρώτοις καὶ τοῖς ἔξῃς ἐπιστάντες ἄφνω καὶ μεθ' ἡσυχίας, ἔλαθον τοὺς πλείστους αὐτῶν
7 ἀποκτείναντες. ἐπειδὴ δὲ τοῖς Ἐξαπύλοις ἤγγιζον καταβαί-

νοντες, ἐνῳκοδομημένην τὴν πρώτην (codex a Weschero correctus α) πυλίδα διεῖλον, δι' ἧς τόν τε στρατηγὸν καὶ τὸ λοιπὸν ἐδέξαντο στράτευμα. οὕτω δὴ τὰς Συρακούσας εἷλον Ῥωμαῖοι.

Horum nonnisi exiguae particulae partim ex Herone partim ex Suidae tribus glossis ex initio et fine cognitae erant et receptae 8, 37, 2—3. Priora vero quae ante illa posuit ex eodem codice petita Wescherus p. 321—322, etsi iam cognita et plenius meliusque in nonnullis edita erant 8, 5, 1 seqq., quaedam tamen etiam in illis ex codice sunt corrigenda, ut Ἀχραδίνη pro Ἀχραδινή, quod refellit analogia et Stephani Byz. testimonium, in codice modo sine accentu scriptum modo cum accentu Ἀχραδείνη, et s. 10, ἠφίεσαν pro ἀφίεσαν, ut ἠφίει iam erat 8, 1, et 8, 3, ἐξέρραινε pro ἐξέραινε.

FRAGMENTA.

Polybiani operis fragmentorum numerum non exiguum, quem Suidas potissimum servavit modo addito modo omisso, interdum etiam falso iis apposito nomine Polybii, quum priores Polybii editores certis incertisque inter se commixtis exhibuissent, atque sic multa a Polybio alienissima, velut Xenophontis, Diodori, Dionis, ei tribuissent fragmenta, ego malui ea tantum recipere quae illius aut esse constaret aut possent certe esse, abiectis multis quae cuiusvis potius essent aut non minus esse possent quam Polybii. Nam etsi eclogis perditorum librorum quaedam a me quoque interposita sunt fragmenta ab Suida sine nomine citata[a]), ea tamen partim propter Livii consensum partim propter alias rationes ita conveniunt Polybio ut pauca inter illa videantur fore quae alius esse deprehendantur[b]), etsi non omnino tuta fides est grammaticorum, etiam ubi additum est nomen scriptoris, quum

a) Quum 36, 6, reciperem post priores editores quae sine nomine bis citat Suidas, iisdem tamen addere dubitavi quae eodem retulerat Schweigh. Opusc. vol. 2, p. 202, ab eodem v. Ἀμίλκας citata sine nomine verba: Ἀμίλκας ὁ καὶ Φαβέας Καρχηδονίων στρατηγός, ὃς ὑπῆρχε κατὰ μὲν τὴν ἡλικίαν ἀμάξων καὶ κατὰ τὴν ἕξιν ἐρρωμένος, τὸ δὲ μέγιστον ἐφόδιον πρὸς πολεμικὴν χρείαν, ἱππεὺς ἄγαν ἀγαθὸς καὶ τολμηρός.

b) Non contenderim tamen quod post Schweighaeuserum etiam Müllerus De munim. Athen. p. 67 tanquam ab Livio 27, 28, expressum posuit fragm. 10, 33, 7, p. 40, 6, aut quod sequitur 10, Polybii esse potius quam alius. Nam utrumque habet vocabula non solum alibi ab eo non usurpata, sed etiam ab eius aetate, ut videtur, aliena, velut αἰφνίδιον adverbialiter positum et vitiosum ἐπεβάλοντο pro activo.

Suidas, quem quaecunque citat ex Polybio ea ex eclogis petiisse, non ex integro opere, dixi praef. ad vol. II, p. XVIII, v. *ἀνάστασις* tanquam Polybii citet quae sunt Appiani, in *αὐτάρκεια* quae Dionysii Halic., in *γεφυρίζων* vel scriptoris de Sulla fragmentum, in *στέρξω* quae Ioannis Antiocheni, in *χάρμα* quae sunt Homeri. Alibi ita confusa est eiusdem oratio ut quae Polybio tribuit manifestum sit alius esse ab eo citati scriptoris. Nam etsi v. *ἀπὸ τοῦ κρατίστου, μετὰ δυνάμεως*, addens: *Ἅτε πεπειθαρχηκότων Καρχηδονίων ἀπὸ τοῦ κρατίστου πᾶσι τοῖς ἐπιταττομένοις. καὶ Πολύβιος· Καὶ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ κρατίστου ἐγένετο παρὰ Ῥωμαίοις ἡ μονομαχία· ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς πολλαὶ ὁδοὶ εὕρηνται*, ita loquitur quasi prius fragmentum sit alius, alterum Polybii, tamen prius potius quam alterum Polybio esse tribuendum quum sententia tum duplex ab eo alienissimus prodit hiatus, etsi formula *ἀπὸ τοῦ κρατίστου* ex uno cognita est Polybio.

Nec dubium quod v. *τύχη* scribit: *Οἱ δὲ Χριστιανοὶ θεὸν ὁμολογοῦμεν διοικεῖν τὰ πάντα. καὶ Πολύβιός φησι*, ad Polybii locum paullo ante in eodem vocabulo citatum p. 3646, A, pertinere: *Εἰ χρὴ τύχην λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων* etc., quum altera Christianorum potius sit quam Polybii de rebus humanis sententia.

Sed multo minus tamen in his quae nomine eius inscribuntur quam in anonymis peccari potuisse fragmentis quum sponte intelligatur, etiam discernendis utrisque potius quam inter se confusis cavendum putavi ne Polybianis multo plura ab eo aliena interponerentur. Nam argumentum fragmenti non sufficere ad arguendum auctorem Polybium uno satis declaratur eo quod 39, 3 a, 1, ab Suida v. *σεμνομυθοῦσιν* sine nomine citatum et pro Polybiano habitum ego delevi, quum Vaticano demum in lucem prolato cognitum esset quomodo res ab eo fui t exposita, illud autem cuiusvis potius quam Polybii esse ap uisset. Multo minus ea in quibus nihil ne in verbis qu im est Polybianum diutius inter cetera duxi propaganda, qu im haud pauca a Casaubono sine ratione recepta iam Scl eighaeuserus notaverat, velut ipsum omnium primum ex Su v. *ἀβλεπτήματι* ascitum a Casaubono, quantumvis hoc

ipsum vocabulum haud paullo recentioris Polybio sit usus eoque non minus indignum quam, quod in eodem est, de hominibus dictum, λογικώτερος, quum adiunctum ei alterum, οἱ δὲ ἀβλεπτοῦντες καὶ αἰδούμενοι ἀντοφθαλμεῖν πρὸς τὸν Φίλιππον, ἐβοήθουν, in quo verba ἀβλεπτεῖν et ἀντοφθαλμεῖν non aliena sunt a Polybio, et ipsum ne possit quidem esse Polybii propter vastum in eo hiatum, nisi ab Suida illatus ei putetur et verbis mutandis tollendus, ut secundum a Casaubono, et dubitante tamen de hoc quoque Schweighaeusero, ex eodem Suida v. ἀβουλεὶ petitum: Ὁ δὲ οὐ σφόδρα στοχαζόμενος τῆς τοῦ βασιλέως γνώμης ἀβουλότατα διεπράξατο, abieci, quippe cuius nulla esset ratio ad Polybium referendi, qui verbo διαπράξασθαι in bonam potius partem utitur quam in contrariam: pariterque tertium et quartum ex eodem petita: Θαυμαστὴ γάρ τις κίνησις, ὡς ἔοικε, τἀνθρώπου πρὸς τοῦτο τὸ μέρος καὶ ἀγριότης, v. ἀγριότης, quo incertum an referantur verba post id addita: Ἀγριότης ἐπὶ φιλαργυρίας: et v. ἀγωνιῶ: Ἡγωνία δὲ μὴ τοὺς στρατιώτας ἐπιλείπῃ τὰ ὀψώνια, quasi verba tam vulgaria non cuiusvis esse possint alius aeque ac Polybii: et primum demum ascivi quod vocabulum exhibet Polybianum ἀδικοδοξία. Itaque segregatis quae cum ipso Polybii nomine posita essent fragmentis ab anonymis prima posui illa, iisque addidi altera.

---

1 Ὁ δὲ προσπεσὼν αἴρεται νίκην εὐτυχεστάτην. [Suidas v. αἶρε.]

2 Τοὺς δὲ ἐτίμησε χρυσοῖς ὑφάσμασι καὶ λόγχαις, βουλόμενος ἀκόλουθον εἶναι τοῖς ἔργοις τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγγελίαν. [Suidas v. ἀκόλουθον.]

3 Τὰ γὰρ ἐπιφανέστατα τῶν ὀχυρωμάτων ὡς ἐπίπαν κοινὴν ἔχει τὴν φύσιν. γνοίη δ' ἄν τις τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν περὶ τὰς ἀκροπόλεις συμβαινόντων. αὗται γὰρ δοκοῦσι μὲν μεγάλα συμβάλλεσθαι πρὸς ἀσφάλειαν τῶν πόλεων, ἐν αἷς[a]) ἂν ὦσι, καὶ πρὸς τὴν τῆς ἐλευθερίας φυλακήν· γίνονται δὲ καὶ πολλάκις αἴτιαι δουλείας καὶ κακῶν ὁμο-

---

a) πόλεων — αἷς pro πολεμίων — οἷς Schweigh.

λογουμένων, ὥς φησι Πολύβιος. [Suidas v. ἀκρόπολις, cui additum Δαμασκίου, ut huius sit locus Polybium citantis.]

Οἶδε γὰρ καὶ λόγων ἀλκὴ θανάτου καταφρονεῖν. [Suidas v. ἀλκή.] 4

Ὀλίγοι δέ τινες ἦσαν οἱ καταινέσαντες, οἱ δὲ πλείονες ἀντέπιπτον· ὧν οἱ μὲν ἀλογιστίαν, οἱ δὲ μανίαν ἔφασαν εἶναι τὸ παραβάλλεσθαι καὶ κυβεύειν τῷ βίῳ, τὸ παράπαν ἀνεννόητον ὄντα τῆς μάχης καὶ τῆς βαρβαρικῆς χρείας. [Suidas vv. ἀλογιστία, ἀνεννόητον, καταινέσαντες, κυβεύειν κύβος.[a]] 5

Οἱ μὲν οὖν περὶ Μητρόδωρον καταπλαγέντες τὴν ἀνάτασιν Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἐπανῆλθον. [Suidas v. ἀνάτασιν.] 6

Διόπερ οὔτε τὸ λαθεῖν οὔτε κατὰ τούτους τοὺς καροὺς εἰσβάλλοντας εἰς Μακεδονίαν τοὺς Ῥωμαίους ἀνεκτὸν ἦν. [Suidas v. ἀνεκτά.[b]] 7

Ἀννίβαν δὲ Μάρκελλος, ὡς μὲν οἱ περὶ Πολύβιον, λέγουσιν οὐδ' ἅπαξ ἐνίκησεν, ἀλλ' ἀήττητος ἀνὴρ δοκεῖ διαγενέσθαι μέχρι Σκιπίωνος. [Plutarch. Comp. Pelop. et Marcelli c. 1.[c]] 8

Ὁ δὲ Φίλιππος ἐδυσχέραινεν ἐπὶ τῇ τῶν Κερκυραίων ἀπαξιώσει. [Suidas v. ἀπαξίωσις.] 9

Καὶ πανταχόθεν ἀπαραγγέλτως ἠθροίζοντο. [Suidas v. ἀπαραγγέλτως.] 10

Ὁ δὲ ἀπορῶν τοῖς ὅλοις πέρας ἐπί τινα τοιαύτην ἐλπίδα κατὰ τὸ παρὸν ἀπηρείσατο τὴν ἐνεστῶσαν ἀπορίαν. [Suidas v. ἀπηρείσατο.] 11

---

a) Qui post ἀνεκτὸν ἦν addit ἀντὶ τοῦ δυνατόν. Nulla autem apta est fragmenti sententia, ne deleto quidem altero οὔτε.

b) Suspicatus est Gronovius spectari monitum quod Q. Fabius M. Livio dedit ad bellum proficiscenti „ne priusquam genus hostium cognosset, temere manum consereret" Liv. 27, 40. videtur potius de uno quodam viro agi in certamen singulum cum barbaro quodam prodituro. SCHWEIGH.

c) Utrum diserte et verbotenus alicubi haec dixerit Polyan ea solum spectarit Plutarchus quae sunt 10, 33, 2; 15, 5, non definiverim. Victoriam Marcelli de Hannibale reportam exponit Livius 27, 14. SCHWEIGH.

12 Οὗ καιρὸς ἀφυέστερος οὐ γέγονεν ἁπλῶς. [Suidas v. ἁπλῶς.]

13 Ὁ δὲ παρῃτεῖτο τοὺς Ἀχαιοὺς ἀπολεγόμενος τὴν ἀρχήν. [Suidas v. ἀπολεγόμενος et gram. a Bergkio editus p. 9, n. 51.]

14 Οὐδενὸς ἐπεγνωκότος τῶν πολιτῶν τὸ συμβαῖνον διὰ τὴν ἀπόστασιν, ἅτε μεγάλης οὔσης τῆς πόλεως. [Suidas v. ἀπόστασις.]

15 Ἅτε πεπειθαρχηκότων Καρχηδονίων ἀπὸ τοῦ κρατίστου πᾶσι τοῖς ἐπιταττομένοις. [Suidas v. ἀπὸ τοῦ κρατίστου, quod interpretatur μετὰ δυνάμεως. Ad 36, 4, si sit Polybii, refert Schweigh. V. quae dixi p. 149, 8.] a)

16 Ἀρκεσίνη, μία τῶν τριῶν πόλεων τῶν ἐν Ἀμοργῷ τῇ

a) Secundum ordinem alphabeticum, quem in utrisque sequutus sum fragmentis, ut apud Suidam tamen praesens verbi, non quod ipse posuisset tempus, respicerem, hic inserendum fuisset quod editores receperant fragmentum ex Georgii Syncelli Chronogr. p. 92, B: Ἡ τῶν Ἀράβων βασιλεία, διαδεξαμένη τὴν τῶν Χαλδαίων, διήρκεσεν ἔτη σιε΄.—ταύτην Ἀσσυρίων μα΄ διεδέξαντο βασιλεῖς, οἳ καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ ϡσις΄ καθολικοῦ ἔτους κόσμου ἔληξαν εἰς τὸ ,ϡχοε΄ ἔτος τοῦ κόσμου, διαρκέσαντες ἔτη ὅλα ,αυξ΄ ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν Βήλου ἕως τοῦ μα΄ Θωνοσκογκολέρου τοῦ καὶ Σαρδαναπάλλου, ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν, Πολύβιος καὶ Διόδωρος, Κεφαλίων τε καὶ Κάστωρ καὶ Θάλλος καὶ ἕτεροι.

Eiusdem est generis hoc vix dignum quod vel hic positum delitescat: Ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν ἐξῆλθε κατὰ Κύρου μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἅλυν, ποταμὸν τῆς Καππαδοκίας. καὶ συνέκρουσε Κύρῳ χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς ἠθέλησε φυγεῖν αὐτὸς καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ καὶ πλημμυρήσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος οὐκ ἠδυνήθη φυγεῖν οὐδὲ περᾶσαι. καὶ ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς καὶ (ἀπώλετο addit Cedrenus) τὰ πλήθη αὐτοῦ χιλιάδες ύ, τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν αἰχμαλώτους ὁ Κῦρος ἅμα Κροίσῳ. καὶ στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνῳ τρίποδι ἐν ὕψει δεδεμένον ἐθριάμβευσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλης [Θάλλος, ut apud Eusebium, Bentleius Ep. ad Mill. p. 71] καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος συγγραψάμενοι καὶ μετ' αὐτοὺς [sic] Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος. ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν. [Ioannes Malalas p. 157, 8.] Nam pariter atque praecedens ad quemvis potius Polybium manifestum est pertinere quam ad Megalopolitanum.

νήσῳ. ἦσαν γὰρ Μελανία, Μινῴα, Ἀρκεσίνη. Πολύβιος δὲ ἀρσενικῶς τὸν Ἀρκεσίνην φησί. [Stephanus Byz. v. Ἀρκεσίνη.[a]]

Οἱ δὲ στρατιῶται πάντα ἡρμόζοντο πρὸς τὴν εἰς οἶκον 17
ἐπάνοδον. [Suidas v. ἡρμόζοντο.]

Ἄρπυια, πόλις ἐν Ἰλλυρίᾳ παρ' Ἐγχελέαις. Πολύβιος. 18
[Stephanus Byz. v. Ἄρπυια.]

Ἀκούων ταῦτα πάντα διὰ τῆς αὐλαίας ἐγέλα ὁ βασι- 19
λεύς. [Suidas v. αὐλαία.].

Ταῦτα εἰρήσθω χάριν τῆς Ῥωμαίων εὐβουλίας καὶ τῆς 20
ἀνοίας τῶν ὀλιγωρούντων τῆς τῶν ἐκτὸς συγκαταθέσεως, αὐτοτελεῖς δὲ νομιζόντων εἶναι πρὸς τὸ κατορθοῦν τὰς σφετέρας δυνάμεις. [Suidas v. αὐτοτελεῖς.]

Ἐκεῖνον γὰρ οὔτε σκότος οὔτε χειμῶνος μέγεθος ἀπέ- 21
στησεν οὐδέποτε τῆς προθέσεως, ἀλλὰ καὶ ταῦτα διωθούμενος καὶ τὰς ἀρρωστίας ἐκπονῶν καθῖκτο[b] καὶ διευτυχήκει πάντα τὸν χρόνον. [Suidas v. ἀπέστησεν.]

Ἀποσχόντες τῆς ἰδίας παρατάξεως ἐφ' ἱκανόν τινα τό- 22
που, οἱ μὲν πλείους ἀπέστησαν,[c] δύο δὲ ἐπὶ πολὺ προῆλθον. [Suidas ibidem.]

Προορώμενος δὲ καὶ κατορρωδῶν τὸ βάρος καὶ τὸ φι- 23
λόνικον τῶν ἀνθρώπων. [Suidas v. βάρος.]

Τότε νομίσας τὴν ἐκ πυρὸς ἔχειν βάσανον ἀπελύθη τῆς 24
ὑποψίας. [Suidas v. βασανίζειν.]

Βρεττία. Τὸ ἐθνικὸν ἔδει Βρεττιανός, ὡς Πολύβιος τὸ 25
θηλυκόν, ἐπὶ Βρεττιανὴν τόπων. [Stephanus Byz., alium, ut videtur, locum spectans quam 1, 56, 3, ubi τὴν Βρεττιανὴν χώραν, ut hic ἐπὶ omittunt Palatini.]

Γαλάδραι, πόλις Μακεδονίας ἐν Πιερίᾳ. Τὸ κτητικὸν 26
ἔδει Γαλαδραϊκόν. Πολύβιος δὲ ἐν τῷ γ' (alii γῳ)[d] Γαλαδρικόν φησι. [Stephanus Byz.]

---

a) Quum prope Laden insulam fuerit Arcesine, fortasse me ionem huius Polybius fecit, ubi de pugna navali agebat, ad aden insulam inter Philippum Rhodiosque pugnata, cuius in nscursu mentio fit 16, 14. SCHWEIGH.

b) καθῆστο] καθῖκτο Schweigh.

c) ἀπέστησαν] ἐπέστησαν Schweigh.

d) In tertio nec fit nec fieri potuit mentio huius oppidi. Au aut κγ' oportuit, quibus libris de Philippi rebus ageba-

27 *Τοῦτ' ἄμεινον ὑπολαμβάνοντες εἶναι καὶ διατατικώτερον, τὸ μήτε τῷ καιρῷ μήτε ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς καὶ παραστατικαῖς διαθέσεσι περιγίγνεσθαι τῶν ἐναντίων.* [Suidas v. *διατατικώτερον.*]

28 *Πάντων τούτων ἦσαν διεψευσμένοι οἱ Αἰτωλοί.* [Suidas v. *διεψευσμένοι.*]

29 *Ο δὲ διασχὼν τῶν πολεμίων ὡς τρία στάδια κατεστρατοπέδευσε, μεταξὺ λαβὼν τὸν ποταμόν.* [Suidas v. *διασχών.*]

30 *Ὅταν ᾖ τὸ δίκαιον ἐκλαβεῖν παρὰ τῶν ἀδικησάντων ἢ κατὰ νόμους ἢ κατά τινας ἄλλας ὑποκειμένας δικαιοδοσίας.* [Suidas vv. *δικαιοδοσίας* et *ἐκλαβεῖν*, ubi *κατ' ἄλλας τινάς.*]

31 *Ἀπελθεῖν εἰς πόλιν, ἢ δυεῖν μὲν ἡμερῶν ἀπεῖχε.* [Suidas v. *δυεῖν.*[a]]

32 *Τοῖς βουλομένοις πάντα κίνδυνον ἐθελοντὴν ὑπομένειν.* [Suidas v. *ἐθελοντήν.* Ubi praecedit fragmentum anonymi, quod et ipsum Polybii visum Tittmanno: *Τοὺς παραβόλους κινδύνους ἐθελοντὴν ἀναδεδεγμένος.* Nam saepe ille dixit *παράβολος*, apud Suidam autem omnia confusa.]

33 *Φῶς ἑαυτοῖς παρεσκεύαζον εἰς τὸ μήτε σφάλλεσθαι μήτ' εἰκοβολεῖν.* [Suidas v. *εἰκοβολεῖν.*]

34 *Ἐπεὶ τὸν Φίλιππον ἐκκλείουσιν οἱ καιροί, βούλεσθαι τὸν βασιλέα τὴν ἐπιγραφὴν τῆς πράξεως ἐκείνῳ περιποιῆσαι, ὡς ἐν εὐεργεσίᾳ προφέρων τούτῳ τοὺς λόγους.* [Suidas v. *ἐκκλείουσιν.*]

35 *Τὸ γὰρ μάλιστα λυποῦν ἀεὶ τῶν ἐν χερσὶν ὄντων ἐκφανεστάτας ἔχει τὰς χαράς.* [Suidas v. *ἐκφανεστάτας.*]

36 *Ἐπιγίγνεται χειμῶνος μέγεθος ἐξαίσιον.* [Suidas v. *ἐξαίσιον.*]

37 *Δοκοῦσι δὲ πῶς τὰ πλοῖα ταῦτα (λίβερνα) ταχυναυτεῖσθαι πεντηκοντόρων οὐχ ἧττον, κατὰ πολὺ τῶν τριηρικῶν ἐλαττούμενα πλείστοις ἔτεσι τῆς τούτων ἐκλιούσης πάθημιουργίας, εἰ καὶ Πολύβιος ὁ συγγραφεὺς ἐκτίθεσθαί πως ἔδοξε τῶν ἑξηρικῶν πλοίων τὰ μέτρα, οἷς φαίνονται πολ-*

---

tur. Apud Livium 39, 26, in rebus A. U. 569, quae libro 23 Polybii erant comprehensae, Pieriae fit mentio. SCHWEIGH.

a) Qui quod addit: *Καὶ αὖθις, Δυεῖν προελέσθαι θάτερον ἢ τὸ ἢ τό*, ut iam Schweigh. animadvertit, non videtur esse Polybii, etsi ei semper restituenda forma *δυεῖν* pro *δυοῖν*.

λάκις κεχρῆσθαι Ῥωμαῖοι καὶ Καρχηδόνιοι πολεμήσαντες πρὸς ἀλλήλους. [Zosimus 5, 20, 7. a]

Τότε μὲν οὖν ἀμφότεροι τὴν ἔπαυλιν ἐπὶ τοῦ χώματος 38
ἐποιήσαντο, οἵ τε Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι. [Suidas v. ἔπαυλις. b]

Δεῖ τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους περὶ τοῦ πολέμου, κα- 39
θάπερ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἀρρωστίαις, μηδὲν ἧττον τῶν ἐπιγεννημάτων ποιεῖσθαι λόγον ἢ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένων παθῶν. [Suidas v. ἐπιγεννήματα.]

Μνησθεὶς δ' ἐπὶ κεφαλαίου τῶν γεγονότων αὐτοῖς ἐλατ- 40
τωμάτων, καὶ θεὶς πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ τῶν Μακεδόνων προτερήματα. [Suidas v. ἐπὶ κεφαλαίου. c]

Οἱ Ῥωμαῖοι τὰς μὲν ναῦς ἐνεώλκησαν, τοὺς δὲ ἐν τῇ 41
Ταρράκωνι συναθροίσαντες ἐκ τῶν προγεγονότων ἐλαττωμάτων ἐπίνειον ἐποίησαν, ἐπὶ τῷ προκαθίσαντας ἐπὶ τῆς διαβάσεως διαφυλάξαι τοὺς συμμάχους. [Suidas v. ἐπίνειον. d]

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι θείας ἐπιπνοίας τινὸς ἐπεπλήρωντο, τήν 42
τε προθυμίαν ἀνανταγωνίστῳ σθένει φραξάμενοι. [Suidas v. ἐπίπνοια.]

Τὸ κυριώτατον ἦν τὸ τὸν πόλεμον ἐρύκειν ἀπὸ τῆς Μα- 43
κεδονίας. [Suidas v. ἐρύκειν, pro quo male φυγεῖν scriptum v. κυρία.]

Τοῦ δὲ λέγειν ἀληθινῶς ταῦτα πίστιν ἔφη ποιήσειν εὐ- 44
δοκουμένην. [Suidas v. εὐδοκουμένην.]

Εὐήθως ἐκλογιζόμενοι τὰ παρόντα καὶ παιδικῶς. [Sui- 45
das v. εὐήθης.]

---

a) Nisi hoc sit referendum ad locos, ubi ἐξήρεις memorat Polybius, ut 1, 36, 11.

b) Ad 39, 2, 17 refert Schweigh.

c) De Persei fortasse oratione ad milites agitur, de qua Livius 42, 61. SCHWEIGH.

d) Ante verba ἐν τῇ Ταρράκωνι excidisse στρατιώτας, σι ἄχους aut aliquid simile videtur [insuperque post σύνα- θ ίσαντες aliquid quod cum sequentibus ἐκ τῶν coniunctum fu it, ut ἀναλαβόντες]. De Neronis fortasse in Hispaniam a ntu post Scipionum calamitatem egerat Polybius; quan- q a non omnibus momentis conveniunt quae de eo Livius h 26, 17. SCHWEIGH.

46 Ἔχων δὲ καὶ πλείω λέγειν ἀγωνιῶ μὴ δόξω τισὶν ὑμῶν οὐκ ἀναγκαίως εὐρησιλογεῖν. [Suidas v. εὐρεσιλόγος.]

47 Παραπλήσιόν τι πάθος ἔπασχε τοῖς ἐπὶ τῶν ἱππαφέσεων, οἷον εἰκὸς ἐφιστάμενοι ἐκ τῶν αἰρομένων πυρσῶν. [Suidas v. ἱππαφέσεων. a]

48 Τολμῶσι πέρα τοῦ δέοντος καὶ ποιοῦσι παρὰ τὸ καθῆκον. [Suidas v. καθῆκον. b]

49 Καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδοκίαν, μεγάλην μὲν τὴν ἀπὸ Καισαρείας τε καὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ἣν διορίζει Ἅλυς μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν, Μελιτηνὴ δὲ ἐξ ἀνατολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ μεγάλη Καππαδοκία. καὶ τούτων μάρτυς Πολύβιος, ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν γεγραφώς, ὃς διορίζει τὴν Καππαδοκίαν ἀπό τε Ταύρου καὶ Λυκαονίας καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάττης. καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ Νεοκαισάρεια, ἥ τε Κολώνεια, c) καὶ ἡ Μελιτηνὴ σύμπασα, Καππαδοκία λέγονται. ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Περσικόν. Πέρσης γάρ τις ἀνήρ, .. ἐν κυνηγίῳ Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ἢ οὐκ οἶδα ἄλλῳ τίνι, λέων προσαπαντήσας, τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδράξατο· καὶ κατὰ τύχην εὐρεθεὶς ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συναντήματι, τὸν ἀκινάκην σπασάμενος ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. οὗτος οὖν ὁ Πέρσης ἐπί τινος ὄρους ὑψηλοτάτου ἀναβὰς καὶ πᾶσαν τὴν γῆν περισκοπήσας, ὅσην ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατὰ ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς ἄρκτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶσαν εἵληφε. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Πολύβιος. d) [Constantinus Them. 1, 2.]

---

a) ἔπασχε Toupius. Libri ἔφασκε. Postrema, in quibus ἐφιστάμενον, quo etiam hiatus non ferendus tollitur, corrigit, manca esse aut corrupta animadvertit Schweigh., suspicatus conferri inter se cupidam attentionem exspectationemque eorum qui ad carceres stant, signum cursus exspectantes, et eorum qui observant ea signa, quae daturi sunt socii facibus accensis.

b) Πέρα τοῦ δέοντος — παρὰ τὸ καθῆκον] Conf. 22, 1, 5. SCHWEIGH.

c) Κολώνεια] Καταονία Schweigh.

d) Πολύβιος] Fortasse libro 31, cuius v. cap. 13. SCHWEIGH.

Ἦν οὐχ οἷόν τε ἀναλαβεῖν μὴ οὐχὶ καταπορευθέντων 50
τῶν πεφυγαδευμένων. [Suidas v. *καταπορευθέντων.*]

Τῆς εἰς τοὔμπροσθεν κομιδῆς καὶ τῆς ὅλης ἐπιβολῆς 51
ἀπέστη. [Suidas v. *κομιδή.*]

Lana Graecum et Polybius et Callimachus scribunt. [Varro 52
L. L. 5, 113, vocabulum *λάχνη* spectans.]

Πάντων τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἐνεργημάτων μεγίστην 53
ῥοπὴν ἔχουσι καὶ πρὸς τὸ λείπεσθαι καὶ πρὸς τὸ νικᾶν αἱ
ψυχαὶ τῶν ἀγωνιζομένων. [Suidas v. *λείπεσθαι.*]

Τοῦ μνησικακεῖν ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν οὐδ' ἡντινοῦν a) 54
ἔμφασιν ἐποίουν οἱ Ῥωμαῖοι. [Suidas v. *μνησικακεῖν.*]

Τὴν μόραν Ἔφορος μὲν ἄνδρας εἶναι πεντακοσίους 55
φησί, Καλλισθένης δ' ἑπτακοσίους, ἄλλοι δέ τινες ἐνακοσί-
ους, ὧν Πολύβιός ἐστιν. [Plutarchus Pelopid. c. 17.]

Μοτιηνοὶ χωρίον Ἰβηρίας, ἄποικον Ῥωμαίων. Πολύβιος 56
τρίτῳ. [Stephanus Byz. b]

Ὁ δὲ προσθεὶς τοὺς μύωπας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν 57
ἤλαυνε κατὰ κράτος. [Suidas v. *μύωψ.*]

Τοὺς πολεμίους ἀπείρους ὄντας καὶ νεαλεῖς. [Suidas 58
v. *νεαλής.*]

Νοῦν ἔχειν καὶ τόλμαν δεῖ τοὺς στρατηγούς, ἅπερ ἐστὶ 59
κυριώτατα πρὸς τὰς ἐπισφαλεῖς καὶ παραβόλους πράξεις.
[Suidas v. *νοῦν.*]

Διόπερ ὡς οὐδέποτε μᾶλλον ὀρθὴ καὶ περίφοβος ἡ τῶν 60
Ῥωμαίων πόλις ἐγεγόνει, καραδοκοῦσα τὸ συμβησόμενον.
[Suidas v. *ὀρθή.*]

Τὸ δὲ φρούριον οἱ Πανυόνιοι κατ' ἀρχὰς τοῦ πολέμου 61
λαβόντες ὁρμητήριον ἐπεποιήντο, καὶ εἰς ὑποδοχὴν τῶν λα-
φύρων ἐξηρήκεσαν. [Suidas v. *ὁρμητήριον.*]

Τῶν γὰρ πολεμίων αὐτομάτως καθάπερ εἰς παλίγκυρτον 62
αὐτοὺς καθεικότων, δυνάμενος κρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν τού-
τους παρέλιπε. [Suidas v. *παλίγκυρτον.*]

Παρατετολμηκότες καὶ τελέως ἀπελπίσαντες τὴν σωτη- 63
ν. [Suidas v. *παρατετολμηκότες.*]

Οὐ μὴν οὐδὲ τὸ πάρεργον ἄξιον σιωπῆσαι, καθάπερ 64

---

a) *ἡντινοῦν*] *ἡντιναοῦν* libri.
b) *Μοτίνη — Ἰταλίας* ex 3, 40, 8 Berkelius.

ἀγαθοῦ τεχνίτου, περὶ τοῦ Σκιπίωνος λέγων ὁ Πολύβιος. [Suidas v. πάρεργον.[a]]

65 Πάρθος πόλις Ἰλλυρική. λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς, ὡς Πολύβιος. [Stephanus Byz. v. Πάρθος.]

66 Τὰ μὲν ἄλλα καλῶς ἔχειν αὐτῷ πρὸς τὴν χρείαν, τὸ δὲ δόρυ πλαδαρὸν εἶναι. [Suidas v. πλαδαρόν. Κλαδαρὸν Schweigh.]

67 Μετὰ τῶν ἐν τῇ πατρίδι φίλων τρίτον πρᾶξιν κατασκευασαμένου, καὶ προσενεγκόντος τῷ Φαβίῳ τὸν λόγον. [Suidas v. πρᾶξις. Suspectum τρίτον.]

68 Ἦν δὲ τοῖς Ῥωμαίοις πρόθεσις ναυμαχῆσαι. [Suidas v. πρόθεσις.]

69 Ὁ δὲ πᾶν ὑπομένειν ἐδόκει, προσανέχων ταῖς τῶν Αἰγυπτίων ἐπαρκείαις.[b] [Suidas v. προσανέχων.]

70 Ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς δεύτερος, ὁ Φιλάδελφος ἐπίκλην, ἐκδοὺς τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μόνου τούτου τοῦ ποταμοῦ ἡ παῖς πίνῃ, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος. [Athenaeus 2, p. 45, C.]

71 Παρὴν ῥαβδοῦχος παρὰ τοῦ στρατηγοῦ καλῶν τὸν βασιλέα. [Suidas v. ῥαβδοῦχος.]

72 Ὁ δὲ Φίλιππος διαδοὺς ὅτι μέλλει σιτομετρεῖν ἐκήρυξεν, ὅσοι μὴ πλεῖον ἔχουσι τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον, ἀπογράφεσθαι πρὸς αὐτόν. [Suidas v. σιτομετρεῖν.]

73 Τοῦτον ἐξαπέστειλε συστήσας ἱππεῖς πεντακοσίους δυναμένους ἔτι πονεῖν. [Suidas v. συστήσας.]

74 Συντάξας ἐλαύνειν κατὰ σπουδὴν ὅσον ἔχει δυνάμεως. [Suidas v. συντάξας. V. infra fr. 174 ex eodem vocabulo receptum.]

75 Ταῦτα ἐν ταῖς πρὸ τοῦ συντάξεσι δεδηλώκαμεν. [Suidas v. σύνταξις.]

76 Ἁπλῶς δὲ πάντα κατὰ τὸ συνεχὲς ἐκ τῆς ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐσχεδιάσθαι καὶ διημαρτῆσθαι. [Suidas v. ἐσχεδίαζον et σχεδιάξειν.]

77 Σκιπίων γοῦν ὁ Ἀφρικανὸς ἐπίκλην, ἐκπεμπόμενος

---

a) De Maiore Africano agi videtur. SCHWEIGH.
b) Ita Casaubonus pro ἐπαρχίαις.

ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐπὶ τὸ καταστήσασθαι τὰς κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείας, ἵνα τοῖς προσήκουσιν ἐγχειρισθῶσιν, πέντε μόνους ἐπήγετο οἰκέτας, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος, καὶ ἑνὸς ἀποθανόντος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἐπέστειλε τοῖς οἰκείοις ἄλλον ἀντ' ἐκείνου πριαμένους πέμψαι αὐτῷ. [Athenaeus 6, p. 273, A.[a]]

Ὡς ἂν εἰ καὶ τὸ αὐτόματον καὶ τύχη τις ἐσωματοποίει τὰς τοῦ Σκιπίωνος πράξεις, ὥστ' ἐπιφανεστέρας καὶ μείζονας ἀεὶ φαίνεσθαι τῆς προσδοκίας. [Suidas v. ἐσωματοποίει.[b]] 78

Ὁ δὲ ὡς κηδεμονικὸς φίλος πᾶν ἐμηχανᾶτο δι' οὗ τὰ τῶν ἐχθρῶν σωματοποιήσει, τοῖς δὲ σφετέροις πράγμασι περιστήσει τοὺς μεγίστους κινδύνους. [Suidas v. σωματοποιῆσαι.[c]] 79

Περὶ τὸ τῆς τάφρου χεῖλος τελεσιουργήσας τὴν πρᾶξιν. [Suidas v. τελεσιουργήσας.] 80

Τῆς πέτρας αὐτοῖς δυσχρηστίαν παρεχούσης διὰ τὸ δεῖν τρῆμα ποιεῖν ἐν αὐτῇ, τοῖς τύλοις κρατοῦσι τὴν σύριγγα τὴν προσαγομένην. [Suidas vv. τύλα et τύλος.] 81

Εἰ χρὴ τύχην λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων· μήποτε γὰρ αὕτη μὲν κενῶς κληρονομεῖ τοιαύτην φήμην, αἴτιοι δ' εἰσὶν οἱ χειρίζοντες τὰς πράξεις τῷ ταῖς αὐταῖς ἐπιτρέχειν σεμνότητα καὶ μέγεθος, ποτὲ δὲ τοὐναντίον. [Suidas vv. τύχη et τῷ νῦν λόγῳ.] 82

---

a) De Minori Africano agi satis certum est. De illa Scipionis legatione v. Testimon. de vita Polybii tit. 8, n. 2. Conf. Davis. ad Ciceronis Acad. 2, 2 et auctores ibi citatos. Plutarch. Apophthegm. p. 201, et Valer. Max. 4, 3, 13. SCHWEIGH.

b) De Maiore Africano agi videtur. SCHWEIGH.

c) Parum certum est eiusdem Polybii, cuius esse fragmenta duo in eodem verbo citata sine nomine ostenderunt eclogae Vaticanae, etiam haec tria esse ibidem sine eius nomine posita:

Ξμοῦ δὲ ταχέως συγκαταθεμένου καὶ σωματοποιήσαντο[ς] ἣν ἐπιβολὴν τῷ βλέπειν διότι ὀρέγεται τῆς τοιαύτης ὑποδέ[σεως].

[ὁ] δὲ ἔφασκε δεῖν μὴ προΐεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τῶν χειρῶ[ν] ἢ δὲ σωματοποιεῖν τὴν τόλμαν αὐτῶν φυγομαχοῦντας.

[ὁ] δὲ βραχείας ἐπιλαβόμενος ἐλπίδος ἐκ τῶν πολιορκουμέ[νων] σωματοποίει ταύτην.

83 *Ἄρτακος, πόλις Κρήτης ὁ πολίτης Ἀρτακῖνος. Πολύβιος δὲ τὸ θηλυκὸν Ἀρτακίνη ἀπὸ τοῦ Ἀρτακῖνος ἐθνικοῦ.* [Stephanus Byz. v. *Ἄρτακος.*]

84 *Φίλιπποι, πόλις Μακεδονίας. ὁ πολίτης Φιλιππεύς. Φιλιππηνὸς δὲ παρὰ Πολυβίῳ.* [Stephanus Byz. v. *Φίλιπποι.*]

85 *Φρεατοτύπανα ὄργανά τινα παρὰ Πολυβίῳ.* [Hesychius in v.[a]]

86 *Ὁ δὲ κατέσχεν ἀμφότερα τὰ κατεσκευασμένα φυλάκια πεντήκοντα πόδας διεστῶτα ἀλλήλων.* [Suidas v. *φυλάκια.*]

87 *Μὴ οἷον κατὰ θάλατταν τὰς παρασκευὰς καὶ τὰ χορηγία παρακομίζειν τοῖς στρατοπέδοις μηδὲ ἐπὶ ὑποζυγίων· ἀλλ' ἐν ταῖς πήραις δέχ' ἡμερῶν ἔχοντας ἐφόδια.* [Suidas v. *χορηγία.*]

88 *Οὗτοι μὲν περὶ ταῦτα διέτριβον ψυχαγωγοῦντες τὰς δυνάμεις.* [Suidas v. *ψυχαγωγεῖ.*].

---

89 *Ὁ δὲ στρατηγὸς οὐ δυνάμενος ἐνεγκεῖν τὴν ἀδικοδοξίαν τῶν ταῦτα λεγόντων.* [Suidas v. *ἀδικοδοξία.*]

90 *Οὐ δυναμενος δὲ πείθειν ἐξ ἀκεραίου διὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀπραγίαν τοῦ προειρημένου βασιλέως, ἠναγκάσθη πεντακόσια τάλαντα προτεῖναι. καὶ δὴ συγκατέθετο βοηθήσειν ὁ Σέλευκος.* [Suidas v. *ἀκέραιος.*]

91 *Ὥστε καὶ τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀχανεῖς γενέσθαι καὶ παρεκστῆναι ταῖς διανοίαις, συμπάσχοντας τῇ τῶν ἀκληρούντων ὑπερωδυνίᾳ.* [Suidas vv. *ἀκληρούντων, παρεκστῆναι* et *ὑπερωδυνία.*[b]]

---

a) Fortasse hoc vocabulo usum esse Polybium 9, 33, ubi dixit de arvis ex Euphrate irrigari solitis, coniicit Schweigh., ut quum Herodotus 1, 193, coll. 6, 119, arva Assyriae aqua Euphratis *κηλωνείοις* irrigata tradat, quod voc. grammatici interpretantur *γεράνιον* vel *ἀνανεῦον καὶ κατανεῦον ξύλον, ὁ ξύλινος ἀντλητήρ*, Polybius eandem machinam, qua hodie rustici aquam hauriunt ex puteis, dixerit *φρεατοτύπανον*, ut *τύμπανον* vel *τύπανον* apud Vitruvium et alibi est rota quae pedum pulsu versata lapides, aquam, aut alia in altum subvehit.

b) Vocabula omnia prorsus Polybiana persuadent hiatum potius esse quoquo modo tollendum quam fragmentum ei adimendum.

Ἀκόλουθον ἀπέβη τὸ τέλος ταῖς προτέραις ἐνεργείαις. 92
[Suidas v. *ἀκόλουθον.*]

Ὁ δὲ ἔγραφε πικρῶς καὶ παραστατικῶς ἀλάστορας ἀπο- 93
καλῶν καὶ παλαμναίους διὰ τῆς ἐπιστολῆς, εἰ οὕτως αἰσ-
χρῶς προήσονται τοὺς τόπους μηδὲν παθόντες ἢ ἰδόντες
κακόν. [Suidas vv. *ἀλάστωρ* et *παραστατικῶς.*]

Οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι οὐ τὴν τυχοῦσαν πρόνοιαν ἐποιοῦντο 94
τοῦ μὴ κατάρχοντες φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων μηδ' ἀναι-
ρούμενοι τοὺς πολέμους τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τοῖς πέλας,
ἀλλ' ἀεὶ δοκεῖν ἀμυνόμενοι καὶ κατ' ἀνάγκην ἐμβαίνειν
εἰς τοὺς πολέμους. [Suidas vv. *ἀμυνόμενοι, ἀναιρούμενοι,*
ἐμβαίνειν et *πέλας.*]

Πρὶν ἀναδέξασθαι τοὺς ἐσκεδασμένους ἐν ταῖς προνο- 95
μαῖς. [Suidas v. *ἀναδέξασθαι* inter alia eiusdem huius verbi exempla, quae et ipsa videri possunt Polybiana, ut *Ἀναδέχε-σθαι τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων*, et in *Ἀνεδέχετο* sine nomine citata: *Ὁ δὲ ἀνεδέχετο τὴν Ἀσδρούβου παρουσίαν*, et: *Ὁ δὲ τούτοις πιστεύων ἀνεδέχετο τὸν πρὸς Ἀριαράθην πόλεμον.* Quae ad Hannibalem fratris in Italiam adventum exspectantem, et ad Pharnacem Ponti regem, cuius cum Ariarathe bellum tangitur 3, 3, 6; 26, 6, referri coniicit Schweigh.]

Ὁ δὲ συναθροίσας τοὺς φίλους ἀνεδίδου διαβούλιον τί 96
δέον εἴη πράττειν. [Suidas v. *ἀνεδίδου.*[a]].

---

a) Eadem locutio 5, 58, 2; 102, 2; et ubi eadem prope verba 7, 5, 2; et alibi. Eiusdem Suidae glossa certe hoc loco memoranda videtur, in qua post *Ἀναδρομαί, ἀναβάσεις*, addita haec ad aliam vocabuli significationem spectantia: *Ἀναδρομὴ γίγνοιτο κοὐ σφαλλόμεθα. δεῖ πρόχειρον ἔχειν ἀεὶ τὸν στίχον τοῦτον. τοῦτο μὴ ποιήσας Λεύκιος ὁ Ῥωμαῖος μεγάλως ἐσφάλη. οὕτω παρ' ὀλίγον σφάλλεται τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων τῶν ἡγουμένων ἀκρισία. ἱκανὰ τῶν τοιούτων ὑποδείγματα τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἥ τε Πύρρου τοῦ τῶν [illegible] ειρωτῶν βασιλέως βία καὶ πάροδος εἰς Ἄργος, ἥ τε Λυσι-[illegible] ου στρατεία διὰ Θράκης ἐπὶ Δρομιχαίτην τὸν βασιλέα τῶν [illegible] ρυσῶν, καὶ πολλὰ δὴ τούτοις ἕτερα παραπλήσια.* Nam et [illegible] ιτio *ἡ τῶν προεστώτων ἀκρισία* frequens est apud Poly-n et *εὖ φρονεῖν* sic dixit 2, 7, 3: *Τοῖς δὲ διὰ τὴν αὐτῶν ὑλίαν πταίουσιν ὄνειδος καὶ ἐπιτίμησις συνεξακολουθεῖ ἃ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Σφαλλόμεθα* autem, quod recte

97 *Τὰ μὲν φιλάνθρωπα παρεσιώπων, τὰς δὲ ἀνατάσεις ἔλεγον.* [Suidas v. *ἀνατάσεις*, Zonaras p. 183, quorum hic post *ἀνατάσεις* addit *ἐπαπειλήσεις*, ille *καὶ ἀνατάσεις*, ut appareat expungendum esse scholion ex lemmatis interpretatione *ἐπαπειλήσεις ὑπερηφάνους* natum, ut animadvertit Bernhardy.]

98 *Οἷς δὲ ἀναθεὶς καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ φόβον ἐπικρεμάσας.* [Suidas vv. *ἀναθεὶς* et *ἐπικρεμάσας*.]

99 *Οὐκ ἄξιον ἀνεπιστάτως παραδραμεῖν περὶ τῶν τοιούτων.* [Suidas v. *ἀνεπιστάτως*.[a]]

σφαλλοίμεθα scripserunt editores, ut addito initio ante *ἀναδρομὴ* etiam ad sententiam necessario *κἂν* integer prodeat trimeter, ostendit *ἀναδρομὴν* hic non significare *ἀνάβασιν*, sed aliud quid, quod respondeat sequentibus fragmenti initio mutili et perversi verbis. Lucius vero Schweigh. in medio relinquit an sit L. Postumius is qui ab Livio 23, 24, 6, cum exercitu deletus in Gallia memoratur an alius de quo paullo post dicetur. Ad Pyrrhum quod attinet, eius infortunium memoratur etiam ab L. Caecilio Minutiano Apuleio De orthographia fr. 16: „Pyrrhus . . . fuit rex Epiri, qui . . interemptus fuit a Cerere sub mulieris Argivae (*specie*), Herophilo Polignoque poetae, Leucea ac Pausania in suo templo, sive in aede Dianae a quadam muliere, Trogo, Sallustio et Luceio (*auctoribus* vel *testibus* addit Maius)." Ubi *Poligno*, quod nihili est et *Peligno* certe foret scribendum, Osannus p. 48 ex hoc ad Polybium relato fragmento corrigendum hariolatur *Polybio*, quisquis sit Herophilus aeque ignotus, *poetae* autem ineptum putat scholion sive ad illa duo quae praecedunt sive ad ea quae sequuntur nomina ascriptum, quum Leuceas reapse fuerit poeta, cuius de Pyrrho carmen memorat Pausanias 1, 13, 9, in aliis tamen libris *Λυκέας* dictus, quod nunc receptum.

Alter autem aeque ignorabilis Lucius memoratur in fragmento anonymi ab Suida v. *ἐπιτροπὴ* citato, et inde ab Ursino ad Polybium relato: *Ὁ δὲ Λεύκιος προχειριζόμενος διαπέμπεσθαι πρὸς τοὺς Λαπατηνοὺς καὶ λαλεῖν ὑπὲρ ἐπιτροπῆς, ἀπαράσκευος ἦν εἰς τὸ μέλλον.* Ubi *προχειριζόμενος* passive intelligendum, sed neque Lucius quis fuerit neque Lapateni qui sint intelligendi apparere animadvertit Schweigh., quorum nomini similia sint Lapicinorum Liguriae apud Livium 41, 19, 1, et Lapathuntis Thessaliae castelli apud eundem 44, 2, 11 et 6, 10.

a) Quod secundum ordinem alphabeticum hic inserendum fuisset fragmentum ex Suida v. *ἀποστομοῦν* a Gronovio illatum: *Προέθεντο τὰς διώρυγας* (potius *διώρυχας*) *ἀποστομοῦν τὰς ἐπιφανεστάτας*, abieci, pariterque ab Ernesto ex eodem

Οἱ δὲ ἡρμόσαντο πρὸς τὴν βούλησιν καὶ συνέθεντο δέκα τάλαντα δώσειν. [Suidas v. ἡρμόσαντο.] 100

(Ἄψυρτος. Stephanus Byz. v. Ἀψυρτίδες, quod addit: Ἀρτεμίδωρος ἐν ἐπιτομῇ καὶ πόλιν νῆσον Ἄψυρτον ἱστορεῖ, ubi alii libri πονῆσον, alii πολ . . δὲ νῆσον, Meinekius scribendum suspicatur καὶ Πολύβιος νῆσον.) 101

(Προδήλου δ' οὔσης τοῖς Καρχηδονίοις τῆς τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς ὅτι βιῶνται διὰ τοῦ πτώματος τοῦ τείχους, παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν χρείαν. [Suidas v. βιῶνται.[a]]) 102

Ὁρῶν δὲ τοὺς στρατιώτας δεισιδαιμονοῦντας ἐπὶ τοῖς σημείοις ἐφιλοτιμεῖτο διὰ τῆς ἰδίας ἐπινοίας καὶ στρατηγίας μεταθεῖναι τὰς τοῦ πλήθους εὐλαβείας. [Suidas v. δεισιδαίμων.[b]] 103

Οἱ δὲ διαζηλοτυπούμενοι πρὸς τὸν Σκιπίωνα ἐπεβάλοντο διασύρειν τὰς πράξεις αὐτοῦ. [Suidas v. διαζηλοτυπούμενοι.[c]] 104

Ἔδοξεν οὖν αὐτῷ ἐπισφαλὲς ἔχειν τι κοινωνῆσαι αὐτοῖς τῆς πράξεως καὶ διαπεσούσης καὶ συντελεσθείσης τῆς ἐπιβουλῆς. [Suidas v. διαπεσούσης.[d]] 105

---

v. ἀπραγμάτευτον, vel hiatus caussa a Polybio alienum. Quae apud Suidam sunt in ἀποχρησάμενος, et Polybii putavit Kusterus, οἱ δὲ περὶ Πόπλιον ἠπείγοντο σπεύδοντες συνάψαι καὶ συναποχρήσασθαι ταῖς τῶν βαρβάρων ὁρμαῖς, in iis ἀποχρήσασθαι potius, quamvis hiatum inferens, Polybio convenire dixi ad Stephanum v. συναποχράομαι.

a) Polybio tribuit Valckenarius, ut in loco ab Tittmanno ad Zonaram p. 390 collato 5, 4, 9, est βιάζεσθαι διὰ τοῦ πτώματος. Sed in hunc non cadit forma βιῶνται, cui verbo etiam minus convenit ἐπιβουλῆς quam ἐπιβολῆς. Polybianum vero χρεία.

b) Polybio Valesius tribuit fragmentum apud eundem v. δείξαντες sine nomine positum: Οἱ δὲ αἰφνιδίως ἐπεκθέουσι τῷ τάγματι καὶ διὰ τῆς φάραγγος δείξαντες προσπίπτουσι τοῖς Ῥωμαίοις, ubi διάξαντες Toupius et Valckenarius.

An de Maiore Africano agitur in Sicilia versante? Conf. Liv. 29, 19. SCHWEIGH. — Polybii si sit fragmentum, qui sim ici sic utitur pariterque verbo διασύρειν, ille αὐτὸν scripsi putandus est pro τὸν Σκιπίωνα.

Polybiana est formula, nisi quod ἐπιβολῆς potius dicit, sed endit duplex hiatus, etsi prius αὐτῷ, omissum in nonnul ubitat Gaisfordus an sit in iis de quibus tacetur, sed

106 *Τοὺς μὲν στρατιώτας διασπεύσας, τοὺς δὲ χιλιάρχους παρακαλέσας ἅψασθαι τῆς πράξεως.* [Suidas v. *διασπεύσας.*]

107 *Οὕτω γὰρ διέξειν τὰς χεῖρας καὶ φροντιεῖν τοῦ μηδὲν ἀδίκημα ποιήσειν τὸν Προυσίαν εἰς αὐτούς.* [Suidas v. *διέξειν.*[a]]

108 *Ὁ δὲ Νάβις δυσθετήσας ταῖς συνθήκαις οὐ προσέσχε τοῖς γραφεῖσιν.* [Suidas v. *δυσθετήσας.*]

109 *Οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἐξεθεάτρισαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν κατέστρεψαν.* [Suidas vv. *ἐξεθεάτρισαν* et *θεατρίζω.*[b]]

110 *Ὁ δὲ ἐκμηρυσάμενος τὴν δύναμιν ἐκ τῶν δυσχωριῶν κατεστρατοπέδευσε.* [Suidas v. *ἐκμηρυσάμενος.*[c]]

111 *Καὶ τοῖς πύργοις πῦρ ἐνίεσαν.* [Suidas v. *ἐνίεσαν.*]

112 *Ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς προῆγε βάδην τῇ πορείᾳ χρώμενος.*

113 *Ἐξ αὐτῆς οἱ προειρημένοι βιβλιαφόρον ἔπεμπον πρὸς τὸν Περσέα διασαφοῦντα τὸ γεγονός.* [Suidas v. *ἐξ αὐτῆς.*]

114 *Ὁ δὲ τῇ πολυχρονίῳ τριβῇ τῶν πολεμικῶν οὐδόλως ἐξέστη τῶν φρενῶν.* [Suidas v. *ἐξέστηκε*, quod *ἐξέστη* corrigentem Toupium redarguit additum *μαίνεται.*[d]]

115 *Διὰ τὰς ἐξ ὁμολόγου καὶ συστάδην μάχας πολλοὶ ἔπιπτον ἐξ ἀμφοτέρων.* [Suidas v. *ἐξ ὁμολόγου.*[e]]

---

delendum foret etiam alterum *αὐτοῖς*. *Ἐπιβολῆς* desiderabat etiam Schweigh.

a) *Διέχειν τὰς χεῖρας* est 4, 52, 1. SCHWEIGH.

b) Agebatur fortasse de Callicrate eiusque sociis, de quibus v. 30, 10 et 20. SCHWEIGH. Frequentat Polybius verbum *ἐκθεατρίζειν* prope solus.

c) Polybio propter hoc ipsum verbum satis convenit, quum minus probabilis sit coniectura de duobus ex eodem ascitis:

Πρόδηλος γὰρ ἐγένετο ἡ φυγὴ καὶ τῶν ὑπεναντίων ἐκκλήσεις πρὸς ἐπίθεσιν. [v. *ἐκκλήσεις.*]

Τότε δὲ καὶ ἐς τάξιν τινὰ ὥσπερ ἐκ συγκειμένου κατέστησαν καὶ ἐν κόσμῳ τὸν ἀγῶνα ἐποίησαν. [v. *ἐκ συγκειμένου.*]

d) Polybio tribuit Toupius Emend. vol. 1, p. 181. Et sunt singula fere verba Polybiana. Qui quod aliquoties habet *οὐχ ὅλως*, sed saepius *οὐδ' ὅλως*, ut hoc quoque a Philodemo dictum notavi ad Thes. Stephani v. *ὅλως*, p. 1903, D, et *μηδόλως* ipse habet semel in Exc. Vat. 14, 1 a, 3, scribendum videri potest *οὐδ' ὅλως*.

e) Polybio tribuit Schweigh., eique ita convenit Polybio peculiaris locutio *ἐξ ὁμολόγου* ut hiatus non Polybianus Suidae, etiam superstitum librorum locos saepe deformantis, licentiae tribuendus videatur.

Καὶ ἐφ᾽ ὧν ἐνόμιζε πλεονεκτήσειν κατὰ τὴν μάχην 116
ἐπιλογισάμενος πείθει. [Suidas v. *ἐπιλογισάμενος.*[a]]

Τοὺς μὲν χάρισι, τοὺς δὲ κολάσεσιν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις 117
παράδειγμα εἶεν, ἐπισημαίνεσθαι. [Suidas v. *ἐπισημήνασθαι.*[b]]

Τὰ δὲ τῶν πόλεων πράγματα ἀλλοιοτέρας ἔτυχεν ἐπι- 118
στάσεως καὶ μεταβολῆς. [Suidas v. *ἐπίστασις.*[c]]

Ἡ σύγκλητος πλείονος ἐπιστροφῆς εἶναι τὸ πρᾶγμα νο- 119
μίσαντες. [Suidas v. *ἐπιστροφή.*]

Οἱ δὲ πεισθέντες καὶ παραδόντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐπι- 120
φορὰν τῶν πολεμίων ἀπέθανον γενναίως. [Suidas v. *ἐπιφοραῖς.*]

Ὁ δὲ ἔφη εὐδοκεῖν τοῖς λεγομένοις, εἰ λάβοι πίστεις. 121
[Suidas v. *εὐδοκεῖν.*[d]]

Ὁ δὲ ἐκάλει τῶν πολιτῶν τοὺς δοκοῦντας εὐκαιρεῖν τοῖς 122
βίοις. [Suidas v. *εὐκαιρεῖν.*]

Ἕφεδροι γίνονται τοῖς καιροῖς καὶ ἑτοίμως διάκεινται 123
πρὸς τὸ πάλιν ἀντοφθαλμεῖν τούτοις. [Suidas v. *ἔφεδροι.*]

Ἀπὸ δὲ τῆς τῶν στρατιωτῶν γνώμης λαβὼν ἔφεσιν 124
παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ξένην καὶ παράδοξον βοήθειαν ἐπο-
ρίσατο πρὸς τὴν ὑποκειμένην κατάστασιν. [Suidas v. *ἔφεσιν.*]

Καὶ ἴδιον ἔχουσιν οἱ Κελτίβηρες κατὰ τὸν πόλεμον. 125
θεωροῦντες γὰρ τοὺς παρ᾽ αὐτοῖς (al. *αὐτῶν*) *πεζοὺς πιεζο-*
μένους, παρακαταβάντες ἀπολείπουσι τοὺς ἵππους ἑστῶτας
ἐν τάξει, ἄκροις γὰρ τοῖς ἀγωγεῦσι τῶν ἵππων πασσαλίσκους

---

a) Polybio tribuenti Casaubono assensurus erat Schweigh., si frequens apud eum *ἀπολογισάμενος* legeretur. Alterum etsi eodem modo dictum notavi ad Stephanum, Polybio tamen rursus convenit *πλεονεκτεῖν* cum *ἀπὸ* coniunctum, ut 6, 56, 2. Haud dubie enim *ἀφ᾽ ὧν* scribendum pro *ἐφ᾽ ὧν.*

b) Etsi *ἐπισημαίνεσθαι* cum dativo coniunctum convenit Polybio, *δώροις* ita cum illo iungenti 6, 39, 6, de hiatu tamen idem dicendum quod ad sequens dixi fragmentum.

c) Hoc fragmentum, quod post aliud Polybii interposito *πολιτείᾳ* additur, illius esse persuadet usus Polybianus comparativi *ἀλλοιότερος*, quamvis cum aliis ei communis, etsi hiatu elisione tollendus aut vocabulo *πράγματα* ad praecedenda reiiciendo rursus dubitationem iniicit.

d) Polybii esse coniecit Schweigh. ad fr. ab Suida supra in[dicatum] verbo ex Polybio citatum.

μικροὺς ἀπηρτηκότες, ἐπιμελῶς πήξαντες πειθαρχεῖν διδάσκουσι τοὺς ἵππους ἐν τάξει μέχρις ἀνακάμψαντες ἀνασπάσωσι τοὺς παττάλους. [Suidas vv. *ἴδιον* et *Κελτίβηρες*, ubi *ἐν τοῖς ἀγωγεῦσι — ἔχοντες προσηρτημένους τούτους πήξαντες* scriptum. [a]]

126 *Τὸ ἱμείρειν τοῦ βίου καὶ φιλοζωεῖν τῆς μεγίστης ἀγεννείας ἐστὶ σημεῖον καὶ κακίας.* [Suidas v. *ἱμείρειν*, non minus Polybiano quam *φιλοζωεῖν* et *ἀγέννεια*.]

127 *Διαψευσθεὶς δὲ τῆς κρίσεως ἐν οὐδενὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἰσολογίαν ἔξειν οὐδέποτε πρὸς τὸ συνέδριον.* [Suidas v. *ἰσολογία*. [b]]

128 *Ὁ δὲ βασιλεὺς καθιγμένος καὶ ταύτης τῆς ἐπιβολῆς ἐγίνετο πρὸς ἀναζυγήν.* [Suidas v. *καθιγμένος*. [c]]

129 *Ἐκ καταβολῆς πεντήκοντα ναῦς ναυπηγήσασθαι, πεντήκοντα δὲ ὑπαρχουσῶν καθέλκειν ἐκ τῶν νεωρίων.* [Suidas v. *καταβολή*. [d]]

---

a) Sive Polybii sive Diodori sive alius est nescio cuius, scribendum *παττα̣λίσκους*, ut infra est *παττάλους*, et, ut vol. 1, p. LX dixi, *μέχρι ἄν*.

b) Polybio tribuentis Toupii iudicium confirmant locutiones Polybianae *διαψεύδεσθαι* et *ἰσολογία*. Nihil vero Polybiani admodum habet ab eodem Suida v. *καθῄρηντο* citatum fragmentum, quod Polybianis inseruit Casaubonus: *Οἱ δὲ πλέονες καθῄρηντο τὰς γνώμας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τῆς πίστεως τῆς πρὸς βασιλέας ὑπὸ τοῦ περιδεοῦς ἀφίσταντο*. Ubi quod Schweigh. coniecit *βασιλέα* cum hiatu, praebet codex Bruxell. Sed articulus omitti non magis hic potuit quam ubi eum inserui 5, 54, 11. Pariterque quod Valesius, hoc apud eundem vv. *ἀνδρωνῖτις* et *κωμάσαι*: *Ὁ δὲ Μάρκος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐβούλετο ἀπολυθεὶς τοῦ πολέμου πρὸς Λυσιτανοὺς* (*τοῦ πρὸς Λ.* aut *τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Λ.* corrigendum dixi ad Steph. v. *γυναικωνῖτις*) *μεταλαβεῖν τὸν πόλεμον καὶ τὸ λεγόμενον ἐκνεύσας τὴν ἀνδρωνῖτιν εἰς τὴν γυναικωνῖτιν κωμάσαι, διὰ τὸ δοκεῖν τὸν στρατηγὸν βραχεῖ χρόνῳ πρότερον ὑπὸ τῶν Λυσιτανῶν ἡλαττῶσθαι*.

c) Ab eodem Suida v. *ἀναζυγαῖς* post alium Polybii locum additum fragmentum: *Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τῶν γεγονότων οὐδὲν ὅλως εἰδότες περὶ ἀναζυγὴν* (— *γῆς* A. Paris.) *ἐγένοντο*, si Polybii sit, ut creditum, *πρός*, quod est etiam 3, 92, 8, bis illatum videatur pro *περί*, ut dixi vol. 1, p. LI.

d) *καθέλκειν* pro *κατελθεῖν* Schweigh., qui aut *πάσας* post *ὑπαρχουσῶν* addendum aut hoc in *τῶν ὑπαρχουσῶν* vel

Πολλὰ τὸν βασιλέα Εὐμένη καταμεμψάμενοι. [Suidas v. *καταμεμψάμενοι.*] 130

Καταταχούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ καιροῦ ἠναγκάσθησαν μένειν τὸν ἐπίπλουν. [Suidas v. *καταταχούμενοι.*[a]] 131

Οὐ γὰρ ἐδόκει αὐτῷ τὸν ἐν Τυρρηνίᾳ πόλεμον ἀτελῆ καταλείποντι περὶ τῶν ἐκείνῃ πόλεων πραγματεύεσθαι, δεδοικότι μὴ κατατρίψειεν ἅπαντα τὸν τῆς ἀρχῆς χρόνον, οὐ πολὺν ὄντα, περὶ τὰς ἐλάττους ἀσχολούμενος πράξεις. [Suidas v. *κατατρίψειεν.*] 132

Διὸ κατεξαναστάντες τοῦ μέλλοντος παρητήσαντο τοὺς πρυτάνεις ἐκπέμψαι πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥόδον συνεπιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας. [Suidas v. *κατεξαναστάντες.*[b]] 133

Ὁ δὲ κατευδοκήσας τῷ νεανίσκῳ κατὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦτον ἀπέλυσε παραχρῆμα ἐς τὸ Πέργαμον. [Suidas v. *κατευδοκήσας.*[c]] 134

Ὁ δὲ Πόπλιος κατέσχε τῆς Αἰτωλίας εἰς Ναύπακτον. [Suidas v. *κατέσχον*, ubi alia citat Polybii fragmenta.[d]] 135

Ὁ δὲ παρήγγειλεν ἔρχεσθαι κοιταίους. [Suidas v. *κοιταῖος.*] 136

Οἱ Κελτίβηρες τῇ κατασκευῇ τῶν μαχαιρῶν πολὺ διαφέρουσι τῶν ἄλλων. καὶ γὰρ κέντημα πραπτικὸν καὶ καταφορὰν ἔχει δυναμένην ἐξ ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν. ἢ καὶ Ῥω- 137

(τὰς) *ὑπαρχούσας* mutandum animadvertit, quum locutio *ἐκ καταβολῆς* Polybium (vel Diodorum) prodat auctorem.

a) Polybii si sit, scribendum certe *τῶν καιρῶν*.

b) Etsi verbo hoc nusquam sic usus est Polybius, saepe tamen sic dixit *συνεπιλαμβάνεσθαι*. Prytanes dubitans Schweigh. an Thasii sint intelligendi, ubi prytaneum fuit (v. Casaub. ad Athen. 15, c. 19) addit, sic suspicari licere Philippo Thasum invadente (Polyb. 16, 24) poposcisse Thasios a magistratibus suis ut ad Rhodios mitterent legatos qui opem ab illis contra regem peterent. Sed *κατεξαναστάντες* Diodorum prodere videtur.

c) Etsi Polybius *εὐδοκεῖν* tantum dixit, non *κατευδοκεῖν*, tamen ne alius quidem quisquam alterius exstat testis, ut suspecta videri possit praepositio. Quanquam fragmentum ob hiatum quoque alioqui apostropho tollendum haud dubie Polybio a[illegible]tendum.

d) Agebatur fortasse de P. Sulpicio Galba, cui ex consu[illegible]la Macedonia provincia obtigit, quae ei deinde per aliquot a[illegible]os continuos prorogata est. Liv. 21, 22 et 28; 27, 30. Classem autem Romanam per illa tempora Naupacti stationem ha[illegible]b[illegible]se ex eodem 27, 31 discimus. SCHWEIGH.

μαῖοι τὰς πατρίους ἀποθέμενοι μαχαίρας ἐκ τῶν κατ' Ἀννίβαν μετέλαβον τὰς τῶν Ἰβήρων· καὶ τὴν μὲν κατασκευὴν μετέλαβον, αὐτὴν δὲ τὴν χρηστότητα τοῦ σιδήρου καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν οὐδαμῶς δύνανται μιμεῖσθαι. [Suidas v. μάχαιρα.]

138 Οἱ δὲ τῷ Μάγωνι προσπολεμοῦντες τῶν Λιγυστίνων πρᾶξαι μὲν ὁλοσχερές τι καὶ μεγαλεῖον οὐχ οἷοί τ' ἦσαν. [Suidas v. μεγαλεῖον.[a]]

139 Τὸν δὲ Πόπλιον καὶ τὸν Γάιον ἀποδεξάμενος φιλανθρώπως καὶ μεγαλομερῶς. [Suidas v. μεγαλομερῶς.]

140 Πάντα δὲ τὰ λεγόμενα μεθοδικῶς περὶ τῶν τάξεων ἐπωπτευκώς, εἰ καί τις ἕτερος τῶν καθ' ἡμᾶς. [Suidas v. μεθοδικῶς.[b]]

141 Τὸν δὲ υἱὸν ἔπεισεν, εἰ τύχοι μεσολαβηθεὶς αὐτὸς ὑπὸ τῆς πεπρωμένης, ἐξενεγκεῖν τὸν κατὰ Ῥωμαίων πόλεμον. [Suidas v. μεσολαβηθείς. Ad Polybium et Philippum Persei patrem refert Hemst.]

142 Τῶν δὲ Μακεδόνων ἐκ μεταβολῆς συνερεισάντων τοῖς βαρβάροις εὐθέως ἐγκλίναντες ἔφευγον. [Suidas v. καταβολή, quod correxit Schweigh.]

143 Νουνεχῶς ἐδόκουν πολιτεύεσθαι πρὸς τοὺς τότε καιρούς. [Suidas v. νουνεχῶς.]

144 Λέγεται δὲ καὶ ἕτερος ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Ξανθίππου λόγος, ὃν πειρασόμεθα διασαφεῖν οἰκειότερον λαβόντες τοῦ παρόντος καιρόν. [Polybius 1, 36, 4.[c]]

---

a) An pertinet ad pugnam, quam Livius 30, 18 exponit? Ibi quidem Ligures socii erant Magonis (conf. Liv. 29, 5.), quod est *συμπολεμεῖν*, non *προσπολεμεῖν*. Sed potuerunt alii ex Liguribus pro Magone stare, alii contra: atque id ita fuisse ex ipsis verbis huius fragmenti intelligi videtur. SCHWEIGH.

b) *Μεθοδικῶς*, quod ex alio Polybii loco ibidem citat Suidas, pariter atque non minus Polybiana *ἐποπτεύειν* et *εἰ καί τις ἕτερος* persuadet hoc quoque fragmentum recte a Casaubono Polybio esse tributum.

c) Scilicet secundum Appianun Pun. c. 4, magnifice donatum, quum honoris specie domum deduceretur, in via correptum cum ceteris Lacedaemoniis mari mersum esse perfidia Poenorum. Quam famam cur dissimulet hoc loco Polybius aut quemnam commodiorem in locum potuerit differre eius mentionem equidem non video. SCHWEIGH.

Τὰ ἔθνη τῆς Ἰβηρίας ὀρθῶς αὐτοῖς ἀντικαθεσταμένα. 145
Suidas v. *ὀρθή*, ubi alium citaverat locum Polybii, in quo adiectivum, adverbium autem interpretatur *ἀναίδην* (*ἀνέδην*), *ἰσοτόμως*.]

Ὁ δὲ τὸ μέλλον ἐμφρόνως ὀττευσάμενος εἰς ἔννοιαν 146
ἦλθε τὴν φρουρὰν ἀποτρίψασθαι τὴν παρὰ τοῦ Πτολεμαίου. [Suidas v. *ὄττα*.]

Οὔτε ἐξετάσαι τὸν ἄνθρωπον οἷόν τε ἦν ἀκριβῶς, 147
ἀσθενείᾳ σώματος ὀχλούμενον, οὔτε ἐρωτᾶν εὐλαβείᾳ τοῦ ὀχλώδους. [Suidas v. *ὄχλου*, ubi *ὀχλοκόπος* citaverat ex Polybio, additque *καὶ αὖθις* cum hoc alius vocabuli exemplo, quod ad Polybium retulit Casaubonus coniectura nihil minus quam certa.]

Λοιπὸν ἦν παραβάλλεσθαι καὶ τολμᾶν. [Suidas v. *παραβάλλεσθαι*.] 148

Βουλόμενος δ' ἐκ παραθέσεως ὑπόδειγμα ποιῆσαι τῆς 149
αὐτοῦ προαιρέσεως ἧς ἔχει πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας ἐπολιόρκει. [Suidas v. *παράθεσις*.]

Παρατετολμηκότες καὶ τελέως ἀπελπίσαντες τὴν σωτη- 150
ρίαν. [Suidas v. *παρατετολμηκότες*.]

Σκιπίων ὁ Ῥωμαῖος συνεβούλευεν [*οὕτως*] *μὴ πειρά-* 151
ξειν ἢ οὕτως ὥστε ἐκ παντὸς τρόπου τέλος ἐπιθεῖναι τῇ πράξει. τὸ γὰρ δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν πειράζειν ἅμα μὲν ἐπισφαλές, ἅμα δ' εὐκαταφρόνητον γενέσθαι ποιεῖ παντελῶς. [Suidas v. *πειράζειν*. [a]]

Ὁ δὲ ἔπλει παράπλους ποιησάμενος τοὺς Σιδητῶν πά- 152
ρωνας. ἦκον γὰρ Ῥοδίοις εἰς συμμαχίαν. [Suidas v. *παρῶναι*. [b]]

---

a) Polybii si sit fragmentum, qui sic 31, 19, 5; 20, 1, *μὴ δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν*, neque *ὁ Ῥωμαῖος* ipsius videtur nec prius *οὕτως*, quod deletum voluit iam Bernhardy.

a) Nominativum *παρῶναι* ex accusativo finxisse videtur, ut non sit corrigendum *πάρωνες*. Schweigh.: „*Ὁ δὲ*, an Eudamus, classis praefectus Rhodiorum? Liv. 37, 22 seq. *Παράπλους* correxi vocabulum nihili *παρόπλους*, i. e. *παραπλεούσας*, Comi[illegible]ntes, Iuxta navigantes, ut *πρόπλους* adiective dicitur et *ἐπ[illegible]πλους*."

153 Ἐνέδραν εἶχεν ἐν τόποις περικεκλασμένοις καὶ δυσθεωρήτοις. [Suidas v. περικεκλασμένοις.[a]]

154 Ἄτε μηδεμίαν ἐχούσης πραγματικὴν ἔμφασιν τῆς περικοπῆς αὐτῶν. [Suidas v. περικοπή.]

155 Ἐπὶ ὄχθου τινὸς ἀποτόμου καὶ περιρρῶγος ἐπετείχιζον αὐτοῖς φρούριον ἱκανὸν φυλάττεσθαι τοσαύτῃ στρατιᾷ. [Suidas v. περιρρῶγος.]

156 Ἔτι δὲ τῷ προσπνεύματι συνελημένων, καὶ μαχομένων ἐκ διαιρέσεως ταῖς μαχαίραις, παρασταὶς ἐκ τῶν ὄπισθεν ὑπὸ τὴν μάλην παρέσφαξε. [Suidas v. πνεύσας.[b]]

157 Ὃ δὴ καὶ πραγματικώτατον γεγονέναι τὸ διαβούλιον. Καὶ αὖθις· Τοῦτο δὲ ἐποίει νουνεχῶς ἅμα καὶ πραγματικῶς. [Suidas v. πραγματικώτατον.[c]]

158 Ὁ δὲ ἐπραξικόπει τὴν πόλιν, ἐκ πολλοῦ κατασκευαζόμενος ἐν αὐτῇ προδότας. [Suidas v. ἐπραξικόπει.]

159 Προπεπωκέναι δὲ παρὰ τὴν συνουσίαν πολλὰ μὲν ἀργυρώματα τὸν προειρημένον, πολλὰ δὲ χρυσώματα, τῷ Προυσίᾳ. [Suidas v. προπεπωκότες.]

160 Ὁ δὲ βραχέα προσαναταθεὶς κατένευσε ποιήσειν. — Τὰ μὲν παρακαλῶν, τὰ δὲ προσανατεινόμενος. [Suidas vv. προσαναταθεὶς et προσανατεινόμενος.]

161 Ὁ δὲ παρακαλέσας αὐτὸν καί τι προσαστεϊσάμενος τοιοῦτον, Ἀεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται. [Suidas v. προσαστειασάμενος, correctus ab H. Stephano in Thes.]

---

a) Recte haud dubie Toupius tribuit Polybio, utroque locorum epitheto alibi uso.

b) Polybio hoc fragmentum tribuit Toupius, in eoque διάρσεως, quod Polybius habet 2, 33, 5, restituit pro διαιρέσεως, quod etsi est 18, 13, 7, tamen neque illic tutum et hic magis etiam incommodum. Idem παρασταὶς pro παρὰ τάς, quod alibi sic dicitur de accedentibus ad obtruncandum, leniusque est eo quod Hemsterhusius una cum illo proponebat πατάξας. Sed praeter συνηλαμένων, quod correxit Bernhardy, duo supersunt vocabula nusquam lecta: προσπνεύματι, quod haud dubie scribendum πνεύματι, quicquid fiat inutili πρός, et improprie dici videtur, si insertum post μαχαίραις ab Suida ipso, ut videtur, τουτέστιν ὀργίλως, ut ipsum lemma glossae πνεύσας interpretatur σφοδρῶς ὀργισθείς, recte est positum: deinde παρέσφαξε, quod ἀπέσφαξε scribendum.

c) Polybio tribuit Hemsterhusius.

Προσδέξασθαι δὲ τὸ δὴ λεγόμενον πρὸς τὰς πλευρὰς 162
τοὺς πολεμίους. [Suidas v. *προσδέξασθαι.*]

Προσεπιμετρῶν ἀεὶ τῷ δεομένῳ πρὸς τὸ παρὰ πάντων 163
ὁμολογουμένως γίγνεσθαι τὴν ἐπὶ τούτοις χάριν. [Suidas v. *προσεπιμετρῶν.*]

Ὁ δὲ κατεσκεύασε στοὰς καὶ διὰ τούτων προσηρεικό- 164
τος τῷ τείχει τὰς κριοφόρους μηχανάς . . . [Suidas v. *προσηρεικότος.*]

Ἡ δὲ τύχη παρελκομένη τὴν πρόφασιν καθάπερ ἐπὶ 165
προσκήνιον παρεγύμνωσε τὰς ἀληθεῖς ἐπινοίας. [Suidas v. *προσκήνιον.*]

Ὁ δὲ ἐξέπεμπε τὸν Πόπλιον μετὰ μεγάλης προστασίας. 166
[Suidas v. *προστασία.*]

Οἱ δὲ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ πεντήκοντα τάλαντα πρόστι- 167
μον τῆς ἁμαρτίας. [Suidas v. *πρόστιμα.*]

Ὁ δὲ νέος ὢν κομιδῇ καὶ πρωτόπειρος τῶν κατὰ πόλε- 168
μον ἔργων καὶ νεωστὶ γευόμενος τῆς ἐπὶ πλεῖον προαγωγῆς,
φιλόνικος καὶ φιλότιμος καὶ φιλόπρωτος ἦν. [Suidas v. *πρωτόπειρος.* [a]]

Ὅτι Φιλοποίμην μετὰ δευτέραν ἡμέραν ἀπὸ τῆς πρὸς 169
πόλεμον ἐξόδου παρήγγειλε τὰ δύο σῖτα τρία ποιεῖν, ὅτε
βούλοιτο μίαν ἡμέραν προσλαβεῖν, ποτὲ δὲ τὰ δύο τέτταρα.
[Suidas v. *σῖτα.* [b]]

Ὁ δὲ Περσεὺς ἐβουλεύετο μὲν στέλλεσθαι, οὐ μὴν ἐδύ- 170
νατό γε κρύπτειν τὸ γεγονός.

Ὀλίγοι δέ τινες δεδιότες μήποτ' οὐ δυνάμενοι στείλα- 171
σθαι καταφανεῖς γένωνται, ἀνέφερον τὸ χρυσίον. [Suidas v. *στείλασθαι.* [c]]

---

a) Vocabulum Polybianum pariter atque *γεύεσθαι*, non item *φιλόπρωτος*, cuius antiquissimus testis est Plutarchus. Sed cuiuscunque est, scripsi *φιλόνικος* per *ι* pro *ει*.

b) *τὰ δύο σῖτα τρία ποιεῖν*] Xenoph. Reip. Lac. 2, 5 confert Schweigh.

Utrumque fragmentum Polybio convenit etiam usu verbi *στέλ .εσθαι*. Ad prius Livium 44, 10, 1, confert Schweigh., quum ex i la parte historiae Persei decerptum videatur: „Perseus tanc ɔm a pavore eo quo attonitus fuerat recepto animo malle imp riis suis non obtemperatum esse, quum trepidans gazam in mar ɹeiici Pellae . . iusserat.“ Atque alterum fortasse refe-

172 *Πηγνύντες εἰς τὴν γῆν ὀρθὰ τὰ στύπη ψαύοντα ἀλλήλων ἐν ἡμικυκλίου σχήματι.* [Suidas v. *στύπη.*]

173 *Τὸ δὲ συνέχον ἡγεμόνα καὶ προστάτην ἀξιόχρεων. — Ἦν δὲ τὸ συνέχον τῆς ὑποθέσεως αὐτῶν ὡς οὔτε φρουρὰν οὔτε ὕπαρχον* (add. ἂν) *εἰσδέξαιντο καὶ τῆς κατὰ τοὺς νόμους πολιτείας οὐκ ἂν ἐκχωρήσειαν.* [Suidas v. *συνέχον.*[a]]

174 *Συντάξας τοῖς κυβερνήταις ἀνακομίζειν τας ναῦς κατὰ δύναμιν εἰς τὴν Ἐλαίαν.* [Suidas v. *συντάξας*, ubi aliud Polybio diserte tributum fragmentum.[b]]

175 *Τοῦτο συνέθηκεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκ λογισμῶν εἶπασε τὸ γινόμενον.* [Suidas v. *συνέθηκε.*]

176 *Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὑπερευδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον τῇ τοῦ Σκιπίωνος ὁμολογίᾳ καὶ τῷ χειρισμῷ τῶν πραγμάτων.* [Suidas v. *ὑπερευδοκούμενοι.*[c]]

177 *Ταχὺ δὲ τοὺς κέλητας καὶ τὰς ἡμιολίας ὑπερισθμίσας ἀνήχθη, σπεύδων καταλαβεῖν τὴν τῶν Ἀχαιῶν σύνοδον.* [Suidas vv. *ἡμιολίαις* et *ὑπερισθμίσας*, verbo Polybiano.[d]]

178 *Εἰδὼς γὰρ ὅτι φαντασία περὶ αὐτόν ἐστιν ὡς ἔχοντα χρήματα μεθ' ἑαυτοῦ πλείω, ἠρμόσατο πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐνδεχομένως.* [Suidas v. *φαντασία.*[e]]

179 *Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μετὰ μεγάλης φαντασίας καὶ συμπαθείας τοῦ δήμου προῆγον ἐπὶ τὰς πράξεις.* [Suidas ibidem.]

---

rendum ad pecuniae partem ab Nicia in mare proiectam, sed per urinatores omnem fere extractam.

a) Polybii si sit, notabile foret exemplum optativi formae *ἐκχωρήσειαν* pro *ἐκχωρήσαιεν*, quale est in fr. apud Suidam v. *εὐπερίοπτον* ab Schweigh. expuncto, cuius etsi vix vestigium superest apud Polybium, tamen, nisi fallit scriptura ubi exstat vel in Vaticano, illi quoque constanter erit restituenda, ut Atticis esse restituendam saepius dixi ad Xenophontem, quum utriusque alternatio non magis in illum cadat quam in hos.

b) Cum Livii 37, 18, 8 verbis: „Quae postquam Samum sunt nuntiata, primo Eumenes avocatus domestico bello cum classe Elaeam petit," conferens ante Polybii 21, 8, collocandum fr. coniicit Maur. Müllerus in progr. Stendal. 1866, p. 20.

c) Toupii Polybio tribuentis coniecturae adversatur hiatus, nisi is addito ab Suida *Ῥωμαῖοι* illatus, ut in quarto ante hoc fragmento, ubi *ψαύοντα.*

d) Videtur haud dubie agi de Philippo rege. SCHWEIGH.

e) Videtur agi de callido Hannibalis consilio, quo apud Cretenses usus est; de quo conf. Cornel. Nep. 23, 9. SCHWEIGH.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι νομίσαντες ἤδη τὸν καιρὸν παραδιδόναι 180
φωτίζειν τὸ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἀπόρρητον. [Suidas v. *φωτίζειν*, frequenti apud Polybium.[a]]

His magis minusve dubiis fragmentis alia plura adiicere licebat quae apud Suidam Valckenarius aliique, quum non haberent cui tribuerent, Polybio sunt largiti, velut quae sunt in *ἀθλητὴς* cum hiatu non Polybiano: *Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἄνδρα πολέμων ἀθλητὴν τὸν Ἀννίβαν ἐκπέμπουσιν*, et in *ἀπεκάθητο*, quod saepius dixit *ἀποκαθίζειν· Ὁ δὲ Σκιπίων ἀπεκάθητο πρός τινι πυραμίδι, θεωρῶν τοὺς αὐτομόλους καὶ τὴν τούτων ἀπόνοιαν*, et quod in v. *ἀκραιφνὲς* et *ἀκραιφνής*, vocabulo non Polybiano, duplex est fragmentum, quorum prius Dionis putabat Maius Add. ad illius Excerpta Vaticana p. 689, et quod est v. *κατεριθευομένου* sine ratione a Valesio Polybianis insertum: *Τὸ δ' ἐναντίον κατεριθευομένου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς χώρας ἀπεχομένου καὶ κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν ἐξακριβοῦντος ἐπιμελῶς, ἔλαθον ἐκλυθέντες ταῖς διανοίαις, κατολιγωρήσαντες τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας.*

---

a) *Θεασάμενοι δὲ τὸν φρονηματισμὸν τῶν ἀνθρώπων ἔν τε ταῖς κατ' ἰδίαν ὁμιλίαις καὶ ταῖς κατὰ κοινὸν ἐντεύξεσιν, ἐξ αὐτῆς ἐπανῆλθον ἐς τὸν στρατηγόν*, quae idem ponit v. *φρονηματισμός*, ad ea verissime Schweigh.: „Ad Polybium retulit Valesius; nec tamen alias apud hunc scriptorem nomen *φρονηματισμὸς* usquam legitur, nec *ἐς τὸν στρατηγὸν* pro *πρὸς τὸν στρατηγὸν* stylum admodum redolet Polybianum.“ Recentioris Polybio aetatis omnia sunt quae exstant illius vocabuli exempla. Idem eandem propter rationem dubitavit de abiecto a me fragmento apud Suidam v. *ἐμπλασσόμενοι*, a Polybio alienissimo, sed propter Carthaginienses in eo memoratos recepto a Casaubono. In priori autem pro *ἐς* vel *εἰς* locum habet *ὡς*.

TABULA FRAGMENTORUM.

Quum in indice Schweighaeuseri fragmentorum numeri ab ipso, qui in duas partes distinxit, historicorum et geopraphicorum, tum grammaticorum, positi sint servati, hic illos cum numeris in huius editionis marginibus collocatis componendos duximus.

Schweigh. fr. hist. et geogr.	huius ed.	
1	13	
3	69	
5	28	
6	95	
7	16	
8	95	
9	15	annot. a
10	49	
11	181	annot. a
12	p. 149, 9	
13	125	
14	137	
15	128	annot. c.
15 annot.	174	
16	132	
17	130	
18	67	
19	26	
20	deletum	
21	8	
22	deletum	
23	18	
24	83	
25	55	
26	26	annot. a
27	127	annot. b
28	40	
29	43	
30	173	annot. a
31	138	
32	6	
33	56	
34	108	
35	37	
36	65	
37	134	
38	113	
39	170	
40	deletum	
41	84	
42	9	
43	34	
44	72	
45	p. 150, 4	
46	169	
47	2	
48	107	
49	159	
50	135	
51	139	
52	166	
53	133	

54	70	31	deletum
55	146	32	24
56	20	33	103
57	94	34	deletum
58	78	35	105
59	64	36	106
60	151	37	29
61	104	38	27
62	176	39	30
63	77	40	31
64	90	41	deletum
65	152	42	32
66	deletum	43	33
67	41	44	110 annot. b
68	deletum	45	110
69	deletum	46	110 annot. b
70	deletum	47	35
Fragmenta grammatica		48	111
1	p. 149 ult.	49	36
2	p. 150, 10	50	113
3	p. 150, 14	51	109
4	p. 150, 18	52	114
5	89	53	deletum
6	deletum	54	115
7	1	55	39
8	92	56	116
9	3	57	42
10	93	58	117
11	4	59	118
12	5	60	119
13	95	61	120
14	96 annot. a	62	158
15	128 annot. c	63	deletum
16	98	64	76
17	97	65	44
18	96	66	45
19	deletum	67	122
20	99	68	46
21	10	69	123
22	21	70	124
23	27	71	deletum
24	11	72	deletum
25	12	73	17
26	99 annot. a	74	100
27	p. 149, 10	75	126
28	99 annot. a	76	47
29	19	77	127
30	23	78	48

79	127 annot. b	110	162
80	128	111	163
81	deletum	112	164
82	129	113	165
83	deletum	114	167
84	142	115	168
85	50	116	71
86	131	117	170
87	p. 173, 14	118	172
88	136	119	deletum
89	51	120	74
90	52	121	75
91	53	122	73
92	140	123	deletum
93	54	124	} 79 annot. c
94	57	125	
95	59	126	
96	143	127	79
97	60	128	80
98	147	129	81
99	62	130	82
100	148	131	p. 149, 18
101	149	132	177
102	63	133	179
103	153	134	180
104	154	135	85
105	155	136	p. 173 annot. 8
106	66	137	86
107	156	138	87
108	160	139	88
109	161		

INDEX

HISTORICUS ET GEOGRAPHICUS

SCHWEIGHAEUSERI.

Quae capita praefixos habent numeros duos, hic indicantur altero uncis incluso. Sciendum est autem transposita inter se esse capita 21—25 libri X; capita 4—7 libri XI; capita 7—12 libri XII. Libri XVI cap. 10 nunc est cap. 16; libri XVII capita 1—17 nunc libri XVIII capita 1—17; libri XVIII capita 1—38 nunc eiusdem capita 18—55; libri XXII capita 12—27 nunc capita 10—24; caput 23, 2, nunc libri XXI caput 16; libri XXIII capita 16 et 17 nunc sunt libri XXI capita 19 et 22; caput 18 (p. 342, 28, leg. 18 pro 8) nunc caput 20.

Abba, ἡ Ἄββα, urbs Africae, haud procul Carthagine; in quam se recepit Syphax castris amissis, XIV, 6, 12; 7, 5.

Abia, ἡ Ἀβία, urbs Messeniae; a Messeniis avulsa, separatim in foedus Achaicum recipitur, XXV, 1, 2.

Abila (τὰ), urbs Galaaditidis, capta ab Antiocho Magno, V, 71, 2. Victo Scopa recepta ab eodem, XVI, 39, 3.

Abil— (Livio Abelux vel Abe— lo— , nobilis Hispanus, obside Hispanorum Sagunti custitos, decepto Bostare, Sc— ionibus fratribus tradit, Il— 98 seq.

Abr— olis, rex Thraciae, auri fo— as ad Pangaeum invadit, post Philippi obitum, XXII, 22 a, 2. E regno suo a Perseo depellitur, ibid. § 2 et 3.

Abstinentiae exempla apud Romanos frequentia, rariora apud Graecos, XVIII, 17 extr. et seq. XXXII, 8.

Abydus, ἡ Ἄβυδος, ad fauces Propontidis, IV, 44, 6. Situs eius et portus, XVI, 29. Arisbe, oppidum agri Abydeni, V, 111, 5. Abydum a terra et mari oppugnat Philippus, XVI, 30; desperatissima consilia capiunt Abydeni, et fortissime pugnant; sed quum propellere hostem non possent, perire omnes maluerunt, quam ei se tradere, 31—35. Abydum M. Aemilius, legatus Romanorum,

venit ad Philippum, et cum eo expostulat frustra, XVI, 34. Abydo excedere iubetur Philippus, XVII, 2, 4; XVIII, 27, 4.

Academia XVI, 27, 1. In ea philosophi et eorum auditores inanibus argumentis studium impendunt, XII, 26, c, 1. Ex ea philosophus Carneades, Romam legatus, XXXIII, 1, 9.

Acarnanes et Acarnania. Quam ab Epiro separat sinus Ambracicus, IV, 63, 6. Acarnanes et Epirotae foedus faciunt cum Illyriis, et ab illo tempore adversantur Aetolis et Achaeis, II, 6, 9 seq. Illyriis septem naves auxilio mittunt adversus Aetolos et Achaeos, Corcyraeis opem ferentes, II, 10. De dividendis eorum oppidis societatem cum Alexandro Epiri fecerunt Aetoli, II, 45, 1; IX, 34, 7; 38, 9. Foedere Antigoni cum Achaeis comprehensi, IV, 9, 4; 15, 1 seq.; 25, 3. Invitati ad bellum Sociale adversus Aetolos generose bellum suscipiunt; candidus imprimis et ingenuus honestissimusque, si quis alius, populus Graeciae, IV, 30, 1 seqq. Classem iungere cum Philippo iubentur ad Cephalleniam, V, 3, 3. Praetor eorum Aristomachus copias suas iungit Philippo Aetoliam invadenti, V, 6, 1 sq. Acarnaniam incursat et populatur Agetas praetor Aetolorum, V, 96, 1. In Strati agrum incursionem facientes, panico territi, re infecta redeunt, V, 96, 3. Lycisci Acarnanis oratio ad Lacedaemonios, pro Macedonibus adversus Aetolos et Romanos, IX, 32 seqq. Desperata eorum coniuratio, IX, 40, 4 seqq.; XVI, 32, 1 et 3. Adversus Aetolos, Romanos et Illyrios opem Philippi implorant, X, 41, 3. Oeniadas urbs iis ademta ab Aetolis (IX, 39, 2), ipsis restituitur ex pacis lege Aetolorum cum Romanis, XXII, 15, 14. Ad eos legatus belli Persici causa, C. Popillius, XXVIII, 5. Concilium gentis Thuriis actum, ibid. § 1.

Acastidas stadiodromus, frater Pytheae, XL, 1, 1.

Acatium, genus navigii minoris, 1, 73, 2.

Acerrae, αἱ Ἄχερραι, oppidum Insubrium, obsessum et captum a Romanis, II, 34.

Acesimbrotus, Rhodiorum nauarchus et legatus ad colloquium inter T. Flamininum et Philippum, XVII, 1, 4; 2, 3 seqq.

Acetum ex loti baccis, XII, 2, 8.

Achaei et Achaia. Achaei succurrunt Epirotis adversus Illyrios, II, 6. Contra eos Epirotae et Acarnanes foedus faciunt cum Illyriis, II, 6, 8 seq. Cum Aetolis decem navibus auxilio veniunt Corcyraeis adversus Illyrios, sed ab his navali pugna ad Paxos vincuntur, II, 9 s. Achaeis et Aetolis Romani res a se adversus Illyrios gestas per legatos renunciant, II, 12, 4. Sociali foedere iuncti, eisdem legibus, ponderibus, etc., eodemque magistratu utuntur, II, 37, 9 seqq. Achaeorum nomen cunctis Peloponnesiis commune factum, quum Achaei per se non fuissent maximus Peloponnesi popu-

lus, II, 38. Nusquam obtinuit status magis popularis, maior iuris aequabilitas et libertas quam apud eos, ib. § 6. Eorum instituta et leges asciscunt civitates Magnae Graeciae, II, 39. Primus eorum rex Tisamenus, postremus Ogygus, II, 41, 4 seq.; IV, 1, 5. Primum foedus Achaicum, democratia XII urbibus constans, II, 41, 5 seqq.; oppidatim dirimitur a regibus Macedoniae, II, 40, 5; 41, 9 seq.; IV, 1, 5. Instauratur, II, 41, 1 et 11 seq. et ad totam paullatim Peloponnesum extenditur, auctoribus praesertim Arato, Philopoemene et Lycorta, II, 40, 1 seq. Conf. Aratus, Philopoemen, Lycortas. Achaei, instaurato foedere, scribam communem habuerunt, et duos Praetores; dein nonnisi unum Praetorem, quorum primus Marcus Cerynensis, II, 43, paulo post Aratus, ibid. A Romanis pro praestita eis opera nihil unquam aliud nisi libertatem civitatum Peloponnesi petierunt, II, 43, 5 seqq. Cum Aetolis foedus iungunt, eisque in bello adversus Demetrium strenuam operam navant, II, 44,1. 46,1. Achaeorum foederi accedunt Megalopolitani, Argivi, Hermionenses, Phliasii, II, 44, 5 seqq. Cleomenem et Lacedaemonios hostes declarant; hinc bellum Cleomenicum, II, 46 extr. et seqq. Eorum amicus Ptolemaeus Euergetes, II, 47, 2. Sed is dein spretis Achaeis Cleomenem iuvat, II, 51, 2. Vincuntur a Cleomene ad Lycaeum montem, ad Ladocea, et ad Hecatombaeum, II, 51, 3; 55, 2. Eorum *σύνοδος* vel *ἐκκλησία* sub hiemis initium Aegii agitur, II, 54, 3 et 13; IV, 7, 1; 26, 7 s.; 82,7; XVI, 27,4; XXVIII, 3, 7 et 10. Ex lege Aegii agi debuit; V, 1,6 s.: sed et saepe aliis in locis est actum; velut Clitore, XXIII, 5,1; Corinthi, XXIX, 8, 8; XXXIII, 15, 2; XXXVIII, 4, 2; Megalopoli, XXIII, 7, 2; XXIV, 12, 12; Sicyone, V, 1, 9; XXV, 1, 5; XXVIII, 11, 9; XXIX, 9, 6. Semel illum conventum non *σύνοδον* aut *ἐκκλησίαν* vocat Polybius, sed *σύγκλητον*, XXIX, 9, 6; in quam non modo *τὴν βουλὴν* (magistratus) ait solere convenire, sed et omnes cives annis triginta maiores. Conventus Praetori creando, s. Comitia praetoria (*τὰς ἀρχαιρεσίας*), agebant circa Pleiadum ortum (aestatis initio), IV, 37, 2 seq.; V, 1, 1; 30, 7; IV, 82, 1, 7. *Ἡ καθήκουσα σύνοδος*, IV, 7, 1, 6, 10; 26, 7, quo tempore acta sit non liquet. Mantinenses, qui defecerant, vi recipiunt et perhumaniter tractant, II, 57. Praetor Timoxenus IV, 6 s. Post Cleomenicum bellum exercitia militaria neglexerunt, IV, 7, 6 s. Messeniis auxilium decernunt adversus Aetolos, IV, 7. Infeliciter cum his pugnant ad Caphyam, IV, 12. Decreta de Bello Sociali adversus Aetolos, IV, 15 et 25. Avita amicitiae iura renovant cum Philippo, IV, 26, 7 seq. Societatem ineunt cum Polyrrheniis Cretensibus; quibus auxilio mittunt 200 milites, IV, 55, 2. In commune Achaeorum nihil amplius contribuere

decreverunt Dymaei, Pharaenses et Tritaeenses, quum auxilium a praetore adversus Aetolos nullum acciperent, IV, 66, 4 seqq. Achaeos in servitutem redigere conatur Apelles, IV, 76; 82, 2 seqq. Praetor Eperatus, IV, 82, 8; V, 1. Decretum de stipendio solvendo militibus Philippi, V, 1, 11 seq. Praetor Aratus, V, 30, 7; 91 seqq. Pacem cum Aetolis faciunt et Bello Sociali finem imponunt, V, 105. Praetor rursus creatur Timoxenus, V, 106, 1. Praetor Euryleo; praefectus equitum Philopoemen, X, 24, 1; 25, 6. Adversus Aetolos (qui cum Romanis et Attalo societatem contraxerant), et adversus Lacedaemonios opem implorant Philippi, X, 41, 2. Equites eorum exercet Philopoemen, X, 24 seq.; 21 seq. Qui imperitiam ducum castigat, et disciplinam omnem militarem apud Achaeos restituit, XI, 8—10. Eodem duce Machanidam et Lacedaemonios acie vincunt, Tegeam capiunt et Laconicam impune depraedantur, XI, 11—18. Omnis iuventus in unum diem Tegeam a Philopoemene convocata incursionem facit in Laconicam, XVI, 36 seq. Achaeis edicunt legati Romanorum populum Rom. bellum indixisse Philippo, ni ab iniuria in Graecos abstineret, XVI, 27, 4. Philippus concitat eos ad bellum cum Romanis, XVI, 38: sed illi decreto facto a Macedonum partibus ad Romanos transeunt, XVII, 6, 7. In colloquio Philippi cum T. Quintio Corinthum et Argos a Philippo repetunt XVII, 2, 5; 6, 8. Post bellum Philippicum Romae per legatos societatem petunt Romanorum; sed litem eis movent Eleorum, Messeniorum et Aetolorum legati, XVIII, 25, 6. Adversus eos et Romanos Antiochum advocant irati Aetoli, III, 3, 3. Eumeni auxilia mittunt adversus Antiochum, XXI, 7, 1 seq. M. Aemilius Lepidus consul literis ad commune Achaeorum scriptis increpat eos ob res Lacedaemone prave administratas, XXIII, 1, 1 seq.; conf. 7, 5 seq. Romam legatos mittunt, praetore Philopoemene XXIII, 1, 4; 7, 1; et ad Ptolemaeum Epiphanem, XXII 1, 6; 7, 1. Achaeis Philopoemene facultatem dat res a Boeotis per vim repetendi; unde bellum initium, XXIII, 2, 10 seq. Praetor Aristaenus; et concilium gentis Megalopoli actum quo conveniunt legati Romae et Alexandria redeuntes, tum legati regum Eumenis et Seleuci, dona pollicentes, et Caecilius legatus Rom., XXII 7 — 10; conf. c. 4, 5 seq. Achaeorum magistratus, Argis congregati, Q. Caecilio negant conventum gentis, eo quod scriptum Senatus mandatum non haberet, XXIII, 10, 10 seqq.; 12, 5 seqq. Sic Tito Quintio, XXIV, 5, 16 seq. Achaeos Romae in senatu accusat Q. Marcius; legatis eorum, auxilia adversus Messenios petentium, responsum dari curat, e quo patebat non impedituros Romanos, si qui populi a societate Achaeorum vellent discedere; legati

ipsi Romae retinentur, XXIV, 10, 1 et 8 seqq.; conf. XXV, 1, 3. Ptolemaeus Epiphanes decem Achaeis naves dono offert, ad quas accipiendas nominantur legati, Lycortas, Polybius, Aratus iunior; sed morte regis praepeditur legatio, XXV, 7. Praetor Hyperbatus, XXVI, 1, 1. Exsulum Lacedaemoniorum causa legati Achaeorum Romam mittuntur; in his Callicrates adulator Romanorum, proditor suae gentis et auctor malorum, XXIV, 1—3. Praetor Callicrates, XXVI, 3, 14; Archo, XXVII, 2, 11; rursus Archo, XXVIII, 6, 9; 7, 6. Quo praetore per Polybium consuli Romano auxilia offerunt adversus Perseum; quae ille non accipit, XXVIII, 10 seq. Auxilia ab Achaeis petunt Ptolemaei fratres, et duces Lycortam et Polybium; sed illi legatos mittunt ad pacem inter Ptolemaeos et Antiochum Epiphanem conciliandam, XXIX, 8—10. Absque suo incommodo 30 aut 40 millia militum armare possunt, XXIX, 9, 8. Per legatos Romae pro exsulibus suis (qui ob belli Persici culpam Romam erant evocati, et per Italiae municipia distributi, XXX, 10, 6 seqq.; XXXII, 9, 5) frustra deprecantur, XXXI, 8; rursus, praecipue pro Polybio et Stratio, XXXII, 7, 14 seqq.: rursus, XXXIII, 1, 3 seqq. et c. 2: rursus, XXXIII, 13: ad extremum liberantur exsules Achaeorum, intercedente Catone, XXXV, 6. Delios, qui imperium Atheniensium fugientes in Achaiam commigraverant, civitate donant, XXXII, 17. Et Rhodii et Cretenses auxilia petunt ab Achaeis ad bellum quod inter se gesserunt: auctore Callicrate neutri populo auxilia mittuntur, XXXIII, 15. Concilium Corinthi habitum, ibid. §. 3. Ab eis auxilia petunt adversus Pseudophilippum, Thessalorum legati, XXXVII, 1 d, 3. Litteris Manilii consulis obtemperantes Polybium Lilybaeum mittunt, XXXVII, 1 e, 1 seqq. — Belli Romanorum Achaici semina, XXXVIII, 1—5. Controversias et bellum habent cum Lacedaemoniis c. 2, 11; 3, 2 seqq.; XL, 2, 6. Fortuna, quum servatos Achaeos vellet, fecit ut nullo negotio vincerentur, et celeriter subigerentur, XL, 5, 8 seqq. Vincuntur Achaei a Mummio pugna ad Isthmum commissa, III, 32, 3; XL, 14, 4. Ex mandato decem legatorum Polybius res Achaiae ordinat, XL, 10. — Achaeorum nescio quis, ad praeturam (puto) nominatus, deprecatur honorem, fragm. histor. 1.

Achaei Phthiotae, liberi renunciantur ex SCto Romanorum, XVIII, 29, 5. Thessalis eos attribuit T. Quintius cum decem legatis, ib. 30, 7. Quibus ex locis intelligitur Phthiotas omnes nomine Achaeorum dici a Polybio. Gente Achaeus dicitur Phaxidas V, 65, 3, qui Melitaeensis perhibetur V, 63, 11, quippe ex Melitaea, Phthiotidis oppido.

Achaeus, princeps et auctor gentis Achaeorum. Imaginem eius, e Peloponneso in Acarnaniam a Romanis iam de-

portatam, a Mummio repetiit et obtinuit Polybius, XL, 8, 10.

Achaeus, filius Andromachi, fratris Laodices, quae uxor fuit Seleuci Callinici, patris Antiochi Magni, IV, 51, 4; VIII, 22, 11. Eius uxor Laodice V, 74, 5; VIII, 21, 7; Mithridatis filia, regis Ponti, VIII, 22, 11, soror Laodices, uxoris Antiochi Magni, V, 43, 1 seqq. Seleucum Ceraunum, Callinici filium, trans Taurum comitatus, caedem Seleuci ulciscitur; et sub Antiocho, Seleuci successore, Asiae cis Taurum praefectus, Attalo quas ille sibi subiecerat Asiae regiones eripit: mox diadema et regium nomen ipse sibi asciscit, IV, 2, 6; IV, 48; V, 40, 7; 57, 5. Expeditionem adversus Antiochum in Syriam molitur, sed eam ob seditionem in exercitu ortam omittit, et Pisidiam populatus domum redit, V, 57. Sardibus in Lydia sedes habet, V, 57, 4. Conf. Sardes. Ab eo auxilia contra Rhodios petunt Byzantii, IV, 48, 1 et 13. Eius pater Andromachus, Alexandriae captivus, precibus Rhodiorum condonatur, IV, 51. Fictam Achaei epistolam Hermias Antiocho offert, qua significatur Ptolemaeum cum Achaeo facere, V, 42, 7 seq. Nuncios ad hunc mittit Antiochus, accusans eum et fidem eius obtestans, V, 57, 1 seq. Haud dubie cum Ptolemaeo Philopatore consilia communicat Achaeus, V, 66, 3, intercedentibus Nicomacho et Melancoma Rhodiis, VIII, 17, 9 seq. Eum foedere cum Antiocho comprehensum vult Ptolemaeus V, 68, 12. Pedlenissensibus Pisidiam incolentibus Garsyeridem cum exercitu auxilio mittit adversus Selgenses, V, 72 seq.; deinde ipse Selgam venit, proditione Logbasis capturus urbem, sed spe frustratus pacem cum Selgensibus facit, 74—76; interim Milyadem et maiorem Pamphyliae partem sibi subiicit, 77, 1. Dum ad Selgas haeret, Attalus ei Aeolidem et Mysiam eripit, 77, 2 seqq. Ab Achaeo timet Antiochus post pugnam ad Rhaphiam, V, 87, 2. Sardibus eum obsidet Antiochus et urbem capit, VII, 15 seqq. Arcem Achaeus tenens, V, 17, 4, per Bolidem, a Sosibio ad se liberandum missum, proditur Antiocho, VI, 17 seqq.; et praeter opinionem captus, c. 22, supplicio ab eo afficitur, c. 23.

Achaia occupatur a Tisameno, II, 41, 4. Achaiae civitates XII, primum foederatae, II, 41, 6. Conf. Achaei.

Achelous amnis, Acarnaniam ab Aetolia disterminans, Stratum urbem praeterfluit, IV, 63, 7 et 11, coll. 64, 1; V, 13, 10. Conf. V, 6, 6; 7, 3 et 6.

Achradina, ἡ Ἀχραδίνη, pars urbis Syracusarum: eam classe oppugnat Marcellus, VIII, 6, 1.

Achriana, Ἀχριανή, Hyrcaniae urbs, X, 31, 14.

Acies. Acies navalis M. Atilii et L. Manlii, quatuor classibus constans, triquetra, rostri figura, I, 26. Acies ad forcipis figuram, ἐν ἐπικαμπίῳ, I, 27, 4; V, 82, 9; XII, 21, 6.

Bifrons Gallorum ad Telamonem, II, 28 seq. Hannibalis et Romanorum ad Trebiam, III, 72. Lunata, μηνοειδής, III, 113, 8. Conf. Pugna. Equitum acies qua altitudine instruatur ad pugnam, XXII, 18, 3. Quot equites in acie capiat stadium, XII, 19, 9; quot pedites, XII, 20 seqq. Aciei instruendae ratio usitata apud Romanos, paululum immutata a Scipione in pugna cum Hannibale, XV, 9, 7 seqq. Romanae aciei comparatio cum phalange Macedonica, XVIII, 11 seqq.

Acilius. Manius Acilius Glabrio consul, capta Heraclea, Aetolos in fidem recipit, non intelligentes quid hoc esset fidei Romanorum se permittere, XX, 9 seqq. Vincit Antiochum ad Thermopylas, XX, 8 fine. Amphissum obsidet, ubi successor ei venit L. Scipio, XXI, 2; provincia decedit, XXI, 3, 13.

Acrae, Aetoliae oppidum, V, 13, 8.

Acriae, Ἀκρίαι, oppidum Laconiae, V, 19, 8.

Acrocorinthus, ὁ Ἀκροκόρινθος, quum praesidio Antigoni Gonatae teneretur, proditione capitur ab Arato, II, 43, 4; 45, 3; IV, 8, 4. Antigono Dosoni in pignus societatis et amicitiae offertur ab eodem et ab illo accipitur, II, 51, 6 et c. 52. Spatium inter Acr. et Oneos montes fo ıa et vallo munit Cleome- n , II, 52, 5. Acr. et Ithomata ı servare suadet Philippo D netrius Pharius, VII, 11, 3. P t bellum Philippicum Acr. p esidio tenent Romani, X III, 28, 42. Conf. Corinthus.

Acte, ἡ Ἀκτή, orientalis ora Peloponnesi, V, 91, 8.

Actium, fanum Acarnanum (ad verbum, Templum Litorale); ibi angustissimus est sinus Ambracicus, IV, 63, 4.

Acusilochus, Asiae dynasta, foedere Eumenis cum Pharnace comprehensus, XXVI, 6, 12.

Adaeus, praefectus Bubasti urbis, XV, 27, 6.

Adaeus, Beroeensis Macedo, Persei legatus ad Genthium, XXVIII, 8.

Addua. Vide Adua.

Adherbal (Ἀτάρβας), dux Carthaginiensium, praefectus urbis Drepanorum, I, 46, 1; 49, 4, pugna navali ad Drepana vincit P. Claudium, et classem eius disperdit, I, 49—52. Eius trierarchus et primus amicus Hannibal, Amilcaris filius, I, 44, 1, et collega Carthalo, eius tamen imperio subiectus, I, 53, 1.

Adiganes, magistratuum nomen apud Seleucienses ad Tigrim, V, 54, 10.

Adimantus, ephorus Lacedaemonius, Philippo favens adversus Aetolos, per seditionem occiditur, IV, 22; deinde falso accusatur apud Philippum ut auctor tumultus, 23, 5 et 8.

Admetus, a Philippo necatus, XXIV, 8, 9.

Adranodorus (vel potius Hadranodorus) suadet Hieronymo regi Syracusarum ut relictis Romanis Hannibalis partibus se adiungat VII, 2 et 5.

Adrene vel Adrane, Ἀδρήνη, oppidum Thraciae, XIII, 10, 1.

Adrianus ager. Vid. Hadrianus.

Adriaticum mare vel Adrias, ὁ

Ἀδρίας, I, 2, 4; II, 17, 5; III, 86, 8 seq.; 87, 1; 88, 1. ὁ Ἀδρίας κόλπος, ὁ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπος, οἱ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλποι, Adriaticus sinus, II, 14, 4 et 11; 16, 7 (ubi plur.). ἡ κατὰ τὸν Ἀδρίαν θάλαττα, II, 16, 4. Intimus Adriatici sinus recessus, ὁ τοῦ παντὸς Ἀδρίου vel Ἀδρία μυχὸς, II, 14, 6; III, 47, 4; ὁ Ἀδριατικὸς μυχὸς, II, 16, 7; XXXIV, 6, 10. Ad introitum sinus Adriatici (scil. e Ionio mari navigantibus) ad dextram est Oricus, oppidum Epiri, VII, 19, 2.

Adrumetum, urbs Africae (metropolis Byzacenae, ὁ Ἀδρύμης), XV, 5, 3. Ibi castra habet Hannibal ex Italia reversus, ibid. Eodem post pugnam ad Zamam fuga se recipit, XV, 15, 3.

Adua vel Addua, ὁ Ἀδόας vel Ἀδούας, fluvius superioris Italiae, seu Galliae Cisalpinae, exit e lacu Lario, XXXIV, 10, 21. Qua Adua in Padum influit, consules intrarunt in Insubrium fines, II, 32, 2.

Adys, urbs Africae, capta a Regulo, I, 30, 5.

Aeacidae bello gaudent veluti epulis, iuxta Hesiodum, V, 2, 6.

Aecae, Αἶκαι, oppidum Italiae, in Apuliae et Samnii confiniis, III, 88, 9.

Aedilis. In Aedilium aerario Romae servantur tabulae aeneae foederum, in Iovis Capitolini templo, III, 26, 1. Aedilis creatur Scipio Afric. maior simul cum fratre, X, 4 seq. Aedilitas maximus honos qui iuveni patricio Romae confertur, X, 4, 1.

Aedui (Αἴδυες) fortasse legendum pro Ἄρδυες, III, 47, 3.

Aegae, oppidum Aeolidis; cuius cives Aegaeenses, Αἰγαιεῖς, quum prius Achaeo se tradidissent, tradunt se Attalo, V, 77, 4. Damnaeis illata sarcire tenetur Prusias, XXXIII, 11, 8.

Aegaeum mare, Αἰγαῖον, III, 2, 8; XVI, 34, 1.

Aegates. Vid. Aegusa.

Aegeates Telecles XXXIII, 1, 3.

Aegienses. Vide Aegium.

Aegina insula a Romanis occupata, IX, 42 a.

Aeginetae captivi, de redemptione Publium rogantes male primum habiti, mox in gratiam veniunt, IX, 42 a. AP. Sulpicio in servitutem redacti sunt, et ab Aetolis Attalo venditi, pretio 30 talentorum, XXIII, 8, 9 seqq.; XI, 6, 8. Aegineta Cassander, XXIII, 8, 9.

Aegira, ἡ Αἴγειρα, ἡ τῶν Αἰγειρατῶν πόλις, urbs Achaiae, ex XII primis foederatis, II, 41, 8, sita ad sinum Corinthiacum, inter Aegium et Sicyonem, IV, 57, 5 seq. Per proditionem capta ab Aetolis, servatur virtute civium, et plurima pars Aetolorum occiditur, IV, 57 seq.

Aegitna, Αἴγιτνα, oppidum ad mare in finibus Oxybiorum Ligurum, XXXIII, 7, 2, vi capitur a Romanis, 8, 2.

Aegium, Αἴγιον, urbs Achaiae, ex XII primis olim foederatis, II, 41, 8. Aegienses, οἱ Αἰγιεῖς, mox eis civitatibus se adiunxerunt quae foedus instaurarunt, eiecto praesidio Macedonico, II, 41, 13 seq. Aegii conventum agunt Achaei appetente hieme; eodem venit Antigonus Doson, II, 54, 3; et rursus anno sequenti, ib. §13.

Add. IV, 7, 1; 26, 7 seq.; 82, 7; XVI, 27, 4; et XXVIII, 3, 10. Conf. Achaei. Ex lege semper Aegii agi conventus Achaeorum debuit; sed Aratorum causa Sicyonem transtulit eum Philippus, V, 1, 6 seqq. Tridui itinere abest a Megalopoli, II, 55, 1. Inter Aegium et Sicyonem est Aegira, IV, 57, 5. Naves suas Aegium mittit Philippus, V, 101, 4; et ipse eo cum exercitu venit, 102, 5.

Aegos flumen, *Αἰγὸς ποταμοί*; pugna navalis ibi facta, I, 6, 1; in qua Lacedaemonii ab Hermocrate Siculo adiuti, XII, 25 p, 6.

Aegosages, gens Gallica, in Asiam invitati ab Attalo, cum eo Aeolidem et Mysiam Achaeo eripiunt; dein eis sedes assignantur ad Hellespontum, V, 77 seq.: effuse depopulantur urbes ad Hellespontum; hinc Troade eiecti ab Alexandrensibus, Abydenorum fines infestantes, deleti sunt a Prusia, V, 111. Conf. Tectosages et Rigosages.

Aegosthenense vinum dulce, *Αἰγοσθενίτης οἶνος*, VI, 2, 4.

Aegussa insula, ante Lilybaeum sita, una ex Aegatibus, I, 60, 4: ad eam pugna committitur navalis inter C. Lutatium et Hannonem, qua 50 naves Punicae demersae sunt, 70 captae, I, 60 seq. Sed Aegusae vel Aegussae insulae, inter Lilybaeum et Africam sitae, eaedem quae Aegates, I, 44, 2.

Aegyptus et Aegyptii. Vid. Ptolemaei, Aegypti reges. — Aegyptiacas res ante Olymp. CXL gestas multi scripsere; quare nil opus fuit ut altius eas repeteret Polybius, II, 37, 6. Res Aegyptiacas plurium annorum simul uno libro XIV complexus est, XIV, 12. Aegypti turbae sub finem regni Ptolemaei Philopatoris, III, 2, 8. Conf. XIV, 12. Optimates rebelles domiti sub Ptolemaeo Epiphane XXIII, 16. Aegypti reges praeter Aegyptum tenuerant Coelesyriam et Cyprum, tum et opportunissima loca per omnem Asiae oram a Pamphylia ad Hellespontum, item Lysimachiam, Aenum et Maroneam, aliasque Thraciae urbes, V, 34, 7 seq.; et Ptolemaeus etiamnum Philopator multas Sami naves habuit, et magnum militum numerum aluit Ephesi, V, 35, 11. Aegyptii, victoria ad Rhaphiam inflati, arma capiunt contra Ptolemaeum Philopat., V, 107, 1 seqq.; III, 2, 4; XIV, 12, 4. Ex Aegypto Romani frumentum petunt in annonae inopia bello Hannibalico, IX, 44. Ea potitur Antiochus Epiphanes, excepta Alexandria, XXVIII, 16, 1; XXIX, 1, 1. Eam Ptolemaeis servant Romani, exire iusso per Popillium Antiocho Epiphane, XXIX, 11, 11. Aegyptii in ira crudelissimi, XV, 33, 10.

Aegys, oppidum Laconiae, in Arcadiae confinibus. Hinc Aegyticus ager, *ἡ Αἰγῦτις χώρα*, II, 54, 3.

Aemilia, soror L. Aemilii, patris naturalis Scipionis minoris, uxor Africani maioris, avi adoptivi Scipionis minoris, XXXII, 12: eius heres Scipio minor pretiosum appara-

tum, quem moriens illa ei reliquerat, donat matri suae, repudiatae a L. Aemilio, ibid.

L. Aemilius Papus Cos. Ariminum mittitur ad prohibendos Gallos, II, 23, 5. Arimino in Etruriam properat ad succurrendum Romanis, qui a Gallis ibi premebantur, II, 26. Duplici acie caedit Gallos, cum collega e Sardinia redeunte, 27—31.

L. Aemilius Paulus Cos. mittitur in Illyricum, adversus Demetrium Pharium rebellem, III, 16, 7; IV, 37, 4. Bellum ibi fortiter gerit, III, 107, 8; Dimalum et Pharum urbes vi capit, et victo fugatoque Demetrio Illyricum omne, quod sub Demetrio fuerat, recipit, III, 18 seq., IV, 66, 8. Ex Illyrico triumphat, III, 19, 12 seq.; IV, 66, 8. Consul iterum cum C. Terentio, III, 106, 1; V, 108, 10; omnium animos et spem in se convertit, III, 107, 8; 108, 1; hortatur milites, 108 seq.; pugnandi consilium non probat, nec tamen impedire potest, 110; alternis diebus cum C. Terentio imperium habet, 110, 4; pugnam oblatam ab Hannibale detrectat, 112; dextrum cornu tenet in pugna Cannensi, 114, 6; fortissime pugnans cadit, optimus civis, 116.

L. Aemilius Paulus, superioris filius. Eius concio ad populum Romanum de bello Macedonico, XXIX, 1 a, seqq. Ante eius expeditionem adversus Perseum nil bello in Macedonia proficiebant Romani, XXIX, 1 d, 3. Consul Perseum acie vincit, XXIX, 6; XVIII, 18, 4. Stupet Macedonicam phalangem, XXIX, 6, 11 seq. Eius concio coram Perseo captivo, XXIX, 6 b. seq. Hibernat in Macedonia, XXIX, 8, 11. Ad Cibyratas scribit de Polyarato Romam mittendo, XXX, 9, 18. Civitates Graeciae obit, XXX, 15. Quas elaborandas Perseus curaverat columnas, suas eis statuas imponit, ibid. 1 seqq. Ludos celebrat in Macedonia, XXXI, 3, 1. Septuaginta oppida Epiri evertit, XXX, 15, 5 seq. Vir abstinentissimus, XVIII, 18, 4 seqq.; XXXII, 8. Moritur, XXXII, 8, 1; 14, 1. Eius duo filii naturales, Fabius et Scipio, XVIII, 18, 6; XXXII, 14.

Lucius Aemilius Regillus, classis Romanae praefectus bello Antiochico, XXI, 6, 1; 8, 3 seqq. Pugna navali ad Myonnesum vincit Antiochum, 9, 13; 10, 1; XXII, 7, 16. Triumphans Romam redit, XXII, 7, 17.

M. Aemilius Paulus, Cos. Cum Ser. Fulvio, capit CIX navales Poenorum, I, 36; classem Rom. infando naufragio amittit, 37.

M. Aemilius Lepidus. Eo consule Romani agrum Picenum, Gallis Senonibus ademtum, dividunt colonis, II, 21, 7.

M. Aemilius Lepidus, minimus natu e legatis ad reges Antiochum et Ptolemaeum missis, ad Abydum urbem expostulat cum Philippo, et ab eo ut iuvenis ridetur, XVI, 34. Consul, deinde Pontifex Maximus, XXIII, 1, 2; idemque princeps senatus, XXXII, 22, 5. Eius consilia sequitur legatus Pto-

lemaei, XXVIII, 1, 8. Charopem Epirotam Romae domo sua prohibet, XXXII, 22, 5.

Aenae (sive Anaeae) fanum Ecbatanis, auro et argento abundans, X, 27, 12 seq.

Aeneas Tacticus scripsit commentarios περὶ τῶν Στρατηγικῶν, id est, de Officio Imperatoris, X, 44, 1. Eius ratio signa dandi per faces, emendata a Polybio, X, 44 seq.

Aenianicus sinus, idem qui Maliacus, inter Locros Epicnemidios et Thessaliam, X, 42, 5.

Aenus, urbs maritima Thraciae. Conf. Maronea. Ora Thraciae, ubi sunt hae urbes, in regum Aegypti erat potestate, V, 34, 8. Conf. Lysimachia. — Aenii inter se dissident, alii ad Eumenem, alii ad Macedones inclinantes, XXIII, 6, 7; 13, 9. Exsules Aeni et Maroneae apud senatum Rom. queruntur de Philippo, XXIII, 11, 2. Ex eisdem urbibus praesidia deducere iubetur Philippus, XXIII, 11, 4. Easdem a senatu Rom. dono sibi petit Attalus, XXX, 3, 3; promittit senatus, 3, 5. Sed mox revocato promisso liberas eas declarat, 3, 7.

Aeolia s. Aeolis. Aeoliae urbes Achaeo eripit Attalus, V, 77, 2; easdem dein occupavit Antiochus Magnus, XXI, 10, 4.

Aeoliae insulae, I, 25, 4. Vid. Liparaeae.

Aeolus, cur ventorum promuscondus rexque ventorum fictus ab Homero, XXXIV, 2, 4 seqq. et 11, 15—20.

Aepium, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9, in deditionem accipitur a Philippo, IV, 80, 13.

Aerarium Romanum in potestate est senatus, VI, 13, 1. In aedilium aerario, in Iovis Capitolini templo, conservantur aeneae tabulae foederum, III, 26, 1.

Aerenosii, populus Hispaniae citerioris, subacti ab Hannibale, III, 35, 2.

Aeschrion Acarnan Romanis favens, XXVIII, 5, 1.

Aesculapii fanum, Ἀσκληπιεῖον, prope Agrigentum, I, 18, 2; Ambraciae, XXII, 10, 2; Carthagine Nova, X, 10, 8; Pergami, XXXII, 25, 1. Aesculapii statua, Phyromachi opus, rapta a Prusia, XXXII, 25, 4.

Aethale, insula Etruscorum, XXXIV, 11, 4.

Aethalea vocatur Lemnus insula, ibid.

Aethiopia. Circa eam sese contingunt Asia et Africa, III, 38, 1. Utrum a meridie eius continens sit terra, an mari ea ambiatur, nemo affirmare potest, ibid.

Aetna. Post eam maximus Siciliae mons Eryx est, I, 55, 7.

Aetoli et Aetolia. Medionem urbem Illyridis oppugnant; et iam de titulo manubiarum inter se litigant, II, 2; ab Agrone, rege Illyriorum, magna clade afficiuntur, II, 3 seq. Gens superbia ferox, II, 3, 3; 4, 6; cui innata est improbitas et prava cupiditas, II, 45, 1; 49, 3. Neque pacis neque belli iura norunt, IV, 67, 4; nil turpe putant, dummodo quaestus assit, II, 46, 3; IX, 38, 6: assueti ex rapto vivere

et ferinam quandam agere vitam, IV, 3, 1. Eorundem avaritiam odit T. Quintius, XVIII, 17, 1. Succurrunt Epirotis adversus Illyrios, II, 6; eis adversantur Acarnanes et Epirotae, foedere icto cum Illyriis, 6, 9 seq. Cum Achaeis suppetias veniunt Corcyraeis, obsessis ab Illyriis, II, 9 seq. Aetolis et Achaeis Romani per legatos renunciant victoriam suam de Illyriis et pacem eis datam, II, 12, 4 seq. Cupiditati eorum se opponit Aratus, II, 43, 9. Cum eis foedus iungunt Achaei, eosque iuvant in bello adversus Demetrium, Philippi patrem, II, 44, 1; 46, 1. Invidia accessionum tacti, quibus creverat resp. Achaeorum, cum Antigono Philippi tutore et cum Cleomene societatem contrahere adversus Achaeos student; sed consilia eorum pervertit Aratus, II, 45 seq. Antea cum Alexandro, Epiri rege, pactum fecerant de dividenda Acarnania, II, 45, 1; IX, 34, 7; et cum Antigono Gonata, de dissolvenda rep. Achaeorum, II, 45, 1; IX, 34, 6; 38, 9. Quum Antigoni Dosonis metu quieti fuissent, spreta Philippi pueritia praetextum quaesivere rebus Peloponnesi se immiscendi, IV, 2. Hinc Bellum Aetolorum et Lacedaemoniorum cum Achaeis et Philippo, Bellum Sociale, III, 2, 3; IV, 3—27; 57—fin.; V, 1—30; 91—105. Aetolici impetus et avaritiae plenus iuvenis Dorimachus, IV, 3, 5. Aetoli piratae, e Messenia praedam agentes, Phigaliae morantur, quae socia erat et in potestate Aetolorum, IV, 3, 8; 79, 6 seq. Eorum praetor Aristo, ubi vide. Eos ad bellum Messeniis inferendum hortatur Dorimachus, IV, 5. Socios et amicos habent Eleos, IV, 5, 4. Duce Scopa Messeniam incursant, IV, 6. Magis habiles ad viritim pugnandum extra aciem, quam in acie, IV, 8, 10. Ad Caphyas proelio vincunt Achaeos, IV, 12. Astutum et absurdum decretum faciunt adversus Achaeos, IV, 15, 8 seqq. Insolenter rident eos qui de eorum iniuriis queruntur, 16, 4. Cum iis clam societatem ineunt Lacedaemonii, 16, 5. Denuo cum Illyriis in Achaiam irrumpunt, IV, 16, 11, et Cynaetham proditione capiunt, IV, 18, et comburunt, 19, 6. Dianae fanum Lusis spoliant, 18, 9 seqq.; 19, 4. Inde per Rhium domum abeunt, frustra eos persequente Demetrio Phario, 19, 6 seqq. Querelae sociorum de Aetolorum iniuriis, IV, 25. Fit decretum de bello inferendo Aetolis, ibid. Potestatem templi Delphici, Amphictyonibus ademtam, sibi solis vindicaverant, 25, 8. Laconicam etiam populati erant, ducibus Charixeno et Timaeo, IV, 34, 9. Conf. IX, 34, 9. Eorum praetor Scopas, IV, 27, creatus pro more comitiis autumnalibus, IV, 37, 2. Ex foederis lege mille milites auxilio mittunt Cnosiis Cretensibus, IV, 53, 8. Vicissim mille Cretenses accipiunt a Cnosiis, 55, 4. Per Epirum in Aetoliam intrat Philippus et plura oppida capit, IV, 61 seqq. Interim Aetoli duce

Scopa Macedoniam devastant, et Dium diruunt cremantque, 62; dein praetore Dorimacho Epirum devastant, et templum Dodonaeum cremant, 67; socios non minus quam hostes spoliant, 79, 3. In Aetoliam denuo expeditionem suscipit Philippus, et Thermum devastat, ubi conventum agere Aetoli consueverant, V, 6 seqq. Per Rhodiorum et Chiorum legatos Philippum sociosque Rhium ad colloquium invitant, sed ipsi ad diem non assunt, V, 28 seq. Agetas praetor Acarnaniam et Epirum incursat, etc. V, 91, 1, et c. 96. Naupactum congregati pacem faciunt cum Philippo sociisque, et finis imponitur Bello Sociali, V, 103—105. In Aetoliam profugit Lycurgus, rex Spartae, V, 29, 8 seq. Aetolis intercedentibus Ptomaeus Philopator Antiochum legationibus differt, V, 63, 5; 91, 1. Lacedaemonios ad suas et Romanorum partes trahere student contra Philippum, IX, 28 seqq. Soli olim contra Antipatrum oculos attollere ausi erant; soli restiterant Brenno, IX, 30, 3. Cum Romanis et Attalo arma sociant contra Philippum et Achaeos, IX, 30, 7 seqq. X, 41, 1. Eius societatis conditiones, IX, 39, 3; XI, 6, 2 seqq.; XVIII, 21, 7 In ea se primos periculis o ici queruntur, Romanos in s sidiis stare, X, 23. Lega- t Rhodiorum in plurium le- g orum congressu (fortasse in A naeorum conventu), gravi o tione eos hortatur; ut bello a ersus Philippum et Graecos absistant, et Romanorum societati renuncient, XI, 5—7. Assiduitate belli et luxu obaerati, pace facta cum Philippo et Achaeis, Dorimachum et Scopam nominant ad novas leges et novas tabulas conficiendas, XIII, 1; Fragm. hist. 68. De pace cum Philippo facta vide ibid. et XV, 23, 8; XVII, 1, 14. XVIII, 21, 8. Lysimachenses, Calchedonios, Cianos, eorum socios Philippus post illam pacem ab hac societate abstraxit et sibi adiunxit, Cianos etiam in servitutem redegit, XV, 23, 7 seqq.; XVII, 3, 11 seq.; 4, 7. Naupacti cum iis de bello adversus Philippum redintegrando agunt legati Romanorum, XVI, 27, 4. Eorum praetor Phaeneas interest colloquio Philippi cum T. Quintio, XVII, 1, 4; 3, 1. Aetolicam et theatralem orationem ibi habet Alexander Isius Aetolus, XVII, 4, 1. Aetolorum mos lege sancitus spolium de spolio capiendi; qui Aetoliam prius ex Aetolia erant sublaturi quam illam legem abrogaturi, XVII, 4, 8; 5, 1 seq. Plerosque eorum non esse graecos contendit Philippus, XVII, 5, 8. Victo Philippo, non exspectatis Romanis, castra eius spoliant, XVIII, 10, 4. Eorum avaritiam, dominandi libidinem, et iactantiam odit T. Quintius; ipsi Quintium a Philippo corruptum suspicantur, XVIII, 17. Philippum prorsus regno eiectum volunt et oppida sibi petunt, quae eis negat Quintius XVIII, 19, 5 seqq.; 20, 11 seqq. Inde semina belli Ro-

manorum Aetolici et Antiochici, 22, 1 seq. Praetor eorum Alexamenus, XVIII, 26, 11. Carpunt senatusconsultum de pace Philippo data, XVIII, 28. In conventu Thermico cum eis agit Cn. Cornelius, unus e decem legatis T. Quintio adiunctis, XVIII, 31, 5 seqq. Irae suae indulgentes, Antiochum advocant adversus Romanos et Achaeos, III, 3, 3. Per Apocletos suos deliberant cum Antiocho, XX, 1, 1. Conf. Apocleti. Bellum eorum cum Romanis infelix, III, 3, 6. Capta a M. Acilio Heraclea, fidei Romanorum se permittunt, XX, 9. Consule durius cum eis agente bellum continuant, 10; legatos Romam mittunt, quibus anceps responsum dat senatus, XXI, 1, 3 seqq. Pro Aetolis apud Scipiones intercedunt Athenienses, et inducias sex mensium impetrant, XXI, 2 seq. et 6, 2. Quum non convenisset pax, mittitur adversus eos M. Fulvius consul; interim illi Amphilochiam, Aperantiam et Dolopiam recipiunt, a Philippo praereptas, XXII, 8. Capta Ambracia urbe, pacem iis dat Fulvius, XXII, 9—13: quae intercedentibus Atheniensibus Romae confirmatur, 14. Formula foederis, 15. Ad eos legati mittuntur belli Persici causa, C. Popillius et Cn. Octavius, XXVIII, 3, 2; 4, 1 seqq. In Aetolia post bellum Persicum civilium caedium omnia plena, XXX, 14. Tranquillitas restituitur mortuo Lycisco, XXXII, 20 a, et 1 seqq., 21, 1.

Afri, *Λίβυες*, Afri et Numidae. Semel victi bidui aut tridui viam solent recedere, I, 74, 7. Afros Romano more armat Hannibal, III, 87, 3; 114, 1. Macedonico more armati in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 8.

Africa, *ἡ Λιβύη*. Eo primum traiiciunt Romani Regulo et Manlio Coss., I, 29. Primi eorum in Africa successus, tum clades, 29—34. Africae populi, Poenis subiecti, ab eisdem deficiunt, et cum rebellibus mercenariis faciunt, I, 70, 9. Durissime tractati a Poenis tempore belli Siculi, I, 72. Ex Africa in Hispaniam, et ex Hispania in Africam milites mutui praesidii causa traiecit Hannibal, III, 33, 8 seqq. Res Africae et Italiae rebus Graecorum miscere coeptae, V, 104, 4. Africa una e tribus terrae partibus, inter Nilum et Columnas Herculis, III, 37, 2 et 5. In Aethiopia contingunt se Asia et Africa, 38, 1. Longitudo ditionis Poenorum in Africa, 39, 2 s. Africae fertile solum, XII, 3 s.: quanquam omnem arenosam, siccam et sterilem putaverat Timaeus, ibid. Animantium ibi quum domesticarum tum ferarum copia, XII, 3, 3 seqq. Totius longitudo XXXIV, 15, in fine fragm. lat. Alia de Africae geographia ibid.

Africanus iunior XXXV, 4, 7. Vid. Cornelius Scipio.

Africum Bellum, I, 70, 7. Vide Mercenariorum bellum cum Poenis.

Africus ventus, *λίψ*, X, 10, 1.

Agathagetus Rhodius suadet civibus ut iam inde ab initio belli Persici Romanis se ad-

iungant, XXVII, 6, 3; XXVIII, 2, 3.
Agatharchus, unus e filiis Agathoclis, Syracusarum regis, interfectus (ut ferebatur) ab avo Hippocratis et Epicydis, VII, 2, 4.
Agatharchus, legatus Hieronymi regis, Carthaginem missus, VII, 4, 1.
Agathoclea, meretrix, in potestate habuit Ptolemaeum Philopatorem, XIV, 11, 5; 12, 3; soror Agathoclis, invisa Alexandrinis post mortem Philopatoris, XV, 25, 8; 25 a, 9, 18; 26, 1—3. Macedonibus frustra ubera exserit, quibus puerum regem aluisse se ait, 31, 13; ad supplicium quaeritur, 32, 11; nuda cum sororibus et cognatis adducitur, et a populo discerpitur, 33, 7 seqq.
Agathocleae nomen Aristomenes filiae suae dedit, XV, 31, 9.
Agathocles e figulo rex Syracusarum, XII, 15, 6; XV, 35, 2. Eius mercenarii, origine Campani, vi potiuntur Messana urbe, I, 7. Africae partem sibi subiicere est conatus, XV, 35, 5. Eius temporibus in fide Poenorum manserat Utica, I, 82, 8. Acerba maledicentia eum persequitur Timaeus, contra cuius calumnias eum defendit Polybius, VIII, 12, 12; XII, 15. Siciliae tyrannus, initio regni saevissimus, dein clementissimus, IX, 23, 2; iudice Scipione in administratione rerum solertissimus et cum iudicio audacissimus, XV, 35, 6. Eius filius Agatharchus: vide suo loco.
Agathocles, Oenanthes filius, amicus Ptolemaei Philopatoris, XIV, 11, 1; cum Sosibio praeest administrationi rerum, V, 63, 1; XV, 34, 5 seq. Eius consilio Antiochus M. in Coelesyria legationibus differtur interim dum bellum parant Aegyptii, V, 63, 2 seqq. Dinonem Dinonis filium interficit, XV, 25 a seq. Falsi nominis tutor Ptolemaei Epiphanis, crapula, lascivia, et insolentia, odium in se et seditionem concitat Aegyptiorum, XV, 25; 25 a. Frustra Macedonum opem implorat, 26—32; in vincula abductus, confoditur ab amicis, ne ab inimicis cruciaretur, 33. Nulla virtute fuerat conspicuus, 34.
Agathynus Corinthius, Leucade cum navi in portu stans iuxta Illyriorum naves, violata fide ab eis capitur, V, 95, 3.
Agathyrna, Siciliae oppidum, IX, 27, 10 seq.
Agelaus Naupactius: per eum Scerdilaedus Illyrius societatem facit cum Aetolis, IV, 16, 10. Dorimachus praetor eum et Scopam Eleis suppetias mittit, V, 3, 1. Gravem orationem de pace habet, V, 103 extr. et seq.: quae oratio commovit Philippum et socios, 105, 1 seq.; 107, 5. Praetor creatur Aetolorum, mox vero ab eisdem reprehenditur ob pacem factam, 107, 5 seqq.
Agema Macedonicum, distinguitur a cetratis in exercitu Philippi, V, 25, 1; a cetratis pariter et a phalange in exercitu Ptolemaei Philopatoris, ubi Agema e tribus fere millibus constabat, V, 65, 1 seqq.; 84, 4. Validissimum habeba-

tur equitum corpus, XXXI, 3, 8.
Agepolis, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum cos. et ad C. Marcium Figulum, classis praefectum, XXVIII, 14, 6; 15, 1 seqq. Romam legatus, XXIX, 4, 4 et c. 7; XXX, 4, 2.
Ager. Flaminii lex de dividendis agris, II, 21, 7 seq. Apud Lacedaemonios aequali modo inter cives distributus, VI, 45, 3; 48, 3: non item apud Cretenses, 46, 1.
Agesarchus Megalopolitanus, pater Ptolemaei, praefecti Aegypti, XV, 25 a, 10; XVIII, 38, 8.
Agesias, Achaeorum legatus in Macedoniam ad gratulandam ducibus Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.
Agesilaus, rex Lacedaemoniorum; eius in Asiam transitus patefecit ignaviam Persarum, III, 6, 11. Commode Spartae auxilio venit, quum in eo esset ut caperetur ab Epaminonda, IX, 8, 6. Quaecunque ab eo gesta sunt, contraria erant sociali Graecorum rationi, 23, 7 seq.
Agesilaus alius iunior; filius Eudamidae, pater Hippomedontis, IV, 35, 13.
Agesilochus, Rhodiorum prytanis, monet cives suos ut cum Romanis spes suas iungant bello Persico, XXVII, 3, 3 seqq. Romam legatus, XXVIII, 2, 1; 14, 5 et 8. Legatus in Macedoniam ad L. Aemilium cos. et ad Perseum, XXIX, 4, 4.
Agesipolis, Agesipolidis filius, Cleombroti nepos, puer admodum, rex creatur Spartae post mortem Cleomenis; ei tutor datur Cleomenes, Cleombroti filius, patruus pueri, IV, 35, 10 seqq. Romam legatus missus capitur a piratis et occiditur, XXIV, 11, 1 seq.
Agesipolis, pater superioris, ibid.
Agesipolis, Dymaeus, bello captus ab Eleis, V, 17, 4.
Agetas, praetor Aetolorum, V, 91, 1; Acarnaniam et Epirum incursat, V, 96, 1 seq. Phanotensium urbem proditione capturus, suis artibus luditur, 96, 6.
Agminis Romani ratio, VI, 40.
Agminis coactores, *ὐφαγοί*, VI, 24, 2.
Agones, *Ἀγωνες*, populus Gallicus Cisalpinus, II, 15, 8: nisi legendum *Εὐγανεῖς* vel *Λίγωνες*. Conf. Aegones.
Agrai vel Agraei, populus Aetolicus, non Graecus, XVII, 5, 8. Iidem dicuntur Agrianes, in exercitu Antigoni Dosonis, II, 65, 2; in Philippi exercitu Antiochi adversus Ptolemaeum, V, 79, 6.
Agrigentum, *ὁ Ἀκράγας, ἡ τῶν Ἀκραγαντίνων πόλις*, urbs Siciliae; arx et horreum belli Poenorum, I, 17. Obsidetur a Romanis, ibid. et seqq., qui obsidentur ipsi ab Hannone, 18 seq. Capitur a Romanis, 19. Poeni urbem quidem praesidio tenuerant, sed cives libertate et legibus suis passi erant frui, II, 7, 7, coll. I, 43, 8. Tunc Galli mercenarii Poenorum, qui eam custodiebant, diripere urbem conati erant, sed eam servavit Alexo, ibid. et II, 7, 8. Receptum a Poenis bello Punico tertio, proditur Romanis: ea occa-

sione situs urbis et praestantia describitur, IX, 27. Colonia erat Rhodiorum, ibid. §8. Nominis origo, IX, 27, 1. Phalaridis taurum nunquam ibi exstitisse contendit Timaeus, XII, 25. Ἀκράγας fluvius, IX, 27, 1, 5.

Agrii, Ἄγριοι, iidem qui Agrai vel Agraei, si vera lectio, XXVI, 7, 1: ubi Σαρδῴους fortasse ex Livio scribendum pro Ἀγρίους.

Agrinium, oppidum Acarnaniae, V, 7, 7.

Agron, rex Illyriorum, Pleurati filius, II, 2, 4; pacta cum Demetrio, Philippi patre, mercede Medionios ab Aetolis obsessos adiuvat et magna clade afficit Aetolos, II, 2 seq.: inde laetitia elatus potui et comissationi indulget; unde in pleuritidem incidit, qua brevi tempore abripitur, II, 4. Ei mortuo in regnum succedit vidua Teuta, II, 4, 7.

Ala. Alae sociorum in exercitu Romano, VI, 26, 9. Ala (ἴλη) vel cohors regia Philippi, X, 42, 6. Amicorum ala; vid. Hetaeri.

Alabandenses, cives urbis Alabandorum in Caria, commeatus praebent Philippo, XVI, 24, 6: tamen eorum agrum diripit Philippus, ibid. 8. Orthosiam invadentes acie vincuntur a Rhodiis, XXX, 5, 15. Alabandensis Menedemus V, 79, 6.

Alba, urbs Italiae. Albam usque penetrant Galli cum exercitu, II, 18, 6. Ibi vitam finivit Philippus Persei filius, XXXVII, 1 d, 2.

Albinus. Vid. Postumius.

Alcaeus scite ridere consuevisse Isocratem grammaticum, XXXII, 6, 5.

Alcamenes Lacedaemonius occisus a factione Aetolica, IV, 22, 11.

Alcamenes, Diaei sodalis praetoris Achaeorum, XL, 4, 9.

Alces in Alpibus, XXXIV, 10, 8 seq.

Alcetas, Boeotorum praetor, XXIII, 2, 13.

Alcibiadis consilio Athenienses Chrysopolim tenentes portoria exegerunt a navigantibus in Pontum, IV, 44, 4.

Alcibiades Spartanus e veterum exsulum numero Romam legatus ingratus adversus Achaeos, XXIII, 4, 8; 11, 7 seq.; 12, 2 seq.; XXIV, 4, 3.

Alcithus, Xenophontis filius, legatus Achaeorum ad Ptolemaeum Philometorem, XXVIII, 10, 9; 16, 3.

Aletes, metallorum argenti in Hispania inventor, ut heros ab incolis colitur, X, 10, 11. Tumulus prope Novam Carthaginem ab eo denominatus, ibid.

Alexamenus, Aetolorum praetor, XVIII, 26, 11 seq.

Alexander, Philippi filius, rex Macedoniae. Usque ad eius regnum substitit foedus pristinum Achaeorum, II, 41, 6 et 9. Primi successores eius Seleucus, Ptolemaeus et Lysimachus, circa unum idemque tempus omnes e vivis excesserunt, II, 71, 5; conf. 41, 2. Eius traiectio in Asiam non erat causa, sed initium belli contra Persas, III, 6, 14. Philippi patris molitiones in rem suam contulit, XXII, 22 b, 4. Eius imperium in Asia remotissimas et parum cognitas

olim regiones patefecit itineratoribus, III, 59, 3. Eius severitatem in Thebanos exercitam (conf. V, 10, 6.) non imitatus est Philippus in Lacedaemonios, IV, 23, 8 et c. 24. A Thebanis et Persis poenas sumens a templis tamen et locis diis sacratis abstinuit, V, 10, 6. Eius merita in Graecos, IX, 34, 1 seqq. Ut de eius genere prognatus videretur sollicite laboravit Philippus Demetrii, V, 10, 10. Ab eo neglecta fuerat Artabazanis dynastia, V, 55, 9. Magna pars gloriae eius comitibus ipsius ac ministris debetur, VIII, 22, 7 seqq. Callisthenem assentatorem suum interfecit, XII, 12 c, 2. Eius pugnam cum Dario in Cilicia pugnatam imperite descripsit Callisthenes, XII, 17—22. Cum Dario in aperto potissimum campo bellum gessit, urbes raro exscidit aut perdidit, XVII, 3, 5.

Alexander, Acmeti filius, dux copiarum Antigoni in pugna adversus Cleomenem, Macedonibus chalcaspidibus praefectus, II, 66, 5.

Alexander alius, in eadem Antigoni acie equitatui praefectus, II, 66, 7; minus perite rem gerit quam iuvenis Philopoemen, 68, 1 seqq. Hic idem videtur esse atque ille Alexander, quem satellitio et custodiae corporis praepositum Philippo reliquit idem Antigonus, Philippi tutor, IV, 87, 8 seq.: quem apud Philippum calumniatus est Apelles, 87, 5. Idem a Philippo Thebas mittitur ad persequendum Megaleam, V, 28, 6 seq. Eius studium et benevolentia in Philippum laudatur, VII, 10, 6.

Alexander Aetolus per proditionem in Aegira urbem irrumpit, IV, 57: in certamine occiditur, 58.

Alexander Aetolus: vid. Alexander Isius et Alex. Trichoniensis.

Alexander, Antigoni pater, legati Persei ad Boeotos, XXVII, 5, 1.

Alexander, Attali legatus Romam, XVII, 10, 11.

Alexander Balas, qui Antiochi Epiphanis filius perhibebatur, Romam adducitur ab Heraclide, XXXIII, 14, 1. Quamvis manifesta fuerit fraus, impetrat tamen a senatu ut in Syriae regnum restituatur; sic enim intelligendus locus XXXIII, 16, 9, coll. § 13.

Alexander, Epiri rex. Cum e societatem iungunt Aetoli d subigenda et dividenda Acar nania, II, 45, 1; IX, 34, 7.

Alexander, Isius cognomin gente Aetolus, cum Phaene interest colloquio T. Quinti cum Philippo et invectiva habet in Philippum, XVII, quam ille Aetolicam et the tralem dicit, 4, 1. Ab Aetol legatus mittitur Romam, XVI 10, 9. Rursus cum Phaene interest colloquio Titi cu sociis de pace Philippo da da, XVIII, 19, 5 seqq. co 20, 11; 21, 3. Rursus Roma mittitur legatus cum Phaene XXII, 8, 11, senex, 9, 14: s interceptus ab Epirotis, quu pretium redemtionis quamv ditissimus solvere nollet, custodia servatus est, mox ve

Romanorum iussu absque pretio liberatus, XXII, 9.
Alexander, Molonis frater, Persidi praefectus sub Antiocho Magno, V, 40, 7; cum fratre, Mediae satrapa, deficit ab Antiocho, V, 41, 1; 43, 5 seq. Victo Molone ab Antiocho se ipse iugulat, 54, 5.
Alexander Pheraeus, Thessaliae tyrannus, in vincula coniicit Pelopidam Thebanum, VIII, 1. Obliterata quaedam de eo XXXVIII, 1 b, 1.
Alexander, Phocidi praefectus a Philippo, decipit Aetolos, Phanotensium arcem se eis traditurum pollicitus, V, 69, 4 seqq.
Alexander Trichoniensis, dux Aetolorum, carpit extremum agmen Philippi, Thermo regredientis, V, 13, 3. Dorimacho et Scopae legumlatoribus resistit, XIII, 1 a, seqq.
Alexandri Turris, ὁ Ἀλεξάνδρου πύργος, in Thessalia, XVIII, 10, 2.
Alexandria Aegypti. Eo fugit ibique perit Cleomenes, ubi vide. Eo Ptolemaeus Philopator contrahit milites mercenarios, quos extra Aegyptum aluerat, V, 63, 8 et 10. Ibi viget rationalis medicina, XII, 25 d, 3. Copiae Alexandriam tenentes Agathocli infensae, XV, 25 a, 21. Ibi et Carthagine in publicis tumultibus non minus pueruli quam viri tumultuantur, XV, 30, 10. Ea pene potitur Antiochus Epiphanes, XXVIII, 18, 1; XXIX, 1, 1. Ibi tria genera degunt hominum, XXXIV, 14.
Alexandria Troas, V, 111, 3. Cives eius urbis liberant Ilienses ab obsidione Gallorum et Gallos universa Troade eiiciunt, ibid. Alexandrenses benigne compellantur ab Attalo ob servatam fidem, V, 78, 6. Ea se cessurum pollicetur Antiochus Scipionibus, XXI, 10, 3; 11, 2.
Alexis, arcis Apameae custos; eius opera utitur Hermias ad perdendum Epigenem, V, 50, 10 seqq.
Alexon, gente Achaeus, militans apud Poenos, sua fide impedit proditionem mercenariorum Agrigenti et Lilybaei, I, 43, 8 seqq. coll. II, 7, 7.
Aliphera, ἡ Ἀλίφειρα, urbs olim Arcadiae et Megalopoli contributa, a Lydiada tyranno Eleis permutando concessa, IV, 77, 10; 78, 1 seqq. Eam oppugnat capitque Philippus, IV, 78, 6 seqq. Alipherenses, Ἀλιφειρεῖς, IV, 78, 8; 77, 10.
Allaria, urbs Cretae, XIII, 10, 2.
Allariotes Cnopias, V, 63, 12; 65, 7.
Allobroges, Ἀλλόβριγες, Galliae populus inter Rhodanum et Alpes, III, 49, 13; infestant Hannibalem Alpes conscendentem, 50 seq.
Alpes. Earum iuga incipiunt a Massilia et locis Sardoo mari superiectis, pertinentque usque ad ultimum Adriatici sinus recessum, II, 14, 6, per 2200 stadia, 14, 9; XXXIV, 10, 17. Alpes, τὰ Ἄλπινα ὄρη, et Apenninus coincidunt supra Massiliam, haud procul a Sardoo mari, II, 14, 8. Hannibalis transitus per eas, III, 47—56. Ante Hannibalem Galli plus semel cum magnis exercitibus eas erant transgressi, III, 48, 6. Nono die ad summa iuga pervenit Hannibal, III, 53, 9.

Cacumina perpetuis nivibus tecta, III, 55, 1 et 9. Veluti arx sunt universae Italiae, 54, 2. Earum magnitudo et memorabilia, II, 15; XXXIV, 10, 8 seqq. Quatuor per eas transitus. ibid. § 18.

Alpheus, fluvius Peloponnesi, Heraeam urbem alluit, IV, 78, 2. Pontem in Alpheo ad Heraeam instaurat Philippus, 77, 5. Memoratur XII, 4 d, 5. Per decem stadia sub terra occultatur, XVI, 17, 5 seqq. ubi et alia de eius cursu.

Althaea, urbs princeps Olcadum in Hispania, expugnata ab Hannibale, III, 13, 5 seq.

Alypus Ambraciota ab Aetolis Romam missus, XXII, 8, 11.

Amaeocritus, praetor Boeotorum, XX, 4, 2.

Amanicae (*αἱ Ἀμανίδες*) Pylae, XII, 17, 2.

Ambracia, urbs et regio; Ambracius sinus: vide in Ambracus.

Ambracus, *ὁ Ἄμβρακος*, IV, 61, 7, et Ambracia, *ἡ Ἀμβρακία*, XVII, 10, 10; XXII, 9, 2 et 5; 13, 9: urbs bene munita Aetolorum, olim Pyrrhi regia, 13, 9. Eius situs, IV, 61, 7. Ad eam obsidendam Philippum hortantur Epirotae, qui potiundae Ambraciae, id est ditionis Ambraciotarum, avidi erant, 61. Urbem capit Philippus et Epirotis tradit, 63. Eandem oppugnat Fulvius consul, XXII, 9, 1—6, et c. 10 seq. Intercedente Amynandro Ambraciotae urbem Romanis tradunt, 12. Statuas et tabulas pictas ex urbe avehi curat Fulvius, 13, 9. Ibi exsulant Thurio profugi, XVII, 10, 10. — Ambracius sinus, *ὁ Ἀμβρακικὸς κόλπος*. Eius descriptio, IV, 63, 4 seqq.; V, 6, 13. Per eum ex Epiro in Acarnaniam traiicit Philippus, IV, 63, 4; per eundem redit, 66, 4. In eundem rursus anno sequente invehitur ex Cephallenia et Leucade veniens et Limnaeam portum petens, V, 5, 12 et 14. Ambraciotae Alypus, Lamius; quos vide.

Ambrysus, urbs Phocidis, ab Aetolis tentata, IV, 25, 2.

Amicorum ala; vid. Hetaeri.

Amilcar senior, dux copiarum pedestrium Poenorum in Sicilia, caedit auxiliares Romanorum, dissidentes a Romanis, I, 24. Idem, dux classis, ad Tyndaridem minus prospere pugnat, II, 25, coll. 27, 6. In pugna navali cum Regulo cornu sinistro praefectus vincitur fugaturque, 27 seq. Revocatur ex Sicilia in Africam adversus Regulum, I, 30. Eius filius Hannibal, diversus a Barcae filio, 44, 1.

Amilcar, cognomine Barcas, I, 56, 1, pater Hannibalis, I, 64, 6; II, 1, 6, dux classis Poenorum, agrum Locrorum Bruttiorumque in Italia populatur; inde ad Heircten inter Erycem montem et Panormum castra posuit, Romanis imminens, Panormum tenentibus, I, 56. Multis ad Panormum certaminibus cum Romanis per tres annos continuos singulari fortitudine et mira industria defunctus est, 57. Erycem urbem in medio monte sitam occupat, ubi rursus per biennium certavit, 58. Barcam, cuius audacia nil fuit terribilius, Eryce in clas-

sem recepturus erat Hanno, ad pugnam navalem cum Lutatio, I, 60, 3 et 8. Hannone, priusquam ad Erycem appellere posset, victo, summa rerum Amilcari traditur; qui pacem petit a Romanis, prudentis ducis officio functus, 62. Dux consilio et virtute omnium suae aetatis praestantissimus, 64, 6. Icto foedere cum Lutatio et Romanis, reliquiis copiarum Eryce Lilybaeum deductis (unde in Africam erant deducendae), imperium deponit, 66. Ei infensi sunt mercenarii rebelles in Africa, quod ab eo se neglectos putarent, 68, 12. Bello cum mercenariis praeficitur, idque bellum probabili cum successu gerit, 75—78. Humanitatem eius, qua in captivos utitur, suspectam faciunt rebelles, 79, 8. Ei collegam Hannonem dant Poeni, orantque ut gnaviter bellum persequatur, 81. Copias iungit cum Hannone; sed ob ducum discordiam nil recte geritur, 82. Hannibalem collegam nanciscitur, et cum eo bene rem gerit, iuvante Naraua Numida, 82, 12 seq.; 84 seq. Hannibale ab hostibus victo et in crucem acto, cum Hannone in gratiam redit, 87; et iunctis cum eo viribus finem bello Poenorum Africo imponit, 88. In Hispaniam missus, multis ibi populis imperio Poenorum subiectis, nono anno fortiter pugnans occumbit, II, 1. Eius in Romanos ira praecipua causa fuit secundi belli Punici, III, 9, 6 seqq.; 10, 7; 12, 2 seq., quum filium Hannibalem perpetuum odium Romanorum iurare fecisset, III, 12.

Amilcar alius, classi Asdrubalis praefectus in Hispania, III, 95, 2 (pro quo Livius Himilconem nominat). Adde VIII, 3, 8.

Amilcar alius, legatus Poenorum Romam missus initio tertii belli Punici, XXXVI, 3, 8.

Ammonius Barcaeus, dux partis copiarum Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 8.

Amorgus, insula maris Aegaei, Fragm. hist. 7.

Amphaxitis, Macedoniae regio, V, 97, 4.

Amphictyonibus Aetoli potestatem templi Delphici ademerunt; eosdem in subiiciendo potestati eorum templo et in legum instauratione se adiuturos recipiunt Achaei eorumque socii, IV, 25, 8. Memorantur XL, 6, 6.

Amphidamus, dux Eleorum, a Philippo captus cum suis, IV, 75, 6; Olympiam captivus ductus, sine pretio a Philippo Elidem dimittitur, pollicitus se Eleos ad Philippi partes traducturum, IV, 84, 2—8. Quum destinata perficere non potuisset, Elide elabitur et ad Philippum se confert, ubi Aratos contra Apellis calumnias defendit, 86.

Amphilochi, populus Aetolicus, non Graecus, XVII, 5, 8. Regio Amphilochia recipitur ab Aetolis, XXII, 8, 3 seqq. Argos Amphilochicum; vide suo loco.

Amphipolis, urbs Macedoniae. Ibi Cydas Cres cum Chimaro congreditur ad praeparandas res Eumenis et Persei, XXIX, 1 c, 1.

Amycae campus, τὸ καλούμε-

νον Ἀμύκης πεδίον, prope Antiochiam; eum perfluit Orontes, V, 59, 10.

Amyclae, oppidulum prope Spartam, V, 18, 3. Eius situs et memorabilia, 19, 1 seq. Castra ibi habet Philippus, V, 20, 12; 23, 7.

Amynander, rex Athamanum. Ei per legatos significant Romani se Philippum bello petituros, ni Graecia abstineat, XVI, 27, 4. Cum T. Quintio interest colloquio cum Philippo, XVII, 1, 3. Ingenio est flexili; Romam legatus mittitur a T. Quintio, XVII, 10, 7. Rursus interest colloquio Quintii cum Philippo, victo ad Cynoscephalas, XVIII, 19, 3 seq. Quintius et decem legati victo Philippo ei permiserunt tenere castella, quae ille belli tempore ademerat Philippo, XVIII, 30, 13. Eum dedi sibi ab Aetolis postulat M. Acilius, quum a Romanis defecisset, XX, 10, 5. Quum Antiocho se iunxisset, et a Philippo Athamania esset pulsus, restitutus in regnum per Aetolos, legatos Romam mittit et ad Scipiones in Asiam, culpam deprecans, et Philippum accusans, XXII, 8, 1 seq. Conf. Liv. XXXVIII, 1—3. Hortatu eius Ambracienses urbem suam tradunt Romanis, XXII, 12.

Amynas (nomen decurtatum ex Ἀμύνανδρος, et idem vir qui Amynander alias), rex Athamanum, gener Scerdilaedi Illyrii, IV, 16, 9.

Amyntas, Philippi pater, II, 48, 2.

Amyricus campus in Thessalia, V, 99, 5.

Anacleteria (proclamatio et inauguratio solennis regis, qui hactenus pupillus sub tutoribus fuerat). Ptolemaei Epiphanis, filii Philopatoris, XVIII, 38, 3; Ptolemaei Philometoris, XXVIII, 10, 8: ni ibi minor Ptolemaeus (Physcon) intelligendus.

Anaeae (sic potius quam Aenae) fanum Ecbatanis, X, 27, 12.

Anagnia s. Anagniae, oppidum Latii, prope viam qua Roma itur ad Circaeum montem: eo servulos praemittit Demetrius, XXXI, 21, 6; 22, 2; 23, 2 seq.

Anamares, populus Gallicus Galliae Cispadanae inter Boios et Insubres, haud procul Massilia, ut mendose vulgo legitur pro Placentia, ut videtur, II, 32, 1. Conf. Ananes.

Ananes, populus Gallicus Cispadanus, Boiis ab ortu, II, 17, 7. Iidem qui Ἀνάμαρες dicuntur, 32, 1 et Ἄνδρες, 34, 5. In eorum finibus erat Clastidium oppidum, 34, 5.

Anariacae. Vid. Aniaracae.

Anas, Hispaniae fluvius, XXXIV, 9, 12, et 15 in fragm. lat. p. 85, 3.

Anaxidamus Achaeus in exercitu Philopoemenis adversus Machanidam, XI, 18, 1.

Anaxidamus alius, si vera scriptura, amicus Machanidae, XI, 18, 3 et 5, nisi forte Archidamus ibi legendum.

Anaxidamus, legatus Achaeorum, Romam missus ad deprecandum pro exsulibus, XXXI, 6, 1, coll. c. 8. Rursus eodem mittitur, XXXIII, 2. Videtur Megalopolitanus fuisse: v. annot.

Ancara, oppidum Italiae; civis Ancarates, VIII, 38, 2.
Ancyra, urbs Galatiae, XXII, 22, 1.
Anda, Africae oppidum, intelligendum XIV, 6, 2.
Andania, Ἀνδανία, oppidum Messeniae, V, 92, 6.
Ἀνδοβάλης. Vid. Indibilis.
Andosini, populus Hispaniae cis Iberum, III, 35, 2.
Andreas, archiater Ptolemaei Philopatoris, in tentorio regis pro rege occisus, V, 81, 6.
Andres. Vid. Ananes.
Androlochus Eleus captus a Lyco propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
Andromachus, Achaei pater, frater Laodices, uxoris Seleuci Callinici, matris Antiochi magni; captivus Alexandriae, liberatur deprecantibus Rhodiis, IV, 51; VIII, 22, 11.
Andromachus Aspendius hortatur milites Ptolemaei Philopatoris, V, 64, 4; 83, 3. In pugna ad Rhaphiam fortiter se gerit, V, 85, 9. Praetor Coelesyriae et Phoenices relinquitur a Ptolemaeo, 87, 6.
Andromachus Ptolemaei Philometoris legatus Romam, XXXIII, 5, 4.
Andronicus Attali legatus Romam, XXXII, 26, 2.
Andronidas cum Callicrate nititur ne Ptolemaeis auxilia mittantur ab Achaeis, XXIX, 10, 1. Exosus Achaeis sicut Callicrates, XXX, 20. A Metello ad Diaeum missus bello Achaico, pacis conditiones Achaeis offert frustra, XL, 4, 1 seqq.; vinctus abducitur, et nonnisi soluto pretio dimittitur, ibid. et c. 5.
Androsthenes Cyzicenus Antiocho M. gazam ex India devehit, XI, 34, 12.
Aneroestus vel Aneroestes, rex Gaesatorum Gallorum, II, 22, 2; cum praeda domum redeundum censet, II, 26, 5 seqq. Proelio victus a Romanis sibi et necessariis suis manus infert, II, 31, 2.
Aniaracae, populus a septentrione Mediae incolens, V, 44, 9. Rectius Ἀναριάκαι, Anariacae, apud Strabonem et Stephanum Byz.
L. Anicius debellatis Illyriis Genthium in triumpho ducens ridiculos ludos edit, XXX, 13. In Epiro nobilissimos viros condemnaverat, XXXII, 21, 6. Legatus mittitur in Asiam ad vindicandam iniuriam Attalo a Prusia illatam, XXXIII, 6.
Anio, fluvius Latii: per eum copias traiicit Hannibal Romam petens, IX, 5, 9. Pontibus rescissis consules hostem per alveum huius fluvii regredi cogunt, IX, 7, 4.
Annales in domorum parietibus descripti, V, 33, 5.
Annona vilis in Gallia Cisalpina, II, 15; in Lusitania, XXXIV, 8, 4 seqq. Annonae inopia et caritas Romae, IX, 44.
Annus. Vid. Olympias. Annorum 53 res gestas persequitur principalis pars historiae Polybii, I, 1, 5; III, 1, 9; 4, 2. Annus legitimus capessendi rempubl. apud Achaeos tricesimus, XXIX, 9, 6; conf. XXV, 7, 4.
Antalces. V. Antitalces.

Antalcidas. pax Antalcidica, ἡ ἐπ' Ἀνταλκίδου λεγομένη εἰρήνη, I, 6, 2. Post illam Lacedaemonii edixerunt se liberas dimittere Graecas civitates, nec tamen harmostas revocarunt, IV, 27, 5. Ea pace urbes Graecas (Asiae) Persis tradiderunt, pro quarum libertate dimicantes vicerant Persas, VI, 49, 5.

Antanor Eleus bello captus a Lyco propraetore Achaeorum, V, 94, 6.

Antenor, Persei legatus Rhodum, XXVII, 4 et 11.

Antias populus Latii, ὁ Ἀντιατῶν δῆμος, primo foedere Romanorum cum Poenis comprehensus, III, 22, 11; et rursus secundo foedere, 24, 16.

Anticyra, oppidum maritimum Phocidis, ad sinum Corinthiacum: inde T. Quintius Elatea Phocidis veniens Corinthum transiicit, XVIII, 28, 7. Eo ex Epiro navigat A. Hostilius, Thessaliam inde petens, XXVII, 14, 6.

Antigonia, urbs Epiri: per fauces ad eam in Epirum intrat Scerdilaedus Illyricus, II, 5, 6; 6, 6.

Antigonia solemnia, τὰ Ἀντιγόνεια, XXVIII, 16, 3; celebrantur Sicyone, XXX, 20, 3.

Antigonus, Alexandri filius, legatus Persei ad Boeotos, XXVII, 5.

Antigonus Cocles, primus Syriam et Coelesyriam obtinuit; quae eo devicto Seleuco cesserunt, V, 67; XXVIII, 17, 7. Cuncti successores Alexandri bellum adversus eum gesserunt, XVII, 3, 5.

Antigonus Doson, tutor Philippi, Demetrii filii, nomine eius administrat regnum Macedoniae, II, 45, 2; XX, 5, 7. Antigonus novissimus, IX, 29, 7. Eius amicitiam quaerunt Aetoli ob invidiam adversus Achaeos, II, 45; quorum professus inimicus est ob interceptam ab Arato Acrocorinthum, 45, 3. Cum eo clam societatem molitur Aratus ad bellum Cleomenicum, et legatos ad eum mittit duos Megalopolitanos, 47—49. Societatem Arato promittit, 50. In Peloponnesum advocatur ab Achaeis, eique traditur Acrocorinthus in fidei pignus, 51 seq. In Achaeorum conventu dux sociorum nominatur adversus Cleomenem, 54, 3 seq. Eius auspiciis iureiurando sancitur societas inter Achaeos, Epirotas, Phocenses, Macedones, Boeotos, Acarnanes et Thessalos, IV, 9, 4. Multas Cleomeni urbes eripit, II, 54, 6 seqq. De eius crudelitate in Mantinenses immerito queritur Phylarchus, 56. Macedonibus domum in hiberna dimissis Argis quiescit, Cleomene interim in Megalopolitanos saeviente et agrum Argivum populante et querentibus de Antigono Achaeis, 54 extr., 55 et 64. Aestatis initio in Laconicam ducit exercitum, et proelio ad Sellasiam ad Olympum et Euam colles vincit Cleomenem, 65—69; V, 24, 8 seq. Repentina invasione Sparta potitur, Spartanos humaniter tractat, et pristinam remp. eis restituit (V, 9, 8 seqq.; IX, 36), honoribusque ab Achaeis cumulatus domum rediit, II, 70; communi pace omnibus Grae-

cis praestita, IV, 3, 8. Illyrios, qui Macedoniam invaserant, proelio vincit: in quo nimia vocis contentione usus moritur ex reiectione sanguinis et regnum iuveni Philippo relinquit, II, 70. Vivus sapienter et regnum et pupillum Philippum rexerat; moriens testamento rebus in posterum prudenter providit, IV, 87: industrius, prudens, fidem colens, II, 47, 5; 70, 7. Rei castrensis magnum usum habuit, II, 66; V, 35, 9. In proelio ad Sellasiam Megalopolitanos aeneis clypeis armavit. IV, 69, 5. Dona mittit Rhodiis terrae motu afflictis, V, 89, 6. Uxor eius Chryseis, V, 89, 7. Megalopolitanis Prytanin legumlatorem misit, V, 93, 8. Eius res adversus Lacedaemonios gestas ipsis in memoriam revocat Chlaeneas Aetolus, ut eos a Macedonum amicitia ad Aetolos traheret, IX, 29, 7 seqq. Vicissim humanitatem Antigoni eisdem in memoriam revocat Lyciscus Acarnan, IX, 36. In Asiam profecturus ad Larymnam cum navibus in sicco haesit; ubi quum ab hostibus opprimi posset, servatus est benevolentia Neonis Boeoti, XX, 5.

Antigonus Gonatas, Demetrii Poliorcetae filius, IX, 34, 6, ab Aetolis incitatus Achaeorum concilia dissolvit, II, 43, 9; 45, 2; IX, 34, 6. Civitatibus Achaeorum partim praesidia imponit partim tyrannos praeficit, II, 41; 43; 44, 1; IX, 29, 5 seq. Eius conatibus se opponit Aratus, II, 43, 9.

Antilibanus. Inter cuius et Libani radices est Marsyas campus, V, 45, 9: in eorundem confinibus oritur Orontes fluvius, V, 59, 10.

Antimachus res Persei gerit in colloquio ad Demetriadis moenia cum Cyda Cretensi, XXIX, 1 c, 1.

Antinous, Epirota Molossus (XXX, 7, 2), per Charopis calumnias bello Persico cogitur ad Perseum confugere, ne Romam insons abduceretur, XXVII, 13. Molossorum gentem ad Perseum abstraxit; ad extremum fortiter occubuit, XXX, 7, 2 seq. (Videtur sibi ipse mortem conscivisse: conf. § 8 et c. 8, 3.)

Antiochia ad Orontem, V, 59, 10, princeps urbs Syriae, ex quo Seleucia in Ptolemaeorum venerat potestatem, V, 58, 4 seqq. Sedes Antiochi M., qui ibi Laodicen salutari reginam iubet, et ad bellum se comparat, V, 43, 4. Sedes item Demetrii Soteris, XXXII, 4, 1. Eo ex clade ad Rhaphiam accepta redit Antiochus Magnus, V, 87, 1. Antiochensium agro imminet Coryphaeus mons, V, 59, 5.

Antiochia Mygdoniae V, 51, 1.

Antiochicum bellum III, 32, 7. Antiochica tempora XXV, 9, 3. Vid. Antiochus Magnus.

Antiochis, soror Antiochi Magni, Xerxi regi Armosatorum copulata, VIII, 25, 5.

Ἀντιοχισταί, Antiochi factio Phocaeae in Aeolide, XXI, 4, 2.

Antiochus Epiphanes; vide post Antiochus Magnus.

Antiochus Magnus, frater Seleuci Cerauni, filius natu minor Seleuci Callinici; fratri

Seleuco succedit in regnum Olymp. 139, II, 70, 4, 6; IV, 2, 7; 48, 10; V, 40, 5 seqq. Regnante fratre ipse in superiori Asia vitam egerat, V, 40, 5. Adversus Molonem, Mediae satrapam rebellem, Xenonem et Theodotum hemiolium mittit, V, 41 seq. Nuptias celebrat cum Laodice, Mithridatis filia, V, 43, 1 seqq.; quae filium ei parit, 55, 4. Propter aetatem totus est in potestate Hermiae, 45, 7. Coelesyriam invadit, cum Ptolemaeo Philopatore de ea contendens, V, 45, 8 seqq.; 46, 1 seqq.; I, 3, 1; II, 71, 9; III, 1, 1; 2, 4; V, 1, 5; sed ad nuncium victoriarum Molonis recedit, V, 46, 5; et ad bellum cum Molone per se gerendum sese comparat, V, 49. Molonem proelio vincit et omnem rebellionem sopit, V, 53 seq. Seleucienses, saeviente in eos Hermia, humaniter tractat, 54, 9 seqq. Expeditionem suscipit adversus Artabazanem, 55. Monente Apollophane medico, Hermiam occidi curat, 56. Ab expeditione adversus Molonem suscepta domum redit, 56, 14. Nuncios ad Achaeum mittit, defectionem eius accusans et fidem eius obtestans, 57, 1 seqq.; 58, 1. Bellum Coelesyriacum adversus Ptolemaeum Philopatorem instaurat; Seleuciam ad mare oppugnat et in deditionem accipit, V, 58—61. Fauces ad Gerrha et Brochos, tum ad Berytum occupat; et Tyrum ac Ptolemaidem, a Theodoto traditas, accipit, V, 61 seq.; IV, 37, 5. Legationibus Aegyptiorum, dum illi bellum parant, differri se patitur, V, 63 seqq.; et induciis factis cum Ptolemaeo exercitum in hiberna reducit, 66. Per hiemem legationibus agere cum Ptolemaeo pergit, ibid. et c. seq. Anno insequenti terra marique bellum inchoat, Nicolaum ex angustiis ad Platanum et Porphyreonem depellit; Philoteriam, Scythopolin, Atabyrium, Abila, Gadara, Rabbatamana capit, et maiori parte Coelesyriae in potestatem redacta Ptolemaidem hibernatum concedit, V, 68—71, coll. c. 29, 8. Insequente anno pugna ad Rhaphiam victus pacem a Ptolemaeo petit et accipit, tota rursus Coelesyria et Phoenice Ptolemaeo decedens, V, 79—87. Ad bellum adversus Achaeum rebellem se accingit, facta cum Attalo societate, V, 87, 8; 107, 4. Achaeum Sardibus oppugnat, VII, 15; et urbe potitur Lagorae audacia, 18. Achaeum dolo capit et supplicio afficit, arceque Sardium potitur, VIII, 22 seq. Xerxem, Armosatae regulum in Mesopotamia, confirmat in regno et sororem suam ei in matrimonium dat, VIII, 25. Per Mediam adversus Arsacem in Parthiam ducit exercitum; et inde, superato Labo monte in Hyrcaniam, X, 27—31. Ex Hyrcania Bactrianam petit, Euthydemum regem acie vincit et pacem ei dat, X, 48 seq.; XI, 34. In pugna cum Bactrianis inprimis fortiter se gessit, X, 49, 9—14. Inde Indorum fines ingressus amicitia cum Sophagaseno

rege renovata per Arachosiam, Drangenen, Carmaniam victor domum redit, XI, 34, 11 seqq. Expeditionem suscipit in Arabiam Felicem et Gerrhaeis libertatem confirmat; inde Seleuciam redit, XIII, 9. Regnante in Aegypto pupillo Ptolemaeo Epiphane cum Philippo coniurat de partiendo Aegypti regno, XV, 21; III, 2, 8. Ad eum missus ab Agathocle Pelops, XV, 25 a, 10. Ex foederis lege commeatus Philippo suppeditare tenetur, XVI, 1, 8. Scopa, Ptolemaei duce, ad Panium victo potitur Palaestina et Hierosolymis, XVI, 18 seq.; 39, 3 seqq. Gazam obsidet, XVI, 18, 2; et devastat, XVI, 40, 1. Duos eius filios, utrumque Antiochum nomine, interfuisse pugnae ad Panium statuit Zeno historicus, quum unus tantum fuerit, XVI, 18 seq. (scil. minor filiorum, qui Epiphanes cognominatus est: maior fuit Seleucus cognomine Philopator; quorum statim hic, dein ille patri in regnum successit.) Belli Romanorum Antiochici (de quo III, 3, 2, *οἱ Ἀντιοχικοὶ καιροὶ* XXV, 19, 3), causa, praetextus, et initium, III, 7, 1—3. Occasionem ei dedit bellum Philippicum et Aetolicum, III, 32, 7; XVIII, 22, 2. Cum exercitu Syria egressus Europam versus tendere videbatur et suspectus erat Romanis, XVIII, 22, 3; 26, 2; 28, 10 seq. Eius classem praeternavigare se non passuros decl :ant Rhodii, 24, 11. Eius le ıtis, qui Corinthum venerant, mandata dat T. Quintius cum collegis, XVIII, 30, 1—4. Epheso inhiat Antiochus, 32, 1 seq.; eamque occupat, et inde Aetolis opem pollicetur, XX, 11, 2 coll. c. 10, 16; aliasque Aeolidis et Ioniae urbes occupat, XXI, 10, 4; 11, 2. In Thraciam abit, et Lysimachiae postulata legatorum Romanorum audit, ius suum in Chersonnesum et Thraciae oram defendit; et cum Ptolemaeo non solum amicitiam sed et affinitatem se contracturum ait, XVIII, 32, 3 seq. et c. 33 seq. Ab Aetolis accitus adversus Achaeos et Romanos, traiicit in Europam cum decem hominum millibus; sed e Graecia eiectus et acie victus cedit omni Asia cis Taurum, III, 3, 3 seq. Demetriadem cum classe appellit, III, 6, 4; 7, 3; consultat cum Aetolis, XX, 1: legatos mittit ad Boeotos, XX, 2. Chalcide legationes excipit Epirotarum et Eleorum, 3. Thebis eum recipiunt Boeoti, 7, 5. Chalcide nuptias celebrat, XX, 8. Ad Thermopylas vincitur a M'. Acilio; et cum nova nupta ad Ephesum profugit, XX, 8, 5. E toto exercitu nemo praeter quingentos qui circa regem erant effugit, ibid. 8, 6. Antiochi classis ad Chium vincitur a C. Livio, XXI, 1, 1. Agrum Pergamenum incursat, mox vero de pace agere conatur cum L. Aemilio, classis praefecto; qui eum non audit monente Eumene, XXI, 8. Agrum Elaeensem et Thebes campum vastat, 8, 10 seqq. Prusiam frustra ad partes

suas trahere studet, 9. Pugna navali ad Myonnesum vincitur a Lucio Aemilio Regillo, 9, 13; 10, 1; XXII, 7, 16. Inde tardior factus ad Scipiones de pace legatos mittit, quae tamen non convenit, XXI, 10—12. Acie victus a Scipionibus (XXII, 8, 8), pacem petit, quae ei datur, XXI, 13. Pacis leges, XXI, 14, confirmatae a senatu populoque Rom. XXII, 7. Formula foederis, XXII, 26. Quum initio ad res maximas suscipiendas idoneus visus esset (XI, 34, 14 seqq.), processu temporis se ipso et hominum exspectatione inferior apparuit, XV, 37. Eius filia Cleopatra, uxor Ptolemaei Epiphanis, mater Ptolemaei Philometoris et Physconis, XXVIII, 17, 9.

Antiochus Epiphanes, Antiochi M. filius, frater minor Seleuci Philopatoris, rex Syriae, XXXI, 12, 1 seq., ob male sanum ingenium Ἐπιμανὴς potius quam Ἐπιφανὴς cognominandus, XXVI, 10. Quum Ptolemaeus Philometor ad Coelesyriam ei eripiendam (conf. XXVIII, 1, 2 seq.) se compararet, praevenit eum et Aegyptum invasit, XXVII, 17, 1 seq. Legatos Romam mittit de eo bello, XXVIII, 1. Ad Pelusium callido usus est dolo, XXVIII, 7, 16. Aegyptum occupat, XXVIII, 16, 1. Legationibus Graecarum civitatum respondet pro Ptolemaeis fratribus apud ipsum deprecantibus, XXVIII, 16 seq. Memphi Naucratim, inde Alexandriam petit, XXVIII, 17, 11; eamque oppugnat et propemodum capit, 18, 1; XXIX, 1, 1. Romam rursus legatos mittit, XXVIII, 18. Ad belli societatem adversus Romanos invitatur a Perseo, XXIX, 3, 8 seq. Liberalis in Graecos, XXIX, 9, 13; XXVIII, 18, 3. Foederis immemor alterum Ptolemaeo infert bellum, XXIX, 7 a, 1. Magnificam pompam ducit et ludos celebrat ad Daphnen in Syria, XXXI, 3 seq., ex eis opibus, quas Ptolemaeo Philometori puero abstraxerat, 4, 9. Tib. Gracchum legatum Rom. magna dexteritate excipit, XXXI, 5. Ei et Eumeni diffidit senatus Romanus, XXXI, 6, 5. 9, 6 seqq. Dianae templum in Elymaide spoliare frustra conatus, moritur Tabis, XXXI, 11. Regnum eius quum Demetrio Seleuci filio deberetur, puero Antiochi firmandum censet senatus Romanus, XXXI, 12, 6.

Antiochus Eupator, Epiphanis filius, puer; cui regnum post patris obitum firmant Romani, quum tamen ad Demetrium potius pertineret, XXXI, 12, 7 seq. Regnum ei administrat Lysias, XXXI, 19, 2.

Antipater, amicus Philippi Amyntae filii, qui per eum ossa Atheniensium in pugna Chaeronensi occisorum Athenas mittenda curavit, V, 10, 4. Proelio victis ad Lamiam Graecis pessime accepit Athenienses aliosque Graecos, IX, 29, 2. Soli Aetoli oculos contra eum attollere sunt ausi, IX, 29, 4; 30, 3. In eum multa contumeliose in sua *historia* scripsit Democharis, XII, 13, 8.

Antipater, Antiochi Magni frater filius, equitum prae*fectu-*

Antiochi, V, 79, 12; 82, 9; legatus de pace ad Ptolemaeum Philopatorem post pugnam ad Rhaphiam, V, 87, 1 et 4. Equitibus Tarentinis praeest in pugna ad Panium, XVI, 18, 7. Legatus de pace ad Scipiones, XXI, 13, 4; 14, 9; deinde Romam, XXII, 7, 1 seqq. et § 14.

Antipatria, Ἀντιπάτρεια, oppidum Phoebatidis? in Dassaretia, in extremitate Macedoniae. Eam sibi adiunxerat Scerdilaedus et recepit Philippus, V, 108, 2 et 8.

Antiphanes Bergaeus, scriptor rerum incredibilium, XXXIV, 6, 15.

Antiphates, Telemnasti filius, Gortynius, legatus Cretensium ad Achaeos, auxilia petens ad bellum cum Rhodiis, XXXIII, 15.

Antiphilus, Prusiae legatus Romam, XXXII, 26, 4.

Antipolis, Massiliensium urbs et colonia, obsessa a Liguribus, XXXIII, 4, 2.

Antisthenes Rhodius, particularis historiae scriptor probatus, in quo tamen nonnihil reprehendit Polybius, XVI, 14, 2 seqq.; 15, 8.

Antitalces (Antalces) Gortynius Cretensis, pater Cydae cosmi, XXIII, 15, 1.

Antium, oppidum maritimum Latii, III, 24, 16. Vid. Antias populus.

Antonius, tribunus plebis, legatos Rhodiorum in senatum introducit, postquam praetorem de bello Rhodiis inferendo legem ad populum ferentem de rostris detraxerat, XXX, 4, 6.

Aous, Ἄωος, Illyriae amnis, prope Apolloniam in Ionium mare se exonerans, V, 110, 1. Ad eum Molossi ponte intercepto progredi in Thessaliam prohibent A. Hostilium cos., XXVII, 14, 3.

Apamea, Ἀπάμεια, urbs Syriae: ibi coguntur copiae Antiochi Magni, V, 45, 7; rursus V, 50, 1. Eius arcis custos Alexis, V, 50, 10. Ibi mulieres uxorem Hermiae, pueri filios eius occidunt, V, 56, 15.

Apamea Phrygiae; in quam venit Cn. Manlius consul, XXII, 24, 9 et 12; 25, 6 et 9; 26, 8; 27, 1. Elephantes Apameae, 26, 11, nisi intelligenda Apamea Syriae.

Apasiacae Nomades sedes inter Oxum et Tanaim habentes; ubi Oxus fluvius terram subit, sicco pede cum equis eum superantes in Hyrcaniam transeunt, X, 48.

Apaturius Gallus occidit Seleucum Callinici filium in Asia cis Taurum, IV, 48, 9.

Apega, Nabidis tyranni uxor, XIII, 7, 6; XVII, 17.

Apelaurus, τὸ Ἀπέλαυρον, mons imminens Stymphalo, Arcadiae oppido, IV, 69, 1.

Apelles, unus e tutoribus Philippo ab Antigono Dosone relictis, IV, 87, 8; praecipua gratia apud Philippum valens Achaeos in servitutem redigere conatur, renitente Philippo et Arato, IV, 76. Olim in Antigoni castris cum Achaeis versatus erat, 76, 7. Aratos deprimere apud Philippum studet et malitiose eos calumniatur, IV, 82 et 85. Calumniarum convictum

suspectum habere coepit Philippus, licet connivere ei in multis coactus, IV, 86, 8. Taurionem apud Philippum calumniatur, non obtrectando, sed laudando, 87, 1 seqq. In potestate sua habet Leontium et Megaleam, et omnem prorsus potestatem ad se rapere studet, 87, 9 seqq. Coniurat cum Leontio et Megalea de impediendis regis consiliis; ipse Chalcidem se confert, V, 2, 8; 16, 9. Ibi subvectionem commeatuum prohibere conatur, V, 2, 8; 28, 4; et omnia pro auctoritate agit, V, 26, 3 seqq. Chalcide a Leontio advocatur Corinthum, V, 26, 2: ubi magna cum pompa urbem intrat, sed ad regem non familiariter admittitur, 26, 7 seqq. Studiose observatur a rege, qui eum sequi se in Phocidem iubet, 26, 16. Corinthum in custodiam mittitur, ubi mox vitam finivit, V, 28, 5 seqq.

Apelles alius (fortasse filius superioris), amicus Philippi, filium Philippi Demetrium Romam comitatur, XXIII, 14, 7; XXIV, 1, 5.

Apenninus mons, ὁ Ἀπεννῖνος, II, 16, 1; III, 110, 9; plur. τὰ Ἀπεννῖνα ὄρη, II, 14, 8. Alpes contingit supra Massiliam, II, 14, 8; 16, 1. Mediam Italiam in longitudinem secat, et ad fretum usque Siculum pertinet, II, 16, 4. Eum superans Hannibal ex Apulia in Samnium transit, III, 90, 7.

Aperantia, Ἀπεράντεια, urbs et regio Thessaliae; quam, quum Aetolorum esset, recepit Philippus, XX, 11, 12. Eandem Philippo rursus eripiunt Aetoli, XXII, 8, 3 et 5.

Aphther a Masinissa deficit, XXXII, 2, 7.

Apiae campus in Mysia vel Phrygia, V, 77, 9.

Apis, ὁ Ἄπις, portus Aegypti XXXI, 25, 8; 26, 3.

Apocleti, οἱ Ἀπόκλητοι, sanctius concilium Aetolorum, IV, 5, 9; XX, 10, 13. Cum triginta Apocletis consultat Antiochus, XX, 1, 1. Iidem οἱ ἄρχοντες vocantur, XXI, 2, 7 coll. 3, 2.

Apodoti, Ἀποδωτοί, populus Aetolicus, non Graecus, XVII, 5, 8.

Apollo. Eius templum (cont. Paeanium) Amyclis, V, 19, 3; Ap. Carnei, V, 19, 4; Cyni Ap. delubrum Temni, XXXII, 25, 12; Delphici, XL, 11, 1; Thermi templum Ap. a Philippo vastatum, XI, 4, 1. Coram Apolline ictum foedus Philippi et Hannibalis, VII, 9, 2. Apollinis Hyacinthi tumulus Tarenti, VIII, 30, 2. Sacrum Apollinis agrum Sicyoniis redimit Attalus, XVII, 16, 1.

Apollodorus Susianae praeficitur ab Antiocho post Diogenem, V, 54, 12.

Apollodorus, tyrannus Cassandreae, Macedoniae urbis, quae olim Potidaea; passim a scriptoribus cum Phalaride collatus, VII, 7, 2.

Apollodorus, scriba Philippi regis, adest ei in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2; 8, 7.

Apollodorus, Boeotorum legatus ad Achaeos, XXIV, 12, 5.

Apollonia, urbs Illyriae Graecae ad mare Adriaticum, prope ostia Aoi fluvii, V, 110, 1;

XXXIV, 12, 6. Apolloniatae auxilium adversus Illyrios petunt ab Aetolis et Achaeis, II, 9, 8. Romanis se tradunt, II, 11. Ad hanc urbem panicus terror invadit classem Philippi ad nuncium classis Romanae eo tendentis, V, 109, 6; 110, 1 seqq. In foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani Apolloniam tenere sinerentur, VII, 9, 13.

Apollonia, Assyriae urbs, in Apolloniatide regione: eo pervenit cum exercitu Antiochus M. in expeditionem adversus Molonem, V, 52, 3 et 7. Conf. Apolloniatis.

Apollonia Cretae. Saeva Cydoniatarum perfidia in Apolloniatas, foederatos et amicos, XXVII, 16.

Apolloniatis regio in Assyria a meridie Mediae nomen habens a principe urbe Apollonia, V, 44, 6. Ea potitur Molo, qui ab Antiochi imperio defecit, V, 43, 8; 51, 8. In ea Antiochus proelio vincit Molonem, 52 seqq.

Apollonidas vel Apollonides, Sicyonius dona Eumenis aliorumque regum generose respuenda censet, XXIII, 8, 1. Legatus Romam ad rationem reddendam eorum quae Spartae gesta erant ab Achaeis et Philopoemene, XXIII, 11, 6; 12, 1. Eius sententia moderata intuitu Romanorum, bello Persico, XXVIII, 6, 2 et 6.

Apollonides, quaestor Lacedaemonius, nefarie occisus a Chaerone, XXV, 8, 6.

Apollonides, et
Apol nius, Clazomeniorum legati in Aegyptum, XXVIII, 16, 5.

Apollonis, uxor Attali, Cyzicena, honorata a quatuor filiis, XXIII, 18 (XXI, 20).

Apollonius, familiaris Demetrii, Seleuci filii, Romae obsidis, XXXI, 19, 6; 21, 2. Filius Apollonii eius, qui plurimum gratia valuerat apud Seleucum, 21, 3.

Apollophanes, Antiochi M. medicus, Seleuciensis (V, 58, 3), monet Antiochum de occidendo Hermia, V, 56. Hortatur eundem ut priusquam Coelesyriam invadat, Seleuciam, imperii sedem, Ptolemaeo eripiat, V, 58, 3 seqq.

Appius. Vid. Claudius.

Appulia, Appuli, ἡ Ἰαπυγία, οἱ Ἰάπυγες. Appuli et Messapii in sociis Romanorum bello Gallico Cisalp., II, 24, 11. Appulia (ἡ Ἰαπυγία) in tria nomina id est in tres partes distincta, in Dauniam, Messapiam (et Peucetiam: nisi forte tertia pars intelligenda est Appulia proprie sic dicta; quod inde colligi posse videtur quod II, 24, 11 distinguuntur Ἰάπυγες et Μεσσάπιοι), III, 88, 3 seq. Ἰαπυγία XXXIV, 11, 2 et 8, non de Appulia, sed Iapygio promontorio.

Apron, fluvius Liguriae, XXXIII, 8, 2, nisi legendum Ὄναρον, Varum.

Apteraei Cretenses: eos Cnosiorum societati renunciare coegerunt Polyrrhenii et Lampaei, IV, 55, 4.

L. Apuleius, legatus Romanorum in Asiam, ad inspiciendas res Attali et Prusiae, XXXII, 26, 5.

P. Apustius, Romanorum legatus ad iuniorem Ptolemaeum, XXXII, 1, 4.

Aquam qui derivasset in terram incultam, eum per quinque generationes immunem eam terram colere siverunt Persarum reges, X, 28, 3.

Aquileia, ἡ Ἀκυληία. Divites in eius vicinia venae auri, XXXIV, 10, 10 seqq.; distantia urbis ab Iapygio promontorio, c. 11, 8.

Arabes, Arabia. Arabiae (desertae et Petraeae) populi partim sponte se adiungunt Antiocho M. partim vi ab eo subiguntur, V, 71. Arabes in acie Antiochi ad Rhaphiam, V, 79, 8; 82, 12; 85, 4. In eam Arabiae Felicis partem, quae sinui Persico adiacet, expeditionem suscipit Antiochus M., XIII, 9. Populi eiusdem regionis, Chatteni, Gerrhaei, etc., ibid.

Arachosia, Asiae regio, inter Drangenen et Indiam: per eam ex India veniens proficiscitur Antiochus, XI, 34, 13.

Aradii partim urbem insulamque habitantes partim oppositam continentem in Phoenice; eos in societatem accipit Antiochus M., V, 68, 7. In eorum ditione Marathus oppidum, ibid.

Aratthus, Epiri fluvius, Ambraciae muros praeterfluens, XXII, 9, 4.

Aratus Sicyonius senior. Eius Commentarii historici ubi desinunt, inde historiam incipit Polybius, I, 3, 2; IV, 2, 1 seq. Sunt illi commentarii inprimis veri et dilucidi, II, 40, 5. Virtutes et vitia ingenii et indolis Arati, IV, 8. Dux et auctor instaurati foederis Achaici et concordiae Peloponnesiorum, II, 40, 2. Vicesimo aetatis anno Sicyonem a tyranno Nicone liberavit (IV, 8, 4; X, 25, 3) et foederi Achaico attribuit; praetor iterum Acrocorinthum cepit et Corinthios moxque etiam Megarenses foederi Achaico adiunxit; tyrannis Peloponnesi et Antigoni Gonatae dominationi Aetolorumque cupiditati fortiter se opposuit, II, 43. Eius prudentia omnibus mederi novit difficultatibus et consilia hostium in contrarium vertere, II, 45, 5 seq.; 46; IV, 8, 1 seqq. Ad bellum aperte gerendum parum idoneus, IV, 8, 5 seqq., πολιτικώτερος ἢ στρατηγικώτερος, IV, 19, 11. Molitur societatem cum Antigono, Philippi tutore, II, 47 seqq. Multa simulare et dissimulare cogitur, neque omnia in Commentariis suis referre potuit, 47, 10 seq. Argos capit, quod Cleomeni se tradiderat, II, 53 coll. 59, 8. Defenditur a Polybio contra Phylarchi calumnias de crudelitate adversus Mantinenses et Aristomachum Argivum, II, 56 seqq. Praetor designatus post Timoxenum, IV, 6, 7, quinto die ante legitimum tempus init praeturam, Messeniis contra Aetolos opem laturus, IV, 7, 8 seqq. Ad Caphyas sua imprudentia infeliciter pugnat cum Aetolis, IV, 10—12. Accusatus apud Achaeos culpam depre-

catur et liberaliter absolvitur, 14. Philippo moderationem suadet in Lacedaemonios, IV, 24, 3; et alias semper meliora eidem suasit, V, 12, 5 seqq.; VII, 11 et 13 seq.; IX, 23, 9. Cum Philippo iterum in Peloponnesum veniente deliberat Corinthi, IV, 67, 8. Apelli Achaeos iugo subdere conanti resistit, IV, 76, 8 seq. Aratum apud Philippum merito maximi eum facientem de statu deiicere Apelles conatur, 82, 2 seqq. Aratos apud Philippum denuo calumniatur Apelles, sed illorum innocentiam patefacit Amphidamus Eleus, 85 seq. Praecipuam Aratorum rationem habet Philippus, cognito Apellis et Leontii delicto, V, 1, 8. Aratus resistit Leontio, successum expeditionis Thermicae impedire conantem, V, 7, 4. Post reditum Limnaeae lapidibus petitur a Leontio et Megalea, et mox eos criminum admissorum convincit in consessu amicorum Philippi, V, 15 seq. Apud eum Sicyone divertit Philippus, V, 27, 3. Praetor rursus creatur post Eperatum, 30, 7; 91 seqq.; militiam instaurat, 91; protegit Achaeos adversus Lacedaemoniorum, Eleorum et Aetolorum incursiones, 92; dissidia Megalopolitanorum componit, 93; cum Aetolis agit de pace, V, 103. Philippo rectum dat consilium de Ithomata arce Messeniis reddenda, VII, 11. Lento veneno necatur a Philippo, Taurionis opera, VIII, 14. Post mortem ut heros cultus ab Achaeis, ibid. § 7. Honores eius apud Romanos post Corinthi excidium vindicat Polybius, XL, 8, 10. Cynaetham urbem proditione capturus ausu exciderat, quod diei horam non observaverat, IX, 17.

Aratus iunior, Arati filius, a patre mittitur ad Antigonum Dosonem firmandae societatis causa, II, 51, 5. Praetor creatur Achaeorum, IV, 37, 1. Cunctator et segnis ad bellum, IV, 60. Copias coniungit cum Philippo, IV, 70, 2. Praetura abit, V, 1, 1 seq. Legatus Achaeorum nominatur ad Ptolemaeum Epiphanem cum Lycorta et Polybio, XXV, 7. Romam legatus cum Callicrate in causa exsulum Spartanorum, XXVI, 1, 8.

Arauacae, Ἀραυάκαι, populus Celtibericus; bello gesto cum Romanis legatos Romam mittunt, XXXV, 2 seq.

Araxus, ὁ Ἄραξος, Elidis promontorium, IV, 59, 4; 65, 10.

Arbo, ὁ Ἄρβων, urbs Illyrici, II, 11, 15: nisi Narbona vel potius Narona legendum.

Arbucala, ἡ Ἀρβουκάλη, urbs magna Vaccaeorum in Hispania, vi capitur ab Hannibale, III, 14, 1.

Arbusticum vinum Capuae, XXXIV, 11, 1.

Arcades, οἱ Ἀρκάδες, Cretae civitas, cum aliis desciscit a Cnosiorum societate ad Lyctios, IV, 53, 6.

Arcades. Arcadia, II, 54, 2. Ab eius occasu hiberno est Triphylia, IV, 77, 8. Arcades, maior per se populus quam Achaei stricte sic dicti, II, 38, 3. Arcades et Lacedaemonii, duo maximi populi Peloponnesi, IV, 32, 3. Virtutis fama

fruuntur quum ob humanitatem tum ob pietatem in deos, IV, 20, 1 seq. Ab eorum institutis desciverunt Cynaethenses et efferati sunt, 20, 2 seq.; 21, 5 seqq. Musicae et saltationis studium ad molliendam morum austeritatem eis necessarium, IV, 20, 3 seqq. et 21. Auctor eis fuerat Epaminondas condendae Megalopolis et sincerae societatis perpetuo cum Messeniis colendae, 32, 10. Eosdem et Messenios ad concordiam hortatur Polybius, ibid. et 33, 10 seqq. Inscriptio in honorem eorum in columna ad aram Iovis Lycaei Messenae, IV, 33, 2 seq. Arcadia, velut altera patria Messeniorum, ob fidem Arcadum in Messenios a Lacedaemoniis inique habitos, 33, 4 seqq.

Arcadica fabula de hominibus in lupos versis, VII, 13, 7.

Arcas; eius filius Triphylus, IV, 77, 8.

Arcesilas philosophus, X, 25, 2.

Arcesilaus, legatus exsulum Spartanorum Romam, a piratis captus et occisus, XXIV, 11, 1 seq.

Arcesilaus Megalopolitanus bello Persico tempori serviendum censet intuitu Romanorum, XXVIII, 6, 2 et 8. Legatus Achaeorum ad conciliandos inter se reges Antiochum Epiphanem et Ptolemaeos, XXIX, 10, 6.

Arcesines, ὁ Ἀρκεσίνης, fragm. hist. 7.

Archedamus Aetolus praefectus equitum in exercitu T. Quintii, XVIII, 4, 5, bello Aetolico ad M' Acilium mittitur cum Pantaleonte inducias petiturus, XX, 9, 2. Eius et Pantaleontis fidem Romanis suspectam facit Lyciscus, XXVIII, 4, 8.

Archedicus comicus perstringit Democharem historicum, XII, 13, 7.

Archias, Cypri praefectus Ptolemaeorum nomine, insulam Demetrio vult prodere; sed deprehensus suspendio vitam finit, XXXIII, 3.

Archicrates, sodalis Diaei, Achaeorum praetoris, qui patriam perdidit, XL, 4, 9.

Archidamus, Eudemidae filius, rex Spartae, duos reliquit filios ex Hippomedontis filia, qui a Spartanis post mortem Cleomenis regis praeteriti sunt, quanquam ad eos iam regni pertinebat, IV, 35, 13 seq. Metu Cleomenis Sparta aufugerat et Messenae exsulaverat; deinde ficta Cleomenis reconciliatione confisus quum Spartam repeteret, a Cleomene occisus est, V, 37, 1 seqq.; VIII, 1, 3 seqq.

Archidamus, Pantaleontis filius, Aetolus, cum Dorimache et Alexandro in Aegira Achaiae oppidum, per proditionem irrumpit, IV, 57, 7; mox cum sociis urbe rursus expulsus perit, IV, 58, 9.

Archidamus alius, si vera scriptura XXVIII, 4, 8, pariter Aetolus. Vid. Archedamus.

Archidamus fortasse legendum XI, 18, 3 et 5, pro vulgato ibi Anaxidamus.

Archimedis ingenium quavis multitudine manuum efficacius, VIII, 5, 3 seqq.; 9, 7; eius machinae, VIII, 7—9.

Archippus Achaeus in carcerem coniectus a Diaeo prae

tore, dimittitur ab eodem solutis 40 minis, XL, 5, 4: conf. c. 4, 1.
Archo (Aegirates, XXIX, 10, 6), coram Caecilio Metello defendit res Spartae gestas ab Achaeis praetore Philopoemene, XXIII, 10, 8. Eum primo improbat Philopoemen, mox benevole collaudat, utpote solerter occasione utentem, XXIII, 10 a, 1.
Ardaxanus fluvius prope Lissum in Illyrico, VIII, 15, 2.
Ardea, Ἀρδεᾶται, civitas maritima Latii, antiquissimis foederibus Romanorum cum Poenis comprehensa, III, 22, 10; 24, 16.
Ardiaei, populus Illyricus, a Romanis obiter subactus, dum a Dyrrhachio interiora Illyrici petunt, II, 11, 10; 12, 2.
Ardyes Galli a septentrione convallis per quam decurrit Rhodanus fluvius, III, 47, 3: fortasse Αἴδυες, Aedues.
Ardys, vir fortis, equitibus hastatis praefectus in acie Antiochi adversus Molonem, V, 53, 2. Cum Diogneto nauarcho eximiam operam praestat in oppugnatione Seleuciae Pieriae, 60, 4 seqq.
Ἄρειον πεδίον, id est Martius campus, inculta Thraciae regio, XIII, 10, 3.
Arentini. V. Laurentini.
Arethusa, Siciliae fons, de quo falsa narrat Timaeus, XII, 4 d, 5 seqq.
Areus et Alcibiades Spartani, exsules veteres a Philopoemene in patriam restituti, ingrati legationem Romam obeunt adversus Achaeos, XXIII, 11, 7 seq.; 12, 2 seq.; XXIV, 4, 3.
Argennum promontorium, τὸ Ἀργεννον, ad fretum quod est inter Chium et Asiam, XVI, 8, 2.
Argenti metalla ad Carthaginem Novam, XXXIV, 9, 8 seq., quorum inventor Aletes, X, 10, 11. Argenti excoctio e glebis amne devectis in Hispania, XXXIV, 9, 10 seq. Aestimatur decima pars auri eiusdem ponderis, XXII, 15, 8; optimum Atticum, ibid. et c. 26, 19. Conf. Talentum. Argenteae laminae Iovis arae Thebis detractae, XXIII, 2, 7. Conf. Aurum et Aureus.
Argivi. Vid. Argos.
Argolicus sinus, Ἀργολικὸς κόλπος, V, 91, 8: iuxta eum protenditur Acte, ibid.
Argos, Argivi. Eorum urbs, II, 53, 5. Iis oppida nonnulla Laconica attribuerat Philippus Amyntae, IX, 28, 7; XVII, 14, 7. Eorum tyrannus Aristomachus tyrannidem abdicat et Argos attribuit Achaeis, II, 44, 6: mox vero rursus ab eis se separat et cum Cleomene facit, II, 60, 6: conf. 52, 2. Argos recipiunt Achaei Aristotelis Argivi opera, II, 53. Eo se confert Antigonus Peloponnesum intrans, II, 54, 1; rursus domum rediens, 70, 4. Argivorum fines incursat Lycurgus et oppida nonnulla capit, IV, 36, 4 seq. Argis hiemat Philippus, IV, 82, 1; 87, 13. Ibi caedem patraverat Leontius post Antigoni discessum, V, 16, 6. Messenii per Argivorum fines Laconicam petunt, V, 20, 3. Iisdem imminet Machanidas Lace-

daemonius, X, 41, 2. Argos a Philippo repetunt Achaei in colloquio eius cum T. Quintio, XVII, 2, 5; 6, 8; 8, 9. Argis conveniunt magistratus Achaeorum, XXIII, 10, 2; XXVII, 2, 11. Sic et pro *Ἄργιον*, quod est XXVIII, 3, 10, apud Livium est Argos, ubi pariter de Achaicorum magistratuum conventu agitur. Argis celebrantur Nemeorum solennia: vid. Nemea. Iunonis Argivae sacerdotes cum Olympiorum victoribus comparavit Timaeus, XII, 12, 1. Argivae sacerdotis filii Cleobis et Biton, XXIII, 18, 7. Argivorum colonia Iasus, XVI, 12, 2; item Rhodus et Soli Ciciliae, XXII, 7, 11. Urbis Argivorum opes miratur L. Aemilius Paulus, XXX, 15, 1.

Argos Amphilochicum, 23 M. P. distans ab Ambracia, XXII, 13, 12.

Argyraspides, argenteis clypeis insignes, in exercitu Antiochi, V, 79, 4.

Ἀργύρασπα. Vid. Arpi.

Arianus, amicus Bolidis Cretensis, cuius opera utitur Bolis ad decipiendum prodendumque Achaeum, VIII, 18 seqq.

Ariarathes circa Olymp. 140 suscipit regnum Cappadociae, IV, 2, 8. Per legatos deprecatur apud Manlium, quod cum Antiocho fecisset; et sexcenta talenta pendit Romanis, XXII, 24, 4 et 7. Cum socio Eumene adversus Pharnacem bellum gerit, III, 3, 6; XXV, 4 seqq.; conf. c. 2, 6; XXVI, 6, 3 et 15; fragm. hist. 6. Pacem facit cum Pharnace, XXVI, 6. Controversias cum Gallograecis disceptat cora[m] M. Iunio legato Romanorum XXXI, 13; conf. c. 12, 13.

Ariarathes, Ariarathis filius, re[x] Cappadociae, patri succed[it] in regnum, XXXI, 14. Amic[i]tiam cum Romanis renov[at] et diis sacra facit ob Rom[a]norum in se benevolentia[m] XXXI, 14 seq. Ad Lysiam [in] Syriam mittit, sororis et m[a]tris ossa repetens, XXXI, 1[5]. Eius hortationi obtemperat a caede quadam abstinet A[n]taxias, XXXI, 15 a. Insign[i]donum Romam mittit, et sc[i]pione et sella eburnea a s[e]natu donatur, XXXII, 3, 3; 1 seqq. Ab Oroferne ope D[e]metrii pellitur regno, III, 2; et Romam venit, XXXI 20. In regnum restituitur A[r]tali opera, III, 5, 2; XXXI 23. XXXIII, 12 a, 2 et 3. D[e]positum Orofernis repetit Prienensibus, XXXIII, 12.

Aribazus, Sardium praefectus VII, 17, 9; 18, 7; VIII, 22, 9 ubi Ariobazus, [quod Aribazus scribendum, quae form[a] est etiam apud alios, alter[i] nusquam.]

Aridices, Rhodiorum legatus a[d] Byzantios, IV, 52, 2.

Ariminum, II, 21, 5; 23, 5, urb[s] ad Adriaticum mare in con[fi]nibus Galliae Cisalpinae et reliquae Italiae, haud procul a Padi ostio, III, 61, 11; 6[5], 1 seq. Ad eam usque progr[e]diuntur Galli Transalpini, [et] Boiorum regibus conducti, II 21, 5. L. Aemilius Cos. cum legionibus eo mittitur, II, 2[3], 5. Eo conveniunt legione[s] Tib. Sempronii ex Sicilia di[-]missae, III, 61, 10; 68, 13 seq.; eodem mittitur Cn. Servili[us]

Cos. ad prohibendum Hannibalem, III, 77, 2; 86, 1 seq. Eodem exercitum in Dauniam ducit idem ad Fabium dictatorem, III, 88, 8.

Ariobazus. Vid. Aribazus.

Arisba, Ἄρισβα, oppidum agri Abydeni, a Gallis Aegosagis occupatur, V, 111, 5.

Aristaenetus Dymaeus equitatui praefectus sub Philopoemene in pugna ad Mantineam, XI, 11, 7.

Aristaenus Megalopolitanus, male nonnunquam Aristaenetus vocatus in codd., legatus Achaeorum ad colloquium Philippi cum T. Quintio, XVII, 1, 4; 7, 2; immerito pro proditore habitus a nonnullis, quod Achaeos ab Aetolis ad partes Romanorum traduxisset, XVII, 13, 7 seqq. Praetor Achaeorum, XXIII, 7, 2. Arguit levitatem quam commiserant Philopoemen et Lycortas in renovatione foederis cum Ptolemaeo, XXIII, 9, 5 seqq. Q. Caecilio obiurganti Achaeos et Philopoemenem tacens assentitur, XXIII, 10, 3; inde suspectus Achaeis, 10, 14 seq. Eius et Philopoemenis comparatio, XXV, 9. Institutum suum in concione defendit, adversante Philopoemene, XXV, 9 a, 1 seq. Philopoemenis praeclarum consilium, Aristaeni honestum, XXV, 9 b, 8. Romanis magis benevolus fuit quam Philopoemen, ibid. 10.

Aristarchus, Phocaeensium legatus ad Seleucum, Antiochi M filium, XXI, 4, 4.

Ari ides et Pericles quamdiu r publicae Atheniensium praefuerunt, plurima Athenienses benigne et graviter fecerunt, IX, 23, 6. Eius abstinentiae laudem superavit L. Aemilius Paulus, XXXII, 8, 6.

Aristides, legatus Antiochi Epiphanis ad Ptolemaeum (minorem, ut videtur), XXVIII, 17, 12.

Aristides, pictor, qui Bacchum pinxit, XL, 7, 3.

Aristocrates, rex Arcadum a suis occisus ob perfidiam in Messenios admissam, IV, 33, 6.

Aristocrates, praetor Rhodiorum, XXXIII, 9.

Aristocratia, una e tribus reip. formis, VI, 3, 5. Quaenam sit vera, VI, 4, 3; quomodo nascatur, 4, 8; 8, 1 seqq.; mutatur in oligarchiam, 8, 4 seqq., a qua multum differt, 3, 11.

Aristodamus, Achaeorum legatus ad gratulandam Romanis ducibus victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.

Aristodemus, tyrannus Megalopolitanorum, X, 25, 2.

Aristodemus historicus, VI, 2, 2.

Aristogiton Eleus bello captus a Lyco propraetore Achaeorum, V, 94, 6.

Aristomachus, Argivorum tyrannus (tyrannis prognatus, II, 59, 1) mortuo Demetrio, Philippi patre, tyrannidem abdicavit, II, 44, 3 et 6; 60, 4: mox vero ab Achaeis se rursus separavit et Cleomeni se adiunxit, II, 60, 6. Quum Aratus recipere Argos et ad Achaeos reducere frustra tentasset, 80 primores cives ut cum Achaeis facientes tortos

iugulavit, II, 59, 7 seqq.; deinde captus ab Antigono et Achaeis Cenchreis mari demersus est, 60, 9: de quo supplicio temere multas mendaces tragoedias fecit Phylarchus, 59.
Aristomachus Corinthius Hieronymum Syracusanum monet ut in societate Romanorum maneat, VII, 5, 3.
Aristomenes, rex Messeniorum, quo regnante gestum est bellum cum Lacedaemoniis, Aristomeneum dictum, IV, 33, 2 et 5.
Aristomenes Acarnan putidus Agathoclis adulator; pro eo orans Macedones male accipitur, XV, 31, 6 seqq. Dein regni administrator factus, ibid. § 7. Scopam et Dicaearchum occidi curavit, XVIII, 36 seq.
Ariston, Aetolorum praetor, corpore infirmus, belli curam Scopae et Dorimacho permittit, IV, 5, 1; 9, 9. Nullum esse cum Achaeis bellum stulte contendit, quo tempore in Peloponnesum irruperant Aetoli, IV, 17, 1 seqq.
Ariston Megalopolitanus temporibus cedendum putat intuitu Romanorum bello Persico, XXVIII, 6, 2 et 8. Legatus Achaeorum ad conciliandos reges Antiochum Epiphanem et Ptolemaeos, XXIX, 10, 6.
Ariston, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum Cos. in Macedoniam, XXVIII, 14, 6.
Aristonicus, eunuchus Ptolemaei Epiphanis, vir strenuus et bellicosus, XXIII, 17; mercenarios milites e Graecia adduxerat regi, 16, 6.
Aristonicus, pugil a Ptolemaeo eximio pretio comparatus, XXVII, 8 b, 1. Eum in Graeciam mittit Ptolemaeus ad infringendam Clitomachi in arte athletica gloriam, XXVII, 8 b, 2 seqq.
Aristophantus, Acarnanum praetor, copias suas iungit cum Philippo, V, 6, 1.
Aristoteles Argivus Cleomenis factioni se opponit, et Argos a Cleomene occupatum Achaeis rursus tradit, II, 53, 2.
Aristotelis philosophi traditio de Locrorum origine verior quam Timaei, XII, 5, 5 seqq.; 6, 7 seq.; 6 a et 6 b, seqq.; 8, 2 seqq.; 12, 5. Temere probris eum insectatur Timaeus, XII, 9. Defenditur a Polybio, XII, 8 seq.; 23, 8.
Aristoteles, Rhodiorum legatus Romam de societate, XXXI, 1, 2.
Arius, Ἄριος, fluvius Bactrianae, Tapuriae et Ariae, X, 49, 1: iuxta quem Bactrianos acie vicit Antiochus M., 49, 4 seqq.
Arma. Vid. Gladius, Scutum, Hasta, etc. Arma peditum Romanorum VI, 23; equitum olim parum commoda, dein ad morem Graecorum in melius mutata, VI, 25.
Armaturae Macedonum et Romanorum comparatio, XVIII, 11 seqq.
Armenas, Nabidis filius, Romae obses moritur, XX, 13, 4.
Armosata, urbs Armeniae, inter Euphratem et Tigrim, in Pulchro qui dicitur Campo, VIII, 25, 1.
Aromata Arabiae, XIII, 9, 5.
Arpi (ἡ Ἀργύριππα), oppidum

Dauniae in Appulia: eius agrum populatur Hannibal, III, 88, 6. Arpani, *οἱ Ἀργυριππανοί*, advocant Hannibalem, III, 118, 3.

Arretium, urbs Etruriae: eam obsidere conantur Galli et ante urbem caedunt Romanos, II, 19, 7 seq. Ibi cum exercitu considet C. Flaminius Cos. III, 77, 1; 80, 1. Usque ad Arretinum agrum pertinet Ligniria, II, 16, 2.

Arsaces, rex Parthiae, ad Antiochi M. adventum corrupit puteos et in Hyrcaniam se recepit, X, 28 seq.

Arsinoe, Ptolemaei Philopatoris soror eademque uxor, cum rege ad Rhaphiam hortatur milites, V, 83, 3; 84, 1. Cum eodem Alexandriam redit, 87, 6. Berenices erat filia, mater Ptolemaei Epiphanis, occisa auctore Sosibio, ministro Philammone, favente Dinone, XV, 25, 2; 25 a, 3 seqq.; 25 b, 1; 33, 11. Res eiusdem et Ptolemaei in quartodecimo libro narrabantur, XIV, 12, § 5.

Arsinoe, Lysimachi Thraciae regis filia, uxor Ptolemaei Philadelphi, mater Lysimachi, occisi opera Sosibii, XV, 25, 2.

Arsinoe, urbs Africae et urbs Aetoliae, IX, 46, 1 seq. In Aetolica caede patrata gustato cruore efferantur Aetolorum animi, XXX, 14, 5.

Arsinoensis, civis Arsinoes Aetolicae, IX, 46, 2; XVII, 10, 9.

Artabazanes, potentissimus dynastarum Asiaticorum, V, 55, 2: cum Antiocho quibus conditionibus ille voluit pacem fecit, 55, 10. Eius regnum ubi situm, 55, 6 seqq.

Artaxerxi regi Persarum in venatione occurrens leo equum regis corripuit, fragm. hist. 10.

Artaxias, regulus maioris partis Armeniae, pace comprehensus inter Eumenem et Pharnacem confecta, XXVI, 6, 12. Aliquem occisurus hortationi Ariarathis obtemperans a caede abstinet, XXXI, 15 a.

Artemidorus, praetor Syracusanorum cum Hierone, I, 8, 3.

Artemidorus scriptor corrigit Polybii errorem, XXXIV, 12, 11. Conf. c. 13, 1.

Artemisium, locus Elidis, IV, 73, 4. Conf. Diana.

As Romanus eiusque relatio ad obolum Graecorum, II, 15, 6; VI, 39, 12.

Ascondas et Neo Boeoti Brachyllae maiores Macedonibus faventes, XX, 5, 5 seq.

Asdrubal s. Hasdrubal, Hannonis fil., dux Poenorum in Africa adversus Regulum, I, 30; in Siciliam missus Lilybaei milites exercet, 38. Ad Panormum caeditur a L. Caecilio Cos., 40.

Asdrubal, gener Amilcaris Barcae et classis eius praefectus, succedit Barcae in Hispaniae imperio, II, 1, 9; III, 12, 3; 13, 3. Hispaniam prudenter administrat; Novam Carthaginem condit, II, 13. Prope urbem exstruxisse perhibetur regium palatium, monarchicum affectans imperium, X, 10, 9. Foedus facit cum Romanis de Ibero amne non transgrediendo, II, 13, 7; 22, 11; III, 27, 9 seq.; 29, 3; non tam armis quam comitate sua in regulos Hispaniae,

auxit Poenorum imperium, II, 36, 2. Interficitur a Gallo privatas iniurias ulciscente, II, 36, 1. Eius avaritiam et dominandi cupiditatem causam fuisse ait Fabius secundi belli Punici, III, 8, et eundem pro lubitu omnia in Hispania gessisse et monarchicum affectasse imperium, ibid.

Asdrubal, Hannibalis frater senior, nempe e duobus minoribus, IX, 22, 2. Ei Hispaniae imperium committit Hannibal, expeditionem in Italiam suscepturus, III, 33, 6 et 14 seqq.; IX, 22, 2. Palantes classiarios Romanos caedit, III, 76, 8 seqq. Carthagine Nova hibernat, 76, 11; 95, 2. Ad Iberi fluvii ostia proelio navali vincitur a Cn. Scipione, III, 95, 8; 96. Urbem nescio quam in Carpetanis obsidet quo tempore Carthaginem Novam petit Scipio, X, 7, 5. A Scipione proelio victus ad Baecula ad Tagum se recepit, et inde Pyrenaeum versus, X, 38 seq.; 40, 11. Ex Hispania in Italiam transgressus proelio vincitur a Livio et Nerone Coss., XI, 1. Mors eius et encomium, 2.

Asdrubal, ministeriis militaribus in exercitu Hannibalis praefectus, III, 66, 6; 93, 4.

Asdrubal, nescio an idem qui praecedens, rem labantem Hannibalis ad Gerunium sustinet, III, 102, 6. Laevo cornu praeest in pugna Cannensi, III, 114, 7; in qua prudenter fortiterque rem gerit, 116, 6 seqq.

Asdrubal, Gesconis vel Gisconis filius, dux Poenorum in Hispania, insolenter se gerit; ab Indibili, amico Poenorum, magnam pecuniae vim et filias obsides exigit, IX, 11; X, 35, 6 seqq. In Lusitania circa Tagi ostium versatur, X, 7, 5; 38, 3. Pugna ad Ilipam vincitur a Scipione, XI, 20—24. Eius filia Sophoniba, uxor Syphacis, XIV, 1 b, 4; 7, 6. Eius castra incendit Scipio et magnam caedem edit, XIV, 1—5; cum reliquiis exercitus Carthaginem profugit, XIV, 6, 3, coll. § 13, unde ad novas contrahendas copias mittitur, ibid. Victus acie in Magnis Campis cum reliquiis copiarum Carthaginem redit, XIV, 8.

Asdrubal, praefectus classis Poenorum ad Uticam insidiantis legatis Scipionis Carthagine redeuntibus, XV, 2, 6.

Asdrubal, dux Poenorum, Carthagini praefectus tertio bello Punico, per Gulussam cum Scipione agit, multa statim cum arrogantia; deinde supplex ad victoris genua provolvitur, XXXIX, 1—3, et 3a. Eum supplicem ut humanae stultitiae exemplum praesentibus ostendit Scipio, ib. 3a, 1 seqq. Transfugae aliquot eum maledictis incessunt, ibid. § 4: cui ipsa uxor *ignaviam* exprobrat, ibid. § 5 seqq.

Asia, una e tribus terrae *partibus*, inter Nilum et Tanaim comprehensa, III, 37, 2 seqq. Eius longitudo, XXXIV, 8, *10*. Asiae res gestas ante Ol. 140 multi scripsere, ut non opus habuerit Polybius *altius eas* repetere, II, 37, 6. Asia cis Taurum excedit Antiochus, III, 3, 4. Per Alexandri *do-*

minatum patefacta est itineratoribus, III, 59, 3. Eius ora maritima a Pamphylia usque Hellespontum in regum Aegypti fuit potestate, V, 34, 7. Asiae dynastae Lysanias, Olympichus, Limnaeus, V, 90, 1.

Asine, oppidum munitum Laconicae, V, 19, 5.

Asine, Messeniae oppidum, XVIII, 25, 7, ubi alii Asium, Ἄσιον.

Aspasianus Medus Medis praefectus in exercitu Antiochi, V, 79, 7.

Aspasius Eleus bello captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.

Aspendus, urbs Pamphyliae. Aspendii copias iungunt Garsyeridi pro Pedlenissensibus adversus Selgenses, V, 73, 3 seq. Eos ad obsequium redigit Cn. Manlius, XXII, 18, 4. Conf. Andromachus.

Ἀσπίς. Vid. Clupea.

Assyriae imperium eversum, XXXIX, p. 129 annot. Assyriorum reges quadraginta unus, fragm. hist. 9.

Astapa. In Astapae urbis incendio dum fusum aurum et argentum quaerunt milites Romani, igni ipsi consumuntur, XI, 24, 11.

Astiadis (Dianae) imago Iasi sub dio nec pluitur nec ningitur, XVI, 12, 4.

Astymedes Rhodius cum Romanis faciendum censet bello Persico, XXVII, 6, 3. Romam legatus ad deprecandam Romanorum iram post bellum Persicum, XXX, 4 seq.; 19, 4 seq. Eius orationem improbat Polybius, 4, 10 seqq. Iterum Romam legatus impetrat tandem societatem Romanorum; XXXI, 6, 1; c. 7. Rursus Romam legatus de bello Cretico, XXXIII, 14, 3 seq.

Atabyrii Iovis templum Agrigenti, sicut Rhodi, IX, 27, 7.

Atabyrium, oppidum in monte Coelesyriae (Galilaeae), alias Thabor et Itabyrium; captum ab Antiocho M., V, 70, 6 seqq.

Atella, urbs Opicorum Italiae, inter Capuam et Neapolim. Atellani Romanis se tradunt, IX, 46, 3.

Athamania, Macedoniae finitima, XVIII, 19, 4. Eam adeunt legati Romani, cum Amynandro acturi de bello Philippo inferendo, XVI, 27, 4. Athamanes, XVIII, 19, 4. Eorum rex Amynander, ubi vide. Eorum pars cum Amynandro a Romanis ad Aetolos deficit, XX, 10, 5. Athamaniam ab Aetolis sibi ereptam queritur Philippus, XXII, 14, 4: conf. XXII, 8, 1. Apud Romanos repetunt urbes a Philippo per bellum Antiochicum ipsis ereptas, XXIII, 6, 3; XXIV, 1—10.

Athenae, Athenienses, Attica. Ad eos legationem mittunt Romani post victoriam de Illyriis partam, II, 12, 8. Attalum cum Romanis legatis magna pompa recipiunt per Dipylum intrantem in urbem et tribum de nomine eius nuncupant, XVI, 25. Hortantibus Romanis et Attalo Rhodiisque bellum contra Philippum decernunt, 26. Atticam vastat Nicanor, dux Philippi, 27, 1. Apud Scipiones per legatos intercedunt pro Aetolis, XXI, 2 seq.; rursus, XXII, 8, 10 et c. 12, 1 et

c. 9; 13, 7; 14 toto. Euclidae et Micionis consilio recti, omni cura honesti abiecta turpiter blandiuntur regibus, inprimis Ptolemaeo Philopatori, V, 106, 7 seq. Legationem in Aegyptum ad Ptolemaeum (s. Philometorem s. Physconem) mittunt de nescio qua donatione, et duas sacras legationes, XXVIII, 16, 4. Nescio quem morem continuo servant, IX, 40, 1. Pro Haliartiis quum apud Romanos frustra deprecati essent, turpi consilio agrum eorum sibi petunt, XXX, 18. Ex eorum regione ignominiam potius quam fructum aliquem reportant, XXX, 18 a. Multa incommoda patiuntur cum Deliis decertantes. ibid. Delum et Lemnum petentibus dat senatus, XXX, 18: conf. XXXII, 17, 2. Delii, qui in Achaiam commigrarunt, et ibi civitate donati sunt, res ab iis repetunt ex formula iuris quod Achaeis cum Atheniensibus intercedebat, XXXII, 17. Quum veteres Athenienses ad bellum adversus Lacedaemonios pecuniam ex censu civium conferendam decrevissent, agrorum et omnium fortunarum totius Atticae census non complevit sex millia talentorum, II, 62, 6 seq. Olim quum Chrysopolin tenerent, ad ostium Bospori Thracici portorium exigere primum instituerunt a navigantibus in Pontum, IV, 44, 4. Eorum cognati Lyttii Cretenses, IV, 54, 6. Atheniensium copiae cum ducibus in Sicilia ab Hermocrate captae, XII, 25 k, 9. Immodica adversus Philippum Amyntae contentione in maximas calamitates delapsi sunt, XVII, 14, 13. Victi ad Chaeroneam clementissime habentur a Philippo Amyntae, V, 10, 1 seqq.; XVII, 14, 13 seq.; XXI, 18 seq.; nempe ut alios ille alliceret ad imperium ipsius libentius recipiendum, IX, 28, 4. Eorum reipublicae forma nihil praecipui habuit, VI, 43, 2 seq., similis navi quae gubernatore caret; et in ea maxime dominabatur turba hominum, VI, 44: floruerat praecipue Themistoclis virtute, 44, 2. Eorundem reipublicae Aristides et Pericles benigne et graviter, Cleo et Chares acerbe praefuerunt, IX, 23, 6. Xerxis tempore commodis suis posthabitis a communi Graeciae fortuna discedere noluerunt, XXXVIII, 1 b, 1 seqq. De principatu Graeciae in certamen cum Lacedaemoniis venerunt, ibid. § 4. Ab iis victi urbis moenia evertere coacti sunt, ibid. § 5. Proelium Lacedaemoniorum cum Thebanis participare properantes prohibuerunt Epaminondam ne Mantineam de improviso capere posset, IX, 8, 10 seq. Cassandro turpiter imperata faciunt, quapropter in theatro perstricti sunt a Demetrio Phalereo, XII, 13, 11.
Athenaeum, τὸ Ἀθήναιον, in agro Megalopolitano, adversus Achaeos communit Cleomenes, rex Lacedaemoniorum, II, 46, 5. Postquam Megalopolitanis ab Antigono esset traditum, II, 54, 3, obsidetur a Lycurgo rege Lacedaemo-

niorum, IV, 37, 6; et capit, IV, 60, 3, evertitque, IV, 81, 11.

Athenaeus, frater Eumenis, Romam ab eo legatus mittitur adversus Philippum, XXIV, 1, 4 et 7. Rursus legatus cum Attalo, XXXI, 9, 2. Rursus ab Attalo rege mittitur conquesturus de Prusia, XXXII, 26, 1. Classi praefectus oram infestat Prusiae imperio subiectam, XXXIII, 11, 1.

Athenagoras, praefectus mercenariorum in exercitu Philippi, XVIII, 5, 2.

Athinis, dynasta Aegyptius, quum a Ptolemaeo Epiphane defecisset, eique rursus se tradidisset, ab eo ad currum revinctus trahitur necaturque, XXIII, 16, 4 seq.

Athyrnus fl. III, 92, 1.

A. Atilius Calatinus Cos. cum C. Sulpicio Panormum frustra tentat, plures Siciliae urbes capit, I, 24, 9. Consul iterum cum Cn. Cornelio capit Panormum, 38, 6.

A. Atilius, legatus Romanus cum Q. Marcio in Graeciam et Peloponnesum initio belli Persici, XXVII, 2, 11.

C. Atilius Regulus Cos. ancipiti pugna navali defungitur ad Tyndaridem, I, 25. Consul iterum cum L. Manlio, I, 39, 15, oppugnat Lilybaeum, 41—48.

C. Atilius Regulus, M. F., Cos. in Sardiniam profectus, II, 23, 6. Inde rediens cum exercitu Pisis exposito occurrit Gallis ab Etruriae devastatione domum redeuntibus, II, 27. Occiditur in pugna cum Gallis, 28, 10.

C. Atilius praetor auxilio mittitur L. Manlio cum quarta legione a Boiis obsesso, III 40, 14.

M. Atilius Regulus Cos. cum S. Manlio, I, 26. Eius acies navalis triquetra quadripartito divisa, ibid.; proelium navale triplex, 27; victoria, 28. Appellit in Africam; Clupeam capit et Tunes aliasque urbes, I, 29 seq.; dura Poenis imperat, 31; proelio superatur duce Poenorum Xanthippo, 33 seq.; capitur a Poenis, 34, 8.

M. Atilius Regulus, consul suffectus Flaminio, in pugna ad Trasimenum lacum occiso, III, 106, 2. Mediam aciem tenet in pugna Cannensi, III, 114, 6; cadit in pugna, 116, 11.

Atintanes, Ἀτιντᾶνες, Epiri populus, II, 5, 8, tradunt se Romanis, II, 11, 11. Atintania, VII, 9, 13.

Atis, Boiorum rex, a suis occisus, II, 21, 5.

Atlanticum mare, τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, Oceanus a nonnullis appellatum, XVI, 29, 6. Ἡ ἐκτὸς Θάλαττα, Mare externum, dictum, III, 37, 9 et 11; XVI, 29, 9. Id navigavit Polybius, III, 59, 7; et de eius natura et indole ex professo se dicturum promittit, III, 57, 2 et 5; XXXIV, 15, p. 84, 25.

Atlas mons et alia geographica Africae, XXXIV, 15, p. 85, 1.

Atrata gens ad Eridanum fluvium, II, 16, 13.

Atreus solis cursum conversioni coeli contrarium docuit, eoque vates et antistes sacro-

rum nominatus est, XXXIV, 2, 6.

Atropatios probabiliter scripsit Casaub. V, 44, 8 et 55, 2, pro eis qui ibi *οἱ Σατράπειοι* et *αἱ Σατραπεῖαι* vulgo dicuntur.

Attalica tribus Athenis, XVI, 25, 9.

Attalus, pater Eumenis et Attali, rex Pergami, mortuo Seleuco Callinico omnem cis Taurum Asiam sibi subiecerat; quam ei Achaeus cum Seleuco Cerauno Taurum supergressus rursus eripuit, et intra paterni regni fines, id est intra Pergamum, eum conclusit, IV, 48. Ludos celebrat Minervae, ad quos Byzantii legatos mittunt, 49, 3. Cum Achaeo continuum bellum gerit, V, 77, 1. Eidem Aetolidis et Mysiae urbes eripit, Gallorum Aegosagarum opera, quos ex Europa acciverat, 77, 2 seqq. Pergami sedem habet, 78, 6. Qui cum Attalo controversias habebant post Ol. 140, non amplius Antiochum et Ptolemaeum, sed occidentem spectabant, V, 105, 7. Cum eo societatem adversus Achaeum contrahit Antiochus M., V, 107, 4. Socius Romanorum et Aetolorum adversus Philippum et Achaeos, IX, 30, 7 seqq.; X, 41, 1. Peparethum insulam occupat, X, 42, 1. Propemodum in Philippi potestatem venit, XI, 7, 1. Aeginam ab Aetolis emit triginta talentis, XXIII, 8, 10. Agrum eius Pergamenum et sacra loca vastat Philippus, XVI, 1. In pugna navali ad Laden nondum stat cum Rhodiis, XVI, 1 a, 1. Sociis Rhodiis pugnam navalem ad Chium pugnat cum Philippo satis felici eventu, XVI, 2—9; ipse tamen naves suas in continentem eiicere coactus aegre Erythras evadit, XVI, 6. De pugna ad Laden vid. XVI, 14 seq. Post eas pugnas novos apparatus belli facit XVI, 24, 1. Athenas invitatur et magna cum pompa ibi recipitur, XVI, 25 seq. Abydenis auxilia mittit adversus Philippum, 30, 7; ipse Tenedum venit succursurus eis frustra, 34, 1. Eius postulata per legatum in colloquio Philippi cum T. Quintio, XVII, 2, 2; 6, 1 seqq.; 8, 10. Summis honoribus ornatus a Sicyoniis ob beneficia in eos collata, XVII, 16. Mors eius et encomium, XVIII, 24. Eius merita in Romanos commemorat filius Eumenes Romae apud senatum, XXII, 3, 2 seqq. Mortuus est infirmitate contracta ex contentione, qua Boeotos ad societatem Romanorum hortatus est, XXII, 3, 5; XVIII, 24, 10. Uxor eius Apollonis Cyzicena, femina memorabilis, XXIII, 18.

Attalus, Attali filius, Eumenis frater, Cn. Manlium Vulsonem Cos. comitatur in expeditione in Galatiam, XXII, 22. Honore matri Apollonidi habito magnam laudem consequitur, XXIII, 18, 4 seqq. Roma legatus redit, et Eumenem comitatur in bellum cum Pharnace, XXV, 4, 4 et 11. Per Eumenis morbum inducias facit cum Pharnace, et rursus legatus Romam abit

cum minoribus fratribus, XXV, 6. Operam dat ut honores Eumeni in Peloponnesi urbibus sublati restituantur, eoque amorem suum in fratrem praecipuum testatur, XXVII, 15; XXVIII, 7: idque obtinet XXVIII, 10, 7. In bello Persico nihil propemodum Romanos adiuvit, XXIX, 1 c, 2; a senatu tamen benigne accipitur, ibid. Rursus Romam legatur post bellum Persicum, ubi ei blandiuntur Romani, et ad dissensionem cum fratre Eumene concitare student, XXXI, 1. A parum sano impetu eum revocat Stratius medicus, ab Eumene submissus, c. 2 seq. Rursus cum fratre Athenaeo Romam mittitur, ad respondendum querelis Prusiae, XXXI, 9; rursus, XXXII, 3, et benigne accipitur, 5, 5 seqq. Mortuo Eumene regnum administrat pro pupillo filio fratris, XXXII, 23, 8: conf. XXX, 2, 6; XXXIII, 16, 1: statimque Ariarathem in regnum Cappadociae restituit, ibid. Conf. III, 5, 2. Mox a Prusia bello petitur et acie vincitur, XXXII, 25; 26, 1 seq. Athenaeum fratrem Romam mittit, 26, 1; simul exercitum cogit et auxilia ab Ariarathe et Mithridate sociis asciscit, XXXIII, 10. Classem ei administrat Athenaeus, 11, 1 seqq. Mox intercedentibus Romanis pax conciliatur inter Attalum et Prusiam, 11, 4 seqq. Eum Romani prohibent ab inferendo Prusiae bello, XXXVII, 1 h, 1.

Attalus, Eumenis filius (conf. XXX, 2, 6), Romam venit et benigne accipitur, XXXIII, 16, 1 seqq.

Atticum argentum. Vid. Argentum.

Attis et Battacus, antistites templi Deae Pessinuntiae, XXII, 20, 5.

Aufidus fluvius unus ex omnibus Italiae fluviis qui Apenninum montem permeat; fontes habet inter Apenninum et mare Etruscum, exit in Adriaticum, III, 110, 8 seq. Iuxta eum committitur pugna Cannensis, III, 110 seqq.; IV, 1, 2.

Aulus. Vid. Atilius, Hostilius, Postumius, etc.

Aurea signa bellica Insubrium, II, 32, 6. Aureis argenteisve laminis obductae fuerant trabes, lacunaria, et columnae in regia Ecbatanorum, X, 27, 10 seqq.; *πλίνθοι χρυσαῖ*, ibid. § 12. quae videntur esse capita columnarum. Conf. Aurum. Aurei signati, IV, 56, 3.

L. Aurelius Orestes, legatus Romanus in Asiam et Syriam, XXXI, 12, 9. Legatus in Achaiam Romam reversus queritur in vitae periculum se esse Achaeorum culpa adductum, XXXVIII, 1, 1 seqq.; Conf. 2, 1.

Aurorae imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.

Aurum. De auri argentique metallis in Hispania ex professo se dicturum promittit Polybius, III, 57, 3. Auri metalla prope Aquileiam in Tauriscis Noricis ditissima, XXXIV, 10, 10 seqq. Libra una auri aequiparatur decem libris argenti, XXII, 15, 8.

C. Aurunculeius, legatus ad Prusiam et Attalum, XXXIII, 1, 2.
Ausetani, *Αὐσητανοί*, fortasse scribendum III, 35, 2, pro Andosini.
Ausones, *Αὔσονες*, ad sinum Neapolitanum incolunt: eos ab Opicis discretos facit Polybius; eosdem esse statuit Antiochus, XXXIV, 11, 5—7. Ausonium mare ultra Siciliam ad Salentinos, XXXIV, 15, p. 84, 20.
Auspicium apud Romanos excusatio legitima est eis qui sacramento tenentur ad conveniendum in armis, VI, 26, 4.
Auster, *νότος*: ei oppositi Etesii, id est boreas, IV, 44, 6 et 10.
Autaritus, dux Gallorum in exercitu mercenariorum bello Poenorum Africo, I, 77, 1 et 4; 79, 8: saeva suadet rebellibus, 80. In potestatem venit Poenorum, 85; e cruce suspenditur, 86, 4.
Autolycus, gubernator quinqueremis Rhodiae in pugna ad Chium, XVI, 5, 1 seqq.
Autonus Thessalus salutaria suadet Hieronymo Syracusano, VII, 5, 3.
Auxilia. Vid. Socii et Legio.
Azanis, *ἡ Ἀζανίς*, pars Arcadiae, IV, 70, 3, dicta ab Azane, Arcadis filio.
Azorium, *Ἀζώριον*, urbs Perrhaebiae, XXVIII, 11, 1.

Babrantium, locus prope Chium, XVI, 41, 1.
Babylonia potitur Molo, V, 48, 13; 52, 4. Regio circa Babylonem, V, 51, 3.
Babyrtas, homo impurus Messenius, IV, 4, 5 seqq.
Βαχναῖοι fortasse legendum III, 33, 15, id est Vaccenses, pro *Μαχνοῖοι*.
Bacchus ab Aristide pictus; a quo ortum proverbium Nihil ad Bacchum, XL, 7, 3.
Bactriana: eam perfluit Oxus fluvius, X, 48, 4. In ea Zariaspa, 49, 15. Regionis incolae *Βακτριανοί* et *Βάκτροι*, X, 49, 6, 8, 11: contra quorum regem Euthydemum expeditionem suscepit Antiochus M., X, 49; XI, 34.
Bactrorum obsidio XXIX, 6a, 5.
Badiza, oppidum Bruttiorum, XIII, 10, 4, Livio Besidiae.
L. Baebius, legatus a Scipione Carthaginem missus, XV, 1 seq., castris praeficitur a Scipione, XV, 4.
M. Baebius, legatus Romanorum in Macedoniam, XXIII, 6, 6.
Baecula, *Βαίκυλα*, urbs Hispaniae in Oretanis, haud procul Castulone et Castulonensi saltu, X, 38, 7. Ibi Asdrubal, Hannibalis frater, vincitur a Scipione, X, 39. Adde XI, 20, 5.
Baetica Hispania, XXXIV, 9, 1.
Baetis, Hispaniae fluvius, XIX; XXXIV, 9, 12.
Balacer vel Balacrus, pater Pantauchi, amici legatique Persei, XXVII, 8, 5. Filius Pantauchi, obses datus Genthio a Perseo, XXIX, 3, 6.
Balas. Vid. Alexander Balas.
Baleares, *Βαλιαρεῖς*, nomen proprium funditores significans, III, 33, 11; mercenarii Poenorum, I, 67, 7; III, 33, 16. Ab Hannibale in Africam missi securitatis causa, III,

33, 11. Iunguntur in pugna cum iaculatoribus, III, 113, 6, et passim alias.
Ballistis lapides triginta atque etiam sexaginta librarum iaculantibus usus est Philippus, IX, 41, 8. Adde Talentum.
Bantia, *Βαντία*, oppidum Illyrici in finibus Calicoenorum, captum a Philippo, V, 108, 8.
Barbari Graecis sunt Romani, IX, 38, 5 et 7.
Barcas, cognomen Amilcaris, patris Hannibalis, I, 56, 1.
Barce, urbs Cyrenaicae. Hinc Barcaeus Ammonius, V, 65, 8.
Bardylis, Illyriorum rex, XXXIX, 16, 3.
Bargusii, populus Hispaniae citerioris; subacti ab Hannibale, III, 35, 2 et 4.
Bargylia (*τὰ*), Cariae urbs, capta a Philippo, qui ibi hiemat, XVI, 24, 1 seq. Petentibus Rhodiis, invito Philippo, liberatur a Romanis, XVII, 2, 3; 8, 9; XVIII, 27, 4; 31, 2; 33, 1. Ibi erat miraculosum simulacrum, XVI, 12, 3. Cives, *Βαργυλιῆται*, XVI, 12, 3. Bargylieticus sinus, idem qui sinus Iasius, XVI, 12, 1.
Barmocal Poenus subscripsit formulae foederis Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 1.
Barnus, *Βαρνοῦς, οὔντος*, oppidum Macedoniae, praeter quod transit via Ignatia, XXXIV, 12, 8.
Bastarnae: de eis Romae queruntur Dardaniorum legati, XXVI, 9.
Batanaea, *Βαταναία*, recepta ab Antiocho M., XVI, 39, 3.
Bathea (*βαθεῖα*), via in urbe Tarento, VIII, 31, 1; 35, 6.
Battacus et Attis, antistites templi Deae Pessinuntiae, XXII, 20, 5.
Belbinas ager in Arcadia: castella ibi a Cleomene exstructa capit Antigonus et Megalopolitanis tradit, II, 54, 3.
Belli et Titti, *Βελλοὶ καὶ Τιττοί*, populi Celtiberici Romanarum partium, legatos Romam mittunt, XXXV, 2, 3 seqq.
Benacus lacus in Alpibus, XXXIV, 10, 19.
Beneventum, colonia Romana in Samnio, III, 90, 8. Beneventanum agrum incursant Romani, ibid.
Berenice, Ptolemaei Philadelphi filia, Ptolemaei Euergetae soror, nupta Antiocho Deo, Syriae regi. Ei aquam e Nilo bibendam mittere solebat pater, fragm. hist. 54. Ob eius casum Seleuco Callinico iratus Ptolemaeus Euergetes Syriam bello petit, V, 58, 10 seq.
Berenice, Magae filia et Magae mater, uxor Ptolemaei Euergetae, mater Ptolemaei Philopatoris, occiditur a Ptolemaeo filio, Sosibii opera, V, 36; XV, 25, 2.
Berga, Macedoniae oppidum; unde Bergaeus Antiphanes, scriptor rerum incredibilium, XXXIV, 6, 15. Euemerum Eratosthenes Bergaeum appellavit, id est fabulosum scriptorem, XXXIV, 5, 12.
Beroea, urbs Macedoniae. Hinc Beroensis Medon, XXVII, 8, 5, et Beroeaeus Adaeus, XXVIII, 8, 1.
Berytus, Phoenices s. Coelesyriae urbs: fauces ad eam pulsis Ptolemaei ducibus

occupat Antiochus, V, 61, 9 seq. Arado profectus Theuprosopon promontorium praetergressus eo venit Antiochus M., capta in transitu Botry et crematis Triere et Calamo, V, 68, 8.

Bessi, *Βεσσοί*, populus Thracicus; quorum fines invasit Philippus, XXIV, 6, 4.

Bibliothecarum commoditas, XII, 27, 4.

Bilius. Vid. Duilius.

Bionidas Lacedaemonius occisus a factione Aetolica, IV, 22, 11.

Bithynia, Bithyni. Conf. Prusias. Bithyniae regnum ad Tiboetem pari iure atque ad Prusiam visum est pertinere, IV, 50, 9. Quaecunque loca Bithyni Byzantiis in Mysia ademerant, restituere eis coguntur ex pacis lege, IV, 52, 9.

Biton et Cleobis, Argivae sacerdotis filii, pietate in matrem insignes, XXIII, 18, 7.

Bodencus ab indigenis nominatur Padus fluvius, II, 16, 12.

Boearum agrum in extrema Laconica populatur Philippus, V, 19, 8.

Boei sive Boii, *Βοιοί*, oppidum Illyriae ad Lychnidium lacum, captum a Philippo, V, 108, 8: nisi *Βοιβίους* pro *Βοιοὺς* legendum, intelligendique cives oppidi, cui nomen Boebe, *Βοιβή*.

Boeotarcha Brachyllas, XVIII, 26, 3.

Boeoti, socii Antigoni et Achaeorum bello Cleomenico et Sociali, II, 65, 4; IV, 9, 4; 15, 1 seq. Universae Boeotorum gentis (*τῶν Παμβοιωτίων*) conventum perfide violarunt Nicostratus Aetolus, Dorimachi pater, et Lattabus, IV, 3, 5; IX, 34, 11. Adversus Aetolorum, Romanorum et Attali societatem opem implorant Philippi, X, 41, 3: conf. 42, 2. A T. Quintio impetrant ut eis qui contra Philippum militaverant impune redire liceat; cui favori male respondentes Brachyllam Macedonibus faventem Boeotarcham creant, XVIII, 26. Post Leuctrica tempora minuta et perdita eorum gloria, XX, 4 seqq. Mox cum Achaeis faciunt, mox rursus cum Aetolis; inde Macedonibus se tradiderunt, c. 4 seq.; inde ad convivia et crapulam conversi sunt, 4, 7, et c. 6, 1 seqq. Ab eorum republica Megarenses ad Achaeos redierunt, 6, 7 seqq. Praetor eorum Amaeocritus, XX, 4, 2. Antiochum Thebis recipiunt, XX, 7, 5. Novae eorum turbae; exsules suos Romanis faventes recipere nolunt; Macedonibus favere pergunt; Achaeis ius reddere recusant; inde belli origo, XXIII, 2. Praetor Hippias, dein Alcetas, XXIII, 2, 3. Boeoticorum legatorum Delphis caedes a Perseo iussa, XXII, 2 a, 5, et 22 a, 5. Commune Boeotorum dissolvitur; ipsi abstrahuntur a societate Persei, XXVII, 1. Mortuo Mnasippo tranquillitas Boeotiae rediit, XXXII, 21, 2. Boeoti infelices XXXVIII, 1 c, 6.

Boii, Gallicus populus Cispadanus, inter Ananes s. Anamares et inter Lingones habitans, II, 17, 7; 28, 4, conter-

minus ditioni Romanorum, II, 21, 9. (Cum his non confundendi Boei; quos vide). Post Insubres potentissimi inter Galliae Cisalpinae populos, II, 21, 1. coll. c. 17, 4. Adversus Romanos profecti cum Etruscis caeduntur ad Vadimonem lacum, II, 20. Suos reges Atin et Galatum occidunt et mutuis caedibus in se ipsi gassantur, 21. Cum Insubribus adversus Romanos incitant Gaesatas, 22 seq. In eorum ditionem Romanorum in gratiam impressionem facturi erant Veneti et Cenomani, II, 24, 8. Proelium committunt (ad Telamonem) cum L. Aemilio et C. Atilio Coss., II, 28 seqq.: braccati pugnant et levi sago induti, 28, 7; cominus fortissime pugnant, solo genere armorum victi, 30, 7. Romanis se tradunt, 31. Cum Insubribus deficiunt a Romanis; Mutinam, Romanorum coloniam, obsident; Romanorum triumviros agris dividendis perfidi prehendunt; Romanam legionem caedunt, reliquos includunt, III, 40. Ad eorum fines accedit P. Scipio Massilia rediens, 56, 6. Cum Hannibale amicitiam faciunt, eique Romanos triumviros vinctos tradunt, quos ille his custodiendos reddit, 67, 6 seq.

Bolax, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9, in deditionem accipitur a Philippo, 80, 13.

Bolis Cretensis a Sosibio Sardes mittitur ad liberandum Achaeum, VIII, 17 seq.: sed is Cretica perfidia Achaeum Antiocho prodit, VIII, 18 seqq.

Bomilcar, *Βομίλκας*, rex Carthaginis, pater Hannonis eius qui in Hannibalis fuit exercitu, III, 42, 6. Conf. III, 33, 3.

Bomilcar, *Βομίλκας*, classis praefectus Poenorum, auxilio mittitur Tarentinis adversus Romanos, IX, 9, 11.

Boodes, senator Carthaginiensis, ab Hannibale seniore in Liparam missus adversus Cn. Cornelium, I, 21, 6.

Bos, *ἡ Βοῦς*, locus in Asia, ad Bosporum Thracicum, IV, 43, 6 seq.; 44, 3.

Bosporus Cimmerius, *ὁ Κιμμερικὸς Βόσπορος*, os Paludis Maeotidis, IV, 39, 3; XXXIV, 7, 14.

Bosporus Thracius, IV, 39, 4: eius descriptio, 43 seq. Bosporum ponte iunxit Darius, 43, 2.

Bostar, *ὁ Βώστωρ, τοῦ Βώστορος*, dux Carthag. ab Hasdrubale ab Iberum fl. missus adv. Romanos, III, 98, 5; deceptus ab Abilyce Hispano tradit ei obsides Hispanorum, qui Sagunti erant, Romanis prodendos, 98 seq.

Bostarus, *ὁ Βώσταρος*, dux Poenorum in Africa adv. Atilium Regulum, I, 30, 1. Auxiliorum praefectus in Sardinia, interficitur a rebellibus mercenariis, 79, 2.

Botrys, Phoenices oppidum, captum ab Antiocho Magno, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.

Botrys Siculus, scriptor obscoenus, XII, 13, 1.

Bottia (alias Bottiaea), Macedoniae regio, V, 97, 4.

Braccati Galli, II, 28, 7.

Brachylles, Boeotus (puto Thebanus), filius (ut videtur) Neonis, nepos Ascondae, Macedonibus faventium; victo

Cleomene Spartae praefectus est ab Antigono Dosone, XX, 5. Comes Philippi in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2. Victo a Romanis Philippo cum aliis Boeotis, qui Philippo militaverant, a T. Quintio incolumis remittitur et Boeotarcha a suis creatur, XVIII, 26, 1—3. Permittente Quintio occiditur a factione contraria, quae cum Romanis faciebat, XVIII, 26, 5 seqq.; XX, 7, 3; XXIII, 2, 7.

Brasidas, fragm. hist. 15.

Brennus. Pars Gallorum, qui cum Brenno patria excesserant, declinavit Delphicam cladem et in Thracia sedes cepit, IV, 46, 1. Galli cum Brenno, victo Ptolemaeo Cerauno, contemtis Macedonibus, in mediam Graeciam irruerant, IX, 35, 4: eorum impetui soli Aetoli restiterant, IX, 30, 3.

Britannia, ἡ *Βρεττανική*. Eam totam se peragrasse ait Pytheas et multa mira de ea narravit, XXXIV, 5, 2 et 8; 10, 7. De Britannicis insulis copiose se commodo loco dicturum promittit Polybius, III, 57, 3; XXXIV, 1, 6. De Britannia nemo mercatorum Massiliensium nec Narbonensium nec Corbilonensium dicere quidquam inquirenti Scipioni potuerat, XXXIV, 10, 7.

Brochi, *οἱ Βρόχοι*, castellum in faucibus Coelesyriae, V, 46, 1; 61, 8. Conf. Gerrha.

Brundusium, *Βρεντέσιον*. Inde Apolloniam cum exercitu appellit Postumius, II, 11, 7. Priusquam conditum esset, Tarentinus portus celeberrimus erat, X, 1, 9. Eo appellit classis Rom. ex Asia rediens, XXII, 7, 16, et Eumenes ex Asia Romam petens, XXX, 17, 7. Ex Brundusio Attalus Romam ut veniret permiserunt Romani XXIX, 1 c, 2. Vir Brundusinus Hannibali Clastidium prodidit, III, 69, 1.

Bruttii, ἡ *Βρεττία*, et gens *Βρέττιοι*, in ora inferioris Italiae, X, 1, 3. Per Dauniam et Bruttios Rhegium petit Hannibal, IX, 7, 10. Res Bruttias Hannibali administravit Mago, IX, 25, 1. In Bruttiorum angulum conclusus est Hannibal, XI, 7, 1. Bruttium agrum, *τὴν Βρεττιανὴν* (conf. Steph. Byz. v. *Βρεττία*), populatur Amilcar Barca, I, 56, 3; eundem Agathyrnaeis populandum dat M. Valerius Laevinus, IX, 27, 11, coll. Liv. XXXVI, 40. Bruttiorum oppida Badisa et Lampetia, XIII, 10, 1 seq.

Bubali pulcherrimi in Africa, XII, 3, 5.

Bubastus, urbs Aegypti; eius praefectus Adaeus, XV, 27, 6.

Buccina signum datur vigiliarum, VI, 35, 12. Ea convocantur greges in Italia, XII, 4, 6 s.

Buchetus, oppidum Epiri, XXII, 9, 8.

Bumilcar. V. Bomilcar 7.

Bura, urbs Achaeorum ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8. Burii instaurato dein foederi mox accedunt, occiso tyranno, II, 41, 13.

Bylazor vel Bylazora, urbs maxima Paeoniae, occupatur a Philippo, V, 97, 15.

Βυσσάτις. Vid. Byzacium.

Byttacus Macedo, levi armaturae praefectus in exercitu

Antiochi in Coelesyria, V, 79, 3; 82, 10.
Byzacium, ἡ Βυσσάτις (sive Βυσσακῖτις), Africae regio, III, 23, 2; XII, 1, 1.
Byzantium, IV, 39, 5; 43, 7; 44, 1. Situs urbis a mari opportunissimus, IV, 38 et 44; incommodus a parte continentis, unde perpetuis bellis Byzantii premebantur a Thracibus et Gallis, Tantaleum saepe supplicium patientes, IV, 45 seq. Gratiam eis debent Graeci, quibus carendum foret omni fructu commercii e Ponto, si Byzantii eos prohibere vellent transitu per Bosporum, IV, 38, 6 et 10. Gallis gravissima tributa pendunt, quare portoria a navigantibus in Pontum exigere coguntur, 46. Bellum eis indicunt Rhodii, IV, 47. Auxilia petunt ab Attalo, et Achaeo, quorum mutuum inter se bellum dirimere statuerunt, 48, 1; 49, 2. Eis iratus est Prusias, quod ad Soteria ipsius legatos non misissent, 49, 3. Mysiae partem tenent in Asia, quam eis eripit Prusias, et Hieron castellum, magno aere emtum, 50, 2 seqq. Tiboetem adversus Prusiam excitant, 50, 1 et 8 seq. Pacem faciunt cum Rhodiis et Prusia, qua nullum amplius vectigal a navigantibus in Pontum se exacturos promittunt, IV, 52, 5. Byzantiis intercedentibus Ptolemaeus Philopator legationibus differt Antiochum Magnum, V, 63, 5. Contra Thraciae regulos auxilia eis promittit Philippus, XXIII, 14, 12.
Cabyle, urbs Thraciae, XIII, 10, 7. Gentile Cabylenus, ibid.
Cadi, oppidum Asiae, in Phrygiae, Mysiae et Lydiae confiniis, XXXIII, 10, 2.
Cadmea per dolum capta a Phoebida Lacedaemonio, IV, 27, 4.
Cadusii, Asiae populus, a septentrione Mediae, V, 44, 9. Sunt in exercitu Antiochi, V, 79, 9.
L. Caecilius Metellus, Cos. cum C. Furio, Thermam et Liparam capit, I, 39; ad Panormum caedit fugatque Asdrubalem, 40.
Lucius Caecilius Metellus, praetor, cadit in pugna cum Gallis ad Arretium oppidum, II, 19, 8.
Q. Caecilius Metellus, legatus Romanorum ad iudicandas Philippi cum finitimis populis controversias, XXIII, 6, 6; 10, 1; 11, 1 seqq., obiurgat Achaeos ob ea quae Spartae egerant praetore Philopoemene, 10, 2 seqq.; 12, 8; postulat concilium gentis Achaeorum, quod ei negant magistratus, quod scriptum senatus mandatum non haberet, 10, 10 seqq.; 12, 5 seqq. Inique ab eo secum actum queritur Philippus, XXIV, 2, 7. Denuo legatus mittitur in Peloponnesum, XXIV, 4, 8.
Q. Caecilius Metellus, praetor Macedoniae, legatos mittit ad Achaeos, sed conditiones eius temere respuuntur, XXXVIII, 4, 1 seqq.; conf. 5, 9. rursus, XL, 4. Diaeum cum exercitu opprimit in Phocide, XL, 1, et 6, 11.
Calabri, in ora inferioris Italiae, X, 1, 3.
Calamae, Messeniorum castellum, proditione captum a Ly-

curgo, tyranno Spartanorum, V, 92, 4.
Calamus, Coelesyriae s. Phoenices oppidum, crematum ab Antiocho, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
Calamus odoratus colligitur e paludibus quae sunt in Marsya Campo, V, 45, 10.
Calchedon, urbs ad ostium Bospori Thracici a parte Propontidis, ex adverso Byzantii, IV, 39; eius situs multo incommodior quam situs Byzantii, 43, 8 seqq. et 44. Calchedonios, quum Aetolorum essent socii, Philippus, ipse quamvis Aetolis nuper reconciliatus, ab Aetolorum societate abstraxit et sibi adiunxit, XV, 23, 8 seq. Vid. Sostratus.
Calene, arx in agro Larinate, III, 101, 3.
Caleni, cives oppidi Campaniae, cui Calas nomen, a septentrione Capuae, III, 91, 5.
Calicoeni vel Caloecini, gens Illyrica, Macedoniae vicina, cuius oppidum Bantiam praesidio occupavit Philippus, V, 108, 8.
Calleas, Thespiensium legatus Romam, XXVII, 1, 1.
Callias, pancratiastes, legatus Atheniensium in Aegyptum, XXVIII, 16, 4.
Callicrates, Leontesius Achaeus, humilis adulator Romanorum, Romam legatus in caussa exsulum Spartanorum, Achaeos prodit, XXVI, 1—3. Praetor creatur Achaeorum, commendatus a Romanis, 3, 7 et 14. Ptolemaeis auxilia petita non mittenda censet, invidia Lycortae maxime ductus, XXIX, 8—10. Romanis imperatoribus et 10 legatis gratulatur victoriam de Perseo relatam et populares suos calumniatur, XXX, 10, 3 et 9. Inde reversus vulgo exosus omnibus, XXX, 20. Responso a senatu legatis Achaeorum dato inflatur, XXXI, 8, 8 et 12; contendit Achaeis absque Romanorum voluntate nec bellum cuiquam inferre licere nec opem ferre, XXXIII, 15, 7. Eius statuae deiectae, XXXVII, 1 g.
Callicritus, legatus Boeotorum Romam, XXIII, 2, 8.
Calligiton, pater Cothonis, hieromnemonis Byzantiorum, IV, 52, 4.
Callimachii et Herophilii, rationali praesertim medicinae addicti in Alexandria medici, XII, 25 d, 4 seqq.
Callinicus. Vid. Seleucus.
Calliope, urbs Parthorum, X, 31, 15.
Callipolis, oppidum Aetoliae, XX, 11, 11.
Callisthenes refert epigramma in columna ad aram Iovis Lycaei Messenae in honorem Arcadum, IV, 33, 2 seqq. Rempublicam Cretensium similem esse contendit Laconicae, VI, 45, 1. Eius imperitiam in narrandis rebus ad militiam pertinentibus, praecipue in exponenda pugna Alexandri et Darii in Cilicia, perstringit Polybius, XII, 17. Propter Alexandri adulationem conviciis petitur et merito tulisse poenam dicitur a Timaeo, XII, 12 c, seqq.; Alexandrum in deorum numerum volebat referre, XII, 23, 4 seq.
Callistratus, legatus Eleorum Chalcidem ad Antiochum, XX, 3, 1 et 5.

Callonitis, V, 54, 7, pro *Χαλωνῖτις*.
Caloecini. V. Calicoeni.
Calpitus s. Calpitum, si vera scriptura, Galatiae oppidum, XXV, 4, 8.
Calycadnus, promontorium Ciliciae: ultra id belli caussa navigare prohibetur Antiochus, XXII, 26, 14.
Calydonia, Calydoniorum ager in Aetolia; eum populatur Philippus et oppidum capit cui nomen Elaeus, IV, 65, 6 seq. Eandem populantur Achaei, V, 95, 11. Conf. Damocritus.
Calynda, urbs Cariae; eam a Romanis sibi petunt Rhodii, XXXI, 16, 1 seq. Calyndenses Rhodiis se tradunt, XXXI, 17.
Camarina, urbs Siciliae, expugnatur a Romanis, I, 24, 11. Prope eam tempestate perit classis Romanorum, I, 37, 1. Camarinenses cum Gelae civibus inducias faciunt, XII, 25 k, 3 et 4.
Cambylus, praefectus Cretensium in exercitu Antiochi ad Sardes, VIII, 17, 4 seqq.; cum Bolide Cretensi decipit Achaeum et Antiocho prodit, VIII, 18 seqq.; utpote Cretensis, natura varius et astutus, 18, 4.
Camers ager, Camertium fines, *ἡ τῶν Καμερτίων χώρα*: ibi Galli et Samnites magna clade afficiunt Romanos, ad Clusium oppidum in Etruria, I[illegible] 19, 5.
Ca[illegible]nani, a Ti. Graccho sub i[illegible]erium Romanorum redi[illegible]tur, XXXI, 9, 1.
Ca[illegible]ani, mercenarii Agatho[illegible], vi potiuntur Messana, [illegible]e Siciliae, I, 7, 2 seqq. Mamertinos se ipsi appellant, I, 8. Conf. Mamertini. Campanorum numerus ad militiam inscriptorum bello Gallico Cisalpino, II, 24, 14. Conf. Decius.
Campania, VII, 1, 1; ab Hannibale vastata, III, 91 seq. Conf. Capua.
Campi Phlegraei; vid. Phlegraei. Campi Magni; vid. Magni. Campi circumpadani; vid. Gallia Cisalpina. Campus Amycae, Apiae, Marsyas, Martius, Pulcer, Thebes. Vid. in his vocabulis. In Campo Romani equum transfigunt in memoriam Troiae equo ligneo captae XII, 4 b, 1.
Camus s. Camun, oppidum Coelesyriae in Decapoli trans Iordanem, captum ab Antiocho, V, 70, 12.
Candasa, castellum Cariae, XVI, 41, 5.
Candavia, mons Illyrici, per quem ducta est via Ignatia, XXXIV, 12, 9.
Canis ortus: signum nautis infestum I, 37, 4. sub eum augetur Padus, II, 16, 9, et Euphrates, IX, 44, 4.
Canna, *Κάννα*, oppidum Appuliae, III, 107, 2. Romanis in plur. num. Cannae, et sic *Κάννα*ι, XV, 7, 3; 11, 8. Oppido superiori anno diruto arcem Cannae, ubi horreum erat Romanorum, motis Gerunio castris, cepit Hannibal, III, 107, 2. Pugna Cannensis, III, 117, 1; V, 105, 10, ad oppidum Cannam et Aufidum fluvium pugnata, IV, 1, 2. Eius descriptio, III, 115—117. Post eam maxima Italiae pars ad Poenos defecit, V, 111, 8; XV, 7, 3, coll. III, 118; VI,

11 a, 2. Post eandem captivos redimere nolunt Romani, VI, 58, 2.
Canopus, urbs Aegypti, V, 39, 1.
Canuleius, senator Romanus, qui legationem in Aegyptum obierat, XXXI, 18, 4.
Canusium, oppidum Appuliae, III, 107, 3.
Caphyae, oppidum Arcadiae a Cleomene occupatur, II, 52, 2. In agro Caphyensium cum Aetolis pugnant Achaei duce Arato fuganturque, IV, 11 seqq. Caphyas venit Philippus, IV, 68, 6; 70, 1; indeque Psophidem, IV, 70, 3—5.
Capilli praeparati 300 talenta Sinopensibus mittuntur a Rhodiis, IV, 56, 3.
Capitis reis Romanis potestas est in exsilium spontaneum secedendi, VI, 14, 7.
Capitolium, *Καπετώλιον*. Eo excepto Roma capta a Gallis, I, 6, 2; II, 18, 2. Ornatur signis militaribus et maniacis Gallorum, II, 31, 5. Ibi instituitur quotannis delectus militum, VI, 19, 6. Capitolinus Iupiter, III, 22, 1.
Cappadociam invadit Pharnaces, XXV, 4. Rex Cappadocum Ariarathes, XXV, 4, 9. A Tauro monte et Lycaonia usque ad Ponticum mare porrecta, fragm. hist. 10. Nomen est Persicum, de cuius vi et origine v. ibid. De finibus Cappadociae ad Taurum montem, XXXIV, 13, 4. Cappadocia ad Pontum vocatur regnum Mithridatis, V, 43, 1 seq.
Capua, *Καπύη*. Campos circa eam olim possederant Etrusci, II, 17, 1. Eosdem petit Hannibal, III, 90, 10. Eorum situs et opulentia, 91. [illegible]upanorum (*Καπυανοί*, pro quo male *Καπυηνοί* IX, 5, 6) pars Hannibalem advocarunt post pugnam Cannensem, III, 118, 3. Capuani luxu superantes Crotoniatas et Sybaritas a Romanis ad Hannibalem defecerunt, VII, 1, 1 seq. Ad Carthaginienses deficiens Capua alias urbes secum traxit, ibid. § 4. Eam obsidet Appius, obsessus ipse ab Hannibale, IX, 3. Appium Hannibal, Romam petens, frustra studet inde abstrahere, IX, 4, 8; 7, 7. Eius oppugnationem premunt Romani, IX, 9, 8. Capuani servientes XXV, 9 b, 4. Vinum arbustivum Capuae, XXXIV, 11, 1.
Carchi, *Κάρχοι* (an Carduchi, *Καρδοῦχοι*?), Asiae populus, Zagrum montem incolens, V, 44, 7.
Cardaces, militum mercenariorum genus in Asia, mille duce Lysimacho Gallo in Antiochi acie ad Rhaphiam, V, 79, 11; 82, 11.
Cares, Caria. Cariam, quum regibus Aegypti pareret, invadit Philippus, III, 2, 8; XVI, 11 seq., et ibi hiemat, XVI, 24. Lycia et Caria usque ad Maeandrum Rhodiis dantur a Romanis post bellum Antiochicum, XXII, 7, 7; 27, 8; XXIII, 3, 7; non pro munere, sed ut amici et socii, XXVI, 7. Liberi pronunciantur Lycii et Cares, XXX, 5, 12 et 16. Conf. XXXI, 7, 4. Carico bello magnam olim cladem passi erant Iasenses, XVI, 12, 2. In Care faciendum periculum; proverb. X, 32, 11. Sic Carum militum per contemtum meminit Cleomenes,

V, 36, 5. Genere Car fuit Hermias, princeps minister Antiochi, V, 41, 2.
Carica ἱερὰ κώμη fr. hist. ult.
Carmania, Asiae superioris regio. Eo ex Arachosia per Drangenen rediit Antiochus, ubi hiemavit, XI, 34, 13. Carmani in exercitu Antiochi, V, 79, 3 et 7; 82, 12.
Carneades philosophus Romae, XXXIII, 1, 9.
Carnium, locus Laconiae, Apollini sacer, V, 19, 4.
Carpetani, Καρπήσιοι, populus validissimus Hispaniae, pene opprimunt Hannibalem, mox ab eo ipsi oppressi, III, 14. Per eorum fines transit Tagus fluvius, III, 14, 5. Urbem in Carpetanis obsidet Asdrubal, X, 7, 5, ubi Καρπηταvοί.
Carsenses, Καρσεῖς, gens Mysorum vicina: eos terrens ad obsequium redigit Attalus, V, 77, 7 seq.
Carsignatus, regulus Galatiae in Asia, qui cum Pharnace fecerat, frustra legatos de pace mittit ad Eumenem et Attalum, XXV, 4, 6 seq.
Carthaea, una e quatuor urbibus Cei insulae, XVI, 41, 6.
Carthago et Carthaginienses, Poeni. Situs urbis inter Uticam et Tunetem, I, 73, ad Macaram fluvium, 75. Carthaginiensium ditionem in Sicilia carpunt Mamertini, I, 8, 1. Ab iis auxilium adversus Syracusanos petit pars Mamertinorum, I, 10. Inde prima certamina Poenorum cum Romanis, ab altera parte advocatis, ibid. et seqq., postquam olim foedera Romanis ac Poenis intercessissent, III, 22 seqq. Ante primum bellum Punicum Poeni iam praeter Siciliae partem plurimas etiam partes Hispaniae et insulas omnes Sardoi et Etrusci maris in potestate habuerant, I, 10, 5. Ducem suum arce Messanae excedentem cruci affigunt, I, 11, 4 seq. Messanam obsidentes in fugam vertuntur ab Appio, I, 12. Belli Punici primi initium, I, 16. Conf. Sicilia. Siciliae plurimae urbes deficiunt a Poenis ad Romanos, I, 16, 3. Capto Agrigento Poenos penitus Sicilia eiici posse sperant Romani, I, 19, 2. Maris tenent imperium, 20, 5; 39, 10. Re nautica praestant, VI, 52, 1; naves Romanorum cum duce Cn. Cornelio ad Liparas capiunt, I, 21. Navali proelio a Duilio vincuntur, 23. Classe 350 navium tectarum, ultra 150 millia hominum tenente, in altum evehunt, I, 25, 9; 26, 8: et tamen vincuntur a Romanis navali pugna ad Ecnomum, 27 seq. In Africa rursus vincuntur fuganturque a Regulo, 30, non sua, sed ducum culpa, 32, 2. Post varia belli facta, quae capp. seqq. exponuntur, Romanis Sicilia cedunt, I, 62; bello Siculo prorsus attriti, 71, 3. Bellum habent cum mercenariis suis et subditis rebellibus; Bellum Africum, I, 65 seqq., 70 seqq. Duris tributis premebant subditos, 72. Sardinia cedunt Romanis, I, 88; III, 10, 3. Eorum antiqua foedera cum Romanis, III, 22 seqq. De secundo Punico bello, vid. Hannibal et Hannibalicum

bellum. In eo bello equitatu maxime valent, III, 110, 2; 117, 4; IX, 3, 9. Rex Bomilcar, III, 42, 6; 33, 3; VI, 51, 2. Longitudo ditionis eorum in Africa, III, 39, 1 seq. Victa a Cn. Scipione ad Iberi ostia et magnam partem perdita Punica classe aliam submiserunt; quae quum obiter Pisas appellere et cum Hannibale communicare vellet, a Cn. Servilio repulsa est et Africam repetere coacta, III, 96. Sive Romani bello vicissent sive Poeni, in Graeciam arma translaturi erant victores, V, 104, 3. Respublica eorum collata cum republica Romana, VI, 51 seq. Tempore secundi belli Punici iam consenescebat Carthago, Roma quum maxime vigebat, VI, 51, 5. Cum iis Hieronymus foedus facit de dividenda Sicilia, VII, 4. Eorum foedus cum Philippo, VII, 9. Eorum numen, ibid. § 2. Seniorum collegium apud ipsos vel senatus, VI, 51, 2; X, 18, 1. Consternatio Carthagine, postquam castra Syphacis et Asdrubalis incendit Scipio, XIV, 6. Acie victi in Magnis Campis varia consilia capiunt, XIV, 8 seq. Postquam supplices pacem petierant et confirmandarum conditionum pacis caussa a Scipione scriptarum Romam legatos miserant; induciarum tempore commeatum intercipiunt Romanorum et legatis insidiantur Scipionis, XV, 2 seqq., conf. 8, 7. Victo Hannibale a Scipione, XV, 9—16; pace Poenis data a Romanis finitur Bellum Punicum secundum, 17—19. Quotannis Tyrum primitias frugum diis patriis mittunt, XXXI, 20, 12. Emporiis circa Syrtin minorem cedere Masinissa coguntur iniquo Romanorum iudicio, XXXII, 2. Ad bellum eis inferendum honorificos praetextus quaerunt Romani, XXXVI, 1 b, 1 seq. Tertio bello Punico missis Romam legatis Romanorum fidei se tradunt, XXXVI, 1, 9; XXXVII, 1 c, seqq. Obsides poscit senatus, quos illi mittunt, c. 2 seq.; arma omnia tradere iubentur, 4 seq., et sedes mutare; dein funditus delentur, III, 5, 5. Circa eos et illud bellum eo tempore per Graeciam multi variique iactantur sermones, XXXVII, 1 a et seqq. Carthaginis oppugnatio et excidium, XXXIX, capp. 1—3. Poenis insita avaritia et dominandi libido, IX, 11, 2. Carthagine et Alexandriae in publicis tumultibus pueruli non minus quam viri tumultuari solent, XV, 30, 10.

Carthago Nova in Hispania (nonnunquam dicta *Καινὴ πόλις*), II, 13, 1; III, 13, 7; 39, 6; X, 15, 11. Condita ab Asdrubale, Hamilcaris genero, II, 13; situs et descriptio urbis, X, 10. A freto Herculeo abest stadia 3000, ab Ibero fluvio stadia 2600, III, 39, 5 seq. Ibi hiemare consueverat Hannibal, III, 13, 7; 15, 3; 33, 5: fuit enim veluti caput et sedes imperii Poenorum in Hispania, III, 15, 3; X, 10, 9. Ibidem hiemat Asdrubal, III, 76, 11. Eam oppugnat expugnatque Scipio Africanus Maior, X, 6,

19. Commoditates urbis, X, 8; argenti metalla, X, 10, 11; XXXIV, 9, 8 seqq.

Carthalo, collega Adherbalis, ab eo Drepanis Lilybaeum missus classem Romanorum Lilybaeum obsidentem partim capit partim cremat, I, 53. Insidians classi L. Iunii a Pachyno advenienti, tempestatem, quae illam perdit, sua providentia effugit, 54.

Carynea. Vid. Cerynea.

Carystus, Euboeae urbs, liberatur a senatu Romano post bellum Philippicum, XVIII, 30, 11.

Casius mons, τὸ Κάσιον, in Aegypto; propter eum Ptolemaeus exercitum in Coelesyriam ducit, V, 80, 2.

Caspiae Pylae in Media, V, 44, 5.

Cassander, rex Macedoniae, urbibus Achaeorum praesidia imponit, II, 41, 10; IX, 29, 5 seq. Victo Antigono cum Lysimacho et Seleuco deliberans, universam Syriam Seleuco attribuit, V, 67, 8. Athenienses, concessa ceteris Graecis omnium rerum honestarum gloria, ei imperata faciunt, XII, 13, 11.

Cassander Aegineta apud Achaeos conqueritur de patria ab Aetolis Attalo vendita, et libertatem Aeginae repetit ab Eumene, XXIII, 8, 9.

Cassander Corinthius Leucade cu navi in portu stans prope Ill iorum lembos violata fid ab Illyricis capitur, V, 95 3.

Cass nder, Philippi minister, re a iussu ingentem caedem Maroneae edit, XXIII, 13, 3 seqq.; tum in speciem Romam missus a Philippo in via iussu eiusdem e medio tollitur, 14, 1 et 5.

Castorum aedes. Vid. Dioscurium.

Castrorum metatio et descriptio apud Romanos, VI, 27—32; in itinere, 41. Melior ratio apud Romanos quam apud Graecos, 42. Castrense sacramentum; ministeria castrensia; vigiliae et quae huc spectant, VI, 33 seqq.

Castulo, Κασταλών, urbs et mons Oretaniae in Hispania, X, 38, 7; XI, 20, 5.

Catabathmus magnus, locus acclivis in aditu Cyrenaicae, ex Aegypto venienti, XXXI, 26, 9.

Cataphracti equites, XXXI, 3, 9.

Catapultae Uticensium, I, 74, 4 et 12.

Catarracta ad portam urbis Salapiae, X, 33, 7.

Catarractae Oxi fluvii, X, 48.

Catenis onerari M'. Acilius iubet Aetolos, qui fidei Romanorum se permiserant, XX, 9.

Cato. Vid. Porcius.

Cavarus, rex Gallorum Thraciam incolentium, cui tributum pendebant Byzantii, IV, 46, 3 seq.; pacem conciliat inter Byzantios et Prusiam, Bithyniae regem, IV, 52, 1 seq.; VIII, 24, 1 seq.

Caucasus Indicus; ex eo originem ducit Oxus fluvius, X, 48, 4. Eo superato Antiochus M. in Indiam venit, XI, 34, 11.

Caudini: sic fortasse legendum III, 91, 5, pro Daunii.

Caulon, urbs Magnae Graeciae. Cives Cauloniatae cum vici-

nis civitatibus Iovi Homario communem aedem ponunt, II, 39, 6.
Caunus, urbs Cariae; in eam confugit Polyaratus, XXX, 9, 12. Eam a Ptolemaei ducibus emerant Rhodii, XXXI, 7, 6. Caunii Rhodiis contributi, XXX, 9, 13. Deficiunt a Rhodiis, XXX, 5, 11. Ab eis rursus subiguntur, ibid. 13 seq. Romam legatos mittunt; senatus Rhodios praesidia deducere Cauno iubet, XXX, 19, 3 seqq.; XXXI, 1, 2. Ab eis Calyndenses deficiunt ad Rhodios, XXXI, 17.
Celtae, *Κελτοί*. Vid. Galli et Gallia.
Celtiberi, Celtiberia. In eius et Iberiae confiniis erat urbs Saguntum, III, 17, 2. Eius urbes 300 eversae perhibentur a Ti. Graccho praetore, XXVI, 4. Eodem Tiberio praetore Celtiberi foedus pepigerunt cum senatu Romano; quod foedus illi postea restitui sibi petunt, XXXI, 2, 15. Eorum auxilia Carthaginem opportune adveniunt adversus Scipionem, XIV, 7, 5 seqq.; mox in pugna pereunt 8, 9 seqq. Eorum equites in pugna ex equis descendunt, fragm. hist. 13. Eorum gladii, ib. 14. Bellum eis inferunt Romani, III, 5, 1; XXXV, 1—5, bellum igneum, XXXV, 1. Cum iis inducias paciscitur M. Marcellus, c. 2. Continuatur bellum, c. 3 seqq. Conf. Titti, Belli, et Aravacae.
Celtici, populus Hispaniae, vicinus Turdetanorum, XXXIV, 9, 3.
Cenchreae, *Κεγχρεαί*, Corinthi portus ab ortu, V, 29, 5; 101, 4; ibi cruciatur et mari mergitur Aristomachus, Argivorum tyrannus, II, 59, 1; 60, 7 seq. Ibi lembos suos per Isthmum transvehit Demetrius Pharius, IV, 19, 7 seqq.; pariter Philippus, V, 101, 4. Attalus Sicyone eo abit, XVII, 16, 6.
Cenomani, *Γονομανοί*, populus Gallicus, iuxta Insubres incolens, secundum Padum fluvium, II, 17, 4. Cum Venetis Romanorum partibus accedunt, II, 23, 2 seqq.; 24, 7; 32, 4. Inter eorum et Insubrium fines interfluit Clusius amnis, 32, 4.
Censores Romae singulis lustris magnas impensas faciunt in reficienda et exstruenda aedificia publica, VI, 13, 3; locant opera publica et vectigalia, VI, 17, 3.
Centauri, qui Pelium incoluere, VIII, 11, 13.
C. Centenius auxilio mittitur Flaminio ad Tarsimenum lacum cum 4000 equitibus, qui partim interficiuntur partim vivi capiuntur, III, 86.
Cento. Vid. Claudius.
Centronius. Vid. Centenius.
Centum familiae Locrensium, XII, 5, 6 seqq.
Centuriones, ordinum ductores apud Romanos, VI, 24, 1 seqq.; eorum officium, 24, 7 seqq.; locus in castris, 30, 5. Centurio primi manipuli triariorum curam habet, ut signum buccina singulis vigiliis detur, VI, 36, 5. In itinere centuriones nonnulli cum tribuno praeeuntes designant castra, 41, 1 seqq.
Centuripa, *Κεντόριπα*, oppidum

Siciliae, prope Cyamosorum amnem, I, 9, 4.
Ceos insula: in qua Carthaea, unum e quatuor oppidis, XVI, 41, 6: Conf. 26, 10.
Cephallenia insula: eius situs, V, 3, 9 seq. Incolae Cephallenii III, 3, 6; XXII, 13, 5. Eorum navibus commodatis utuntur Aetoli ad populandas Epiri et Acarnaniae oras, IV, 6, 2 et 8; V, 3, 7. Cephalleniam invadit Philippus, V, 3, 3 seq.; oppidum Pronnos, expugnatu difficile, omittit, V, 3, 3 seq.; Paluntem oppugnat, sed per Leontii perfidiam oppido non potitur, V, 3, 4 seqq. et c. 4. Per Etesias uno die ex Cephallenia in Messeniam traiici potest, V, 5, 3; ad eam cum classe stans Philippus, classem Romanam observans, panico terretur, V, 109, 5; 110, 1 seqq. Circa eam deprehensi legati Aetolorum vincti abducuntur ab Epirotis, XXII, 9, 7. Excipitur a pace Romanorum cum Aetolis, XXII, 13, 5; 15, 12. Eam cum exercitu petit M. Fulvius Cos., XXII, 13, 13 seq.; et Samen urbem vi capit, XXII, 23, 1. Conf. III, 3, 6. Ibi cum classe stat C. Lucretius, XXVII, 6, 1.
Cephalo, familiaris Philippi famulus, VIII, 14, 5.
Cephalus Epirota Molossus (XXX, 7, 2), vir prudens et probus, in republica administranda fidem servans Romanis, nec tamen humiliter eis obsequens; per calumnias Charopis cogitur ad Perseum confugere, ne indicta caussa Romam abduceretur, XXVII, 13. Molossorum gentem ad Persei partes abstraxit, ad extremum fortiter occubuit, XXX, 7, 2 seq. Videtur sibi ipse mortem conscivisse. Conf. 8, et c. 8, 3.
Cephisodorus, Atheniensium legatus Romam, XVII, 10, 11.
Ceraeas. Vid. Keraeas.
Ceraitae Cretenses a Cnosiorum societate ad Lyttios transeunt, IV, 53, 6.
Κέρας, Cornu, sinus maris prope Byzantium, IV, 43, 7.
Ceraunii montes, *τὰ Κεραύνια*, XXXIV, 6, 12.
Cerax, oppidum Illyricum ad lacum Lychnidium, capitur a Philippo, V, 108, 8.
Cercidas Megalopolitanus ab Arato mittitur ad Antigonum, de societate acturus, II, 48, 4 seqq.; 50, 3; praeest mille Megalopolitanis in acie Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 3.
Cercidas Arcas, fortasse progenitor superioris, immerito a Demosthene in proditorum numero relatus, XVII, 14, 2 et 12.
Cercina, *ἡ τῶν Κερκινητῶν νῆσος*, Africae insula, contra Byzacium: ex ea pecuniam facit Cn. Servilius Cos. classem Punicam persequens, III, 96, 12.
Cereris templum Alexandriae, XV, 27, 2. Eius et Proserpinae aedes, *τὸ Θεσμοφορεῖον* Alexandriae, XV, 29, 8.
Cerne, mons Africae, XXXIV, in fine, fr. lat.
Cersobleptes, Thracum rex, XXXIX, 1 b, 3.
Certaminum singularium usus apud Romanos, fragm. gramm. 27. Conf. ib. 12, et XXXV, 5.
Cerynea (Carynea secundum

cod. Vat., urbs Achaiae ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8. Cerynenses, quum dominatum posuisset Iseas, Ceryneae tyrannus, instaurato Achaeorum foederi se adiunxerunt, II, 41, 14. Conf. Marcus.
Cesbedium, templum Iovis, prope Selgam Pisidiae urbem, V, 76, 2 seqq.
Cestus vel Cestrosphendone, XXVII, 9.
Cetrati Macedones, πελτασταί, distinguuntur a phalange et ab equitibus in exercitu Macedonico, II, 65, 2; IV, 67, 6; 84, 9; X, 31, 13, et passim alibi. Distinguuntur ab Agemate, V, 25, 1. Mediam rationem servant inter levem et gravem armaturam, V, 22, 9; 23, 3 seqq. et 8.
Chaereas, sublestae fidei scriptor, III, 20, 5.
Chaeron Laco Romam legatus caussam agit exsulum Spartanorum, capitis damnatorum ab Achaeis, XXIV, 4, 5. Rursus Romam mittitur, XXV, 2, 4. Infimae sortis iuvenis, plebem Spartanam agrorum divisione demeretur, pecuniam publicam dissipat, Apollonidem quaestorem occidit: ad extremum iussu praetoris Achaeorum in vincula coniicitur, XXV, 8.
Chaeronea: Athenienses a Philippo ad Chaeroneam victi, V, 10, 1; XVII, 14, 13 seq.; XXI, 18. Chaeronenses, Q. Marcio per legatos urbem suam tradunt, XXVII, 1, 4. Conf. 1.
Chalcaspides Macedonum, II, 66, 5; IV, 67, 6; Megalopolitani, II, 65, 3; IV, 69, 4 seq.; V, 91, 7.
Chalcea, Aetoliae oppidum ma ritimum, V, 94, 8.
Chalcea (τὰ Χαλκεῖα) in Afri ca; non urbs, ut Demosthene Bithynus perhibuit, sed aeri officina, XII, 1, 5.
Chalcidicus mons Siciliae, I, 11 8.
Χαλκίοικος, scil. Ἀθηνᾶ, IV 22, 8, coll. c. 35, 2. Vid. Mi nerva.
Chalcis, urbs Euboeae, X, 4 2; 43, 7. Eo se confert Apel les impediturus subvecti nem commeatuum, V, 2, seq.; inde Corinthum adve catur, 26. Una e Graeciae compedibus a Romanis occu pata retinetur, XVII, 11, seqq.; XVIII, 28, 4 seqq. Il hibernat Antiochus, XX, 3, et nuptias celebrat cum vir gine Chalcidica, XX, 8. Ib Q. Marcius legatus Roma accipit legatos Boeotorum XXVII, 1 seq. Eo quinqu naves praetori Romano ad versus Perseum mittunt Rhe dii, XXVII, 6, 14. Chalcidem ses Macedonicos aliquand reges bello appetiverunt XXXVIII, 1 c, 3. Chalcidem sium equitum caedes bell Achaico, XL, 11, 5.
Chalcis Aetoliae, Χάλκεια apu Polyb. Vid. Chalcea.
Chaldaei in honore apud suos XXXIV, 2, 7.
Chalesus, Aetolorum legatus ad M'. Acilium de pace, XX, 9, 2. Idem haud dubie nomen XXII, 8, 11, ubi Χαλεκόν.
Chalonitis, regio Assyriae. Vid. Callonitis.
Charadra, urbs Epiri, iuxta si num Ambracium, IV, 63, 4. Eadem Charadrus vel Chara-

drum, XXII, 9, 7; nisi ibi *Χαραδραν* legendum.
ares et Cleo pessime praesunt reipublicae Atheniensium, IX, 23, 6.
arimortus, homo a gratiis omnibus destitutus, scelerum socius Scopae in Aegypto, XVIII, 38, 2.
arixenus, dux Aetolorum Laconicam vastantium, IV, 34, 9.
harmion. Vid. Chasmion.
harops, Epirotarum legatus, cum Antiocho M. Chalcide ita agit ut nec regem nec Romanos offendere voluisse intelligatur, XX, 3, 1. Vir probus, amicus Romanorum, unus praecipue effecerat ut Philippus a Flaminino ex Epiri faucibus eiiceretur, XXVII, 33, 2. Nepotem ex Machata filio Charopem Romam mittit, ut et sermonem et litteras Romanorum perdisceret, ibid. 3.
harops Epirota Machatae filius, superioris Charopis nepos; Roma domum reversus, Cephalum et Antinoum ut Perseo faventes criminatur apud Romanos, 13, 6 seqq. Legatus Epirotarum in Macedoniam gratulatur ducibus Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 4. Pessimus et saevissimus homo, civilium caedium auctor, XXX, 14, 7 seqq.; laetatur severitate Romanorum inexorabili in exsules Graecos, XXXI, 8, 12; omnes qui aliena a Romanis sentiebant, condemnari curat; et ipse omne genus saevitiae exercet, XXXII, 21 seq. Romam profectus, domo honestissimorum virorum prohibetur, 22, 3 seqq. Moritur Brundusii, XXXII, 21, 4.
Chartas regias, quae Larisae custodiebantur, ad hostis adventum cremari iussit Philippus, XVIII, 16, 2 seq.
Charybdis, XXXIV, 3, 10.
Chasmion, Cretensis, XXIII, 15, 3, ubi cod. Monac. rectius Charmion.
Chattenia, regia Gerrhaeorum in felici Arabia, XIII, 9, 1. Chatteni, XIII, 9, 4. Chatteniae urbs Laba, ibid. § 2.
Chersonesitae, XXVI, 6, 3, cives urbis Chersonesi in Chersoneso Taurica, quae colonia fuit Heracleotarum; comprehensi foedere Eumenis cum Pharnace.
Chersonesus Thracica: eam ad Seleucidas belli iure pertinere contendit Antiochus, XVIII, 34, 3 seqq.; XXI, 12, 7; post bellum Antiochicum Eumeni datur, XXII, 5, 14 seq.; 27, 9. Conf. Lysimachia Thraciae.
Chesuphus, rebellis Aegyptius, XXIII, 16, 4.
Chilon Lacedaemonius, indigne ferens Lycurgum pro se regem creatum, res novas molitur, ephoros trucidat, et tamen nil proficit, IV, 81.
Chimarus (rectius Chimarrus), unus e Persei sociis. Cum eo ad Amphipolim congreditur Cydas Cretensis ad praeparandas res Eumenis et Persei, XXIX, 1 c, 1.
Chiomara, uxor Ortiagonis, regis Galatiae, caput abscindit centurionis libidinosi et avari, XXII, 21, 5 seqq.; eius prudentiam miratur Polybius, ipse cum ea Sardibus collocutus, ibid.
Chironis villa prope urbem Messenen spoliatur a piratis Aetolicis, IV, 4, 1. Nisi Sci-

ronis legendum, qui fuit ephorus Messeniorum, et paullo post memoratur.

Chius insula, Chii. Chiorum et Rhodiorum legati ad Philippum missi de pace conciliandа cum Aetolis, V, 24, 11: a Philippo in Aetoliam ire iussi, redeunt inde inducias pacti, 28, 1 seq. Quum non convenisset pax, V, 29, rursus legatos ad Philippum mittunt Chii, V, 100, 9. Ad Chium pugna navalis Philippi cum Attalo et Rhodiis, XVI, 2—9: vide c. 5, 9; 6, 13; 8, 1 et 5; XVII, 2, 2. Illa pugna cum pugna ad Laden confertur, XVI, 14, 5 seqq. Chii agro donantur a Romanis post bellum Antiochicum, XXII, 27, 6.

Chlaeneas, Aetolorum legatus ad Lacedaemonios contra Philippum, IX, 31, 7; 32, 6 et 10: eius oratio ad Lacedaemonios, IX, 28—31.

Chrematas vel Chremas vel Chremias vel Chremis Acarnan, amicus Romanorum, XXVIII, 5, 1 seqq., Romanis ducibus gratulatum it victoriam de Perseo, et populares suos calumniatur, XXX, 10, 1 seqq. Eo mortuo tranquillitas Acarnaniae rediit, XXXII, 21, 2 seq.

Chryseis, uxor Antigoni Dosonis, dona mittit Rhodiis, V, 89, 7.

Chrysogonus, Sami poetae pater, V, 9, 4; dux copiarum Philippi in Thessalia, V, 16, 6; in Paeonia, V, 97, 3. Singulari studio et benevolentia complexus est Philippum, VII, 12, 6. Quoties eius consilio usus est Philippus, clementissimus rex fuit, IX, 23, 9.

Chrysondion, urbs Phoebatidis in Dassaretia; eam sibi adiunxerat Scerdilaedus et recepit Philippus, V, 108, 3 et 8.

Chrysopolis, ad oram Asiaticam Bospori Thracici, prope Bovem; eam olim tenuerant Athenienses, IV, 44, 3 seq.

Ciani. Vid. Cius.

Cibyra, ἡ Κιβύρα, Phrygiae urbs, cuius tyrannus Moagetes Cn. Manlio se dedit, XXI, 17. Cibyratae Cauniis succurrunt adversus Rhodios, XXI, 5, 14. Cibyram confugit Polyaratus Rhodius, sed Romanis eum tradunt Cibyratae XXX, 9, 13 seqq. Cibyrae tyrannus Pancrates, XXX, 14.

Cilicia, Cilices. Inter Ciliciam et Phoenicen est urbs Seleucia ad mare, V, 59, 4. Cilices expediti milites in exercitu Antiochi, V, 79, 3; 82, 10. De pugna Alexandri cum Dario in Cilicia absurda multa narravit Callisthenes, XII, 17 seqq. Cilicia Antiochum decedere iubet senatus Romanus; sed id contra foedus esse evincit legatus Antiochi, XXII, 7, 13.

Ciliciae Pylae, XII, 9, 3; 17, 2.

Cimmericus Bosporus, ostium paludis Maeotidis, IV, 39, 3.

Cindyas Diana. Vid. Diana.

Cineas, minister Ptolemaei minoris, ut videtur, XXVIII, 16, 1.

Cineas Thessalus immerito inproditorum numero *relatus* Demosthene, XVII, 14, 4.

Circaeus mons Latii: in eo apros venari consueverat *Po-*

lybius cum Demetrio Syro, Romae obside, XXXI, 22, 2 seq.; 23, 2 seq.

irceiensis populus vel Circaeensis, *δῆμος Κιρκαιιτῶν*, in ora Latii, antiquis Romanorum foederibus cum Poenis comprehensus, III, 22, 11; 24, 16.

ircuitio castrorum nocturna, VI, 35, 8 seqq. et 36.

ircumpadani campi. Vid. Gallia Cisalpina.

ircus. Vid. Hippodromus.

irrha, urbs Phocidis cum portu, V, 27, 3.

irta, urbs Numidiae, Masinissae regia, XXXVII, 3, 10.

issa, oppidum Hispaniae citerioris, III, 76, 5. Scissis vel Scissum apud Livium.

issii, Asiae superioris populus, in Susiana, in exercitu Antiochi M. ad Rhaphiam, V, 79, 7; 82, 12.

ius, urbs Bithyniae, ad oram Propontidis: *ἡ Κιανῶν πόλις*, urbs Cianorum; XV, 23, 9; democratia olim usa, sed perdita per demagogum Molpagoram, XV, 21, 1 seq.; tum socia Aetolorum et praetorem habens Aetolum, XV, 23, 8 seq.; expugnata et in servitutem redacta a Philippo, pro genero eius et socio Prusia, XV, 21—23; XVI, 34, 5; XVII, 3, 12; 4, 7; 5, 4: liberata a Romanis, XVIII, 27, 5.

ius, *Κίος*, pro *Κέως*, quod v., scriptum XVI, 26, 10.

lampetia. Vid. Lampetia.

larium, castellum in agro Megalopolitano, captum ab Aetolis, IV, 6, 3; 25, 4; receptum ab Achaeis, IV, 6, 4.

lassis. Classis prima Romanorum bellica, fuit 100 quinqueremium, 20 triremium, I, 20, 9: mox fuit 330 navium longarum tectarum, I, 25, 7. Poenorum vero 350 navium tectarum, 25, 9. Romana tenuit 140 millia hominum, Punica ultra 150 millia, I, 26. Romana 220 navium, ab ipsis statuminibus intra tres menses aedificatur, I, 38, 5 seq. Cum 120 navibus longis, onerariis 800 Syracusas venit L. Iunius Cos., I, 52, 6. Ea classis naufragio perit, 54. Alia ducentarum quinqueremium, privatorum sumtibus parata, 59. Maximis classibus et praesertim quinqueremibus, non triremibus, bellum gesserunt Poeni et Romani, I, 63 seq. Romani bello primo Punico amiserunt ad 700 quinqueremes, Poeni ad 500, c. 63, 6. Punica, Pisas appulsura et cum Hannibale communicatura, a Cn. Servilio cogitur in Sardiniam et in Africam redire, III, 96.

Clastidium, oppidum Galliae Cispadanae, in ditione Androrum [Anamarorum vel Anamanum (?)], obsidetur ab Insubribus, II, 34, 5. Ibi Insubres acie vincuntur a M. Marcello, II, 34, 6 seqq.

Claudius. Appius Claudius Caudex Cos. Messanam in Siciliam auxilio mittitur Mamertinis, I, 11; fugat Hieronem, ibid.; pellit Poenos, 12. Adde 16, 1.

Appius Claudius Pulcher praetor cum 100 quinqueremibus in Siciliam mittitur, VIII, 3, 7; et Syracusas oppugnat ad

Hexapyla, VIII, 5, 1 et 6; sed nihil proficit, c. 9. Capuam obsidens consul, circumsedetur ipse ab Hannibale, IX, 3: conf. c. 7, 1 seqq.

Appius Claudius Nero, trib. mil., XVII, 8, 6, a T. Quintio Romam missus de pace Philippo danda, XVII, 10, 8; princeps legationis in Macedoniam et Graeciam missae post Metelli legationem, XXIII, 12, 4; XXIV, 4, 8: expostulat cum Philippo ob scelus in Maronitas commissum, XXIII, 13 seq. In Cretam abit et arbiter est inter Cnosios et Gortynios, XXIII, 15.

Appii Claudii nomen supplendum putavimus XXIV, 4, 8.

Appius Claudius Cento ab Achaeis postulat ut sibi 5000 milites in Epirum mittant: sed id ne fieret vetuit Q. Marcius Cos. per Polybium, XXVIII, 11. Videtur idem esse Appius Claudius quem ab Hostilio Cos. in Illyricum missum Livius scribit, ubi ad Uscana oppidum caesus fugatusque est eius exercitus. Liv. XLIII, 9 seq. Vid. Uscana.

Appius Claudius, legatus in Asiam pacis concludendae caussa inter Attalum et Prusiam, XXXIII, 11, 4; nescio an idem qui superior.

C. Claudius Cento legatus in Asiam, qui Prusiam prohiberet ne cum Attalo bellum gereret, XXXIII, 1, 1.

C. Claudius Nero Cos. cum Livio collega proelio vincit Asdrubalem, Hannibalis fratrem, XI, 1, 1 et 3.

C. Claudius Pulcher consul expeditionem adversus Istros suscipit, XXVI, 7, 1. Ex numero decem legatorum in Macedoniam post bellum Persicum missorum mittitur ad gentem Achaeorum, XXX 10, 8.

M. Claudius Marcellus Cos. Gallos Insubres proelio vinci ad Clastidium, II, 34.

M. Claudius Marcellus Cos. p destribus copiis in Sicili praeest, VIII, 3, 7. Syracusa sambucis oppugnat, VIII, 6 inani opera ob artes machi nasque Archimedis, 8. Hin oppugnationem in obsidio nem mutat et reliquam Sici liam infestat, 9. Conf. Syr cusae. Bello Hannibalico in cautus intercipitur ab hosti bus necaturque, X, 32.

M. Claudius Marcellus, filiu superioris, sauciatus in proe lio, X, 32, 6. Consul frustr impedire conatur pacem Phi lippo a T. Quintio datam XVIII, 25.

M. Claudius Marcellus Cos. i Hispania bellum metuen inducias paciscitur cum Ce tiberis, XXXV, 2, 1. Exped tionem suscipit adversus Lu sitanos et Nercobrigam ca pit, c. 2, 2. Conf. fragm. his 27.

P. Claudius Pulcher Cos. a Drepana pugna navali vinc tur ab Adherbale et 93 nave amittit, I, 49—51: ob temer tatem et imprudentiam Ro mae infamis et graviter mu ctatus, 52.

Ti. Claudius. Sic libri Polybia ni dant nomen unius e le gatis Romanorum in Grae ciam missis, qui de rebu

Philippi cognoscerent, XXIII, 6, 6. Livius Ti. Sempronium dicit.

Ti. Claudius et A. Postumius mittuntur ad inspiciendas res insularum et civitatum Asiae, XXVII, 3.

Clazomenae, urbs Ioniae, ex qua legatio adest Alexandriae, XXVIII, 16, 5. Clazomenii immunes renunciantur a Romanis, XXII, 27, 5.

Cleagoras, Rhodiorum legatus Romam, XXXI, 16, 1.

Cleander Mantinensis educator et institutor Philopoemenis, X, 25, 1.

Clearchus Eleus a Lyco propraetore Achaeorum bello captus, V, 94, 6.

Clearchus, Heracleae tyrannus: ab eo per Pontum commissa scelera, XXXIX, 1 b, 2.

Κλεινώ, puella, pincernae munere fungens apud Ptolemaeum Philadelphum: plures ei statuae erectae sunt Alexandriae, XIV, 11, 2.

Cleo et Chares acerbe praesunt reipublicae Atheniensium, IX, 23, 6.

Cleobis et Biton, Argivae sacerdotis filii, XXIII, 18, 7.

Cleomachus Atheniensis, pater Xenophanis, legati Philippi ad Hannibalem, VII, 9, 1.

Cleombrotus, Spartae rex, is qui cum Agesilao regnavit et pugna Leuctrica cecidit: quaecunque is gessit, cuncta e sociali consilio sunt profecta, IX, 23, 7. Conf. fragm. hist. 15.

Cleombrotus, pater Agesipolidis, avus Agesipolidis eius qui post Cleomenis mortem puer rex est creatus; in regnum successit Leonidae II regno expulso, IV, 35, 11.

Cleombrotus, Rhodiorum legatus, Romam missus, XXIX, 4, 4.

Cleomenes, rex Lacedaemoniorum; idem et rex optimus et tyrannus saevissimus et in privata vita vir suavissimus, IX, 23, 3. Cum eo amicitiam contrahere parant Aetoli adversus Achaeos, II, 45, 2 seqq. Tegeam, Mantineam et Orchomenum intercipit Cleomenes, foederatas Achaeorum Aetolorumque, 46, 2. Conf. Cleomenicum bellum. Formam reipublicae Laconicae antiquat, et regnum in tyrannidem mutat, II, 47, 3; IV, 81, 14; novas divisiones agrorum instituit, IV, 81, 2; iuvatur a Ptolemaeo Euergeta, II, 51, 2. Proelio vincit Achaeos ad Lycaeum montem et ad Ladocea, II, 51, 3; 55, 2. Complures Peloponnesi urbes partim vi partim voluntate in deditionem accipit, II, 52, 2 seqq.; in Isthmo castra ponit, 52, 5. Receptis Argis ab Achaeis, relicto Isthmo Argos petit, indeque depulsus domum redit, 53. Plura oppida ei eripiuntur ab Antigono, II, 54. Megalopolin proditione capit et saevit in cives, 55; tribus ante mensibus, quum urbem clam esset ingressus, virtute civium eiectus erat, ibid. et IX, 18, 1 seqq. Agrum Argivum populatur, II, 64; acie decernit cum Antigono ad Sellasiam, II, 65 seqq.: qua victus Alexandriam profugit, 69, 10 seqq. V, 9, 8. Regnante etiamnum Ptolemaeo Euergete Alexandriam

venit sperans eius ope regnum se recuperaturum, V, 34, 11; 35, 1. Mortuo Euergete Philopator eum suspectum habens, Alexandriae retinuit, V, 35 seqq.; ei per Nicagoram Messenium insidiatur Sosibius minister Ptolemaei et in custodiam duci curat, 37 seqq.; e custodia elabitur cum suis, sed quum nemo de populo se ei adiungeret, manus sibi infert, 39. Elogium eius, V, 39, 6; IX, 23, 3; 29, 10; XVIII, 36, 2 seqq. Amatus et desideratus admodum est a Spartanis, usque ad mortis nuncium semper sperantibus incolumem eum rediturum, IV, 35, 6 seqq. conf. IX, 23, 3. Ficta reconciliatione deceperat interfeceratque Archidamum regem, V, 37, 1 seqq.; VIII, 1 b, 3 seqq.

Cleomenes, Cleombroti filius, patruus et tutor Agesipolidis illius, qui post Cleomenis regis obitum puer rex est creatus Spartanorum, IV, 35, 12.

Cleomenes Thebanus pater Pytheae eius qui bellum Achaicum ex parte concitavit, XL, 1, 1.

Cleomenicum bellum, I, 13, 5; II, 46—49. Quod praeter Aratum descripsit Phylarchus, II, 56, 4. Cur Polybius pluribus id exposuerit, II, 70, 1. In eo sola Messenia immunis populatione hostili manserat, IV, 5, 5. Conf. Cleomenes.

Cleonae, oppidum Peloponnesi, inter Argos et Corinthum, a Cleomene occupatum, II, 52, 2.

Cleonaeus, classi Rhodiorum praeficitur a Theophilisco, letali vulnere sauciato, XVI, 9, 1.

Cleonicus Naupactius captus ab Achaeis et sine pretio dimissus, V, 95, 12. A Philippo ad Aetolos mittitur, ut de pace cum eis ageret, V, 102, 4 seqq. Aetolorum legatus ad Lacedaemonios contra Philippum, IX, 37, 4: si modo idem est qui superior.

Cleonymus, Phliasiorum tyrannus, abdicat tyrannidem, II, 44, 6.

Cleopatra, uxor Ptolemaei Epiphanis, mater Ptolemaeorum Philometoris et Physconis, filia Antiochi Magni, soror Antiochi Epiphanis, XXVIII, 17, 9: in dotem accepisse dicitur Coelesyriam, quod negat Antiochus Epiph., ibid.

Cleoptolemus, pater Euboeae, quae Antiocho nupsit Chalcide, XX, 8, 3.

Cleostratus, Atheniensium legatus Alexandriam, de mysteriis, XXVIII, 16, 4.

Cleoxenus, inventor rationis signa dandi per faces, correctae a Polybio, X, 45, 6 seqq.

Cletis, Diactorius, Lacedaemoniorum exsulum legatus Romam, XXV, 2, 5. Conf. Lysis.

Clientelae Gallorum, II, 17, 12.

Climax, mons inter Lyciam et Pisidiam; cuius angustias occupant Selgenses transitu prohibituri Garsyeridem, Achaei ducem, V, 72, 4.

Clitomachus, celeber Graeciae athleta, XXVII, 8 b, 1. Eius gloriae invidet rex Ptolemaeus, pugilemque Aristonicum ad certamen mittit, XXVII, 8 b, 1 seqq. Conversam primum in Aristonicum vulgi gratiam ad se per orationem

trahit, § 4; hac conversione vulgi Aristonici victor evadit ibid. 6.

Clitor, ἡ Κλείτωρ, oppidum Arcadiae. Ab urbe Cynaetha per agrum Lusiatarum eo pervenitur, IV, 18, 9 seqq. Clitoriorum ager, IV, 10, 6; 11, 2. Caphyis per eorum fines Psophidem pervenit Aratus, II, 70, 1 seqq. Eorum generosum animum et libertatis amorem unus homo maculavit, II, 55, 9. Urbem frustra obsident oppugnantque Aetoli, IV, 18, 12; 19, 3; 25, 4; IX, 38, 8. Ibi cogitur concilium Achaeorum, cui intersunt legati Romani, XXIII, 5, 1.

Clupea, ἡ Ἀσπίς, urbs Africae, a Romanis obsessa et capta, I, 29. Eo evadunt reliqui ex Reguli clade, I, 34, 11; eam frustra obsident Poeni, 36.

Clusium, Etruriae oppidum, tridui itinere distans a Roma, II, 25, 2.

Clusius, fluvius Galliae Cisalpinae trans Padum inter Insubres et Cenomanos, II, 32, 4.

Cnaeus; notum praenomen Scipionum, quos quaere in Cornelius. Cnaeus, XXII, 16—27: est Cn. Manlius Vulso, quem vide in Manlius.

Cnidus, Cnidii, XXX, 8, 6. Ad Cnidum navale Lacedaemoniorum contra Persas proelium, XII, 25 f, 2. A Cnidiis Calyndenses opem petunt adversus Caunios, XXXI, 17, 1.

Cnopias Allariota, armorum fabricae et militum delectui in Aegypto praefectus, V, 63, 12; Cretenses milites exercet, V, 65, 7.

Cnosus, urbs Cretae, IV, 54, 2. Cnosii naves a Rhodiis petunt et obtinent, IV, 53, 1. Cum Gortyniis dominantur tota Creta excepto Lytto, IV, 53, 4. Polyrrhenii, Lampaei, aliique ab iis ad Lyttios deficiunt, 53, 6. Ab Aetolis pro societate auxilia petunt et impetrant, 53, 8; 55, 1. Gortynem occupant, invitati a senioribus urbis, 53, 9. Lyttum urbem diruunt, 54. Eorum et Gortyniorum lites componunt legati Romani, XXIII, 15. Cnosii et Gortynii bellum gerunt cum Rauciis et in eorum exitium coniurant, XXX, 1, 1.

Cocles. Vid. Horatius et Antigonus.

Cocynthus, promontorium inferioris Italiae, distinguens mare Siculum ab Ionio, II, 14, 5.

Coela (i. e. loca concava, convallis, τὰ Κοῖλα) agri Naupactii, V, 103, 4.

Coelesyria, ἡ Κοίλη Συρία, per totam Phoenicen et Palaestinam pertinet usque ad Rhaphiam et fines Aegypti, V, 80, 3. Alibi tamen a Coelesyria diserte Phoenicen distinguit Polybius, ut III, 2, 8; V, 66, 6; 67, 10; VIII, 19, 11; XXVIII, 1, 2. Bellum de Coelesyria s. Coelesyriacum bellum Antiochi Magni et Ptolemaei Philopatoris, I, 3, 1; II, 71, 9; III, 1, 1; 2, 4; IV, 2, 11; 37, 5. Coelesyria in regum Aegypti erat potestate, V, 34, 6: eam adversus primam Antiochi M. invasionem defendit Theodotus Aetolus, V, 40, 2; c. 45 extr. et seq. Altera eiusdem Antiochi expeditio in Coelesyriam et acre bellum Coe-

lesyriacum; finitum pugna ad Rhaphiam, qua victus a Ptolemaeo Philopatore Antiochus M. pacem petiit, et tota Coelesyria, quam occupaverat, rursus cessit Ptolemaeo, V, 58—87. Iura sua in eam Antiochus M. exponit, V, 67. Eius multitudo ad venerationem regum Aegypti mire inclinabat, V, 86, 10 seq. Per infantiam Ptolemaei Epiphanis rursus ab Antiocho M. coepta est occupari, III, 2, 8: sed a Scopa, Ptolemaei duce rursus in potestatem Aegyptiorum redacta, XVI, 39, 1: tum victo ad Panium Scopa Antiochus M. eam rursus recepit, XVI, 39, 3 seqq. Aegyptii sub Ptolemaeo Philometore ad bellum pro recipienda Coelesyria se comparant; quos praeveniens Antiochus Epiphanes Aegyptum invadit, XXVII, 17; XXVIII, 1, et c. 15, 5 seq.: et iura sua in eam exponit, negans, quod urgebant Aegyptii, eam dotem datam esse Cleopatrae, Antiochi M. filiae, uxori Ptolemaei Epiphanis, XXVIII, 17, 9.

Coeli quatuor plagae, III, 36, 6 seq. Eius influxus in hominum ingenia et mores, IV, 21, 1 seqq. Eius imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.

Coeranus, Smyrnaeorum legatus Lysimachiam ad congressum Antiochi cum legatis Romanis, XVIII, 35, 2.

Colaeus, ὁ *Κωλαιὸς* (ni potius *Φωλεὸς*, i. e. lustrum, latibulum), locus sic dictus Megalopoli, II, 55, 5.

Colchas vel Colichas, regulus Hispaniae, copias Scipioni contrahit, XI, 20, 3 et 5. Potentia augetur a Romanis, XXI, 9, 7.

Colchi; inde rediens Iason, IV, 39, 6.

Colobatus, Asiae fluvius, in Pamphyliae vicinia, XXII, 18, 1. Cobulatus vulgo apud Livium.

Coloniae Romanorum in Galliam Cisalpinam ductae, Placentia et Cremona, III, 40, 5.

Colophonii, cives Colophonis urbis Ioniae, per legatos Attalo se urbemque suam tradunt, V, 77, 5. Notium incolentes immunes a tributo pronunciantur a Romanis, XXII, 27, 4.

Colossi Rhodii casus, V, 88, 1. Ad eum reficiendum Ptolemaeus Philopator architectos Rhodiis et pecuniam mittit, 89, 3. Colossus decem cubitorum Attalo positus Sicyone, XVII, 16, 2. Alius 30 cubitorum in aede Minervae Rhodi erectus in honorem populi Rom., XXXI, 16, 4.

Columnae Herculis. Vid. Herculis columnae. Achaei columnam icti foederis cum Messeniis ponunt, XXV, 3, 3. Idem institutum tenuerunt Achaei, quoties nova civitas foederi accessit; tantummodo de quatuor illarum civitatum concordia, quae primae omnium inter se foedus et societatem instaurarunt, nulla columna exstabat, II, 41, 12. Conf. XXIV, 4, 14.

Comanus, minister Ptolemaei minoris, ut videtur, qui Physcon est cognominatus, XXVIII, 16, 1: ab eodem Ptolemaeo Romam legatus cum

fratre Ptolemaeo, XXXI, 27, 2; XXXII, 1, 1.
Commagene; in ea urbs Samosata, XXXIV, 13, 3.
Comontorius, Gallorum dux, qui in Thracia prope Byzantium consederunt, IV, 45, 10; 46, 1 seqq. Regis titulum asciscit, 46, 2.
Compasii, vel ad Compasium, ἐν τῷ Κομπασίῳ, caedes facta Lacedaemoniorum, auctore Philopoemene, XXIII, 1, 1; 7, 6.
Compedes Graeciae qui loci, XVII, 11, 5; XVIII, 28, 6.
Concilium Achaeorum, Acarnanum, Aetolorum. Vid. Achaei, Acarnanes, Aetoli.
Concolerus, idem qui Sardanapallus, Assyriae rex, fragm. hist. 9.
Concolitanus, rex Gaesatarum Gallorum, II, 22, 2; captus a Romanis in proelio ad Telamonem, II, 31, 1.
Conii s. Cunei, Hispaniae populus, extra Herculis columnas, X, 7, 5.
Conope, Κωνώπη, oppidum Aetoliae, IV, 64, 3 seq.; V, 6, 6; 7, 7; 13, 9 seq.
Consul quid differat a dictatore, III, 87, 7 seq. Consules ambo copias coniungunt quoties necessitas aliqua urget, III, 72, 12 (sic factum in pugna ad Trebiam, ibid. coll. c. 68, 13 seq., et ad Cannas, III, 107, 9 seqq.), et tum alternis diebus imperant, III, 110, 4. Duorum consulum castra quo modo iungantur, VI, 32, 6 seqq. Consulis potestas quodammodo monarchica in urbe, sed potissimum in bello, VI, 12; conf. c. 13, 2: attamen opus habet consul et populi ope et senatus, VI, 15. Milites conscribunt consules, 19, 5 seqq. et c. 26. Uterque consul duas legiones habet et auxiliorum partem, VI, 26, 3. Conf. Legio. Duo primi consules Romanorum, III, 22, 1.
Contoporia, via qua Corintho Argos ibatur, XVI, 16, 4 seq.
Corax, mons Aetoliae, inter Callipolin et Naupactum, XX, 11, 11.
Corbilo, nobilis urbs et emporium Galliae super Ligeri, XXXIV, 10, 6 seqq.
Corbrenae (fort. Corbieni), Asiae populus, Zagrum montem incolens, V, 44, 7.
Corcyra insula obsidetur ab Illyriis, II, 9; frustra auxilio venientibus Achaeis et Aetolis, dedit se Illyriis, et praesidium ab eis praefectumque Demetrium Pharium recipit, II, 10. Consentientes inter se Corcyraei et Demetrius Pharius Romanis insulam tradunt, II, 11. Foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani eam tenere sinerentur, VII, 9, 13. In ea residet praefectus Romanus, XXII, 15, 6. Corcyraei aspernantur Philippum, fragm. hist. 42. Eo venit Polybius a M. Manilio consule arcessitus, XXXVII, 1 e, 3.
Corduba, ἡ Κορδυβά. Cordubae hibernat Claudius Marcellus Cos. ex Lusitania veniens, XXXV, 2, 2.
Corinthiacus sinus, ὁ Κορινθιακὸς κόλπος. Ad eum sita est Aegira, opp. Achaiae, IV, 57, 5; item Cephallenia insula, V, 3, 9.
Corinthus (ὁ V, 2, 7, et ἡ). Conf.

Acrocorinthus et Isthmus. Corinthii Romanos, qui legationem ad eos miserant post bellum Illyricum, Isthmici ludicri participes faciunt, II, 12, 8. Eos liberat et reipubl. Achaeorum adiungit Aratus, II, 43. Urbem suam excedere iussis Achaeis Cleomeni tradunt, II, 52, 2 seq.; mox Cleomene retrogredi coacto, arx cum urbe ab Achaeis Antigono traditur, qui praesidio imposito utramque tenet, neque post discessum ex Peloponneso confecto bello Cleomenico restituit Achaeis, II, 52, 3 seqq. et 54, 1; IV, 12, 4 seq. Eo primum cum exercitu venit Philippus, IV, 22, 2: eodem redit et cum sociis deliberat, 25, 1 seqq. Ibi sedens Graecorum senatus legatis Gelonis, auxilia sub conditione promittentis, politicum dat responsum, XII, 26b, 1—3. Eam a Philippo repetunt Achaei in colloquio T. Quintii cum Philippo, XVII, 2, 5. Is deliberaturum se cum Tito ait, 6, 8; conf. 8, 9 et 11, 13. Est una e tribus Graeciae compedibus, XVII, 11, 4 seq.; XVIII, 28, 5 seq. Liberi renunciantur ex SC. Romanorum, XVIII, 29, 5. Obsidio XXIX, 6a, 5. Ibi agitur concilium Achaeorum, XXIX, 8, 8, rursus, XXXVIII, 4, 2. Reges Macedonicos aliquando bello petiverunt, XXXVIII, 1c, 3. Ibi proterve legatis Romanis insultant Corinthii, ibid. § 5 seqq. Ibi adest Diaeus, et reiicit pacis conditiones, a Metello oblatas, XL, 4, 1 seqq. Excidium Corinthi, XL, 7. Contemnuntur tabulae pictae a militibus Romanis, ibid. Ei excidio interfuit Polybius aut certe mox supervenit, ibid. § 2.

Cornelius. Cornelios Lentulos vid. in Lentulus.

Cn. Cornelius Scipio, Asina, Cos. primo bello Punico, cum classe capitur ad Liparam, I, 21; VIII, 1, 9. Consul iterum Panormum Poenis eripit, I, 38.

Cn. Cornelius Scipio Calvus, Cos. cum M. Claudio Marcello, bellum infert Insubribus; Acerras et Mediolanum capit, II, 34.

Cn. Cornelius Scipio, frater Publii, patris Africani maioris; a fratre consule cum legionibus in Hispaniam mittitur ad bellum ibi nomine ipsius gerendum, III, 49, 4; 56, 5. Cum classe ad Emporias Hispaniae appellit; Hannonem acie victum et Indibilem capit; Hispaniam usque ad Iberum Romanis subiicit, III, 76. Asdrubalem ad Iberi ostia pugna navali superat et plures e navibus eius capit, III, 95 seq. Ad eum cum supplemento classis advenit frater Publius, III, 97. Inde Cnaeus pedestribus copiis praefuit, Publius nauticis, VIII, 3, 4. Cnaeus vallum e clitellis facere iubet milites, VIII, 37, 6, perit in Hispania, X, 7, 1; 36, 3.

Cn. Cornelius (nescio qua de familia), unus ex decem legatis T. Quintio adiunctis, ad Philippum regem mittitur, XVIII, 31, 3: et inde Thermum ad Aetolorum conventum, 31, 5 seqq.

L. Cornelius Scipio, frater Publii Africani maioris; aedili-

tatem impetrat ope fratris, X, 4 seq. Consul, mittitur ad bellum Aetolicum et Antiochicum, legato utens fratre Publio; et victo Antiocho bellum componit, XXI, 2 seq. et c. 9—14. Triumphans Romam redit, XXII, 7, 16 seq.

L. Cornelius (nescio e qua familia; an L. Cornelius Scipio, de quo modo dictum?), a senatu missus ad pacem inter Antiochum M. et Ptolemaeum Epiphanem conciliandam, in Thracia convenit Antiochum una cum nonnullis e decem legatis T. Quintio adiunctis, XVIII, 32, 3 seq.; 33, 5 seqq.; 35, 1.

P. Cornelius Scipio, pater Africani maioris, Cos. cum Ti. Sempronio, III, 41, 2; IV, 66, 9: ei decernitur Hispania, III, 40, 2; V, 1, 4. Exercitus ei decretus, mittitur in Galliam Cisalpinam adversus Boios; ipse novas legiones conscribere iubetur, III, 40, 14. Pisa cum classe et exercitu profectus Hispaniam versus Massiliam appellit et copias ibi exponit, contra Hannibalem ducturus, III, 41. Eius equites praemissi fugant Numidas Hannibalis 45, 1 seqq. Scipio cum exercitu castra Hannibalis versus proficiscitur, 45, 4: sero veniens redit ad naves et Galliam Cisalpinam repetit, fratre Cnaeo in Hispaniam misso, 48, 1 seqq.; 56, 5. Accepto in Etruria a praetoribus exercitu ad Padum properat, III, 56, 6. Padum transgressus miratur Hannibalem ibidem praesentem, 61. Inter Padum et Ticinum superatur ab Hannibale proelio equestri, 65; in quo e praesenti vitae periculo eripitur a filio, X, 3, 3. Sauciatus cis Padum regreditur et ad Placentiam castra ponit, III, 66, 9. Monet collegam Sempronium ne aciei discrimini ad Trebiam rem Romanam committat, 70, 3 seqq. Post consulatum cum supplemento navium mittitur in Hispaniam, cum fratre Cnaeo res ibi administraturus, III, 97, 1 seqq., et maritimis copiis praefuturus, VIII, 3, 4. Iberum fluvium cum fratre transit et Saguntum obsidet, III, 98, 5 seqq. Obsides Hispanorum, qui Sagunti a Poenis custodiebantur, domum ad suos quemque remittit, III, 99. Perit in Hispania, X, 7, 1; 36, 3.

Publius Cornelius Scipio, Publii filius, Africanus Maior, pene constanter nude ὁ *Πόπλιος* vocatus, passim tamen *Σκιπίων*. Integrum nomen *Πόπλιος Κορνήλιος Σκιπίων* exstat, XXIV, 9, 7. Africani cognomen de hoc Scipione nusquam apud Polybium commemoratur; sed ei aequivalet XV, 35, 6. *Πόπλιος Σκιπίων ὁ πρῶτος καταπολεμήσας Καρχηδονίους*; qua nota etiam quodammodo cognomen Maioris s. superioris continetur: alias vero suo sermone Polybius non Maiorem, sed Magnum, *τὸν Μέγαν*, cognominatum ait, nec diversa tamen (ut videtur) sententia, XVIII, 18, 9; XXXII, 12, 1; 13, 1. De eius ingenio et instituto ex professo agit Polybius X, 2 seqq.; non felix solum fuit, ut vulgo ferunt,

sed et prudens, X, 2, 5—7; liberalis, magnificus, sagax, sobrius, X, 3, 1; comis, blandus, simulque industrius, 5, 5 seqq.; 7, 1 seqq.; consilia sua, ubi opus erat, tegens, 9, 1. Quod divino spiritu se afflatum simulavit, simile fuit Lycurgi institutum, X, 2, 8 seqq. et c. 4 seq.: conf. c. 11, 7 seq.; 14, 11 seq. Iuvenis patrem servavit et ab eo Servator est salutatus, X, 3. Aedilis creatur iuvenis admodum, simul cum fratre, X, 4 seq. Annos natus 27, imperator in Hispaniam missus Novam Carthaginem oppugnat capitque, X, 6—20. Consilium suum in oppugnanda Nova Carthagine exposuit in epistola ad Philippum regem scripta, X, 9, 3. Obsidum Hispanorum Carthagine captorum singularem curam habet, X, 18. Continentiae egregium specimen edit, 19. Nobilissimos captivos per Laelium Romam mittit, 18, 1 seq.; 19, 8. Varia exercitia militaria instituit, 20, 1 seqq.; officinae belli totam urbem similem reddit, Tarraconem hibernatum redit, 20, 4 seqq.; 34, 1. Edeconem, Mandonium, Indibilem, regulos Hispanorum, in fidem accipit, X, 34—38. Rex ab Hispanis salutatus declinat id nomen, X, 38, 3; 40, 2 seqq.; magnitudine animi omnes mortales superans, 40, 6 seqq. Asdrubalem, Hannibalis fratrem, proelio vincit ad Baecula, X, 39. Asdrubalem, Gisconis filium, et Magonem et Masinissam proelio vincit ad Ilipam, ubi solertes motus peragit, XI, 20—24. Eius responsum ad quietem victo Asdrubale cohortantibus, XI, 24 a, 1 seqq. In colloquio cum Syphace comite dextreque se gerit, ib. 4. Seditionem militum feliciter sedat, 25—30. Victo Indibile rebelle, Romam triumphans redit ex Hispania, XI, 31 seqq. In Africa Uticam obsidet XIV, 1, 2; 7, 1. Syphacem legationibus ludit, XIV, 1, seqq. et c. 2. Syphacis et Asdrubalis castra incendit, seq. Castra hiberna ad Uticam ab oriente habet in promontorio, 6, 7. Poenis cum Syphace acie victis in Magni Campis plura Africae oppida capit, 8 seq. Castra ad Tunetem fugientibus Poenis occupat, sed mox Uticam ad ferendum suis auxilium redit 10. Cum Poenis de commeatu per induciarum tempus interceptо expostulat per legatos quibus redeuntibus insidiantur Poeni, XV, 1 seq. Plura Africae oppida vi subigit. Masinissam domum profectum revocat; legatos Poenorum Roma redeuntes in Romana castra salvos Carthaginem mittit, XV, 4; speculatores Hannibalis e castris suis incolumes dimittit, 5, 4 seqq.; positis ad Naragaram castris, 5, 14; colloquio cum Hannibale frustra instituto, c. 6 seqq.; pugna ad Zamam vincit Hannibalem, c. 9—16; conf. c. 5, 3. Pacem dat Poenis, XV, 18 seq. Triumphans ex Africa Romam redit, XVI, 23. Eo iudice sollertissimi in rerum administratione viri et cum iudicio audacissimi fuerunt Dionysius et Agathocles

Siculi, XV, 35, 6. Lucio fratri ad bellum cum Antiocho proficiscenti legatus datus Aetolos pacem petentes humaniter excipit, et fratri persuadet ut inducias eis daret, XXI, 2 seq. Prusiam per litteras in amicitia Romanorum confirmat, XXI, 9. Salius quum esset, Anciliorum tempore non licebat ei Hellespontum traiicere, 10. Publium privatim conveniunt legati Antiochi, c. 11 extr. et seq. Filius eius initio belli captus fuerat ab Antiocho, 12, 2 seq. Victo Antiocho fert conditiones pacis, 13 seq. Quum dies ei esset dicta, defendit se coram populo, XXIV, 9, 6 seqq. Quaestore aerarium recludere nolente, in re gravi illud ipse sumtis clavibus reserat, XXIV, 9 a, 1. Quum in senatu rationes ab eo repeterentur, negat oportere a se cuiquam reddi rationem, ib. 2 seqq. Mortuus est circa idem tempus quo Philopoemen et Hannibal, ibid. Eius uxor Aemilia; vid. Aemilia. Duae filiae, altera Ti. Graccho nupta, altera Scipioni Nasicae, XXII, 13. Ad eundem Africanum Maiorem pertinere videntur fragmenta hist. 58—62.

P. Cornelius Scipio, Africani maioris filius naturalis, pater adoptivus Africani minoris, initio belli Antiochici captus est ab Antiocho, XXI, 12, 2 seq.

P. Cornelius Scipio Aemilianus, Africanus minor; filius naturalis L. Aemilii Pauli, adolescentulus patrem in Macedoniam comitatur; ubi confecto Persico bello venatione sese exercuit, XXXII, 15, 3 seq. Cum fratre maiore Fabio Aemiliano impetrat a praetore ut Polybio Romae manere liceat, cuius institutione et consuetudine constanter inde usus est, XXXII, 9 seq. Modestia, liberalitas, abstinentia, et continentia iuvenis Scipionis, XXXII, 11—14. Ad bellum Celtibericum, quum omnes metu retinerentur, Scipio, iuvenis admodum, operam suam obtulit, et Lucullo consuli legatus in Hispaniam abiit, XXXV, 4. Certamen singulare init cum provocatore Hispano, 5. Nescio an eodem pertineat fragm. gramm. 12. Eo deprecante apud Catonem reditus conceditur exsulibus Achaeis, XXXV, 6. Eius virtus in Africa initio tertii belli Punici laudata a Catone, XXXVI, 6. Cirtae res Masinissae mortui ordinat, XXXVII, 3, 10. Carthaginem oppugnans Gulussae mandata dat ad Asdrubalem, urbis praefectum, de pace agentem, XXXIX, 2; conf. c. 3, 1. Expugnat Carthaginem, XXXIX, 3. Eius concio ad praesentes coram Asdrubale ad genua ipsius supplice, XXXIX, 3 a, 1 seqq. Eum alloquitur Asdrubalis uxor, ib. § 5. Illacrymatur fortunae Carthaginis, ibid. § 2 seqq. In celeberrima legatione nonnisi quinque servos secum habuit, fragm. hist. 63.

P. Cornelius Scipio Nasica, Africani maioris gener, L. Aemilio bello Persico egregiam operam navat, XXIX,

6, 2 seqq. In eum liberalitas Scipionis Aemiliani, XXXII, 13, 7 seqq.
Cornu, τὸ Κέρας, nomen sinus maris prope Byzantium, IV, 43, 7.
Cornu dextrum et sinistrum, s. Alae sociorum in exercitu Romano, VI, 26, 9.
Coroebus Olympionica Ol. 28. VI, 2, 2.
Coroebus pro stulto homine, XII. § 4a, 5. Vid. Margites.
Corona dicitur pecunia, muneris et honoris caussa loco coronae oblata, XXII, 17, 4. Sic XXII, 13, 10; XXIV, 1, 7; XXVIII, 17, 3. Corona aurea, praemium eius qui primus murum urbis expugnatae conscendit, VI, 39, 5; X, 11, 8. Civica a cive servato donatur is qui eum in pugna servavit, VI, 39, 6 seq.
Coronea, urbs Boeotiae: contra eam cum exercitu proficiscitur T. Quintius, XX, 7, 3. Eius obsidio, XXIX, 6a, 5. Coronaei vel Coronenses facto Thebas concursu in Persei societate manendum contendebant, XXVII, 1, 8: amicitiam cum Perseo confirmant, 5, 2 seqq. Coronaeus Olympichus, XXVII, 1, 9.
Corsica insula, XII, 3, 7; ferae quae ibi generantur, XII, 3; greges boum et caprarum, 4.
Cortona, τὸ Κυρτώνιον, urbs Etruriae, III, 82, 9.
Coruncanius. C. et L. Coruncanii, legati ad Teutam, Illyriae reginam, II, 8; eorum alter occiditur, ibid.
Corvus, machina qua usus est Duilius in pugna navali cum Poenis, I, 22. Eius descriptio et usus, ibid. et c. 27, 12; 28, 11.
Coryphaeus mons in Ciliciae et Phoenices confiniis prope Seleuciam urbem, V, 59, 4 seqq.
Cos insula, XVI, 15, 4; XXI, 7, 9. Cous, X, 30; XXX, 7, 10.
Cosmopolis apud Locros magistratus nomen, XII, 16, 6 seqq.
Cosmus, magistratus apud Cretenses, XXIII, 15, 1.
Cossaei, Asiae populus, Zagrum montem incolens, V, 44, 7.
Cossyrus, insula inter Siciliam et Carthaginem; quam occupat et oppido eius praesidium imponit Cn. Servilius, III, 96, 13.
Cothon, Calligitonis filius, hieromnemon Byzantiorum, IV, 52, 4.
Cotys, rex Odrysarum Thracum, Persei socius, vir eximius, XXVII, 10; legatus Romam deprecatum mittit, XXX, 12.
Crassus. Vid. Licinius.
Crater, nomen sinus Neapolitani inter Misenum et Minervae promontorium, XXXIV, 1, 12 seq.
Cremaste Larisa, urbs Thessaliae, quam a Philippo repetunt Aetoli, XVIII, 21, 3; diversa ab altera celebriori Larisa.
Cremona, colonia Romanorum trans Padum, III, 40, 5.
Creonium, Κρεώνιον, oppidum Dassaretidis in Illyrico, captum a Philippo, V, 108, 8.
Creta, Cretenses, IV, 8, 11; 20, 6; 53, 5; V, 14, 1 et 4; 53, 3; 79, 10, et alibi; praesertim

de his qui mercede militant; aut ubi notatur levitas ingenii ei genti insita, alias *Κρηταιεῖς*, IV, 53, 3; 54, 6; VI, 45, 1; 46, 1 et 3; 47, 5; VII, 12, 9; XXXIII, 15, 1. (Cretenses recens ad militiam conducti, sunt Neocretes, quod vide suo loco.) De rebus Creticis vide IV, 53 — 55; XXVII, 16; XXVIII, 13; XXXIII, 9 etc. Cretenses ad insidias et res cum dolo agendas aptissimi; minus habiles ad proelium instructa acie committendum, IV, 8, 11. Tibia et rhythmo in bello non sine causa utuntur, IV, 20, 6. Cretae universae status circa Olymp. 140 et intestinae discordiae, IV, 53, 3 seqq. Urbs antiquissima, praestantissimorum prae ceteris Cretensibus civium procreatrix, Lyttus, IV, 54, 6. Cretenses Polyrrhenii et Lampaei societatem ineunt cum Philippo et Achaeis, eisque 500 Cretenses auxilio mittunt, IV, 55, 1—5; 61, 2. Cretensium resp. laudatur a veteribus, VI, 43, 1: similis a nonnullis auctoribus perhibetur reip. Spartanorum, quum tamen multum differat, VI, 45—47. Eorum animis insita est avaritia; nullum apud eos lucrum turpe ducitur; plurimas iidem inter se discordias agitant et intestinas caedes, levissimas ob caussas, VI, 46, 2 seq. et § 9; IV, 53, 5: Neque ingenia usquam magis veteratoria facile invenias neque incepta iniquiora, IV, 47, 4 seq. Quare Antiphatam Cretensem laudaturus Polybius XXXIII, 15, 4 seq. ait graviori et honestiori oratione eum usum esse *ἢ κατὰ Κρῆτα*, quam a Cretense exspectasses: erat enim homo ingenio haudquaquam Cretico, *οὐδαμῶς Κρητικὸς*, et fugerat Creticam (perversam) disciplinam, *τὴν Κρητικὴν ἀγωγήν*. Eodem pertinet proverbium: Cretissare cum Cretense, *πρὸς Κρῆτα κρητίζειν*, VIII, 21, 5. Sic porro Cretica deliberatio, VIII, 18, 5, est dolosa. Et Bolis, utpote Cretensis, *Κοὴς ὑπάρχων* (ut ait Polyb. VIII, 18, 4), natura varius et astutus erat. In Creta bellorum civilium perpetuitas et summa inter se civium crudelitas, XXV, 3 b. Philippum ad res suas constituendas elegerunt, VII, 12, 9. Eos ad bellum adversus Rhodios incitat Philippus, XIII, 4, 2; 5, 1. Societatem praedationum maritimarum cum Nabide faciunt, XIII, 8, 2. Gortyniorum lites cum Cnosiis: vid. Cnosus et Gortyn. In Creta magnarum rerum initia commoventur, XXV, 3 b. Cydoniatarum perfidia in Apolloniatas, XXVII, 16. Cum Cretensibus amicitiam renovant Rhodii, XXIX, 4, 6 seq. Bellum habent cum Rhodiis, ad quod componendum senatus Romanus rogatu Rhodiorum legatum mittit, XXXIII, 9; 14, 3 seq.; conf. c. 11, 2. Ad idem bellum ab Achaeis opem frustra petierant, XXXIII, 15. Cretensis Lagoras, VII, 15, 2, et Bolis, VIII, 17, 1. Creticum vinum, simile ei quod dicitur passum, VI, 2 a, 4.

Creticum mare inter Cretam et Laconicam, V, 19, 5.

Cretopolis, *Κρητῶν πόλις*, in Milyade, V, 72, 5.
Crinon, socius Megaleae, Aratum lapidibus incessit et in vincula coniicitur a Philippo, V, 15, 7 seqq.; 16, 8.
Critolaus, Alexandriae apud Macedones calumniatur Ptolemaeum, Agathocli gratificaturus, XV, 26, 7.
Critolaus Achaeus, Diaei socius, pestis suae gentis, XXXVIII, 2, 8; impedit ne S. Iulius Caesar legatus controversias Achaeorum cum Lacedaemoniis componere posset, 3, 1 seqq., et Achaeos concitat contra Romanos, 3, 8 seqq. et c. 4 seq. Monarchicam propemodum potestatem inter Achaeos obtinet, 5, 7. Eo duce pugnatum in Achaia XL, 1, 3. Obiit praetor Achaeorum, XL, 2, 1 seq.
Critolaus, philosophus Peripateticus Romae, XXXIII, 1, 9.
Cropius Nestor habitat *ἐν τοῖς Φανοτεῦσιν*. Apud eum divertit A. Hostilius consul, XXVII, 14, 4. Conf. Phanotenses.
Croton, Graeca urbs inferioris Italiae, X, 1, 4. Crotoniatae cum aliis vicinis civitatibus Iovi Homario communem aedem ponunt et Achaeorum instituta asciscunt, II, 39, 6. Eos luxu superabant Capuani, VII, 1, 1. Eorum opulentia ex navium statione, X, 1, 6.
Crucis poena apud Carthaginienses, I, 24, 6; 79, 4; 86, 4 et 6. Add. V, 54, 6 seq.
Ctesiphon, *ἡ Κτησιφῶν*, urbs Chalonitidis in Assyria ad Tigrim; ibi castra habet Molo, V, 44, 4.
Cuma s. Cyme, civitas Aetolica ab Achaei partibus transit a Attalum, V, 77, 4. Cumae immunes a tributo renunciatur a Romanis post bellum cum Antiocho, XXII, 27, Idem comprehenduntur foedere Attali cum Prusia, XXXII 11, 8.
Cumani, qui Cumas habitant unam e celeberrimis pulcherrimisque urbibus in ora maritima Campaniae, III, 91, seq. Eorum fines cum clas Punica populatur Amilcar Barca, I, 56, 10.
Cunei. Vid. Conii.
Manius Curius substituitur Caecilio praetori in pug cum Gallis caeso, II, 19, 8.
Custodia castrorum diurna, 33, 7 seqq.; nocturna, 34 seqq. et c. 35 seq.
Cyamosorus, fluvius Siciliae, quem situm erat oppid Centuripa, I, 9, 4.
Cyathus, fluvius ad Arsinoen Aetoliae urbem, IX, 45, 1.
Cyclades insulas incursat D metrius Pharius, III, 16, IV, 16, 8; 19, 7 seq. Rura Philippus, classis duce Dica archo, XVIII, 37, 8.
Cycliadas Achaeus Philippi co mes in colloquio cum T. Quin tio, XVII, 1, 2. A Philipp post cladem ad Cynoscepha las ad Titum legatus mitt tur, XVIII, 17, 4.
Cyclopum spelunca apud He merum, XXXV, 6, 4.
Cydas Gortynius Cosmus sua civitatis, XXIII, 15, 1. S Eumene militaverat et ap eum summo in honore hab batur, XXIX, 1 c, 1. Arcana rum Eumenis cum Perseo de liberationum minister fui

XXIX, 1c, 1; et 1e, 1. Ad Amphipolim cum Chimaro (vel potius Chimarro) Persei socio, rursus ad moenia Demetriadis cum Menecrate et deinde cum Antimacho congressus colloquitur, ibid.
Cydoniatae, cives Cydoniae, urbis Cretae. Eos Cnosiorum societati renunciare cogunt Polyrrhenii eorumque socii, IV, 55, 4; eorumque lites componunt legati Romani, XXIII, 15, 4. Foedam perfidiam committunt in Apolloniatas, XXVII, 16. Metuentes sibi a Gortyniis opem petunt ab Eumene, XXVIII, 13. Anno superiori in praesentissimum periculum venerant ne caperetur ipsorum urbs, ibid.
Cygneum cantum edere, proverb., XXX, 4, 7; XXXI, 20, 1.
Cyllene, Eleorum navale, IV, 9, 9; contra Philippi invasionem munitur ab Eleis, V, 3, 1.
Cymaei, Cyme. Vid. Cumaei, Cuma.
Cynaetha, oppidum Arcadiae; proditione polemarchorum qui nuper ab exsilio fuerant revocati, capitur ab Aetolis IV, 16, 11, et c. 17. Aetoli occisis proditoribus urbem diripiunt, 18, 7 seqq.; reliquos cives in servitutem redigunt, ibid. et c. 29, 6; IX, 38, 8; merita poena, IV, 19, 3. Inter eam et Clitorem est oppidum Lusi et Dianae fanum, IV, 18, 10. Efferati sunt Cynaethenses, quod a musicae studio et aliis salutaribus Arcadum institutis desciverant, IV, 20 seq. Eorum legati post patratam in urbe civium caedem Lacedaemonem missi omnibus Arcadicis civitatibus horrori fuerunt, IV, 21, 8. Aratus, Cynaetham proditione recepturus, horam diei non observans incepto excidit, IX, 17.
Cynneus Apollo, XXXII, 25, 12.
Cynoscephalae, tumuli Thessaliae, XVIII, 5, 9; 10, 7; ubi Philippus proelio victus est a T. Quintio, XVIII, 3—10.
Cynus, emporium Locrorum Opuntiorum ex adverso Euboeae, IV, 67, 7.
Cyparissienses, cives oppidi Messeniae, cui nomen Cyparissia et Cyparissiae; Pyrrhiam et Eleos prohibent aditu in Messeniam, V, 92, 5. Cyparissiensis Polyaenus, XI, 18, 2.
Cyphanta, τὰ Κύφαντα, oppidum cum portu ad sinum Argolicum ditionis Argivorum, IV, 36, 4 seq.; Argivis vero ademtum a Lycurgo rege Spartanorum, ibid. Conf. Prasiae et Zarax.
Cyprus insula; in Aegypti regum est potestate, V, 34, 6. Mare quod est inter eam et Phoenicen alluit radices Coryphaei montis, V, 59, 4. Ad eam navale Persarum et Euagorae Salaminii proelium, XII, 25 f, 2. Eam Ptolemaeo Epiphani administrat Polycrates, XVIII, 37, 1; 38, 6; dein Ptolemaeus Megalopolitanus, 38, 6 seqq. Ea exire copias Antiochi Epiphanis iubet Popillius, Ptolemaeis eam servans, XXIX, 11, 9 seqq. Cypri regnum a senatu Rom. petit Ptolemaeus iunior, XXXI, 18, 1 seqq.: quod ei promittit senatus, § 9: sed illud omittere cogitur Ptole-

maeus, c. 25. Archias, Cypri praefectus, insulam Demetrio prodere molitur, XXXIII, 3. Pro Demetrio Seleucus nominatur, qui pater erat Demetrii, fragm. hist. 64, errore puto grammatici.

Cypselus vel Cypselum, Thraciae oppidum ad Hebrum fluvium, XXXIV, 12, 3. Aliis τὰ Κύψελα.

Cyrene urbs, XV, 25 a, 9; 33, 11; et ipsa regio, XXXI, 18, 4 seq.; 26, 8. Cyrenaeorum reipub. praesunt et eorum libertatem tuentur Ecdemus et Demophanes Megalopolitani, X, 25, 2 seq. Cyrenae regnum Ptolemaeus Philometor Physconi fratri dat, quo ille non est contentus, XXXI, 18. Cyrenaei ab eodem desciscunt et acie victum repellunt, XXXI, 26, 6 seqq.

Cyrmasa (τὰ), Pisidiae urbs, Cormasa Livio et Ptolemaeo: eam cepit Cn. Manlius, XXII, 19, 1; in eius vicinia lacus est, ibid. § 2.

Cyrrhestae, Syriae populus: eorum sex millia, qui erant in Antiochi M. exercitu, facta seditione deseruerunt signa, V, 50, 7 seq. Illis adiuvantibus Achaeus regnum Syriae obtinere se posse sperat, 57, 4.

Cyrtii, funditores praestantes in exercitu Molonis, V, 52, 5.

Κυρτώνιον. Vid. Cortona.

Cythera (τὰ), insula infra Laconicam: prope eam Aetoli piratae capiunt navim Macedonicam, IV, 6, 1.

Cyzicus, urbs Mysiae ad Propontidem, patria Apollonidis, uxoris Attali, quo matrem comitantur filii, XXIII, 18. Ager Cyzicenorum multum prominet in mare, IV, 44, 7. Cyzicenis intercedentibus ministri Ptolemaei Philopatoris agunt de pace cum Antiocho, V, 63, 5. Foedere inter Eumenem et Pharnacem icto comprehensi, XXVI, 6, 13. Viginti naves mittunt Attalo adversus Prusiam, XXXIII, 11, 2. Triremis Cyzicena Abydi, XVI, 31, 3.

Daae, populus Scythicus ad Caspium mare, in exercitu Antiochi M., V, 79, 10.

Dalmatae (Δελματεῖς, XXII, 18 seq. et Δαλματεῖς, XII, 5, 2), olim Pleurato et Genthio subiecti, a Genthio deficiunt et finitimis populis Illyricis bellum inferentes, tributa imponunt, XXXII, 18. Bellum eis indicunt Romani, 19. Ad bellum Dalmaticum quum copias maritimas ex foedere conferre tenerentur Locri, immunitatem eis impetravit Polybius, XII, 5, 1 seq.

Damasippus Macedo Phaci consessores publici concilii occiderat, dein a Ptolemaeo Physcone assumitur, XXXI, 25, 2 et 8.

Damippus Lacedaemonius Hieronymum Syracusarum regem monet ut in societate Romanorum maneat, VII, 5, 3.

Damis, Hicesiae fil., Atheniensium legatus, apud senatum Romanum deprecatur pro Aetolis, XXII, 14, 6 seqq.

Damiurgi. Vid. Demiurgi.

Damocles, callidus minister (nescio cuius), missus ad speculanda consilia Romanorum, XIII, 5, 7.

Damocritus Calydonius, Aeto-

lorum legatus Romam de pace cum Philippo, XVII, 10, 9. Deinde Aetolos concitat adversus Romanos, XXII, 13, 14.
Damocritus, Diaei sodalis, cum eo perdit Achaeos, XL, 4, 9.
Damon, Ptolemaei Philometoris legatus Romam, XXVIII, 1, 1.
Damon, Rhodiorum legatus ad Aemilium Paulum Cos. et ad Perseum, XXIX, 4, 4.
Damoteles Aetolus Romam legatus, XXII, 8, 9 coll. XXI, 3, 11. Rursus, XXII, 9, 18. Rursus ad M. Fulvium Cos., XXII, 12, 4; conf. § 10 et c. 13, 7.
Damoxenus, Aegiensis, Achaeorum legatus Romam post bellum Philippicum, XVIII, 25, 6.
Damuras, fluvius Phoenices, V, 68, 9.
Danae, socrus Tlepolemi, in carcerem coniecta a Sosibio, XV, 27, 1 seqq.
Danaus Argis aquarum receptacula instituit, XXXIV, 2, 6.
Dantheleti. Vid. Dentheleti.
Daochus Thessalus immerito proditor vocatus a Demosthene, XVII, 14, 4.
Daorsi, Δαορσοί, populus Illyricus; apud Romanos queruntur de Dalmatis, XXXII, 18, 2.
Daphne, vicus cum luco Dianae et Apollini sacro prope Antiochiam Syriae: pompam et ludos ibi celebrat Antiochus Epiphanes, XXX, 3 seq.
Dardanii, Δαρδανεῖς et Δαρδάνιοι; pars Illyriorum, qui sub Teuta sunt, deficiunt ad eos, II, 6, 4. Absente Philippo Macedoniam invadere parant; sed cognito eius adventu retrocedunt, IV, 66. Bylazore occupata, Paeoniae urbe, tutus erat Philippus ab eorum incursionibus in Macedoniam, V, 97, 1. Romae queruntur de Bastarnis et Perseo, XXVI, 9, 2 seqq. De rebus a Perseo adversus Dardanos gestis conf. XXVIII, 8, 2 seq. Dardania, V, 97, 1.
Darius Hystaspis Scythas bello petens Bosporum Thracium ponte iunxit prope Hermaeum, IV, 43, 2. Maioribus Mithridatis tribuit dominatum Cappadociae ad Pontum, V, 43, 2. Conf. fragm. hist. 10.
Darius Codomannus: pugna eius cum Alexandro in Cilicia, XII, 17 seqq. Cum eo Alexander in aperto campo potissimum bellum gessit, urbes raro excidit, XVII, 3, 5.
Dassaretae, populus Illyricus. Regio Dassaretis, cuius urbes Scerdilaedus sibi adiungit, V, 108, 2. Easdem cum aliis sibi subiicit Philippus, 108, 8.
Daulium, oppidum Phocidis, ab Aetolis tentatum, IV, 25, 2.
Daunia, una e tribus partibus, in quas distinguitur Appulia, III, 88, 3 seqq. V, 108, 9. Conf. Appulia. Daunii, ad ortum planitiei circa Capuam, III, 91, 5, ubi fort. Caudini legendum. Adde X, 1, 3.
Decemviri vel decem legati, exacto bello in provincias missi a senatu Rom. ad res simul cum imperatore ordinandas, XL, 9, 1; XXII, 7, 5 seq.; 25, 6. Missi in Siciliam post primum Punicum bellum, I, 63, 1; in Graeciam post bellum Philippicum, XVIII, 25, 7; 27, 1; 28, 7; in Asiam post bellum Antiochicum, XXII, 7, 5 seq. et c. 27; in Graeciam post bellum Per-

sicum, XXX, 10, 6; in Achaiam post bellum Achaicum, XL, 9, 1; 10, 1.

Deceres Philippi, navis praetoria, in pugna navali ad Chium deprimitur, XVI, 3, 3 seqq.

Deciatae vel Deciates, populus Liguriae, XXXIII, 7, 8; et c. 8, 9.

Decimatio VI, 38.

Decius Campanus, praefectus legionis Romanae, quae quum Rhegio urbi praesidio esset missa, sibi urbem asseruit et oppressit, I, 7, 7.

Decuriones VI, 25, 2.

Decursiones militares a Scipione ad Novam Carthaginem institutae, X, 20, 1 seqq.; equestres Philopoemenis, X, 21 seq.

Dei Facies. Vid. Theoprosopon.

Δείγμα Rhodiorum. Vid. Digma.

Delectus militum apud Romanos, VI, 19 seq.

Delicta castrensia quomodo puniantur, VI, 37. Eadem ubi a pluribus admissa sunt, quid fiat, 38. Delicta publica in Italia commissa pertinent ad cognitionem senatus Romani, VI, 13, 4.

Delphi. Ibi Perseus Eumeni regi insidias struit et legatos Boeotorum interficit, XXII, 22 a, 5, et XXII b, 3. Edictum quo exsules in Macedoniam revocavit Perseus, ibi publice suspensum est, XXVI, 5, 2. Delphica Gallorum clades interneciva, I, 6, 5; II, 20, 6; 35, 7; IV, 46, 1.

Delta Aegyptiorum; ei similem figuram habet regio Galliae, cui Insula nomen, Rhodano et Isara fluviis circumfusa, III, 49, 7.

Delus. Ibi in Apollinis templo publice suspensum est Persei edictum, quo exsules Macedones domum revocabantur, XXVI, 5, 2. Statuae ibi positae ab Antiocho Epiphane, XXVI, 10, 12. Delus et Lemnus Atheniensibus dantur a senatu Romano XXX, 18; et 18a; XXXII, 17, 2. Delii cum Atheniensibus decertant et illis multa inferunt mala XXX, 18 a. In Achaiam profecti migraverant, et ibi civitate donati res repetunt ab Atheniensibus ex formula pacti quod inter Athenienses et Achaeos intercedebat, XXXII, 17.

Demaratus Corinthius, pater L. Tarquinii, regis Rom., VI, 2, 10.

Demaratus, legatus Atheniensium in Aegyptum, XXVIII, 16, 4; 17, 3.

Demetrias, urbs Magnesiae in Thessalia, V, 99, 3. Cenchreis profectus per Euripum Philippus eo appellit, per Thessaliam domum hibernatum rediturus, V, 29, 5. In ea moratur Philippus, conatus hostium observans, X, 42, 6; XVII, 1, 1. Una e tribus compedibus Graeciae; XVII, 11. Philippo ademta Romanis custodienda relinquitur, XVIII, 28, 5 et 10 seqq.; Antiochi ad eam cum classe appulsio non est causa belli Antiochici, sed initium, III, 6, 4; 7, 3. Ad moenia huius urbis colloquium inter Cydam Cretensem et Menecratem primum et deinde Antimachum (vide haec nomina), XXIX, 1 c, 1. Demetriensium agro opportu-

ne imminent Thebae Phthioticae, V, 99, 3.
Demetrius, Ariarathis filius, regis Cappadociae, dux copiarum Attalo auxilio missarum ab Ariarathe, XXXIII, 10, 1. Idem (ut videtur) Romam legatus, XXXIII, 16, 5; quem Casaubonus Demetrii filium, Syriae regis, fecit.
Demetrius Atheniensis legatus Ptolemaei Epiphanis ad Achaeos renovandae societatis caussa, XXIII, 1, 5.
Demetrius, Euthydemi filius, Bactrianae regis, ad Antiochum mittitur a patre de pace; patri regnum confirmat Antiochus, ipsi filiam suam despondet, XI, 34, 8 seqq.
Demetrius Phalereus: eius dictum, quo acies militaris cum aedificio confertur, X, 22, 7. Eum non leviter in sua historia perstrinxit Democharis, XII, 13, 8 seqq. In commentario de Fortuna de Macedonici regni ruina quasi prophetiam edidit, XXIX, 6 c. Eius verba citantur, XXXVI, 1 b, 2.
Demetrius Pharius, Corcyrae insulae a Teuta, Illyrici regina, praeficitur, II, 10, 8. Romanis Corcyram prodit et ad alia ducem se eis praebet, c. 11. A Romanis praeficitur populis Illyricis, quos illi sub potestatem suam redegerant, 11, 17. Dux Illyriorum auxiliarium in exercitu Antigoni Dosonis et Achaeorum adversus Cleomenem, II, 65, 4; 66, 5. Deficit a Romanis, regibus Macedoniae confisus, et oppida Illyrica, quae in potestate Romanorum erant, diripit subigitque, III, 16, 2 seq. Cum Scerdilaedo Aetolis se iungit, et classem ducit adversus Achaeos bello Sociali Cycladasque populatur, IV, 16; conf. III, 16, 3. Persequentes fugiens Rhodios, persuasus a Taurione Achaeis auxilio venit, et Aetolos persequitur lembis per Isthmum transductis; sed frustra, IV, 19, 7 seq. Bello Illyrico victus a L. Aemilio profugit ad Philippum, a quo benigne accipitur, III, 18 seq.; IV, 37, 5; 66, 4; XXXII, 19, 5. Vir ins trepidus et audax, sed nulliiudicii, III, 19, 9. Eius suasu Philippus in bello Aetolico impia facinora patrat, V, 12, 5 seqq.; VII, 14. Hortatur Philippum ut pace facta cum Aetolis et firmatis rebus a parte Illyrici in Italiam traiiciat, V, 101, 6 seqq.; 105, 1; 108, 4 seq. Recuperare studet dominationem, quam in Pharo insula habuerat, V, 108, 6 seq. Comprehenditur foedere Philippi cum Hannibale, VII, 9, 14. De arce Messeniorum et Corinthi suadet Philippo det operam ut utrumque cornu tenens bovis fiat compos, VII, 11. Pessima quaeque semper suasit Philippo, V, 12; VII, 13 seq.; IX, 23, 9. Perit Messenae, III, 19, 11.
Demetrius, Philippi pater, Persei avus, Antigoni Gonatae filius, rex Macedoniae, I, 3, 1; IV, 25, 6. Agroni Illyriorum regi mercede pacta persuadet ut Medionios iuvet adversus Aetolos, II, 2, 5. In bello adversus Demetrium Aetolos iuvant Achaei, II, 44, 1. Peloponnesi tyrannos suis

opibus et mercede sustentat, II, 44, 3. Eo mortuo reliqui tyranni abdicant tyrannidem, ibid.; conf. II, 60, 4. Cum Aetolis bellum gerenti tradunt se Boeoti, relicta Aetolorum societate, XX, 5, 3. Decimo regni anno moritur, eodem fere tempore quo Romani primum in Illyricum traiecerunt, II, 44, 2.

Demetrius, Philippi filius minor, Persei frater; obses datur T. Quintio, XVIII, 22, 5 seq.; patri a senatu remittitur, XX, 13, 3. A patre Romam mittitur ad purganda crimina et ad veniam petendam, XXIII, 14; XXIV, 1, 5. Benigne habetur a senatu, qui in eius gratiam veniam dat Philippo, XXIV, 2. Hinc ei favent Macedones, sed invident Philippus et Perseus, XXIV, 3 et 7. Inde mutuae fratrum insidiae, XXIV, 8, 12 seqq.

Demetrius Poliorcetes, Antigoni I filius, rex Macedoniae post Cassandrum, urbes Achaicas praesidiis occupat, II, 41, 10; IX, 29, 5 seq. Eius filius erat Antigonus Gonatas, IX, 34, 6.

Demetrius, Ptolemaei Philometoris amicus; cui Polyaratus Rhodius Rhodum transvehendus traditur, XXX, 9, 3 et 10 seq.

Demetrius Soter, filius Seleuci Philopatoris, Syriae regis: obses Romae iuvenis 23 annorum frustra petit a senatu ut per pop. Rom. in regnum Syriae sibi debitum restituatur, XXXI, 12. Cum Polybio de fuga deliberat, XXXI, 19 seqq., et eius consilio clam Roma profugit, 22 seq. Potui indulget, 21, 8. et XXXIII, 14, 1. Ad eius conatus observandos Roma legati mittuntur, XXXI, 23, 9. Syriae regno potitus, et patrocinante Ti. Graccho rex a senatu appellatus, insigne donum Romam misit, et interfectorem Cn. Octavii, XXXII, c. 4. et 6. Accusatus ab Ariarathe, quod eius opera Orofernes Ariarathem regno expulisset, legationem Romam mittit ad se purgandum, XXXII, 20, 3; III, 5, 2. Cypri regno per proditionem potiri sperat, sed deprehenditur proditor Archias, XXXIII, 3, 2. Ei opponitur Alexander Balas, XXXIII, 14, 1 seq.; 16, 5 seqq. Postquam 12 annos in Syria regnasset, vitam cum regno amisit, conspirantibus in eum ceteris regibus, III, 5, 3; conf. XXXIII, 16, 9 seqq.

Demiurgi vel Damiurgi, magistratus Achaeorum, XXIV, 5, 16.

Demochares, historicus, sororis filius Demosthenis, XII, 13, 1 seqq. Eum contra Timaei calumnias defendit Polybius, XII, 13 seq.

Democlitus, inventor cum Cleoxeno rationis signorum per faces dandorum, correctae a Polybio, X, 45, 6.

Democrates, Philippi classis praefectus, perit in pugna ad Chium, XVI, 3, 6.

Democratia nusquam verior quam apud Achaeos, II, 38, 8. Una e tribus summis formis reipublicae, VI, 3, 5. Quaenam sit vera, VI, 4, 4 seq.; quomodo oriatur, 9, 1 seqq. Degenerat in *ὀχλοκρατίαν* et *χειροκρατίαν*, 4, 6 et

10; 9, 5 seqq. Apud Messenios, VII, 10, 1.
Demodocus, equitum praefectus Achaeorum, V, 95, 7.
Demophanes et Ecdemus Megalopolitani, Arcesilai philosophi sectatores, patriam ab Aristodamo tyranno liberarunt; Arati socii in tollendo Sicyoniorum tyranno; reipublicae Cyrenensium praeclare praefuerunt; horum consuetudine et convictu adolescens usus est Philopoemen, X, 25, 2 seqq.
Demosthenes, Atheniensis orator, multos immerito in proditorum numero retulit, XVII, 14 seq. Eius sororis filius Democharis historicus, XII, 13, 4. A Timaeo laudatur Demosthenes, quia divinos Alexandro honores recusavit, XII, 12 c, 3.
Demosthenes Bithynus, qui Κτίσεις scripsit, XII, 1, 5.
Demosthenes, Philippi scriba et comes in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2; 8, 7. Ab eodem post pugnam ad Cynoscephalas mittitur ad Titum, XVIII, 17, 4.
Dentheleti, Thraces; XXIV, 6, 4. ubi cod. Mon. Δανθελήτους.
Desertores signorum capite plectunt Romani, I, 17, 11; conf. VI, 37, 11; III, 84, 7.
Desertum inter Persidem et Parthiam interiectum, V, 44, 4.
Diactorius vocatur Cletis, quod v.
Diaeus, pestis gentis Achaeorum; quae Romani dextra manu dabant, sinistra accepit, XXXVIII, 2, 8 seqq. Praetor Achaeorum ante Critolaum, et Critolao in praetura mortuo rursus suffectus, XL, 1, 3; 2, 1 seq.; nuper ab exsilio revocatus, XL, 4, 9. Omnes puberes Achaeorum cum vernis et alumnis Corinthum convenire iubet, et ingentem pecuniae summam imperat, XL, 2, 3 seqq.; conf. 4, 1. Reiicit pacis conditiones a Metello oblatas, c. 4 seq. Bona eius sub hasta venduntur a Romanis, 9.
Dianae fanum asylum cum luco Lusis in Arcadia diripitur ab Aetolis, IV, 18, 9 seqq.; 25, 4; IX, 34, 9, qui sacrum deae pecus inde abegerunt, IV, 19, 4. Dianae Cindyadis simulacrum Bargyliis in Caria, quamvis sub dio positum, nec ningitur unquam nec pluitur, XVI, 12, 3, ut Astiadis Iasi, XVI, 12, 4. Matronas omnes in Dianae templum congregant Abydeni, XVI, 31, 2. Eius templum in Elymaide spoliare frustra conatur Antiochus Epiphanes, XXXI, 11; in Hiera Come spoliat Prusias, XXXII, 25, 11.
Diatonium (si vera scriptura), Cretae oppidum sive ager, Cnosiis adimitur a Gortyniis et Lyctiis datur, XXIII, 15, 1.
Δικαιάρχεια. Vid. Puteoli.
Dicaearchus, Philippi classis praefectus, Cycladibus insulis bellum faciens, Impietati et Iniquitati aras ponere consuevit, XVIII, 37, 8 seqq.; necatur Alexandriae, ibid. § 7.
Dicaearchus Trichoniensis, legatus Aetolorum Romam missus post colloquium Philippi cum T. Quintio, XVII, 10, 9. Ab Antiocho ex Asia veniens,

Aetolos ad bellum adversus Romanos concitat, XXII, 14, 13. Eum ab Aetolis repetit M'. Acilius Cos., XX, 10, 5.
Dicaearchus, historiarum scriptor: eius errores nonnullos in rebus geographicis notat Polybius, XXXIV, 5, 1; c. 6 toto; 9, 4.
Dicetas, legatus Thebanorum et Coronaeorum ad Q. Marcium, excusans societatem Persei, XXVII, 1, 10. Revera etiam tum Perseo favens, in carcerem coniectus, mortem sibi consciscit, 2.
Dictator quid differat a consule, III, 87, 7 seq. Q. Fabius Maximus, III, 87, 6. Res inaudita, duo simul dictatores, qui legiones inter se partiuntur, III, 103; 106, 1.
Didascalondas Cretensis copiis Achaeorum praefectus sub Philopoemene, XVI, 37, 3.
Didyma Tiche, Δίδυμα τείχη, castellum prope Cyzicum, Attalo traditur a Themistocle, Achaei praefecto, V, 77, 8.
Diei tempora qua ratione investigentur, IX, 15, 6: quae scientia necessaria imperatori, IX, 14, 6 seqq.; 15, 5 seq. Diei imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 16.
Diganes: Vid. Adiganes.
Digeri, populus Thracicus, XIII, 10, 5.
Digma (δεῖγμα) Rhodiorum, V, 88, 8.
Dii inter se pugnant de Campis Phlegraeis, III, 91, 7. Eorum et heroum generationes, IX, 1, 4.
Diluvia humano generi interitum inferentia, VI, 5, 5.
Dimalus vel Dimale, munitissima urbs Illyrici, vi capta [illegible] L. Aemilio Consule, III, 18, [illegible] seqq. Videtur esse in Parthi[illegible] nis, VII, 9, 13. Foedere Phi[illegible] lippi cum Hannibale cavetu[illegible] ne Romani Dimales domi[illegible] maneant, ibid.
Dino Dinonis filius Arsinoe[illegible] caedi favet coniuncta cu[illegible] Philammone opera, XV, 25 h[illegible] supplicio afficitur, Agathocli[illegible] iussu, ibid. § 2.
Dino Rhodius cum Polyarat[illegible] frustra Rhodios ad Pers[illegible] partes trahere conatur ac[illegible] versus Romanos, XXVII, 6 [illegible] conf. c. 11, 2; XXVIII, 2, [illegible] 15, 4; XXIX, 5, 2; XXX, [illegible] 10. Per nuncios et arcana[illegible] litteras cum Perseo egera[illegible] cuius quamvis criminis co[illegible] victus, tamen Romam tradu[illegible] quam e vita se ipse generos[illegible] educere maluit, XXX, 8.
Dinocrates et Dionysodoru[illegible] fratres praefecti classis A[illegible] tali, XVI, 3, 7 seqq.
Dinocrates Messenius Roma[illegible] legatus Messenios a socie[illegible] tate Achaeorum abstrahe[illegible] frustra conatus est, T. Quin[illegible] tii studio in eam rem usu[illegible] XXIV, 5. Levis ingenii hom[illegible] ibid. Ad Philopoemenis ac[illegible] ventum cedit necessitat[illegible] XXIV, 12, 3; et se ipsum [illegible] vita educere cogitur, ibi[illegible] § 13.
Diocles Dymaeus bello capt[illegible] ab Eleis, V, 17, 4.
Diocles Parapotamiae praef[illegible] ctus partem exercitus duc[illegible] Antiochi in ora Phoenice[illegible] V, 69, 5.
Diodorus, educator Demetr[illegible] Romae obsidis, XXXI, 20, [illegible] seqq.; a quo Roma profug[illegible]

turo praemittitur in Syriam, 21, 1.
Diogenes Acarnan deprecatur praesidium Romanum Acarnanibus imponendum, XXVIII, 5, 3.
Diogenes, Orofernis legatus Romam, XXXII, 20, 4.
Diogenes Stoicus Romae, XXXIII, 1, 9.
Diogenes, Susianae praefectus, V, 46, 7, arcem Susorum contra Molonem defendit, 48, 14. Mediae praeficitur, 54, 12. Primum agmen ducit Antiochi per Labum montem ex Parthia in Hyrcaniam proficiscentis, X, 29, 5; et bene rem gerit, 30, 6 seqq.
Diognetus nauarchus Antiochi Magni Laodicen sponsam Antiocho adducit Seleuciam ad Zeugma, V, 43, 1. Insignem Antiocho operam praestat in oppugnatione Seleuciae ad mare, 59 seq. Ei traduntur naves Ptolemaei, Tyri et Ptolemaide repertae; 62, 3. Antiochum per Phoenices oram exercitum ducentem cum classe a latere comitatur, V, 68, 9; 69, 7; 70, 3.
Diomedon Cous cives suos ad Persei partes trahere frustra conatur, XXX, 7, 10.
Diomedon, Seleuciae ad Tigrim praefectus, fugit adveniente Molone, V, 48, 12.
Διονυσιακοὶ αὐλῆται, IV, 20, 9. Conf. Liberalia. *Διονυσιακὸν θέατρον*, theatrum ludis scenicis agendis, Alexandriae, XV, 30, 4.
Dionysius, praefectus satellitum Antiochi, VII, 16, 2. Cum Lagora primus muros Sardium escendit et urbem occupat, ibid. 16—18.
Dionysius, Syracusarum tyrannus, senior; Graecos Italiam incolentes superat ad Elleporum sive Helorum fluvium et Rhegium obsidet, I, 6, 2. Cogit Graecos Italiam incolentes valedicere institutis Achaeorum, II, 39, 6 seq. Solertissimus in rerum administratione iudicatur a Scipione maiore, XV, 35, 6. Conf. ibid. § 1 seqq. Annos natus tres et viginti imperium occupat, et vitae suae tertio et sexagesimo mortem obit, XII, 4 a, 3. Obiter commemoratur a Timaeo, XII, 10, 8. Lectos diligenter ornavit et vestium bonitatem studiose inquisivit, XII, 24, 3.
Dionysius Thrax, dux Thracum et Gallorum in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 10.
Dionysius, amicus Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 16.
Dionysodorus, frater Dinocratis, nauarchus Attali, XVI, 3, 7 seqq.; c. 6, 11. Legatus Attali ad colloquium T. Quintii cum Philippo, XVII, 1 seq.
Dionysodorus, legatus Ptolemaeorum fratrum ad Achaeos, XXIX, 8, 5.
Diophanes Megalopolitanus copiis auxiliaribus praefectus Eumeni missis, XXI, 7; strenuus bellator adversus Nabidem sub Philopoemene, ibid. Infensus Philopoemeni accusat apud Caecilium Philopoemenem et Achaeos, quod iniquius egissent cum Spartanis et cum Messeniis, XXIII, 3. Exsulum omnium Spartanorum patrocinium suscipit adversus Lycortam, XXV, 1, 12.

Ptolemaeis auxilia petita non mittenda censet, XXIX, 8, 2.
Diophanes alius, Persei legatus ad Antiochum Epiphanem pene captus a Rhodiis, XXVII, 6, 15; 11, 1.
Diopithes Rhodius, iudex inter Achaeos, honores Eumeni ab Achaeis decretos evertit, XXVIII, 7, 9.
Dioptra, X, 46, 1 seq.
Dioryctus, fretum manu perfossum Leucadem ab Acarnania separans, V, 5, 12.
Dioscurium (id est Castorum aedes), locus Phliasiae in Peloponneso; ibi castra habet Philippus, IV, 67, 9; 68, 2; 73, 5. Dioscurium ad Seleuciam Pieriam, V, 60, 4.
Dipylum, porta Athenarum, qua ex Piraeeo in urbem ascenditur, XVI, 25, 7, coll. § 6.
Disciplina militaris saluti est Romanis, I, 17, 11 seqq. Eam apud Achaeos restituit Philopoemen. Vid. Philopoemen. Disciplina castrensis Romanorum, VI, 33 seqq.
Dium, Macedoniae urbs, diruitur et incenditur a Scopa cum Aetolis, IV, 62; V, 9, 2; 11, 2 et 8; IX, 35, 6. Id facinus ulciscitur Philippus anno seq. in Aetolia, V, 9, ubi valuit illud, Ὁρᾷς τὸ Δῖον οὐ βέλος διέπτατο. Ibi Perseus occurrit legatis Genthii, XXIX, 3, 4.
Dodona, urbs Epiri. Dodonaeum templum evertunt cremantque Aetoli, praetore Dorimacho, IV, 67, 3; V, 9, 2; 11, 2 et 8; IX, 35, 6. Id factum dein ulciscitur Philippus in templo Thermico Aetoliae, V, 9; conf. c. 11, 2.
Doliche, oppidum Perrhaebiae, XXVIII, 11, 1.
Dolopes, Graeciae populus, inter Epirum et Thessaliam, libertate donati a Romanis post bellum Philippicum, XVIII, 30, 6: tamen sive vi sive voluntate in fide Philippi manserunt, XXII, 8, 6. Dolopiam Philippo eripiunt Aetoli, XXII, 8, 5 seq.; 14, 4. Eam occupat Perseus, XXII, 22 a, 4.
Cn. Domitius Ahenobarbus Cos. cum T. Quintio, XXII, 15, 13. Unus e clarissimis ex decem legatis post bellum Persicum in Graeciam missis, ad gentem mittitur Achaeorum, XXX, 10, 8.
Dora, urbs Phoenices munita, frustra obsidetur ab Antiocho, V, 66, 1.
Dorimachus, Trichoniensis Aetolus, Nicostrati filius, IV, 3, 7; XVIII, 37, 4. Aetolici impetus plenus iuvenis Phigaleam in Peloponnesum missus piratis favet adversus Messenios: Scopam, ducem Aetolorum, ad bellum incitat Messeniis inferendum, IV, 3 seqq.; cum Scopa Messeniam incursat et Achaeos proelio ad Caphyas fugat, IV, 10—12. Proditione capit Aegira, 57; sed turpiter rursus expellitur et aegre evadit, 58: immo periit, si quidem Graecos nostros codices audias, ibid. § 9; sed id quidem ad Archidamum referendum. Praetor creatus Aetolorum (conf. V, 1, 2), Epirum devastat, et Dodonaeum templum cremat, IV, 67, 1 seqq.; V, 11, 1. Auxilia mittit Eleis adversus Philippum, IV, 77, 6; V, 3, 1.

In Thessaliam irrumpit, V, 5, 1 et 9; 6, 4. Redit Aetoliae succursurus, sed sero venit, 16, 5 seqq. Echino urbi oppugnatae a Philippo frustra conatur succurrere, IX, 42. Leges novasque tabulas scribit Aetolis, XIII, 1. Legatus ab iis in aulam Aegypti pacis conciliandae caussa missus frustra excusare conatur Scopam capitis reum, XVIII, 37, 4.

Dorymenes Aetolus iussu Nicolai ducis Ptolemaei fauces ad Berytum occupat, qua adventurus erat Antiochus, V, 61, 9.

Dos apud Romanos solvebatur annua bima trima die, XXXII, 13, 5.

Drachma stipendium per singulos dies equitis Romani, VI, 39, 12.

Drangene, Asiae regio, quam Antiochus M. ingreditur ex Arachosia veniens, superato Erymantho fluvio; tum inde in Carmaniam transit, XI, 34, 13.

Drepana (τὰ) urbs Siciliae cum portu praestanti millia passum 15 a Lilybaeo, I, 46, 3. Exceptis iis et Lilybaeo totam Siciliam tenent Romani anno quarto decimo belli Siculi, I, 41, 6.

Dromichaetes, Odrysarum Thracum rex, fragm. gramm. 14.

Drymussa, Ioniae insula, Clazomeniis data a Romanis, XXII, 27, 5.

Ductores ordinum. Vid. Ordo.

Duelli usus apud Romanos, fragm. gramm. 27.

Duilius (Bilius), C. Duilii victoria navalis de Poenis reportata, corvorum ope, I, 22 seq.

Dunax, mons Thraciae, magnitudine non conferendus cum Alpibus, XXXIV, 10, 15.

Dura (τὰ) urbs Assyriae. Antiochus ex Mesopotamia veniens traiecto Tigri illam versus pergit et obsidione Molonis eam liberat, V, 52, 2. (Conf. Dura Mesopot.)

Dura (τὰ), urbs Mesopotamiae. Mesopotamiam usque ad eam occupat Molo, V, 48, 16. Nisi intelligendum usque ad eam Mesopotamiae partem, cui ab altera Tigridis ripa opposita est urbs Dura Assyriae.

Dux belli. Vid. Imperator.

Dyme vel Dyma, urbs Achaiae, e 12 primis olim foederatis, II, 41, 8; IV, 83, 5. Dymaei cum Patrensibus incipiunt instaurationem foederis Achaici, II, 41, 1 et 12. Eorum agrum populatur Euripidas Aetolus, dux Eleorum, IV, 59 seq. Castellum eorum Tichos occupant Elei, 59, 4; conf. 83, 1 seqq. Nihil amplius in commune Achaeorum conferre decernunt, 60, 4 seqq. Dymae validum praesidium relinquit Philippus, V, 3, 2. Dymaeorum fines, *τὴν Δυμαίαν*, rursus incursant Elei, V, 17, 3. Ibi Hecatombaeum, II, 51, 3. Oram ad Dymen navibus custodiunt Achaei, V, 91, 8. Dymaeus Miccus propraetor Achaeorum, IV, 59, 2. Aristaenetus dux equitum Achaicorum, XI, 11, 7.

Dyrrhachium vel Epidamnus, XXXIV, 12, 6: urbs cum porta ad Ioniam mare; ab Illyriis per aquationis speciem capta; sed mox Illyrii rursus

urbe eiecti, II, 9; ab Aetolis et Achaeis auxilium adversus Illyrios petunt Dyrrhachini, II, 9, 8. Rursus obsidetur ab Illyriis, 10, 9. Obsidio solvitur a Romanis, quorum fidei se tradunt oppidani, 11, 8 seqq. Foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani tenere eam sinerentur, VII, 9, 13.

Eburnea sella, donum regibus singularis honoris caussa missum a senatu Romano, XXXII, 5, 3.

Ecbatana (τὰ), caput et regia olim Mediae; eius situs et descriptio, X, 27, 3 seqq.

Ἐκκαιδεκήρης, navis 16 versuum remorum, XXXVI, 3, 9.

Ecdemus Megalopolitanus, Arcesilai philosophi alumnus, etc. Eius consuetudine utitur Philopoemen iuvenis, X, 25, 2 seqq. Conf. Demophanes.

Echecrates Thessalus centuriationi militum Alexandriae praeficitur, V, 63, 11; equitibus Graecis et aliis mercenariis praeest, 65, 6. Pugnat in dextro cornu ad Rhaphiam, V, 82, 5; 85, 1.

Echecrates alius, cuius auctoritate in disputatione de origine Locrensium temere usus est Timaeus, XII, 11, 7 seq.

Echedemus, legatus Atheniensium ad Scipiones, de pace Aetolis concedenda, XXI, 2 seq.

Echetla, Siciliae oppidum, medium inter ditionem Syracusiorum et Poenorum, I, 15, 10.

Echinus, urbs Thessaliae ad sinum Maliacum, in potestate Aetolorum; oppugnata a Philippo, frustra succurrentibus P. Sulpicio procos. et Dorimacho Aetolo, dedit se regi, IX, 41 seq.; et ab eo in servitute tenetur, XVII, 3, 12; XVIII, 21, 3. Echinenses, Ἐχιναιεῖς, IX, 41, 11; 42, 1 et 3.

Ecnomus, collis Siciliae, in quo castra habent Poeni, I, 25, 8. Prope eum committitur pugna navalis inter Regulum et Amilcarem, I, 26 seqq.

Edeco, Hispaniae regulus, Tarraconem ad Scipionem cum amicis venit eique se tradit, X, 34; regem eum salutat, 40, 3. Benevole eum recipit Scipio, et uxorem liberosque captivos ei reddit, 35.

Edessa, Macedoniae oppidum alias Aege vel Aegaea, V, 97, 4; ad viam Egnatiam, XXXIV, 12, 7 seq.

Edetani, populus Hispaniae, X, 34, 2.

Ἐγνατία ὁδός, via Ignatia, XXXIV, 12, 3 seqq.

Elaea, urbs Aeolidis, navale Pergamenorum regum: ad eam positis castris de pace cum Romanis et Eumene agit Antiochus, XXI, 8: quam ubi non impetravit, agrum populatur Elaeensium, ibid. Elaeae obsidionem frustra tentat Prusias, XXXII, 25, 9 seq.

Ἐλαία haud dubie legendum pro vulgato Ἔλλα apud Stephanum Byz. et Polyb. XVI, 41, 3.

Elatea (Livio Elatia), urbs Phocidis, V, 26, 16. Elateae hi-

bernat T. Quintius, XVIII, 26, 1 et 7: nisi ibi intelligenda Elatea Thessaliae. Ibidem hibernat Attalus, XXVII, 15, 2.

Elaus, Ἔλαος, castellum agri Calydonii in Aetolia, captum a Philippo, IV, 65, 6.

Elea, urbs inferioris Italiae; cuius cives Eleatae Romanis naves commodatas praebent initio primi belli Punici, I, 20, 14.

Elea, ἡ Ἤλεία, regio Peloponnesi, quae latine Elis et graece ἡ Ἦλις alias appellatur. (Ἤλεία est ager ad Elidem urbem pertinens, Ἦλις tam regio omnis quam urbs Elis proprie dicta.) Conf. Elis et Elei. Ἤλεία saepe incursata olim ab Illyriis, II, 5, 1 seq. Pheias insula τῆς Ἠλείας, Elidis, IV, 9, 9. Philippum hortantur Achaei ut τὴν Ἠλείαν bello invadat, IV, 64, 2. Eam populatur Philippus, IV, 73; 77, 6 seq.; 83, 5. Olim sacrosancta et nulli populationi obnoxia, IV, 73, 10. Achaiae partes in Eleam vergentes protegit Aratus, V, 92, 10.

Elei, οἱ Ἤλειοι, incolae Elidis, sive Eleae regionis (conf. Elea, ἡ Ἤλεία), socii sunt et amici Aetolorum, IV, 5, 4; 6, 11; 9, 10. Eis Cynaetham urbem a se captam tradere volunt Aetoli, sed non accipiunt Elei, IV, 19, 5. Ad inferendum Achaeis bellum persuadentur a Machata, Aetolorum legato, 36, 6. Duce belli utuntur Euripida Aetolo, 59: a quo turpiter deserti, quum Sicyoniam invadere vellent, partim capiuntur partim caeduntur a Macedonibus et Megalopolitanis, 68 seq.: tamen rursus eundem ducem ab Aetolis petunt, V, 94, 2. Vitae rusticae amantissimi; ager eorum opulentissimus, IV, 73. Eorum propugnaculum et arx belli adversus Achaeos, Psophis, capta a Philippo, IV, 71. Eorum dux Amphidamus captus a Philippo, 75; sine pretio dimissus frustra persuadere conatur iis ut ab Aetolis ad Philippi amicitiam transeant, 84. Aetoli auxilia iis mittunt, duce Phillida, 77 seqq. Eorum praesidia excedere coguntur Lepreo, Samico, et aliis Triphyliae oppidis, 80. Iis Agelaus et Scopas duces mittuntur ab Aetolis, V, 3, 1. In Dymaeorum fines incursionem faciunt, V, 17, 3, rursus Dymaeorum, Pharaeensium, Patrensium agrum populantur, duce Pyrrhia Aetolo, 30, 2 seqq. Messeniam eodem duce incurrentes repelluntur, 91, 3; 92, 5 seq. Rursus Euripida iterum duce Achaiam populantur, 94, 2 seqq. Achaeis coram senatu Rom. lites movent de Triphylia, XVIII, 25, 7. Per legatos Chalcide agunt cum Antiocho, XX, 3. Domi manent initio belli Achaici, XL, 3, 3.

Elephanti: eorum multitudo in Africa, XII, 3, 5. Eorum nullus usus in locis montanis, I, 30. Centum in exercitu Poenorum adversus Regulum, 32, 9. Adversus eos Romani prudenter minus solito in longum, magis in altum aciem instruunt, 33. Ab iis tamen plurimi Romani conculcati

pereunt, 34. Sauciati saeviunt et conversi in suos ruunt, 40, 12 seq. Eorum rectores Indi in Poenorum exercitu, I, 40, 15; III, 46, 7 et 11; XI, 1, 12. Elephantis Poenorum aliis occisis aliis captis mire gaudent Romani, I, 41, 1. Centum habet Hanno in bello Africo, I, 74, 3. Eorum traiectio per Rhodanum, III, 46. Eorum terror disiicit Gallos Hannibalem in Alpium traiectione infestantes, III, 53, 8. Belluae fere omnes fame consumtae in Alpibus, 55, 8; reliquae omnes una excepta imbrium et nivis vi pereunt in Gallia Cisalpina, 74, 11. Illa vectus est Hannibal per paludes Etruriam petens, 79, 12. Elephantorum inter se pugnandi ratio, V, 84. Libyci timent Indicos, ibid. § 5 seq. Adversus 70 elephantos Hannibalis quo pacto aciem instruxerit Scipio, XV, 9, 7 seqq.; conf. c. 12, 2 seqq. Curribus iuncti in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 11. Eorum dentes eximia magnitudine, XXXIV, 15. Elephantum *θωράκια*, fragm. hist. 22.

Elephas, cognomen Nicanoris, ducis Philippi, XVIII, 7, 2.

Eleuthernaei Cretenses bellum Rhodiis indicunt, IV, 53, 9. Eos Polyrrhenii et Lampaei intra moenia includunt, et renunciare Cnosiorum societati coguntˌ IV, 55, 4.

Elis, *ἡ Ἦλις*, eadem regio quae alias *ἡ Ἠλεία* vocatur a Polybio; de qua vide paulo ante in Elea, V, 17, 3; 92, 5; 95, 7. Potest tamen utrobique et urbs Elis intelligi. Conf. artic. seq.

Elis, *Ἦλις*, urbs praecipua Elidis regionis. Conf. Elea, *ἡ Ἠλεία* et Elea, *Ἠλεία*. Amphidamum Olympia liberum eo dimisit Philippus, IV, 84, 4. Mox idem Amphidamus, quum destinata perficere non potuisset, inde ad Philippum elabitur, 86, 5.

Elisphasiorum ager in Peloponneso prope Mantineam, XI, 11, 6.

Ἔλλα. Vid. *Ἐλαία*.

Elleporus vel Helorus, fluvius inferioris Italiae, I, 6, 2.

Ellopium, Aetoliae oppidum, XI, 4, 3.

Elmantice. Vid. Salmantica.

Elymaei, populus Asiae, a septentrione Mediae, V, 44, 2. Elymais regio, ubi Dianae templum spoliare conatus est Antiochus Epiph., XXXI, 11.

Emathia, *Ἡμαθία*, olim Paeonia dicta, XXIV, 8, 4.

Emporia, *τὰ Ἐμπόρια*, Africae regio circa minorem Syrtin, soli ubertate praestans, Poenis subiecta, unde hi praecipue alimenta et commeatus capiunt, I, 82, 6; III, 23, 2. Ea regione Masinissae cedere coguntur Poeni, XXXII, 2.

Emporium (Romanis Emporiae), in Hispania, III, 39, 7. Eo Cn. Scipio cum classe a Rhodano veniens appellit, III, 76, 1.

Enchelanes, *Ἐγχελᾶνες*, gens et urbs Illyrica, subacta a Philippo, V, 108, 8.

Enipeus, Thessaliae fluvius, V, 99, 1; XXIX, 3, 4.

Enna, oppidum Carthaginiensium in Sicilia, captum a Romanis, I, 24, 12.

Enneres in classe Philippi, XVI, 7, 1.

Ensis Gallorum. Vid. Gladius.

Ἐνυάλιος, ὁ, Quirinus, Gradivus pater. Per Martem et Quirinum iurarunt Romani in proximo foedere cum Poenis ante primum Punicum bellum, III, 25, 6.

Eordaea, regio Macedoniae, XVIII, 6, 3. Eordi, XXXIV, 12, 8.

Epaenetus, Boeotorum legatus ad Achaeos, XXIV, 12, 5.

Epaminondas Messenios et Arcades hortatur ut perpetuo sinceram societatem colant, IV, 32, 10. Victoria pugnae Mantinensis anceps ob mortem eius, IV, 33, 8; XII, 25 f, 3 seqq. Eius praesertim et Pelopidae virtuti gloriam suam debuit resp. Thebana, VI, 43, 6. Pelopidas ei persuaserat ut propugnandam libertatem Graecorum susciperet, VIII, 1, 6. Quum Lacedaemonem et dein Mantineam de improviso capturus boni imperatoris partes omnes explevisset, a fortuna victus est, fere ut Hannibal ad Capuam et Romam, IX, 8, 2 seq. Abstinentiae laude clarissimus, XXXII, 8, 6. Conf. fragm. hist. 15.

Eperatus, Ἐπήρατος, Pharaensis, praetor Achaeorum creatur Apellis opera invito Arato, IV, 82, 8. Magistratum init, V, 1, 2. A Philippo opem ferre iubetur Messeniis, V, 5, 11. Contemnitur a militibus, 30, 1. Socordia eius et imbecillitas multorum caussa est malorum, 30, 5 seq., 91, 4. Magistratu abit, 30, 7.

Epetium, oppidum Illyricum, ditionis Issiorum, XXXII, 18, 1 seq.

Ephesus. Ibi magnum numerum militum alebant reges Aegypti, V, 35, 11. Ibi habitat Melancomas, VIII, 17, 9. Ei inhiat Antiochus M., XVIII, 32, 1; eamque tenet, XX, 11, 2; coll. c. 10, 16; XXI, 9, 10. Eumeni datur a Romanis, XXII, 27, 10. Ibi Heraclides pro Alexandro Bala, Antiochi Epiphanis filio, bellum parat adversus Demetrium Soterem, XXXIII, 16, 15. Memoratur XII, 26 c, 2, ubi τῶν ἐψομένων ᾠῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ephorus, historiae universalis scriptor, V, 33, 2; de origine urbium et de cognitione migrationeque gentium optime exposuit, XXXIV, 1, 3; conf. IX, 1, 4. Musicam ad fraudem hominum ait inventam, IV, 20, 5. Laudat rempublicam Cretensium et cum Spartanorum republica confert, dissentiente Polybio, VI, 45 seq. Eius errores ex professo notaverat Polybius libro XII, sed ea pars intercidit. Vid. XII, 22, 7. Eundem contra Timaei reprehensiones defendit Polybius XII, 4 a, 3 seqq., et 23, 1 et 3. Non satis rerum experientia valet, XII, 25 f, 1—5. Maritimorum proeliorum satis peritus; terrestrium vero plane ignarus, ibid. Quod attinet ad elocutionem aut materiae tractatum, permirus est, XII, 28, 10. Suavissima apud eundem historici et oratoris comparatio, ibid. § 11. Eius dictum: optimam historiam eam fore,

cuius scriptor ipse rebus gestis interfuerit, XII, 27, 7.
Ephorus Messeniorum Sciron, IV, 4, 3. Eorundem ephori Oenis et Nicippus, IV, 31, 2.
Ephori Spartanorum dissident inter se de societate sive cum Philippo et Achaeis sive cum Aetolis facienda, IV, 22 seq. Adimantus ephorus occiditur a factione Aetolica, 22, 11. Novi ephori Philippo faventes trucidantur dum sacra faciunt, 34 seq. Chilo trucidat ephoros, qui Lycurgum regem creaverant, 81. Ephoros Spartanorum omnes simul cum regibus in historia sua annotaverat Timaeus, XII, 12, 1. Quamdiu eis veluti parentibus obtemperarunt reges, Lacedaemon Graeciae principatum obtinuit, XXIV, 8b, 1. Ephororum curia (ἀρχεῖον), IV, 35, 9.
Epichares, praefectus navis Rhodiae, XXX, 9, 9.
Epicharmi dictum: Sobrius esto etc., XVIII, 23, 4; XXXI, 21, 14.
Epicydes, origine Syracusius, Carthagine lares habens, cum fratre Hippocrate ab Hannibale mittitur ad Hieronymum, Syracusarum regem, VII, 2, 3 seq. VIII, 5, in Add.
Epidamnus. Vid. Dyrrachium.
Epidaurus, oppidum Argolicum, a Cleomene occupatum, II, 5, 2. Adde XXX, 15, 1.
Epigenes copias reduxit, quas Seleucus, Antiochi M. frater, in Asiam cis Taurum duxerat; eum suadentem Antiocho ut expeditionem adversus Molonem ipse susciperet, calumniatur Hermias, V, 41 seq. et 49. Dolo Hermiae amandatur ab exercitu, denique ficto crimine occiditur, 50 et 51, 5.
Epigramma in honorem Arcadum in columna ad aram Iovis Lycaei Messenae, IV, 33, 2 seq. Aliud Sami poetae, V, 9, 5.
Epipolae, pars urbis Syracusarum, capta a Romanis, VIII, 37, 5.
Epirus, Epirotae. Eam ab Acarnania separat sinus Ambracicus, IV, 63, 6. Eius urbs Phoenice ab Illyriis proditione capta, II, 5. Epirotae auxilio venientes caeduntur fuganturque ab Illyriis, ibid. Ab Aetolis et Achaeis opem petunt, et quanquam illi cum auxiliis advenerunt, tamen pacem et foedus faciunt cum eisdem Illyriis, 6. Cum Epiri rege Alexandro, Acarnanum oppida partiti erant Aetoli, II, 45, 1; IX, 34, 7. Epirotae arma sociant cum Antigono et Achaeis adversus Cleomenem, II, 65, 4; IV, 9, 4. Eorum oram populantur Aetoli, IV, 6, 2. Ab Achaeis invitantur ad Bellum Sociale adversus Aetolos, IV, 15, 1 seq.; initio inconstanter et parum ingenue se gerunt, 16, 1; 30, 6 seq.; dein copias suas Philippo iungentes persuadent ei ut Ambraciam obsideat, 61. Epirum devastant Aetoli, et Dodonaeum templum cremant, IV, 67. Epirotae classem iungere cum Philippo ad Cephalleniam iubentur, V, 3, 3. Adversus Aetolos, Romanos et Illyrios opem Philippi implorant, X, 41, 4. Cum eis

legati Romani Phoenicae agunt de bello Philippo inferendo, XVI, 27, 4. Ex Epiri faucibus propere recipere se cogitur Philippus et earum potitur T. Quintius, XVII, 3, 9; XVIII, 6, 4; XXVII, 13, 2. Per legatos Chalcide agunt cum Antiocho, XXI, 3. Cum M. Fulvio cos. consultant de bello Aetolico, XXII, 9, 1 seqq. et § 19. Legatos Romam mittunt contra Philippum, XXIV, 1, 10. A. Hostilius cos. per Epirum in Thessaliam adversus Perseum profecturus, parum abest quin hostibus proderetur, XXVII, 14. Ibi post bellum Persicum civilium caedium omnia plena, XXX, 14, 7 seqq.; XXXII, 21 seq. Eorum urbes 70 evertit L. Aemilius Paullus, XXX, 15, 5. Legatio eorum Romam missa, XXXII, 24. Conf. Charops, Cephalus, Molossi.

Epistola Scipionis Africani maioris ad Philippum, X, 9, 3; eiusdem ad Prusiam, XXI, 9; Scipionis Nasicae ad aliquem ex regibus, XXIX, 6, 4.

Epistratus Acarnan, dux equitum et levis armaturae Achaeorum in pugna ad Caphyas, IV, 11, 6.

Epitalium, oppidum Triphyliae, in deditionem accipitur a Philippo, IV, 80, 13.

Eposognatus, regulus Gallograecorum, amicus Romanorum, officia sua illis apud alios etiam reges pollicetur, XXII, 20, 1 seqq. et § 8 seqq.

Equi Hannibalis e puppibus nantes trahuntur per Rhodanum, III, 43, 4; amissi in Alpibus sponte redeunt in castra, 53, 3. In Etruriae paludibus plurimi pereunt, aliis ungulae excidunt, 79, 7 seqq. Equos Alexandriam advehit Nicagoras Messenius, V, 37, 7. Equorum armenta regum Syriae commissa Medorum curae, V, 44, 1; X, 27, 1 seq. Conf. Equites. Equum bellatorem Romani ante urbem die quadam iaculis configere solent: sic plerique barbarorum bellum suscepturi caeso equo rem futuram divinant, XII, 4 b, 1 seqq.

Equiso Nabidis XIII, 8, 3.

Equites Nisaei; vid. Nisaei. Equites Romani decem annua stipendia facere tenentur, VI, 19, 2. Equitum numerus in legione, vid. Legio. Equitum turmae, ἴλαι; earum praefecti, ἰλάρχαι, decuriones, VI, 25, 1 seq. Eorum arma olim parum commoda, dein ad morem Graecorum in melius mutata, 25, 3 seqq. Equites Romani, agiles ad desiliendum de equis et rursus insidendum, VI, 25, 4; XI, 21, 4. Celtiberi equites, ubi opus est, pedibus pugnant, equis immotis stantibus, fragm. hist. 13. In equitatu praecipuum robur fuit Hannibalis, IX, 3, 9 seqq.; conf. III, 110, 2; 117, 4. Equitum variae conversiones et decursiones, X, 21. Eorum acies qua altitudine locetur ad pugnam et quot equites capiat stadium, XII, 18, 3 seqq.

Eratosthenes, novissimus ante Polybium geographica tractavit, et superiores scriptores reprehendit, ipse tamen Pytheae fabulis adhibens

fidem, XXXIV, 5. De eodem quid senserit de Homeri poesi c. 4, 4; fidem ei habendam dixit Polybius 13, 1.

Eretria, urbs Euboeae insulae: eam Romanis tradi post bellum Philippicum queruntur Aetoli, XVIII, 28, 5: sed ei senatus Rom. libertatem tribuit, 30, 10 seq.

Eretria Phthiotidis in Thessalia, XVIII, 3, 5.

Eribanus: via ab Eribano (ἀπὸ τοῦ Ἐριβανοῦ) Capuam, III, 91, 9.

Eribianus mons, cuius per angustias Hannibal ex Samnio in Campaniam transiit, III, 92, 1.

Eridanus, poeticum nomen Padi fluvii, II, 16, 6.

Erycinae Veneris templum in summo monte Eryce occupatum a Romanis, I, 55, 6; 58, 2; spoliatum a Gallis, Poenorum mercenariis, qui ad Romanos transierant, II, 7, 9. Conf. Eryx.

Erymanthus, fluvius et mons Arcadiae, IV, 70, 8 seq.; 71, 4.

Erymanthus, Asiae fluvius, inter Arachosiam et Drangenen, XI, 34, 13.

Erythrae, urbs maritima Ioniae, in quam ex proelio navali ad Chium evasit Attalus, XVI, 6, 5 et 8. Erythraei pro fide Romanis bello Antiochico praestita agro donantur, XXII, 27, 6.

Erythraeum s. Rubrum mare, sinus Persicus, IX, 43, 2. Provincia vel praefectura regni olim Persici, dein Syriaci, ad Persicum sinum a parte Arabiae. Conf. V, 46, 7; 48, 13; 54, 12. Item pars Arabiae Felicis ad Persicum sinum sita, XIII, 9, 3 et 5.

Eryx mons in eo Siciliae latere quod Italiam spectat, inter Drepana et Panormum, maximus post Aetnam, I, 55, 7: eius verticem et radices praesidio occupant Romani, 58, 2. Conf. Erycinae Veneris templum.

Eryx oppidum, in medio monte Eryce; a Romanis primum, dein a Poenis occupatum, I, 55, 6; 58, 2: inde a Romanis obsessum, I, 58 seqq. et II, 7, 8. Oppidum Romanis prodere moliti sunt Galli, Poenorum mercenarii, II, 7, 8 seq.

Ἑστία. Vid. Vesta.

Etennenses, montana Pisidiae supra Sidam incolentes, V, 73, 3.

Etesii venti a septentrione stantes; eis e Ponto Euxino Hellespontum versus feruntur naves; oppositus his auster, IV, 44, 6, coll. § 10. Eorum vis inter Cephalleniam et Messeniam, V, 5, 3 et 6.

Etruria, ἡ Τυρρηνία. Eius situs et fines, II, 16, 2 seq. In ea geritur bellum Gallicum Cisalpinum, II, 23 seqq. In eam P. Scipio ex Gallia navibus redit, ut inde Hannibali ad Alpes occurrat, III, 49, 4; 56, 6. In eam commeatus conferunt Romani ad bellum adversus Hannibalem, III, 75, 6. Eam per paludes petit Hannibal, 78 seqq. Cladem in ea patiuntur Romani, III, 108, 9; V, 101, 3 et 7; 105, 3, nempe ad Trasimenum lacum, III, 84. Etruriae longitudo, XXXIV, 11, 3. Etruscorum sedes, II, 16, 1. Olim coloniis

tenuerant campos circa Padum (e quibus dein a Gallis eiecti sunt), simulque Campaniae campos, II, 17, 1 seqq. Cum Gallis Transalpinis et Cisalpinis in ditionem Romanam irrumpunt, II, 19. Caeduntur a Romanis ad Vadimonem lacum, subiguntur-que, I, 6, 4; II, 20. Socii Romanorum bellō cum Gallis Cisalpinis, II, 24, 5.

Etruscum mare, Tuscum, Tyrrhenum, I, 10, 5; ab occasu Italiae, II, 14, 4; 16, 1; XXXIV, 6, 6.

Eua, ὁ Εὔας, collis prope Sellasiam in Laconica, ubi committitur pugna Antigoni cum Cleomene, II, 65, 8 seq.; 66, 5. In eo sacra facit Philippus rex, V, 24, 9.

Euagoras, rex Salaminiae, ad Cyprum contra Persarum regis duces pugnat, XII, 25f, 2.

Euagoras Aegiensis accusatur a Critolao ut qui secreta Achaeorum prodat Romanis, XXXVIII, 5, 4.

Euanoridas, nobilis Eleus, bello captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.

Euboea insula. Per eam Antigonus cum exercitu e Thessalia ad Isthmum proficiscitur, Thermopylis interceptis ab Aetolis, II, 52, 7 seq. Eam incolentes opem Philippi implorant adversus Aetolos eorumque socios, Attalum et Romanos, X, 41, 3. Conf. 42, 2 et 7. Totam praesidiis tenet Philippus, XVII, 11, 6. Conf. Chalcis et Eretria.

Euboea, puella Antiocho Chalcide nupta, XX, 8, 4.

Euboicum talentum, I, 62, 9; XV, 18, 7; XXI, 14, 4. Conf. Talentum.

Eubulides Chalcidensis; eum Romanis tradere iubetur Antiochus, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11.

Eucampidas Arcas immerito proditor dictus est a Demosthene, XVII, 14, 2 et 12.

Euclidas, frater Cleomenis, praeest parti copiarum in pugna ad Sellasiam, II, 65, 9; 67, 3: imperite rem gerit, 68.

Eudamidas, rex Spartae, pater Agesilai, avus Hippomedontis, IV, 35, 13.

Eudamidas, pater Archidami, regis Spartae, gener Hippomedontis, ibid.

Eudemus vel Eudamus, classis praefectus Rhodiorum cum Pamphilida, XXI, 8, 5.

Eudemus, Milesiorum legatus in Aegyptum, XXVIII, 16, 5; 17, 3.

Eudoxus de rebus Graeciae bene scripsit, XXXIV, 1, 3.

Euergetes Physcon, XXXIV, 14, 6. Vid. Ptolemaeus.

Euhemerus Messenius, scriptor historiarum, XXXIV, 5, 10: eum Bergaeum appellat Eratosthenes, i. e. fabulatorem, ibid. Eodem referendus locus XXXIV, 6, 15.

Euippus (male Bippus scriptus), Argivus, Romam legatus, XXV, 2, 3, 11; 3, 4.

Eulaeus, spado in aula Aegyptiaca, caussa belli Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeis fratribus, XXVIII, 17, 5. Cui Ptolemaeo victo ut in Samothracen cum thesauris fugiat suadet, XXVIII, 17a.

Eumenes, Attali filius, rex Pergami. (Conf. Attalus.) Exiguam ditionem hereditate

sortitus, eam tantopere auxit, ut nulli fieret inferior, XXIV, 8 b, 3. Eius bella cum Prusia et Gallograecis et socio Ariarathe adversus Pharnacem, III, 3, 6. Post bellum Philippicum Oreum et Eretriam ei dare voluerunt decem legati Romani; sed prohibet T. Quintius, XVIII, 30, 10 seq. Auxilia ei mittunt Achaei, bello Antiochico, XXI, 7, 1 seq. Per legatos donum insigne offert Achaeis, quod respuunt illi, XXIII, 7 seq. Conf. c. 4, 5 seq. Honores eius ab Achaeis sublati restituuntur, rogante Attalo, XXVII, 15; XXVIII, 7 et 10, 7: qui singulari amore fratrem complectebatur, XXVII, 15, 4. Bonam eorum concordiam Philippus discordibus filiis ante oculos ponit, XXIV, 8 b, 3. Ab Antiocho Pergami aliquantisper includitur, XXI, 8, 1; XXII, 3, 10. L. Aemilio suadet ut non audiat Antiochum de pace agentem ante Scipionum adventum, XXI, 8, 4 seqq. Foedere Romanorum cum Antiocho comprehenditur, XXI, 14, 6; XXII, 26, 7 et 20 seq. Romam proficiscitur cum legatis Romanis, qui a senatu peterent confirmationem pacis cum Antiocho, XXI, 14, 12. Honorifice excipitur, XXII, 1. Eius oratio ad senatum, qua sua et patris in Romanos merita praedicat, XXII, 2—5. Cum decem legatis Romanis Ephesum redit, et inde Apameam ad Cn. Manlium venit, XXII, 25, 6 seqq. Ei a Romanis dantur omnes cis Taurum populi, qui Antiocho paruerant, excepta Lycia et Caria; Graecae civitates, quae Attalo tributum pependerant, eidem idem tributum pendere iussae, XXII, 7, 7; tum Chersonesus, Lysimachia, et alia Thraciae loca, XXII, 27, 3 seq. et 9 seqq. Matrimonium filiae Antiochi sibi oblatum respuerat, XXII, 3, 9. De Thraciae urbibus contendit cum Philippo, XXIII, 4, 4; 6, 1; 11, 2. Fratrem Athenaeum legatum Romam mittit, XXIV, 1, 4; 3, 1 seqq. Bellum cum Prusia gesserat, XXIII, 18, 8; conf. III, 3, 6: ad quod auxilia Prusiae miserat Philippus, XXIV, 1, 4; 3, 1. Bellum cum Pharnace gerit et ea caussa legatos Romam mittit, in his Attalum fratrem, III, 3, 6; XXIV, 10, 1 seqq.; XXV, 2, 6 seqq.; 4, 4. Induciis factis cum Pharnace omnes fratres suos Romam legatos mittunt, XXV, 6. Pax et formula foederis, quo ab una parte nominantur Eumenes, Prusias et Ariarathes; ab altera Pharnaces et Mithridates, XXVI, 6. Invitatus a Rhodiis ad bellum adversus Lycios accurrit, XXV, 5, 13: sed offendit Rhodios et suspectum se eis reddit, XXVII, 6, 5 seqq. Cydoniatis Cretensibus ex foedere praesidium mittit adversus Gortynios, XXVIII, 13. Delphis ei insidias struit Perseus XXII, 22 a, 5 et 22 b, 2. Quarum crimen Romae apud senatum per legatos defendit Perseus, XXVII, 7, 2. Ad Eumenem legatos mittit Perseus de bello adversus Romanos, XXIX, 3, 8. Eumenes pacis inter Perseum et Romanos se

conciliatorem fore sperat, XXIX, 1 d, 3. Hanc spem Perseo coemendam per Cydam Cretensem offert, XXIX, 1 c, 1 et 1 e. Eumenes et Perseus mutuo se arcanis artificiis fallere student, XXIX, 1 d, et 1 e. Intercessionis conditiones Perseo ab Eumene oblatae, XXIX, 1 f. Hanc Eumenis agendi rationem vituperat Polybius, XXIX, 1 g, et 1 h. Ut iniustam pecuniam acciperet, periculum quodvis spernebat, XXIX, 1 h, 4. Calliditate sua Persei tenacitatem expugnare non potest, XXIX, 1 h. In Romanorum suspicionem venit, XXIX, 1 c, 2 seq. Ab eo alienati Romani, quod oblique in bello Persico se gesserat, Attalum, Romam a fratre legatum, incitare student ut pro se contra fratrem apud senatum loquatur, XXX, 1, et XXIX, 1 c, 2. Eius caussa senatus consulto prohibent Romani ne reges ulli ad se Romam venirent, XXX, 17, 6, et XXIX, 1 c, 3. Eius regnum a Gallis invaditur, XXIX, 6 b, 3; XXX, 1, 1 et 3; 2, 8; 3, 2; 17, 11 seq. Ab eius imperio Gallograecos liberant Romani, XXXI, 2, et c. 6, 2 et 6. Quanto gravius ei succensent Romani, tanto eum impensius amplectuntur Graeci, XXXI, 10 a. Accusatus a Prusia et Gallis Attalum et Athenaeum fratres Romam ad se purgandum mittit, XXXI, 6 et 9, 2. Ad accusandum eum omnes, qui vellent, Sardes invitat Sulpicius Gallus, legatus Romanus, XXXI, 10. Rursus Attalum Romam mittit, XXXII, 3 et 5, 5 seqq. Rhodiis ducentos et octuagies mille frumenti modios dono mittit, XXXI, 17 a, 1. Mors eius et elogium, XXXII, 23. Ei succedit frater Attalus, ibid. § 8, regnum administrans pro Attalo puero, Eumenis filio, XXX, 2, 6; XXXIII, 16, 1 seqq. Tres habuit fratres caros et regni salutisque suae custodes, XXXII, 23, 6; XXII, 1, 6; 5, 7; 27, 9; pius in matrem, XXIII, 18 (XXI, 20). Ipse et Philetaerus suo favore aluerant vitia Pytheae Thebani, XL, 1, 2.

Eumenes, legatus Ptolemaeorum fratrum ad Achaeos, XXIX, 8, 5.

Evocati in exercitu Romano, qui ultro in gratiam consulis militant, VI, 31, 2 seq.

Euphanes Cretensis, dux militum auxiliarium ab Antiocho Eleis missorum, XX, 3, 7.

Euphrates fluvius: eius origo, cursus, natura, et alvei in quos scissus est, IX, 43. Inter eum et Tigrim est Pulcher qui vocatur Campus, VIII, 25, 1.

Eupolemus, praefectus equitum Aetolorum in exercitu T. Quintii, XVIII, 2, 9 seqq.; 4, 5.

Eupolemus, nescio an idem qui praecedens, Romam abductus, XXVIII, 4, 6.

Eureas, Achaeorum legatus Romam, XXXI, 6, 1; 8, 3.

Euripidas vel Euripides (est enim haud dubie unus vir idemque), Aetolus; Cynaethae oppido praefectus ab Aetolis, IV, 19, 5; dux ab Aetolis missus Eleis sociis, fines Achaeorum populatur, IV, 59. Rursus Sicyoniam populatur, sed turpiter suos de-

serit adveniente Philippo, et Psophidem evadit, 69, 2; 70, 11. Inde, urbe a Philippo capta et arce per pactionem dedita, ex pacto incolumis in Aetoliam redit, IV, 72. Denuo eundem ducem ab Aetolis petunt Elei in locum Pyrrhiae, V, 94, 2 seqq.; 95, 6 seq.

Euripides, tragicus poeta: dictum eius (ex Antiopa), Ἓν σοφὸν βούλευμα etc., I, 35, 4; VIII, 5, 3. Ex incerta tragoedia, Ἀεὶ πρασίμοχθοι etc., V, 106, 4. E Cresphonte: Εἰρήνα βαθύπλουτε etc., XII, 26, 5.

Euripus, fretum Euboeae: Cenchreis Philippus per eum navigat Demetriadem, V, 29, 5. Per eundem cum navibus Cenchreas redit, V, 101, 2 et 4. Rursus per eum cum classe navigat, V, 109, 5.

Euromus, Cariae oppidum, unde praesidia deducere iubetur Philippus, XVII, 2, 3; XVIII, 27, 4. Mylasenses occupant τὰς ἐν Εὐρώμῳ πόλεις, Euromensium urbes, XXX, 5, 11 seqq.

Europa; una e tribus terrae partibus, inter Tanaim et Herculis columnas comprehensa, III, 37, 2 seqq. Eius longitudo, XXXIV, 7, 8 seq.; latitudo, XXXIV, 15. Macedonum regnum in ea minimam eius partem complexum est, I, 2, 4. Eius gentes occidentales pugnacissimae, I, 2, 6. Antiochi in eam traiectio, III, 3, 4.

Europus, urbs Parapotamiae ad Tigrim, V, 48, 16.

Eurotas, Peloponnesi fluvius, Spartam ab ortu praeterfluens, V, 21, 2; 22, 2 seqq.; 23, 8 seqq.; VIII, 35, 8; IX, 8, 7; XVI, 16, 2.

Eurotas, Italiae inferioris fluvius prope Tarentum, idem qui alias Galaesus, VIII, 35, 8.

Euryclidas et Micion rhetores consiliis suis regunt Athenienses, et turpiter blandiuntur regibus, V, 106, 7.

Euryleo, praetor Achaeorum ignavus, X, 24, 1.

Eurylochus, praeest Cretensibus in exercitu Antiochi M., V, 79, 10.

Eurylochus Magnes centurias milites Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 12; agemati praest, 65, 2.

Eurymedon in Siciliam delatus civitates concitat ad inferendum Syracusanis bellum, XI, 25 k, 3.

Euthydemus, origine Magnes, Bactrianae regno potitur, XI, 34, 1 seq.; eum proelio vincit Antiochus M., X, 49: qui pacem ei dat et filio eius Demetrio suam filiam desponde, XI, 34.

Euxinus Pontus. Vid. Pontus.

Exercitationes militares Scipionis Africani maioris captae Nova Carthagine, X, 20, Philopoemenis exercitati equitum, X, 21 seq.

Exsequiarum celebratio apud Romanos, VI, 53 seq.

Exsilio voluntario effugere capitis poenam licet civibus Romanis, VI, 14, 7 seq.

Exsules Lacedaemonii, Achaei etc. vide suo loco.

Extraneorum sociorum sedes in castris Romanis, VI, 31, 9.

Extraordinarii, selecti e sociis in legione Romana, VI, 26, seqq.; eorum locus in castris

31, 6 seqq. Ex equitibus extraordinariis selecti in castris prope consulem tentoria habent et consuli quaestorique praesto sunt, VI, 31, 2 seq.

L. Fabius, legatus Scipionis Carthaginem missus, XV, 1, 3.

Q. Fabius Pictor, Historiarum scriptor, partium Romanarum nimis studiosus in primi belli Punici historia, I, 14, 2, 3; 15, 12; 58, 5. Eius sententia de caussis belli Hannibalici, III, 8. Licet vixerit Hannibalis aetate et senator fuerit Romanus, tamen non in omnibus fides ei haberi debet III, 9.

Q. Fabius, Maximus cognominatus ob rerum feliciter gestarum magnitudinem; Dictator creatur, III, 87, 6; imperium suscipit, 88, 9 seqq. Cunctatur prudenter, eoque laudatur ab his, culpatur ab illis, 89 seq.; 92, 3 seqq.; 94, 8; 103, 3. In montium angustiis insidias struit Hannibali, quas ille stratagemate facum in cornibus boum accensarum eludit, 92, 10 seqq. Romam ad sacrificium proficiscens frustra monet Minucium, magistrum equitum, III, 94, 9 seq. Ei dignitate par constituitur Minucius; duo dictatores inter se dividunt legiones, 103, Minucio per suam temeritatem laboranti suppetias venit, 104 seq. Ei reconciliatur Minucius et legiones suas rursus cum eo coniungit, 105, 8 seqq. Dictatura abit, 106, 1. Oppugnationi Tarenti intentus est, X, 1, 10. Urbs ei proditur, fragm. hist. 18.

Q. Fabius, uxori T. Quintii sororis filius, Romam legatus a T. Quintio, XVII, 10, 8. An idem qui sequitur?

Q. Fabius Labeo, praetor, praefectus classis, Pataris naves Antiochi accipit crematque, XXII, 26, 30.

Q. Fabius Maximus, L. Aemilii Pauli filius naturalis, frater natu maior Scipionis Africani minoris; cum fratre apud praetorem effecit ut Polybio Romae manere liceret, XVIII, 18, 6; XXXII, 9, 5; 10, 3. Ex bonis patris mortui dotem matri aegre restituere potest, XVIII, 18, 6; XXXII, 8, 4. A Polybio instituitur simul cum fratre, XXXII, 9, 9; 10, 3. In eum liberalis est frater, XXXII, 14. Sub patre Aemilio Paulo cum laude militat bello Persico, XXIX, 6, 3. Inter decem legatos mittitur ad dirimendum bellum Attali et Prusiae, XXXIII, 6, 3. Siciliae praetor praeest, XXXVI, 3, 8.

Faces e speculis accensae signis dandis, X, 43 seqq. De eisdem fragm. gramm. 76.

Faesula vel Faesulae, ἡ Φαισόλα, oppidum Etruriae, II, 25, 6. Ibi a Gallis caeduntur Romani, II, 25. Circa eas primum castra habuit Hannibal paludibus egressus, III, 82, 1 coll. 80, 1.

Falernus, mons et ager Campaniae, III, 90, 10; 92, 6; 94, 7.

Falisci; Romanorum civile bellum cum iis, I, 65, 2.

Fames, I, 18, 10; 19, 7; 84, 9; 85, 1; VII, 1, 3.

C. Fannius, legatus Rom. ad res Illyriorum et Dalmatarum in-

spiciendas, XXXII, 18 seq.; ad coercendas Prusiae iniurias in Attalum, XXXIII, 6; ad Achaeos, XXXVIII, 4, 1.
Feriae novem dierum, supplicatio, XXI, 1, 1 seq.
Ficus frumenti loco, XVI, 24, 9.
Fidei Romanorum se permittere idem valet ac arbitrio victoris se permittere, XX, 9 seq.: conf. XX, 1, 4 seq.: 10, 2 seqq.; XXXVI, 2.
C. Flaminius, tribunus plebis, legem fert de dividendo agro Piceno, II, 21, 7 seq. Consul cum L. Furio Insubribus infert bellum, II, 32; temere agit, aciem ad ipsam fluminis ripam instruens, 33, 7 seqq. Consul iterum cum Cn. Servilio, III, 75; in Etruria ad Arretium cum exercitu considet, 77 seqq.; popularem auram captans, dicendo valens, ad bellum ineptus, 80. Temere intrat angustias ad Trasimenum lacum, 82 seq.; et ibi cadit in pugna, 84. In eius locum sufficitur M. Regulus, 106, 2.
Flaminius, legatus Romanorum ad Ligures, ab his violatur vulneraturque, XXXIII, 7.
Titus Flaminius. Vid. T. Quintius.
Foederum tabulae aeneae servantur Romae in Iovis Capitolini templo in aerario aedilium, III, 26, 1. Foederum formulae s. conditiones pacis: C. Attali cum Prusia, XXXIII, 11; Byzantiorum cum Rhodiis et cum Prusia, IV, 52; Carthaginiensium cum Philippo, VII, 9; Eumenis et Pharnacis sociorumque, XXVI, 6; Romanorum cum Aetolis, XI, 6, 5; XXII, 15; cum Antiocho, XXI, 14; XXII, 26; cum Carthaginiensibus: antiqua foedera ante primum bellum Punicum, III, 22—25; post primum bellum Punicum vel Siculum, I, 62 seq.; III, 27; post bellum Africum foedus de Sardinia Romanis concedenda, I, 88; III, 27, 8; cum Asdrubale in Hispania de Ibero non transgrediendo, II, 13, 7; III, 27, 9 seq.; post bellum Punicum II, victo Hannibale in Africa, XV, 18; cum Hierone, I, 16, 9; cum Philippo, XVIII, 27; cum Teuta, II, 12.
Fons mirabilis in Herculis templo Gadibus, XXXIV, 9, 5 seqq.
Formae reip. Vid. Respublica.
Forum in castris Romanorum, V, 31, 1.
Fossa: pugna ad Fossam, ἡ καλουμένη περὶ Τάφρον, IV, 33, 6.
Fossa regia, ἡ βασιλικὴ Διῶρυξ, ex Euphrate in Tigrim ducta in Babylonia, V, 51, 6. Fossa, qua Leucas a continente diremta est. Vid. Dioryctus.
Fratres Galli in insula inter Isaram et Rhodanum de regno contendentes, III, 49.
Frentani. Romanorum socii bello Gallico Cisalpino, II, 24, 12; agrum eorum, τὴν Φρεντανήν, devastat Hannibal, III, 88, 3.
Frumenti copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 1; inopia et caritas Romae bello Hannibalico, IX, 44. Conf. Medimnus. Ex Aegypto frumentum petunt Romani, IX, 44, 1; e Sicilia Rhodii, XXVIII, 2.
Fugitivi servi ex legibus Ro-

manorum cruciati necantur, I, 69, 5.
Cn. Fulvius Centumalus consul classi praeest bello Illyrico cum Teuta, II, 11 seq. Consul iterum, quo tempore Hannibal ad Romam erat, IX, 6, 6 seqq.; 7, 1.
M. Fulvius Nobilior (plerumque nude Marcus dictus), consul, adversus Aetolos mittitur, XXII, 8, 9; c. 10; oppugnat Ambraciam, 9—10; pacem dat Aetolis, 12 seq.; capit Samen, urbem Cephalleniae, 23, 1, coll. c. 13, 13 seq. Eius frater uterinus est C. Valerius Laevinus, XXII, 12, 10 seq. In Peloponnesum venit ad diiudicandam controversiam Lacedaemoniorum et Achaeorum, XXIII, 10, 14.
Q. Fulvius Cos. cum T. Manlio Boios in deditionem accipit, II, 31, 8.
Q. Fulvius, a T. Quintio Romam legatus de pace Philippo danda, XVII, 10, 8.
Q. Fulvius Nobilior Cos. bellum in Hispania gerit, XXXV, 4, 2.
Servius Fulvius Cos. cum M. Aemilio classem Punicam capit, infando naufragio suam classem amittit, I, 36 seqq.
Funeris curatio apud Romanos mortuo viro illustri, VI, 53.
Fures in castris Rom. fuste percutiuntur, VI, 37, 9.
C. Furius Pacilus Cos. cum L. Caecilio in Siciliam mittitur, I, 39, 8. Cum collega Thermam et Liparam capit, I, 39, 13. Cum dimidio copiarum in Italiam redit, I, 40, 1.
P. Furius Cos. cum C. Flaminio bellum infert Insubribus, II, 32.
Fustuarium, supplicium militare apud Romanos, VI, 37.

A. Gabinius ad Achaeos legatus, XXXVIII, 4, 1; 5, 9.
Gadara (τὰ), Coelesyriae urbs egregie munita, capta ab Antiocho M., V, 71, 3. Victo Scopa recepta ab eodem Antiocho, XVI, 39, 3.
Gades, XXXIV, 7, 7. Inde usque ad Tanaim omnem oram maritimam se percurrisse gloriatus est Pytheas, XXXIV, 5, 8. Ibi in templo Herculis fons est mirabilis, XXXIV, 9, 5 seqq.; XXXIV, 15.
Gaesatae vel Gaesati, Galli, inter Alpes et Rhodanum incolentes, ab Insubribus et Boiis concitantur adversus Romanos, II, 22 seq. Add. c. 28, 3. Nomen habent ab eo quod mercede militant, II, 22, 1. Eorum reges Concolitanus et Aneroestus, ib. § 2. Nudi pugnant in acie, II, 28, 8. Caeduntur a Romanis, II, 30. Novus eorum exercitus conducitur, 34, 2.
Gaezotoris, Galatiae regulus in Asia, XXV, 4, 6.
Galadrae, oppidum Macedoniae. Cives Galadraei, fragm. hist. 19.
Galaesus, fluvius prope Tarentum; idem Eurotas dictus, VIII, 35, 8.
Γαλάται, Galatae, Polybio promiscue dicuntur Galli omnes, cum Europam incolentes, tam cis quam trans Alpes (qui alias Κελτοὶ), tum Asiam habitantes, qui et Gallograeci. Conf. Galli, Gallia, Aegosages, Tectosages, Tolistobogii, Trocmi.

Γαλατία, Galatia Asiae, s. Gallograecia, XXV, 4, 1 et 6; 5, 6; XXVI, 6, 4.
Γαλατία, Gallia Cisalpina, II, 24, 8; III, 40, 3; 118, 6.
Γαλατία, Gallia Transalpina, II, 22, 6.
Galatis (rectius Galaditis vel Galaaditis), Asiae regio, trans Iordanem, Arabiae finitima: eam intrat Antiochus cum exercitu et Abila urbem subigit, V, 71, 2.
Galatus, Boiorum rex, a suis occisus, II, 21, 5.
Galea, nuda velitum Romanorum, VI, 22, 3; cristata, gravis armaturae, 23, 12 seq.
Galeotae vel Xiphiae piscis venatio, XXXIV, 2, 15 seq. et c. 3.
Galli gallinacei, XII, 26, 1. Eorum pugna, I, 58.
Galli, sacerdotes Magnae Matris, *οἱ Γάλλοι* XXII, 20, 5.
Galli, populus, promiscue *οἱ Γαλάται* et *οἱ Κελτοί*; sive Europam incolentes cis aut trans Alpes, sive Asiam. Conf. *Γαλάται*, *Γαλατία*, et Gallia. Romam vi capiunt, I, 6, 2; II, 18, 2. Eorum clades Delphica, I, 6, 5; II, 20, 6; 35, 7; IV, 46, 1. Mercenarii Poenorum multiplicem committunt perfidiam, II, 7. Hi olim Autaritum habuerant ducem, I, 77, 5; initio patria eiecti ob perfidiam in propinquos et cognatos suos commissam, II, 7, 6. Illyriis Phoenicen produnt, Epiri urbem, II, 5. Galli Italiam incolentes, s. Cisalpini, I, 13, 4; III, 48, 6; braccati, II, 28, 7. Cum eis bellum gerunt Romani; bellum Gallicum Cisalpinum, I, 13, 4; II, 13, 7; 23—35. De eisdem ex professo agit Polybius, II, 14 seqq. Eorum frequentia, pulchritudo, proceritas, II, 15, 7; vitae ratio II, 17, 9. Conf. Gallia Cisalpina. — Galli Transalpini II, 15, 8 seqq.; c. 19, 1; 21, 5. Inalpini, *οἱ τὰς Ἄλπεις κατοικοῦντες*, bella movent Cisalpinis, II, 18, 4. Conf. Inalpini populi. — Galli Etruscos superiori Italia pepulerunt, II, 17. — Galli Transpadani: Lai s. Laevi, Libicii, Insubres, tum Veneti, sermone quidem diverso utentes, II, 17, 4 seqq. Cispadani: Ananes, Boii, Lingones, Senones II, 17, 7. Gallorum variae irruptiones in ditionem Romanorum, II, 18—22. Legatos, a M. Curio de redimendis captivis missos, necant, 19, 9. Bellum Gallicum Cisalpinum: Galli Insubres et Boii adversus Romanos concitant Gallos Gaesatos, II, 22. (Conf. Gaesatae.) Populantur Etruriam, 25, 1 seqq.; caedunt Romanos ad Faesulam, 25, 7 seqq. Redeuntes, simul a fronte et a tergo invaduntur a Romanis, c. 27; et acie bifronte pugnant, braccati Insubres et Boii, nudi Gaesati, 28; caeduntur a Romanis ad Telamonem, 28 et seqq. Fortissime pugnantes, solo genere armorum vincuntur, II, 30, 7. Gladius eorum ad caedendum solum valet, 30, 8; 33, 5; III, 114, 2 seq. Gallicum scutum virum non tegit, II, 30, 3. Eorum omne genus in fervore animorum et primo impetu atrocissimum, II, 33, 2; in omnibus actionibus ira et impetu, non consilio, re-

Molles et labo-
tes, III, 79, 4;
nstantes in fide
32, 8; III, 70, 4.
est, postquam
unt, ut intesti-
s de praeda ca-
decertent, prae-
ero ciboque se
, II, 19, 4. De
orum adde XI,
llos Cisalpinos
legatos mittit
I, 34. Magilus
allia Cisalpina
n venit ad Rho-
4. Cisalpini ad
alis transeunt,
8. Duce Bren-
maeo Cerauno,
acedonibus, in
unt Graeciam,
tunc soli resti-
IX, 30, 3. Ii
nvaserunt, par-
os internecione
artim in Asiam
, 6, 5. Pars eo-
Brenno patria
elphicam decli-
em, ubi ad Hel-
ervenerunt, in
procul Byzan-
unt cum rege
regiam condi-
Byzantios bello
gravissima ab
presserunt, IV,
eqq. Illud Gal-
sub postremo
auaro cum ipsa
tum a Thraci-
46, 4; conf. 38,
gosagas, IV, 77,
Europa accivit
ersus Achaeum,
, 2. Eorum ope
Ionicas urbes,
quae Achaeo se tradiderant, recepit Attalus, V, 77. Eos in bellis sequebantur uxores et liberi, plaustris vecti, 78, 1. Eosdem Attalus, quum lunae defectum pro ostento habentes progredi ulterius nollent, ad Hellesponti oram remisit, et sedes ibi eis assignavit, 78. Eosdem Prusias, quum effusa licentia civitates ad Hellespontum depopularentur, bello petens, internecione delevit, V, 111. Galli mille (equites) in exercitu Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 2. Gallici (*Γαλατικοὶ*) equites in exercitu Philippi et Achaeorum bello Sociali, V, 3, 2; 17, 4. Galli s. Galatae Rigosages (sive Aegosages aut Tectosages) in exercitu Antiochi contra Molonem, V, 53, 3. Galli s. Galatae in Molonis exercitu, V, 53, 8; in exercitu Ptolemaei Philopatoris, mixti Thracibus, V, 65, 10. Gallorum et Scytharum facinora patrare, IX, 34, 11. proverbialiter dictum, ex metu Gallorum, qui saepe Graecos non solum pristinis temporibus sed etiamnum Polybii aetate anxios tenuit, II, 35, 9; XXVI, 9, 3. Galli in Asdrubalis castris temulenti in modum victimarum iugulantur a Romanis, XI, 2, 1. In Galliam mittuntur ambo consules quo anno T. Quintio prorogata est Macedonia provincia, XVII, 11, 1 seq.; 12, 1. Bellum cum Gallograecis s. Gallis Asiam incolentibus a Cn. Manlio Cos. gestum, post bellum Antiochicum, XXII, 16—24; III, 3, 5. Victoriam de iis relatam Graecae omnes civitates per

Asiam laetae gratulantur Cn. Manlio, XXII, 24, 2 seq. Res in Gallograecia constituunt decem legati cum Cn. Manlio, 27, 12. Galatiam, quae sub Eumene erat, populatur Pharnaces, sociis utens duobus Galatarum regulis, Carsignato et Gaezotori, XXV, 4, 1 et 6: addę c. 5, 6. Pace cum Eumene facta prohibetur Pharnaces Galatiam ingredi, et foedera eius cum Gallis irrita declarantur, XXVI, 6, 4. Perseus societatem cum iis init, XXVI, 9, parce cum iis agens, XXIX, 1 h, 6. Galli (Gallograeci) Eumenis regnum invadunt, XXIX, 6 d; XXX, 1, 1 seq.; 2, 8; 3, 2. Legatos ad eos mittunt Romani, 3, 7 seq.; qui tamen lubentes patiuntur ut Eumenes ab eis prematur, 15, 12 seq. Eisdem Asiam incolentibus, libertatem suis legibus vivendi et Eumenis imperio se subtrahendi dat senatus Romanus, XXXI, 2; conf. c. 6, 2 seqq. Rursus per legatos queruntur de Eumene, incitati etiam a Prusia, XXXII, 5, 5. Conf. Tectosages, Tolistobogii, Trocmi.

Gallia, *ἡ Γαλατία*, *ἡ Κελτικὴ* et *ἡ Κελτία*, VII, 9, 6. Conf. *Γαλατία* et Galli. Gallia Cisalpina, II, 13, 7, coll. 14, 3; III, 34, 2; 39, 10; 47, 4; 56, 3, coll. 14, 7; III, 86, 2; II, 32, 1; III, 77, 3; *ἡ Γαλατία* dicta, II, 21, 8; 24, 8; III, 87, 2; 118, 6. Galliae Cisalpinae figura, ubertas, hominum frequentia, II, 14 seq. De eius ubertate conf. III, 87, 1 et 3. In ea est Apenninus mons et Padus fluvius, II, 16. Eius populi; vide Galli Transpadani et Cispadani. Eam i greditur Hannibal, III, 56. Gallia Transalpina, II, 22,

Gallograeci. Vid. Galatae Galli, Tolistobogii, Tectos ges, Trocmi, Aegosages, I gosages.

Garsyeris exsul hortatur Achs um ad sumendum regium r men et diadema V, 57, Ab Achaeo cum exercitu m sus ad Pedlenissenses ob dione liberandos repellit S genses a Pedlenisso et ipsa Selgam capit, V, 72—74.

Gatalus, dynastes Sarmata, p ce inter Eumenem et Phs nacem facta comprehendit XXVI, 6, 13.

Gaza, urbs Coelesyriae mari ma, ab Aegypto venientib proxima post Rhinocolura Rhaphiam, V, 80, 3 seq. commeatus convehuntur Ptolemaeo Philopatore bellum adversus Antioch M., V, 68, 2. Gazenses Gazaei, sicut olim Persis deinde Alexandro, sic de Antiocho M. urbem opp gnanti fortiter restiteru et fidem regibus Aegypti s varunt, XVI, 40; conf. 18, Zeno historicus in histo obsidionis Gazae verba m gis quam res curavit, XV 18, 1. Obsidio XXIX, 6 a, 5

Gela, urbs Siciliae; eius civ Eurymedontis tempore a versa fortuna afflicti legati nem ad Camarinenses pro i duciis mittunt, XII, 25 k, Utriusque populi socioru legati Gelam conveniunt conferendum de communib commodis, ibid. § 4. De h re in senatu Gelae Herm

tio apud Timaeum,
atus Phocaeensium
um, Antiochi M. fi-
I, 4, 4.
nis filius, Syracusa-
, liberalis in Rho-
3, 5; pius in patrem,
n vita decessit, an-
us, VII, 7, 7; 8; 8, 9.
uxilia promittit, si
vel mari principa-
edant, XII, 26 b, 1.
ius hac de re sa-
spondet Graecorum
oid. § 2. Ὁ ἀρχαῖος
2.
ὸς τρόπος historia-
endarum, i. e. de
eroumque genera-
X, 1, 4.
Gentius, Pleurati
Illyrici, XXXII, 18,
per legatos ad so-
invitat Perseus,
8 seq.; qui cum eo
, XXIX, 1 h, 6. Ad
persuaderi se pati-
dus adversus Roma-
Perseo faciendum,
seq. Legatos cum
d Rhodios mittit,
, 9; 3, 7, et c. 5.
et crudelis, fratrem
occidit, XXIX, 5,
triumpho ducitur a
XXX, 13.
Res ad eam perti-
unum maxime li-
essit Polybius, III,
is est liber XXXIV,
. De distantiis va-
orum agit XXXIV,
xtremarum terrae
cognitio veteribus
a, III, 58. Per Alex-
erium in Asia et
norum imperium in
aliis terrae partibus multo facilior reddita est ea cognitio itineratoribus, III, 59.
Geometriae elementa in scholis pueri addiscunt, XXXIV, 6, 8.
Gephrus, Γεφροῦς, oppidum Coelesyriae, in Decapoli trans Iordanem, ut videtur; in deditionem ab Antiocho accipitur, V, 70, 12.
Gerrha (τὰ) Coelesyriae castellum, contra Brochos castellum (ad fauces quae sunt inter Libani et Antilibani radices, in exitu Marsyae campi); utrumque in potestate Ptolemaei Philopatoris et eius nomine occupatum a Theodoto Aetolo, V, 46, 1 seqq.; coll. 45, 8 seq. Utrumque obsidetur ab Antiocho M., 61, 7 seq.
Gerrhaei, cives urbis Arabiae felicis, cui nomen Gerrha, XIII, 9; dona mittunt Antiocho M., qui libertatem eis confirmat, ibid.
Gertus, Γερτοῦς, οὔντος, oppidum Phoebatidis in Dassaretia, captum a Scerdilaedo, receptum et praesidio occupatum a Philippo, V, 108, 2, et 8. Conf. Gerus.
Gerunium (Livio Geryon sive Geronium), Dauniae oppidum in Appulia, 25 M. P. distans a Luceria, captum ab Hannibale, III, 100, 1 seqq. Ibi Minucius, magister equitum, velitatione superat Hannibalis copias, III, 101. Castra ibi posita (III, 101, 2), aegre defendit Hannibal, III, 102, 6 et 10. In eisdem castris hibernat, III, 107, 1; V, 108, 9.
Gerus, Γερούς, οὔντος, oppidum Dassaretidis, praesidio

occupatum a Philippo, V, 108, 8. Conf. Gertus.
Gescon, Gesco s. Gisco, dux Poenorum, Lilybaeo praefectus, finito bello Siculo milites Carthaginiensium in Africam traiici curat, I, 66. Ei bene voluerunt mercenarii rebelles, 68, 13. Cum pecunia Tunetem mittitur ad solvenda mercenariis stipendia, 69. Adversus eum commilitones suos concitant Spendius et Matho, ibid. Prehensus in carcerem detruditur a rebellibus, 70, 5; 79, 10 et 13. Cum aliis captivis mutilatus, cruribus fractis, in foveam coniicitur, 80. Eius filius Hasdrubal, IX, 11, 3. Conf. Giscon.
Gillimas, legatus Carthaginiensium ad Romanos bello Punico tertio, XXXVI, 1, 8.
Giscon, idem nomen quod Gescon, cognomine Strytanus, legatus Carthaginiensium Romam, XXXVI, 1, 8. Conf. Gescon.
Gitta, oppidum Palaestinae, XVI, 41, 2.
Gladiatorii muneris sumtus triginta talenta, XXXII, 14, 6.
Gladius Romanus praestat Gallico, II, 30, 8; ad pungendum aeque valet atque ad caedendum, quemadmodum Hispaniensis; Gallicus nonnisi ad caedendum valet, et vel sic mox inutilis redditur, II, 33, 5 seq.; III, 114, 2 seq.; VI, 23, 6 seq. Gladiorum fabrica excellunt Celtiberi, fragm. hist. 14.
Glandium copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 2. Add. XXXIV, 8, 1 seqq.
Glaucia. Vid. Servilius.
Glaucias, Persei legatus Genthium, XXVIII, 8, 9.
Glaucides Abydenus Abydu Philippo tradit, uxores lib rosque civium servatur XVI, 33, 4 seq.; 34, 8.
Glaucus Acarnan Romanis f vens, XXVIII, 5, 1.
Glympes, castellum ditionis A givorum, in confinio agri A givi et Laconici, V, 20, frustra invaditur a Lycurg rege Lacedaemoniorum, I 36, 4 seq.
Gonatas. Vid. Antigonus Gon tas.
Gonni Thessaliae oppidum aditu Tempium, XVIII, 10,
Γονομάνοι. Vid. Cenomani.
Gordieum (i. q. Gordium), Phr giae oppidum, XXII, 20, 8.
Gorgus Messeniorum legatus Philippum, V, 5, 4 seq.; athl tica laude clarus, gene nobilis, a Philippo concitat in plebem, VII, 10, 2 seqq.
Gorgylus Laconiae fluvius pr pe Sellasiam, II, 66, 1 et 10
Gortyn, Arcadiae oppidum agro Telphusio, IV, 60, 3.
Gortyn, urbs Cretae, XXIII, 1 1. Gortynii cum Cnosiis soci tota dominantur Creta, IV, 5 3 seq.; mox orto Gortyne di sidio seniorum iuniorumqu seniores cum Cnosiis facie tes, eiectis iunioribus, urbe Cnosiis tradunt, 53, 7 seqq iuniores urbe eiecti Pha stiorum portum et ipsoru etiam Gortynensium portu occupant, indeque eis qui i urbe erant bellum inferun 55, 6. Gortynii Cnosioru vires quovis modo attenuar student, XXIII, 15. Eorur lites componunt legati Ro mani, ibid. Adversus eos Cy

esidium ab Eu-
, XXVIII, 13.
bellum inferunt
coniurant in eo-
XXXI, 1 seq.
s Cydas XXIII,
Zelys.
Africae, I, 74,

Sempronius.
ὸς, convicium a
athoclem usur-
5, 2.
in inferiori
agna Graecia.
in gratiam hi-
scripsit Poly-
eq.; III, 59, 8.
lamitas univer-
(bello Achaico)
imul et finem
, 6. Res Grae-
p. 140 gestas
exponit Poly-
, 11; IV, 1, 3.
inet nubes ab
104, 10. Grae-
o 3 Olympiadis
coeperunt res
ibycae, IV, 28,
eq. Graecorum
etandi et vallo
inus commoda
orum, VI, 42;
itum arma Ro-
m Graecorum in
unt, VI, 25, 8
non tanta fides
isiurandi quam
s, VI, 56, 13 seq.
eos obtinet mu-
io, XVIII, 17, 7.
Asiam tum Eu-
ntes uno prae-
ntii liberi pro-
II, 29, 15. Per-
um victori plau-
8 a. Per Grae-
ciam variae sententiae de Pseudophilippi et tertio Punico bello, XXXVII, 1 a et seqq. Pseudophilippi res miracula ibi habentur XXXVII, 1 d. Graeco scribere sermone ridicule affectavit Postumius Albinus, XL, 6. *Γραικὰ γεροόντια*, Graeci senes (exsules ob belli Persici culpam), in dicto Catonis, XXXV, 6, 2. Paucitas hominum in Graecia aetate Polybii, XXXVII, 4, 4. Eius rei caussa et remedium, ib. § 3 seqq. Consummatio infortunii Graecorum, XXXVIII, 1 a. Eorum calamitas maior etiam Carthaginiensium infortunio, ibid. § 2 seqq. Antiquiores Graeciae calamitates non praesentibus comparandae, XXXVIII, 1 b, et 1 c.

Grammaticus Isocrates; vide suo loco.

Gravis armatura Romanorum, VI, 23.

Gulussa, Masinissae filius, cum Scipione interest oppugnationi Carthaginis et agit cum Asdrubale, urbis praefecto, XXXII, 1 seqq. Conf. XXXIV, in fine, fr. lat.

Gymnasium Abydi, XVI, 31, 2.

Gyridas, unus e Senibus (*τῶν Γερόντων*) Lacedaemoniorum, occisus a factione Aetolica, IV, 35, 5.

Gyrton Thessaliae oppidum. Gyrtonius. Vid. Heraclides.

Gythium, portus et navale Lacedaemoniorum, V, 19, 6. Inde Alexandriam solvit Cleomenes, II, 69, 11.

Hadranodorus. Vid. Adranodorus.

Hadrianus ager, *ἡ Ἀδριανὴ*

χώρα, in Piceno: eum Praetutianumque populatur Hannibal, III, 88, 3.
Haemus, mons Thraciae; magnitudine et altitudine inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15. Ex eo utrumque mare, Adriaticum et Pontum Euxinum, conspici posse ait Polybius, negat Strabo, XXXIV, 12, 1 seqq.
Haliartus, urbs Boeotiae, XXVII, 5, 3. Haliartii favent Perseo adversus Romanos, XXVII, 1, 8; 5, 3. Urbs eorum antiquissima, Persico bello eversa, XXX, 18, 4. Pro iis quum frustra deprecati essent Athenienses apud Romanos, turpi consilio agrum eorundem sibi deposcunt, XXX, 18. Et ex eorum regione ignominiam potius quam fructum aliquem reportant, XXX, 18 a.
Hamilcar. Vid. Amilcar.
Hannibal, praefectus praesidii Poenorum, quod Agrigenti obsidetur a Romanis, I, 18; noctu elabitur cum suis, 19. Idem (v. I, 23, 4) praefectus classis Panormi versans, I, 21, 6, per imprudentiam plures naves amittit, 21, 9 seqq. Pugna navali vincitur a Duilio, 22 seq.; aegre elabitur capta navi, 23, 7. Haud multo post in Sardinia multis navibus amissis in crucem actus est a suis, I, 24, 5 seqq. eius filius Hannibal, I, 43, 4.
Hannibal, filius superioris, ab Himilcone mittitur ad Gallos mercenarios in fide continendos, I, 43, 4.
Hannibal, Amilcaris filius (diversus ab eo qui bellum Punicum secundum gessit), trierarchus Adherbalis, cum subsidio militum intrat Lilybae
um a Romanis obsessum,
44: inde cum vacuis navibu
ad Adherbalem Drepana abi
I, 46, 1.
Hannibal (fortasse alteruter
duobus praecedentibus), co
lega datur Barcae bello Afr
co, postquam Hannoni den
tum est imperium, I, 82, 1
Castris exutus ad Tunete
a Mathone captusque cru
eidem affigitur e qua suspe
sus fuerat Spendius, 86.
Hannibal, cognomine Rhodi
I, 46, 4; confidenter portu
Lilybaei intrat; obsessum
Romanis, exitque; idque sa
pius fecit, I, 46. Ad extr
mum obstructo a Roma
introitu portus capitur, 47.
Hannibal, Amilcaris Barcae
lius, novennis puer cum pa
in Hispaniam abit, II, 1, 6,
perpetuum iurat Romanor
odium, III, 11. Quibus vi
quibusve locis fretus impe
um Romanorum conatus
evertere, II, 14, 2. Vix vigi
millia militum habens,
gressus est populum qui
buit militiae aptos pedi
ultra 700,000; equites
70,000, II, 24, 16. In Hisp
niae imperio succedit Asd
bali, et statim bellum ani
molitur Romanis inferendu
II, 36; III, 13, 4. Eum
Hispania praeter Carthagi
ensium voluntatem gessi
omnia ait Fabius, III, 8,
Olcades, Vaccaeos, Carpe
nos, aliosque trans Iber
populos subigit, III, 13 se
legatos Romanos de Sagun
admonentes superbe accip
15. Saguntum oppugnat e
pugnatque, 17. Ut sibi ded

Poenis legati
Hispaniae pro-
is fratri Asdru-
dis, et legatos
los Cisalpinos,
n fluvium tran-
naeum montem,
lanum superat,
quem relinquit
Scipionis cum
ntum, 49, 1 seq.
, III, 47—56.
ibus iter a Car-
in Galliam Cis-
cit, III, 56, 3.
e, quae a Nova
que in Galliam
conficienda ei
eqq. Dimidium
in itinere, prae-
um traiectione,
In Gallia Cisal-
subigit, III,
orum spectacu-
r pugnandum
III, 62 seq. Ad
castris Roma-
abet, V, 29, 7.
io inter Padum
perat P. Scipio-
Post anceps
estre ad Tre-
, collatis signis
vincit Ti. Sem-
-75. In Gallia
pernans capti-
e pretio dimit-
t ad fallendos
varias formas
naturali incli-
is ad audacia
Etruriam per
, III, 78 seqq.
um lacum in-
fficit Romanos,
01, 3 et 6. Ad
i maris reficit
, 8 seqq.; 87, 1
seq. Afros Romano more armat, III, 87, 3; 114, 1; XVIII, 11, 6 seqq. Superato Apennino in Samnium transit, III, 90, 7; vastat Campaniam, 92; insidias a Fabio in angustiis structas eludit stratagemate, 93. Castra ad Gerunium aegre defendit ab irruptione Minucii, 102; inde castra movet Cannas, 107, 1 seq. Cannensi pugna clade ingenti affecit Romanos, III, 111—117. Eum propediem ad Romae portas affuturum putant Romani, 118, 5. Legatos captivorum Romam mittit, VI, 58. Capuam invitatur; Petelinos fame expugnat, VII, 1. Cum eo per legatos agit Hieronymus rex Syracusarum, VII, 2 et 4. Foedus ipsius cum Philippo, VII, 9. Tarentum proditione capit, VIII, 26—32. Tarentinos benigne tractat, urbem ab arce intersepit, arcem obsidet, 33—36. Appium Capuam obsidentem ipse obsidet, IX, 3. Relicta Capua Romam petit; sed inde repulsus Rhegium abit, IX, 4—7; conf. c. 9. Eius maximum robur in equitatu, IX, 3, 9 seqq. Illius unius mente et consilio omnia geruntur, IX, 22. Romani supra modum crudelem, Poeni avarum perhibuerunt, 22, 8; 26, 11. De avaritia conf. c. 25. Varius fuit pro temporum varietate, IX, 24; 26, 1. Capua a Romanis recepta multa durius facere coactus est, 26, 2 seqq. Saepe hostem decepit, nunquam ipse ab hoste deceptus, X, 33, 2 seq. Ingenio et arte imperatoria praestans e plurimis gentibus mixtum exer-

citum per 16 annos ita continuit ut nulla unquam seditio oriretur, XI, 20; XXIV, 9, 5. In brevem angulum Bruttii agri, ad Lacinium, a Romanis concluditur, XI, 7, 1; XV, 1, 11. Ex Italia in Africam revocatur a Poenis, XIV, 9, 8 et 11; c. 10, 1; et redit, XV, 1, 10. Ad Adrumetum castra ponens, XV, 5, 3; a Tychaeo Numida auxilium 2000 equitum impetrat, XV, 3. Inde Zamam castra transfert, 5, 3. Colloquio cum Scipione frustra instituto, XV, 6—8; acie ab eo vincitur, 9—16. Pacem suadet Poenis in conditiones a Scipione latas, XV, 18. Ingentem bello Punico captorum copiam, quum a suis non redimerentur, venumdedit, XIX, 1. Eum ab Antiocho exposcunt Romani, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11. Moritur eodem anno cum Philopoemene et Scipione, XXIV, 9, 1. Elogium eius, XXIV, 9, 5.

Hannibal Carthaginiensis, triremium praefectus, ab Hannibale Magno ad Hieronymum Syracusas missus, et ab hoc Carthaginem, VII, 2, 3 et 6.

Hannibal, cognom. Monomachus, saevorum consiliorum auctor Hannibali Magno, IX, 24, 5 seqq.

Hannibalicum Bellum s. Bellum Punicum secundum, I, 3, 2; II, 37, 2; 71, 9; III, 1, 1; 2, 1; 32, 7; 95, 7; VI, 51, 3. Vid. Hannibal, Amilcaris filius. Belli illius scriptor Fabius, III, 8. De caussis eius belli disputatur, III, 6—12; conf. I, 65, 8 et II, 36. Disceptantur iura Romanorum Poenorumque in suscipiend bello, III, 28—30. Fi bellum pace a Scipione nis data, victo Hanni XV, 18 seq.; postquan annos 17 durasset, X 9, 5.

Hanno, dux copiarum Pu rum in Sicilia, Herbessu pit, I, 18. Obsidet Ro Agrigentum obsidentes, et seq.; proelio profli 19. In pugna navali cu gulo ad Ecnomum p dextro cornu, I, 27, 5; tum fuga se recipit, 28 9. Classi praefectus co tum Erycem erat devec Amilcaremque cum mil recepturus ad pugnam lem, I, 60; sed praeve C. Lutatio ad pugnam tur ad Aegussam, qua c eius partim capta est p depressa, 60 seq. In S niam missus adversus r les mercenarios, ab his hensus cruci affigitur, Huius filius Asdrubal, Poenorum in Africa adv Regulum, I, 30, 1.

Hanno alius, qui nulli r Sicilia gestae interfuer 67, 2. Regionem Africae Hecatompylon subie Poenis, 73, 1; cum Nu et Afris pugnare solitus 7. Imperator Poenorum Africa seditionem merc riorum et Afrorum se frustra studet, I, 67; sub Poenorum dure tractare tus eoque nomine Poenis rus, 72, 3. Ignave se bello Africo, 74. Utice propemodum perdit, dum eos adiuvare, ibid. Tan Amilcari deinde summa

ımissa est, ipsi ta-
:inuatum imperium,
ɔpias coniungit cum
, sed ob ducum dis-
ıil recte geritur, 82.
erium deponit, 87,
vero accipit et cum
dit in gratiam, 87;
e finem imponit bel-
88.
aniae citerioriprae-
Hannibale, III, 35,
ɔello capitur a Cn.
III, 76, 5 seq.
ıilcaris filius, dux
ɔiarum Hannibalis,
tur trans Rhoda-
tutandam traiectio-
citus, III, 42, 6 seq.
to idem qui supe-
tro cornu praeest
Cannensi, III, 114, 7.
suos Spartani e
civitatibus non re-
licet edixissent se
as dimissuros, IV,

ɔπυια, urbs Italiae.
Ἀρπυιήτης fragm.

Vid. Asdrubal.
ıris (ὁ γρόσφος), VI,
tas (δόρατα) triarii
um habent, VI, 23,
e equitum Romano-
inutiles, dein ad
m morem mutatae,
seqq. Hasta (γαῖ-
emium militis qui
ılneravit, VI, 39, 3.
simul et caduceum
roverb. IV, 52, 3.
egione Romana, VI,
.; eorum armatura,
3; sedes in castris,
ıisterium castrense,
. Adde XV, 9, 7.

Hebrus fl. Thraciae, XXXIV, 12, 3.
Hecatodorus princeps civitatis Byzantiorum, IV, 47, 4 seq. (ni potius Hypatodorus), artifex statuae aeneae Minervae, Alipherae positae, IV, 78, 5.
Hecatombaeum, in agro Dymaeorum; ubi magna clade a Cleomene affecti sunt Achaei, II, 51, 3.
Hecatompylos, urbs Africae, quam Poenis subiecerat Hanno, I, 73, 1, ubi male Hecatontapylos.
Hecatompylos Parthiae; eo venit Antiochus, X, 28, 7; 29, 1.
Hegesianax, Antiochi M. legatus Corinthum ad T. Quintium et decem legatos Romanos, XVIII, 30, 1 seqq.; 33, 3.
Hegias, Phocaeensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium, XXI, 4, 4 seq.
Heircte, unde ὁ ἐπὶ τῆς Εἱρκτῆς (sed cod. Vat. pr. τοῖς Εἱρκτοῖς) λεγόμενος τόπος, locus inter Erycem montem et Panormum occupatus ab Amilcare, describitur I, 56, 3.
Helia, Ἑλεία, Laconicae ager amplissimus et praestantissimus, V, 19, 7; 20, 12. Nomen puto habet ab oppido Helos, Ἕλος, unde Helotae denominati.
Helice, una ex 12 civitatibus Achaiae primum olim foederatis, mari dein hausta, II, 41, 7 seq.
Helicranon, Epiri castellum, quo suppetias Epirotis venere Aetoli et Achaei adversus Illyrios, II, 6, 2, et 4, in montanis.
Heliotropium (quasi dicas Solarium vel Horologium), locus

prope Thebas Phthiotidas, V, 99, 8.
Hella, Ἕλλα, Asiae oppidum, Attali regis emporium, XVI, 41, 5: nisi Ἔλαια, Elaea, legendum.
Hellespontus: cursus ab eo ad Bosporum Thracicum, IV, 44, 6 seqq. Ad eius ostium sunt Sestus et Abydus, ibid. et IV, 50, 6. Galli, qui cum Brenno patria exierant, et cladem Delphicam declinaverant, ubi ad Hellespontum venerunt, non in Asiam traiecerunt, sed in vicinia Byzantii consederunt, IV, 46, 1. Gallis Aegosagis in Asiam a se invitatis sedes ad eum assignat Attalus, V, 78, 5 seq. Iidem Galli urbes ad eum sitas effuse depopulantur, V, 111, 2. Adversus Hellesponti urbes veluti arcem sitam Ephesum putat Antiochus, XVIII, 32, 2. Philippi in eas perfidia XVIII, 37, 8. Eum traiiciunt Scipiones cum exercitu, XXI, 6, 2; 10, 2. Phrygia ad Hellespontum, XXII, 5, 14; 27, 10. Eum navibus obsidet Eumenes, ne cui navi transitus in Pontum pateret, XXVII, 6, 5.
C. Helvius a Cn. Manlio Cos. ad Moagetem mittitur, Cibyrae tyrannum, XXII, 17, 3 seqq.
Hemiolia, genus navigii, V, 101, 2.
Hemiolius, cognomen Theodoti. Vid. Theodotus Hemiol.
Hephaestia, urbs Lemni insulae, liberata a Romanis, XVIII, 31, 2.
Hepteres. Hepteri, quae olim Pyrrhi fuerat, vehitur Hannibal, dux classis Punicae in pugna navali cum Duilio, I, 23, 4. Hepteres in classe Philippi, XVI, 3, 7; 7, 1.
Heraclea, oppidum Sicilia haud procul Agrigento, I, seq.; 30, 1; cognomento Minoa, I, 25, 9. Ibi statio classis Punicae, ibid. Prope eas Carthalo insidiatur classi Romanae, I, 53, 7.
Heraclea Trachinia, oppidum Thessaliae ad sinum Malicum, in potestate Aetolorum X, 42, 4; captum a Romanis XX, 9, 1; 11, 3.
Heraclea, Macedoniae oppidum in Lyncestis, XXXIV, 12, Conf. Heracleum.
Heracleotae, suis legibus utentes, comprehensi foedere Eumenis cum Pharnace, XXV 6, 13: sunt cives Heracleae Ponticae. Eis Prusias damillata sarcire tenetur, XXXI 11, 8.
Heracleum, oppidum Perrhaebiae in Macedoniae con niis, XXVIII, 11, 3; 15, capitur a Romanis testudi fastigiata, XXVIII, 11.
Ἡράκλειον, Herculis templu Gadibus, XXXIV, 9, 5.
Heraclidae Tisamenum Spar eiiciunt, II, 41, 4. Inde e rum regnum Spartae ad p steros propagatum, IV, 34, 35, 14. Perfidia Locrensiu in Peloponnesum admittu tur, XII, 12 b.
Heraclides, Antiochi Epiphan legatus Romam, XXVIII, 1; 18, 1. Romam venit cu Laodice et Alexandro Bal quem pro filio Antiochi Ep phanis venditat, et Demetr Soteri opponit, XXXIII, et 16.
Heraclides Byzantius, ab An tiocho M. ad Scipiones leg

de pace, XXI, 10
im cum P. Sci-
XXI, 11 extr. et

rtonius Thessa-
s praefectus in
ippi, XVIII, 5, 2.
entinus, perditus
entum Romanis
nde novae pro-
pertus ad Phi-
ugit, XIII, 4, 4
lippo praeficitur
4, 8; XVI, 15, 6.
ilippo missus ad
diorum perden-
rem exsequitur,
ncendio corrum-
t 5.
us dictum aures
esse rerum spon-
40, 3; certiores
culos, XII, 27, 1.
, ἢ τῶν Ἡραιέων
Arcadiae prope
nem, XVIII, 25,
um fluvium, IV,
Triphyliae He-
a movet Philip-
egalopolin, IV,
radit se Antigo-
b Aetolis, ut vi-
repta Achaeis;
25, 7), II, 54, 12.
chaeis apud Ro-
tendunt Aetoli,
. Eam Achaeis
ani, XVIII, 30, 10.
pidum Siciliae
ntum, I, 18, 5;
Hannone Poeno,

s propago, i. e.
declaratur Ly-
non esset ex re-
V, 35, 14. (Conf.
Bellum gerens
condidit Tichos

castellum, IV, 59, 4. Neminem unquam sponte laesit; ludos Olympicos et illas belli ferias instituens animi sui sensum declaravit, XII, 26, 2. Coram eo ictum foedus Poenorum cum Philippo, VII, 9, 2. Ei sacra facit Perseus, XXIX, 6, 17. Eius templum Gadibus, τὸ Ἡράκλειον, XXXIV, 9, 5. Deianirae tunica cruciatus, pictura, XL, 7, 3.

Herculeum Fretum. Vid. mox Herculis Columnae.

Herculis Columnae, III, 37, 10; etc. Ad eas in Hispaniam traiecit Amilcar, II, 1, 6. Ad ipsum Fretum, quod Africam ab Hispania dividit, Herculis Columnas posuit Polybius, XXXIV, 9, 4. Ea ratione Fretum Herculeum vocat τὸν καθ' Ἡρακλείους στήλας πόρον, III, 39, 4, et τὸ καθ' Ἡρακλείους στήλας στόμα, III, 57, 2; XVI, 29, 6 et 12. De illo Freto ex professo se dicturum promittit III, 57, 2, et habet nonnulla XVI, 29, ubi fretum illud cum Hellesponto confertur. Alia haud dubie libro XXXIV collegerat. Ab Herculis Columnis usque ad Tanaim extenditur Europa; usque ad Nilum, Africa, III, 37, 3 et 5. Distantia Freti a Nova Carthagine, ab Ibero, etc., III, 39, 5 seqq. Ab eodem freto usque ad Philaeni aras pertinebat ditio Poenorum in Africa, III, 39, 2; X, 40, 7. Conii in Hispania ἐντὸς (nisi ἐκτὸς legendum) Ἡρακλείων στηλῶν habitant, X, 7, 5.

Hermaeum ad Bosporum Thracicum, IV, 43, 2 seqq. Vid. Mercurii Fanum.

Hermaeum Promontorium prope Carthag., I, 29, 2; 36, 11. Vid. Mercurii Promontorium.
Hermias, genere Car, regni administrator constitutus a Seleuco, Antiochi M. fratre, et deinde etiam ipsius Antiochi princeps minister; homo invidus, ambitiosus et crudelis, V, 41, 1 seqq. In potestate habet Antiochum, ob aetatem, V, 45, 7. Fingit litteras tanquam ab Achaeo scriptas, quasi Achaei defectioni faveret Ptolemaeus, V, 42, 7 seqq. Adversatur Epigeni Antiocho suadenti ut ipse contra Molonem proficiscatur; Antiochum stimulat ad bellum pro Coelesyria cum Ptolemaeo suscipiendum, V, 41, 4 seqq. et c. 42: adde 45, 6 et c. 49. Ficto crimine occidendum curat Epigenem, 50. Laevo cornu cum Zeuxide praeest in pugna adv. Molonem, V, 53, 6. Sperat, si quid Antiocho accidisset, tutorem se filioli eius futurum, V, 55, 3 seqq. Monente Apollophane medico occidi eum curat Antiochus summo omnium gaudio, 56, 1 seqq.; uxor et liberi eius ab Apameensibus mulieribus et pueris obruuntur lapidibus, 56, 15.
Hermion (et Hermione), oppidum Argolidis, occupatur a Cleomene, II, 52, 2. Tyrannus Hermionensium tyrannidem abdicat, II, 44, 6.
Hermippus tibicen, XXX, 13, 3.
Hermocrates Siculus dux. Hunc ad senatum Gelae puerilia de pace loquentem inducit Timaeus, XII, 25 k, 4 et c. seq. Hanc orationem Timaeo vitio vertit et Hermocratem lau Polybius, ibid. 25 k, 2. H mocrates Lacedaemonios pugna ad Aegos Potamos iuvit, ibid. §. 9. Atheni sium copias cum suis d bus captivas in Sicilia fe ibid.
Hermogenes, unus e duci Antiochi in oppugnatione leuciae, V, 60, 4.
Heroem quendam Hannil viam per Alpes monstra scripserunt nonnulli, III, 9; 48, 7. Heroes apud A das hymnis vulgo celeb soliti, IV, 20, 8. Conf. D
Herophilii, Alexandrini med XII, 25 d, 4. Vid. Callimac
Herophon, Persei legatus, ad Eumenem venit, XX 1 c, 1; 3, 8.
Hesiodus Aeacidas inducit b gaudentes, V, 2, 6. Eiusd sententiola, dimidium f qui bene coepit habet, 32, 1 seq.; VI, 2, 18.
Hestiae, Hestiarum Promon ria, τὰ περὶ τὰς Ἑστίας ἄκ in ora Europea Bosp Thracici, IV, 43, 5.
Hetaeri, ἑταῖροι, equites exercitu Antiochi M. V, 53, in pompa Antiochi Epip nis, XXXI, 3, 7. Ἑταῖρ ἵππος, XVI, 18, 7.
Hetruria. Vid. Etruria.
Hexapyla (τὰ), porta Syra sarum, VIII, 5, 6.
Hexeres duae praetoriae classe Reguli et Manlii, I, 11; hexeres in classe Phili pi, XVI, 7, 1. Hexeri mensuram, quibus usi s Romani et Carthaginiens exposuit Polybius, frag hist. 35.

lesius, XXVIII, 16,

a, una ex Aegatibus,
eronesus: eius por-
Hanno Carthagine
avigaturus, I, 60, 3;

ania vel Vulcani,
oliis: crateres tres
la, XXXIV, 11, 12

Ἱερὰ κώμη, oppi-
ae, ditionis Perga-
ud procul Thyati-
1, 8. Ibi Dianae
oliatur a Prusia,
, 11.

runt invicti ad Ery-
, ἱερὸν τὸν στέφα-
5.

or Syracusanorum,
nominatur, I, 9, 8.
nfert Mamertin
tenentibus, ibid.:
parum felici irre-
Romanis, I, 11; et
it cum Poenis, ibid.
Appio Cos. foedus
Romanis, I, 16 seq.
s iis commeatus
, 18, 11. Cum eo
rere vetantur Poe-
is formula cum Ro-
62, 8. Poenos com-
iuvat bello Africo,
nimis illi debili-
ne soli Romani
tem potestatem ob-
83. Auxilia mittit
ello Punico secun-
7. Gratiam Grae-
tat rex prudens, I,
; VII, 8, 6. Multa
odiis terrae motu
, 88, 5 seqq. Eius
regnat cum patre,
De morte eius falso

nuncio accepto Romani Syracusas versus navigant, VII, 3, 5 seqq. Nepos eius et successor Hieronymus, ibid. Laus Hieronis; vixit annos amplius 90, sensus omnes integros conservans; regnavit annos 54, VII, 8. Eius regnum eversum (nempe sub successore eius Hieronymo), III, 2, 7.

Hieromnemon Byzantiorum Cothon, IV, 52, 4.

Hieron, τὸ Ἱερὸν, castellum in ora Asiatica Bospori Thracici, ubi Iason e Colchide rediens duodecim diis sacra fecit, IV, 39, 6; 43, 1. Byzantiis, magno pretio ab illis emptum, eripitur a Prusia, IV, 50, 2 seq.; qui ligna, marmora, tegulas inde aufert, sed ex pacis lege restituere ablata tenetur, IV, 52, 7 seq.

Hieronymus, rex Syracusarum, Hieronis nepos ex Gelone, VII, 3, 5 seq. et c. 4, 5; Pyrrhi nepos ex Nereide, Pyrrhi filia, 4, 5: in eius caput coniurat Thraso, VII, 2, 1. Legationem mittit ad Hannibalem, VII, 2; fratres mittit Alexandriam, 2, 2; legatis Romanis illudit et foedus respuit Romanorum, VII, 3. Poenis proponit foedus de dividenda Sicilia, 4, 1 seqq.; Nova legatione missa, totam sibi Siciliam postulat, 4, 7 seqq. Novae legationi Romanorum absurdas conditiones proponit, VII, 5. Bellum parat adversus Romanos, 5, 8. Occiditur in urbe Leontinorum, VII, 6, 1. Eius vitia a nonnullis scriptoribus exaggerata, VII, 7.

Hieronymus Arcas partes Phi-

lippi Amyntae filii amplexus erat, eoque proditor dictus est a Demosthene temere, XVII, 14, 2.
Hierosolyma recepta ab Antiocho M., XVI, 39, 4. Celeberrimum ibi templum, 39, 5.
Himeras, Siciliae fluvius, mediam fere insulam dividit, VII, 4, 2; 5, 7.
Himerenses Thermae. Vid. Thermae.
Himilco, Lilybaei praefectus, strenue urbem defendit adversus Romanos, I, 42, 45, 53.
Himilconem Livius XXII, 19, vocat classis praefectum Asdrubalis in Hispania, qui in Polybianis codicibus Amilcar vocatur, III, 95, 2.
Hippacritae, cives urbis Africae cui Hippo Diarrhytus nomen; obsidentur a mercenariis Poenorum rebellibus, I, 70, 9; 73, 3; 77, 1. Deficiunt ad rebelles, I, 82, 8. Ad deditionem compelluntur a Poenis, I, 88.
Hippagines, I, 26, 24; remulcis alligati, I, 28, 2.
Hippana, Siciliae oppidum, vi captum a Romanis, I, 24, 10.
Hipparchus, legatus Iliensium ad decem legatos Romanos, XXIII, 3, 3.
Hippias, praetor Boeotorum, XXIII, 2, 12 seq.; eius auctoritate societatem cum Perseo contraxerant Boeoti, quare ille Thebis eiicitur ab eis qui Romanis favebant, XXVII, 1, 9 seqq. Chalcide pene opprimitur ab exsulibus Thebanis, Romanorum amicis, c. 2, 3 seq. Legatus Romam a Perseo iram senatus in regem deprecari frustra laborat, XXVII, 7, 2 seqq. Ad Ge thium legatus mittitur ab dem, XXVIII, 9, 3. Reb omnibus fractis Perseus ev vehementer obiurgat, XXVI 9 a.
Hippitas, amicus et fugae com Cleomenis Alexandriae, 37, 8, ubi male expressu *Ἱππίαν* pro *Ἱππίταν*.
Hippo Diarrhytus, urbs Africa *ἡ τῶν Ἱππακριτῶν πόλις*, 82, 8. Vid. Hippacritae.
Hippo Regius, urbs Africa XII, 1, 2.
Hippocrates Carthaginiens frater Epicydis, origine S racusius, ab Hannibale Hieronymum mittitur rege Syracusarum, VII, 2, 3 sec insinuat se apud Hieron mum, eique bellum suad adversus Romanos, VII, 4, seqq.; 5, 5. Per eum Hann bal res in Sicilia regit, I 22, 4.
Hippocritus Cous cives su ad Persei partes traduce frustra conatur, XXX, 7, 1
Hippodromus, i. e. Circus, pr pe Seleuciam Pieriam, V, 5 1; prope Sardes, VII, 17, 2.
Hippolochus Aetolus bello Pe sico ut suspectus Romam al ductus, XXVII, 13, 14.
Hippolochus Thessalus, equ tum praefectus, a Ptolemae deficit ad Antiochum, V, 7 11. Samariae praesidere iu betur ab Antiocho, 71, 1 Graecis mercenariis praees in acie Antiochi ad Rhaphiam V, 79, 9, coll. 82, 10.
Hippomedon, Agesilai filius, ne pos Eudamidae, regis Spar tanorum, praeteritur in suc cessione regni post morten

, IV, 35, 13 seq.
uxor Archidami
interfecerat Cleo-
l.
s, Hieronymi Sy-
is legatus Cartha-
, 4, 1.
ἔνοι, via ex Hirpi-
n per Apenninum,

Hispani, Ἰβηρία,
omen et situs, III,
; 39, 4. Hispaniae
s Poenis subiecta
um Punicum bel-
0, 5. Hispanorum
aximum numerum
mittunt Poeni, I,
Hispaniam cum co-
ur Amilcar Barca,
rum imperium ibi
um, II, 1. Ei suc-
ubal, II, 1, 9; II,
oali Hannibal, II,
seqq. In Hispania
n tuto constituunt
Romani bello Gal-
lpino continentur,
eqq. Hispani Ὀρῆ-
33, 9, nisi ibi
el Ὠρητανοί, Ore-
elligendi. Hispa-
na, III, 114, 1 seqq.
in Hispania post
em gestis vid. As-
Hannibalis frater;
Gisconis filius; Cn.
Scipionis, in Cornе-
ios. Tum Carthago
erus; Herculis co-
Celtiberi, etc. Hi-
emorabilia nonnul-
V, 9. Hispaniae re-
dam luxuria, ibid.

ius varia genera re-
, IX, 1 seq. Deinde
ria praesertim pra-

gmatica plurima disseruntur et praecipiuntur satis loquaciter per totum operis decursum: quae melius petentur ex Argumentis capitum.

Holcades. Vid. Olcades.

Homarius Iuppiter, Ζεὺς Ὁμάριος, II, 39, 6, i. q. Ὁμαγύριος, conventuum et concordiae praeses. Homarium, τὸ Ὁμάριον, lucus Iovi Homario vel Homagyrio consecratus, prope Aegium, V, 93, 10.

Homerus scite inducit Ulyssem ex astris plurima quae et mari et terra accidunt coniectantem, IX, 16, 1. In eius persona ostendit qualis esse debeat vir politicus, XII, 27, 10. Helluonem se ipse prodidit scriptis suis iudice Timaeo, XII, 24, 2. Res veras poetice exprimit et res fictas cum veris connectit, XXXIV, 2. In Navium Catalogo quae attributa dat urbibus, vere eis conveniunt, 4, 2. Eius poesis est scriptio philosophica, 4, 4. Homeri verba citata, III, 94, 4; V, 38, 10; XII, 26, 27; XV, 12, 9; 16, 3; XVIII, 12, 6; XXXVI, 6, 6; XXXIX, 3, 6. Plures Homeri loci ex Odyssea citantur et illustrantur, XXXIV, 2—4. Homericus Iuppiter a Phidia in templo Olympico expressus, XXX, 15, 4.

Honores Romae confert populus, VI, 14, 9.

Hoplites, rivus Peloponnesi, XVI, 16, 2.

M. Horatius, primus cos. Romanus; eo cos. fit primum foedus Romanorum cum Poenis, III, 22, 1.

Horatii Coclitis praeclare factum, VI, 55.

L. Hortensius, legatus Romanorum in Asiam ad Prusiam et Attalum, XXXIII, 1, 2.

A. Hostilius cos. dum per Epirum Thessaliam petit, Perseo eum prodere conantur Theodotus et Philostratus; relicto per Epirum itinere Anticyram navigat, et inde in Thessaliam pervenit, XXVII, 14. Proconsul in Thessalia hibernans, legatos ad Graeciae civitates mittit belli Persici caussa, XXVIII, 3 seqq.

Hyacinthi s. Apollinis Hyacinthi tumulus prope Tarentum, VIII, 30, 3.

Hybridae Graeci, μιξέλληνες, in mercenariis Poenorum, I, 67, 7.

Hydriae Rhodi dedicatae ab Hierone et Gelone, V, 88, 5.

Hymnos et paeanes canere assuefiunt Arcadum pueri, IV, 20, 8.

Hypana, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; a civibus Philippo traditur, 79, 4.

Hypata, Thessaliae oppidum, in potestate Aetolorum, XX, 9, 6 et 13; c. 11, 5 et 8; XXI, 2, 7; 3, 7.

Hypatodorus, artifex statuae aeneae Minervae Alipherae positae, IV, 78, 5.

Hyperbasas (?) X, 31, 12.

Hyperbatus, praetor Achaeorum, XXVI, 1, 1; voluntatis Romanorum potiorem rationem habendam censet quam aliarum rerum omnium, XXVI, 1, 6. Cum Callicrate et Diophane contraria sentit Archoni, Polybio et Lycortae, de ope ferenda Ptolemaeis fr tribus, XXIX, 8, 2.

Hypsas, Siciliae fluvius, Ag gentum alluens, IX, 27, 5.

Hyrcania. Ex Parthia in e per Labum montem exer tum ducit Antiochus M., 29—31. Apasiacae Nomad qua Oxus fluvius sub terr labitur, per siccum cum eq in eam transeunt, X, 48, seqq.

Hyrcanum s. Hyrcanium ma Haud procul ab eo sunt T pyri montes, ad ortum M diae, V, 44, 5. Ad illud pe tinet regnum Artabazanis e. Atropatene), V, 55, 7. id influit Oxus fluvius, 48, 4.

Hyrtacus, urbs Cretae, frag hist. 24.

Hyscana. Vid. Uscana.

Iapyges. Vid. Appuli.

Iapygium promontorium, ide quod Salentinum, ἄκρα Ἰ πυγία X, 1, 8; XXXIV, 1 11; ἡ Ἰαπυγία ibid. § 2 et Iason Colchis rediens duod cim diis sacra fecit in Asi tico Bospori Thracici litor unde locus Hieron appell tus, IV, 39, 6.

Iason, urbi Phanotensium pra fectus nomine Philippi; ei opera praetorem Aetolor decipit Alexander, Phocid praefectus, V, 96, 4 seqq.

Iasus, oppidum Cariae, part Argivorum colonia part Messeniorum, XVI, 12, 2; o sessa et capta a Philipp XVI, 12. Eius situs et mem rabilia, ibid. Petentibus Rh diis invito Philippo liber tur a Romanis, XVII, 2, 3; 9; XVIII, 27, 4. Iasius sinu

Bargylieticus, XVI,

vius Asiae, a Mace-
Tanais appellatus.
is.

. Hispania. *Ἰβηρία*
regio a Pyrenaeo
fretum Herculeum
; partes eae Hispa-
Oceano adiacent,
nomen non habent,
seq.

, amnis Hispaniae.
transgrediendo foe-
sdrubal cum Roma-
, 7; 22, 11; III, 27,
3. Hannibalem ne
seat per legatos
omani, III, 15, 5.
s transitus Iberi
it belli Punici se-
, 6, 2 seq. Ad eius
na navali Hasdru-
cit Cn. Scipio, III,
; 96.
iter, XXVII, 16, 3.
ἡ Ἐγνατία ὁδός,
2, 3 seqq.
si. Vid. Faces et

Cretae, XIII, 10,

populus Hispaniae
subactus ab Han-
I, 35, 2. Eorum rex
X, 18, 7.
ide manent Attali,
Obsidentur a Gallis
; obsidione eos li-
exandrenses Troa-
, 2 seqq. Pro Lyciis
t apud Romanos,
3.
Hispaniae, ad quam
e victus est Asdru-
nis filius, XI, 20, 1.

Iliturgis. Vid. Ilurgia.
Illeberis, *Ἰλλέβερις*, fluvius et oppidum Galliae, ad Pyrenaeum montem, XXXIV, 10, 1.
Illyricum, Illyria, Illyris, Illyrii. Prima Romanorum in Illyriam traiectio, I, 13, 4; II, 2 seqq.; II, 12, 7. Illyriorum reges Bardylis, Pleuratus, Agron, Teuta, Pinnes vel Pineus, Scerdilaedus, Pleuratus, Genthius. Vide quemque suo loco. Illyrii maria infestant, omnes populos pro hostibus habentes, II, 4, 8 seq.; 12, 6. Eleorum et Messeniorum fines perpetuo invadunt, II, 5, 1 seq. Phoenicen, Epiri urbem, proditione Gallorum mercenariorum capiunt, agrum populantur, pacem et foedus cum Epirotis et Acarnanibus faciunt, II, 5 seq. Pars eorum, qui sub Teuta sunt, deficiunt ad Dardanos, II, 6, 4. Speliant mercatores Italicos, et captivos abducunt, II, 8. Ad eos Romani legatos mittunt C. et L. Coruncanios, ibid. Dyrrachium capiunt, mox rursus expulsi, II, 9. Corcyram obsident et in deditionem recipiunt, II, 9, 7 seqq. et c. 10, 8. Classem auxiliarem Achaeorum profligant, II, 10. Bellum iis inferunt Romani, et maiore parte Illyrici sibi cedere cogunt Teutam, addita pacis conditione ne Illyrii amplius duobus lembis ultra Lissum navigent, II, 11 seq. Ipsis proprium navigiorum genus lembi, V, 109, 3. Iis victis a Romanis magno metu liberantur Graeci, II, 12, 5 seq. Eorum ratio aciem instruendi pugnandique *κατὰ σπείρας*, manipulatim vel ca-

tervatim, II, 3, 2. Conf. II, 65, 5; III, 19, 5. Illyrii 6000 duce Demetrio Pharlo in auxiliaribus Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 4. Eorum manipuli alternatim locati cum Macedonibus chalcaspidibus, 66, 5. Bellum Romanorum Illyricum cum Demetrio Pharlo a L. Aemilio Cos. gestum, III, 18. Conf. Demetrius Pharius. Duce Scerdilaedo cum 90 lembis ultra Lissum navigant et Pylum Messeniae frustra tentant, IV, 16, 6 seq.; dein cum Aetolis Achaiam invadunt, 16, 11, et Megalopolin tentant, 25, 4. Quadringentos Cretensibus subsidio mittit Philippus, IV, 55, 2. Philippo Scerdilaedus plures quam 15 lembos mittere impeditur turbis a variis Illyriorum dynastis excitatis, V, 4, 3. Illyricas civitates, quae Philippi sociae fuerant, sibi adiungit Scerdilaedus; easdem mox cum aliis recipit Philippus, V, 108, ubi plura Illyricarum gentium et oppidorum nomina commemorantur. Capta Lisso et Acrolisso plures Illyriae urbes Philippo se tradunt, VIII, 16, 10 seq. Sunt auxiliares Achaeorum sub Philopoemene, XI, 11, 4 seq.; 14, 1; 15, 5. Loca Illyrici quaecunque Philippus post pacem in Epiro factam occupasset, Romanis ille tradere iubetur, XVII, 1, 14; 8, 10. Illyria deserta, ἡ Ἔρημος καλουμένη Ἰλλυρίς, XXVIII, 8, 3; de Illyriis et de Genthio triumphat L. Anicius, XXX, 13. In Illyricum legatus mittitur Fannius, XXXII, 18 seq.

Ex quo Demetrium Pharium eiecerant Romani, neglexerant Illyrici oram ad Adriaticum mare, ibid. c. 19, 5. Conf. XXXIX, 1 b, 2.

Ilurgia, Hispaniae oppidum, XI 24, 10. Illiturgis Livio.

Imagines maiorum apud Roma nos in celeberrima aedium parte positae et praelatae i exsequiarum pompis, VI, 53 4 seqq.

Imperium. Quatuor summa ve terum imperia eversa, Assy riorum, Medorum, Persarum Macedonum, XXXIX, 3, 4.

Impietatis et Iniquitatis ar posita a Dicaearcho, XVII 37, 10.

Indi rectores elephantorum apud Poenos, I, 40, 15; III 46, 7 et 11; XI, 1, 12.

Indiam petit Antiochus Magnus XI, 34. Indorum rex Sophage senus, amicus Antiochi, ibid

Indibilis, Ἀνδοβάλης, regulu Ilergetum, populi Hispania mediterraneae, X, 18, 7; sin gularis amicus Poenorum, IX 11, 3; dux Hispanorum i pugna Hannonis cum Cn Scipione, captus a Scipione III, 76, 6. Licet a Poenis o fidem in eos in regnum fuis set restitutus, tamen Asdru bal Gisconis filium magnam pecuniae vim ei imperavi et filias obsides exegit, IX 11. Eae filiae et uxor Man donii, fratris Indibilis, in po testatem veniunt Scipioni Africani, quarum liberales et honestam curam ille ha bet, X, 18, 7 et 13 seqq. Ex acerbatus adversus Asdruba lem ad Scipionem transit, e in fidem ab eo recipitur, X 35—38. Regem salutat Sci

0, 3. A Romanis ho-
; potentia augetur,
'; conf. X, 40, 10.
ficit a Romanis, XI,
Acie vincitur a Sci-
31—33.
morum, II, 2, 9 seqq.

Ἰνσομβρες vel *Ἰν-*
, 17, 4; 28, 3; XVI,
imus Gallorum Cis-
populus trans Pa-
17, 4; 21, 1. Hi et
itant Gallos Gaesa-
sus Romanos, II, 22.
incuntur ad Tela-
L. Aemilio et C. Ati-
II, 28 seqq. Brac-
ant et leviori sago
, 7; cominus fortis-
o genere armorum
, 30, 6 seq. Eis bel-
unt L. Furius et C.
s Coss., II, 32. Cla-
obsident Insubres
Pado, sed ibi cae-
Romanis, 34. Medio-
inceps urbs eorum;
oppidum eorundem,
qq. Romanis se de-
a quibus rursus de-
m Boiis, III, 40. Eo-
s superatis Alpibus
r Hannibal, 56, 3.
nis faciunt et dissi-
'aurinis, qui Poenis
nt, 60, 8.
καλουμένη Νῆσος,
lliae, inter Rhoda-
Isaram fluvios, III,

urbs Vaccaeorum
rum, XXXIV, 9, 13.
am Bosporum Thra-
aiecit, substitit ad
siae cui Bos nomen
43, 6.
am eo ictum est foe-

dus Carthaginiensium cum Philippo, VII, 9, 2.
Ionia, XVIII, 32, 2; XXI, 10, 4; XXXIII, 10, 8.
Ionium mare contiguum sinui Adriatico; a Siculo mari separatur Cocyntho promontorio, II, 14, 4 seq. Apollonia venienti (ex Adriatico mari) sub introitum eius sita est Saso insula, V, 110, 2. Pari ratione Oricus, Epiri urbs, sita dicitur ad ingressum in Adriaticum sinum, scilicet ex Ionio mari naviganti, VII, 19, 2. Accolae eius infelices XXXVIII, 1 c, 6.
Iordanes fluvius in lacum influit, V, 70, 4.
Iphiades Abydenus ad Philippum de pace missus a suis, XVI, 30, 7.
Iphicrates: eius expeditio in Aegyptum, XXXIX, 1 b, 2.
Irobastus, rebellis Aegyptiacus, victus a Ptolemaeo Epiphane et e curru revinctus, XXIII, 16 (XXI, 19), 4.
Isaras, fluvius Galliae, cum Rhodano circumfusus regioni quae Insula vocatur, III, 49, 5.
Iseus, Ceryneae tyrannus, abdicat tyrannidem, II, 41, 14.
Isionda, oppidum Pisidiae, ut videtur, XXII, 18, 1. Cives Isiondenses, ibid. § 5.
Isius, cognomen Alexandri Aetoli, XVII, 3, 1. A patria ductum esse cognomen intelligi videtur ex c. 10, 9.
Ismenias Neonis, praetoris Boeotorum, legatus ad Q. Marcium, XXVII, 1, 1 seqq.; in carcerem coniectus mortem sibi consciscit, 2, 9.
Isocrates, criticus et gramma-

ticus, quum publice probasset caedem Cn. Octavii, a Demetrio Romam missus est, ferae similis, XXXII, 4, 5, et c. 6 seq.
Issa, urbs Illyrici, obsessa ab exercitu Teutae reginae, a qua defecerant Issaei, II, 8, 5. Issaei Romanis se tradunt, II, 11, 11 seq. Issii (οἱ Ἴσσιοι) de Dalmatarum incursione queruntur apud Romanos, XXXII, 18, 1; oppida ditionis Issiorum, Epetium et Tragurium, ibid. § 2.
Ister fluvius, terminus regni Macedonici, I, 2, 4. Limi molem in Pontum invehit, quae Stethe dicitur, IV, 41, 1 seqq. Intervallum a Malea promontorio ad eum, XXXIV, 12, 11.
Isthmici ludiceri participes fiunt Romani, II, 12, 8. In Isthmiorum panegyri T. Quintius senatusconsultum de libertate Graecis reddita a Romanis recitandum curat, XVIII, 29; conf. 27, 3.
Isthmus Carthaginiensis, I, 73, 5.
Isthmus Corinthiacus: ad eum sunt Onei montes, II, 52, 5. Ibi castra munitissima deserit Cleomenes, II, 52 seq. Per eum ex Peloponneso domum redeunt Aetoli, IV, 13, 5, et lembos suos traiecit Demetrius Pharius, IV, 19, 7 seqq.; et Philippus, V, 101, 4, fragm. gramm. 132. Ad eum pugnatur pugna Romanorum cum Achaeis, qua Achaei a Mummio debellati sunt, III, 32, 3, et XL, 14, 4. Templum et lucum in eo instauravit Mummius, XL, 11, 1.
Isthmus Tarentinus: per eum navēs transvehendas cu
Hannibal, VIII, 26.
Istri: adversus eos mittitur
Claudius Cos., XXVI, 7, 1
Itabyrium. Vid. Atabyrium.
Italia primum cum exer
egrediuntur Romani, I, 5
12, 5. Eius orae olim saep
Carthaginiensium classi
vastatae, I, 20, 7; 56, 2. E
incolis ignotus navium be
carum usus ante primum
lum Punicum, I, 20, 10. E
figura triangularis, II,
Eius pars maxime bores
sunt campi Circumpadani
Gallia Cisalpina, II, 14,
ubertate praestans regio,
15; III, 44, 8. Ibi plur
porci mactantur, quos Gal
Cisalpina maxime submi
strat et maritima Italiae o
ab Etruscis et Gallis habi
ta, II, 15, 3; XII, 4, 8. E
populi omnes, ad nunci
adventus Gallorum perterr
pro Romanis, non ut soc
sed ut pro sua salute ers
dimicaturi, II, 23, 13. Ital
populi (Ἰταλιῶται) omnes
bore et virtute bellica pra
stant cum natura tum u
VI, 52, 10: conf. XVIII, 1
10. Italiae inferioris ora m
ritima, Magna Graecia dict
II, 39, 1; III, 118, 2. Co
Magna Graecia. Italiae i
ferioris ora a Freto Sicu
ad Tarentum importuosa,
1. Populi illam oram hab
tantes: Bruttii, Lucani, Da
nii etc. Civitates Graeca
celeberrimae in eadem ora
ibid. Italiae imperium po
cladem Cannensem obtine
se posse desperant Romani
III, 118, 5. Res Italicae im
mixtae rebus Graecorum ind

p. 140, et inde ab eo-
e tempore omnes po-
Italiam, ceu commu-
pum, oculos conver-
erunt, V, 105, 4 seqq.
alia gestas in cuius-
ni historia primas
exposuit Polybius,
14, 9 seqq., coll. 2, 8.
arx Messeniorum
nesi, VII, 11, 3.
carnaniae locus mu-
is, IV, 64, 9.
gens subigitur a
Ptolemaei Epiphanis
VI, 39, 1.
mae in caussis cri-
is exercet populus,
seqq.; 15, 10; 16, 2;
, 6 seqq. In contro-
ivilibus iudicia exer-
s e senatorio ordine,
.
ius Caesar, Consul,
20, 2; legatus Roma-
d Achaeos, perquam
humana proponit
; sed horum duces
respondent eumque
t, XXXVIII, 1—3.
Brutus et M. Hora-
mi Coss. Romani; in
consulatu ictum est
foedus Romanorum
nis; ab eisdem con-
est templum Iovis
ni, III, 22, 1.
ullus Cos. Lilybaeum
classem omnem
o amittit, I, 52—54;
occupat, 55.
Silanus Scipioni ma-
tor datus ad res ge-
n Hispania, X, 6, 7;
seqq.; 23, 1; 26, 6;
M. Iunius Penna ad Ariara-
them legatus, XXXI, 13, 1.
Iunonis sacerdotes Argis cum
Olympiorum victoribus con-
tulit Timaeus in suis histo-
riis, XII, 12, 1. Adde XXIII,
18 (XXI, 20), 7. Iunonis tem-
plum Argis diripuit Pharycus,
IX, 34, 10. Eiusdem templum
Lacinii, XXXIV, 11, 9; et pro-
pe Cynaetham, IX, 17, 1, si
vera coniectura *ὡς ἐπὶ Ἡραίου* pro vulgato *ὡς ἐπὶ Πρεπίου*.
Iuppiter Marti succensens apud
Homerum, XII, 26, 3. Iuppiter
Homericus a solo Phidia rec-
te expressus, XXX, 15, 4.
Iovem lapidem iurant Romani
ex veteri ritu, III, 25, 7 seqq.
Iovis templum *ἄβατον* in Ar-
cadia, in quo corpora red-
duntur umbrae expertia, XVI,
12, 7. Iovis mensae (Thebis)
aureas laminas detraxit Zeu-
xippus Boeotus, XXIII, 2, 6.
Iovis Atabyrii templum Agri-
genti et Rhodi, IX, 27, 7.
Iovis Capitolini templum,
consecratum a L. Iunio Bruto
et M. Horatio Coss., III, 22,
1. In eo in Aedilium aerario
servantur tabulae foederum,
III, 26, 1. Cesbedium, Iovis
templum prope Selgam, V, 76,
2. Iovi Homario communem
aedem posuerunt Crotoniatae,
Sybaritae, Cauloniatae, quem-
admodum Achaei, II, 39, 6; V,
93, 10. In Iovis Idaei templo
in Creta servantur tabulae
foederum, XXVII, 16, 3. Io-
vis Lycaei ara Messenae et
columna ad eam posita cum
inscriptione in honorem Ar-
cadum, IV, 33, 2. Iovis Olym-
pii templum Agrigenti, IX,
27, 9, et Athenis, ornatum ab

Antiocho Epiphane, XXVI, 10, 12. Iovis Olympiaci statuam Olympiae miratur L. Aemilius Paulus Cos., XXX, 15, 3 seq. Eiusdem templum ornat Mummius, XL, 11, 1.
Ius belli, II, 58, 10; V, 11, 3 seq. Ius gentium violatum a Teuta, II, 8, 12. A Mantinensibus II, 58, 6 seq. Iuris repetendi formulae. fragm. gramm. 39.
Iusiurandum: eius religio summa apud Romanos, minor apud Graecos, VI, 56, 13 seq.: Add. 58, 3 seq. et § 12.
Iustitiae oculus, XXIV, 8, 3.
Iustitium per 25 annos in Boeotia, XXIII, 2, 2.
Iuvenes Romae in iudiciis et in salutationibus magnam partem temporis terebant, XXXII, 15, 8; quo pacto ad subeunda pericula et ad fortitudinem exercitari consueverint, VI, 39.

Keraeas (f. Chaereas), unus e ducibus Ptolemaei, ad Antiochum M. transit, V, 70, 10; et ab eo Samariae praeficitur, 71, 11.

Labae, urbs Chatteniae in Arabia, XIII, 9, 1.
Labeatis, regio Illyrici, in qua urbs Medeon, XXIX, 2, 5.
Labus, mons ingens, quem traiiciens Antiochus ex Parthia in Hyrcaniam venit, X, 29, 3; 31, 1.
Lacedaemon, Sparta; Lacedaemonii, Spartani. Laconia, s. Laconica regio. De rebus Lacedaemoniorum conf. Cleomenes, Lycurgus, Machanidas, Nabis, etc. — Spartae situs, V, 22, 1 seqq.; urbs duplo maior Megalopoli, IX, 21,

2. Lacedaemonii maior pulus quam Achaei prop dicti, II, 38, 3. Eorum pr cipatus brevis, I, 2, 3. Du vit, quamdiu reges epho veluti parentibus, obtem rarunt, XXIV, 8b, 1. De pr cipatu Graeciae post Me cum bellum in certan cum Atheniensibus veneru XXXVIII, 1 b, 4. Per An cidam pacem fecerunt c Persarum rege, I, 6, 2, t pem, qua Graecas Asiae vitates Persis prodideru VI, 49, 5, et suum dominat in Graeciae civitates fir runt, ibid. et IV, 27, 5. Po state sua superbius ab sunt, XXXVIII, 1 b, 5. pugna navali ad Aegos Po mos ab Hermocrate Sic adiuti, XII, 25 k, 9. Capta dolum Cadmea auctorem d puniverunt, nec tamen C meam reddiderunt Theban liberas renunciarunt Grae civitates, nec tamen han stas suos inde revocaru IV, 27, 4. Post Leuctric pugnam arbitrium content nis cum Thebanis permi runt Achaeis, II, 39, 8 seq et Messenios foedere exc sos volunt; sed Achaeor opera comprehenduntur f dere Messenii, excludun ipsi IV, 33, 8 seq. Tisamen Orestis filius, post redit Heraclidarum Sparta eiect II, 41, 4: inde Heraclidar regnum Spartae ad poste propagatum, IV, 34, 5; 35, Colonia eorum Lyttus C tae, IV, 54, 6; item Tarentu VIII, 35, 9. Eorum cogn Selgenses, V, 76, 11. Lac daemoniorum rempublican

s mixtam voluit
VI, 3, 8, et c. 10.
esse rempublicam
contendunt non-
es; a quibus dis-
bius, dissimilia
ipublicae institu-
VI, 45 seq. Forma
a Lycurgo descri-
ndam patriae li-
onea erat; simul
insecus voluerunt
roferre Spartani,
rant Lycurgi in-
48—50. Pulcher-
ica usi sunt a Ly-
re usque ad Leu-
gnam; deinde a
ressi, IV, 81, 12
eos qui iam satis
uscepit, uxorem
cedit, XII, 6b, 8.
am est ut unam
rem tres vel qua-
que adeo plures,
nt; et his liberi
ibid. Tibiam et
non sine caussa
enses loco tubae
adhibuerunt, IV,
eorum nongentis
bat, fragm. hist.
reges ex veteri
aedae bello ca-
m partem acci-
, 1. Spartanorum
mbroti et Agesi-
ia consilia, IX,
Spartam de im-
turus Epaminon-
cidit, IX, 8 seq.
n agrum vastavit
myntae, et oppi-
que partem Argi-
t partim Tegea-
Megalopolitanis,
eniis, IX, 28, 5
c. 33, 8 seqq. Isti

populi finitimi prae ceteris semper impetui Spartanorum expositi fuerunt, V, 92, 10. Lacedaemonius et Laconica disciplina imbutus Xanthippus, I, 32, 1. In Laconicam cum exercitu intrat Antigonus Doson, II, 54, 8; c. 65, et victo ad Sellasiam Cleomene Sparta potitus avitam Lacedaemoniis rempublicam restituit, II, 70, 1 (conf. Cleomenes); Sociali foedere eos comprehendit, IV, 9, 4 seqq.; 15, 4 et 6; 16, 5, Brachyllam Boeotum curatorem urbis relinquit, XX, 5, 12. Eis ad commune bellum Sociorum contra Aetolos copias imperat praetor Achaeorum, IV, 15, 4 et 6; sed illi clam foedus et societatem cum Aetolis ineunt, IV, 16, 5; 23, 8, et imperatas mittere copias negligunt, 19, 10. Regem non habentes internis seditionibus agitantur; alii Aetolis favent alii Philippo, qui cum exercitu in propinquo est. Adimantus ephorus cum aliis, qui Macedonibus favent, occiditur, IV, 22. Philippus, turbis internis se non immiscens, societatem cum iis firmat, IV, 24. Ipsi ad copias conscribendas ad bellum Sociale denuo ex decreto Achaeorum invitati, IV, 26, 2; sine responso dimittunt legatos et legatum arcessunt ab Aetolis, 34. Novi motus Spartae; trucidantur ephori Philippo faventes; fit foedus cum Aetolis, novi creantur reges accepto nuncio de Cleomenis morte, IV, 35. Duce Lycurgo rege Argivis et Achaeis bellum inferunt et

plura oppida capiunt, 36. Ex foedere auxilia mittunt Eleis, 80, 4 seqq. Philippi praesentia territi omnes rure copias convehunt, 81, 11; duce Lycurgo rege Messeniam invadunt, sed re infecta redeunt, V, 5, 1; 17, 1 seq. Philippus ex Aetolia reversus Spartam petit, et Laconicam usque ad Taenarum populatur, V, 18 seq. Eos ad societatem Aetolorum, Romanorum et Attali trahere student Aetoli; contra ad Philippi societatem invitant Acarnanes, IX, 28—39. Praeferunt Aetolorum partes adversus Philippum et Achaeos, X, 41, 2. Laconicam victo Machanida impune depraedantur Achaei, XI, 18, 8 seqq. Eandem rursus regnante Nabide per Philopoemenis stratagema incursant Achaei, XVI, 36 seq. Romam legatos mittunt de obsidibus, de vicis Laconiae, et de veteribus exsulibus, XX, 12. Obsides remittit senatus, excepto Nabidis filio, XX, 13, 4. Philopoemeni coronam decernunt eique nemo est qui hanc gratiam deferre audeat, XXI, 15, 1. Qua quidem humaniter primum accepta, Spartam venit Philopoemen et in curia concionatur, ibid. § 3 seqq. Spartanos 80 occidit Philopoemen, muros urbis deiicit, et veteres exsules in urbem reducit, XXII, 23, 2 (XXI, 16); XXIII, 1, 1 seq.; 7, 5 seq.; 11, 7; XXI, 17 seq.; iidem veteres exsules mox legatis Romam missis eosdem Achaeos et Philopoemenem ingrati accusant, XXIII, 11, 7 seq.; 12, 2 seq.; XXIV, 4: conf. c. 10, 11. Alii leg Lacedaemoniorum a pir occisi, XXIV, 11. Sparta Foedus Achaeorum recipi XXV, 1 et c. 2, 1 seq. De riis generibus exsulum Sp tanorum deliberant Ach XXV, 1, 8 seqq. et c. 3. E sus de eisdem delibe Achaei, XXVI, 1, et no legationem utrique Ro mittunt, XXVI, 2, et c. Romanorum responsum, seqq. De agro litigant Megalopolitanis arbitris manis, XXXI, 9, 7. Con versias et bellum habent Achaeis, quod compo frustra tentat S. Iulius C sar, legatus Romanor XXXVIII, 2 seq.; XL, 2,

Lacinium, promontorium Ita in Bruttiis, cum celebri Iu nis templo, XXXIV, 11, 9 Circa Lacinium fere biennium haeret Hannil XV, 1, 11. Eodem loci in lumna aeneis tabulis insc curavit numerum copiar quas partim in Hispania r quit Asdrubali fratri, III, 18, partim quibus ipse in lia usus est, III, 56, 4.

Lacus in Alpibus plures, XXX 10, 19 seqq.

Lacus Maeoticus, Trasime etc. Vid. suo loco.

Lade, insula Ioniae ante Mi tum, XVI, 1 a, 1 et 14, 5: pugnata est pugna nava inter Philippum et Rhodi ibid. et seqq.

Ladicus Acarnan Triphyliae Philippo praefectus, IV, 15.

Ladocea, *τὰ Λαδόκεια*, locus agro Megalopolitano, *ubi ac*

Achaei a Cleome-
3; 55, 2.
a puero sodalis et
pionis Africani ma-
2. Ex eo multa co-
ybius ad Scipionem
, ibid. Solus con-
cipionis erat con-
9, 1 et 4. Classi
, ibid. et 12, 2. Ei
dit nobiliores ca-
nam ducendos, X,
ma ad Scipionem
37, 6. Pugnat ad
39, 4. Interest pu-
Indibili, XI, 32
Scipione Romam
33, 8. In Africa
issa castra Sypha-
t, XIV, 4. Victum
acem persequitur,
Equitatui praeest
cipionis cum Han-
, 9, 8, et fortiter
c. 12, et 14, 7 seq.
νᾶτος. Vid. Popil-

, Leontinum cam-
icilia habitantes,
3.
Lai.
iaeo in carcerem
mox rursus dimis-
2 seqq.; conf. 4, 1.
ensis, iussu Nico-
Ptolemaei, fauces
tum occupat, con-
hi adventum, V,
s consilio capitur
es, VII, 15 seqq.
e murum conscen-
et urbem occupat,

naei pater, II, 41,
).
i (*Λάοι*, fortasse
pulus Gallicus, ad
habitans, II, 17, 4.

Lamia, *Λάμια*, Thessaliae oppidum, XX, 11, 2 seq.; pugna ad eam, IX, 29, 2.
Laminae aureae in Iovis ara, XXIII, 2, 7.
Lamius Ambraciota Aetolorum legatus Romam missus, XVII, 10, 9.
Lampetia, *Λαμπέτεια*, urbs Bruttiorum, XIII, 10, 8.
Lampsacûs occupata ab Antiocho, XXI, 10, 3; 11, 2. Lampsacenorum legati Lysimachiae coram Antiocho cum legatis libere agunt, XVIII, 35.
Laodice, soror Andromachi, patris Achaei, uxor Seleuci Callinici, mater Antiochi M., IV, 51, 4; VIII, 22, 11.
Laodice, Mithridatis filia, Ponti regis, Antiochi M. uxor, V, 43, 1 seqq.; filium parit Antiocho, V, 55, 2. (Neptis fuit Seleuci Callinici ex filia, quae Mithridati nupserat, adeoque Antiochi mariti neptis ex sorore.)
Laodice, Mithridatis filia (soror, ut videtur, natu maior superioris), Achaei uxor, VIII, 21 seq., educata a Logbasi Selgensi, V, 74, 4.
Laodice, Persei sponsa, magna pompa a Rhodiis ad regem deducta, XXVI, 7, 7 seqq.
Laodice, filia Antiochi Epiphanis, cum Alexandro, qui eius frater perhibebatur, Romam adducitur ab Heraclide, XXXIII, 14, 1 seq.; 16, 6 seqq.
Laodicea ad mare, una e quatuor principibus Syriae urbibus, V, 45, 8; nisi ibi intelligenda Laodicea ad Libanum, ad introitum Campi Marsyae sita, sec. Strabonem. At Po-

lybius Antiochum Laodicea profectum nonnisi traiecto deserto Marsyam Campum ingressum esse scribit. Laodiceae Syriae Cn. Octavium occidit Leptines, XXXII, 7, 2. Laodicenses, XXXII, 7, 3.

Laodicea Phrygiae; ibi diadema et regium titulum sumsit Achaeus, V, 57, 5.

Lapateni; cum eis de deditione per legatos agit Lucius nescio quis, fragm. hist. 26.

Lapethus, urbs Cypri, XL, 12, 6.

Lappaei, Cretenses, a Cnosiorum societate ad Lyttios deficiunt, IV, 53, 6; urbe sua excipiunt Lyttios, quorum urbs civibus in expeditionem profectis diruta et incensa fuerat a Cnosiis, IV, 54, 5. Lampaei et Polyrrhenii cum Achaeo et Philippo societatem ineunt, 55, 1.

Larinas ager, *ἡ Λαρινᾶτις χώρα*, in Appuliae confiniis: in eo est arx Calela vel Calena, III, 101, 3.

Larisa, Thessaliae urbs, in potestate Philippi, IV, 66, 7; 67, 6; V, 97, 4; 99, 1 seqq.; IX, 18, 6; XVIII, 2, 3. Victo Philippo eam petit T. Quintius, XVIII, 10, 5; 17, 8. Chartophylacium ibi habuerat Philippus, XVIII, 16, 2. Larisaei, V, 99, 4.

Larisa Cremaste in Thessalia prope Echinum haud procul a mari: eam a Philippo repetunt Aetoli, XVIII, 21, 3: quo e loco apparet eandem Larisam Cremasten intelligendam esse, XVII, 3, 12, et 8, 9: quamquam ibi non adiectum cognomen.

Larius lacus, *ἡ Λάριος λίμν* Alpibus, XXXIV, 10, 21.

Larymna, *ἡ Λάρυμνα*, oppi Boeotiae, XX, 5, 7.

Lasion, *ὁ Λασιών*, urbs rum, capta a Philippo, Ach traditur, IV, 72, 7; 73, 1 Videtur in Pisatide, fu IV, 74, 1. Prope eam est gus, castellum Eleoru *τοῖς Πειραικοῖς*, captu Philippo, V, 102, 6.

Lasys s. Lases, Thespien legatus Romam, XXVII

Latina lingua vetus mu diversa ab ea qua uteb Romani aetate Polybii 22, 3.

Latini, a Romanis subacti 3. Latini nominis soc tabulas militares relati Gallico Cisalpinae 80,0 dites, 5000 equites, II,

Latium, *ἡ Λατίνη χώρα*. oppida maritima an foederibus Romanorum Poenis comprehensa, I 10; 23, 6; 24, 5 et 16. I stellum aedificare vet Poeni foedere cum Ron III, 22, 13; XXXIV, 8, 3

Lattabus Aetolus conve Boeotorum violat, IX, 3

Laurentinus populus, in or tii, antiquis Romanorum deribus cum Poenis con hensus, III, 22, 11.

Lebadenses legati ad Q. cium, *Λεβαδεῖς*, ex Leb Boeotiae, urbem suam manis tradunt, XXVII,

Lebecii s. Libicii, *Λεβέ* populus Gallicus, circa fontes, II, 17, 4.

Lechaeum, *Λέχαιον*, Cor portus ab occidente: eo veniunt naves Philipp

m, V, 2, 4; in por-
unt, 17, 8; 24, 12.
5, 4; 28, 3.
em ordinandis pro-
id. Decem legati.
m populorumque in
Romae introducun-
sulibus, VI, 12, 2, et
ntibus a praetore,
II, 1, 3; XXIV, 1, 8;
a tribuno plebis
aetore, XXX, 4, 6.
opulorum sociorum
statim intromittun-
i populorum quibus-
m est Romanis, ultra
tendere iubentur,
3 seq. Persei legati
Italia iubentur ex-
XVII, 7; pariter le-
blemaei Philometo-
II, 1, 3.
diversorum populo-
umque a Polybio
pratae: Achaeorum:
um destinata, XXV,
Aegyptum missae,
10, 8 seq. et c. 16,
3; XXIX, 9, 6; ad
nEpiphanem, XXIX,
ttalum, XXVIII, 10,
ilippum regem, IV,
; 64, 1 seqq.; Rho-
, 35; Romam, XVII,
IV, 10, 11; XXV, 2, 3
VI, 1 seqq.; XXXI,
c. 8; XXXII, 2;
13; ad Romanum
arcium, XXVIII, 10
yriam, XXIX, 9, 6;
haei. — Aetolorum:
ios et Athenienses,
10; Romam, XVII,
I, 1; XXII, 8, 11, et
qq.; XXII, 9, 18 seq.;
3, 15 seq. et c. 14.
toli. — Amynandri
mam, XVII, 10, 7. —
Antiochi Magni: ad Scipiones, XXI, 10 seqq.; XXI, 13; Romam, XXII, 8; Antiochi Epiphanis, Romam, XXVII, 17, et XXVIII, 1; XXVIII, 18. — Aravacarum, Romam, XXXV, 2. — Ariarathis, ad Cn. Manlium procos., XXII, 24, 4 seqq. Ariarathis filii, Romam, XXXI, 14; XXXII, 3. — Asiae civitatum, Romam adversus Eumenem, XXXI, 6, 4. — Attali, Romam. Vid. Attalus, Attali filius. — Atheniensium: ad Attalum, XVI, 25; in Aegyptum, XXVIII, 16; Romam, pro Aetolis, XXII, 14; pro Haliartiis et pro se, XXX, 18; ad Scipiones, pro Aetolis, XXI, 2; pro se ad deprecandam mulctam, propter Oropi vastationem impositam, XXXIII, 1, 9. Conf. Athenienses. — Boeotorum, ad T. Quintium, XVIII, 26; Romam, XXIII, 2, 9. Carthaginiensium. Vid. Carthago et Carthaginienses. Et sic de ceterorum sive populorum sive regum legationibus, vid. nomina ipsorum et Argumenta capitum. Romanorum legationes ad exteras gentes decernuntur mittunturque a Senatu, VI, 13, 6 seq. Legatus Romanus per insidias necatur a Teuta regina, II, 8, 12; in Syria, XXXI, 19, 1; alii a Gallis, II, 19, 9; alii violantur ab Oxybiis, XXXIII, 7; a Poenis, XV, 2. Aemilio legato Romano festive illudit Philippus, XVI, 24. Celebris legatio C. Popillii in Aegyptum ad Antiochum Epiphanem, XXIX, 11. Scipio Africanus, legatus ad regna terrarum orbis componenda, non-

nisi quinque servos secum habuit, fragm. hist. 63.
Leges. Vid. Lex.
Legio Romana. Quatuor legiones consulares quotannis legunt Romani (VI, 19, 6 seq.), peditum quamque 4000, equitum 300, I, 16, 2; interdum peditum 4200, interdum 5000; equitum vero alias 200, III, 107, 10 seq.; VI, 20, 8 seq. Bello Gallico Cisalpino quatuor in Etruriam missae sunt, peditum quaeque 5200, equitum 300, II, 24, 3; quibuscum erant Sociorum pedites 30,000; equites 2000, ibid. § 4. Bello Punico secundo in pugna ad Trebiam iunctae erant quatuor consulares, continentes 16,000 pedites Romanos, socios 20,000; equites Romanos sociosque 4000, III, 72, 11 seq. In pugna Cannensi octo iunctae erant Romanae, quarum cuique attributus erat suus numerus sociorum, III, 107, 9. Sociorum numerus, legioni Romanae attributorum, peditum par, equitum plerumque triplex, III, 107, 12; VI, 26, 7; conf. VI, 30, 2. Legio Romana distinguitur a sociis, II, 24, 3 seq.; III, 107, 12, et X, 16, 4. ubi *δύο στρατόπεδα Ῥωμαϊκὰ* et *δύο στρατόπεδα συμμάχων* conficiunt duas integras legiones consulares. Quatuor legiones quatuor complent classes; prima legio dicitur prima classis, et sic porro; quibuscum M. Regulus et L. Manlius Coss. Africam petunt, I, 26. Quarta legio a Boiis obsessa in Tannetis vico, III, 40, 13.
Lembus, Illyriorum proprium genus navigii, V, 109, 3. A primum Punicum bellum le bum nullum habuerant mani, I, 20, 13. Lembi cl sem Romanam in Sicili navigantem praeire soliti, 53, 9. Lembi centum veh 5000 Illyrios, II, 3, 1. Lem duobus, non amplius, Liss praetervehi licet Illyriis lege foederis cum Roma II, 12, 3. Lemborum magn numerum Galli in Rhod habebant, quibus negotiat nem maritimam exerceba III, 42, 2. Lembis Rhodan traiicit exercitus Hanniba 43, 2. Classem lemborum c tum parat Philippus ad tra portandum militem, V, 1 Lembi per Isthmum Co thiacum transvehuntur: Isthmus.
Lemnus insula cum Delo At niensibus petentibus datu senatu Romano, XXX, 18, 18 a. Aethalia etiam no nantur, XXXIV, 11, 4.
Lentulus, *Λέντλος*, *Λέντου* XVIII, 31, 1, etc.
C. Cornelius Lentulus, lega Romanorum ad Ptolemae iuniorem Cyrenen, XXX 1, 4.
L. Lentulus, legatus ad Graeciae et Asiae inspicie das, XXXI, 23, 9.
P. Cornelius Lentulus, unus decem legatis T. Quintio senatu missis post bell Philippicum; navigat Asiam, et Bargylia urbem berat, XVIII, 31, 1; rever tur Selybriam in Thracia et inde Lysimachiam abit colloquium cum Antioc XVIII, 33, 1 seq., coll. 32,
P. Cornelius Lentulus, fra

XXVII, 2, 12; legatus
orum ad Attalum et
m, XXXII, 26, 1.
I, 1, 1.
Cornelius Lentulus
di praeficitur a Q.
legato Romanorum,
, 2, 8.
. Leon et Leones.
, ad devastandam Ga-
mittitur a Pharnace
, 1 et 6.
aefectus equitatus Ma-
i in proelio ad Cynos-
as, XVIII, 5, 2.
copiarum ab Eumene
missarum Cydoniatis
sibus adversus Gorty-
XVIII, 13, 2 seq.
onnisi senio confecti
nt homines; capti e
uspenduntur, XXXIV,
fr. lat. Leonum mul-
in Africa, XII, 3, 5.
qui Persarum regis
invaserat, etc. fragm.
.
, ad mortem voluntа-
oficiscitur, IX, 38, 3.
, secundus eius nomi-
er Cleombroti, regno
excidit, IV, 35, 11.
Leontinorum oppi-
eontium, in Sicilia, ἡ
εοντίνων πόλις, ubi
est Hieronymus rex
anorum. Situs et par-
s, VII, 6.
, urbs Achaiae, ex 12
olim foederatis, II,
Eo se praeda e Pha-
um agro facta recipit
as Aetolus, dux Eleo-
, 94, 4. Civis Leonte-
Leontensis, Λεοντή-
XVI, 1, 8.
comes Philippi regis,
rum praefectus relin-
quitur ex testamento Antigo-
ni, tutoris Philippi, IV, 87, 8;
V, 27, 4, totus in potestate
Apellis, qui ad se omnem po-
testatem trahere molitur, IV,
87, 9. Eius et Apellis malas
artes intelligit Philippus, V,
1, 8. Coniurat cum Apelle et
Megalea de impediendis con-
siliis regis, V, 2, 8. Per eius
perfidiam Palus oppidum Ce-
phalleniae, muro iam subru-
to, non capitur, V, 4, et 100,
7. Consilium Philippi Ther-
mum pergendi impedire co-
natur, V, 7. Rebus laetis Phi-
lippi dolet cum Megalea, V,
14, 11. Post coenam Aratum
in via publica lapidibus in-
cessit, mox vero e tumultu se
subducit, V, 15, deprehenso
Megalea, quum regem minis
terrere non posset, sponso-
rem se dat pro mulcta Mega-
leae dicta, 16. Argis caedem
patraverat post discessum
Antigoni, 16, 6. Seditionem
militum concitat adversus
Philippum et Apellem advo-
cat, V, 25 seq. Postquam Me-
galeas aufugit, sponsor eius
Leontius in vincula coniici-
tur, moxque necatur iussu
Philippi, 27, merito, V, 100, 7.
Leontius, praefectus praesidii
Aegyptiaci Seleuciae, coa-
ctus proditione minorum du-
cum, urbem Antiocho M. tra-
dit, V, 60, 9 seq.
Lepidus. Vid. Aemilius.
Lepreum, oppidum Triphyliae
in Peloponneso, IV, 77, 9.
Cives Lepreatae excedere
coacto praesidio Eleorum et
Aetolorum Philippo urbem
tradunt, IV, 79, 2; 80 toto.
Leptines Syracusanus, socer
Hieronymi, I, 9, 2 seq.

Leptines, occisor Cn. Octavii legati Rom. in Syria, XXXII, 4 extr.; homo fanaticus, Romam missus a Demetrio Sotere, remissus a senatu, 6 seq.
Leptis, oppidum Libyae, ubi pugnat Matho, dux rebellium, cum Amilcare, I, 87, 7.
Lergetae III, 33, 15.
Leucae, oppidum Peloponnesi, ditionis Argivorum, ad sinum Argolicum inter Prasias et Cyphanta portum; Argivis eripitur a Spartanis, IV, 36, 5. Conf. Prasiae et Cyphanta.
Leucae, locus Laconicae, inter Acrias et Boearum agrum, ad oram sinus Laconici, V, 19, 8.
Leucas vel Leucadia, peninsula cum urbe cognomine, Acarnaniae contigua et ab ea nonnisi Dioryeto separata, id est canali manu facto. Vide Dioryctus. Eo ex Cephallenia navigat Philippus; inde in Ambracicum sinum, V, 5, 11 seq.; eodem redit, V, 16, 5, et inde Corinthum repetit, 17, 8. Adde XXII, 9, 19: Scerdilaedi lembi Leucadem appellunt et ibi piraticam exercent, V, 95, 1 seqq.; 101, 1; 108, 1. Philippus ibi cum classe stans Romanam classem observat, V, 109, 9. Eam sibi a Romanis post bellum Philippicum postulant Aetoli, XVIII, 30, 8.
Leuctra (τὰ) oppidum Boeotiae. Leuctrica pugna, I, 6, 1; XII, 25 f, 3 seq. Post eam contentionum suarum arbitrium Thebani et Spartani Achaeis permittunt, II, 39, 8. A Lycurgo usque ad eam pulcherrima republica usi sunt Lacedaemonii, IV, 81, 12. Leuctricis temporibus summam gloria et potentiam adepti su Boeoti, XX, 4, 2. Paulo an eadem tempora mari haus est Helice, urbs Achaiae, 1 41, 7. Ad ea postquam in h storia sua pervenit Theopor pus, subito abrumpit filu et ad res Philippi transil VIII, 13, 3.
Lex apud Romanos servum n cat fugitivum, I, 69, 5. L de dividendis agris a C. Fl minio lata magnorum caus malorum, II, 21, 7 seq. L gum sanciendarum apud R manos arbiter erat populu VI, 14, 10; 16, 3. Add. L curgus, Zaleucus.
Libanus mons. Inter eius Antilibani radices Marsy campus, V, 45, 9. In eoru dem confiniis oritur Oro tes, per Amyces Campum A tiochiam fluens, V, 59, 1 Eius radices oram maritima Phoenices circa Platanum Porphyreonem in angustu spatium cogunt, V, 69, 1 seqq coll. 68, 6.
Libba, ἡ Λίββα, urbs Mesopo tamiae ad Tigrim; forte ea dem quae Lambana vel Lab bana, V, 51, 2.
Liber. Vid. Liberalia.
Libera civitas. Vid. Civita et Democratia.
Liberalia, ab Arcadibus so lemnibus ludis celebrata, Διονυσιακοῖς αὐλησταῖς, IV, 20, 9. Liberi patris theatrum, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, lu dis scenicis agendis, Alexan driae, XV, 30, 4. Conf. Thea trum.
Libicii. Vid. Lebecii.
Libra Romana. Talentum opti mi argenti Attici non minu

s Romanis pendit, , 19.
mons, τὸ Λίβυρνον, 2. Fortasse mendosa pro τὸ Τάβυρνον, s mons.
d. Africa. Libycum vide Africum bellum.
factus Philammon, , 9.
ices in praesidiis m in Hispania, III,
Lucullus Cos. cum mio, XXXV, 3, 7.
us, vir podagricus, gatis ad pacem inter et Nicomedem com- m missis, XXXVII, q.
Crassus Cos. proe- us a Perseo, pacem nosti negat, nisi peni- n potestatem tradat rum, XXVII, 8, 5, 13. legatorum ad Gallo- XXX, 3, 7.
nnis; super eum est emporium, XXXIV,
XXIV, 10, 18; habi- mque latus Apennini n superiori Italia, II, orum fines, ibid. Sunt rii Poenorum, I, 17, III, 33, 16. Ligures Iagonem pugnantes, ibi, fragm. hist. 31. exant Massilienses, , 4. Populi Ligures, et Deciatae, legatos omanorum, bello eos Q. Opimius consul, 7 seq. Liguria, II, I, 41, 4; VII, 9, 6 seq. um scutum, XXIX, l Polybianum est Αι-

Lilybaeum, promontorium Siciliae, ad occasum hibernum, dividens mare Africum a Sardoo, I, 42, 6.
Lilybaeum, urbs et portus Siciliae, in potestate Poenorum, I, 25, 9; 42, 7; pertinaci studio et labore frustra obsidetur oppugnaturque a Romanis, I, 41—48; et 53 seq.; 55, 3 seq. Ei praefectus Himilco, I, 42, 12; 53, 5. Ibi classis Romana in ancora stans partim capitur, partim crematur, I, 53. Eo navigans L. Iunius omnem classem naufragio amittit, 54. Finito primo bello Punico reliquas suas copias eo contrahunt Poeni et inde in Africam traiiciunt, I, 66, 1. Ibi magnos apparatus ad secundum bellum Punicum in Africam transferendum facit Ti. Sempronius, III, 41, 3; 61, 8 seq. Ibi classem Romanam in statione locat Cn. Servilius, III, 96, 12, 13; V, 109, 6. Ea classis in Italiam reducitur, III, 106, 7. De eadem decem naves Rhegium missae Scerdilaedo succursurae Panicum pavorem incutiunt Philippo, V, 110, 2 seq. et § 9. Eo Poeni tertio Punico bello obsides mittunt Romanis, XXXVI, 2, 6; 3, 6 seqq.; XXXVII, 1 e, 4. Eo arcessitus a Manilio consule Polybius, XXXVII, 1 e, 1 seqq. Lilybaetanus ager, I, 39, 12.
Limax, vi interioris mechanismi gradiens et salivam exspuens, producitur in theatro Athenis, XII, 13, 11.
Limnaea, urbs Acarnaniae cum portu in sinu Ambracico, V, 5, 14; 6, 5; 14, 2.

Limnaeus, Asiae dynasta, dona mittit Rhodiis, V, 90, 1.
Limnaeus, Philippi legatus de pace ad T. Quintium, XVIII, 17, 4.
Limnaeus, Polemocratis filius, obses a Perseo mittitur Genthio, XXIX, 3, 6.
Limopsoros (λιμόψωρος), morbus castrensis quasi dicas scabiem e fame ortam, III, 87, 2.
Lingones, populus Gallicus, cis Padum habitans ad Adriaticum mare ab oriente Boiorum, supra Senones, II, 17, 7.
Lingua. Vid. Latina lingua. Linguarum varietas tumultum excitat in Poenorum exercitu, I, 67, 3 seqq. Variae linguae exercitus Hannibalis, XV, 12, 9.
Lintres ex una arbore in Rhodano, μονόξυλα πλοῖα, III, 42, 2; 43, 2.
Lipara urbs, eiusdem atque insula nominis; oppugnatur a Romanis, I, 24, 13; capitur, 38, 13. Ad eam capitur Cn. Cornelius consul, I, 21, 5 seqq.
Liparaeae insulae, eaedem quae Aeoliae et Vulcaniae, quarum una est Lipara, I, 25, 4. Pugna navalis ibi commissa, I, 25. Liparae, XXXIV, 11, 19.
Lissus, III, 16, 3, urbs Illyrici; cuius de situ et arce Acrolisso vide VIII, 15, 3 seqq. Ultra Lissum pluribus quam duobus lembis navigare vetantur Illyrii ex foedere cum Romanis, II, 12, 3; contra quod facit Demetrius Pharius cum Scerdilaedo, III, 16, 3; IV, 16, 6. Lissum et Acrolissum capit Philippus, VIII, 15 seq. Ibi versatur Genthi rex Illyrici, XXVIII, 8, 4.
Lissus, Siciliae fluvius, Leon nos praeterfluens, VII, 6,
Literae alphabeti in quin tabellas relatae in usum gnorum facibus dandorum 45 seq.
C. Livius, Tarenti praefec sua incuria ex luxuria c misit ut urbs Hannibali deretur, VIII, 27, 7 et 11; 1 seqq.; in arcem evadit, 6.
C. Livius Salinator vincit c sem Antiochi, XXI, 1, 1. gatus ad Prusiam, XXI, 12.
M. Livius Salinator Cos. Claudio Nerone Asdrubal fratrem Hannibalis, acie cit, XI, 1 et 3.
Lochagus, nomen pr. viri Ae Romam abducti, XXVII, 14.
Locri vel Locrenses (cogn. E zephyrii), civitas Magn Graeciae, X, 1, 4; XII, 10, 11, 2 et 7. Siculos inferior Italiam incolentes sedil eiecerunt, XII, 5, 10, dol foedere cum eis facto, X 6. Romanis naves comm dant, primum in Sicili traiicientibus, I, 20, 14. rum agrum populatur Amil Barca, I, 56, 3; de iis be meritus est Polybius, XII, 1 seqq. Eorum origo, XII, 4 seqq. Nobilitas apud eo femininis derivatur, ibid. XII, 6 b, 2; centum famili virgines quotannis Ilium m sae; Phialephori, etc. ib De eorum origine sententi Aristotelis temere insectat est Timaeus, XII, 8 seq

re non licuisse eis
imaeus, XII, 6, 7
riae opinionis ra-
rt Polybius, XII,
rigo proverbii Lo-
romissiones, XII,
s eorum auctore
I, 16.
m habitantes, XII,
es, XII, 11, 2 seq.;
non sunt quamdiu
Chalcidem tenet,
6. Liberi renun-
senatusconsulto
, XVIII, 29, 5; ita
etolorum concilio
ti, 30, 9. Regio
ea Philippus de-
esidia iubetur a
XVII, 10, 4. In-
XVIII, 1 c, 6.
lgensis patriam
dit, V, 74 seq.;
occiditur, 76.
at Antiochi illius
acia est mortuus
erat Laodicen,
rem, 74, 4 seq.
vius Siciliae per
mpum decurrens,

um Romanorum,
Equites olim lori-
uerant, 25, 3 seq.
insula Meninx,
XIV, 3, 12.
et eius fructus,

inferioris Italiae
X, 1, 3; socii Ro-
I, 24, 12.
anorum colonia in
88, 5; eius agrum
Hannibal, ibid.;
P. a Gerunio, III,

Aemilius, Caecilius, Cornelius, Tarquinius, Valerius, etc.

Lucius nescio quis cum Lapatenis de deditione agit, fragm. hist. 26.

Lucius, nescio quis, Romanus, imprudens receptum sibi nullum reliquum fecit, fragm. gramm. 14.

C. Lucretius, praetor cum classe stans ad Cephalleniam naves petit a Rhodiis, quas illi mittunt Chalcidem, quo et ipse venerat, XXVII, 6, 1 et 13 seqq.

Sp. Lucretius, legatus Romanus cum Cn. Octavio ad res Syriae et aliorum regum inspiciendas, XXXI, 12, 9; in Cappadociam venit, 13, 4 seqq.

Lucullus. Vid. Licinius.

Ludi. Vid. Olympia ludicra; Nemea; Isthmia. Ludi Circenses L. Anicii, XXX, 13. Ludi a L. Aemilio Paulo in Macedonia celebrati, XXXI, 3, 1; ab Antiocho Epiphane ad Daphnen, XXXI, 4. Conf. mox Ludicra.

Ludicra puerilia et ludicra virorum quotannis celebrata apud Arcades, IV, 20, 9. Ludicrum solenne Minervae celebravit Attalus, IV, 49, 3.

Lunae defectus: Gallis qui cum Attalo erant loco ostenti, V, 78, 1 seq.; terret Niciam ad Syracusas, IX, 19, 1 seqq.; Persei regno interitum significat, XXIX, 6, 8 seq.

Lupus ex homine, ut est in fabula Arcadica, VII, 13, 7.

Lusi vel Lusa (τὰ), oppidum Arcadiae, inter Cynaetham et Clitorem: ibi lucus et fanum Dianae, direptum ab Aetolis, IV, 18, 9 seqq.; 19, 4; 25, 4; IX, 34, 9. Lusiatae partem

sacrorum vasorum dant Aetolis, IV, 18, 11.
Lusitania; in ea moratur Asdrubal Gisconis filius circa Tagi ostium, X, 7, 5. Eius ubertas, XXXIV, 3, 4 seqq. Ibi thynnorum copia glande vescentium, 8, 1 seqq. In Lusitanos expeditionem suscipit M. Marcellus et urbem Nercobricam capit, XXXV, 2, 2. Conf. fragm. hist. 27.
Lusius, rivus Megalopolitidis Arcadiae, influit in Alpheum haud procul Lycoa oppido, XVI, 17, 7.
Lustratio exercitus Macedonici, XXIV, 8 b, 4; exercitus Romani, XXII, 24, 9. Lustrationem urbis suae instituunt Mantinenses post transitum legatorum Cynaethensium, IV, 21, 9.
Lustrum. Vid. Φωλεός.
C. Lutatius (Catulus) Cos. cum classe in Siciliam abit, et Drepana urbem oppugnat, I, 59; ad Aegussam insulam cum classe Romana aggreditur Punicam, commeatu onustam Erycem devehendo, duce Hannone, I, 60. Victor 50 naves hostium demergit, 70 capit, I, 61. Pacem facit cum Poenis duce Amilcare, I, 62; III, 21, 2 seqq.; 29, 3; 30, 3.
C. Lutatius, vir consularis (superioris filius, Cos. A. U. 534), triumvir dividendis agris, prehenditur et captivus tenetur a Gallis Boiis, III, 40, 9.
Luxus. De peregrino luxu Romam introducto queritur Cato, XXXI, 24; eum fugit Scipio Aemilianus, XXXII, 11, 3 seqq.
Lycaeus Iuppiter. Vid. Iuppiter.
Lycaonia: in ea seditionem movet exercitus Achaei con
Syriam proficiscentis, V,
6. Eam a Romanis post
lum Antiochicum Eumeni
ri consentiunt Rhodii, X
5, 14: et datur ei, XXII,
10.
Lycastium, regio (ut vide
non urbs) Cretae, Cnosiis
emta a Gortyniis et Ra
attributa, XXIII, 15, 1.
Lychnidium, urbs Illyrici,
quam transit via Ign
XXXIV, 12, 7; nescio an
dem quae Lychnis.
Lychnidius lacus in Illyr
circa eum sunt civitates
chelanes, Cerax, Sation, E
V, 108, 8.
Lychnis, urbs Illyrici (
Lychnidus), XVIII, 30,
Conf. Lychnidium.
Lycia et Caria usque ad
andrum Rhodiis dantur a
manis post bellum Antio
cum, XXII, 7, 7; 27, 8; XX
3, 7. Sed Lycii, intercede
bus apud Romanos Ilie
bus, ut socios se attribu
Rhodiis, non ut subditos,
tumant; inde gravis con
tio, XXIII, 3, et bellum
quod Eumenem advocant
dii, qui tamen male de
diis in eo bello meretur, X
5, 13; coll. XXVII, 66. L
a Rhodiis subiguntur; inte
legati Lyciorum Roma re
unt, et Romanorum adveni
legati, significantes non
munere, sed ut socios et
cos Rhodiis attributos fu
Lycios, XXVI, 7. Deni
prorsus liberi pronuncia
cum Caribus, XXX, 5, 1
16; XXXI, 7, 4.
Lyciscus, Acarnanum legs
ad Lacedaemonios pro

rsus Aetolos et Ro-
ısdem oratio, IX,

olus, homo turbu-
editiosus, XXXII,
essimus praeclare
, ibid. § 3. Eius
ta Aetoliam e tur-
bid. et 21, 1.
liae oppidum, XVI,

Rhodiorum legatus
adversus Lycios,
.
Aegypti urbs, in
ites rebelles obse-
naeus Epiphanes,
XXI, 19), 1.
etolorum legatus
terceptus ab Epi-
, 8, 11; 9, 7 seqq.
ybii pater, XXIII,
mavit et aliquan-
are fecit foedus
II, 40, 2: proximus
t Philopoemenem,
2. Legatus ab
Ptolemaeum Epi-
i iusiurandum foe-
et ab eo accipe-
, 1, 6; 7, 1 seq. In
levitatem commit-
am ab Aristaeno
XXIII, 9. Coram
etello defendit ea
ae gesta sunt ab
praetore Philopoe-
II, 10, 8. Praetor
electus Messe-
es invadit, XXIV,
em Philopoemenis
et Messenios in fi-
t, XXIV, 12; XXV,
uctore Spartani in
Achaeorum reci-
XV, 1, 6 seqq. Rur-
nominatur ad Pto-
Epiphanem, sed
morte regis praepeditur lega-
tio, XXV, 7. In deliberatione
de exsulibus Spartanis non
temere cedendum mandato
Romanorum censet, XXVI, 1,
2 seqq.; suspectus videtur
Romanis, XXVIII, 3, 7. Per-
seo Romanisque pariter neque
opem ferendam nec resisten-
dum censet, XXVIII, 6, 3.
Ptolemaeis auxilia mittenda
censet, XXIX, 8, 2; 9, 1. Dux
copiarum auxiliarium aut
saltem Aegyptiacarum peti-
tur a Ptolemaeis, XXIX, 8,
5; 10, 7. Eius statuae resti-
tutae, XXXVII, 1 g.

Lyctus et Lyctii. Vid. Lyttus
et Lyttii.

Lycurgus, Lacedaemoniorum
rex et nomotheta, pulcherri-
mam instituit rempublicam,
IV, 81, 12: quam e variis mi-
scuit rerum publicarum formis,
VI, 3, 8, et c. 10 seq. Avaritia
e republica sublata omnem si-
mul dissensionem civium sedi-
tionemque sustulisse perhibe-
tur, VI, 46, 6 seq. Varia eius
instituta, VI, 48—50. Eius ra-
tio ad Pythiae oracula refe-
rendi sua instituta confertur
cum Scipionis Africani maio-
ris ratione, X, 2, 8.

Lycurgus, Lacedaemoniorum
tyrannus, post mortem Cleo-
menis, quamvis non esset ex
regia stirpe, corruptione
ephororum rex creatus et
Herculis propago declaratus,
IV, 2, 9; 35, 14. Inita statim
cum Aetolis societate Argo-
lidem incursans plura Argi-
vorum oppida capit et ius
praedam de Achaeis capiendi
edicit, IV, 36. Athenaeum
Megalopolitidis obsidet, IV,
37, 6, capitque, 60, 3. Chilo-

nis vim in domum ipsius irruentis effugit, IV, 81, 6 seq. In Messeniam irrumpit, V, 5, 1. Re infecta redit, et Tegeam urbem occupat; sed arce frustra obsessa domum redit, V, 17, 1 seq. Philippo Laconicam cum exercitu percurrenti frustra insidiatur prope Spartam, V, 21 seqq. Falso crimine apud ephoros delatus, quasi res novas moliretur, concursu ad domum ipsius facto, in Aetoliam profugit, V, 29, 8 seq. In patriam revocatur ab eisdem ephoris reditque, V, 91, seq. Incursionem in Messeniam frustra molitur, 92.

Lycus, fluvius Asiae minoris, quo traiecto Attalus ex Aeolide in Mysiam transiit, V, 77, 7.

Lycus, fluvius Assyriae in Tigrim incidens, V, 51, 4.

Lycus, fluvius Phoenices: angustiae ad eum, V, 68, 9.

Lycus Pharaeensis, propraetor ditionis patriae, contra Euripidam Aetolum, ducem Eleorum, feliciter pugnat, et plures nobiles Eleos vivos capit, V, 94. Eleos ex insidiis petens caedit fugatque, V, 95, 7 seqq.

Lycus, Rhodiorum dux, Caunios sub imperium redigit, XXX, 5, 14.

Lydia. Conf. Sardes. Ibi sedem habet Achaeus, V, 57, 4. Eius satrapa Zeuxis, XXI, 13, 4. Eam post bellum Antiochicum Eumeni dant Romani, XXII, 27, 9. Lydi iaculatores in acie Antiochi M. ad Rhaphiam, V, 79, 11; 82, 11.

Lydiadas, Megalopolitanorum tyrannus, sponte deponit tyrannidem, II, 44, 5. Pe bello Cleomenico, II, 51, Oppidum Aliphera Eleis t diderat, IV, 77, 10.

Lydiadas Megalopolitan Achaeorum legatus Rom XXVI, 1, 8.

Lyncestae, populus Mace niae, per cuius fines tra bat Via Ignatia, XXXIV, 8.

Lysanias, dynasta Asiati munera mittit Rhodiis te motu afflictis, V, 90, 1.

Lysiadas. Vid. Lydiadas.

Lysias, Antiochi legatus a Quintium et decem leg Romanorum, XVIII, 30, 1- 33, 3.

Lysias, administrator regni riaci sub Antiocho Eupat Epiphanis filio: ab eo A rathes repetit recipitque roris et matris ossa, XX 15, 2 seqq. per legatos mam missos excusare co tur caedem Cn. Octavii, XX 19, 2.

Lysimachia Aetoliae, V, 7,

Lysimachia Thraciae in I mo Chersonesi Thracicae 34, 7; victo Lysimacho Th ciae rege a Seleuco b iure cum Chersoneso et Th cia Seleuci facta est; eam deinde reges Aegy sibi vindicarunt tenueru que, XVIII, 34, 4 seq., V, 7 seq.; dein socii Aetolor erant Lysimachenses, et pr tor ab Aetolis missus resi bat Lysimachiae, qui publ rebus praeerat, XV, 23, 8 s XVII, 3, 11, coll. XV, 23 Tum ab Aetolorum societ eiecto praetore Aetolo stracta est a Philippo praesidio Macedonico oc

3 seq.; XVII, 3, 5; inde relicta mox vastata a a Thracibus, ; XVIII, 34, 7; ab Antiocho, indicavit ut ad ure, progenito- entem, XVIII, XI, 12, 7. Ibi congrediuntur XVIII, 33 seq. tiochicum Eu- omanis, XXII, 9.

Thraciae, mor- np. 124; II, 41, se, Cassander icto Antigono, am Seleuci es- V, 67, 8. Bello eleuco, Syriae otum eius re- ucum et eius tinere conten- M., XVIII, 34, rsinoes, uxoris ladelphi, XV, e gessit in ex- ersus Dromi- arum Thracum gramm. 14.

us (*Γαλάτης*), us praeest in chi M., V, 79,

us Ptolemaei pos Lysimachi ex Arsinoe, 5, 2.

en, XXX, 13,

oppidum, fidei tradit, XXII,

mam, nomine m Lacedaemo-

niorum, XXIV, 4, 2; conf. XXV, 2, 5.

Lytarius. Vid. Autaritus.

Lyttus, *Λύττος*, (sed Lyctus, *Λύκτος*, XXIV, 53, 3; 54, 6), urbs Cretae, colonia Lacedaemoniorum et cognata Atheniensium, IV, 54, 6. Cum Lyttiis bellum gerunt Cnosii, Gortynii et alii Cretae populi, IV, 53. Urbs, dum in expeditione absunt cives, capitur et incenditur a Cnosiis, 54. Eius cives haud dubie optimi omnium Cretensium, 54, 6. Gortynii Diatonium, Cnosiis ademtum, Lyctiis (sic) contribuunt, XXIII, 15, 1.

Macaras, fluvius Africae, in mare exiens prope Carthaginem: pontem ei impositum custodit Matho et oppidum ibi exstruit; eundem vado prope ostium transit Amilcar, I, 75. De oppido conf. c. 76, 7 et 9 seq. Ad eius ostium castra metatur Amilcar, I, 86, 9. Usque ad eius ostium legatos Romanos navibus comitantur Poeni, XV, 2, 8. *Βουκάρας* Suidae.

Maccoei, Africae populus, praesidio relicti in Hispania ab Hannibale: fortasse Vaccenses, *Βακκαῖοι*, III, 33, 15.

Macedones, Macedonia. Eorum imperium cum imperio Romano collatum, I, 2, 4 seqq. Macedonici reges olim a Chalcidensibus, Corinthiis et aliis urbibus bello lacessiti, XXXVIII, 1 c, 3. Iidem dissolvunt antiquum foedus Achaicum, II, 40, 5; 41, 9 seq.; IV, 1, 5. In huius regni eversione desinit principalis pars Historiae Polybianae,

III, 1, 9; 3, 8. Macedoniae partes nonnullas incurrit Scerdilaedus, V, 108, 2. Eius accolae omnes Romam legatos mittunt, accusantes Philippum, XXIV, 1, 3 et 8 seqq. Macedones omnes Italia pelluntur, XXVII, 7. Milites firmi fortesque in acie; ad insidias, ad nocturnas invasiones et ad res per dolum gerendas minus habiles, IV, 8, 11; ad omnia belli munia terra et mari obeunda idonei et laboris patientissimi, V, 2, 4 seq.; conf. III, 6, 12. Sarisas in altum erigunt in signum deditionis, XVIII, 9, 10. Eorum militia, armatura, acies et pugna, cum Romanorum more collata, XVIII, 11—15. Macedonici exercitus lustratio, XXIV. Conf. Phalanx. Imperiis regum et regiorum ministrorum obnoxii, IV, 76, 2; habent tamen aliquam potestatem libere loquendi cum suis regibus, V, 27, 6. Graecis civitatibus inde a Philippi Amyntae temporibus caussam fuisse servitutis contendit Chlaeneas Aetolus, in oratione ad Lacedaemonios, IX, 28 seqq. Eorum laudes et in Graecos beneficia praedicat Lyciscus Acarnan, IX, 32 seqq. Graecis pro munimento sunt adversus barbaros, IX, 35, 2 seqq. Eorum reges venationi plurimum studuerunt, XXXII, 15, 3. A Pseudophilippo trans Strymonem victi, XXXVII, 1 d, 2. Tota Macedonia ab eodem occupata, ib. § 3. Prodigiosum Macedonici regni fatum, XXXVII, 4, 10 seqq. Macedones infelices, XXXVIII, 1 c, 6. Adde fragm. hist. 28—30, et fragm. 84.

Macella, Siciliae oppi expugnatur a C. Du 24, 2.

Machanidas, Lacedaem tyrannus, Argivorum imminet, X, 41, 2. P Mantineam victus poemene, XI, 11—1 6, 1; ab eodem occid 17 seq.

Machatas, Aetolorum Lacedaemonem, Lac nios ad societatem cum Aetolis ineunda bellum cum Achaeis primum re infecta r 43; mox reversus, re cit, 36, 1 seqq., et El persuadet, 36, 6.

Machatas, Epirota, fil ropis, XXVII, 13, 3.

Machatas, Epirota, pa ropis, ibid.

Machinae Archimedis, seqq. Vid. Corvus, S et similia.

Maeander fluvius; Lyci ria usque ad eum dantur a Romanis; 7; 27, 8; XXIII, 3, 7.

Maeander Alexandriae, 6.

Maedi, Thracicus popu cedoniae imminens,

Maeoticus lacus, Maeot IV, 39; olim mare, cus vadosus, cuius a cis, 40, 8 seq. Olim complebitur terra 40, 4. Latus Mediae trionale imminet eis Ponti quae ad eum p V, 44, 10.

Maga, filius Ptolemaei tae, et Berenicae, M liae, frater Ptolema

ratre regnum sus-
cisus opera Sosi-
; 36, 1; XV, 25, 2.
Berenicae, uxoris
Euergetae, XV,

in honore habiti
XXXIV, 2, 7.
us ex Gallia Cis-
nibalem convenit
m, III, 44, 5.
tum apud Roma-
i adiunctus pari
I, 87, 9.
omae omnes Con-
oxii sunt, exceptis
ebis, VI, 12, 2.
nagistratum ca-
ni ius est prius-
stipendia emerita
19, 4. Magistra-
n populorum vide
es, Boeotarcha,
, Cosmus, Demi-
omnemon, Pole-
ytanes.
ia in Italia, II,
ae eius civitates,
umultus in ea ob
thagoreorum col-
, 1. Tota fere illa
Hannibali se tra-
nnensem pugnam,

rio Thessaliae; ei
hebae Phthiae, V,
netrias, XVII, 11,
Magnetes liberati
, XVIII, 29, 5;

os Ioniae ad Mae-
ius cives, pariter
commeatus et
ficus suppeditant
n Caria versanti,
n Myuntem urbem
, 25, 6 et 8. Ma-
ochus, dux Ptole-
maei, V, 65, 2, ex Magnesia Ioniae, quae olim sub regum Aegypti fuerat potestate.
Magni Campi, *τὰ Μεγάλα πεδία*, in Africa, ubi Poenos acie vicit Scipio maior, XIV, 7 extr. et seq.: in eos quintis castris cum exercitu pervenit Scipio, 8, 2.
Magnus, cognomen Scipionis Africani superioris. Vid. P. Cornelius Scipio Africanus maior.
Magnus Catabathmus. Vid. Catabathmus.
Mago, frater Hannibalis, iuvenis strenuus, interest concilio et pugnae ad Trebiam, III, 71, 5 seq. Agmen claudit in itinere per paludes Etruriae, 79, 4. Mediae aciei cum Hannibale praeest in pugna Cannensi, 114, 7. Res in Hispania administrat post Asdrubalem, IX, 22, 2. In Coniis (vel Cuneis) cum exercitu versatur ultra Herculis columnas, X, 7, 5; 38, 10. Hasdrubali, Gisconis filio, iunctus in castris ad Ilipam, Scipionem castra ponentem aggressus cum Masinissa, repellitur, XI, 21. Nescio an hic sit Mago, contra quem Ligures pugnasse legimus in fragm. hist. 31.
Mago, qui commemoratur in formula foederis Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 1, fortasse is qui Samnis est cognominatus.
Mago, cognomine Samnis, IX, 25, 4; res in Bruttiis administravit, IX, 25, 1; Hannibalis amicus, ibid., et dignitate ei fere aequalis, sed aemulus ob avaritiam, ibid. §4 seqq. Conf. praeced.

Mago, praefectus Novae Carthaginis, X, 12, 2 seqq., capta a Scipione urbe arcem eidem tradit, 15, 7. Captivus Romam ducitur, X, 18, 1 seq.; 19, 8.

Mago, legatus Poenorum, Romam missus initio tertii belli Punici, XXXVI, 1, 8. An idem qui Bruttius cognominatus est?

Mago Bruttius prudentem orationem habet in senatu Carthaginiensi, XXXVI, 3. Nescio an idem qui praecedens.

Magus, rex Persarum, a septem Persis occisus, V, 43, 2.

Maharbal, *Μαάρβας*, dux Hispanorum et hastatorum in exercitu Hannibalis, in deditionem accipit 6000 Romanos post pugnam ad Trasimenum lacum, III, 84: sed fuisse rem in potestate eius negat Hannibal, 85, 2. C. Centenii 4000 equites partim interficit partim vivos capit, III, 86.

Maiorum imagines, VI, 53, 4 s.

Malea, promontorium Laconicae, *ἡ Μαλέα* et *αἱ Μαλέαι*, XXXIV, 7, 12. Spatium inde ad Columnas Herculis, 4, 6; et ad Istrum, 12, 11. Ad eam piraticam exercent lembi Scerdilaedi, V, 95, 4; 101, 1. Naves suas tectas eo mittit Philippus, lembis per Isthmum transvectis, 101, 4. Rursus circa eam flectit classis Philippi, 109, 5.

Maliacus sinus: ad eum sita urbs Echinus, IX, 41, 11. Ad eum colloquium habet T. Quintius cum Philippo, XVII, 1, 1. Ad eundem est urbs Phalara, XX, 10, 16.

Malleolus, vir hebes, unus e legatis ad pacem inter Ni
dem et Prusiam com
dam missis, XXXVII,

Mamertini Campani, me
rii olim Agathoclis,
nam urbem per vim et
tionem tenuerunt, I,
De origine nominis vi
8. Socii et adiutores
Romanae quae per
perfidiam Rhegium ur
bi subiecit, I, 7, 8; III
Eis contra Syracusano
lium ferunt Romani,
seq.; haud immerito
hendendi eo nomine,
6.

Q. Mamilius Cos. cum L.
mio Agrigentum obsi
capit, I, 17—19.

A. Mancinus, unus e lega
manis ad pacem inte
siam et Nicomedem
nendam missis, XXXV
1; vir mutilatus, *ibid.*

Mandonius, Hispaniae r
frater Indibilis, X, 18,
uxor, inter obsides q
Hispanis exegerant Po
Scipionis venit potes
ibid. Cum Indibili ad
nes et Romanos trans
35 seqq.; rursus a Ro
deficit, XI, 29, 2.

Maniacae Gallorum, II,
31, 5.

M. Manilius consul per
Polybium Lilybaeum ar
XXXVII, 1 e, 1 seqq.

Manipulus, *σπεῖρα*, ordo,
lum, VI, 24, 5. Tres f
cohortem, XI, 23, 1. M
latim pugnant Illyrii, I
II, 66, 5; III, 19, 5.

Manius. Vid. Acilius, C
Otacilius, Valerius.

Cn. Manlius Vulso Consul
lum gerit cum Gallog

e populis qui cum
cerant, XXII, 16
modum dolo cir-
a Gallis Tectosa-
22. Ephesi cum
is constituit res
7, 9; 25, 6 seqq.

lso Longus, Con-
Regulo, post vi-
alem in Africam
seqq.; cum ma-
assis domum re-
nsul iterum cum
39, 15, oppugnat
41—48.
aetor fugatur a
n quarta legione
vico includitur,
qq.
lso, frater et le-
Consulis, XXII,

rquatus, Consul
io, Boios in de-
ipit, II, 31, 8.
quissima et ma-
rcadiae, II, 56, 6.
m redit Spartam
I, 53, 6. Foede-
aeis, sponte de-
dus, et Aetolis
in Cleomeni se
ed quarto anno
m Antigoni Do-
oponnesum per
Arato (IV, 8, 4),
bita ab Achaeis,
Achaeis se iun-
, II, 57; et prae-
chaeis petentes
obtinuerunt ad-
henis et Aetolo-
, II, 58, 1 seqq.
rsus praerepta
leomene, II, 46,
civibus, sed in-
egem, et praesi-
dium Achaeorum obtruncantibus, II, 58, 4 seqq. Inde recepta urbe ab Antigono, advocato ab Achaeis, II, 54, 11 seq., bona civium direpta sunt et libera capita sub hasta vendita, 58, 12; poena inflicta minore quam pro meritis, 58, 8 seqq.: quam poenam immerito et mendaciter exaggeravit Phylarchus historicus, II, 56. Mantinenses lustratione purgarunt urbem suam post transitum legatorum Cynaethensium, IV, 21, 9. Ibi a Philopoemene acie victus est Machanidas, XI, 11 seqq. Olim Mantineam Lacedaemonii (duce Agesipolide I rege, Pausaniae filio) vi captam everterunt et cives per vicos disperserunt, IV, 27, 6; XXXVIII, 1 b, 5. Eam de improviso capturus Epaminondas spe excidit, IX, 8. Pugna ibi victoria ancipiti ob mortem Epaminondae, IV, 33, 8; XII, 25 f, 3 seq. Vetus respublica Mantinensium, VI, 43, 1.

Mantua, colonia Romanorum, XVI, 41, 2. Gentile Mantuanus, ibid.

Manus ferrea, machina Archimedis, qua naves Marcelli in altum erectae subvertebantur, VIII, 8.

Marathus, oppidum Coelesyriae s. Phoenices, in finibus Aradiorum, V, 68, 7.

Marcellus. Vid. M. Claudius.

Marcius. Ancus Marcius rex Ostiam condidit, VI, 2, 9. Cum eo regnum administravit L. Tarquinius Priscus, VI, 2, 14.

C. Marcius Figulus classi praeest sub Q. Marcio Philippo,

XXVIII, 14, 3; 15, 10. Consul in Illyricum mittitur, XXXII, 24, 2.
L. Marcius, Scipionis legatus in pugna ad Ilipam in Hispania, XI, 23, 1.
Q. Marcius Philippus, legatus populi Rom. in Macedoniam et Peloponnesum, XXIV, 4, 16; excedere tandem maritimis Thraciae locis cogit Philippum, 6, 1. In rebus Messeniacis nihil inconsultis Romanis agi vult ab Achaeis, sed nil efficit, XXVI, 2, 12 seq. Legationem renunciat et Achaeos accusat, XXIV, 10, 4 seqq. Denuo legatus cum A. Atilio ad explorandum animum populorum Graeciae intuitu belli Persici, XXVII, 1 seq. Consul (iterum) ad bellum Persicum missus auxilia Achaeorum per Polybium legatum oblata recusat, XXVIII, 10 seq. Per Polybium vetat ne Achaei Appio Centoni postulata auxilia mittant, 11, 7. Rhodiorum legationem accipit in urbe Heracleo Macedoniae, c. 14 seq. Achaeos per literas hortatur ut pacem inter Ptolemaeos et Antiochum Epiphanem conciliare tentent, XXIX, 10, 2 et 5. Eidem senatus mandaverat ut ad Ptolemaeum Philometorem scriberet de bello cum Antiocho Epiphanis pro Coelesyria, XXVIII, 1, 9.
Marcus Cerynensis vel Carynensis, Achaeus, tyrannum Burae occidit et Ceryneae tyrannum abdicare tyrannidem cogit, II, 41, 14; primus praetor creatur Achaeorum post instauratum foedus Achaicum, 43, 2. Perit in pugna navali Achaeorum
cyraeis auxilio profect
cum Illyriis ad Paxos
de communi Achaeorum
me meritus, II, 10, 5.
Marcus, praenomen Roma
Vid. M. Atilius Regulu
Claudius Marcellus, M.
vius Nobilior, et alia no
quae in latina versione
rumque adiecimus, ubi
praenomine usus est Poly
Marcus ille qui sit, qui
2, 7 commemoratur, no
quet. Alius Marcus n
quis, bello cum Lusitan
beratus, alio transfert b
ubi minus fuit periculi, fr
hist. 27. Videtur auter
Claudius Marcellus fuiss
quo vide XXXV, 2, 1 se
c. 3, 4.
Mare ingredi (id est, arm
classem parare) primun
gitant Romani, I, 20.
Classis. Maris imperium
nes Poenos, I, 7, 6; 16, 7
5, et 13; 39, 10.
Mare Aegaeum, Atlanti
Etruscum etc. vide in hi
minibus.
Mare externum et magnum
37, 9 seqq.; 59, 7, idem
Atlanticum et Oceanus,
29, 6.
Mare Inferum. Vid. Etrus
Mare Internum, III, 39, 2, i
Mediterraneum. Conf.
Nostrum.
Mare Magnum, III, 37, 11, i
quod Externum et Atl
cum.
Mare Mediterraneum. Vid.
re Internum et Mare Nost
Eius longitudo, XXXIV
fine, fr. lat.
Mare Nostrum, id est Med

, 37, 9 seq.; 39, 4; seqq.
m. Vid. Adriati-

indocto et impe-
, XII, 4 a, 5, et

λιθείαν, ex Hie-
is ademto aufert
, 52, 7.
s maritima Thra-
Aenus. Maroni-
, alii ad Eumenis
nant, alii ad Phi-
II, 6, 7; 13, 9.
civitates (in his
et Aenum) tributa
e cogit Philippus,
Exsules Maroni-
ppo queruntur ut
auctore, 6, 2; 11,
n Aeno et Maro-
re praesidia ius-
ilippus a senatu
1, 4, iram in Ma-
ndens rex ingen-
n in urbe edit,
seq.; dono sibi a
num et Maroneam
is; cui indulget
tus, sed mox re-
misso liberas eas
nciat, XXX, 3.
pulus Italiae, so-
rum bello Gallico
II, 24, 12. Eorum
v Μαρρουκίνην,
annibal, III, 88, 3.
ccenset Iuppiter
rum, XII, 26, 3.
t Quirinum iura-
ni in foedere cum
25, 6.
omanorum, II, 24,

pus s. convallis
ter Libani et An-
ices, V, 45, 8 seqq.;

61, 7, in magnam longitudinem extenditur et plura in eo sunt oppida; in exitu duo castella, Gerrha et Brochi, V, 46, 1 seq.
Martius Campus. Vid. *Ἄρειον πεδίον*.
Masaesyli, Africae populus, in praesidiis Hispaniae relicti Asdrubali a fratre Hannibale, III, 33, 15. Eorum rex Syphax, XVI, 23, 6.
Massilia, urbs Galliae nobilissima, commercium exercens in remotissimas terras et insulas, XXXIV, 6, 7. Ab ea incipiunt Alpes et pertinent usque ad mare Adriaticum, II, 14, 6. Supra eam Apenninus mons cum Alpibus coincidit, II, 14, 8; 16, 1. Prope eam (ni potius Placentiam) sedem habent Anamares, II, 32, 1. Quinto die P. Scipio Pisis eo cum classe pervenit, III, 41, 4; conf. 61, 2. Massiliense ostium Rhodani, 41, 5. Massilienses naves *ταχυπλοοῦσαι* viae duces erant Cn. Scipioni ad oram Hispaniae, 95, 6. Massilienses, quum saepius alias, tum praesertim bello Hannibalico, fidelem Romanis operam praestiterunt, III, 95, 7. Per legatos Romae queruntur de Liguribus, Antipolin et Nicaeam colonias suas obsidentibus, XXXIII, 4. Eis consulunt Romani missis legatis et domitis Liguribus, c. 7—8. De Britannia frustra interrogati ab Scipione XXXIV, 10, 7.
Masinissa, III, 5, 1; rex Numidarum Massylorum in Africa, XXXVII, 3, 1; coll. III, 33, 15, et VII, 19, 1. Cum Numidarum auxiliis adest Asdru-

bali, Gisconis filio, ad Ilipam in Hispania, ubi Scipionem castra ponentem aggressus cum Magone repellitur, XI, 21. In Africa socius Scipionis cum Laelio castra Syphacis incendit, XIV, 3 extr. et seq., et victum acie Syphacem persequitur, XIV, 8 seq. Copiis Romanorum adiutus regnum paternum recipit et Syphacis regnum suo adiicit, XV, 4, 4; 5, 13. Revocatur a Scipione adversus Hannibalem, XV, 4, 3, et ad eum venit, 5, 12. Numidis suis praeest in pugna Scipionis cum Hannibale, XV, 9, 8, et fortiter rem gerit, 12, 2 et 6; 14, 7 seq. Comprehenditur formula pacis Romanorum cum Poenis, XV, 18, 5. A Romanis augetur, XXI, 9, 7; XXII, 4, 2. Contendens cum Poenis de Emporiis circa Syrtin iuvatur a Romanis, XXXII, 2. Obitus filii et elogium eius, XXXVII, 3. Ex eo Polybius didicit avaritiam Hannibalis et Magonis Samnitis, IX, 25, 4.

Mastia, Africae (ut videtur) oppidum Carthagini ab occidente, ultra quod ex foedere navigare non debuerunt Romani, III, 24, 2 et 4.

Mastiani, Hispaniae populus, ex Hispania in Africam translati ab Hannibale, III, 33, 9.

Masylii, Africae populus, VII, 19, 1. Eorum rex Masinissa, ubi vide. Sunt in Poenorum auxiliis, quae Hannibal fratri Asdrubali reliquerat ut Hispaniae essent praesidio, III, 33, 15.

Mathos Afer, mercenarius Poenorum, belli Africi praecipuus dux et incentor, I, 69 seq 77, 79; ad Tunetem ca Hannibalem et cruci affi 86; proelio victus ab Amil re capitur, et omni crucia genere necatur, 87 seq.

Matiani, Asiae populus, a ptentrione Mediae, V, 44,

Matris Magnae sacerdotes li, *Γάλλοι*, XXII, 20, 5.

Matronae. Vid. Mulieres.

Mauritani, Oceani accolae Hispaniam praesidii cau transducti ab Hannibale, 33, 15. Conf. XXXIX, 1,

Maximorum cognomen u obtinuerint Fabii, III, 87,

Medeon. Vid. Medion et teon.

Media. Eius descriptio, p stantia regionis et fines 44; equis potissimum exce ibid. et X, 27, 1 seq. Re olim Ecbatana, X, 27, 3 se *Τὰ Μηδικὰ* (id est Medi bellum) dicitur bellum Gr ciae a Persis illatum, IV, 5. Vid. Molo, eius satra Victo Molone ei praefic Diogenes, V, 54, 12. Med acie Antiochi ad Rhaphi V, 79, 7; 82, 12.

Medicinae tres partes, ratio lis, diaetetica, chirurgica pharmaceutica, XII, 25 seqq. Medicina rationalis Alexandria plurimum deri tur ab Herophiliis et Ca machiis, ib. § 3.

Medimnus Atticus, VI, 39, M. Siculus frumenti in Ga Cisalpina constat quat obolis, II, 15, 1. Romae c stat 15 drachmis, IX, 44,

Mediolanum, urbs praeci Insubrium, II, 34, 10; per v capta a Cn. Scipione, 34, Ibi erant signa militaria

nervae templo sus-
, 32, 6.
Medeon, urbs Acar-
rope Aetoliam. Gen-
onii, XVIII, 23, 5;
Urbem oppugnant
iam de titulo ma-
inter se litigant, II,
niis suppetias fert
Illyriae, et magna
cit Aetolos, II, 3.
eum mare. Vid. Ma-
um et Mare No-

egiorum scribarum
relictus Philippo,
ni testamento, IV,
potestate est Apel-
Cum Apelle et Le-
urat de impedien-
pi consiliis, V, 2, 8.
cessu Philippi do-
m lapidibus inces-
vincula coniicitur a
V, 14, 11 seq. et c.
itur, sponsore pro
offerente Leontio,
edem Argis patra-
discessum Antigo-
Seditionem excitat
dversus Philippum,
sibi opis amplius
esse videns, profu-
s, indeque Thebas,
sponsore Leontio,
1 seq. Aetolos per
ortatur ut in bello
ppo pergant, 28, 4.
cusatus apud magi-
Philippo manus
, 29, 6 seq.
, urbs Arcadiae,
abest ab Aegio, II,
s ager, ἡ *Μεγαλο-*
oid. 51, 3; IV, 25, 4.
nor urbs est quam
non, licet circuitum
aulo maiorem, IX,

21, 2. Megalopolitanorum tyrannus Lydiadas tyrannidem sponte abdicat, II, 44, 5. Prae ceteris periculo a Lacedaemoniis expositi sunt, 48, 1. Macedonum amici inde a Philippo Amyntae filio, 48, 2: conf. IX, 28, 7; XVII, 14, 6 seq. Auxilium ab Antigono, Philippi tutore, petunt adversus Cleomenem, II, 48, 50. Eis Antigonus tradit castella, a Cleomene in agro Aegytico et Belminate adversus Achaeos exstructa, 54, 3. In Megalopolin per exsulum Messeniorum proditionem irrumpit Cleomenes, et saevit in cives, II, 55; 64, 1; V, 93, 2. Ibi locus est Colaeus dictus, vel potius *Φωλεὸς*, id est latibulum, II, 55, 5: qua parte urbem iam antea clam ingressus Philippus virtute civium eiectus erat, ibid. Apud Megalopolitanos nunquam amicum aut proditorem invenerat Cleomenem, 55, 8. Capta urbe Messenam se receperant, generose aspernantur et repellunt invitationem Cleomenis, domum eos revocantis, 61. Praedam Megalopoli a Cleomene captam mirum quantum exaggerat Phylarchus, 62. Megalopolitani mille, Macedonum more armati, chalcaspides, in acie Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 3; IV, 69, 4 seq.; adde V, 91, 7. Eo Achaeos in armis convocat Aratus ad auxilium Messeniis ferendum adversus Aetolos, IV, 7, 10; 9, 1. Eandem tentant Aetoli cum Illyriis, 25, 4. Ei et Arcadiae contributum olim fuerat Aliphera oppidum, quod

Lydiadas tyrannus Eleis concessit, IV, 77, 10. Eorum dissidia de instauranda urbe componit Aratus, V, 93. Eis leges scripsit Prytanis Peripateticus, missus ab Antigono, 93, 8. Eis iratus est Nabis, tyrannus Lacedaemonius, XIII, 8, 4 seqq. Ibi agitur concilium Achaeorum, XXIII, 7, 2; XXIV, 12, 12. De agro contendunt cum Lacedaemoniis, XXXI, 9, 7. Eorum tyrannus Lydiadas, ubi vide. Megalopolitanus fuit Polybius noster et alius Polybius, vel potius Polybus, quod v., XI, 15, 5, commemoratus.

Megara (τά), Achaeis contribuitur ab Arato praetore, II, 43, 5; dein consentientibus Achaeis Boeotis se iunxere Megarenses; ad extremum vero rursus a Boeotis ad Achaeos transierunt; quare oppugnata eorum urbs a Boeotis est, sed frustra, XX, 6, 7 seqq. Inhibent bellum inter Achaeos et Boeotos eruptorum, XXIII, 2, 17. Eo praesidium mittit Diaeus, praetor Achaeorum, XL, 2, 3. Megaris, id est ager Megaricus, IV, 67, 7.

Megistus, Mysiae fluvius, alias Rhyndacus, V, 77, 9.

Melambium, locus in agro Scotussaeo, XVIII, 3, 6.

Melancomas Ephesius, cuius opera Achaeus cum Ptolemaeo consilia communicaverat, Achaeum ex arce Sardium liberare studet, VIII, 17, 9; 18, 9 seqq.; 20, 1; 21, 4.

Meleager, Antiochi Epiphanis legatus Romam, XXVIII, 1, 1; 18, 1; frater Apollonii, amicus Demetrii, XXXI, 20, 2.

Melitea (et Melitaea), ur
Phthiotidis in Thessal
quam oppugnaturus Phili
pus scalas applicuit iu
breviores, V, 97, 5; IX, 18
seqq. Cives Melitaeens
ibid. Melitaeensis Phoxid
V, 63, 11.

Melitussa, urbs Illyrici, XI
10, 9.

Memphis, V, 61, 4; XXIX, 8
Ibi cum legatis Antiochi
agunt ministri Ptolemaei P
lopatoris, V, 63, 7; 66, 8.

Menalcidas Lacedaemoni
captivus Alexandriae, din
titur in gratiam C. Popil
XXX, 11, 2. Domi Roma
favet, XL, 5, 6.

Menecrates res Persei gerit
arcano ad Demetriadis m
nia colloquio cum Cyda C
tensi, Eumenis minist
XXIX, 1 c, 1.

Menedemus Alabandensis, d
partis copiarum Antiochi
Coelesyria, V, 69, 4; 79,
82, 11.

Menelaium, locus et mons p
pe Lacedaemonem, nom
habens a Menelai templo,
18, 3; 18, 10; 21, 1; 22
et 8.

Menestas. Vid. Menestratus.

Menestheus, Apollonii fili
amicus et fugae comes I
metrii, Seleuci filii, XX
21, 2.

Menestratus, Epirota (idem
Menestas), plebem Aetolor
ad bellum cum Romanis
citaverat, XXII, 14, 13. E
sibi ab Aetolis dedi postu
M' Acilius Consul, XX, 10,

Meninx, Lotophagorum insu
I, 39, 2; XXXIV, 3, 12.

a Philippo mittitur
ndendam Chalcidem
eam, X, 42, 2.
Arabiae (ut videtur)
V, 71, 2.
es, a Demetrio Sotere
Gracchum missus ad
ndam Romanorum vo-
n, XXXII, 4, 1. Ab
Romam mittitur, c. 6.
, Phalasarnensis ex
civibus suis occidi-
III, 15, 6.
filiam, Pleurato de-
am, occiso fratre ducit
s, XXIX, 5, 8.
Alabandensis, Ptole-
ioris legatus Romam,
18; fugam Demetrii,
filii, adiuvat, 20, 8
2, 8 seqq. Rursus Ro-
gatus urbe excedere
XXXII, 1.
solennis Thermi, V,

i Agathoclis. Vid.
ni. Mercenarios Sy-
hostibus obiicit Hie-
Mercenariorum bel-
n Poenis in Africa,
in Africa, I, 13, 3; c.
Mercenariorum Gal-
perfidia in cives
es, Epiri oppidi, II,
alios, II, 7. Mercena-
omnibus gentibus
in ordine continuit
l, XI, 19. Add. VI,
qq.; XI, 13.
fanum, Ἑρμαῖον, ad
Europeam Bospori
i, ubi fretum est an-
num, ponte olim iun-
Dario, IV, 43, 2 seqq.
Promontorium, ἡ Ἑρ-
ρα, prope Carthagi-
29, 2; 36, 11.

Mergana, Siciliae oppidum, I, 8, 3, aliis Margantia.
Meridiei imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanes, XXXI, 3, 15.
Cn. Merula, legatus cum T. Torquato ad reducendum Ptolemaeum iuniorem in Cypri regnum, XXXI, 18, 9; cum Ptolemaeo in Cretam, inde in Africam traiicit, XXXI, 25. Ab eodem Alexandriam mittitur ad Ptolemaeum seniorem, 26, 3. Re infecta Romam redit, 27. Romae efficit ut Ptolemaeo seniori foedus renuncietur, XXXI, 1, 2 seq.
Mesembriani, libera civitas Thraciae, foedere Eumenis cum Pharnace comprehensa, XXVI, 6, 13.
Mesopotamia, a meridie Mediae, iuxta Apolloniatidem, V, 44, 6. Occupat eam Molo usque ad Dura oppidum, V, 48, 16.
Messana, urbs Siciliae ad fretum, I, 7, 1; a Campanis, mercenariis Agathoclis, occupatur, I, 7, qui Mamertinorum nomen sibi adsciverunt, I, 8, 1. Hi adversus Syracusiorum vim partim a Carthaginiensibus partim a Romanis opem petierunt, I, 10, 1 seq. Poenis traditur arx; sed illi mox a factione contraria rursus expelluntur, 11, 4; et Appius Claudius, consul Romanus, in urbem recipitur, II, 4 et 9 seqq. Inde, fugato Hierone Syracusio et acie victis Poenis, qui eam obsederant, 11, 5 seqq. et 12, 1 seqq., constanter in Romanorum potestate permansit. Ibi L. Iunius consul in Siciliam profectus incrementum classis

accipit, I, 52, 6 seqq. Adde III, 26, 6.
Messapii partem habitant Appuliae, III, 88, 4. Cum Appulis socii Romanorum, II, 24, 11.
Messene, urbs Peloponnesi. Messeniorum pristinae calamitates, bello Aristomenico, et Arcadum in eosdem fides, IV, 33; iuraverant Lacedaemonii se non ante patriam revisuros quam Messenen expugnavissent, XII, 6 b, 9. Eis oppida nonnulla a Spartanis ademta restituit Philippus Amyntae, IX, 28, 7; XVII, 14, 7. Messenia regio saepe incursata ab Illyriis, II, 5, 1 seq. Arx Messenae; vid. Ithomatas. Messenii exsules Megalopoli degentes Cleomenem clam in urbem introducunt, II, 55, 3. Eo se receperunt Megalopolitani, urbe ipsorum capta a Cleomene, 61, 4. Ibi occisus est Demetrius Pharius, quum in eo esset ut urbe per subitam impressionem potiretur, III, 19, 11. Prope Messeniae fines est Phigalia, urbs Arcadica socia Aetolorum, sedes praedonum Messeniam infestantium, quos protexit Dorimachus Aetolus, IV, 3, 5 seqq.; 31, 1; 76, 6 seq. Chironis villam prope urbem spoliant praedones, IV, 4, 1. Cum Dorimacho expostulant Messenii, IV, 3, 11 seqq.; 4, 2 seqq. Messenia sola ex omnibus Peloponnesi regionibus bello Cleomenico ab hostili populatione immunis manserat, IV, 5, 5. Eandem incursat Scopas cum multitudine Aetolorum, 6. Opem ab Achaeis petunt adversus Aetolos, IV, 7, 2; 9, 2. Intercedentibus Achaeis in socie
tem recipiuntur ab Epir
et Philippo, 16, 1. Parum
gne respondent studio Ach
orum, IV, 31, 1 seq. Duor
maximorum Peloponnesi
pulorum vicini nimio p
studio nunquam neque
Lacedaemoniis inimici
satis generoso animo e
cuerunt neque amicitiam
Arcadibus recte coluer
unde multae eorum calam
tes, IV, 32. Iis Epaminon
auctor fuit sincerae amici
perpetuo cum Arcadibus
lendae; pariter eosdem
monet Polybius, IV, 32,
33, 11 seq. Classem iung
Philippo iubentur ad Cep
leniam, V, 3, 3; eique mo
gerunt, 4, 4 seq. Philipp
invitant in Messeniam et
Laconicam; sed is mo
non gerit, auxilia vero Ach
orum eis mittit, 5. Tege
cum Achaeis invitati ad
peditionem Laconicam, s
veniunt; per Argivorum fi
Laconicam petunt, sed
Glympes castris exuuntu
Lycurgo, V, 20, 3 et 5. R
sus per Argos domum rede
20, 10. Eorum castellum
lamas proditione capit
curgus, ceterum frustra
vasionem Messeniae tent
cum iungere se non pos
Pyrrhiae, Eleorum praet
92. Apud eos democratia
tinuit; et bona clarissimor
virorum in exsilium pul
rum civibus divisa sunt, V
10, 1. De eorum arce It
mata cum Arato et Demet
Phario deliberat Philipp
VII, 11; qui in eos saev
VIII, 10, 1 seqq., coll. VII,

e, IX, 30, 2: nec
gni damno afficere
, quamvis agrum
ılatus, VIII, 14, 1;
9, 11; coram sena-
litem Achaeis mo-
ne et Pylo oppidis,
7. Cum iis inique
haei praetore Phi-
XXIII, 10, 5 seq.
ietate Achaeorum
conatur Dinocra-
nte T. Quintio,
Adversus eos fru-
a Romanis petunt
XIV, 10, 12 seqq.;
Messenae caedem
enis ulciscitur Ly-
essenii rursus tra-
haeis, XXIV, 12;
12 seq. In Foedus
rursus recipiuntur,
ıen nonnullis civi-
XV, 1, 1 seq.; 3, 3.
nent initio belli
L, 3, 3.

τὰ), Africae tra-
ıem Hannibal va-
iae populos trans-
it, III, 33, 12. In-
tractus Metagoni-

Aetoliae, ad Tri-
ıcum, 60 stadiis a
, 7, 8; evertitur a
, 13, 8.

τὸ Μεταπόντιον;
idium submittitur
n arcem Tarenti-
36, 1. Cives Me-
, 1, 4.
d. Caecilius.
Medeon, Μετέων,
eatidis in Illyria,
.
oppidum agri Me-
galopolitani, IV, 10, 10; 11, 3; 13, 1.
Methymnaei, cives Methymnae, urbis Lesbi insulae, XXXIII, 11, 8.
Metrodorus, Philippi dux, cuius dolo Thasum cepit rex, XV, 24, 2 seq. Conf. fragm. hist. 32.
Metrodorus, Persei legatus ad Rhodios, XXIX 3, 7; 5, 1.
Metropolis, urbs Acarnaniae, ditionis Aetolorum, ad Acheloum, haud procul Conope. Aetoli quum in arcem se recepissent, urbem cremat Philippus, IV, 64, 4.
Micipsa, Masinissae filius, adoptat fratrem quadriennem Stembalem, XXXVII, 3, 5.
Miccus Dymaeus, propraetor Achaeorum, IV, 59, 2.
Micion s. Micon, cum Euryclida consiliis suis regit Athienienses, et turpiter blanditur regibus, V, 106, 7.
Mido Beroeensis, Persei legatus ad Licinium cos., XXVII, 8, 5.
Miletus, Ioniae urbs, condita a Neleo, XVI, 12, 2. Milesiorum colonia ex parte est Iasus, ibid. In Milesiorum agro est Neptuni templum ad Sinum Bargylieticum, XVI, 12, 1. Milesii post proelium ad Laden Philippo coronam offerunt, XVI, 15, 6. Iis sacer ager restituitur a Romanis, XXII, 27, 5. Mileto legati missi Alexandriam, XXVIII, 16, 5.
Milites. Vid. Legio. Militum Romanorum conscriptio, VI, 19 seq. Eorum cupiditas punita in Astapae urbis incendio, XI, 24, 11. Eorum incuria circa artis opera post

expugnatam Corinthum, XL, 7.
Militia Romana, VI, 19—42.
Milii magna copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 2.
Milliaria signa per octona stadia posita, III, 39, 8.
Milo, dux copiarum Persei, XXIX, 6, 6.
Miltiades, Demetrii Soteris legatus Romam adversus Ariarathem, XXXII, 20, 3 seqq.
Milyas, Asiae minoris regio, inter Pisidiam et Lyciam: eam invadit Garsyeris, dux Achaei; in eadem est urbs Cretopolis, V, 72, 5. Eam Eumeni dant Romani, XXII, 27, 10.
Mincius amnis, e lacu Benaco effluens, in Gallia Cisalpina, XXXIV, 10, 19.
Minervae templum apud Insubres Mediolani, in quo suspensa aurea signa militaria, quae loco movere nefas, II, 32, 6. Adde Athenaeum. Chalcioecae fanum Lacedaemone, securitatem praestans omnibus ad illud confugientibus, etiamsi capitis fuisset aliquis condemnatus, IV, 35, 3. Ad illud convenire in armis iubetur iuventus omnis Lacedaemoniorum, IV, 22, 8. In solenni pompa ad aram eiusdem templi trucidantur ephori omnes, IV, 35, 2 seq. Minervae solenne ludicrum celebravit Attalus, IV, 49, 3. Eius statua aenea in arce Aliphera, IV, 78, 3. Itoniae templum in Boeotia, spoliatum ab Aetolis, IV, 25, 2. In eo publicum edictum suspendit Perseus, quo exsules in patriam revocat, XXVI, 5, 2. Eius templum in summa arce Agrigenti, IX, 27, 7. In eius templo Rhodi in hono populi Romani dedicatur lossus 30 cubitorum, XX 16, 4.
Minervae promontorium C paniae, τὸ Ἀθήναιον, XXX 11, 5.
M. Minucius, magister equi Q. Fabii dictatoris, III 9; obtrectat cunctatori bio, 89, 6; frustra ab eo admonetur, 94, 9 seq. Ad runium superior velitati propemodum captis Ha balis castris, laetitia et exsultat, 101 seq., et laud tollitur Romae, 103. Di tate et potestate par F constituitur, et cum eo dit legiones, III, 103, 3 s Eius legionibus, per ducii meritatem in summum culum adductis, suppe venit Fabius, 104 seq. F reconciliatur, et legiones rursus cum eo coniungit, 8 seqq.
Q. Minucius Thermus, a Manlio procos. in Syr mittitur ad accipiendam Antiocho fidem, XXII, 26,
Misdes, legatus Poenorum mam initio tertii Pu XXXVI, 1, 8.
Misenum promontorium C paniae, XXXIV, 11, 5.
Mithridates, rex Cappado ad Pontum, genus repet ab uno e septem Persis Magum occiderant, V, 4 seq.; eius filia Laodice n Antiocho Magno, ibid. filia, pariter Laodice nomi nupta erat Achaeo, V, 71 VIII, 22, 11. Bellum infert nopensibus, IV, 56. Dona tit Rhodiis terrae motu a ctis, V, 90, 1.

sororis filius An-
ni, VIII, 25, 3, ne-
us superioris. Sic
l sororis filius, si-
frater Antiochi.
ice.
Pharnacis filius
s; comprehensus
Eumenem et Phar-
clusa, XXVI, 6, 3.
auxilia mittit Atta-
Prusiam, XXXIII,

Armeniae minoris
XXVI, 6, 11.
ivus, immerito in
numerum relatus
ene, XVII, 14, 3.
givus, plurimarum
athleta, pater Po-
64, 6.
Acarnan; quem ab
bi tradi postulant
XI, 14, 7; XXII,

Coroneus Boeotus,
nperatoribus gra-
coriam de Perseo,

cina Alexandrina,

oyrae tyrannus, in
agna, ad deditio-
llitur a Cn. Man-
7. Eidem subiecta
la Syllium et Te-
ibid. § 11.
vel Mochyrinus,
13.
bs Cappadociae;
senses, XXV, 4, 9.
Medimnus.
corporis custos
Epiphanis, Aga-
u flagris caeden-
nodo nudus evasit,

satrapa, potentis-
simus sub Antiocho M., V, 40, 7; 43, 8; cum fratre Alexandro, Persidis satrapa, defectionem molitur ab iuvene Antiocho, 41, 1; 43, 5 seq. De illa defectione quid faciendum deliberat Antiochus cum Epigene et Hermea, 41 seq. Adversus eum mittuntur cum exercitu Xeno et Theodotus Hemiolius, V, 42, 5. Quos ipse terret et Apolloniatide potitur, 43, 8. Tigrim traiicere non potest: contra eum mittitur Xenoetas, 45 seq.; quem simulata fuga decipit et misera afficit clade, 47 seq.; mox traiecto Tigri Seleucia et Susis captis, Mesopotamia, Babylonia et regione ad Erythraeum mare potitur, 48, 10 seqq. Pugna cum Antiocho victus, sibi ipse manus infert; cadaver eius cruci affigitur, V, 53 seq. Eius mater et liberi a Neolao fratre occiduntur, 54, 5.

Molossi, populus Epiri, pontem Aoi fluvii intercipiunt ad retardandum iter Persei adversus A. Hostilium Cos. in Epiro, XXVII, 14, 3. Ad Persei partes traducuntur ab Antinoo, Theodoto et Cephalo, XXX, 7, 2. Urbes eorum evertuntur a L. Aemilio, XXX, 15, 5 seq.

Molpagoras, demagogus Cianorum, monarchicam usurpat potestatem, XV, 21, 1 seq.

Molycria V, 94, 7.

Monarchia, a volentibus concessa et consilio magis quam vi et metu administrata, Regnum est; quae contra, Tyrannis, VI, 3, 9 seq.; 4, 2 et 4, 7 seq. Ex monarchia, accedente iusti honestique no-

tione, oritur Regnum, VI, 5 extr. et 6 seq.
Monoxyla (*μονόξυλα*), lintres, III, 42, 3.
Mora, *μόρα*, Lacedaemoniorum, 900 viris constabat, auctore Polybio, fragm. hist. 25.
Morbus castrensis. Vid. Limopsorus.
Morcus, Genthii legatus ad Rhodios, XXIX, 2, 9; 5, 1.
Mortuorum laudatio apud Romanos pro rostris, VI, 53 seq. Mortuorum imagines, VI, 53, 4 seqq.
Morzias, rex Paphlagoniae, XXVI, 6, 9.
Motieni, oppidum Hispaniae, Romanorum colonia? fragm. hist. 33.
Mulieres civitatum Africae Poenis subiectarum, I, 72, 5 seq.; Alexandrinae, XV, 29, 10 seqq.; Apamenses, V, 56, 15; Epiroticae, XXXII, 21, 13; Hispanae captivae, X, 18, 7 seqq. Romanis vinum bibere non licet, VI, 2, 3 seqq.; in publico terrore per templa discurrunt eorumque pavimenta passis crinibus verrunt, IX, 6, 3 seq.
L. Mummius Achaeos debellat pugna ad Isthmum, III, 32, 3; non patitur deleri Philopoemenis honores, XL, 7 a, 3, et 8, 3. Integrum et humanum se praestitit erga Achaeos, XL, 11.
Mundi quatuor plagae, III, 36, 6 seq.
Munitionum anceps usus, fragm. gramm. 9. Conf. VII, 15, 2 seq.
Murgantia, Siciliae oppidum, apud Polybium vulgo *ἡ Μεργάνη*, I, 8, 3.
Musaeus, Antiochi caduceator ad Scipiones missus, XXI, 13, 1. Ab eodem legatus ad Cn. Manlium procos. Ephesi hibernantem, XXII, 24, 3 et 8 et 11 seq.
Museum, locus circa Olympum in Macedonia, XXXVII, 1.
Museum Tarenti, ubi convivium de die celebrat Livius, urbis praefectus, VIII, 27, 11; 29, 1.
Musicae studium et exercitium consuetum Arcadibus, necessarium ad molliendum ingenium et mores, IV, 20 seq.
Mutina, Romanorum colonia; obsidetur a Boiis et Insubribus, et in ea triumviri agris dividendis, III, 40, 8 seq. Conf. fragm. hist. 33.
Mycenae, XVI, 16, 4.
Mygdonia, regio Mesopotamiae; Antiochia Mygdoniae, alias Nisibis, V, 51, 1.
Myiscus, unus e ducibus copiarum Antiochi M. ad Rhaphiam, V, 82, 13.
Mylaeus campus in Sicilia, per quem decurrit Longanus amnis, I, 10, 7. Ab eo non differt Mylaites ager, *ἡ Μυλαϊτις χώρα*, I, 23, 2.
Mylasa, urbs Cariae. Mylasenses Philippo commeatum suppeditant; urbi frustra insidias struit Philippus, XVI, 24, 6 seq. Post bellum Antiochicum, immunes a tributo pronunciantur a Romanis, XXII, 27, 4; urbes Euromensium quum occupassent, acie vincuntur a Rhodiis, XXX, 5, 11 et 15.
Myndus, urbs Cariae, ad sinum Bargylieticum, XVI, 12, 1. Myndiorum ager, XVI, 15, 4.
Myrcal Poenus subscripsit formulae foederis Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 1.

us, cuius pecus
Achaeis, XXIII,

Aeolidis, e qua
suum deducere
ppus, XVIII, 27,
nda a Myrina

, immerito pro-
a Demosthene,

ibulum Alexan-
0, 3 seq.
filius Nicanor,
s, XXXII, 21, 9

ide, traiecto Ly-
Mysorum habi-
enit Attalus, V,
e pars, quam in
ebant Byzantii,
a Prusia, IV, 50,
tituitur pace fa-
Mysi a Romanis
quos ipse sibi
XII, 27, 10. Sunt
chaei, V, 76, 7;
iochi Epiphanis,

s curae est ut
ur Aetolos inter
XI, 5, 1.
iciliae oppidum
tum a Romanis,

no Afer, cuius
Sicilia admini-
bal, IX, 22, 4.
ppidum, Magne-
lippo donatum,

aemoniorum re-
t Machanidae,
saevissimusque
II, 6; XVI, 13.
dam civibus pe-
ina utitur forma

muliebri, Apegae uxoris similitudine, XIII, 7. Eius latrocinia et initium belli cum Achaeis, 8. Cum Messeniis, sociis, perfide egit, XVI, 13, 3; conf. c. 16 seq. Argis per uxorem latrocinia et saevitiam exercet, XVII, 17. De eodem adde XXI, 9, 10 et fragm. hist. 34. Eius filius Armenas Romae obses moritur, XX, 13, 4.

Namnites, Galliae populus, XXXIV, 10, 6.

Naragara (τὰ), Africae oppidum, ubi castra habuit Scipio, haud procul Zama, XV, 5, 14.

Narauas Numida bello Africo ad Amilcarem et Poenos transit, I, 78. Filiam suam ei despondet Amilcar, ibid. Fidelem Amilcari et Poenis operam praestat, ibid. et 82, 13; 84, 4; 86, 1.

Narbo, fluvius Galliae, ab occasu Rhodani in mare exiens Sardoum, III, 37, 8 seq.; 38, 2; XXXIV, 10, 1.

Narbo, nobilis urbs Galliae, cuius cives cum remotissimis gentibus commercium exercent, XXXIV, 6, 3 seqq.

Nasica. Vid. P. Cornelius.

Nasus, oppidum Acarnaniae, ademtum Acarnanibus ab Aetolis, IX, 39, 2.

Nauarchis, i. e. classis praefectis, pro legatis uti amant Rhodii, XXX, 5, 5; XVII, 1, 4.

Naucratis, urbs Aegypti, XXIII, 16 (XXI, 19), 6; XXVIII, 17, 10.

Naufragium infandum classis Romanae ad Camarinam, I, 37; Cn. Servilii et C. Sempronii Coss. inter Siciliam et

Romam, I, 39; L. Iunii Cos. inter Pachynum et Lilybaeum, I, 54.
Navis. Vid. Acatium; Classis; Deceres; Ἐκκαιδεκήρης, Enneres; Hepteres; Hexeres; Hippagines; Lembus; Linter; Monoxylon; Parones; Octeres; Pristis; Quadriremis; Quinqueremis; Ratis; Triemioliae; Triremis: et similia. Actuaria navis 50 remorum, I, 20, 14; 73, 2; XXV, 7, 1: cuius pretium aestimatur talenti, ibid. § 2. Actuaria navis 30 remis acta, XXII, 26, 13. Δικαναῖα, 10 navium classis, XXIII, 7, 4; XXV, 7, 1. Naves longae tectae, I, 25, 7. Rostrata, I, 27, 5. Onerariae, I, 52, 6. Praetoria, XVI, 3, 3. Speculatoria, ταχυπλοοῦσα, III, 95, 6. Naves bellicae a Romanis primum fabricari coeptae bello primo Punico, quum nullam antea neque tectam navem habuissent, neque longam omnino (id est, ad bellum instructam), et ne lembum quidem, I, 20. Navis una Poenorum, quae litori impacta in potestatem venerat Romanorum, pro exemplo his fuit ad naves bellicas aedificandas, I, 20, 15. Quaeque in classe M. Reguli capiebat 300 remiges et 120 milites, I, 26, 7. Naves Romanorum ad motum minus habiles quam Poenorum, I, 22, 2; 51, 6. Per Isthmum transductae ad Corinthum, IV, 19, 7 seqq.; V, 101, 4; Tarenti, VIII, 36.
Naupactus, urbs Aetoliae cum portu, ex adverso Panormi, portus Peloponnesi, V, 102, 9. Eo cum 40 lembis venit Scerdilaedus, cum Aetolis se iu gens, IV, 16, 9. Naupac agrum populantur Achaei, 95, 11. Ibi congregati Aet de pace agunt cum Philip et Achaeorum legatis, V, 1 seq. Naupactia Coela, V, 10 4. Inter eam et Callipolin mons Corax, XX, 11, 11. Ad XX, 10, 5; XXIV, 5, 1 XXXVIII, 5, 9. Naupacti Cleonicus, V, 95, 12; Agela V, 103, 9.
Nautica militia apud Roma legitur ex eis qui infra 4 aeris censi sunt, VI, 19, 2.
Neapolis, ex celeberrimis pulcherrimis urbibus in Campaniae, III, 91, 4. In e impune exsulatum abire li civibus Romanis, criminis pitalis reis, VI, 14, 8. Nea litani naves praebuerunt manis initio primi belli Pu ci, I, 20, 4.
Νέα πόλις et Παλαιὰ πόλ partes Panormi urbis, I, 38,
Neleus Mileti conditor; cu filius ab Iasensibus advoca ad coloniam Iasum deduc dam, XVI, 12, 2.
Nemea Nemeorum solennia gis celebrata: ad ea se c fert Antigonus Doson, II, 4; Philippus, V, 101, 5, rur X, 26, 1; Q. Caecilius, leg tus Romanorum, XXIII, 1 seq.
Neo. Vid. Neon.
Neocretes, V, 3, 1; 65, 7; 10.
Neolaidas, Ptolemaei senio legatus Romam, XXXIII, 4.
Neolaus, Molonis frater, lae cornu Molonis praeest in p gna cum Antiocho, V, 53, 1 Victus, in Persidem abit, m

is liberos ob-
pse se iugulat,

filius, Messe-
proditor voca-
ene, XVII, 14,

filius, Brachy-
eotus, praefe-
Antigono Do-
quum is ae-
psius potesta-
X, 5, 5 seqq.
adem familia
orte nepos su-
tor decedens,
Chalcidem ad
nos missum,
otorum fidei
adit; mox do-
Perseum con-
s quam Roma-
XVII, 1 seq.;

eo ictum foe-
um Hannibale,
pem militibus
Carthaginem
, X, 11, 7; 14,
m Mantineae,
diripitur a Po-
, 10. Eius fa-
m ad sinum
12, 1.
s Hispaniae,
V. Nertobrica.
ia, mater Hie-
Syracusarum,

όβρικα fortas-
ripsit XXXV,
o Νερκόβρικα.
IV, 56, 3.
XXVII, 4, 4.
ridis ad sinum
d procul Ther-
pellit Attalus,
nmunicaturus,

X, 42, 4. Prope eam Philippus colloquitur cum T. Quintio, XVII, 1, 5; 7, 7.

Nicaea, Massiliensium colonia in Liguria, obsessa a Liguribus, XXXIII, 4, 2.

Nicagoras, Messenius, hospes olim et amicus Archidami, Spartae regis, a Cleomene perfide occisi, Alexandriam venit, equos venum advehens; ubi eius opera Cleomeni insidiatur Sosibius, V, 37 seq.

Nicagoras Rhodius, Romam legatus, XXVIII, 2, 1.

Nicander Aetolus, ad Antiochum missus, propensum regis in Aetolos animum renunciat, XX, 10, 16. In reditu quum in manus Philippi incidisset, salvus ab eo dimittitur, 11, 1 seqq. Praetor Aetolorum, Amphilochiam et Aperantiam recepit, Dolopiamque Aetolis adiunxit, XXII, 8, 3 seqq. Mox oppugnatae a Romanis Ambraciae opem ferre conatur, sed parum proficit, XXII, 10 (XXI, 23), 7 seqq. Romam legatus cum Phaenea, XXII, 13, 15. Post bellum Antiochicum legationem cum Pantaleonte obit ad Romam, XXVIII, 4, 11, nescio an eadem legatio, de qua modo dictum. Bello Persico favens Perseo, Romanis suspectus, Romam evocatur, ibique vitam finit, XX, 11, 9 seq.; XXVII, 13, 14; XXVIII, 4, 6; 6, 7.

Nicander Rhodius, Romam legatus, XXVIII, 2, 1; 14, 5.

Nicanor occidit Seleucum, Callinici filium, Antiochi M. fratrem, expeditionem in Asiam cis Taurum suscipientem, IV,

48, 8. Occiditur ab Achaeo, 48, 9.
Nicanor, dux copiarum Philippi, Atticam populatur; ei legati Romani, Athenis versantes, minacia mandata dant ad Philippum, XVI, 27, 1 seqq.
Nicanor, Elephantus cognomine (nescio an idem cum superiore), praeest sinistro cornu in acie Philippi ad Cynoscephalas, XVIII, 7, 2.
Nicanor, amicus et comes Demetrii Syri, Romae obsidis, XXXI, 22, 4.
Nicanor Epirota Myrtonis filius, amicus Romanorum, socius et scelerum fautor Charopis, XXXII, 21, 9 seq.; 22, 3.
Nicarchus, dux copiarum Antiochi in Coelesyria cum Theodoto (Hemiolio, puto. Conf. V, 79, 5), V, 68, 9 seqq. Cum eodem praeest oppugnationi urbis Rabbatamana, V, 71, 6 seqq. Phalangi praeest cum eodem Theodoto Hemiolio, in pugna ad Rhaphiam, 79, 5. Hortatur exercitum, 83, 3. Acies eius inclinatur, 85, 10.
Nicasippus Eleus captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
Nicephorium, prope Pergamum, vastatur a Philippo, et lucus exscinditur, XVI, 1, 6; XVII, 2, 2. Plantas et hortulanos se missurum ait Philippus ad illud restituendum, XVII, 6, 4. Idem et templa ad Pergamum vastat Prusias, XXXII, 25, 3.
Nicias, dux olim Atheniensium ad Syracusas, lunae defectu turbatus, occasionem rei bene gerendae omittit, IX, 19, 1 seqq.
Nicias, familiaris et cognatus Menneae, dux Ptolemaei, suc cursurus urbi Abilis, vincitu ab Antiocho M., V, 71, 2.
Nicias Epirota, legatus in Ma cedoniam ad gratulandam Ro manis victoriam de Perseo XXX, 10, 4.
Nicippus, ephorus Messenio rum, IV, 31, 2.
Nico et Philemenus Tarentin Hannibali Tarentum produnt VIII, 26 seqq.
Nico, cognatus Agathoclis e classi praefectus, XV, 25 a 28. Alexandriae ad supplicium rapitur, XV, 33, 7.
Nicocles, Sicyoniorum tyran nus, ab Arato eversus, X, 25 3.
Nicodemus Eleus, legatus Philopoemene Romam mis sus, XXIII, 1, 4. Legationem renunciat, 7, 5 seqq.
Nicolaus, genere Aetolus, 68, 5; dux Ptolemaei, Theodotum Aetolum Ptolemaide obses sum tenet; sed advenient Antiocho discedit, V, 61, 8 seq. Subsidia mittit urbi Do ra ab Antiocho obsessae, 66, 1. Ei summa rerum in Coele syria committitur a Ptole maeo, 68, 2. Angustias ad Platanum et ad Porphyreo nem occupat, 68, 6 seqq.; sed ex eis expulsus fugam effu sam capessit, 69. Videtur inde ad Antiochum M. defe cisse; certe in ducibus Antio chi, in Hyrcaniam cum exer citu proficiscentis, comme moratur Nicolaus Aetolus, X, 29, 6. Conf. V, 70, 10.
Nicomachus Acarnan, exsul Thuriensis, Ambraciae habi tans, Aetolorum legatus Ro mam, XVII, 10, 9.
Nicomachus Rhodius, amicus

erare Achaeum ex
ım studet, VIII,
seqq.; 19, 4 seqq.
chaeus cum Pto-
silia communica-
17, 10.
us, dux Antiochi,

Prusiae frater et
nam, XXXII, 26,
mendum eius ad-
iam impetum le-
ittunt Romani,
h, 1, 3.
Megalopolitanus,
ittitur ad Antigo-
ppi tutorem, de
ocietate, II, 48

Trichoniensis Ae-
Dorimachi, cum
mmunem Boeoto-
tum violavit, IV,
I, 37, 4; IX, 34,

ab epistolis Aga-
i Aegyptiaci ad-
, XV, 27, 7 seqq.
quinqueremi Rho-
tus in pugna na-
m, XVI, 5, 1. Rho-
atus ad L. Aemi-
et ad Perseum,

legatus Xanthio-
omanos adversus
XVI, 7, 3.
inter eum et Ta-
cta est Asia; in-
Fretum Hercu-
, III, 37, 3 seqq.
s aperiri iubet
Philopator ad-
ntum Antiochi M.
ili aquam Berenі-
Syriae reginae,
nittere consueve-
rat pater Ptolemaeus Philadelphus, fragm. hist. 54.
Nobilitas apud Locrenses a feminis derivabatur, XII, 5, 6 seqq.
Nola; campos circa eam et Capuam olim tenuerant Etrusci, II, 17, 1. Nolani, a meridie Capuae, III, 91, 5.
Nomades Apasiacae, X, 48, 1 seqq.
Nomades Scythae, Bactrianae imminent, XI, 34, 5. Conf. Numidae.
Norici Taurisci, XXXIV, 10, 10.
Nothocrates Gortynius Cretensis, Cydoniam urbem aggreditur et pene capit, XXVIII, 13, 1.
Notium, oppidum Ioniae, Colophoni vicinum, XXII, 27, 4.
Nova urbs, *Καινὴ πόλις*, id est Nova Carthago in Hispania, II, 13, 1, etc. Vid. Carthago nova.
Nova urbs, *ἡ νέα πόλις*, pars Panormi urbis Siciliae, I, 38, 9.
Nox. Noctis simulacrum praelatum in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.
Nucerini, in Campania ad mare, III, 91, 4.
Numa Pompilius undequadraginta annos regnavit, VI, 2, 2.
Numenius, a Ptolemaeis fratribus Romam legatus, XXX, 11, 1.
Numidae, *οἱ Νομάδες*, equites in exercitu Poenorum, retrocedendo fallunt hostes, I, 19, 2 seqq. Propria haec eorum pugnandi ratio, retrocedere et mox fronte conversa rursus hostem petere, III, 72, 10. In Africa hostiliter invadunt Poenos, non secus ac Romani,

I, 31, 2. Cum rebellibus mercenariis faciunt, I, 74, 7. Numida Narauas; vid. suo loco. Praesidio Hispaniae relicti ab Hannibale, III, 33, 15. Numidae equites, ab Hannibale ad Rhodanum exploratum missi, III, 44, 3; fugantur ab equitibus Scipionis, 45. Numidis persequendi permittuntur fugientes in pugna Cannensi, 116, 7. Numidae equites Masinissae cum Asdrubale Gisconis, XI, 21, 1. Conf. Masinissa et Syphax.

Numidia, quum sterilis et inculta fuisset, Masinissae arte et industria exculta est, XXXVII, 3, 7 seq.

T. Numisius, legatus a senatu Romano in Aegyptum missus, ad pacem inter Ptolemaeos et Antiochum conciliandam, XXIX, 10, 3.

Nutria, urbs maritima Illyrici, a Romanis per vim capta, II, 11, 13.

Obolus: eius quarta pars semissis, II, 15, 6. Duo stipendium quotidianum militis Romani; quatuor stipendium centurionis, VI, 39, 12.

Obsides, III, 98 seq.; IX, 11, 4; X, 35, 6; 38, 1 seq.; IX, 18; XXXVI, 35 seq.

Occidens, ἡ Ἑσπέρα, ab occidente (scil. sive a Romanis, sive a Poenis) nubes imminet Graeciae, V, 104, 10. Add. 105, 7.

Oceanus, III, 33, 15; XVI, 29, 6. Vid. Atlanticum mare.

Ochlocratia: in eam degenerat democratia, VI, 4, 6 et 10, coll. c. 9, 5 seqq.

Cn. Octavius, ab A. Hostilio procos. legatus cum C. Popilio mittitur ad populos Graeciae bello Persico, XXVIII 3—5. A senatu in Macedoniam, Asiam et Syriam mittitur post mortem Antioch Epiphanis, ad regias Syriae opes minuendas, XXXI, 12 9. In Cappadociam venit, 13 4 seqq. Occiditur Laodicea a Leptine, XXXI, 19, 1 XXXII, 7, 2, caedem eiu Romae excusant legati Antiochi et Lysiae, quos non audit senatus, XXXI, 19, 1 seqq.

Octeres in classe Philippi, XVI 3, 7 seq.

Odomanti, populus Thraciae trans Strymonem, XXXVII, 1 d, 2. In regione Odomantica victi a Pseudophilippo Macedones, ibid.

Odrysae, populus Thraciae mediterraneae; in fidem accepti a Philippo, paullo post deficiunt, et praesidium regium Philippopoli expellunt, XXIV, 6, 4 seqq. Odrysarum rex, Dromichaetes, fragm. gramm. 14; Cotys, Romam legatos mittit, XXX, 12.

Oeanthia vel Oeanthea, oppidum Aetoliae, ex adverso Aegirorum, IV, 57, 2. Oeanthensium agrum populatur Philippus, V, 17, 8.

Oenanthe, mater Agathoclis, regni Aegyptiaci administratoris, XIV, 11, 1; XV, 25a, 9, seditione adversus Agathoclem orta, mulieribus Alexandrinis dura quaeque imprecatur, XV, 29, 8 seqq.; ad supplicium abripitur, et a populo discerpitur, XV, 33, 8 seq.

adae, oppidum maritimum
extrema parte Acarnaniae
um, qua Aetoliam attingit
arnania, etc. IV, 65, 9; ab
tolis desertum occupat.
ilippus et valide munit,
, 65, 2 seqq. Acarnanibus
Aetolis ademtum, IX, 39,
Restituitur Acarnanibus
conditione pacis Aetolis
ae a Romanis, XXII, 15,

s, ephorus Messeniorum,
31, 2.
s, fluvius Laconicae, Sel-
ia Spartam fluens, inter
am et Olympum colles, II,
9; 66, 7.
us, rex Achaiae postremus;
us post mortem statum po-
larem instituerunt Achaei,
41, 5; IV, 1, 5.
a, Olane, Volane, Ὅλανα et
ανα, alterum ostium Padi
vii, II, 16, 10 seq.
des, populus Hispaniae ab
nnibale subactus, III, 13.
rum urbs princeps Althaea,
d. Hispania in Africam
nsducti ab Hannibale, III,
9.
m, rectius Volcium, oppi-
n Etruriae, VI, 2, 21.
us, una e duodecim primum
m foederatis Achaiae civi-
ibus; quae instaurato de-
le foederi accedere noluit,
41, 7 seq.
rum odoratorum varia ge-
a, XXXI, 4, 2.
archia, VI, 3, 11. In peio-
n fere partem accipitur id
nen, ubi non penes opti-
tes, sed penes paucos haud-
aquam optimos est summa
estas, VI, 4, 3—8. Aristo-
tia quomodo in eam dege-
et, VI, 8, 4 seqq. Qua ra-
tione ipsa in democratiam convertatur, VI, 9, 1 seqq.
Oligyrtus, mons Arcadiae, haud procul Caphyis, inter Orchomenum et Caphyas, IV, 11, 5; 70, 1. In eo monte est prominens collis, qui Propus nominatur, IV, 11, 6.
Oliva, pacis et amicitiae signum Gallis et fere omnibus barbaris, sicut caduceus Graecis, III, 52, 3.
Olympia Elidis, IV, 10, 5. Distinguitur ab Elide, IV, 73, 3 seq., ubi ab Olympia in Elidem (εἰς τὴν Ἦλείαν) progressus dicitur Philippus: scil. quatenus ager Pisaeus, id est, regio in qua est Olympia, peculiari nomine Pisatidis (IV, 74, 1) ab Elide strictius dicta distinguitur. Ibi castra habet Philippus, IV, 75, 8; 77, 5; 84, 2. Inde Olympia Elidem a Philippo dimittitur Amphidamus, IV, 84, 8. Ibi templum et signum in eo Iovis a Phidia factum miratur L. Aemilius, XXX, 15, 3 seq. Idem templum ornat Mummius, XL, 11, 1.
Olympia ludicra, ab Hercule instituta ut feriae belli, XII, 26, 2. Ob ea Elis sacra et omnis belli expers olim fuerat, IV, 73, 10. Olympiorum victores, τοὺς Ὀλυμπιονίκας, in historia sua diligenter annotavit Timaeus, XII, 12, 1.
Olympias, quatuor annorum spatium, IX, 1, 1. Olympiadum ratio, VI, 11. Olympiadis VII anno 2 condita urbs Roma, VI, 2, 1. Olympiade 28 victor Coroebus VI, 2, 2. Olymp. 124, II, 41; 71, 5 seq. Ab Olymp. 129 incipit Praeparatio Historiae Polybii, I,

5, 1. Olymp. 139, II, 70, 6; 71, 3 seqq. Ab Olymp. 140 incipit principalis pars Historiae Polybii, I, 3, 1; III, 1, 11. Res gestae I, 3, 1 seq.; III—V, Ol. 141 annus 1 et 2; IX, 1, 1. Ol. 147 annus 4; XXII, 24, 1. Ol. 148, XXIII, 4, 1. Ol. 149, XXIV, 1, 1; eiusdem annus 2; XXIV, 10, 1.

Olympichus, Asiae dynasta, munera mittit Rhodiis, terrae motu afflictis, V, 90, 1.

Olympichus Coronaeus Romanis adhaerendum esse contendit, non Perseo, quod voluerant Coronaei, XXVII, 1, 9.

Ὀλυμπιεῖον, Iovis Olympii templum Athenis, XXVI, 10, 12.

Olympio, Genthii legatus ad Perseum, XXIX, 2, 6; 3, 6.

Olympiodorus, princeps civitatis Byzantiorum, IV, 47, 4 seq.

Olympius Iuppiter. Vid. Iuppiter.

Olympus, Galatiae mons, XXII, 20, 9: in eo magna clade afficiuntur Galli, XXII, 21, 1.

Olympus, collis Laconiae, ex adverso Euae, prope Sellasiam, ubi Cleomenem Antigonus acie vicit, II, 65, 8 seq.; 66, 8 et 10; 69, 3; V, 24, 9.

Olympus, mons Thessaliae, cum Alpibus non conferendus, XXIV, 10, 15. Eius altera pars ad Macedoniam pertinet, XXXVII, 1, 1.

Olynthus, a Philippo Amyntae in servitutem redacta, IX, 28, 2 seqq.; 33, 2.

Omias, princeps legationis Spartanorum ad Philippum, IV, 23, 5; 24, 8.

Onchestus, fluvius Thessaliae, XVIII, 3, 5.

Onei vel Onii montes, *τὰ Ὄνεια ὄρη*, prope Isthmum Corinthiacum, II, 52, 5.

Onesigenes, Hieronymi Syracusii legatus Carthaginem, VII, 4, 2.

Onomarchus et Philomelus Delphicum templum spoliant; tyrannos illos tollit Philippus Amyntae, IX, 33, 4 seqq.

Onomastus, Thraciae praefectus, cuius opera Philippus caedem edit Maroneae, XXIII, 13, 3.

Opheltas Boeotus multum confert ad perniciem Boeotorum, XX, 6, 4.

Opici ad Craterem habitant in Campaniae ora, XXXIV, 11, 7.

Q. Opimius Cos. bellum gerit cum Oxybiis et Decietis Liguribus, victosque in deditionem accipit, XXXIII, 5, 1, et c. 7 extr. et seq.

L. Oppius, legatus Romanorum ad Attalum et Prusiam, XXXIII, 11, 4.

Optimatum principatus. Vid. Aristocratia.

Optiones s. Uragi, id est, agminis coactores, in legione Romana, VI, 24, 3.

Oraculum Tarentinis editum, VIII, 30, 7.

Oratio L. Aemilii Paulli ad milites, III, 108 seqq.; Agelai Naupactii de pacis commodis, V, 104; Chlaeneae Aetoli ad Lacedaemonios contra Macedones, IX, 28 seqq.; Damidis Atheniensis ad senatum Rom. pro Aetolis, XXII, 14, 6; Eumenis ad senatum Rom., XXII, 2—4; Lycisci Acarnanis ad Lacedaemo-

Macedonibus, IX, 32
pionis ad seditiosos
I, 28 seq.; viri Rho-
olos de pace, XI, 5
tymedis Rhodii, in
omano habita, im-
Polybio, XXX, 4,

um partes cognitae
i imperio et domi-
manorum subiecit
VIII, 4, 4; annis 53
li Rom. imperium
I, 1, 5.

, urbs Arcadiae,
capitur a Cleome-
2; pro Achaeis re-
Antigono, 54, 11;
restituitur Achaeis,
idio occupata tene-
igono, IV, 6, 5 seq.
us conf. IV, 11, 3;

ulus, vexillum, VI,
linum ductores duo
manipulo, 24, 1 seq.;
et quod eorum offi-
§ 7 seqq.
pulus Macedoniae,
donati a Romanis,
6.
er Tisameni, primi
aeorum, II, 41, 4;

cum aliis Hispa-
is in Africam trans-
ab Hannibale, III,

Euboeae, X, 43, 7.
illam sibi velle ser-
erito queruntur Ae-
I, 28, 5; 30, 10. Ori-
amitas, XI, 6, 8.

yricum oppidum, in
cedoniae, in finibus
um; praesidio oc-
Philippo, V, 108, 8.

Oricum, mons vel regio montana inter Tigrim et Apolloniam Assyriae, V, 52, 3.
Oricus, oppidum Epiri, in introitu sinus Adriatici, VII, 19, 2.
Orii (ni Ὄριοι), populus Cretae, a Cnosiorum societate ad Lyttios deficiunt, IV, 53, 6.
Orionis ortus, signum nautis infestum, I, 37, 4.
Oritae. Vid. Oreus.
Oroandenses, cives urbis Pisidiae, XXII, 25, 7.
Orontes, Syriae fluvius; eius ortus, cursus et ostium, V, 59, 10 seq. Antiochia ad Orontem; vid. Antiochia.
Orontes, mons Mediae, prope Ecbatana, X, 27, 6.
Orophernes, a Demetrio Syriae rege adiutus, Ariarathem Cappadociae regem regno expellit, III, 5, 2; legatos Romam mittit adversus Ariarathem, XXXII, 20, 4 seqq.; bacchicam quandam et artificiosam invexit lasciviam, 20, 9. Apud Prienenses deponit 400 talenta, XXXIII, 12. Breve tempus regnat, XXXII, 20, 9, coll. III, 5, 2, et XXXII, 23, 8. Avaritia eum de regno deiecit, XXXIII, 12a, 1. Post res suas male gestas asper et acerbus amicis fit, ibid. § 6.
Oropus; propter eius vastationem mulctam Atheniensibus imponunt Romani, quam illi deprecantur per legatos tres philosophos, XXXIII, 1, 9 et 12a, 4.
Orthosia, Cariae pagus ad Maeandrum, XXX, 5, 15.
Ortiago, rex Galatiae, fortis vir et prudens, XXI, 21, 1 seqq.

Eius uxor Chiomara, ib. § 5 seqq.
Ossa, mons Thessaliae, inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15.
Ostenta ante pugnam Cannensem, III, 112, 8.
Ostia, ab Anco Marcio ad Tiberis ostium condita, VI, 2, 9; XXXI, 22, 7.
M' Otacilius Cos. in Siciliam mittitur cum M' Valerio, I, 16, 1. Foedus facit cum Hierone, ibid.
T. Otacilius Cos. cum L. Valerio Flacco rem in Sicilia commode gerit, I, 20, 4.
Oves ferae in Corsica, XII, 3, 8 seq.; pellitae, i. e. delicatae, IX, 17, 6.
Oxybii, Liguriae populus, bello vexant Massilienses eorumque colonias; violant legatos Romanorum; subiguntur a Q. Opimio Cos., XXXIII, 7 seq.
Oxus fluvius: eius origo, cursus, et catarracta; sub terra conditur, quo loco Apasiacae Nomades sicco pede cum equis transeunt in Hyrcaniam, X, 48.

Pachynus; promontorium Siciliae in meridiem vergens et in mare Siculum porrectum, I, 25, 8; 42, 4. Inter illud et Heracleam naufragio perit classis L. Iunii Coss., I, 54. Carthalo id circumvectus effugit tempestatem, ibid. Lilybaeo Pachynum usque cum classe navigant Romani ad nuncium mortis Hieronis, VII, 3.
Padua s. Padusa (*Παδόα*, sive *Παδοσα* legendum ant *Παδοῦσα*), alterum ex Padi fluvii ostiis, II, 16, 11.
Padus fluvius, poetis Eridani nomine celebratus; indigenae Bodencum vocant: cursus et ostia eius, fabula de Phaethonte, etc. II, 16. Plures fluvii in eum influentes, XXXIV, 10, 19 seqq. Ab eo Galliam Cisalpinam Polybius vocat *τὰ περὶ τὸν Πάδον πεδία*, i. e. Campos Circumpadanos. In eum influit Adua in ditione Insubrium, II, 32, 2. Ad eum duae coloniae Romanorum; cis Padum Placentia, trans eum Cremona, III, 40, 5. Eum superat P. Scipio, III, 56, 3, 6; 64, 1. Ad eum (inter eum et Ticinum) proelio equestri ab Hannibale fugatur Scipio, 56, 6, et c. 64 seq.; X, 3, 3. Cis Padum regreditur Scipio, III, 66, 1. Eum cum exercitu transit Hannibal, III, 66.
Padusa. Vid. Padua.
Paeanes canere assuefiunt Arcadum pueri, IV, 20, 8.
Paeanium, oppidum Aetolicum, diruit Philippus, et materiam ac tegulas Oeniadas devehit, IV, 65, 3 et 11.
Paeonia: eius urbem Bylazorem occupat Philippus, opportune sitam ad prohibendas Dardaniorum incursiones in Macedoniam, V, 97, 1. Emathia, olim Paeonia dicta, XXIV, 8, 4.
Palaeenses vel Palenses. Vid. Palus.
Palaestina. Vid. Coelesyria, Iudaei, et XVI, 39 seq.
Palaestra Alexandriae, XV, 30, 6.
Palatium Romae nomen habet a Palante, qui ibi mortuus est, VI, 2, 2.
Palsus, flumen Africae, XXXIV, in fine, fr. lat.

tum Punicum subla-
elii inchoandi si-
66, 11.
idum munitum Ce-
e; cives Palenses.
tum oppidum et pene
um a Philippo non
per Leontii perfi-
3 seq. et c. 5, 1; 16,

tis. Vid. Maeotis.
μβοιωτίων πανήγυ-
, 5; IX, 34, 11.
uvius Messeniae Pe-
, XVI, 16, 5 et 8

t Pamphium, vicus
haud procul Ther-
, 1; crematur a Ma-
s, V, 13, 8.
s, classis praefe-
odiorum, succedit
ato, XXI, 5, 5 seqq.
deliberationi L. Ae-
illi cum Eumene, de
iocho danda, XXI, 8,

Ab ea usque ad
ntum tota ora mari-
ae in potestate re-
ypti fuit, V, 34, 7.
olentes ad societa-
aei invitat hortatur-
yeris, dux copiarum
, 72, 9. Maiorem eius
ibi subiicit Achaeus,
eam exercitum ducit
ius Vulso, XXII, 18.
ram 10 legatis Ro-
ceptat Eumenes cum
legatis; illo dicente
Taurum, his trans
esse contendentibus,
, 11.
is mons, imminens
um urbi, V, 30, 4.

Panaetolus, Theodoti Aetoli iussu Tyrum occupat, Antiocho prodendam, V, 61, 5; et Antiocho urbem tradit, 62, 2. In pugna Antiochi adversus Euthydemum rebellem egregiam regi operam praestat, X, 49, 11 seq.
Panathenaeorum festum; eius caussa legationem ad Aegypti reges mittunt Athenienses, XXVIII, 16, 4.
Panchaea, XXXIV, 5, 9.
Pancrates, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum Cos., XXVIII, 14, 6.
Pancrates, regulus Cibyrae, oppidi Phrygiae, XXX, 9, 14.
Pancratiastes Callias, XXVIII, 16, 4.
Pangaeus, mons Thraciae, in quo sunt metalla, XXII, 22 a, 2.
Panicum, ἕλυμος. Eius copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 2.
Panicus terror, V, 96, 3; 110, 1.
Panius, mons Palaestinae vel Coelesyriae, in quo est fons Iordanis fluvii, XVI, 18, 2. Proelio ad eum Scopas Aetolus, dux Ptolemaei Epiphanis, vincitur ab Antiocho M., XVI, 18 seq.; conf. c. 39, 3. Notantur Zenonis historici errores in eius proelii descriptione commissi, ibid. De eadem pugna vid. XXVIII, 1, 3.
Panormus, Peloponnesi portus, adversus Naupactum Aetoliae, V, 102, 9.
Panormus, Siciliae oppidum et portus, opulentissima Poenorum urbs in Sicilia, I, 38, 7. Dividitur in Novam et Veterem urbem, 38, 9. Ibi stat classis Punica, I, 21, 6. Ibidem hiemat exercitus, 24, 9. Eam frustra tentat Romani,

24, 9 seq.; Poenis eripiunt, 38, 7 seqq. Eo appellit classis Romana, ex Africa rediens, 39, 5. Inter eam et Drepana est Eryx mons, I, 55, 7. Panormitidem et ipsam urbem invadens Asdrubal caeditur fugaturque, I, 40.

Pantagnotus Abydenus ad Philippum de pace mittitur, XVI, 30, 7.

Pantaleo Aetolus, pater Archidami, IV, 57, 7.

Pantaleo Aetolus (nescio an filius aut nepos superioris), cum Archedamo ad M'. Acilium Cos. mittitur de pace, XX, 9, 2. Post bellum Antiochicum legationem cum Nicandro obit ad Romanos; qua occasione praeter spem liberatur Thoas, Romanis traditus, XXVIII, 4, 11. Ingratitudinem exprobrat Thoanti, 4, 9 seqq.

Pantauchus Balacri filius, amicus Persei, legatus ad Licinium Cos., XXVII, 8, 5 seqq.; ad Genthium, XXIX, 2 seq. Pater Balauchi, XXIX, 3, 6.

Panteus cum Cleomene Alexandriae versatur, V, 37, 8.

Paphlagonia: ea excedere iubetur Pharnaces, XXVI, 6, 5. Rex eius Morzias, XXVI, 6, 9.

Cn. Papirius, a Q. Caecilio Macedoniae praeside legatus ad Achaeos missus, XXXVIII, 4, 1; 5, 4 et 9.

Parapotamia, tractus secundum occidentalem Tigridis ripam; quo potitur Molo usque ad Europum urbem, V, 48, 16. Eius praefectus Diocles, V, 69, 5: nisi ibi intelligenda Parapotamia Euphratis, secundum occidentalem Euphratis ripam.

Pardorum multitudo in Africa, XII, 3, 5.

In parietibus domorum descripti Annales temporum, V, 33, 5.

Parma velitum Romanorum, VI, 22, 2.

Parmenio, Lampsacenorum legatus Lysimachiam ad legatos Romanos, XVIII, 35.

Parmenio, Genthii legatus ad Rhodios, XXIX, 2, 9; 5, 1.

Parnassus mons: eum spectat Aegira, urbs Achaiae, IV, 57, 5. Magnitudine et altitudine inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15.

Parnassus, urbs Cappadociae, XXV, 4, 8.

Parones, navigiorum genus, fragm. hist. 65.

Paropus, Siciliae oppidum, I, 24, 4.

Parthenius mons Peloponnesi prope Tegeam, IV, 23, 2.

Parthia, ἡ Παρθυηνή: in eius medio sita urbs Hecatompylos. Rex eius Arsaces. Ex Media in eam transitur per regionem in cuius superficie nusquam conspicitur aqua, sed rigatur ea subterraneis aquaeductibus. Transit Antiochus in eam cum exercitu, X, 28 seq. Parthi, Παρθυαῖοι, X, 31, 15. Παρθυαία, V, 44, 4.

Parthini. Vid. Parthus.

Parthus, urbs Illyrici, fragm. hist. 36. Pleurato datur a Romanis, XVIII, 30, 12. Ab ea nomen habent Parthini, in fidem et amicitiam recepti a Romanis, II, 11, 11. De eisdem cavetur foedere Philippi cum Hannibale, ne eos sub potestate sua tenere sinerentur Romani, VII, 9, 13.

haeorum legatus in
, XXVIII, 10, 9;

m, potio mulierum
m, VI, 2, 3.
urbs Lyciae cum
ex foederis lege
a Romanis naves
XXII, 26, 30.
mium peditis Ro-
hostem prostravit,

Achaiae, ex 12 pri-
oederatis, II, 41, 8;
, 91, 8; haud pro-
V, 28, 2 seq. Ei
nons Panachaicus,
Eo cum classe ap-
ppus, V, 2, 11; in-
n classe, 3, 3. Eo
vocat Philippus ad
um de pace cum
28, 2 seq. Ibi oram
ustodiunt Achaei,
Rursus naves suas
Philippus, 101, 4.
IV, 6, 9; XXVIII,
n Dymaeis inci-
urationem foederis
, 41, 1 et 12. Eo-
peragrantes popu-
li, IV, 6, 9; IV, 25,
clades in Phocide
co et conditio
serabilis, XL, 3, 4
f. c. 6, 11.
ninum in Graecia
ybii, XXXVII, 4, 4.
ussa et remedium,
qq.
ellis Aegyptiacus,
upplicio affectus a
Epiphanis, XXIII,
9), 4.
classis praefectus
, igniferis machi-
io navali usus ad-
tiles naves, XXI,

5; audentior quam constantior, ibid.

Pax; eius laudem canit Pindarus, IV, 31, 6; alii, XII, 26. De eius commodis oratio Agelai Naupactii, V, 104. Pacis et belli faciendi ius Romae in potestate populi fuit, VI, 14, 10; 15, 9; XXII, 7, 2 seq.; 15, 1. Pax Antalcidica, Lutatiana, et simil. Vid. in Antalcidas, C. Lutatius, etc. Add. Foederum formulae.

Paxi, duae insulae haud procul Corcyra: ibi Achaei et Aetoli, Corcyraeis auxilio venientes, pugna navali vincuntur ab Illyriis, II, 10, 1.

Pectorale militum Romanorum, *παρδιοφύλαξ*, VI, 23, 14; Gallorum, sacerdotum Idaeae Matris, *προστηθίδιον*, id est imaguncula e pectore suspensa, XXII, 20, 6; XXI, 4 in fine.

Pecuniae apud Lacedaemonios nulla aestimatio, VI, 45, 4; secus apud Cretenses, 46, 2 seq. Ferrea Lacedaemoniorum, VI, 49, 8.

Pedasa (*τὰ*), Cariae oppidum, quod liberum dimittere iubetur Philippus, XVIII, 27, 4.

Pedites Romani annua stipendia viginti (alii sedecim legendum statuunt) facere tenentur, VI, 19, 2. Peditum quatuor genera in legione, VI, 21, 7 seqq. Eorum numerus, vid. Legio.

Pednelissus, urbs Pisidiae, V, 73, 6. Pednelissenses obsidentur a Selgensibus; eis Achaeus auxilio mittit Garsyerim, V, 72 seq. Eisdem captivi redduntur a Selgensibus, V, 76, 10.

Pelagonia, Macedoniae (Paeo-

niae) regio, cuius oppidum Pissaeum diripuit Scerdilaedus, V, 108, 1.
Pelecas, antis, mons Mysiae, inter Apiae campum et Megistum (s. Rhyndacum) fluvium, V, 77, 9.
Pelius mons, in quo Centauri habitarunt, VIII, 11, 13; inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15.
Pella, urbs Macedoniae, IV, 66, 6; XXIX, 3, 7. Eo pergit Via Ignatia, XXXIV, 12, 8.
Pella, urbs Coelesyriae, in Decapoli trans Iordanem capta ab Antiocho, V, 70, 12.
Pellene, urbs Achaiae, ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8; occupatur a Cleomene, 52, 2. Aetolos ex ea eiicit Aratus, IV, 8, 4. Rursus eum tentant Aetoli, IV, 13, 5. Pellenensis Pythias, IV, 72, 9.
Pellene (vel Πελλάνα), oppidum Laconiae, in Tripoli, Laconica, IV, 81, 7; XVI, 37, 5.
Pelopidas Thebanus; huius et Epaminondae virtuti gloriam suam debuit resp. Thebana, VI, 43, 4 seqq. Conf. fragm. hist. 15. Epaminondae ille auctor fuerat propugnandae libertatis Graeciae, VIII, 1, 6. Temere fidem habens hostibus, ab eis captus est, VIII, 1, 6 seqq.
Peloponnesus ad reliquam Graeciam, situm quod attinet, fere se habet ut Sicilia ad Italiam, I, 42, 1 seq. Eius circuitus, XXXIV, 12, 10. Per foedus Achaicum ita constituta, ut veluti pro una urbe haberi posset, II, 37, 10 seq. Peloponnesii omnes communi Achaeorum nomine comprehensi, II, 38, 4; IV, 1, 7. Eorum concordiae auctor A tus, consummator Philo men, II, 40, 1 seq. Tyra qui in Peloponneso rel fuerant, post Demetrii tem tyrannidem deposue II, 44, 3. Omnes post bel Cleomenicum curam a rum neglexerant, IV, Quies restituta, finito Sociali, V, 106, 2 seq. Na mansuetissimi, V, 106, 4. rum concordia et consti post bellum Antiochicu Aetolicum, III, 3, 7. XXV, 1—3. Locrensium fidia lusi, intra suos fines raclidas receperant, XI b, seqq. Peloponnesi st miserabilis initio belli Ac ci, XXXVIII, 1 c, 6; XL, seqq.
Pelops Pelopis f. ab Agath in Asiam missus, XV, 10.
Pelorias, promontorium Sicil I, 11, 6; ad septentrionem sulae, 1500 passus distan Italia, I, 42, 5.
Pelusium, urbs Aegypti: congregatur exercitus Pt maei Philopatoris, V, 62 80, 1. Eius praefectus Tl lemus, XV, 25, 19. Anti Epiphanis strategemata astutia, ibi adhibita, XX 17, 3. Ibi Antiochum Epi nem Popillius circulo circ scripsit, XXIX, 11.
Penelope, uxor Ulyssis. E vituperatio ad argume tiones scholasticas propos XII, 26 b, 4.
Penicilli marini, XXXIV, fine, fr. lat.
Peparethus, insula maris Aeg occupatur ab Attalo, X, 4

Cives Peparethii,
r ditionis Rhodio-
posita continente:
pus ademtam Rho-
ere iubetur, XVII,
; 8, 9. Sollicitatur
sub Eumene sunt,
6. In ea hospitio
Ptolemaeus Phy-
a veniens, XXXI,
ieae incolarum de-
XI, 28.
Pisidiae, occupata
exercitu, V, 72, 9.
ectus praesidii An-
t Cn. Manlio, XXII,
Attali sedes, V, 78,
nis, XXV, 6, 2. In-
num, id est, intra
ni fines ab Achaeo
r Attalus, IV, 48, 2
em quum capere
Philippus, regio-
la, et lucos vasta-
1. Eandem frustra
tiochus, XXI, 8, 1;
uros concludit Eu-
XII, 3, 10. Ibi le-
ni pacem conciliа-
menem et Pharna-
nt, XXV, 5, 12.
spoliat et vastat
cto Attalo, XXXII,
tiam mentio fit in
. 37.
ublicae Athenien-
lare praeest, IX,
classis praefectus
Philopatoris bello
co, V, 68, 3 seq.;
rbs Thraciae ad
m; eam deductis
liberare iubetur
x pacis lege, XVII,
2, 4; XVIII, 27, 4. Perinthii XVII, 2, 4.
Perioeci Spartanorum, II, 65, 9; IV, 34, 9.
Peripateticus; vid. Prytanis, Critolaus.
Perippii, *ὁ ἐν τοῖς Περιππίοις πύργος*, mendosa scriptura, V, 102, 6.
Perrhaebi, Perrhaebia: ex Thessalia Q. Marcius Philippus per eam in Macedoniam profectus est, XXVIII, 11, 1 seq. Eius oppida Azorium et Doliche, ibid. Perrhaebi liberati a Romanis, XVIII, 29, 5; 30, 6; apud Romanos repetunt arces a Philippo sibi ereptas per bellum Antiochicum, XXIII, 4, 2; 6, 3; XXIV, 1, 10. Eius locis omnibus excedere tenetur Philippus, XXIII, 11, 3.
Persae: Eorum imperium intra Asiam conclusum, I, 2, 2. Cum Graecis bellum mari triremibus gesserunt, non quinqueremibus, ut Poeni cum Romanis, I, 63, 8. Res Persarum, II, 37, 1; item *τὰ Μηδικὰ* sigillatim bellum a Persis Graeciae illatum, IV, 31, 5. Eorum partes amplexi sunt Thebani, IV, 31, 5. Lacedaemonii Graecas (in Asia) civitates iis prodiderunt, VI, 49, 5, et Persarum fores coluerunt, 49, 10. Belli Graecorum adversus eos caussae, praetextus et initium, III, 6, 4 et 9 seqq. Ab iis Alexander iniuriarum poenas exigens, IX, 34, 2, tamen locis sacris pepercit, V, 10, 8. Eorum fugientium ex pugna ad Issum magnam partem periisse in terrae cavitatibus Ciliciae, ait Callisthenes, XII, 20, 4.

Proverbialiter dicitur ea auctoritate aliquem loqui, quasi unus e ducibus fuisset qui Persas ad Cilicias Portas vicerunt, XII, 9, 3. Eorum navalia ad Cnidum Cyprumque proelia tam contra Euagoram Salaminium quam Lacedaemonios, XII, 25 f, 2. Eorum prudens lex de Aquaeductibus, X, 28, 2 seqq. Mithridates genus repetiit ab uno e septem Persis, qui Magnum occiderunt, IV, 43, 1 seq. A Persarum inde temporibus duravit Artabazanis dynastia, V, 55, 9. Persae sagittarii in exercitu Antiochi ad Rhaphiam, V, 79, 6.

Perseus, Philippi filius maior, I, 3, 1; XXIV, 7, 6; invidet et insidias struit minori fratri Demetrio, XXIV, 3, 6; 7, 4 seqq.; 8, 12 seqq. Initia regni praeclara et ad captandam Macedonum et Graecorum benevolentiam comparata, XXVI, 5, 1. De Perseo, et de eius societate cum Bastarnis et Gallis (*Γαλάταις*) Romae queruntur Dardanii et Thessali, XXVI, 9. Abrupolim ex regno suo depellit, XXII, 22 a, 2. Ea occasione Dolopiam occupat et Delphos venit, ibid. § 4. Eumeni regi insidias struit et legatos Boeotorum necari iubet, ibid. § 5. Bellum Persicum, III, 3, 8; 5, 4; 32, 8. Eius initia, XXVII, 1 seqq. et XXII, 22 a et b. Eius caussae a plerisque scriptoribus male indicatae, ibid. Per litteras Graecis civitatibus rationem reddit sui cum Romanis colloquii; ad Rhodios de eadem re legatos mittit, XXVII, 4. Legatum ad Boeotos mittit; quorum ceterae civitates Romanis se tradiderant, Coronea et Haliartus in ipsius amicitia perstabant, XXVII, 5. Eius legatos Roma et Italia excedere iubet senatus, XXVII, 7. Romanos in proelio equestri vincit, XXVII, 7 a, 1. Inde pacem ab Romanis petit nec impetrat, XXVII, 8. Hac victoria audita, multitudinis in Graecia erga eum affectio elucet, XXVII, 8 a, 2 seqq. Genthium iteratis legationibus ad societatem invitat; sed pecuniam ab eo postulatam stolidus non mittit, XXVIII, 8 seq.; denique foedus cum eo facit, XXIX, 2 seq. Legatos mittit ad Rhodios, ad Eumenem, ad Antiochum, XXIX, 3, 7 seqq. Rebus omnibus fractis sub ipsum Romanorum in Macedoniam ingressum Hippiam obiurgabat, XXVIII, 9 a. Undique obsessus, legationes quotannis ad duces mittit, XXIX, 1 d, 3. Persei et Eumenis deliberationes arcanae, XXIX, 1 b; contra arcana Eumenis artificia similibus armis agit, XXIX, 1 d, et seqq. Genus contentionis inter duos reges, XXIX, 1 f, seqq. Quasvis opes largiri non sustinet Perseus, ut extrema mala vitet, XXIX, 1 h, 4. Eadem parsimonia cum Gallis et Genthio utitur, ibid. 5. Acie victus a L. Aemilio Paullo animum despondet, XXIX, 6; et fugit; 7, 1. Eclipsis lunae interitum eius praesagire visa est, XXIX, 6, 8. Eius afflictio modesta Aemilio verba suggerit, XXIX, 6 b. Adde fragm. hist. 38—40.

ia genera hominum qui
llo Persico in suspicionem
nerunt Romanorum; XXX,
eq.
is vel Persia, a meridie
ediae ortum versus, V, 44,
coll. § 4. Eius satrapa
exander, frater Molonis, V,
, 7. Inter eam et Parrha-
am (f. Parthiam) interie-
um desertum, V, 44, 4.
ides portae Sardibus VII,
, 6.
onae, ad similitudinem de-
nctorum virorum illustrium
pressae, imagines maio-
m, VI, 53, 5.
inus, oppidum Galatiae,
i deae Matris templum,
XII, 20, 5.
lini, fidem servantes Ro-
anis, fame expugnantur a
enis, VII, 1, 3.
aeus, Philippi amicus, La-
daemonem ab eo legatus
issus, IV, 24, 8; cum exer-
tu occurrit Dorimacho Ae-
lo in Thessalia, V, 17, 6. Pa-
r Sibyrti Epirotae, XXII, 9, 7.
'etronius, Romanorum lega-
s in Asiam, ad inspiciendas
s Prusiae et Attali, XXXII,
, 5.
cus, Macedoniae oppidum,
XXI, 25, 2.
eacum luxus, XXXIV, 9, 15.
eneas, praetor Aetolorum,
terest colloquio T. Quintii
m Philippo, XVII, 1, 4 et
3, 1; debilis oculis, 4, 3
eq. Rursus, victo Philippo,
terest colloquio ad Tempe,
VIII, 20, 11 seq.; 21, 3 seqq.
ursus praetor bello Aetoli-
o oratores de pace ad M'.
cilium mittit, XX, 9; et ex
ecreto Aetolorum ipse ad
cilium mittitur, qui Aetolos
in fidem Romanorum trade-
ret, XX, 10. Romam legatus
intercipitur ab Epirotis, a
quibus dimittitur solutis quin-
que talentis, XXII, 8, 11; 9,
7 seqq. A Fulvio Cos. per
eius fratrem C. Laevinum pa-
cem impetrat Aetolis, XXII,
12, 10 seqq.
Phaestus, urbs Cretae. Portum
Phaestiorum occupant exsu-
les Gortynii, IV, 55, 6.
Phaethontis casus, II, 16, 13.
Phalanx Achaeorum, duce Phi-
lopoemene, in cohortes (*τέλη*)
divisa, ex intervallis locatas
in acie, XI, 11, 6; 15, 2. Pyr-
rhus, in bello cum Romanis,
alternatim manipulos Roma-
no more instructos in acie
locavit, et manipulos in pha-
langis modum, XVIII, 11, 10.
Phalangem decies mille mili-
tum habuit Antigonus Doson
in proelio cum Cleomene, II,
65, 2; viginti quinque millium
Ptolemaeus Philopator, V, 65,
4. Macedonica convertere se
et viritim pugnare non potest,
XVIII, 9, 4; commoda et in-
commoda eius et eius com-
paratio cum acie Romanorum,
XVIII, 12—15. Phalange Ma-
cedonica nihil terribilius un-
quam viderat L. Aemilius;
XXIX, 6, 11 seq. Phalanx
densata, XVIII, 12, 5 seq.
Quodnam spatium capiat pha-
lanx sive in itinere sive in
acie, XII, 20 seq. Duplex,
triplex phalanx, *διφαλαγ-
γία, τριφαλαγγία*, II, 66, 9;
XII, 20, 7.
Phalara (*τὰ*), urbs Thessaliae
ad sinum Maliacum, XX, 10,
16; 11, 1. Intra 12 dies inde
Nicander Ephesum navigat et
redit, ibid.

Phalaris tyrannus; cum eo immerito confertur Hieronymus rex Syracusarum, VII, 7, 2. Eius taurus aeneus, Agrigento Carthaginem translatus, XII, 25.
Phalasarna, Cretae oppidum, XXIII, 15, 3 et 8.
Phalerae, praemium equitis qui hostem prostravit et spolia ei detraxit, VI, 39, 3.
Phameas, XXXVI, 6, 1.
Phanotia, Phocidis urbs: eius obsidio, XXIX, 6a, 5. In arcem Phanotensium proditionem molientes Aetoli decipiuntur ipsi a Philippi praefectis, V, 96. *Οἱ Φανοτεῖς*, ponitur pro ipsius urbis nomine; in qua diversatur A. Hostilius apud Nestorem Cropium, XXVII, 14, 4: nisi ibi *Φανοτεῖς* sunt incolae castelli cui Phanota nomen, in Epiro; quod tamen non necesse videtur ut statuamus.
Phara. Vid. Pharae Messeniae.
Pharae, urbs Achaeorum, ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8. Pharaeenses inter quattuor civitates quae instaurare pristinum foedus Achaicum coeperunt, II, 41, 12. Eorum fines peragrantes populantur Aetoli, IV, 6, 9; 7, 3. Rursus agrum eorum, *τὴν Φαραϊκὴν*, populatur Euripidas Aetolus, dux Eleorum, IV, 59; V, 94, 3. Cum nil opis eis adveniret a praetore Achaeorum, nil amplius in commune conferre decernunt, IV, 60, 4 seqq. Pharaeensis Lycus, propraetor patriae ditionis, V, 94, 1; 95, 7.
Pharae et Pherae (*αἱ Φαραὶ* et *Φηραὶ*), oppidum Messeniae: eius situs, XVI, 16, 3 et 8; a Messenis divulsa civitas, cilii Achaeorum fit partic XXV, 1, 2. De Pheris The liae vid. infra.
Pharnaces, rex Ponti, be gerit cum Eumene et Ari the, III, 3, 6. Sinopen, ram civitatem, expugna de controversiis suis cum mene legatos Romam m XXIV, 10, 1 seqq.; XXV, seqq.; avarus et super XXV, 2, 7. Bellum pers tur cum Eumene et Ariar invitis Romanis, XXV, 4 Inducias cum eo facit A lus, Eumenis nomine, X 6. Pacem petit ab Eume Ariarathe, XXVI, 6; foe formula, ibid. Rex om iniquissimus, XXVII, 1 conf. XXV, 2, 7; 5, 2.
Pharsalus, urbs Phthiotidi Thessalia, XVIII, 30, 7 eam Aetolis eripuerat Ph pus, XVII, 3, 12. Eande eo apud Romanos repe Aetoli, ibid. et XVII, XVIII, 21, 3; 30, 7 seq. P saliorum agro opportune minent Thebae Phthiae 99, 3 seqq.
Pharus, insula maris Adria prope Illyrici oram; in e minatur Demetrius Pha V, 108, 7. Pharii in gra Demetrii impunes dimittu a Romanis, II, 11, 15.
Pharus, urbs munitissima, dem cuius insula nomini Romanis capta et diruta, quam ab eis defecit De trius Pharius, III, 18 seq. dere Philippi cum Hanni cavetur ne Romani do maneant Phari, VII, 9, 1
Pharycus spoliavit Iunonis t plum Argis, IX, 34, 10.

maritima Lyciae
ae, XXX, 9, 4 et
ie, ibid. § 7 et 10.
is Colchidis. Qui
igant, Sinopen ad
bent, IV, 56, 5.
a regionem quae
tur imminet re-
azanis, V, 55, 2.
copiarum Achaei
ide, V, 72 seq.
Elidis, IV, 9, 9.
cadiae oppidum,
a Cleomene, II,
ieensium ager, ἡ
eum ex Psophide
liam proficiscitur
inde Sicyoniorum
urus, IV, 68, 1.
Thessaliae: prope
icidit velitatio in-
T. Quintii et Phi-
s diebus ante pu-
Cynoscephalas,
Pheraeorum et
m agro opportune
os Larisa, V, 99,
III, 2.
nium peditis qui
stravit, et spolia
VI, 39, 3.
ἡ φιαληφόρος,
nses, XII, 5, 9

Phigalia.
es Illyrici, V, 108,

n Homericum ex-
X, 15, 4.
iialia, Peloponn
n Arcadia, pro-
esseniorum, cum
ens et in eorum
V, 3, 5 seq.; 31, 1.
t Dorimachus no-
rum, bellum mo-
niis, IV, 3, 5 seqq.;
am confluunt Ae-
toli piratae, qui ex Messenia praedam faciebant, IV, 3, 8; 79, 6 seq. In ea sedem belli figit Scopas cum Aetolis, incursionem in Messeniam faciens, IV, 6, 10 seq. Phialenses deserentes Aetolos urbem suam Philippo tradunt; IV, 79, 5 seqq. Praesidium urbi imponit Philippus, IV, 80, 3. Post ereptam Aetolis Phialiam non recusant Messenii societatem belli Socialis, V, 4, 5.
Philaeni arae, prope maiorem Syrtim, terminus ditionis Poenorum in Africa III, 39, 2; X, 40, 7.
Philaenis femina de rebus obscoenis scripsit, XII, 13, 1.
Philammon, qui caedi Arsinoes reginae praefuerat, occiditur a mulierculis cum filio et uxore, XV, 25 a, 9; 30, 5; 33, 11 seq.
Philemenus cum Nicone Tarentum prodit Hannibali, VIII, 26 seqq.; velut a venatione rediens cum apro noctu urbem intrat, 31.
Philetaerus, Eumenis frater, favet Pytheae Thebano, XL, 1.
Philiades Messenius, pater Neonis et Thrasylochi, XVII, 14, 3 et 12.
Philinus, scriptor historiae primi belli Punici, effusum favorem prodit in Poenos, I, 14. Eius errores, I, 15; III, 26.
Philinus Corinthius a Diaeo, praetore Achaeorum, virgis caesus, XL, 5, 6.
Philippi, urbs Macedoniae. Civis Philippenus, fragm. hist. 41.
Philippicum bellum, III, 32, 7 seq.; natum ex bello Hanni-

balico; tum ex Philippico oritur Antiochicum, ibid. Vid. Philippus, Demetrii fil., XXII, 3, 5.
Philippopolis, eadem quae Thebae Phthiae in Thessalia, V, 100, 8.
Philippopolis Thraciae in Odrysis, qui Philippi praesidium inde expellunt, XXIV, 6, 5 seqq.
Philippus, Amyntae fil., rex Macedoniae, beneficia contulit Megalopolitanis, Messeniis, Tegeatis, Argivis, oppida eis restituens quae Spartani eisdem ademerant, II, 48, 2; XVII, 14, 6 seqq.; conf. IX, 28, 7; 33, 8 seqq. Multa praeparaverat ad bellum adversus Persas, III, 6, 5 et 12 seqq. et XXII, 2 b, 4; 19 a, 8. Cum victis ad Chaeroneam Atheniensibus humanissime egit, V, 10, 1 seqq.; XVII, 14, 13 seq.; XXI, 18. In eum maledicentissimus est Theopompus, VIII, 11—13. Graecis caussa et principium fuit servitutis, IX, 29; defenditur ab ista culpa, IX, 33.
Philippus Demetrii filius, Antigoni Gonatae nepos, pater Persei; sub tutela est Antigoni Dosonis patrui, II, 45, 2, et ab eo praeclare regitur, IV, 87, 6. Alexandri et Philippi Amyntae filii genere prognatus videri studuit, V, 10, 10. Succedit in regnum, mortuo Antigono, II, 70, 8; etiam tum puer, annum aetatis septimum decimum nondum egressus, IV, 2, 5; 5, 3; 24, 1: cui Apelles aliique tutores relicti erant ex Antigoni testamento, IV, 87, 8. Ad eum legatos mittunt Achaei, de Aetolis conquerentes auxilia ab eo ex Sociali dere postulantes IV, 1 seq. Aetolis, utpote pro agentibus, non nimis ir tur, 16, 2 seqq. Ad So bellum gerendum cum citu Corinthum venit; do iam reversis Aetolis, Tegeam movet, Lacon versus, IV, 22; non immis se Lacedaemoniorum int seditionibus, societatem populo firmat, 23 seq.; e rinthum redit, sociorum de Aetolis querelas audit extr. et seq. Aegii in c lio avita amicitiae iura eo renovant Achaei, IV, seq. Hibernans in Mac nia, foedus facit cum Sc laedo, IV, 29. Ipse et Ac foedus de societate in cum Polyrrheniis et Lamp Cretensibus, IV, 55, 1 Aetoliam, per Thessalia Epirum, petit, IV, 57, Ambraciam obsidet, 61; que et Phoetias capit, 63 Stratum cum exercitu mo tem invitant Achaei, ut iecto Rhio Elidem inva 64, 2. Captis nonnullis A lorum urbibus, quum ei ciaretur Dardanios inva nem parare in Macedon domum redit, dein Larisa Thessalia hibernat, IV, 66. Oeniadas, oppidum e cem cum portu in Aetolia Acarnaniae confiniis, munit, 65, 7 seqq. Demet Pharium ad se confugie benigne recipit, 66, 4 Circa brumam eum p exercitus in Peloponne venit, IV, 67, 6 seqq.; que Eleos ad Apelau

cit, 69; Psophi-
s eorundem urbes
qq.; Apellem pro-
os in servitutem
nantem, 76, et
ersus Apellis ca-
tur: vid. Aratus.
vere regia eius
les, IV, 77; 82, 1;
principe dein in
num mutatus, IV,
12 seqq.; IX, 23,
vendo stipendio
us fit decretum
V, 1, 11 seqq.
iale mari gerere
V, 2 seqq.; Ce-
petit, ubi per Le-
am Palunte urbe
V, 3 seq. Ther-
ae petit, et tem-
ertit et comburit,
mis ferociter in-
6 seqq. Ex Aeto-
mira celeritate
m rursus irrum-
usque ad Taena-
ur, V, 16 seqq.;
Corinthum redit,
Legatis Rhodio-
orum ad pacem
faciendam invi-
atum se esse re-
velint Aetoli, 24,
ide rei magnae
em habet, 24, 12:
rrita est, 26, 1 et
ea Phocidis re-
onem devehitur,
Aratum divertit,
. Leontium pro-
idi curat, 27, 4
as facit cum Ae-
x non convenit,
rnat in Macedo-
Pylazorem urbem
cupat adversus
incursiones, V,
97. Meliteam oppugnaturus scalas iusto breviores applicat, ibid. Thebas Phthias expugnat, 99 seq.; in Peloponnesum cum classe et exercitu reversus, accepto nuncio cladis Romanorum ad Trasimenum lacum, pacem facit cum Aetolis, et bello Sociali finem imponit, 101—105. Oppida Illyrici, Macedoniae vicina, capta a Scerdilaedo, recipit et praesidiis firmat, V, 108; dein classe Illyricum petens (et ipsi Italiae inhians, instigatus a Demetrio Phario, V, 108, 4 seq.), Apolloniae Panico territus, re infecta, non sine ignominia, in Macedoniam redit, V, 109 seq. Foedus facit cum Hannibale et Poenis, III, 2, 3: cuius formula exhibetur, VII, 9. Adversus Messenios primum pravos mores nudavit, VII, 12, 1. Adamatus antea omnibus Graecis, 12, 4 seqq.; a Cretensibus προστάτης insulae electus, 12, 9; deinde exosus omnibus, 12, 10 seqq. Natura bonus, procedente aetate in vitia incidit, X, 26, 7 seq.; quoties Demetrio Phario et Taurione consultoribus usus est, pessimus fuit; quoties Arato aut Chrysogono, optimus, VII, 13 seq.; IX, 23, 9; V, 12, 5 seqq. Aratum veneno necat, VIII, 14. Lissum et Acrolissum capit, et multas Illyriorum urbes in deditionem accipit, 15 seq. Quum Aetoli, Romani et Attalus foedus fecissent contra Philippum et Achaeos, IX, 30, 6 seq. (ad quam societatem etiam Lacedaemonios invitarunt Aetoli, IX, 28 seqq.)

Echinum urbem, quae in Aetolorum erat potestate, oppugnavit cepitque, IX, 41 seq., et Achaeis aliisque sociis, opem eius contra illos implorantibus, strenue providit, X, 41 seq.; postquam Argis, ubi hiemavit, effrenatae libidini indulsisset, X, 26. Iterum Thermum Aetoliae et Apollinis ibi templum vastat, XI, 4. Per legatos (in concilio nescio quo, fortasse Achaeorum) declarat paratum se esse ad pacem cum Aetolis aequis conditionibus faciendam, XI, 7, 9 seq. Parum abest ut Attalum deprehendat, XI, 7, 1. Pacem cum Aetolis facit Phoenicae in Epiro, XIII, 1, coll. XV, 23, 8; XVII, 1, 14. Heraclidis opera classem Rhodiorum in ipsorum portu incendio corrumpit, XIII, 4, 1—3, et c. 5, 1—3. Cretenses ad bellum adversus Rhodios concitaverat, XIII, 4, 2; 5, 1. Bellum in Thracia gerit, XIII, 10, 6—9. Coniuratione facta cum Antiocho M. de partiendo Ptolemaei Epiphanis regno, Cariam, Chium et Samum ad se rapit, III, 2, 8; XV, 20, 7. Licet pacem fecisset cum Aetolis, tamen Cium urbem, sociam Aetolorum, copiis cum Prusia genero iunctis, expugnat capitque, XV, 21—23; XVII, 3, 12; 4, 7. Rhodios dolosa legatione decipit, XV, 22, 5 et 23, 1 seqq. Thasios violata fide subigit, XV, 24. Paullo ante id tempus Lysimachiam, Aetolorum sociam, sibi subiecerat; moxque Calchedonem, XV, 23, 8; XVII, 3, 11. Ad eum missus ab Agathocle legatus Ptolemaeus Sosibii f., XV, 25a, 10. Pergamenum agrum et loca sacra vastat, Attalo aegre e manibus eius elapso, XVI, 1. Post debellatum cum Rhodiis ad Laden proelium oblatam Alexandriam usque navigandi occasionem stulte omittit, XVI, 1a, 1 seqq. Sami classem habuit, XVI, 2, 4 et 9. Pugna navali ad Chium victus ab Attalo et Rhodiis victoriam sibi tribuit, XVI, 2—8. Cariam invadit, XVI, 11 seq.; III, 2, 8. Ei bellum indicunt Romani, ni a Graecis iniuria lacessendis absistat, XVI, 27. Ille forti et constanti animo persequitur incepta, 28; Abydum oppugnat expugnatque, 29—34; legatum Romanum, ad Abydum secum expostulantem, non audit, sed ut iuvenem ridet, XVI, 34; Achaeos concitare studet ad bellum cum Romanis, XVI, 38. Ex Epiri faucibus propere se recipere coactus a T. Flaminino, plurimas Thessaliae urbes vastavit, XVII, 3, 9; XVIII, 6, 4; XXVII, 13, 2. Colloquium instituit cum Tito, et cum Aetolorum, Rhodiorum et Attali legatis ad sinum Maliacum, XVII, 1—9; iocis ludit adversarios, 4, 4 seqq. Induciis pactis, legatos Romam mittunt partes omnes, 10 seq. Bellum cum Philippo durare decernit senatus, 12. Ab eius societate Achaeos ad Romanorum partes traduxit Aristaenus, 13, 8 seq. Pugna ad Cynoscephalas victus, XVIII, 4—10, in Macedoniam profugit, combustis Larisae char-

XVIII, 17, 1 seq.; uciis, XVIII, 17, 4 no colloquitur cum d Tempe de pacis bus, 19—21. Con- iti accipit, et filium emetrium obsidem ax ei data a Quin- matur Romae, 25. nsultum ea de pa- llo Antiochico fide- anis operam prae- s gratia Demetrius eteri obsides ei re- , tributum remitti- ires urbes reddun- 3; XXI, 9, 9. Que- Romanes ereptam stolis Athamaniam am; et frustra im- natur pacem Aetolis XII, 14, 4. Cum eo t Thessali, Per- hamanes, et Eume- bus Romanis, XXIII, c. 11, 1 seq. Maro- em edit Philippus; drum, cuius opera usus erat, veneno III, 13 seq. Roma- m infensus, Deme- m Romam mittit ad crimina, 14, 7 seq.; Byzantiis adversus regulos auxilia pro- XIII, 14, 12. Ad ac- Philippum multae Romam conve- XIV, 1. Demetrii atri veniam dant 2. Inde Philippi et maioris filiorum, Demetrium et insi- et 7. Prusiae auxi- at ad bellum cum XXIV, 1, 4; 3, 1. Thraciae urbibus andem, XXIV, 6.

Thracibus mediterraneis bellum facit, Philippopolin praesidio munit, quod tamen paulo post ab Odrysis expellitur, ibid. Veluti furiis agitatus insana consilia capit; Macedones in Emathiam transducit; civium suo iussu olim interfectorum liberos custodiae tradit; simultate mutua filiorum cruciatur, XXIV, 8. Eos alloquitur et funesta fraternarum discordiarum exempla ante oculos ponit, XXIV, 8a et b. Bellum animo destinaverat atque etiam paraverat, quod Perseus deinde adversus Romanos gessit, XXII, 22b, 4. Alia nonnulla ad Philippum pertinentia in fragm. hist. 42—45.

Philippus, Persei natura frater et adoptione filius, octodecim annos natus Albae moritur biennio post Perseum, XXXVII, 1d, 2.

Philippus (falsus). Vid. Pseudophilippus.

Philippus, Achaeorum legatus in Macedoniam ad gratulandam Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.

Philippus, Antiochi M. *σύντροφος*, elephantis praefectus ad Rhaphiam, V, 82, 8.

Philippus, Persei legatus Rhodum, XXVII, 4, 3 seqq.

Phillidas, dux Aetolorum et Eleorum adversus Philippum, post Euripidam, IV, 77, 6; 78, 1; ipsos socios Eleos diripit, 79, 2. Lepreo, et mox etiam Samico, cedere cogitur Philippo, IV, 80.

Philo, Agathoclis adulator, ministri Ptolemaei Eupatoris et Epiphanis, XIV, 11, 1. Occi-

ditur in tumultu, XV, 33, 1 seqq.
Philo Chalcidensis: eum Romanis dedere iubetur Antiochus ex pacis lege, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11.
Philo Cnosius Neocretibus praest in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 7.
Philo Thessalus pacis conditiones a Metello affert Diaeo, quas ille respuit, XL, 4, 3 seqq.
Philocles, amicus Philippi, Demetrium Philippi filium Romam comitatur, XXIII, 14, 7; XXIV, 1, 5. Iam antea Romam a Philippo fuerat missus, occasione belli Prusiae cum Eumene, XXIV, 3, 2. Eiusdem opera insidias Mylasensibus frustra struxerat Philippus, XVI, 24, 7.
Philocrates, Rhodiorum legatus Romam, XXX, 4, 1; 5, 1.
Philodemus Argivus Hieronymi legatus ad Hannibalem, VII, 2, 2 seqq.
Philomelienses, cives urbis Phrygiae maioris, cui Philomelium nomen, XXII, 18, 4.
Philomelus et Onomarchus templum Delphicum spoliant; tyrannos illos tollit Philippus Amyntae fil., IX, 32, 4 seqq.
Philophron, Rhodiorum legatus ad 10 legatos Romanos post bellum Antiochicum, XXIII, 3, 2. Eidem non placet ut Rhodii rebus Persei se immisceant, XXVII, 11, 2. Romanis favet, XXVIII, 2, 3; 14, 3. Romam legatus mittitur ad deprecandam iram Romanorum post bellum Persicum, XXX, 4, 1 seqq. et c. 19, 4 seq.
Philopoemen Megalopolitanus promotor et consummator deris Achaici, II, 40, 2. I nis prudenter fortite rem gerit in pugna Anti cum Cleomene ad Sellas II, 67—69. De eo tres li separatim edidit Polybiu 24, 5 seq. Nobilissimo A diae genere ortus, insti est a Cleandro Mantin etc., X, 25, 1 seqq. Pr ctus equitum creatus Ach rum corruptam discipli restituit et perpetuis ex tationibus equites suos stantiores hostibus red X, 25, 6 seqq. et c. 21 e Praetor Achaeorum, XI 7; ad armorum cultum tatur Achaeos et discipli omnem militarem resti XI, 8—10; ipse moribus plicibus utens et magna suos auctoritate, XI, 10, Milites in itinere assue ad parce utendum cibs fragm. hist. 46. Mach dam, Lacedaemoniorum rannum, acie ad Mantin vincit, XI, 11 seqq., et fug tem sua manu confodit Rursus praetor, in unum iuventute omni Achaeo insciis omnibus, Tegeam vocata, incursionem in conicam fecit et hostes diis circumvenit, XVI, 36 Ei coronam decernunt L daemonii, XXI, 15 seqq. ius rei gratia ille Spar venit et in curia Laced moniorum concionem ha ibid. 5 seqq. Octoginta S tanos ad Compasium occi muros Spartae deiecit, et teres exsules in urbem re xit, XXI, 16 coll. XXIII, 7, 5 seq. Honestam in ex

tam reductione, uti-
in ipsius urbis de-
, rem egit, XXI, 17.
ssa Romae accusa-
II, 1, 1; simul ipse
Romam mittit, 1, 4.
facultatem dat res
per vim repetendi,
, 13. In renovanda
cum Ptolemaeo Epi-
evitatem committit,
Ab eo in republica
Aristaenus et Dio-
XXIII, 10. Rem La-
ne gestam defendit
Caecilio, XXIII, 10,
us est ei T. Quin-
IV, 5, 2, et frustra
tit ut gentis conci-
cogatur, 5, 15 seqq.
n ducem primum im-
ecte deinde collau-
e solerter occasione
quod ei vitio vertit
XXIII, 10 a. Mori-
n anno quo Hanni-
Scipio, XXIV, 8 d
tus a Messeniis et
s, XXIV, 12, 13,
natus, XXIV, 8 c.
eius Messenae ulci-
vcortas, XXIV, 12.
draginta continuos
republica cum glo-
us invidiam tamen
XIV, 9, 4. Cum Ari-
llatus, XXV, 9. Eius
in Graecis urbibus
tae, XL, 7 a. Eidem
retos honores vindi-
ius, XL, 7 a, 3 et 8.
res Athenis Romam
XXIII, 1, 9.
s, praefectus quin-
Rhodiae in pugna
, XVI, 5, 1 seqq.
s, Molossus Epirota
ur), A. Hostilium Cos. per Epirum proficiscentem Perseo prodere molitur, XXVII, 14.

Philoteria, oppidum Coelesyriae ad lacum Tiberiadis, in quem Iordanes influit, V, 70, 3 seq. Eam in deditionem accipit Antiochus M., ibid.

Philotis, mater Charopis Epirotae, cuius opera ille mulieres spoliare consueverat, XXXI, 21, 13 seq.

Philoxenus, dithyrambicus poeta et musicus; carmina eius modosque vulgo addiscunt Arcades, IV, 20, 9.

Phlegraei campi, circa Capuam et Nolam, ab Etruscis olim possessi, II, 17, 1 seq.; III, 91, 7.

Phlius, oppidum Peloponnesi, inter Sicyoniam et Argolidem, occupatur a Cleomene, II, 52, 2. Phliasiorum tyrannus Cleonymus, tyrannide abdicata, Achaeis se iungit, II, 44, 6. Eorum ager, ἡ Φλιασία; in eo ad Dioscurium castra ponit Philippus, IV, 67, 9.

Phocaea, civitas Aeolica, ab Achaei partibus ad Attalum transit, V, 77, 4. Phocaeenses alii cum Antiocho, alii cum Romanis facientes, legatos mittunt ad Seleucum, Antiochi filium, XXI, 4. Iis post bellum Antiochicum pristinas leges et agrum reddunt Romani, XXII, 27, 7.

Phocis. Phocenses foedere Antigoni cum Achaeis comprehensi, IV, 9, 4; 15, 1 seq.; queruntur de vi ab Aetolis facta, IV, 25, 2. In Phocide rem quandam magni momenti gerere se posse sperat Philippus, V, 24, 12; sed irrita ea spes fuit, 26, 1 et 16. Inde

ad Philippum mittuntur litterae Megaleae, clam ad Aetolos scriptae, V, 28, 4. Eam adversus Aetolos tuetur Philippus, X, 42, 2. Ea et Locride e vestigio deducere praesidia tenetur Philippus per inducias cum T. Quintio pactas, XVII, 10, 4. Phocenses tuti non sunt, quamdiu Philippus Chalcidem tenet, XVII, 11, 6. Liberi renunciantur ex senatusconsulto Romanorum, XVIII, 29, 6; ita tamen ut Aetolorum concilio sint contributi, 30, 9. Phocenses infelices XXXVIII, 1 c, 6. In Phocide Patrenses praesertim magnam cladem passi sunt bello Achaico, XL, 3, 4, scil. in pugna qua Metellus Achaeos vicit (conf. c. 6, 11), et Diaeum cum exercitu oppressit, XL, 1.

Phoebidas Lacedaemonius Cadmeam per dolum occupat, IV, 27, 4.

Phoenice, urbs Epiri munitissima et opulentissima, II, 5, 8; 8, 4; XXXII, 22, 2; proditione mercenariorum Gallorum capitur ab Illyriis, II, 5. Romanorum legati ibi cum Epirotis agunt de Philippo, XVI, 27, 4. Inde ex Epiro Romam mittuntur legati, XXXII, 24; conf. c. 22, 1 seq.

Phoenice, regio Asiae, interdum communi Coelesyriae nomine comprehenditur, ut V, 80, 3, et saepius alias; alias utrumque nomen coniungitur, ut V, 66, 6; VIII, 19, 11; XXVIII, 1, 2. Inter eam et Ciliciam sita est Seleucia ad mare, V, 59, 4 seq. Antiochus ei et Coelesyriae manus iniicit, III, 2, 8. Easdem ex Ptolemaei Lagi iure ad reg
gypti pertinere cont
legati Ptolemaei Philo
adversus Antiochum
67, 10. Conf. Coelesyr

Phoeteae sive Phoetiae,
naniae oppidum in po
Aetolorum, captum a
po, IV, 62, 7 et 10.

Φωλεός, lustrum, Iati
spelunca; locus sic di
urbe Megalopoli prop
rum, IX, 18, 1; II, 55,

Phorunna, oppidum Th
IX, 45, 4.

Phoxidas Achaeus, dux
corum mercenariorum
maei Philopatoris, V,
seq.; 85, 2 seqq. Conf.

Phoxidas Melitaeensis
riat copias Aegyptiac
63, 11. Conf. Achaei P
tae.

Phrixa, oppidum Triphyli
77, 9; in deditionem
tur a Philippo, IV, 80,

Phrygia ad Hellespontum
5, 14; distinguitur a P
Maiori, XXII, 27, 10. U
regno Eumenis adiici
Romanis post bellum
chicum, ibid.

Phthiotae. Vid. Achaei P
tae.

Phthiotis. Vid. Eretria P
tidis et Thebae Phthia

Phylarchus, historicus, c
ria scribit Arato, et
tragoedias facit de casu
tinensium et de Aristo
Argivo, II, 56—59. A
eodem reprehendit Po
II, 60—63.

Phyromachus, statuariu
sculapii signum in t
Pergameno confecit, X
25, 4.

IV, 14, 6. Vid.
is Eleus, bello
co, propraetore
7, 94, 6.
coliae oppidum,
olia, V, 7, 7; XI,
Elidis, V, 95, 8.
levictis Senoni-
civibus Roma-
, 22, 7. Picenum
nnibal, III, 86, 9.
pulus Galliae,
6.
Scopas praetor
V, 62, 1, ubi le-
τε σίτον.
n, ὁ ὑσσὸς, VI,
, 40, 13. Triarii
untur, VI, 23, 16.
ae fluvius, XII,
o pacis parum
31, 5 seq.
us Athenarum,
4.
etoli et Illyrii.
gramm. 83.
rima urbs Etru-
ia venientibus,
rdinia eo appel-
Cos., II, 27, 1;
cipio Liguriae
quinto die inde
nit, III, 41, 4,
, 5.
ager, pars Eli-
nneso, IV, 74, 1.
a.
ra in Galliae
naeum versus
XIV, 10, 4.
pulatur Achaeus,
ncolas ad arma
la adversus Sel-
tur Garsyeris,
i, V, 72, 9; 73,
8, ubi commemorantur Pisidiam incolentes Etennenses, Sidetae, Pedlenissenses, Selgenses. Eam post bellum Antiochicum Eumeni dari a Romanis consentiunt Rhodii, XXII, 5, 14; et datur ei Milyas, quae Pisidiae accensebatur, XXII, 27, 10.
Pissaeum Pelagoniae oppidum direptum a Scerdilaedo, V, 108, 1. Conf. seq.
Pissantini, populus Illyricus, cuius oppidum Orgessum Scerdilaedo eripuit Philippus, V, 108, 8. Nil videntur hi commune cum Pissaeo habere supra memorato, quod Pelagoniae πόλισμα, id est parvum oppidum, vocat Polybius.
Placentia, colonia Romanorum ad Padum in Gallia Cispadana, III, 40, 5; 66, 9. Prope Placentiam (sic legendum videtur pro vulgato Massiliam) erat sedes Anamarum, II, 32, 1. Ibi castra ponit Scipio, III, 66, 9. Eodem se recipiunt qui e pugna ad Trebiam evaserunt, 74, 6. Eo convenire exercitum iubet consul, Liguribus bellum illaturus, XXXIII, 8, 1.
Plagae quattuor mundi, III, 36, 6 seq.
Platanus, oppidum Phoenices: fauces ad eam, V, 68, 6.
Plato conversionem rerumpub. ex alio genere in aliud accurate explicavit, VI, 5, 1. Rempublicam Cretensium similem esse ait reipublicae Laconicae, VI, 45, 1. Ipsius respublica, 47, 7 seqq. Fabula Arcadica ab eo citata de hominibus in lupos mutatis, VII, 13, 7. Eius dictum (beatos fore homines, si philosophi

regnarent) ad historiae scriptionem applicat Polybius, XII, 28, 2; conf. c. 27.
Plator, dux Illyriorum, quos Philippus subsidio misit Cretensibus, IV, 55, 2.
Pleiades. Vid. Vergiliae.
Pleuratus, Illyrici rex, pater Agronis, II, 2, 4, et Scerdilaedi.
Pleuratus, Scerdilaedi filius, Pleurati nepos, pater Genthii, cum Scerdilaedo copias educit adversus populos Epiri, Philippi socios, X, 41, 4. Ei parent Dalmatae, XXXII, 18, 3 seq. Eidem a T. Quintio dantur Lychnis et Parthini, Illyrici civitates, quae in Philippi fuerant potestate, XVIII, 30, 12; XXI, 9, 7; XXII, 4, 3.
Pleuratus, Pleurati filius, Genthii frater, a fratre occiditur, XXIX, 5, 8.
Pleuratus, exsul Illyricus, Persei legatus ad Genthium regem, XXVIII, 8, 1.
Poenae militares, VI, 37 seq. Conf. Desertores.
Poeni. Vid. Carthaginienses.
Poesis tribus partibus constat, historia, dispositione, fabula, XXXIV, 4, 1 seqq. Homeri poesis est scriptio philosophica, XXXIV, 4, 4 seqq.
Polemarchi, *πολέμαρχοι*, magistratus civitatum Peloponnesi, qui claves urbis in sua potestate habent, et interdiu in statione ad portas versantur, IV, 17, 2. Eosdem IX, 17, 3, vocat *τοὺς ἄρχοντας τοὺς εἰθισμένους τηρεῖν τὰς πύλας*. Cynaethensium polemarchi urbem Aetolis prodiderunt, IV, 17, 3. Polemarchorum curia, *τὸ πολεμαρχεῖον*, Phigaliae, IV, 79, 5.
Polemarchus Arsinoensis, Aetolorum legatus Romam, XVII, 10, 8.
Polemocles, Rhodiorum nauarchus adversus Byzantios missus, IV, 52, 2; cum classe in Cretam mittitur petentibus Cnosiis, 53, 1; ab Eleuthernaeis Cretensibus incusatur occidisse Timarchum, civem Eleuthernaeum, 53, 2.
Polemocrates, pater Limnaei, XXIX, 3, 6. Eum in Samothraciam mittere Eumeni proponit Perseus, ut ibi arcani foederis pretium apud sequestrum deponat, XXIX, 1 f, 3.
Poliasium, locus nescio quis Laconicae, XVI, 16, 2.
Polichna, oppidum ditionis Argivorum, captum a Lycurgo, Spartae rege, IV, 36, 5. Conf. Prasiae.
Polyaenus Achaeus bello Persico temporis rationem habendam censet respectu Romanorum, XXVIII, 6, 8.
Polyaenus Cyparissensis, comes Philopoemenis Machanidam persequentis, XI, 18, 2.
Polyaratus Rhodius, cum Dinone frustra Rhodios ad Persei partes a Romanis abstrahere conatur, XXVII, 6; conf. c. 11, 2. Ptolemaeos Popilius iubet eum Romam mittere, XXIX, 11, 9. Rhodum, et post varia fata Romam tandem transportatur, XXX, 9.
Polybius (Polybus?), Megalopolitanus, unus e ducibus Achaeorum sub Philopoemene, in pugna ad Mantineam cum Machanida, XI, 15, 5.

galopolitanus, hi-
scriptor, Lycortae
II, 1, 6. Historiam
osit in usum maxi-
orum, I, 3, 7 seq.
n excusat, III, 32,
sendi studio et ve-
noscendae iter per
epit, III, 48, 3. Eo-
io Africam, Hispa-
liam peragravit, et
n quoque navigavit
III, 59, 7. Eas res
a sua descripsit,
im ipsius, partim
moria acciderunt;
iis ipse interfuit,
tibus oculatis ac-
2, 2. In exquiren-
ribus diligentissi-
ntentia Ciceronis,
s aetate terra et
a patebant, et ple-
es ita erant perfe-
rta quadam via ac
lisci praecepta ea-
t, IX, 2, 5; X, 47,
i eius Commenta-
4. Pyrsiarum ratio
adata, X, 45, 6 seqq.
bene meritus est,
-3: Zenonem Rho-
rrore in ipsius hi-
nisso amice admo-
aliis, ut idem sibi
ostulat, XVI, 20, 5
atus nominatur ad
m Epiphanem cum
Arato, licet tunc
a aetate esset qua
as respublicas ca-
osset; neque vero
uit ea legatio, XXV,
et Posidonius scri-
) urbes Celtiberiae
se a Ti. Graccho,
Suspectus videtur
XXVIII, 3, 7. Prae-
fectus equitum nominatur Achaeorum, praetore Archone, XXVIII, 6, 9. Pro restituendis Eumenis honoribus verba facit, c. 7, 8 seqq. Legatus mittitur ad Q. Marcium Philippum Cos. in Thessaliam, ut auxilia ei offerret Achaeorum, quae ille tamen non accepit, 10 seq.: sed in castris Romanis manens rebus tunc gestis interfuit, 11, 6. Appio Centoni iussu consulis negat auxilia Achaeorum, quae ille postulavit, 11, 7 seqq. Per singulos annos, quae apud quemque populum quoque anno gesta sunt, descripsit, incipiens cuiusque anni historiam a rebus in Italia gestis, XXVIII, 14, 9 seqq. Ptolemaeis fratribus auxilia adversus Antiochum mittenda censet, XXIX, 8, 2; 9, 1 seqq. Equitum auxiliarium praefectum ab Achaeis eum petunt Ptolemaei, 8, 5; saltem suarum copiarum ducem, si auxilia non mitterent Achaei, 10, 7. Romae inter exsules (ob belli Persici culpam vel suspicionem) versans (conf. XXXII, 9, 5), Demetrio Seleuci filio, Romae obsidi, suadet ut fuga in Syriam evadere et regnum ibi capessere conetur, XXXI, 19—24. Venationem singulariter amat, XXXI, 22, 3; XXXII, 15, 8. Pro eo maxime et Stratio, exsulibus Romae, deprecantur legati Achaeorum, XXXII, 7, 14. Consuetudinis ipsius cum Scipione initium, incrementum et perpetuitas, XXXII, 9 seq. Fabius et Scipio fratres quum ceteri graeci exsules per Italiae civitates distri-

buerentur, apud praetorem effecerant ut Polybio Romae manere liceret, XXXII, 9, 5. Libertas ei datur Roma domum redeundi cum ceteris exsulibus; ampliora ille petit pro exsulibus, sed ridetur a Catone, XXXV, 6. A. M. Manilio consule Lilybaeum arcessitus, XXXVII, 1 e, 1. Corcyram delatus, hinc in Peloponnesum revertitur, dissoluto ad tempus bello Punico, ibid. § 3. Quomodo de seipso loquatur, explicat, 1 f, 1 seqq. Proprium ipsius nomen nemini cum eo commune, ibid. § 4. Scipione res in Africa gerente, classe ab eo accepta, scrutandi illius orbis caussa circumvectus est, XXXIV, in fine, fr. lat. Cum Masinissa conversatus est, IX, 25, 4. Adest Scipioni in eversione Carthaginis, XXXIX, 3, 6. Corinthi expugnationi interest, aut paullo post supervenit, XL, 7, 1. Philopoemenis honores vindicat, XL, 7 a, 3 et 8; item Arati et Achaei, ibid. § 10. De Diaei bonis nihil eorum, quae ei a legatis Romanis oblata sunt, accipit, XL, 9, 1. Achaiae statum ordinat ex mandato decem legatorum Romanorum, XL, 10. Honoribus a popularibus suis cumulatur, ibid. § 4 seqq. Confectis decem legatorum mandatis, Romam revertitur, XL, 13, 1. Regnante Ptolemaeo Euergeta Physcone in Aegypto fuit, XXXIV, 14, 6. Sardibus in Asia collocutus est cum Chiomara, Ortiaginis uxore, Gallorum reguli, XXII, 21, 12. Universa eius Historiarum summa et epilogus, XL, 14, 1 seqq. Separatim a sua historia scripsit Vitam Philopoemenis tribus libris, X, 24, 5 seq.; Bellum Numantinum, Tactica, de Habitatione sub Aequatore, de Zonis et Polis mundi. Mortuus est domi anno aetatis 82.

Polybus. Vid. Polybius.

Polycletus Cyrenensis, Hieronymi legatus ad Hannibalem, VII, 2, 2 seqq.

Polycrates Argivus, Mnasiadae filius, hortatur milites Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 5 seqq.; equites exercet, 65, 5. Eisdem praeest in proelio ad Rhaphiam, 82, 3; 84, 8. Cypro praeficitur et fideliter eam administrat, XVIII, 38, 5 seq. Eius cognatae, quum consolari vellent Oenanthen, Agathoclis matrem, male ab ea accipiuntur, XV, 29, 10. E Cypro reversus, Scopam accusat, XVIII, 37, 1. Anacleteria Ptolemaei Epiphanis parat, et magnam Alexandriae potestatem obtinet, 38, 3 seqq.: sed procedente tempore in omne genus libidinis prolabitur, ibid. Rebelles optimates Aegyptiacos in potestatem regis redigit XXIII, 16 (XXI, 19), 3 seq. Eius pravo consilio iuvenis rex nullam partem rei militaris attingit, ibid.

Polycritus, Neptuni templum Mantineae spoliavit, IX, 34, 10.

Polymedes Aegiensis bello capitur ab Eleis, V, 17, 4.

Polyphantas cum copiis mittitur a Philippo ad defendendam Phocidem et Boeotiam, X, 42, 2.

yphontas Lacedaemonius fugit caedem factam a fa-ione Aetolica et ad Philip-um evadit, IV, 22, 12.
yrrhenii Cretenses a Cno-orum societate ad Lyttios eficiunt, IV, 53, 6. Quingen-s (s. trecentos) Cretenses hilippo et Achaeis auxilio ittunt, IV, 55, 5 seqq.; 62, 1.
yxenidas Rhodius, dux Cre-nsium in exercitu Antiochi, abum montem superantis, , 29, 6.
npa magnifica Antiochi Epi-anis, XXXI, 3.
npidas, exsul Thebanus, halcide apud legatos Roma-os accusat Neonem et Hip-am eorumque socios, XXVII, 1 seqq.
s fluvio Bacarae s. Macari npositus a Mathone et urbs d pontem exstructa, I, 75, 5; lphei a Philippo instauratus, 7, 77, 5; Tiberis ab Horatio oclite rescissus, VI, 55.
tus Euxinus. A navigantibus in eum vectigalia exi-unt Byzantii, III, 2, 5. Osti-m eius in potestate est By-antiorum, IV, 38, 2 seq., et ratias illis merito habent raeci omnes, 38, 10; quibus egiones ad Pontum sitae ulta, quum ad necessarios itae usus, tum ad lautitiam, ppeditant, IV, 38, 3 seq. ontica salsamenta, XXXI, 4, 1. Ponti ambitus; eius-em duo ostia, Bosporus Thra-icus et Cimmerius, IV, 39, 1 eqq. Mensura eius a Bospo-o Thracico ad Cimmerium, XXIV, in fine, fr. lat. Cur ontinuo effluat duplex caus-a, IV, 39, 7 seqq.; olim op-lebitur, 40, 4 seqq.; et in-star lacus et paludis erit, sicut Maeotis palus, 42. Ei supra regionem, quae Phasi fluvio alluitur, superne imminet regnum Artabazanis, V, 55, 2.
Ponti regnum apud Polybium vocatur Cappadocia ad Pontum, V, 43, 1 seq.
C. Popilius Laenas, ab A. Hostilio procos. legatus mittitur ad Thebanos, Achaeos, Aetolos et Acarnanes, belli Persici caussa, XXVIII, 3—5. Legatus a senatu in Aegyptum missus Antiochum Epiphanem, Syriae regem, circulo inscribit, XXIX, 11; copias Antiochi Cypro eiicit, ibid. § 10. Ptolemaeos fratres iubet Polyaratum Rhodium Romam mittere, XXIX, 11, 9; XXX, 9, 2. Eius rogatu Menalcidas e custodia dimittitur a Ptolemaeis, XXX, 11, 2.
Popilius Laenas, *Ποπίλιος Λαινᾶτος*, legatus Romanorum in Liguriam, XXXIII, 7, 1.
Populorum arborum lacrymae, II, 16, 13.
Populus Romanus. Vid. Romani et Romanorum respublica. Popularis status. Vid. Democratia. Populi potestas in republica Romanorum, VI, 14. Populus Romae obnoxius est senatui, 17.
M. Porcius Cato consul in Hispania uno die muros omnium cis Baetin urbium dirui iubet, XIX. Indignatur ob peregrinum luxum Romam introductum, XXXI, 24. Eius duplex dictum festivum, in Achaeos exsules domum dimittendos et in Polybium maiora postulare conantem,

XXXV, 6. Eiusdem iudicium honorificum de Scipione Aemiliano in Africa militante, XXXVI, 6, 6. Eiusdem lepide dictum in tres legatos ad pacem inter Prusiam et Nicomedem componendam missos, XXXVII, 1 h, 3. Reprehensio Postumii Albini graece historiam scribentis et tamen imperitiam sermonis deprecantis, XL, 6.

Porcorum magna copia in Italia, maxime in ora maritima Etruriae et Galliae Cisalpinae, II, 15, 2 seq.; XII, 4. Buccina ibi convocantur greges, XII, 4, 11 seqq.

Porphyreon, Phoenices oppidum: Angustiae ad eum, V, 68, 6. De eisdem angustiis, a Nicolao Ptolemaei duce obsessis, conf. V, 69, 1.

Porta Persis Sardibus, VII, 17, 6; Tegeatis Messenae, XVI, 17, 3; Temenis, Tarenti, VII, 27, 7; 30, 2. Add. Pylae.

Portenta ante pugnam Cannensem, III, 112, 8.

Porticus, ἡ στοά, vinearum series longior, opus vineis contextum, I, 48, 2; IX, 41, 1 et 3; XXII, 11, 6 seqq.; fragm. gramm. 102.

Porticus Scythica (ni potius Tychica) Syracusis, VIII, 5, 2.

Posidonius ridet Polybium, scribentem trecentas urbes eversas esse in Celtiberia a Ti. Graccho, XXVI, 4.

Aulus Postumius Cos. cum Cn. Fulvio anno Urbis 525, II, 11, 1. Sed mendosum est praenomen, et Lucius scribendum, Λεύκιος pro Ἄυλος. Vid. infra in L. Postumius.

A. Postumius Albinus (idem qui consul fuerat A. U. 574), legatus mittitur ad Dardanios et Thessalos adversus Perseum et Bastarnas, XXVI, 9.

A. Postumius Albinus, praetor urbanus, XXXIII, 1, 5; legatus ad pacem componendam inter Attalum et Prusiam, XXXIII, 11. Consul cum L. Lucullo, XXXV, 3, 7. Homo vanus, graecarum litterarum ridicule studiosus, XL, 6.

L. Postumius Albinus, idemque Magellus cognomine, consul cum Q. Mamilio, obsidet capitque Agrigentum, I, 17—19. Idem Lucius Postumius, cui in codd. perperam praenomen Aulus datur, consul iterum cum Cn. Fulvio, II, 11, 1; plures civitates Illyrici in deditionem accipit, et duram pacem Teutae et Illyriis imponit, II, 11 seq.

L. Postumius Albinus praetor mittitur in Galliam Cisalpinam, III, 106, 6; cum universo exercitu occidione deletur, 118, 6.

Pothine, celebris tibicina Alexandrina, XIV, 11, 3 seq.

Pothion, Rhodiorum prytanis, XXIII, 3, 10.

Praedae tertia pars apud Lacedaemonios regibus cedebat, II, 62, 1. Apud Romanos praeda divendita aequaliter dividitur, prudenti instituto, X, 15, 4 seqq. et c. 16 seq.

Praefecti sociorum, VI, 26, 5 seq. Eorum potestas infligendarum poenarum, 37, 8. Praefectus turmae equitum, VI, 25, 1 seq.

Praemiorum (scil. honorum) et poenarum apud Romanos arbiter est populus, VI, 14, 4—8.

militaria, VI, 39; t. 47.
una ex urbibus Ita- uas impune exsula- licet civi Romano, riminis reo, VI, 14,

chaeorum quotannis luo, mox nonnisi 3, 1 seq. Praetoria Achaeorum circa ortum, initio aesta- orum autumno, IV, (coll. III, 16, 7; 17, ; 30, 7. Aetolorum uo die nominatur, gistratum init, II,

in castris Romanis, ; 41, 2. Custodia VI, 33, 12; 35, 2. s ager, ἡ Πραιτετ- 87, 3.
idum ditionis Argi- aptum a Lycurgo anorum, IV, 36, 5. diorum legatus ad Epiphanis in Ae- le pace cum Ptole- enda, XXVIII, 19,

cives Prienes, Io- pecuniam ab Oro- ositam Ariarathi olunt; male idcirco tati, XXXIII, 12.
Cariae urbs, a Phi- ssa et capta, XVI, Prinassenses, ibid.

legione Romana, ero, VI, 22, 7 et 9; do armati quo ha- 16. Eorum sedes in 9, 6 seqq.; ministe- rense, 33, 3 seqq.
st Serra, collis in Africa, ubi concisus est exercitus Spendii et Autariti, I, 85, 7.
Prion, locus Sardibus, ubi urbs arci iungitur, VIII, 15, 6.
Pristes, navigiorum genus, cum lembis numerantur, XV, 2, 9; sed maiora eis erant, XVII, 1, 1.
Proagorae Megalopolitani armenta abigit Nabis, XIII, 8, 7.
Proander Aetolus amicum se Romanorum simulat, XXVIII, 4, 3 seq.
Promontoria praecipua Europae, XXXIV, 7, 11 seq.; Siciliae tria, I, 42. Add. Mercurii promontorium, Pulchrum, Argennum, etc.
Pronni, oppidum Cephalleniae cum portu: quod aegre obsideri posse videns Philippus Paluntem pergit, V, 3, 3 seq.
Propontis per Bosporum Thracicum iungitur Ponto, IV, 39, 2 et 4; 43, 1. Per Hellespontum eo intratur, XVI, 29, 7 seq. Eius fauces ad Sestum et Abydum, IV, 44, 6. Eo adversus Thracum regulos auxilia Byzantiis promittit Philippus, XXIII, 14, 12.
Propus, eminens collis in Oligyrto monte Arcadiae, IV, 10, 6.
Proserpinae et Cereris aedes, Thesmophorium, Alexandriae, XV, 29, 8.
Proslaus, Sicyonius, arci Psophidis praeficitur ab Achaeis, IV, 72, 9, nomen suspectum.
Proverbia et sententiolae proverbiales, quae a Polybio citantur vel usurpantur, XII, 23, 7; IV, 34, 2; XL, 7, 3; XXIX, 6, 10; IV, 52, 2; X, 32, 1; VII, 11, 3; VIII, 21, 5;

XXX, 4, 7; XXXI, 20, 1; XXXVIII, 2, 9; XV, 16, 6; XXI, 12, 9; V, 32, 1; XXIV, 8, 3; XVI, 24, 4; VII, 13, 7; XV, 4, 11; V, 11, 1; fragm. hist. 27; V, 7, 4; IV, 27, 7; XXIV, 8, 10; XV, 20, 3; IX, 34, 11; XXXIII, 3, 3; et XL, 3 a; IX, 25, 3; XV, 25 a, 1; XXXIII, 27, 2; XII, 12 a, 1 seq.; 26 a, 2; XXX, 18 a; XL, 7 a.

Prusias, rex Bithyniae, cognomine Zielas, pater Prusiae τοῦ Κυνηγοῦ; eum Rhodii ad belli societatem adversus Byzantios invitant, IV, 47, 7. In Byzantios iratus, accipit invitationem, IV, 49; conf. III, 2, 5; IV, 48, 13. Hieron et Mysiam Byzantiis adimit, IV, 50. Ex Hiero ligna, marmora, tegulas aufert, 52, 7 seq. Byzantii contra eum advocant patruum eius Tiboeten, in Macedonia exsulantem, 50, 1 et 8 seq. Pacis conditiones inter eum et Byzantios conclusae, IV, 52, 6. Dona mittit Rhodiis, terrae motu afflictis, V, 90, 1. Idem internecione delet Gallos Aegosages, quos Attalus in Asiam invitaverat, V, 111, coll. c. 77 seqq. De Prusia (nescio patre, an filio) agitur etiam fragm. hist. 48 seq.

Prusias (ὁ Κυνηγὸς cognominatus, i. e. Venator), filius superioris, rex Bithyniae; Philippi, Macedoniae regis, gener, XV, 22, 1 seq. coll. 23, 10, et XVII, 4, 7. Philippi auxilio Cium, Bithyniae urbem, Aetolorum sociam, expugnavit sibique subiecit, XV, 21—23; XVII, 4, 7. Sollicitationem Antiochi, per litteras admonitus a Scipi respuit, et Romanorum plectitur partes, XXI, 9. lum gerit cum Eumene quod auxilia ei mittit Ph pus, III, 3, 6; XXIII, 1 XXIV, 1, 4; 3, 1 seq. Co cto eo bello socius fuit sias Eumenis adversus P nacem: certe in formula deris, XXVI, 6, 3; ab parte nominantur Eume Prusias, et Ariarathes; altera parte Pharnaces. bellum Persicum liberti bitu Romanum senatum lutat, XXX, 16; per leg accusat Eumenem Ro XXXI, 6, 2; 9, 3; ru XXXII, 3 et c. 5, 5. Att acie vincit, templa circa gamum diripit et regio vastat, XXXII, 25; conf 2. In reditu exercitus fame et morbis laboravit 14. Intervenientibus Rom pacem cum Attalo facer gitur, XXXIII, 10 seq. Nicomede presso per leg subveniunt Romani, XXX 1 e, 1 seqq. Ab eo Attali ma avertunt Romani, Humile hominis ingeniu effeminati mores, XXXVI Abalienati ab eo subditi fectionem spectabant, § 7.

Prytanes Rhodiorum, XIII 1; XV, 23, 4; XXIX, 4 fragm. hist. 53; per sex ses gerunt magistrat XXVII, 6, 2. Eorum c Prytaneum, XV, 23, 3; X 15, 8; XXIII, 3, 10.

Prytanis, philosophus Perip ticus, leges scripsit Meg politanis, V, 93, 8.

Pseudophilippus, Philippi,

nomen aucupatus, , 1 d, 1 seq., Macedans Strymonem vin- . § 2. Totam Macedoccupat, ibid. § 3. ctoriae nuncium in vix fidem invenit, ib.

rbs antiqua et muni- Arcadiae, Eleis con- IV, 70, 2 seqq.; 68, propugnaculum Eleorsus Achaeos et arx 71, 2; capitur a Phi- seq. Achaeis ab eolitur, 72, 6. Psophi- 1, 13; 72, 8.

reges Aegypti. De eo nescio quo agitur ist. 55.

primus, Lagi filius, Olymp. 124; II, 41, 5 seq. Disceptatur l eum an ad Seleutinuerit Coelesyria tum Antigonum, V,

Philadelphus, se- Aegypti rex, filiae enicae, Antiochi Sys uxori, Nili aquam n mittit, fragm. hist. cerna eius Clino ui plures statuas rex lexandriae, XIV, 2. sinoe, Lysimachi fiaciae regis; filius ex achus, XV, 25, 2.

Euergetes propter Berenices, sororis tus Seleuco Callinim bello petit et Sebe potitur, V, 58, 10 ter eius Lysimachus, filius, XV, 25, 2. renice, Magae filia;

Ptolemaeus Philo- Magas, XV, 25, 2.

Amicus Achaeorum multa in eos beneficia contulerat, II, 47, 2; adde XXIX, 9, 14. Dein deserens Achaeos Cleomenem opibus iuvat, Antigono Dosoni eum oppositurus, II, 51, 2. De eius societate cum Cleomene falsa et absurda perhibet Phylarchus, II, 63. Extremo regni eius tempore Alexandriam venit Cleomenes, V, 35, 1. Mortuo Euergetae successit filius Philopator, II, 71, 3; V, 34, 1.

Ptolemaeus Philopator circa Olymp. 140 succedit patri Euergetae, II, 71, 3; IV, 2, 8; V, 34, 1, coll. 35, 1. Fratrem Magam et Berenicen matrem occidit; negligens et socors princeps, aditu difficilis, amoribus et compotationibus indulgens, V, 34, 1; 36, 1; XV, 25, 2. Eo regnante perit Alexandriae Cleomenes, V, 35—39. Principem regni ministrum habuit Sosibium, V, 35, 7. Ab eo per legatos petunt Achaei et Philippus ne Aetolos ulla re iuvet contra socios, IV, 30, 8. Rhodiis deprecantibus libertatem concedit Andromacho, patri Achaei, IV, 51. Ei Antiochus M. bellum infert de Coelesyriae possessione, I, 3, 1; III, 2, 4; IV, 2, 11; V, 1, 5; 3, 1; 38—87 (conf. Coelesyria et Antiochus M.). Denunciatur Antiocho, Ptolemaeum consilia communicare cum Achaeo rebelle, V, 42, 8; 57, 2; VIII, 17, 9 seq. Ab eo ad Antiochum desciscit Theodotus, Syriae praefectus, V, 40, et 61 seq. Antiochum primo legationibus differt, V, 63 seqq.; dein proelio

vincit ad Rhaphiam, 86. Coelesyriae civitates, quas ceperat Antiochus, omnes se ei tradunt, et miris modis ei blandiuntur, ibid. Pacem petenti Antiocho dat et foedus cum eo facit, 87. Eum occisurus Theodotus medicum occidit, V, 81. Soror et uxor eius Arsinoe expeditioni in Coelesyriam susceptae interest, V, 83, 8. De eadem vide XV, 25, 2. Dona mittit Rhodiis terrae motu afflictis, V, 89. Per legatos invitat Philippum ad pacem faciendam cum Aetolis, V, 100, 9. Athenienses turpiter ei blandiuntur, V, 106, 7 seq. Ab eo Romani per legationem frumentum petunt, IX, 45. Ad perditum vitae genus vertitur, XIV, 12. Unde bellum intestinum ei conflatur ab Aegyptiis, III, 2, 4; V, 107; XIV, 12, 4. Sodalis eius Agathocles, XIV, 11, 1; amica Agathoclea, cuius sub imperio fuit rex, XIV, 11, 5. De eodem et Arsinoe in quartodecimo libro narratio inerat, XIV, 12, 5.

Ptolemaeus Epiphanes, Philopatoris filius, parvulus succedit patri; et statim de eius regno dividendo pactum inter se ineunt Philippus et Antiochus Magnus, III, 2, 8; XV, 20. Aula eius turbatur seditionibus procerum, tutorum pupilli, Sosibii, Agathoclis, et Tlepolemi, XV, 25 seqq.; XVI, 21 seq. Eius dux Scopas subigit Iudaeam, ab Antiocho praereptam, XVI, 39, 1; sed is mox proelio victus ad Panium ab Antiocho, tota rursus Iudaea et Coelesyria pellitur, XVI, 39, 3 seqq. et c. 40. Philippus a Romanis iubetur ei reddere urbes, quas post Philopatoris mortem Aegyptiis ademerat, XVII, 1, 14. Antiochum legati Romani iubent ei cedere urbibus ditionis eius, quas in Asia occupasset, XVIII, 33, 5; respondet Antiochus se cum eo non solum amicitiam, sed et affinitatem contracturum, 34, 10. Regis inauguratio, *ἀνακλητήρια*, XVIII, 38. Per legatum renovat societatem cum Achaeis; et Lycortas ad eundem mittitur legatus, XXIII, 1, 5 seqq.; 7, 1 seq. et c. 9 toto. Laudatur iuvenis rex, ut eximius venator, XXIII, 1, 9. Optimates regni rebelles Lycopoli obsessos et in deditionem acceptos e curru revinctos trahit, cruciatosque necat, XXIII, 16 (XXI, 19). Nullam partem rei militaris attingit ex pravo Polycratis consilio, ibid. Achaeis per legatum decem naves offert; inde legati Achaeorum in Aegyptum nominantur Lycortas, Polybius, et Aratus, sed morte regis praepeditur ea legatio, XXV, 7. Clitomachi athletae gloriae invidens, ad eam infringendam adversarium mittit pugilem Aristonicum, XXVII, 7 b. Eius uxor Cleopatra, Antiochi M. filia, XXVIII, 17, 9.

Ptolemaeus Philometor, filius Ptolemaei Epiphanis, frater natu maior Ptolemaei Physconis: eius nomine Ptolemaeus Megalopolitanus Cyprum gubernat, XXVII, 12. Cum Antiocho Epiphane, Sy-

, de Coelesyriae con-
ea caussa legatio-
nam mittit, XXVII,
III, 1. Post anacle-
is legatos ad eum
Achaei ad renovan-
citiam, XXVIII, 10,
iunior Ptolemaeus,
intelligendus; quod
1 seqq. coll. 19, 4,
videtur. Ei ab An-
eto ut in Samothra-
thesauris fugiat
Aulaeus eunuchus,
17 a. Aegypto pene
epta Alexandria, ab
occupata, in Antio-
rat potestatem, et
atrum interim rex
r Alexandriae; sed
ter, Philometor, ab
in regnum est re-
tercedentibus Grae-
ationibus, XXVIII,
19, 4. Inde Philo-
nat simul cum mi-
e (qui Euergetes II
yscon est cognomi-
t ambo auxilia pe-
chaeis adversus An-
XXIX, 8 seq. Foe-
memor Antiochus
s, eis novum bellum
IX, 7 a, 1; qui post-
yptum denuo inva-
lere hunc iubet Po-
gatus Romanorum;
servata est Aegy-
tribus Ptolemaeis,
: qui per legatos
gunt Romanis pro
XXX, 11. Dissi-
inter se fratribus,
ilometor a minore
yscone fuisset regno
rum mox rursus po-
ometor, quamvis in
habuerit fratrem,

eumque exosum Alexandrinis videret, tamen ei pepercit, XXXI, 18, 4 seq. coll. XL, 12, 5; et regnum cum eo ita partitus est, ut Cyrenae regnum ei relinqueret, XXXI, 18, 4 seq.: qua divisione non contentus Ptolemaeus minor, Romam profectus a senatu petiit ut Cypri regnum sibi adiiceretur, XXXI, 18. Mox idem Romanis legatis comitatus Roma proficiscitur, Cypri regnum ex decreto senatus repetiturus: sed nec Cyprum obtinet et ex ipsa etiam Cyrenaica, acie victus a Cyrenaeis, eiicitur, XXXI, 18, 9 seq. et c. 25—27. Physcone denuo apud senatum Rom. per legatos de fratre conquerente, legati Philometoris Italia excedere iubentur, tolliturque foedus Romanorum cum Philometore, XXXII, 1. Rursus ipse Physcon Romam venit, de fratre conquerens; et a senatu cum legatis et quinque quinqueremibus dimittitur, in Cypri regnum restituendus, cum commendatione ad socios in Graecia et Asia, XXXIII, 5. Physconem, Cypri regnum occupare molientem, captivum capiens frater Philometor, rursus non solum nullo malo affecit, sed etiam beneficiis cumulavit, et filiam ei in matrimonium promisit, XL, 12, 6. Philometor in Syria, cuius rex etiam est salutatus, moritur ex vulnere, in proelio (adversus Alexandrum Balam) accepto, XL, 12, 1. Clemens princeps et benignus, sed mollis et luxuriae deditus, 12, 2 seqq.; in periculis tamen se satis

fortem et constantem ostendit, XXXIII, 17 a, 3.

Ptolemaeus, Euergetes II et Physcon cognominatus, XXXIV, 14, 6. Vide paullo ante in Ptolemaeo Philometore, cuius frater minor hic erat. Ceterum hic videtur intelligendus XXVIII, 16, 1 et 6, et c. 17, 9, et 13. Nam manifesto distingui videtur a maiore fratre, qui c. 19, 4, memoratur. Quare etiam Anacleteria, XXVIII, 10, 8 seq., videntur ad eundem iuniorem fratrem pertinere. Conf. c. 19, 13. Adde XXIX, 1, 1 et 4. Simul regnat cum fratre, et cum eo auxilia ab Achaeis petit, XXIX, 8. Quum seditionibus vexaretur, saepe plebem militibus obiecit et interfecit, XXXIV, 14, 6 seq. Tyrannicum magis quam regium habuit animum, XXXI, 26, 14. Eo regnante (solo, post fratris mortem), Alexandriae fuit Polybius, XXXIV, 14, 6.

Ptolemaeus, Ceraunus, rex Macedoniae, moritur circa Olymp. 124, II, 41, 2; victus a Gallis, IX, 35, 4.

Ptolemaeus, Aeropi fil., praeest equitibus Aetolis in Scopae exercitu in pugna ad Panium, XVI, 18, 8.

Ptolemaeus, Agesarchi filius, legatus Agathoclis ad Romanos XV, 25 a, 10, Megalopolitanus, praefectus Cypri sub Ptolemaeo Epiphane et Philometore, diligenter et fideliter res administrat, ad extremum vero ad flagitiosam et libidinosam vitam deflexit, XXVII, 12; XVIII, 38, 6 et 8.

Ptolemaeus, Alexandriae praefectus sub Ptolemaeo Philopatore, quo tempore periit Cleomenes, V, 39, 3.

Ptolemaeus, Eumenis filius, minister Ptolemaei Epiphanis, XVIII, 36, 8 seqq.

Ptolemaeus, unus ex Philippi ministris, sodalis Leontii et Megaleae, seditionem excitat adversus Philippum, V, 25, 1; 26, 8; e quibus locis intelligi etiam videtur fuisse eundem agemati praefectum. Supplicio afficitur, V, 29, 6.

Ptolemaeus, Ptolemaei Physconis legatus, cum fratre Comano Romam missus, XXXI, 27, 2. Fortasse idem qui sequitur.

Ptolemaeus rhetor, legatus Ptolemaei Physconis ad Antiochum Epiphanem, XXVIII, 16. Non diversus videtur a superiore.

Ptolemaeus, Sosibii filius, legatus Agathoclis ad Philippum XV, 25 a, 10; ex aula Macedonica Alexandriam reversus, spernit Alexandrinos, et obtrectat Tlepolemo, regni administratori sub Ptolemaeo Epiphane, XVI, 22.

Ptolemaeus Sympetesis (vel Sempetesis, i. e. filius Petesis. Vid. Letronn. *Recueil* vol. II, p. 226 s.), genere Aegyptius, Cyrenarum regno a Ptolemaeo Physcone per ipsius absentiam praefectus; dein defectionis Cyrenaeorum particeps, XXXI, 26, 6 seq.

Ptolemaeus, Thraseae filius, dux phalangis in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 3 seq.

urbs Coelesyriae
es aut Palaesti-
are, olim Acco:
um Theodotus Ae-
emaei praefectus
e, Antioche M. tra-
, 5; V, 62, 2 seq.
dotus obsessus fu-
lao, V, 61, 5 seqq.
mat Antiochus, V,

nude plerumque
vocat Polybius,
praenomen fuit.
a. hist. 50 seqq.
m 12 cum patribus
n Romae admissi
, quum de bello
deliberaretur, III,
ri Alexandriae et
in turbis publicis
umultuantur quam
, 10. Puerum deli-
ani nonnulli Sci-
liani aetate talen-
XXXII, 11, 5; adde
2. Puerilia ludicra
ud Arcadas, IV,

tes, I, 57, 1 seqq.
e, paullo uberius
escriptae: Hanno-
manis ad Agrigen-
7 seqq.; C. Duilii
Mylas in Sicilia,
C. Atilii anceps
Tyndaridem, 25;
triplex navalis ad
26 seqq.; eiusdem
s in Africa duce
34; Metelli et
ad Panormum, 40;
n et Poenorum ad
oenia, 45; C. Clau-
navalis ad Drepa-
dherbale, 49—51;
Lutatii ad Aegus-
Hannone, 60 seq.;

navalis Achaeorum cum Illyriis ad Paxos, II, 10; Romanorum cum Gallis Insubribus, Boiis et Gaesatis ad Faesulam, II, 25; Romanorum cum eisdem Gallis ad Telamonem, ubi acies bifrons Gallorum, 28; Antigoni Dosonis et Achaeorum cum Cleomene, ad Sellasiam, 65 seqq.; equestris Scipionis et Hannibalis ad Ticinum fluvium, III, 65; Sempronii et Hannibalis ad Trebiam, 72 seqq.; ad Trasimenum lacum in Etruria, 84; navalis Cn. Scipionis et Asdrubalis ad Iberi fluvii ostia, 96; Cannensis, 113 seqq.; Philippi cum Lycurgo ad Spartam, V, 22 seq.; Antiochi M. cum Molone, V, 53 seq.; Antiochi et Nicolai in ora Phoenices ad Libani montis radices; simul navalis in proximo mari, 69; ad Raphiam, Antiochi M. cum Ptolemaeo Philopatore, 84; Scipionis cum Asdrubale Hamilcaris ad Baecula in Hispania, X, 39; Antiochi cum Bactrianis, ad Arium fluvium, X, 49; Asdrubalis, fratris Hannibalis, cum Livio et Nerone Coss. in Italia, XI, 1; Philopoemenis cum Machanida ad Mantineam, XI, 11 seqq.; Scipionis Africani maioris ad Ilipam in Hispania, primum cum Magone et Masinissa, 21; dein cum Asdrubale, Gisconis filio, 22 seqq.; Alexandri et Darii in Cilicia, XII, 17 seqq.; Scipionis cum Syphace et Asdrubale, Gisconis filio, in Magnis Campis in Africa, XIV, 8. Scipionis cum Hannibale ad Zamam, XV, 9 seqq.; navalis ad Chium Philippi cum Attalo

et Rhodiis, XVI, 3 seqq.; ad Laden, Philippi cum Rhodiis, XVI, 14 seqq.; Antiochi M. et Scopae ad Panium, montem Coelesyriae, 18 seq.; Ti. Flaminini cum Philippo ad Cynoscephalas, XVIII, 5 seqq.

Pulcher campus inter Euphratem et Tigrim in Armenia; in quo est urbs Armosata, VIII, 25, 1.

Pulchrum Promontorium, *τὸ καλὸν ἀκρωτήριον*, prope Carthaginem, III, 22, 5; 23, 1 et 4; 24, 1.

Punica versutia, III, 78, 1.

Punica bella. Vid. Carthago et Carthaginienses. Punicum bellum primum; conf. Sicilia et Siculum bellum. Punicum bellum secundum; conf. Hannibal et Hannibalicum bellum. Tertium Punicum bellum; vid. P. Cornelius Scipio Aemilianus.

Puniceus pannus, pugnae signum, II, 66, 11.

L. Pupius, legatus Romanorum ad Ligures, XXXIII, 7, 1.

Puteoli, *Δικαιάρχεια*, urbs Campaniae, ad mare. Cives Puteolani, *Δικαιαρχῖται*, III, 91, 4.

Pylae eaedem quae Thermopylae in Thessalia, X, 41, 5. Intra eas exercitum ducere Antigonum vetant Aetoli, II, 53, 8; rursus Philippum, X, 41, 5.

Pylae Amanicae, XII, 17, 2.

Pylae Ciliciae, XII, 9, 3; 17, 2.

Pylon, locus in Via Ignatia, ubi Illyricum distinguitur a Macedonia, XXXIV, 12, 7.

Pylus, oppidum maritimum Messeniae, frustra oppugnatum a Scerdilaedo et Demetrio Phario, IV, 16, 7; 25, 4; IX, 38, 8. Messeniorum legati c senatu Romano cum Ac contendunt de Pylo, X 25, 7.

Pyrenaeus mons, *ἡ Πυ* XXXIV, 7 et 10, 1; III, plur. III, 35, 7; 37, 9; Eum transit Hannibal, I 7; 40, 1; 41, 6. Eius ter ad mare mediterraneu *ϕαχία*, id est scopuli i re procurrentes, III, 39,

Pyrgus, oppidum Triph IV, 77, 9; in deditione cipitur a Philippo, 80, 1

Πύργος ὁ ἐν τοῖς Πειρα castellum Eleorum Lasionem, captum a P po, V, 102, 6.

Pyrrheum, *τὸ Πύρρειον*, P regia domus Ambra XXII, 10, 2 (XXI, 23, 1).

Pyrrhi Castra, *ὁ Πύρρου χ* locus Laconiae, a Pyrrh men habens, Achillis fili 19, 4.

Pyrrhias Aetolus, dux m Eleis ab Aetolis, Ach populatur, V, 30, 2. Ineu nem in Messeniam facit Lycurgo copias coniu rus; sed mox repulsus i dem redit, V, 91, 3; 9 eius locum alium duce Aetolis petunt Elei, 94,

Pyrrhichus, amicus olim lippi, ab eodem occisu liberi eiusdem in vincula iecti, XXIV, 8, 3 seq.

Pyrrhus, Epiri rex, a Tar nis in Italiam invitatus, 5; a Romanis Italia pel I, 6, 7. Biennio ante cl Gallorum Delphicam in liam traiecit, II, 20, 6, Olymp. 124, II, 41, 11; rentinis arcessitus, VIII, Circa eius transitum in

tremum foedus ante
iculum ictum est in-
os Romanosque; et
Pyrrho agebatur illo
III, 25. Ex bello
ho perfecti athletae
um bellicorum eva-
omani, II, 20, 9 seq.
a dominatus XII,
Bella non insidiis
sed aperto marte,
6. In bello cum Ro-
us est armis militi-
alicis; et alternatim
s in acie locavit
manorum instructos
oulos in phalangis
XVIII, 11, 10. In
bem irrumpens im-
ullum sibi receptum
fecerat, fragm.
4. Eius filia Nereis;
ex ea nepos Hiero-
rex Syracusarum,
filius, VII, 4, 5. Eius
rat Ambracia urbs,
9. Conf. Pyrrheum.
teres; qua dein ve-
Hannibal superior
navali cum Duilio,

πνρσεῖαι, earumque
ıera, X, 43—46.
rum collegia in Ma-
cia incensa, II, 39,

inerator et geogra-
em ut fabulatorem
dit Polybius, XXXIV,
), 7.
ebanus, altera fax
aici, XL, 1; cum
liberis relicta pa-
eloponnesum profu-
3, 10.
r ad eius oracula
omnia sua instituta
X, 2, 8 seqq.

Pythiadas, Erythraei maris praefectus, V, 46, 7 et 11.
Pythias Pellenensis, Psophidi praeficitur ab Achaeis, IV, 72, 9.
Pythion cum Damocle missus ad speculanda Romanorum consilia, XIII, 5, 7.
Pytho, Prusiae legatus Romam, XXXI, 6, 1 seqq.
Pythodorus, Lampsacenorum legatus Lysimachiam ad Romanos, XVIII, 35, 2.
Pythonici sepulcrum Tarenti, VIII, 30, 9.
Quadriremis Punica singulari arte fabrefacta subsidens in aggere ad Lilybaeum capitur a Romanis, I, 47, 5 seqq. Rhodiae, XVI, 7, 2; 31, 3.
Quaestor urbanus Romae excepto sumtu quem facit consul nullum sumtum facere absque senatusconsulto potest, VI, 13, 2. Quaestoris locus in castris, 31, 1. In castris duplicibus, ubi ambo consules castra iuncta habent, 32, 4. Custodia nocturna quaestorii, 35, 4.
Quinctius. Vid. T. Quintius.
Quinqueremes 100, triremes 10, in prima classe Romanorum, I, 20, 9. Quinqueremium 200 classis Romana, privatorum sumtu parata; naves fabricatae ad exemplar quinqueremis captae Hannibalis Rhodii, I, 59. Quinqueremibus potissimum, non triremibus, mari gestum est primum bellum Punicum. Romani eo bello 700 quinqueremes amiserunt, Poeni 500, I, 63 seq. Etiam Graeci sub ea tempora talibus maxime navibus, atque etiam maioribus, utebantur, et triremes inter apertas

et minores naves numerabant, XVI, 2, 9 seq.; conf. 3, 3 seqq.; 5, 1 et 4; 7, 1.
T. Quintius Crispinus, consul cum M. Marcello, a Poenis intercipitur, X, 32, 1 seqq.
T. Quintius (vel Quinctius) Flamininus, consul cum Cn. Domitio, XXII, 15, 13. Colloquium cum Philippo habet in ora sinus Maliaci, XVII, 1—9. Imperium ei in Macedonia prorogatur, XVII, 12, 2. Non maior 30 annis singulari prudentia administrat omnia, 12, 3 seqq. Ad Cynoscephalas vincit fugatque Philippum, XVIII, 1—10. Inducias ei concedit et colloquium ad Tempe, 17—22. Eius abstinentiam, suspectam Aetolis, defendit Polybius, c. 17 extr. et seq. Corinthi in Isthmicis ludis per praeconem recitat senatusconsultum de pace Philippo data et de libertate Graecis restituta, XVIII, 29. Brachyllae Boeoti caedem se non impediturum promittit, XVIII, 26, 10 seqq. Romae operam dat ut Boeoti iubeantur recipere Zeuxippum exsulem, caedis illius auctorem, XXIII, 2, 4. Arcano colloquio Demetrium, Philippi filium, Romam legatum, demulcet, et spem regni ei facit, XXIV, 3, 7 seqq. Romae cum Q. Caecilio et Appio Claudio iudicat controversiam de exsulibus Spartanorum, XXIV, 4, 8 seqq. Legatus ad Prusiam et Seleucum, XXIV, 5, 1; amicus Dinocratis Messenii, infensus Philopoemeni, 5, 2 seq. Frustra petit ab Achaeis ut sibi concilium gentis cogatur, 5, 15 seqq.
Quintus nescio quis cum Canuleio legatus in Aegyptum fuerat tempore Ptolemaeorum fratrum, Philometoris et Physconis, XXXI, 18, 4.
Quintus, nescio an idem qui superior, legatus mittitur ad bellum Rhodiorum cum Cretensibus componendum, XXXIII, 14, 4.
Quintus, qui memoratur XXXV, 4, 2, est Q. Fulvius Nobilior.
Quirinus. Vid. Ἐννάλιος.
Rabbatamana (τὰ, s. Rabboth-Ammon), urbs Arabiae, vi expugnata ab Antiocho, V, 71.
Ragae, Ῥαγαί; an sic legendum pro Ταγαί? X, 29, 3.
Rates, σχεδίαι, traiiciendo Rhodano, III, 42, 8.
Reges. Conf. Monarchia et Regnum. Regis et tyranni discrimen, V, 11, 6. Ex monarcha, invidioso nomine, sensim fit rex, VI, 6, 10 seq.; ex regibus tyranni, VI, 7. Apud Lacedaemonios reges perpetuum imperium habent, VI, 45, 5. Carthaginiensium reges, VI, 51, 2: quos Suffetes vocant Romani scriptores, III, 33, 3; 41, 6.
Regium, ad fretum Siculum, ex adverso Messanae. I, 7, 1; obsidetur a Dionysio seniore, I, 6, 2. Vi subigitur a praesidio Romano, I, 6 extr. et seq.; adiutoribus Mamertinis, I, 7, 8; III, 26, 6. Mox Romani, poena capta de perfidis, urbem Reginis restituunt, I, 7. Inde quinqueremes Romanas Apolloniam petere nunciatur Philippo, V, 110, 3 et 9. Roma discedens Hannibal Regium petiit, IX, 7, 10, et Reginos propemodum sedibus suis eii-

Inde usque Taren-
Italiae importuosa,

a e tribus reipubli-
s, VI, 3, 5. Differt
um et tyrannidem,
eq.; 4, 2; V, 11, 6.
monarchia, V, 5
6 seq.
d. Atilius.
nxia cura Romano-
nta ad coercendam
iem, VI, 56, 6 seqq.
ssis Romanae exer-
terra, I, 21, 1 seq.
aque navi, cum 120
I, 26, 7; phalangi-
onicos ad remigium
hilippus, V, 2, 4 et

Romana. Vid. Ro-
p. Rerumpublica-
e formae, VI, 3—
raecipuae: regnum,
ia, democratia, VI,
ro distributio haud
nrata, 3, 6 seqq.
la est, quae ex tri-
formis mixta, 3, 7.
neris est Romano-
VI, 11, 6 seqq. Re-
ex alio in aliud ge-
ersiones accurate
Plato, VI, 5, 1.
l. veteribus cele-
collatio cum Ro-
, 43—56. Vid. suis
edaemonii, Creten-
inenses, etc. Duae
ublicam continent,
ores, VI, 47, 1.
eges et Regnum.
eos patet transitus
XXIV, 10, 18.
mum oppidum Coe-
quod occurrit Rhi-
ex Aegypto venien-
80, 3. Pugna ad

Rhaphiam inter Antiochum M. et Ptolemaeum Philopatorem, V, 82 seqq. Rhaphiam ex pugna se confert Antiochus, V, 85, 10; accedente vero Ptolemaeo Gazam se recipit, 86, 2 seq. Ea potitur Ptolemaeus, 86, 8.

Rhaucus, Cretae urbs, XXXI, 1, 1. Rhauciis Lycastium, Cnosiis ademtum, attribuunt Gortynii, XXIII, 15, 1. Gortynii et Cnosii cum iis bellum gerunt, et in eorum perniciem coniurant, XXXI, 1, 1.

Rhinocolura vel Rhinocorura (τά), extrema urbs Aegypti Coelesyriam versus, V, 80, 3.

Rhium, promontorium Achaiae ad fauces sinus Corinthiaci, cum portu vel commoda statione navium, unde in adversam Aetoliam traiicitur, IV, 10, 4 seqq.; 19, 6; XII, 12 b, 2. Philippum invitant Aetoli, ut conveniat ad colloquium de pace; sed ipsi ad dictam diem non adsunt, IV, 26, 5; V, 28, 3; 29, 3.

Rhium Aetolicum, τὸ Ῥίον Αἰτωλικόν (nisi expungendum Αἰτωλικόν, necessario cum praecedenti ἔλαβε δὲ καὶ κέλητα est coniungendum), promontorium Aetoliae ad easdem fauces sinus Corinthiaci, oppositum Rhio Achaiae, alias Antirrhium dictum, V, 94, 8. Idem Rhium Aetolicum intelligendum 6, 8.

Rhium, ipsum fretum, inter utrumque promontorium interiectum, IV, 64, 2.

Rhizon. Vid. Rizon.

Rhodanus fluvius: eius fontes et cursus, III, 47, 2 seq. Eum respicit alterum latus Alpium, II, 15. Quinque eius ostia

statuit Timaeus, duo Polybius, XXXIV, 10, 5: quorum id, quod prius est ab Italia venientibus, Massiliense vocatur, III, 41, 5. Eius accolae negotiationem maritimam exercent, lembis utentes, 111. Inter eum et Alpes prope ipsum sedes habebant Galli Gaesatae, II, 22, 1; 34, 2. Ad eum pervenit Hannibal, III, 47, 1. Longitudo viae ab Hannibale confectae ab Emporiis Hispaniae ad eum etc., III, 39, 7 seqq. Eum traiicit Hannibal, 42 seq. et 46. Ad eum Numidae Hannibalis equites fugantur ab equitibus Scipionis, 45. Iuxta eum progreditur Hannibal, 47, 1.

Rhodii. Vid. Rhodus.

Rhodon, Phocaeensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium, XXXI, 4, 4.

Rhodope, mons Thraciae, XXXIV, 10, 15.

Rhodophon Rhodius cum Romanis faciendum censet bello Persico, XXVII, 6, 3; XXVIII, 2, 3. Legatus Romam mittitur de societate, XXX, 5, 4.

Rhodus, Argivorum colonia, XXII, 7, 11. Rhodiorum ditio in opposita continente; vid. Peraea. Eorum colonia Agrigentum, IX, 27, 8. Persequuntur Demetrium Pharium, Cyclades insulas populantem, IV, 19, 8. Maris tenere videntur imperium, IV, 47, 1. Cum Prusia bellum faciunt Byzantiis, portorii caussa quod illi exigebant a navigantibus in Pontum, III, 2, 5; IV, 47 et 49 seq. Pacem cum eisdem faciunt, 52. A Ptolemaeo petunt libertatem Andromachi, patris Achaei, 51. Cnosiis auxilia mittunt, IV, 53 seqq. Sinopensibus, a Mi date bello petitis, omne nus subsidiorum mittunt 3 seq. Eorum et Chioru gati cum Philippo agun pace cum Aetolis facie et finiendo bello Sociali 24, 11; rursus V, 100, 9. intercedentibus Ptolem Philopator Antiochum M gationibus differt, V, 6 Terrae motu afflicti iacturam sarciunt, opibu gum, principum et civit adiuti, V, 88—90. Eorun pulus coronatus a popul racusiorum; statua Rhod dicata, V, 88, 8. Eorum sem in portu incendit P clides ex Philippi man XIII, 3, 1, et c. 4 seq. De legatione decepti a Phil hostem eum declarant, 22 extr. et seq. Classem ciant cum Attalo in pugn Chium adversus Philip XVI, 2 seqq., et in pugn Laden, XVI, 41 seq. hoc proelium Philippum ris potentem relinquunt, 1 a, 1. Rhodiorum le Athenienses ad bellum rendum Philippo horta Rhodiorum populo Athe ses coronam et ius aeq civitatis decernunt, XVI 8 seqq. Invitati ab Ach ad pacem cum Philippo ciendam nihil inconsultis manis faciendum cen XVI, 35. Eorum postula colloquio Philippi cum Quintio, XVII, 2, 3 seq.; seqq. Declarant Antioch classem eius praetenavi non passuros, XVIII, 24 Deliberant cum Romani

Antiocho danda, XXI, eq. Romam legatos mit- eiusdem pacis caussa, 14, 12; XXII, 5 seq.; 7, qq. Pro Aetolis interce- et pacem eis impetrant, 8, 10; 12, 1 et 9; 13, 7; ēt 5. Foedere Romano- cum Antiocho compre- ntur, XXII, 26, 16 seq. mani post bellum An- cum Lyciam Cariam- lant usque ad Maean- XXII, 7, 7; 27, 8; III, At Lycii socios tantum, ubditos eorum declara- esse a Romanis conten- t; unde gravis inter s Rhodiosque contentio lum, XXIII, 3. Nonnulla eorum castella ab Eu- subditis infestabantur, vito Eumene, et Lyciis favente, XXV, 5, 13, XXVII, 6, 5 seq.: quo ex iori loco prior alter in- tandus. Lycios bello nt XXVI, 7, 2; sed Ro- eis offensi quod Perseo am Laodicen magna a adduxissent, per lega- s significant Lycios eis ro munere, sed ut socios icos fuisse attributos, , 7 seq. Romanis omnia spondent ad bellum um, XXVII, 3, 2 seqq.; atis Persei suam erga nos voluntatem decla- XXVII, 4. Lucretius eis liptam litteras et man- nittit, XXVII, 6, 1. Illi, Dino et Polyaratus ad i partes eos traducere entur, tamen fidem Ro- servant, et postulatas mittunt, c. 6 seq. Rho- ii Romanis, alii Perseo favent; impetrant tamen a Romanis facultatem frumentum e Sicilia exportandi, XXVIII, 2; simul legatos Romam mittunt, simul alios ad Q. Marcium Cos. et ad praefectum classis, XXVIII, 14 seq. Alexandriam legatos mittunt ad dirimendum bellum Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeis fratribus, XXVIII, 15, 15; 19, 1 seqq. Legatos mittunt Romam et ad Perseum de dirimendo bello, XXIX, 4. Persei et Genthii legatis benigne respondent, pollicentes se bello finem imposituros, c. 5, 1 seqq. Cum Cretensibus omnibus missis legatis amicitiam renovant, c. 4, 6 seq. Legati victo Perseo Romam advenientes cum ludibrio accipiuntur, XXIX, 7. Novis legationibus et donis iram Romanorum deprecantur, et societatem foedusque cum eis iungere frustra student, XXX, 4 seq.; postquam consulto per 140 annos, quamvis amici Romanorum, foedus de societate cum eis facere noluerant, XXX, 5, 6 seq. Cannii et Mylasenses desciscunt ab eis; et mox quidem ab eis rursus subiguntur, sed per idem tempus advenit decretum senatus Romani, quo Cares et Lycii omnes liberi prorsus renunciantur: cui decreto parentes Rhodii regionibus istis penitus excesserunt et ditissimos reditus amiserunt, XXX, 5, 12 et 16; XXXI, 7, 4 seqq. Nova legatione frustra societatem Romanorum petunt, XXX, 1. Tandem illam obtinent, patrocinante Ti. Graccho, XXXI,

7, 18. Calyndam ut tenere sibi liceat petunt obtinentque et colossum Romanis in aede Minervae decernunt, XXXI, 16 seq. Donatos ab Eumene ducentos et octogies mille frumenti modios accipiunt, XXXI, 17 a, 1: de quo eos vituperat Polybius, ibid. § 2 seq. Bellum habent cum Cretensibus, XXXIII, 14, 3 seq.: ad quod auxilia petierunt ab Achaeis, c. 15. Ad incitas redacti mala consilia capiunt, XXXIII, 15 a, 1 seqq. Apud eos nauarchus, i. e. classis praefectus, potestatem habuit societatis sanciendae, etiam absque diserto decreto in eam rem facto, XXX, 5, 5: quare nauarchis pro legatis nonnunquam usi sunt, ut loc. cit. et XVII, 1, 4. Vid. Pausistratus, Pamphilidas, Endemus. Vid. et Prytanes. Add. fragm. hist. 53.

Rhositeles (Sositeles) Sicyonius, Achaeorum legatus ad Ptolemaeum Epiphanem, XXIII, 1, 6.

Rhynchus, locus circa Stratum Aetoliae, VI, 59, 5.

Rhyndacus, Mysiae fluvius; Polybio Megistus, V, 77, 9.

Rhytum, poculi genus, XIV, 11, 2.

Rigosages Galli, *Γαλάται Ῥιγόσαγες*: sic mssti omnes et edd., pro quo Tectosages V, 53, 3: rectius fortasse fuerat *Ἀλγόσαγες*, ni ipsum *Ῥιγόσαγες* teneri debuit.

Rizon, fluvius et oppidum Illyrici, quo se fuga recipit Teuta, II, 11, 16.

Roma condita Ol. 7, 2; IV, 2 a, 1, urbs a Gallis capta, I, 6, 2; II, 18, 2. Romae trepidant omnes ad nuncium de Hannibalis adventu in Galliam Cisalpinam, III, 61, 7; rursus post cladem ad Trasimenum lacum, III, 85; rursus ante pugnam Cannensem, III, 112, 7 seq., et post pugnam, III, 118; rursus ad Hannibalis adventum a Capua, cum is 5 M. P. a Roma castra poneret, IX, 5 seq.; rursus nescio qua occasione, fragm. gramm. 97. Romae, i. e. Romano populo, colossus erectus Rhodi in aede Minervae, XXXI, 16, 4. Adde mox Romana resp. et Romani.

Romana respublica. De eius forma ex professo commentatus est Polybius l. VI, c. 11—18: ad quam partem sui operis provocat I, 64, 2; X, 16, 7; XXI, 10, 11; eandem promittit, III, 2, 6; 118, 11; conf. V, 111, 10. Ipsa forma et constitutio reipublicae maximum Romanis momentum attulit ad dominatum Italiae Siciliaeque post clades bello Hannibalico acceptas recuperandum, Hispaniamque et Galliam suae ditioni subiiciendam, denique victis Poenis ad cogitandum de totius terrarum orbis imperio, III, 2, 6. Romana resp. ex clade Cannensi brevi se recepit, III, 118, 9. E variis mixta formis, VI, 3, 3 et c. 11 seqq., et omnium commodissima, ipsa ex se malis suis parans remedia, VI, 18. Quaenam conversiones illam maneant, VI, 9, 12 seqq. Futura resp. Rom. ruina, VI, 57. Eius cum aliis rebuspublicis collatio, VI, 43—56.

Romani. Eorum imperium cum

io Persarum et Graeco-
collatum, I, 2. Eorum
cum exercitu traiectio
lia, I, 5, 1, et c. 11 seq.
classis bellica, I, 20.
magnitudo animi et
udacia in rebus geren-
20, 11; 55, 3 seqq.; 59;
3. Contra mare et coe-
psum pugnare audent,
Pervicaces imprimis et
iles sunt in rebus ad-
, XXVII, 8, 8 seq.; III,
Sicilia eis cedunt Poe-
63. Vid. Sicilia, et ibi
m bellum. Eorum po-
non casu et fortuna,
nsilio et virtute parta,
seqq.; 64, 9; XVIII, 11,
Poenis bello Africo
servant; commeatus eis
ere permittunt suis mer-
bus; a mercenariis in
iam invitati, quum a
illi defecissent, re-
t conditionem, I, 83;
b eisdem mercenariis,
a Sardis Sardinia es-
iecti, denuo invitati,
iam sibi subiicere ag-
sunt, et Poenos ut
ibi permitterent coe-
t, I, 88; III, 10. Primum
xercitu in Illyricum et
s Europae partes traii-
I, 13, 4; II, 2—12. Pri-
gatio ad Aetolos et
os, tum ad Corinthios
Athenienses, II, 12, 4
Isthmiorum ludorum
ipes fiunt, II, 12, 8. Eo-
nperio quo pacto subie-
uerint partes omnes co-
orbis terrarum, docet
ii historia, III, 1. Eo-
ominatio fugiendane et
randa sit an probanda
de digna, docet eadem
historia, III, 4, 7. Eorum imperium Graecis, cognoscendi orbis terrarum studiosis, multos terrae tractus patefecit, aditu prius difficillimos, III, 59. Religioni et superstitioni indulgent, praesertim periculosis temporibus; sic ante pugnam Cannensem, III, 118, 5. Ea religio et superstitio inventa et ad coercendam multitudinem, VI, 56, 6 seqq. De religione Rom. conf. Iusiurandum. De retinenda Italia desperant post pugnam Cannensem, III, 118, 5. Sive ipsi bello vicissent sive Poeni, in Graeciam arma translaturi erant victores, V, 104, 3 et 10; XI, 7, 1 seqq. Veriti Philippi audaciam in Graeciam legatos miserunt, V, 105, 7. Ad inferendum tertium bellum Punicum honorificos praetextus quaerunt, XXXVI, 1 b. De eis hoc bellum suscipientibus variae per Graeciam sententiae, XXXVII, 1 a seqq. Romanorum militia et bellandi genus, VI, 19—42. Adde, de vallo Romanorum et Graecorum, XVIII, 1. Conf. etiam Legio et alia huc facientia. Cavent ne bellum unquam ultro intulisse videantur et nonnisi vim illatam repellentes, fragm. gramm. 97. Indicunt bella, insidiis raro utuntur; et cominus rem gerentes pugnam eduntstatariam, XIII, 3, 7. Cominus non tam caesim feriendo quam punctim rectis utuntur gladiis, crebro repetitis ictibus, II, 33, 6. In pugna spatium a tergo relinquunt, quo se recipere manipuli possint, ibid. § 7. Per vim capta urbe mire statim

saevire in oppidanos solent, X, 15, 4 seq. Civi Romano capitis reo impune in spontaneum exsilium abire licet, VI, 14, 7 seq. Facile aliorum mores adsciscunt et optima quaeque instituta imitantur, VI, 25, 11. Romana respublica pulcherrima fuit Hannibalis temporibus, VI, 58. Syracusarum spoliis privatas domos urbemque condecorant, IX, 10, 13. Adde Foedus et Legationes. Cives Romani bello Hannibalico capti et in Graecia servientes ab Achaeis redemti, XIX. Eorum abstinentia et innocentia ante bella transmarina; eius documenta eximia dederunt L. Aemilius et Scipio Aemilianus, XVIII, 18. Ad luxuriam desciscunt post bellum Persicum, XXXII, 11. Eorum institutum est non funditus evertere victum hostem, imperata facere paratum, XVIII, 20. Eorum mos liberaliter agendi cum regibus, qui eorum partes sequuntur, XXI, 9, 5 seqq. Omnia, etiam parum ad ipsos pertinentia, ab omnibus populis ex ipsorum sententia administrari volunt, XXV, 1, 4. Ita solertes sunt ut dum videntur beneficium aliis dare, eodem tempore per illorum imprudentiam suum augeant imperium, XXXI, 18, 7. Publicae famae in bellis suscipiendis magnopere rationem habent, XXXVI, 1 b, 1 seq. Prudentes, non negligunt assensum eorum qui sunt extra concilium, ibid. et fragm. hist. 56.

Rostra. Mortuorum laudatio pro rostris, VI, 53, 1 et 9.

Rubrum Mare. Vid. Erythraeum.

Ruscino, ὁ Ῥόσκινος pro Ῥοσκίνων, Galliae fluvius, XXXIV, 10, 1.

Sabinorum auxilia Romanis adversus Gallos parata, II, 24, 5.

Sacer ager Milesiis restitutus a Romanis post bellum Antiochicum, XXII, 27, 5. Sacer olim et nulli bello obnoxius ager omnis Eleorum, IV, 73, 10.

Sacerdotibus Aegyptiorum summi honores et imperia olim deferebantur, XXXIV, 2, 7. De Sacerdotum Romanorum collegiis ex professo scripsit Polybius libro sexto; sed ea pars non superest, XXI, 10, 11.

Sacramenti militaris formula apud Romanos, VI, 21, 1 seq. Sacramentum castrense, VI, 33 seq.; X, 16, 6 seq.

Sagalassensium agrum in Pisidia populatur Cn. Manlius, ipsosque dein in deditionem recipit, XXII, 19.

Saguntum, ἡ Ζάκανθα; eius situs et ager urbis, III, 17, 2 seq. Ibid. 14, 9; 16, 5; 61, 8; VI, 37, 4. Saguntini in fide et clientela sunt populi Rom., III, 15, 5 et 7. Circa finem belli Punici I. nondum fuerant socii Romanorum, III, 21, 5: sed tamen pluribus annis ante Hannibalis tempora, 30, 1 seq. Crebris nunciis certiores faciunt Romanos de progressibus Hannibalis in Hispania, III, 15, 1. Saguntum oppugnat expugnatque Hannibal, III, 17, 4 seqq.; IV, 66, 8, contra foederum fidem, XV, 17, 3.

ia caussa est belli
cundi, III, 8, 1. Ibi
itur obsides, quos
Hispanis exegerant,
1. Urbem obsident
cipiones, 97, 6; 98,
es Hispanos Abilyx
Bostare tradit Ro-
98 seq.
Aegypti, XXIII, 16,
), 4.
us Africae, XXXIV,
. lat.
r eorum fines patet
Alpium, XXXIV, 10,

llegio ascriptus erat
Africanus maior,
10 seqq.
, ἡ Ἑλμαντικὴ, urbs
um in Hispania, ca-
Hannibale, III, 14, 1

d praesidendum Sa-
Hippolochum et Ce-
ittit Antiochus M.,
1. Eandem praere-
Aegyptiis victo Scopa
ntiochus, XVI, 39, 3.
Marcelli ad Syracu-
, 6—8.
ias curat iuvenis Ae-
, Ptolemaeus Philo-
, 37', 10. Conf. XV,

oppidum Triphyliae,
9. Eo potitur Philip-
30, 9 seqq.
. Romanis debellati,
cum Gallis arma so-
caedunt Romanos in
nerte; rursus vero ab
agro Sentinate cae-
II, 18, 5 seq. Socii
um bello Gallico
, II, 24, 10; Samnis,
n Magonis, IX, 25, 4.
ntrat Hannibal, III,
90, 7. Via e Samnio Capuam, III, 91, 9. Capua per id Romam contendit Hannibal, IX, 5, 8.

Samosata (τὰ), urbs Commagenae, ad Zeugma, XXXIV, 13, 3 seq.

Samothracia, maris Aegaei insula; in eam ut confugeret Ptolemaeus ab Antiocho victus suadet Eulaeus, XXVIII, 17a, 1. In ditione Persei erat, XXIX, 1 f, 2.

Samus (aliis Samius), Chrysogoni filius, poeta epigrammaticus, σύντροφος Philippi regis, V, 9, 4. Eius versiculus affertur ibid. § 5. Occiditur a Philippo, XXIV, 8, 9.

Samus insula in ditione est regum Aegypti sub Ptolemaeo Eupatore, V, 35, 11. Eam invadit Philippus, rex Macedonum, III, 2, 8. Ibi cum classe Romana stat L. Aemilius Regillus, XXI, 6, 1.

Saporda: ἡ εἰσβολὴ ἡ ἐπὶ Σάπορδα, una ex viis, quibus per fauces Climacis montis ex Milyade in Pisidiam transitur, V, 72, 4.

Sarapidis fanum, τὸ Σαραπιεῖον, in Thracia ad Bosporum Thracicum, IV, 39, 6.

Sardanapallus, idem Concolerus nominatus, fragm. hist. 9. Sardanapalli vitam agebat Prusias, Bithyniae rex, XXXVII, 2, 6, non Philippus, Amyntae filius; quem eo nomine temere reprehendit Theopompus, VIII, 12, 3.

Sardes, Lydiae urbs; ubi sedem rerum suarum habuit Achaeus, V, 77, 1, coll. c. 57, 4 et 8; urbs munitissima, iam in alterum annum obsessa ab Antiocho, VII, 15; capitur tan-

dem felici audacia Lagorae, VII, 15—18. Arx eius, in quam se receperat Achaeus, VII, 17, 4, capto per dolum Achaeo, VIII, 17 seqq., traditur Antiocho, VIII, 23; qui eam retinet, XXI, 9, 1; 10, 1. Urbe et arce potiuntur Scipiones, XXI, 13, 1. Ibi cum Chiomara colloquitur Polybius, XXII, 21, 12. Sardium obsidio XXIX, 6 a, 5. Eo accusatores Eumenis invitat Sulpicius, XXXI, 10.

Sardinia insula, hominum frequentia et fructuum proventu praestans, I, 79, 6; 82, 7; tota in potestate Poenorum, I, 10, 5. Eam Poenis eripere cogitant Romani, I, 24, 7. Hannibal cum classe eo missus obsidetur a Romanis et multas naves amittit, 24, 5 seq. Eam praesidio tenentes mercenarii deficiunt a Poenis, I, 79, et Romanos advocant, sed ab his (qui fidem Poenis, pace post bellum Siculum facta, servare volebant) non audiuntur, 83, 11. Iidem mercenarii ipsi eiiciuntur a Sardis ex insula, quae Poenis prorsus eripitur, 79, 5 seq.; 82, 7. Tum ab eisdem mercenariis insula eiectis rursus invitati Romani ad opem ipsis ferendam, navigare eo instituerunt, 88, 8. Inde, quum Poeni finito bello Africo bellum et in Sardos ad recipiendam insulam et adversus mercenarios in Italiam profugos pararent, Romani, id bellum adversus se parari caussantes, Poenis bellum indixerunt; eaque ratione coegerunt Poenos ut eam Romanis permitterent, I, 88; III, 10, 3; 27, 8; 28, 2. Eo abit C. Atilius Cos. cum exercitu, II, 23, 6; inde redit, 27. Memoratur in primo Romanorum cum Carthaginiensibus foedere III, 22, 9. Incolae *Σαρδόνιοι* I, 79, 5; 88, 10, *Σαρδῶοι* I, 88, 9. Vid. Sardoum mare.

Sardonius risus, XVII, 7, 6.

Sardoum mare, I, 10, 5, ubi *Σαρδάνιον* cod. Vat. *Σαρδόνιον* recte III, 37, 8; 41, 7; XXXIV, 6, 6 (ex Strabone; ceteris locis *Σαρδῷον*. Vid. Sardinia sub finem); 42, 6; II, 14, 6 et 8; III, 41, 7; 47, 2; XXXIV, 6, 6. Ab Africo vel Libyco mari dividit Lilybaeum promontorium, I, 42, 6. In id influit Narbo fl., III, 37, 8. Hannibal a Pyrenaeo ad Rhodanum proficiscens id ad dextram habuit, III, 41, 7.

Sarisarum mensura et ratio, quibus utitur phalanx, XVIII, 12 seq. Sarisas in altum erigunt Macedones, quum se dedere aut transire ad hostes volunt, XVIII, 9, 9 seq.

Sarmata Gatalus, XXVI, 6, 13.

Sarsinates et Umbri Apennínum incolentes Gallis opponuntur bello Gallico Cisalpino, II, 24, 7.

Saso, insula in introitu Ionii maris, V, 110, 2.

Sation, oppidum Illyrici ad Lychnidium lacum, captum a Philippo, V, 108, 8.

Satrapii. Vid. Atropatios.

Saturni tumulus ad Novam Carthaginem, X, 10, 11.

Satyrus, Achaeorum legatus Romam, XXXI, 6, 1.

Satyrus, legatus Iliensium, pro Lyciis intercedens apud Romanos, XXIII, 3, 3.

Climax.
mmetiendarum ra-
9, 5 seqq. Adde V,
seq.; IX, 18, 5

Illyrici, XXVIII,

, dux copiarum
er Antigoneae fau-
intrat, Epirotas
icen acie vincit;
iis pactis domum
5 seq.; quindecim
ilio mittit, V, 3,
eliqua de eo vide
29; V, 3 seq.; 95;
10; X, 41, 4. Filius
ti; Agronis frater;
fratre, Pinnae vel
cessor in regno;
rati; avus Gen-

Cornelius.
rus Messeniorum,
cum Dorimacho
edonibus favente,
f. Chironis villa.
etrae, Scironia sa-
nte Corinthi, XVI,

Illyrici, XXVIII,
ur consueta regia
hii.
us Aristonis prae-
rum cognatus, cui
belli et admini-
aliarum rerum
V, 5, 1. Eum Dori-
bellum Messeniis
ferendum incitat,
eqq. Cum amicis
nsilio Messeniis,
chaeis, Acarnani-
onibus, bellum in-
. Cum multitudine
in Peloponnesum

transit et ex Phigalea fines incursat Messeniorum, 6. Reditum in Aetoliam simulans Aratum cum Achaeis ad Caphyas adoritur et proelio vincit fugatque, IV, 10—12. Praetor creatur Aetolorum, IV, 27. Philippo Aetoliam invadente, cum Aetolis impressionem facit in Macedoniam, et Dium devastat, IV, 62; V, 11, 1. A Dorimacho praetore dux auxiliorum mittitur Eleis cum Agelao, V, 3, 1. Ad novas leges scribendas et novas tabulas confíciendas cum Dorimacho nominatur ab Aetolis, XIII, 1, coll. fragm. hist. 68. Frustratus magistratu, cuius caussa novas leges scribere erat ausus, Alexandriam abit, ubi cupiditate fuit inexplebili, XIII, 2. Ab Agathocle in Graeciam missus ad milites conducendos XV, 25a, 11. Dux copiarum Ptolemaei Epiphanis recipit Iudaeam, XVI, 39, 1. In obsidenda nescio qua urbe remissius versatur, 39, 2. Ab Antiocho vincitur pugna ad Panium; qua victoria Antiochus Palaestina rursus potitur, 39, 3 seqq. De illa pugna ad Panium, et de acie a Scopa instructa, eiusque virtute, Zenonis Rhodii narrationem vide apud Polyb. XVI, 18 seq. Res novas in Aegypto moliens, in vincula coniicitur et veneno necatur, XVIII, 36 seq. Aegypti regnum rapinis exhauserat, 38, 1 seq.

Scopium, locus prope Thebas Phthias, V, 99, 8.

Scorpiunculi Archimedis, VIII, 7, 6.

Scotitas, locus inter Tegeam et

Lacedaemonem, XVI, 37, 3 seq.
Scotussa, urbs Thessaliae, X, 42, 3 seqq.; XVIII, 3, 3. Eius ager, ἡ Σκοτουσσαία, XVIII, 3, 3: in quo est Melambium, 3, 6.
Scriba communis Achaeorum, II, 43, 1.
Scutum Romanorum, ὁ θυρεός, excellit ad tutandum corpus, II, 30, 8. Eius figura et structura, VI, 23. Scuta equitum Rom. olim e bovillo corio parum firma; dein Graecorum more firmiora, VI, 25, 7 seqq. Gallicum protegere virum non potest, II, 30, 3. Hispanicum, simile Gallico, III, 114, 2. Ligusticum, XXIX, 6, 1.
Scylla, de qua Homerus loquitur, XXXIV, 2, 12; 3, 9.
Scyllaeum, promontorium Italiae in Bruttiis, ad fretum Siculum; ibi venantur galeotam s. xiphiam piscem, XXXIV, 2, 12; 3, 1 seqq.
Scythas bello petens Darius, Bosporum Thracicum ponte iunxit, IV, 43, 2. Scythae Nomades imminent Bactrianae, XI, 34, 5. Scytharum facinora patrare proverbialiter dictum, IX, 34, 11. Scythica porticus Syracusis, ni potius Tychica, VIII, 5, 2.
Scythopolis, olim Bethsan, oppidum ad exitum Iordanis e lacu Tiberiadis, in deditionem acceptum ab Antiocho M., V, 70, 4 seq.
Segesama, oppidum Vaccaeorum in Hispania, XXXIV, 9, 13.
Segesta, oppidum Siciliae; obsidione liberatur a C. Duilio, I, 24, 2. Cives Sege ibid.
Selecti ex equitibus extr nariis, οἱ τῶν ἐπιλέκτ πέων ἀπόλεκτοι, in Romanis, VI, 31, 2.
Seleucia, Seleuciensis, 10; 58, 3; 59, 6.
Seleucia Pieria vel Seleu mare, regia Syriae ur imperii olim sedes, pra regum Aegypti tenetur tempore, cum Ptolemae ergetes, Seleuco Ca propter casum Berenic tus, bellum Syriae int V, 58, 4 seqq. Eius si regio circumiacens, 59, Terra marique eam Antiochus, V, 59, 1 s oppugnatam in dedi accipit, 60 et 61, 1 se Coelesyria eo hibernat dit, V, 66, 4 seq.
Seleucia ad Tigrim, cis fl in Mesopotamia, V, 45, 7; capitur a Molone, 11 seqq. In Seleuciens vit Hermeas, V, 54, 9 s
Seleucia ad Zeugma, a phratem in Mesopotam de expeditione adversu lonem deliberat Antioc et nuptias celebrat cun dice, V, 43, 1 seqq.
Seleucus Nicator, primu Syriae, victo Antigono, liquorum regum Maced rum concessione Coeles possidet, V, 67, 6 XXVIII, 17, 7. Bello Lysimachum, Thracia gem; quare omne re eius pertinere ad Se das contendit Antioch XVIII, 34, 4. Mortuus Olymp. 124, II, 41, 2; 7
Seleucus, cognomine Calli

II, 71, 4; pater Angni et Seleuci Ced. et IV, 48, 6; V, 3. Liberalis in Rho-9, 8 seq. Uxor eius VIII, 22, 11.
raunus, filius natu euci Callinici, frachi Magni, comite xpeditionem adverm in Asiam cis Taupit; in qua per dous est, Olymp. 139; mque habuit fra- minorem Antio-48; II, 71, 4; V, 40, mo profectus adrem rerum constirmeam, V, 41, 2. sulciscitur Achae-9. Copias eius doucit Epigenes, V,

ilopator, Antiochi ei sedem regni Lyse parare ait AnVIII, 34, 8. Quum esset ab Antiocho xercitu relictus, leeum mittunt PhoXXI, 4; adde c. 6, laior frater Antionis, pater Demetrii uccedit Antiocho filium Demetrium mam mittit, XXXI, . Achaeis decem o offert, quas illi iunt, XXIII, 4, 5 9, 13. Ad hunc in t. 64 refertur de ditione id quod . XXXIII, 3, 2, ad filium eius refer-

, urbs Pisidiae, obsyere, Achaei duce, chaeo a Logbasi, Selgensium legato, V, 74. Selgenses Pedlenissum obsident, et inde repelluntur a Garsyere, V, 72 seq. Cognati Lacedaemoniorum, V, 76, 11. Fortiter resistunt Achaeo, et pacem ab eo impetrant, 76, 3 seqq. Eumenem Romae accusant, XXXI, 9, 3.
Selinuntius ager, in Sicilia, I, 39, 12.
Sella eburnea (curulis) dono mittitur Ariarathi, XXXII, 5, 3.
Sellasia, oppidum Laconiae, iuxta quod Cleomenem acie vicit Antigonus, II, 65, 7; IV, 69, 5. Situs eius, 65, 8; de quo absurda scripsit Zeno historicus, XVI, 16, 2 et 8. Tegea eo Philopoemen ducit Achaeos, Laconicam inde incursurus, XVI, 37, 2.
Selybria, Thraciae urbs; ubi Antiochum convenit L. Cornelius, XVIII, 32, 3.
Semissis, quarta pars oboli, II, 15, 6.
C. Sempronius Blaesus, Cos. cum Cn. Servilio, cum classe haeret in Syrti; ingens patitur naufragium, I, 39.
Ti. Sempronius Longus, Cos. cum P. Cornelio Scipione, IV, 66, 9. Ei decernitur Africa, III, 40, 2; V, 1, 4. Lilybaei maximos facit apparatus ad bellum Carthagini inferendum, III, 41, 2 seq.; III, 61, 8 seq. Advocatur cum exercitu e Sicilia in Cisalpinam Galliam adversus Hannibalem, III, 61, 9 seqq.; 68, 6. Ariminum convenire legiones suas ex itinere iubet, 61, 10; 68, 13 seq. Advenit, et cum Scipione deliberat, 68, 15. Levi proelio equestri superior

hoste, III, 69. Aegroto et invito Scipione iustam pugnam parat, 70 seq., et acie vincitur ad Trebiam, 72—75.

Ti. Sempronius Gracchus, gener Scipionis Africani maioris; cui dotem uxori debitam Scipio Aemilianus ante diem generose persolvit, XXXI, 13. Legatus Rom. ad disceptandas controversias Philippi cum finitimis populis, post bellum Antiochicum, XXIII, 6, 6. Praetor trecentas urbes Celtiberiae deiecisse perhibetur, XXVI, 4. Eo intercedente Celtiberi foedus cum senatu inierunt; quod illi ut sibi restituatur petunt, XXXV, 2, 15. Ti. Gracchus et C. Claudius Coss. mittuntur adversus Istros et Agrios, ni potius Sardos, XXVI, 7, 1. Legatus (in Asiam missus ad res regum inspiciendas, XXXI, 14, 4), magna dexteritate excipitur ab Antiocho Epiphane, XXXI, 5; conf. c. 6, 7. Patrocinatur Rhodiis societatem Romanorum petentibus, XXXI, 7, 19 seq. Cammanos subigit, 9, 1. Ariarathi Romae bonum testimonium exhibet, 14, 4. Rursus ad res Graeciae et Asiae inspiciendas legatus, postquam Demetrius Roma profugerat, XXXI, 23, 9 seqq.; XXXII, 3, 3; 5, 2. Eo potissimum patrocinante, rex a Romanis appellatus est Demetrius, XXXII, 4.

Sena, Σήνη, urbs Italiae, est terminus Galliae Cisalpinae ad mare Adriaticum meridiem versus, II, 14, 11; 16, 5. Prima Romanorum colonia in Galliam ducta, nomen habens a Gallis Senonibus, qui eam olim incoluerant, II, 19, 12.

Senatus Romanus: eius munus et potestas, VI, 13. Senatum si spectes, aristocratica videtur esse Romana respub., 13, 8 seq. Obnoxius est populo, VI, 16; populus senatui, 17. Pueri 12 annorum in senatum cum patribus admissi perhibentur, quum de bello Punico II deliberaretur, III, 20, 3. Senatus Poenorum. Vide mox Seniorum collegium.

Senes, sive Seniores, apud Lacedaemonios, magistratum gerunt quoad vivunt, VI, 45, 5. Gyridas et alii e Senioribus trucidantur ad Minervae aram, IV, 35, 5.

Seniorum collegium apud Poenos, X, 18, 1; VI, 51, 2, vel senatus, X, 18, 2.

Senones Galli, Σήνωνες, in extremo Italiam versus angulo Galliae Cisalpinae habitarunt, ad mare Adriaticum, II, 17, 7. Delentur a Romanis, II, 19. Ab eis nomen habet Sena, colonia Rom., 19, 12. Iis ademtus ager Picenus, 21, 7.

Sentinas ager: in eo ingenti proelio a Romanis caeduntur fuganturque Galli et Samnites, II, 19, 6.

Sepeliendi cadavera intra urbem mos obtinuit Tarenti, VIII, 30, 5 seqq.

L. Sergius (sive Servilius), legatus a Scipione Carthaginem missus, XV, 1 seq.

Manius Sergius, legatus cum Sulpicio Gallo in Graeciam et Asiam, XXXI, 9, 6.

Serippus, Lacedaemoniorum legatus Romam, XXIV, 4, 4; responsum ei datum, 10, 11.

Serra. Vide Prion.

Glaucia, legatus ad
das res Graeciae et
XXI, 23, 9.
us Caepio, Cos. cum
onio, in Syrti haeret
se, dein ingens pati-
agium, I, 39.
us Geminus consul,
5; cum exercitu Ari-
ittitur ad prohiben-
nibalem, 77, 2. C.
m auxilio mittit Fla-
I, 86. Exercitum tra-
abio dictatori, et ab
citur classi, 88, 8.
Punicam Pisas ap-
in Sardiniam et in
redire cogit, III, 96,
Cercinam et Cossy-
las capit, 96, 12 seq.
lare obtinet impe-
pedestribus copiis
s mandata consu-
curat, III, 106, coll.
Mediam aciem tenet
Cannensi, 114, 6;
ugnans cadit, 116,

, sive is Sergius est,
Scipione Carthagi-
us, XV, 1, 3.
id. Fulvius et Len-

rvos alere non li-
ocris contra Aristo-
tendit Timaeus, XII,
De servo controver-
luos Locrenses, XII,
Romani servi apud
ab Hannibale ven-
antur iussu T. Fla-
IX.
fauces Propontidis,
; 50, 6. Opportuni-
XVI, 29, 3 seqq. Ea
at Philippus postu-
dii, XVII, 2, 4.
d. Iulius.

Sibyrtus Epirota, Petraei filius, XXII, 9, 7.
Sibyrtus, Cretae oppidum, XIII, 10, 10.
Sicca, Africae oppidum, in quo mercenarios suos post bellum Siculum residua stipendiorum exspectare iubent Poeni, I, 66; seditionem ibi excitant mercenarii, 67.
Sicilia: eius situs, figura, promontoria, I, 42. Eius ora Africae obversa, importuosa, I, 37, 4. Quae de ea scripsit Homerus, vera sunt, poeticis imaginibus exornata, XXXIV, 2, 10 seqq. Siculi inferiorem Italiam olim incoluerant, unde pulsi sunt a Locrensibus, qui dolosum foedus cum eis fecerant, XII, 5, 10, et c. 6. Siciliae pars iam sub initium reipublicae Romanae, L. Iunio et M. Horatio Coss. in Poenorum erat potestate, III, 22, 10; 23, 5; 24, 15. In ea sola velut in acetabulo gloriam quaesivit Timoleon, XII, 23, 7. Omnium, qui in ea dominati sunt, peritissimi, Hermocrates, Timoleo, Pyrrhus Epirota, XII, 25 k, 2. In eam prima Romanorum cum armis traiectio, I, 11 seq. Ea non fuit contra foedus Romanorum cum Poenis, III, 26 et 28, 1. De ea gestum bellum inter Romanos et Poenos, bellum Siculum, id est bellum Punicum primum, I, 13, 3 et 10, et deinde toto libro I usque c. 64; conf. I, 71, 3. Cur illud bellum pluribus exposuerit Polybius, I, 14; 20, 8. Eius annus quartus decimus, I, 41, 3; duodevigesimus, I, 56, 2. Post 24 annos (I, 63, 4) finitur, facta pace et foedere quo

Sicilia Romanis cesserunt Poeni, I, 62 seq.; III, 27. Itaque tota insula, excepta ea parte quae Hieroni parebat, a Romanis est occupata, II, 1, 2.
Siculum bellum. Vide in Sicilia.
Siculum mare: in illud excurrit Pachynus promontorium, I, 42, 4. Est a meridie Italiae; ab Ionio mari distinguitur Cocyntho, promontorio Italiae, II, 14, 4 seq.; adde X, 1, 2. Ex eo sinus Ambracius irrumpit inter Epirum et Acarnaniam, IV, 63, 6; V, 13. Spectat id Cephallenia insula, V, 3, 9.
Siculus medimnus tritici in Gallia Cisalpina venit obolis quattuor; hordei duobus, II, 15, 1; Romae constat 15 drachmis, IX, 44, 3.
Sicyon, urbs munitissima Achaiae, XXX, 15, 1; cum portu, V, 27, 3. Inter eam et Aegium sunt Aegira, IV, 57, 5. Eam capit Aratus Sicyonius, IV, 5, 4, et sublato Nicocle tyranno X, 25, 3, foederi Achaico attribuit, II, 43, 3; adiutoribus Ecdemo et Demophane Megalopolitanis, X, 25, 3. Eam obsidet Cleomenes, II, 52, 2. Ibi hiemat Antigonus, II, 54, 5. Sicyoniorum agrum populantur Aetoli, IV, 13, 5. Eundem populaturus Euripidas Aetolus, dux Eleorum, incidit in Philippum, IV, 68. Aegio Sicyonem Philippus vocavit concilium Achaeorum, V, 1, 7 seqq. Rursus eo convenit concilium Achaeorum, XXV, 1, 5; XXVIII, 11, 9; XXIX, 9, 6. Sicyonii Attalo colossum ponunt in foro iuxta Apollinem, XVII, 16; Sicyone celebrantur Antigonia, XXX, 20, 3.
Sida, urbs Pisidiae sive Pamphyliae, V, 73, 3; XXXI, 25, 5. Cives Sidetae, V, 73, 4; fragm. hist. 65.
Sidon, urbs Phoenices, V, 68, 10; 70, 1.
Siga. Vid. Singa.
Signa militaria, III, 39, 8. Signa coeli. V. Zodiacus. Signa facibus data. Vid. Pyrsiae et Faces. Signa pugnae ineunda linteum album, II, 66, 10; puniceum paludamentum, 66, 11. Signum profectionis in castris Romanis ter repetitum VI, 40, 1 seqq. Signa militaria. Vid. mox Signiferi.
Signiferi vel vexillarii, duo in singulis manipulis apud Romanos, VI, 24, 6.
Sila, urbs Italiae ad Adriaticum mare, XXXIV, 11, 8; mendose, ut videtur, pro Spina, *Σπίνα*.
M. Iunius Silanus. Vid. Iunius.
Simias, comes Philopoemenis, Machanidam persequentis, XI, 18, 2 et 6.
Simon, homo Boeotus, cuius pecus abegerunt Achaei, XXIII, 2, 15.
Simonides poeta: eius dictum, XXIX, 7 a, 2.
Simulacrum Dianae Cindyadis Bargyliis et Vestae signum Iasi licet sub dio posita, nec ningi nec plui perhibebantur, XVI, 12, 3 seq.
Singa, *Σίγγα*, Africae urbs fortasse eadem quae Siga, XII, 1, 3.
Sinope, urbs Ponti: eius situs, IV, 56, 5 seq. Sinopensibus bellum infert Mithridates, rex Ponti; ad id Rhodii omne genus subsidiorum eis mit-

, 56. Extrema eorum
as IV, 56, 1; XXIV,
eq.; scil. expugnata
Pharnace, Mithridatis
nf. XXIV, 10, 2.
urbs Campaniae, ad
Gentile Sinuessani,
1.
acus. Vid. Maliacus.
Sipontum, oppidum
nferioris Italiae, X,

rbs Ioniae, XXI, 10,
rnaei constanter in
serunt Attali, V, 77,
m legati post bellum
cum Lysimachiae
manis agunt, prae-
tiocho, qui Smyrnam
erat, XVIII, 35; XXI,
. Post bellum Anti-
legatos Romam mit-
I, 14, 12. Eo bello
aestiterant Romanis,

ellum Achaeorum et
aliorumque socio-
ersus Aetolos et La-
nios, I, 3, 1; II, 37,
III, 1, 1; IV, 2, 11.
aeter Macedones et
erant Messenii, Epi-
carnanes, Phocenses,
Thessali, IV, 5, 10;
1; 25, 1 seqq.; V, 3;
Belli origo, IV, 3—
ietatis foedus, 25, 6
ellum ipsum, IV, 26—
27 usque fin. libri IV
V, c. 1—30 et 91—
nitum pace inter Ae-
Philippum Achaeos-
mque socios conclu-
05, 1 seq. Conf. Phi-
Achaei, Aetoli, etc.
civilium origo VI, 5.
anorum in legione.
gio. Multitudo socio-
rum Romanorum, qui aetate militari erant et in tabulas relati, imminente bello Gallico Cisalpino, II, 24. Sociorum Italicorum inter se controversias dirimit senatus; eorum delicta punit; eorundem securitati cavet, VI, 13, 4 seq. Militum e sociis conscriptio, VI, 21, 4 seq. Sociorum praefecti, VI, 26, 5. Sociorum locus in castris, VI, 30.

Socrates aliptes pro tabellario ad Rhodios mittitur a praetore Romano, XXVII, 6, 1.

Socrates Boeotius centuriat et exercet milites Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 2; praeest parti copiarum, 65, 2; 82, 4.

Soli, urbs Ciliciae, Argivorum colonia. Pro Solensium libertate apud Romanos intercedunt Rhodii, renitentibus Antiochi legatis, XXII, 7, 10 seqq.

Solon (Neon), Persei legatus Romam, XXVII, 7, 2.

Sophagasenus, Indiae rex; quocum amicitiam renovat Antiochus, XI, 34, 11.

Sophoniba, filia Asdrubalis, Gisconis filii, uxor Syphacis, XIV, 1, 4; 7, 6.

Sosander, Attali collactaneus, Elaeam adversus Prusiam defendit, XXXII, 25, 10.

Sosibius praeest rebus Aegypti sub Ptolemaeo Philopatore, V, 35, 7; 63, 4; versutus et callidus homo, XV, 25, 1; 34, 4: cuius opera Ptolemaeus matrem Berenicen et alios propinquos necat, V, 36, 1 seqq.; XV, 25, 2. Ea de caede cum Cleomene deliberat Sosibius, mox vero Cleomeni ut suspecto insidiatur, eum-

que in custodiam dari curat, V, 36, 7 seqq.; 37 seq. Antiochum Magnum Coelesyriam invadentem legationibus differt, dum bellum paratur, V, 63; 66 extr. et 67; praeest phalangi Ptolemaei Philopatoris, 65, 9; hortatur milites, 83, 3. Post pugnam ad Rhaphiam ad Antiochum mittitur firmando foederi, 87, 5 seqq. Bolin Cretensem Sardes mittit ad liberandum Achaeum, VIII, 17. Mortuo Philopatore tutelam Ptolemaei Epiphanis sibi vindicat, XV, 25, 1; et occiditur ab Agathocle. Duo eius filii Sosibius, et Ptolemaeus, ib. et 25 a, 10.

Sosibius, Sosibii filius, corporis custos Ptolemaei Epiphanis, XV, 32, 6; prudenter curat regem; eidem sigilla regni mandantur, XVI, 22, 1 seq.; adimuntur ei sigilla a Tlepolemo, 22, 11.

Sosicrates, propraetor Achaeorum, cruciatus necatur a Diaeo eiusque sodalibus, XL, 5, 1 seqq.

Sosigenes Rhodius iudex apud Achaeos Eumenis honores evertit, XXVIII, 7, 9.

Sosiphanes, Antiochi Epiphanis legatus Romam, XXVIII, 1, 1; 18, 1.

Sositeles. V. Rhositeles.

Sostratus, artifex statuarius, IV, 78, 5.

Sostratus Calchedonius adulatione corrumpit mores Cauari, regis Gallorum, VIII, 24, 3.

Sosylus, sublestae fidei scriptor, III, 20, 5.

Soteria solenniter celebrata a Prusia, Bithyniae rege, IV, 49, 3.

Sotira, nomen plateae in urbe Tarento, VIII, 35, 6.

Sparta, Spartani. Vid. Lacedaemon, Lacedaemonii.

Spectaculi gladiatorii pretium 30 talenta, XXXII, 14, 6.

Σπεῖρα. Vid. Manipulus.

Spelunca. Vid. *Φωλεός*.

Spendius, genere Campanus, ex servo fugitivo Romano mercenarius miles Poenorum; irritat commilitones, et dux belli Africi cum Mathone nominatur a seditiosis, I, 69 seqq.; 76 seqq. In Poenorum venit potestatem, I, 85, et ab eis cruci affigitur 86, 4. Ad eius crucem mox dein a rebellibus mactantur 30 nobiles Poeni, et ex eadem cruce suspenditur Hannibal, dux Poenorum, captus a Mathone, 86, 6.

Spina. Vid. Sila.

Spirituum asperorum et tenuium in legendo observatio, X, 47, 10.

Spurius. Vid. Lucretius.

Stacte, XIII, 9, 5.

Stadia octo conficiunt milliare Romanum, III, 39, 8. Polybium pro milliari Romano numerare octo stadia cum duobus iugeris, i. e. cum triente, ait Strabo. Vide XXXIV, 12, 5.

Stadium vel Circus Alexandriae, XV, 30, 3 seq.; 33, 1 et 8.

Stannum: de stanno Britannico copiose alicubi se dicturum promittit Polybius, III, 57, 3 seq. Vide XXXIV, 1, 6.

Stasini poetae versiculus XXIV, 8, 10.

Stationem deserere capitale est apud Romanos, I, 17, 11; VI, 37, 11 seqq.; III, 84, 7.

Masinissae filius qua-
, post patris obitum
us a fratre Micipsa,
I, 3, 5,
σνη, viae nomen in
a, XVI, 16, 2.
, legatus Athenien-
mam, in caussa De-
XXII, 17, 1.
lius (sive is Titinius
us e decem legatis T.
adiunctis, XVIII, 31, 2.
ήθη, vocant dorsum
em in Ponto Euxino
ri ostium ex limo per
inis congesto, IV, 40,

s Lacedaemonius oc-
factione Aetolica, IV,

annua eques Roma-
em facere tenetur, pe-
nti, sive alios audias,
, VI, 19, 2. Quotidia-
tum apud Romanos,
12 seqq.
a Hannibalis facibus
n cornibus accensis,
Illyriorum ad urbem
hium, II, 9. L. Aemilii
gnatione Phari, III, 18,
.; Scipionis Africani
in pugna cum Asdru-
conis filio ad Ilipam,
Philopoemenis Laco-
um omnibus Achaeo-
iis incursuri, XVI, 36 s.
κὰ, id est de Impera-
icio, titulus libri Ae-
ctici, X, 44, 1.
Vid. Stratus.
Critaeensis moderate
espectu Romanorum,
, 6, 2 et 6; inter evo-
haeos Romae detine-
is et Polybii caussa
legatos Romam mit-
haei, XXXII, 7, 14;
XXXVIII, 5, 4 seq. Aetate provectus bello Achaico supplex rogat Diaeum ut oblatas pacis conditiones accipiat, XL, 4, 4.
Stratius medicus, vir prudens, ab Eumene Romam submissus ad Attalum a temerario consilio revocandum, XXX, 2.
Strato physicus in aliorum sententiis perpendendis melior quam in suis proferendis, XII, 25 c, 3.
Stratocles, Rhodiorum prytanis, cives suos in fide Romanorum confirmat, XXVII, 6, 2 et 13.
Stratonicea, urbs Cariae; unde praesidia deducere Rhodios iubent Romani, XXX, 19, 3. Eam pro magno beneficio a Seleuco et Antiocho acceperant Rhodii, XXXI, 7, 6.
Stratus, urbs Acarnaniae in potestate Aetolorum ad Acheloum amnem, IV, 62, 2, coll. 63, 10 seq.; V, 6, 6; 7, 7; 13, 10; 14, 1. Eius agrum, τὴν Στρατικὴν, populatur Philippus, IV, 63, 10. Ad eam Aetolos repellit Philippus, V, 14, 1 seqq. Straticam invadunt Acarnanes, V, 96, 3. Stratienses, V, 96, 3; nisi ibi potius praesidium Aetolicum, quod Strati erat, intelligendum quam veteres urbis cives. Ibi exsulat Theodotus Pheraeus, XVII, 10, 10.
Stratus Arcadiae (Stratia Homeri) in Eleorum quum fuisset potestate, derelicta est ab Eleis, appropinquante Philippo; et a Philippo restituta Telphusiis, IV, 73, 2.
Struthiones in Africa, XII, 3, 5.
Strymon, Thraciae et Macedoniae fluvius: eum occupat

Pseudophilippus, XXXVII, 1 d.
Strytanus (?), cognomen Gisconis Poeni, XXXVI, 1, 2.
Stuberra, Macedoniae oppidum, XXVIII, 8, 8.
Stylangium, *Στυλάγγιον*, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; in deditionem accipitur a Philippo, 80, 13.
Stymphalus, urbs Arcadiae; Stymphaliorum ager, *ἡ Στυμφαλία*, IV, 68, 1 et 5. In Stymphaliis neminem proditorem invenire potuit Cleomenes, II, 55, 8. Psophide per Pheneatarum, Stymphaliorum et Phliasiorum fines, in agrum Sicyonium milites suos ducturus erat Euripidas, IV, 68, 1 seq., coll. 67, 9. Ex Phliasia per ipsam urbem Stymphalum Caphyas repetiit idem, IV, 68, 6.
Sucrone in Hispania seditionem excitant Scipionis milites, XI, 25.
C. Sulpicius Paterculus Cos. cum A. Atilio; plures Siciliae urbes capit, I, 24.
C. Sulpicius Gallus, legatus in Graeciam et Asiam, acerbe agit cum Eumene, XXXI, 9, 6, et c. 10.
P. Sulpicius Galba praeest classi Romanae ad observanda Philippi consilia missae, VIII, 3, 6. Consul cum Cn. Fulvio, quo tempore Hannibal ad Romae portas erat, persequitur Hannibalem, IX, 6 seq. Naupactum Aetoliae portum tenuit; scil. quum ex consulatu Macedoniam provinciam obtinuisset, quae ei dein per aliquot annos prorogata est, fragm. hist. 50. In eo imperio Aeginam aggressus occupat, et captivos Aeginetarum nautas duris verbis accipit, IX, 42 a. Aeginetas in servitutem redegit quorum insula dein ab Aetolis Attalo vendita est, XXIII, 8, 9. Cum classe ad Echinum venit a Philippo oppugnatum ubi castra Philippi cum Dorimacho aggressus, a Philippo repellitur, IX, 42, 1 seq. Ex foedere cum Aetolis Aetoli terra rem gerebant, Sulpicius et Attalus mari, X, 41, 1. Consul iterum, XVI, 24. Proconsul Macedones ex faucibus Eordaeae expellit et plurimos occidit, XVIII, 6, 7.
Sunes, locus Siciliae, prope Peloriadem promontorium, I, 11, 6.
Sunium, XXXIV, 7, 13.
Superstitio ad multitudinem coercendam inventa, VI, 56, 9 seqq. Apud alios vitio vertitur, apud Romanos rempublicam continet, 56, 6 seq.
Supplicatio Romae, feriae novem dierum, pro victoria navali de Antiocho, XX, 1, 1 seq.
Supplicia militaria apud Romanos, VI, 37 seq.
Susa (*τὰ*) urbem Molo capit, arcem Diogenes defendit, V, 48, 13. Susianae praefectus Diogenes, V, 46, 7; post eum Apollodorus, V, 54, 12. Ea potitur Molo, 52, 4.
Sybaris luxu superatur a Capua, VII, 1, 1. Sybaritae cum vicinis civitatibus Iovi Homario communem aedem posuerunt, II, 39, 6.

, *Συνόριον*, oppidum
liae, XXVII, 8, 15.
urbs Phrygiae sive
yliae, in potestate
tae, Cibyrae tyranni,
17, 11.
Vid. Silanus et M.

is cognomen Ptole-
uod n. v.
id. Sunes.
Masaesyliorum Numi-
rex, XVI, 23, 6. *Σό-*
codd. Amore Sopho-
puellae Carthaginien-
e adiunxerat, XIV, 1,
7, 6. A Scipione lega-
s luditur, XIV, 1, 5,
et c. 2. Castra eius
s et Masinissa incen-
t ingentem edunt cae-
XIV, 4. In urbem Ab-
recipit ibique subsi-
IV, 6, 12; 7, 1; preci-
oris Poenae victus, 7,
e victum a Scipione
nuntur Laelius et Ma-
, XIV, 8 seq. Univer-
gnum eius suo adiun-
sinissa, XV, 4, 3 seq.;
q. Romae in triumpho
a Scipione et mox in
e moritur, XVI, 23, 6.
e. (Conf. Dionysius,
cles, Hiero, Hieronyc.) Syracusiorum cer-
cum Mamertinis Mes-
obtinentibus, I, 8 seqq.
ellum eorum cum Ro-
Mamertinos iuvanti-
, 11 seq. Romanorum
x foedere cum Hiero-
6. Syracusis L. Iunius
it, reliquam classem
tans, I, 52. Syracusii
que socii, comprehensi
e Romanorum cum Poe-
62, 8. Eos ad arma et
ad libertatem vocat Theodotus, fragm. hist. 66. Syracusae oppugnantur ab Appio Claudio et M. Marcello, V, 5—9, et expugnantur, VIII, 37. Ornamenta urbis Romam translata; parum prudenti consilio, IX, 10. Eas noctu aggressurus Nicias Atheniensis defectu lunae territus discessit, IX, 19. Earum tyranni Agathocles et Dionysius, urbis splendidissimae et opulentissimae, XV, 35. Syracusiorum populus coronans populum Rhodiorum, statua Rhodi ab Hierone dedicata, V, 88, 8.

Syria. Vid. nomina regum Syriae, Antiochus, Demetrius, Seleucus.

Syria cava. Vid. Coelesyria.

Syrinx, fornicata ambulatio Alexandriae, XV, 30, 6; 31, 3.

Syrinx, Hyrcaniae urbs princeps, capta ab Antiocho Magno, X, 31.

Syrtis maior; ibi sunt Philaeni arae, III, 39, 2.

Syrtis minor, I, 39, 2; XXXIV, 15. Regio circumiacens Byzacium vocatur et Emporia, III, 23, 2; XII, 1, 5; XXXII, 2, 1.

Tabae, urbs Persidis; ubi insania correptus obiit Antiochus Epiphanes, XXXI, 11, 3.

Tabraca, urbs Africae, XII, 1, 2.

Tabulae pictae in expugnatione Corinthi corruptae, XL, 7.

Tabulis aeneis inscriptae formulae foederum, III, 26, 1.

Taburnus mons, *τὸ Ταβυρνον*, fortasse legendum, III, 100, 2, pro vulgato *τὸ Λίβυρνον*, Liburnus.

Tactici Commentarii Polybii citantur IX, 20, 4.

Taenarum, promontorium Laconicae, in mare Creticum prominens; eo usque cum exercitu Laconicam populabundus percurrit Philippus, V, 19, 15. Neptuni fanum ibi diripit Timaeus Aetolus, IX, 34, 9.

Taenia ante Istri ostium porrecta in mari per mille circiter stadia, τὰ Στήθη, IV, 41, 1.

Tagae, Ταγαὶ, si vera scriptura, urbs in extrema Parthia, prope Labum montem, qui Parthiam ab Hyrcania separat, X, 29, 3.

Tagus, Hispaniae fluvius, transit per Carpetanorum fines, III, 14, 5. Circa eius ostium in Lusitania moratur Asdrubal, Gisconis fil., X, 7, 5. Asdrubal, Hannibalis frater, acie victus a Scipione prope Baecula in agro Castulonensi, fugatusque, praeter eum fluvium Pyrenaeum versus se recepit, X, 39, 8. Ibi Tagum fluvium, Polybii et Livii errore confusum cum alio minore, e Pyrenaeo defluente, cui Tec nomen, putarunt nonnulli, in his Catrou et Rouillé in Histoire Romaine, tom. VIII, p. 471. Tagi fontes a Pyrenaeo amplius 1000 stadiis absunt; a fontibus usque ad ostium, recta linea, sunt 8000 stadia, XXXIV, 7, 5.

Talentum. Vid. Euboicum Talentum. Pro talentis Euboicis, quae XXI, 14, 4, nominantur, ponuntur talenta optimi argenti Attici, quorum quodque non minus 80 libris Romanis pendat, XXII, 26, 19. Eodem modo XXII, 15, 8; coll. 13, 1. Pecuniae signatae aeneae 200 talenta dono Achaeis per Lycortam mittit Ptolemaeus Epiphanes, XXIII, 9, 3.

Talentum pondo, IV, 56, 3. Lapides librarum 30, atque etiam talenti, id est 60 librarum, e balistis iaculatus est Philippus, IX, 41, 8. Lapides talentorum 10 (i. e. 600 librarum) e tollenonibus suspensi Syracusis, in sambucas deiiciebantur, VIII, 7, 8 seqq.

Tambrax, urbs Hyrcaniae, X, 31, 5 seq.

Tamese XIII, 10, 12.

Tanais fluvius Asiam ab Europa disterminat, III, 37, 3 seqq. Influit in Maeotidem Paludem, X, 48, 1; conf. XXXIV, 7, 12.

Tanais, fluvius Asiae superioris, in mare Caspium ab Oriente influens, inter quem et Oxum habitant Apasiacae Nomades; confunditur a Polybio cum altero Tanai. Proprium huius nomen Iaxartes est, X, 48, 1.

Tannetis vicus in Gallia Cisalpina; in eum a Boiis inclusa est quarta legio Romana, III, 40, 13.

Tantaleum supplicium patiuntur Byzantii, IV, 45, 6.

Tapuria, Ταπουρία, Asiae regio inter Hyrcaniam et Bactrianam, X, 49, 1.

Tapyri (s. Tapuri) montes, ad ortum Mediae, haud procul a Caspio mari: ipsa Media ad eos usque montes pertingit, V, 44, 5.

Tarentum, colonia Lacedaemoniorum; unde multa et in

in agro loca eiusdem
cum locis Laconicis,
9. Eius porta Teme-
, 27, 7, et ante eam
i tumulus, 30, 2. In
seum, 27, 11; 29, 1.
sepeliuntur mortui,
qq. In urbe est via,
licta, id est profun-
umilis, 31, 1; alia,
36, 6. Portus urbis
ntia, X, 1. Tarentini
bello Punico I na-
modant, I, 20, 14.
esidio tenetur a Ro-
I, 24, 13; III, 75, 4.
XXIX, 6a, 5.
superba fortuna elati
acciverunt, VIII,
os proditur Hannibа-
26—36. Conf. III,
VIII, 25 a extr. Li-
renti praefectus, in
e recipit illamque
III, 32, 6; 34, 2. Ci-
ani in urbe trucidan-
9 seqq. Cum Taren-
igne agit Hannibal,
em ab arce muro et
ercipit, 34 seq.; ex
Romanis obsesso per
transvehi naves cu-
Bomilcarem urbi a
obsessae auxilio ve-
orant Tarentini ut
sse decedere velit,
1. Urbs recipitur a
, 1, et fragm. hist.
ita est Romanis urbs
eraclidis architecti,
6. Tarentini equites
nariis Eleorum, IV,
Ab eis committitur
in pugna Philopoe-
um Machanida, XI,
, 1. In exercitu An-
prima locantur acie,
7.

L. Tarquinius, rex Romanorum, VI, 2, 10 seqq.

Tarracinensis populus in ora Latii; antiquis Romanorum foederibus cum Poenis comprehensus, III, 22, 11.

Tarraco, portus Hispaniae citerioris, X, 34, 1; navale Romanorum, fragm. hist. 67. Ibi hibernat Cn. Scipio, III, 76, 12; 95, 5. Ibidem cum exercitu et classe hibernat P. Scipio Africanus maior, X, 21, 8; 34, 1 et 4; 40, 12.

Tarseium, oppidum ab occidente Carthaginis, memoratum in secundo foedere Romanorum cum Poenis, III, 24, 2 et 4. Tarseienses, *Ταρσηῖται*, legendum, III, 33, 9, pro vulgato *Θερσῖται*.

Tarsimenus lacus in Etruria, alias Trasimenus, III, 82, 9. Pugna ad eum, III, 84; III, 108, 9; V, 101, 3 et 6.

Taurini, ad radices Alpium habitantes, contendunt cum Insubribus, subiguntur ab Hannibale, et urbs eorum princeps Taurasia expugnatur, III, 60. Per eos Hannibal transiit Alpes, XXXIV, 10, 18. Conf. Taurisci.

Taurion, Peloponnesi rebus (sigillatim Corintho et Orchomeno) praefectus relictus ab Antigono, tutore Philippi, IV, 6, 4; 87, 8; VIII, 14, 2. Post Antigoni mortem copiis suis succurrit Achaeis adversus Aetolos, IV, 6, 4; IV, 10 seq. et c. 19, 7 seq.; tum praesto est Philippo, IV, 80, 3. Taurionem apud Philippum calumniatur Apelles, non obtrectando, sed laudando, IV, 87, 1 seqq. Cum cetratis, quibus alias Leontius praefuerat,

Taurion in Triphyliam mittitur a Philippo, V, 27, 4. Negligens est in mittendis auxiliis Arato adversus Aetolos, V, 92, 7; 95, 5. Cum Arato ad Aetolos mittitur a Philippo, de pace acturus, V, 103, 1 seq. Taurionis opera Aratum veneno interficit Philippus, VIII, 4, 2. Pravis consiliis corrupit Philippum, IX, 23, 9.
Taurisci habitant ab eo Alpium latere, quod campos Circumpadanos spectat, II, 15, 8. Iidem qui Taurini. Braccati et leviori sago induti prodeunt in aciem, sicut Insubres, II, 28, 7. Frontem aciei tenent in proelio adversus Romanos, II, 28, 4; atrociter pugnant, 30, 6.
Taurisci Norici, circa Aquileiam; in eorum finibus sunt divites aurifodinae, XXXIV, 10, 10 seqq.
Taurus aeneus Phalaridis Agrigento Carthaginem translatus, XII, 25.
Taurus mons. Asia cis Taurum potitur Attalus; quam ei rursus adimit Achaeus, qui regis titulum in ea regione sumit, IV, 2, 6; IV, 48. Finis Cappadociae, fragm. hist. 10 et XXXIV, 13, 4. Latissime porrigitur Taurus in Superiorem Asiam, ut ex eo aquaeductus subterranei ducti sint usque in Parthiam, X, 48, 4. Universa cis Taurum Asia usque ad Halyn fluvium excedere cogitur Antiochus, III, 3, 5; XXI, 11, 8; 14, 3; XXII, 26, 5.
Taygetus, *τὸ Ταΰγετον ὄρος*, mons Arcadiae, XXXIV, 10, 15.
Teanitae (*Τιανῖται*, rectius *Τεανῖται*), cives Teani Sidicini, oppidi Campaniae, a septentrione Capuae, III, 91, 5.
Tectosages Galli (*Γαλάται*), V, 53, 3; 77, 2; 78, 6; dolo et perfidia circumvenire Cn. Manlium consulem conantur, XXII, 22. Conf. Aegosages.
Tegea, urbs Arcadiae, prope fines Argolidis et Laconicae, unde Spartanorum incursionibus perpetuo obnoxia, V, 92, 8 seq. Cives Tegeatae, 17, 1. Ager Tegeae, *ἡ Τεγεᾶτις*, XVI, 17, 4. Tegeam, cum Achaeis et Aetolis foederatam, praeripit Cleomenes, II, 46, 2. Eam oppugnat capitque Antigonus cum Achaeis, II, 54, et cives humaniter tractantur, 58, 13. Ibi adversus Lacedaemonios castra locat Philippus, IV, 22, 3; 23, 4 seqq. A Megalopoli per eam Argos venit Philippus, 82, 1. Eam occupat Lycurgus, rex Spartanorum; sed arce frustra obsessa domum redit, V, 17, 1 seq. Eam certo die in armis convenire omnes Achaeos iubet Philippus, V, 17, 9. Ipse Argis secundis castris eo venit, indeque Spartam properat, 18, 1 seqq.; 22, 2. Messenii sero eo venientes, inde per finem Argivorum Laconicam petierunt, V, 20, 2 seq. Philippus cum exercitu ex Laconica eo redit; inde rursus per Argos Corinthum abit, V, 24, 7 seqq. De situ eius conf. etiam XVI, 17, ubi inter alia § 3 memoratur Tegeatis porta Messenae urbis, et § 4 docetur inter Messeniam et Tegeae agrum interiectum esse agrum Megalopolitanum et Laconicum. Tegeam victo Machanida

capiunt Achaei, duce Philopoemene, XI, 18, 7 seqq. Philopoemen litteris ad omnes Achaeorum civitates datis eo omnem iuventutem eodem die convenire iubet, Laconicam incursurus, XVI, 36 seq. Ibi legati Romani conciliare student Achaeos cum Spartanis, XXXVIII, 3, 3 seqq. Add. Aegeates.

Tegulae argenteae in regia Ecbatanis, X, 27, 10.

Teii, cives urbis Teos Ioniae, tradunt se Attalo, V, 77, 5.

Teium (alias Tius et Tium), Bithyniae s. Paphlagoniae urbs ad Pontum; eam Pharnaces ex pacis lege reddere iubetur Ariarathi (ni potius Eumeni); eandem aliquanto post Eumenes Prusiae tradit, XXVI, 6, 7.

Telamon, Etruriae oppidum, II, 27, 3; ubi ingenti proelio a Romanis caeduntur Galli, 27—31.

Τέλη phalangis; id est variae cohortes, in quas phalanx dividitur, XI, 1, 6; 15, 2.

Teleas; per eum ab Antiocho M. pacem petit Euthydemus, rex Bactrianae, XI, 34.

Telecles Aegeates Achaeorum legatus Romam, deprecans pro exsulibus, XXXII, 7, 14; rursus XXXIII, 1, 3 seqq.

Teledamus Argivus, immerito proditor appellatus a Demosthene, XVII, 14, 3.

Telemnastus Cretensis, Persei legatus ad Antiochum, XXIX, 3, 8.

Telemnastus, nescio an idem qui superior, Gortynius Cretensis, Antiphatis pater, XXXIII, 15, 1; bello adversus Nabidem Achaeis auxilia Cretensium adduxerat, 15, 16.

Telephus, Rhodiorum legatus ad consulem Romanorum et Perseum, XXIX, 4, 4.

Telesia. Vid. Venusia.

Telmissus, Lyciae s. Cariae urbs maritima, cum portu, Eumeni a Romanis data, XXII, 27, 8 et 10.

Telocritus, Achaeorum legatus ad Attalum, nuncians honores Eumenis restitutos, XXVIII, 10, 7.

Telphusa, oppidum Arcadiae, prope fines Eleorum; Antigono se tradit (postquam ab Aetolis vel ab Eleis, puto, fuisset intercepta), II, 54, 12. Ab Olympia per viam quae Heraeam ducit profectus Philippus, primo eo venit, deinde Heraeam, IV, 77, 5. Euripidas Aetolus, dux Eleorum, capit Gorgum (rectius Gortynam) *τῆς Τελφουσίας*, in finibus Telphusiorum, IV, 60, 2 seq. Stratum oppidum, ab Eleis relictum, Telphusiis restituit Philippus, IV, 73, 2.

Temenis porta Tarenti, *αἱ Τημενίδες πύλαι*, VIII, 27, 7; 30, 2.

Temenopolis, *ἡ ἐν Τεμένει πόπόλις*, urbs Phrygiae, Moagetae subiecta, XXII, 17, 11.

Temesia, oppidum Bruttiorum, *ἡ Τεμεσία*, XIII, 12, in fine.

Temnus, urbs Aeolidis; templum Cynii Apollinis prope eam diripit crematque Prusias, XXXII, 25, 12. Temnitae quum Achaeo se tradidissent, tradunt se Attalo, V, 77, 4.

Tempe Thessalica, XVIII, 10, 1 seq.; 16, 1; 19, 1; 31, 4; XXIII, 4, 3.

Templum. Vid. nomina deorum,

Apollo, Diana, Iuppiter, etc., tum Delphi, Delus, Olympia, et simil.
Tenedus, XVI, 34, 1; XXVII, 6, 15.
Tentoria quomodo figantur in castris, VI, 27.
C. Terentius Varro consul, III, 106, 1; V, 108, 10; cum collega L. Aemilio iunctas habet legiones, III, 107. Alternis diebus cum collega imperium habet, et ab illo consilium pugnandi ad Cannas improbante pro sua imperitia dissentit, III, 110. Ardet pugnandi studio, 112. Aciem instruit, 113; laevum cornu tenet, 114, 6. E quattuor ducibus Romanis solus vivus evadit e pugna Cannensi, foedi animi homo, 116, 13.
L. Terentius, unus e decem legatis T. Quintio adiunctis, ad regem Antiochum mittitur, XVIII, 31, 3. Lysimachiae convenit regem, 33, 1 seq.
Termessus, urbs Pamphyliae, aliis Pisidiae, XXII, 18, 4. Termessenses Isionda urbem diripiunt et arcem obsident: litem componit Cn. Manlius, XXII, 18.
Terra habitata, in tres partes divisa, III, 37. Timaeum, qui illam divisionem ad omnem terrarum orbem refert, inscitiae accusat Polybius, XII, 25, 7. Terrae boreales et australes incognitae, III, 38, 1 seq. Terrae imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.
Terrae motus Rhodi, V, 88 seq.; indicatus aeris tranquillitate in Liparis, XXXIV, 11, 19 seq.
Terror Panicus. Vid. Panicus terror.
Tesserae nocturnae in castris Romanorum, VI, 34, 7 seqq. Tessellae vigiliarum, 35, 6 seqq. Tessera duplicata, signum duplicatum, IX, 17, 9.
Testudines aggestitiae fossis complendis, IX, 41, 1 seqq. Testudine fastigiata et imbricata capitur urbs Heracleum in Perrhaebia, XXVIII, 12.
Tetrapyrgia, locus in Cyrenaica, XXXI, 26, 11.
Teuta, uxor Agronis, regis Illyriorum, mortuo marito in regnum succedit, II, 4; maria infestat et omnes populos hostes declarat, II, 4 seq. In Epirum lembos et terrestres copias mittit; et capta Phoenice agroque direpto pacem et foedus facit cum Epirotis et Acarnanibus, II, 6. Mercatores Italicos vexari necarique ab Illyriis patitur; Issam obsidet; Romanorum legatis superbe respondet; iuniorem ex legatis, qui libere ei reposuerat, in itinere occidendum curat, II, 8. Plures quam antea lembos Graeciam versus emittit; Dyrrhachium capit; Corcyram obsidet, 9, et in deditionem recipit, 10, 8. Apud eam accusatus Demetrius Pharius, et ab ea sibi timens, Romanis ad bellum Illyriis inferendum venientibus Corcyram prodit, II, 11, 4. Ab Issae obsidione depulsa a Romanis cum paucis Rhizonem se recipit, II, 11, 6. Pacem petit a Romanis, et duris conditionibus impetrat, II, 12.
Thalamae, castellum Elidis (in Achaiae et Arcadiae confinibus), deditione captum a

Philippo cum ingenti praeda, IV, 75, 2; 84, 2.

Thalamae, oppidum Laconicae, ab occasu hiberno Spartae, XVI, 16, 3 et 8.

Thasus, insula maris Aegaei prope Thraciae oram, cum urbe cognomine, XV, 24, 1. Thasios, amici quum essent, violata foederum fide subegit Philippus, XV, 24. Liberantur a Romanis, XVIII, 27, 4; 31, 2; adde 33, 1.

Theaetetus, Rhodiorum legatus ad decem legatos Romanos post bellum Antiochicum, XXIII, 3, 2 et 7. Ei non placet ut Persei rebus se immisceant Rhodii, XXVII, 11. Romanis favet, XXVIII, 2, 3; 14, 3. Accessione Genthii ad Persei partes terretur, XXIX, 5, 2. Classis praefectus, legatus missus Romam petendae societatis caussa, XXX, 5. In ea legatione Romae senex moritur, XXX, 19, 1 seq.

Thearces Clitorius proditor; supposititius filius militis Orchomenii, II, 55, 9.

Thearidas, Achaeorum legatus Romam in caussa Deliorum, XXXII, 17, 1. Rursus Romam mittitur ad rationem reddendam facinoris in Aurelium legatum Romanum admissi, XXXVIII, 2, 1 seq. et § 11.

Theatrum scenicum Alexandriae, XV, 30, 4 et 6.

Thebae. Conf. Boeoti. Thebani, post pugnam Leuctricam principatum Graeciae sibi vindicantes, arbitrium contentionis cum Lacedaemoniis permittunt Achaeis, II, 39, 8 seqq. Conf. Epaminondas. Eorum arx Cadmea, per dolum capta a Phoebida Lacedaemonio, IV, 27, 4. Medico bello prae formidine hostibus se adiunxerunt, IV, 31, 5. In eos Alexander statim post susceptum regnum iram exercuit; sed loca tamen sacra non violavit, IV, 23, 8; V, 10, 6; IX, 28, 8. Reipublicae Thebanae forma nil praecipui habuit; gloriam suam illa non nisi virorum nonnullorum virtuti (Epaminondae praesertim et Pelopidae) debuit, VI, 43. Eorum alii Romanis tradendam urbem censent, alii in societate Persei manendum, XXVII, 1, 7 seqq. Urbem Romanis tradunt, 2, 4 seqq. Frustra sollicitantur a Perseo, c. 5. Bello Achaico omnes patria profugiunt, XL, 3, 10.

Thebae Phthiae vel Phthioticae in Thessalia: situs urbis, V, 99, 2 seqq. Quum in manibus esset Aetolorum, eam oppugnat Philippus, 99, 6 seq.; captam Macedonicis civibus frequentat et Philoppopolin, *Φιλίππου πόλιν*, pro Thebis appellat, 100. Eam a Philippo repetunt Aetoli, XVII, 3, 13; 8, 9; XVIII, 20, 3 seqq.; 30, 7. Prope eam castra ponit T. Quintius, XVIII, 2, 3, ubi nude Thebae vocatur.

Thebes campus in Asia, XVI, 1, 7; XXI, 8, 13.

Themison, praefectus equitum in Antiochi exercitu in Coelesyria, V, 79, 12; 82, 10.

Themistes, dux Alexandrensium Troadis, Gallos ex Troade eiicit, V, 111, 4.

Themistocles Atheniensis sua virtute rempublicam sustentavit, VI, 44, 4.

Themistocles castella quibus ab Achaeo fuerat praefectus, Attalo tradit, V, 77, 8.
Theodectes, sodalis Diaei, bello Achaico, XL, 4, 9.
Theodoridas Sicyonius, Achaeorum legatus ad Ptolemaeum Epiphanis, XXIII, 1, 6. Rogatur a Ptolemaeis fratribus ut conductitios milites ipsis adducat, XXIX, 8, 6.
Theodorus Boeotus, celebris tibicen, XXX, 13, 3.
Theodotus Aetolus, Coelesyriae praefectus nomine regum Aegypti, a Ptolemaeo Philopatore ad Antiochum M. transire cogitat, V, 40, 1 seqq. Gerrha et Brochos interiectasque Coelesyriae fauces praesidio Aegyptiaco occupatas tenet et contra Antiochum defendit, V, 46, 3 seq. Coelesyriam Antiocho prodit, et Tyrum ac Ptolemaidem urbem ei tradit, V, 61 seq. Ei Antiochus, hibernatum Seleuciam profectus, Coelesyriae custodiam committit, 66, 5. Praeest selectae manui militum in exercitu Antiochi, quorum plerique argyraspides erant, V, 79, 4. Ante pugnam ad Rhaphiam Aetolica audacia in castra hostium noctu se confert, Ptolemaeum occisurus; cuius loco obtruncat medicum, et salvus ipse redit, V, 81. Lagorae adest muros Sardium conscendenti, VII, 16, 2; 18, 1 et 8.
Theodotus Hemiolius cognomine, Ἡμιόλιος, fortasse a corporis proceritate, quasi statura viri cum dimidio; qua ratione Prusias ἥμισυς ἀνὴρ vocatur, XXXII, 2, 1, quasi dimidiatus vir, a staturae brevitate. Dux copiarum Antiochi Magni adversus Molonem rebellem in superiorem Asiam missus parum proficit, V, 42, 5; 43, 7. In Coelesyriam cum exercitu mittitur, V, 59, 2. Denuo anno sequenti ab Antiocho in Coelesyriam praemissus cum Nicarcho, V, 68, 9 (conf. 79, 5). Nicolaum Ptolemaei ducem statione depellit, 69. Cum Nicarcho praeest oppugnationi urbis Rabbatamana, 71, 6 seqq. Cum eodem praeest phalangi in pugna ad Rhaphiam, 79, 5; hortatur milites, 83, 3. Legatus de pace mittitur ad Ptolemaeum, 87, 1.
Theodotus, Molossus (ut videtur) Epirota, A. Hostilium consulem per Epirum proficiscentem Perseo in manus tradere molitur, XXVII, 14; Molossorum gentem ad Persei partes abstrahit, XXX, 7, 2.
Theodotus, Pheraeus Thessalus, patria exsul, Romam legatus initio belli Philippici, XVII, 10, 10.
Theogiton Aetolus, immerito proditor vocatus a Demosthene, XVII, 14, 4.
Theognetus Abydenus, XVI, 33, 4 seq.
Theophanes, Rhodiorum legatus ad Achaeos, auxilia petens ad bellum Creticum, XXXIII, 15, 1.
Theophiliscus, praefectus classis Rhodiae, sociae Attali, in pugna ad Chium cum Philippo, XVI, 3 seqq. Ex vulneribus moritur, vir prudens et fortis, c. 5, 4 seqq. et c. 9.
Theophrastus quae de Locren-

sibus scripsit, reprehendit Timaeus, XII, 12, 5.
Theopompi, historiarum scriptoris, inconstantia et maledicentia in Philippum Amyntae, VIII, 11—13. Res Graeciae scribere orsus est, ubi desiit Thucydides, 13, 3. Citatur liber XLIX historiarum eius, VIII, 11, 5. Defenditur a Polybio adversus accusationes Timaei, XII, 4 a, 2. Rerum experientia non satis valet, XII, 25 g, 5. Eius dictum de usu et experientia optima rerum omnium magistra, XII, 27, 8 seq. Fabulam pro vero narrat, umbrae expertes reddi eos qui Arcadicum Iovis templum intrassent, XVI, 12, 7.
Theopompus tibicen, XXX, 13, 3.
Theoprosopon, *Θεοῦ πρόσωπον*, quasi Dei facies; promontorium Phoenices, inter Tripolin et Botryn, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
Theotimus Orophernis socius: qui quidem post res suas male gestas odia mutua exercent, XXXIII, 12 a, 6.
Theris ab Antiocho Epiphane ad Ptolemaeum (minorem, ut videtur) missus, XXVIII, 17, 12.
Therma; urbs Aetoliae. Vid. Thermum et Therme.
Thermae Himerenses, Siciliae oppidum, I, 24, 4.
Therma, *Θέρμα*, Siciliae oppidum, idem, ut videtur, quod superius, I, 39, 13.
Thermicus conventus. Vid. Thermum.
Thermopylas fossis, vallo et praesidiis intercipiunt Aetoli, Philippum transitu prohibituri, X, 41, 5. Conf. Pylae.
Thermum, Thermus et Therma, oppidum Aetoliae, V, 6, 6; 7, 6; 81, et 3, est loco arcis munitissimae, quo Aetoli pretiosissimum rerum omnium apparatum conferunt, quum securitatis caussa tum ob annui mercatus et comitiorum celebritatem, V, 8, 4 seqq. Templum ibi est Apollinis dives, XI, 4, 1. Eo raptim expeditionem suscipit Philippus, oppidumque et templum spoliat, evertit et comburit, irae ob Dium ab Aetolis vastatum nimis indulgens, V, 7—11; 17, 5; VII, 13, 3; IX, 30, 2. Rursus eo reversus Philippus, quae prius intacta reliquerat, disturbat et diffringit, XI, 4, 1. De Thermico conventu, et de festorum solennibus Thermi peragi solitis, praeter V, 8, 5, conf. XVIII, 31, 5; XXVIII, 4, 1. Cives Thermii, V, 8, 4.
L. Thermus, legatus Romanorum in Aegyptum ad restituendum Ptolemaeum iuniorem in Cypri regnum, XXXIII, 5, 6.
Thersites. Eius laudes ad scholasticas disputationes proponi solent, XII, 26 b, 4.
Thersitae, *Θερσῖται* (fortasse *Ταρσηῖται*, Tarseienses), ex Hispania in Africam transducti ab Hannibale, III, 33, 9.
Thesmophorium, Cereris et Proserpinae aedes Alexandriae, XV, 29, 8; 33, 8.
Thespienses, Boeoti, per legatos patriam suam tradunt Romanis, XXVII, 1, 1 seq.
Thessalia, Thessali. Conf. Larisa, Pharsalus, Thebae Phthiae, et alia urbium eius

nomine. Usque in eam penetraturus videbatur Cleomenes, II, 52, 7. Thessali foedere Antigoni cum Achaeis comprehensi, IV, 9, 4; licet suo iure vivere deberent, tamen non minus quam Macedones regio imperio erant subiecti, IV, 76, 2. A Philippo Amyntae subiugati, IX, 28, 3. Captis Thebis Phthiis, quae Aetolis paruerant, res Thessaliae in tuto collocavit Philippus, V, 99 seq. De Philippo in Thessalia adde IV, 57, 1; 66, 5 seq. Philippus, quo tempore ex Epiri faucibus propere se recepit, plurimas Thessaliae urbes diripuit, XVII, 3, 9. Thessalos liberos renunciant Romani, XVIII, 29, 5; 30, 5, coll. c. 21, 3 seqq. et § 9. Apud Romanos repetunt urbes a Philippo per bellum Antiochicum sibi ereptas, XXIII, 4, 2; 6, 3. Ea controversia disceptatur ad Tempe Thessalica, iudice Q. Caecilio, 4, 2. Eorum litterae et legati ad Achaeos veniunt auxilia petentes adversus Pseudophilippum, XXXVII, 1 d, 3. Aere alieno pressi ad Aetolorum exemplum novas tabulas poscunt, fragm. hist. 68. Thessali equites in acie fortissimi extra aciem ad viritim pugnandum inertes, IV, 8, 10.

Thessalonica, urbs Macedoniae; ubi coram Q. Caecilio, legato Romano, disceptatur caussa inter Eumenem et Philippum de urbibus Thraciae, XXIII, 4, 4; 11, 2. Inde Rhodum proficiscuntur legati Persei et Genthii, XXIX, 3, 7. Eo tendit Via Ignatia, XXXIV, 12, 8.

Thestia, oppidum Acarnaniae s. Aetoliae: cives Thestienses, V, 7, 7.

Thetidium, in agro Pharsalico, XVIII, 3, 6; 4, 1.

Theu prosopon. Vid. Theoprosopon.

Thoas Aetolus Antiochum adierat et Aetolos ad societatem cum eo faciendam incitaverat, XXII, 14, 13. Eum Romani sibi tradi postulant ab Antiocho, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11; traditus Romanis, praeter spem liberatur per legationem Pantaleontis et Nicandri, XXVIII, 4, 11. Ingratum ei animum exprobrat Pantaleon et Aetolos in eum concitat, qui lapidibus hominem petunt, 4, 9 seqq.

Thoas alius, internuncius inter Dinonem Rhodium et Perseum regem, XXX, 8, 5 seqq.

Thracia. Cum Thracibus si sociare se vellent Byzantii, possent Graecos omnes commercio Pontico excludere, IV, 38, 6. Thracia circumcirca cingit Byzantiorum agrum a mari ad mare; et continuis bellis Byzantios premunt Thraces, IV, 45. Thraces ad Hellespontum habitantes subiguntur a Gallis, IV, 46, 2. Thraciae ora prope Chersonesum in regnum Aegypti erat potestate, V, 34, 8. Eadem loca dein a Philippo occupata sibi vindicavit Antiochus M., e Seleuci iure ad Syriae reges pertinere ea contendens, XVIII, 34 seq. Conf. Lysimachia, Aenus, Maronea. Cum Gallis sunt in exercitu Ptolemaei Philopatoris duce Dionysio Thrace, V, 65, 10; in exercitu Antiochi M., V, 79, 6.

In Thracia mortuus est Antiochus nescio quis, qui Logbasi Selgensi, hospiti suo, Laodicen educandam reliquerat, Mithridatis filiam, quae deinde Achaeo nupsit, V, 74, 5. Thraces minantur Macedoniae, X, 41, 4. In Thracia corpus quoddam erat coloniarum Atheniensium et Chalcidensium, quarum praecipua Olynthus; eas in servitutem redegit Philippus Amyntae IX, 28, 2 seq. Eaedem et Graecae omnes in Thracia civitates libertate donantur a Romanis, XVIII, 27, 2; 31, 2, Chersonesus autem et Lysimachia cum aliis nonnullis castellis et agro Thraciae quae Antiochi fuerant Eumeni dantur, XXII, 27, 9. De Thracicis urbibus contendunt Eumenes et Philippus, iudicibus Romanis, XXIII, 4, 4; 6, 1; 11, 2. Maritimis Thraciae castellis, locis et urbibus decedere iubetur Philippus, XXIII, 11, 4. Adversus Thraciae regulos ad Propontidem auxilia Byzantiis promittit Philippus, XXIII, 14, 12. Thraciae urbibus maritimis excedit tandem Philippus; et Thracibus mediterraneis bellum facit, XXIV, 6. Cersobleptes, rex eorum, XXXIX, 1b, 5.

Thranitae, supremus remigum ordo, XVI, 3, 4.

Thraseas, pater Ptolemaei, ducis Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 3.

Thraso de medio sublatus Syracusis, VII, 2, 1.

Thrasylochus Messenius, Philiadis filius, immerito proditor appellatus a Demosthene, XVII, 14, 3.

Thronium ad sinum Maliacum, XVII, 9, 3; ex adverso Echini, IX, 41, 11. Thronienses, ibid.

Thucydidis historia ubi desinit, inde incepit Theopompus, VIII, 13, 3.

Thule, insula supra Britanniam, XXXIV, 5, 3 seq.

Thuria, Messeniae urbs, cuius cives a Messeniis divelluntur, separatim in foedus Achaicum recipiuntur, XXV, 1, 2.

Thurii, urbs maritima Magnae Graeciae, X, 1, 4; VIII, 25 a.

Thurium. Vid. Thyreum.

Thyatira (τὰ), Lydiae urbs, ditionis Pergamenae, XVI, 1, 7; XXXII, 25, 10.

Thyestes, civis Lacedaemonius, Macedonibus favens, occiditur a factione Aetolica, IV, 22, 11.

Thynni pisces, XXXIV, 2, 14 et c. 8.

Thyreum, Thyraeum, Thyrium, Thurium, Acarnaniae oppidum, occupare tentant Aetoli, IV, 6, 2; 25, 3. Nicomachus Acarnan ex iis qui inde profugerant, XVII, 10, 10. Ibi concilium Acarnanum cogitur Popillio, Romanorum legato, XXVIII, 5, 1. Thyrienses vel Thurienses, XXII, 12, 4.

Tiberis fluvius; pontem eius solus tuetur Cocles Heratius, VI, 55, 1. Legati a populis Romam missi, cum quibus bellum gerebatur, trans Tiberim tendere iussi, XXXV, 2, 4. Adde XXXI, 20, 11; 22, 7, ubi *Τιβέριδος*, *Τιβέρεως*, *Τιβέριος*.

Tiberius Gracchus, insidiis deceptus, generose cum suis usque ad mortem pugnavit VIII, 1. Vid. Claudius et Sempronius.
Tibiam et rhythmum non sine caussa Lacedaemonii et Cretenses ad bellum loco tubae adhibuerunt, IV, 20, 6. Similiter Arcades ad tibiae modulos ordine incedere assuefiebant, II, 21, 12.
Tiboetes, patruus Prusiae, in Macedonia exsul, adversus Prusiam excitatur a Byzantiis, IV, 50, 1 et 8 seq.; cuius adventum metuit Prusias, 52, 9; sed ille moritur in itinere, 51, 7.
Tibure impune vivere licet civi Romano, qui capitis reus in spontaneum exivit exsilium, VI, 14, 8.
Tichos, *Τεῖχος*, castellum Dymaeorum munitissimum, prope Araxum promontorium, ab Hercule olim exstructum, occupatur ab Eleis, duce Euripida, IV, 59, 4. Philippo obsidenti traditur a praesidio Eleorum, IV, 83, 1 seqq.
Ticinus, fluvius Galliae Cisalpinae, exit e lacu Verbano, XXXIV, 10, 20; eum traiicit P. Scipio, III, 64, 1. Inter eum et Padum proelio equestri fugantur equites Scipionis ab Hannibale, III, 65.
Tigris fluvius, V, 46. Seleucia ad Tigrim, V, 45, 3; 48, 15. In eo perit magna pars exercitus Antiochi, duce Xenoeta, V, 57, 4 seqq. Secundum eum progredi cum exercitu Antiocho suadet Hermeas, V, 51, 4; sed is hortante Zeuxide eum traiecit, 51, 5 seqq.; 52, 2.
Timaeus historicus Tauromenites Siculus, XII, 6, 7. Ubi eius historia desinit in Pyrrhi rebus, ibi Polybius suam incepit, I, 5, 1; III, 32, 2. Eius ignoratio locorum circa Padum, II, 16, 15. Levis vir ingenii; de Africa et de Corsica futilia multa prodidit, XII, 3 seq. Theopompum et Ephorum de futilibus accusat, XII, 4 a, 1 seqq. Puerilem profert fabulam de Romanorum consuetudine equi ante urbem sacrificandi, XII, 4 b, 1 seqq. In rebus Libycis, in Sardicis ac praesertim in Italicis, malus historicus, XII, 4 c, 1 seqq. Ridiculus eius error de Arethusae fonte, XII, 4 d, 5 seqq. De Locrorum origine dissentit ab Aristotele, XII, 5 seqq.; 11 seq.; hac de re a Polybio, Aristotelis partes amplectente, refutatur, XII, 6 a seqq. Temere Aristotelem probris insectatur, XII, 9, et c. 24, 2. Miram diligentiam in chronologia affectat, XII, 12. Voluntariis mendaciis maxime obnoxius, XII, 12 a; Callisthenem vituperat de tributis Alexandro honoribus; de recusatis contra Demosthenem ceterosque oratores laudat; XII, 12 c. Conviciis insectatur Democharem historicum, XII, 13 seq.; Agathoclem, Syracusarum regem, 15; Ephorum et Callisthenem historicos, 23; Homerum, 24, 1. Maledicentia et levitas hominis undique e scriptis eius perlucent, 24, 4 seqq. Praesens abesse videtur et apertis oculis non videre, XII, 24, 6. Negat exstitisse unquam Phalaridis taurum, 25. Conciones et legatorum orationes male

tractat, XII, 25 a, 25 b, 25 e, 25 f, 25 h, 25 k, 26, 26 d. Aliorum accusationibus magis quam suis ipse meritis valet, XII, 25 c; Athenis residens annis prope quinquaginta in antiquorum commentariis legendis tempus contrivit, XII, 25 d, 1; 25 i, 1. Omnia ex aurium testimonio scripsit, nil vidit ipse, 25 g, 27 seq. Historiarum Timaei liber XXI citatur XII, 25, 7 seq.; liber XXXIV, XII, 25 i, 1; liber IX, ibid. VI, 7; liber XXI, ibid. 25 k, 3, et 26 a, 1. Siciliam, patriam suam, Graecia ampliorem et illustriorem ostendere gestit, XII, 26 b, 3. Diligentem rerum locorumque inquisitionem affectat, ibid. 26 d, 2. Eius pragmatica historiae pars ex omni errorum colluvie concreta, ibid. 26 f. Ephoro obtrectat, ne videatur eius libros compilare, XII, 28, 10 seq. Immerita hominis fama, XII, 28, 6; 26 d.

Timaeus, dux Aetolorum, Laconicam populatur, IV, 34, 9. Neptuni templum in Taenaro et Dianae fanum Lusis diripit, IX, 34, 9.

Timagoras, navium praefectus Rhodiorum, XXVII, 6, 14.

Timagoras alius? navis praefectus, ibid.

Timarchus, Eleuthernaeus Cretensis, occisus putatur a Polemocle, nauarcho Rhodio, in gratiam Cnosiorum, IV, 53, 2.

Timocrates Pellenensis praesidio urbis Argivorum relictus a Nabide, XVII, 17, 1.

Timolas Boeotus immerito a Demosthene proditor dictus, eo quod Philippi societatem amplexus est, XVII, 14, 4.

Timolaus Spartanus penuria hominum suffragiis designatus, ad deferendam Philopoemeni a Lacedaemoniis decretam coronam, XXI, 15, 2. Post multas ambages Philopoemeni legationis propositum aperit, et specie quidem praeter spem excipitur, XXI, 15, 3.

Timoleon temere a Timaeo supra omnes deos elatus, XII, 23, 4 seqq. Peritissimus reip. XII, 25 k, 2. Eum Timaeus verba facientem inducit de divisione orbis terrarum in tres partes, XII, 25, 7; et rursus Graecos puerilibus verbis adhortantem ad committendum cum Carthaginiensibus bellum, XII, 26 a.

Timotheus, Orofernis legatus Romam, XXXII, 20, 4.

Timotheus, poeta lyricus: eius carmina et modos vulgo addiscere consueverant Arcades, IV, 20, 9.

Timotheus, Ptolemaei Philometoris legatus Romam, XXVIII, 1 et 7.

Timoxenus, praetor Achaeorum, Argos recipit, a Cleomene occupatum, II, 58, 2. Rursus praetor, recipit Clarium ab Aetolis captum, IV, 6, 4. Diffidens Achaeis, utpote ad belli munia remissioribus, quinto die ante tempus Arato praetura cedit, IV, 7, 6 seqq. Rursus ad praeturam commendatus ab Arato, repulsam tulit Apellis artibus, IV, 82, 8. Rursus praetor creatur Achaeorum, finito bello Sociali, V, 106, 1.

Tisaeus, mons Thessaliae, e quo signa ex Euboea et e Phocide facibus accensis sibi data observavit Philippus, X, 42, 7 seq.
Tisamenus, Orestis filius, Sparta eiectus ab Heraclidis, primus rex Achaeorum, II, 41, 4; IV, 1, 5.
Tisippus, legatus Aetolorum in Macedoniam, ad gratulandam Romanis ducibus victoriam de Perseo, XXX, 10, 4.
Titti, populus Celtibericus, Romanarum partium; legatos Romam mittunt contra Arauacos, XXXV, 2.
Titus. Sic nude plerumque vocatur T. Quintius Flamininus, cuius res gestas vid. in Quintius.
Tium vel Tius. Vid. Teium.
Tlepolemus, aulae Aegyptiacae minister, Pelusio praefectus XV, 25 a, 19—23, commeatui Alexandriae praepositus, XV, 26, 11. In eo sperabant Aegyptii, prava Sosibii administratione offensi, 25, 8. Eum accusat Sosibius, ut regnum affectantem, 26. Eius socrum Danaen indigne tractat idem, 27. Eius amicus Moeragenes, flagris iam nunc caedendus, nudus evadit, 27 seqq. Macedonibus scribit se mox affuturum, XV, 28, 6. Administrationem regni adeptus virtutes suas vitiis superavit, prodigus et superbus, XVI, 21. Quum in eo esset ut de statu deiiceretur, confirmavit suam potentiam, 22.
Tlepolemus, legatus Ptolemaei minoris ad Antiochum Epiphanem, XXVIII, 16, 6.
Tolistobogii, Galli Asiam incolentes; pro eis et eorum regi- apud Romanos intercedit Eposognatus, XXII, 20, 2 seq.
Tollenones Archimedis in muris Syracusanorum, VIII, 7, 8 seqq.
Tomisa, Sophenae oppidum, XXXIV, 13, 1.
T. Torquatus, legatus Romanorum ad reducendum Ptolemaeum iuniorem in Cypri regnum, XXXI, 18, 9; re infecta redit, c. 25—27. Romam reversus efficit ut Ptolemaeo seniori foedus renunciaretur, XXXII, 1, 2 seq.
Torus, collis prope Agrigentum in Sicilia, I, 19, 5.
Tragiscus, socius Philemeni et Niconis in prodendo Tarento Hannibali, VIII, 29 seq.
Tragoedi a L. Anicio in scenam producti, XXX, 13, 12.
Tragoediae alius finis est, alius historiae, II, 56; XV, 36, 7. Eius deus ex machina, III, 48, 8.
Tragurium, oppidum Illyricum, ditionis Issiorum, XXXII, 18, 1 seq.
Tralles, Lydiae urbs, Eumeni data, XXII, 27, 10.
Transalpini Galli. Vid. Galli.
Trasimenus lacus; vid. Trasimenus.
Trebia fluvius; ad eum castra locat P. Scipio, III, 67, 9; 68, 5 seq. Trans eum proelio equestri Hannibalem vincit Sempronius, III, 69, 5 et 9. Pugna infelix eiusdem Sempronii ad Trebiam, 72, 4; 73 seq.; 108, 8; XV, 10, 8.
Triarii, sexcenti in legione, natu maximi, VI, 22, 7 seqq. Eorum arma, 23, 6; tentoria in castris, 29, 3 seqq. Immunes sunt a ministeriis castren-

sibus, 33, 7 et 10 seqq.; triarii in classe M. Atilii, I, 26, 6 et 15.
Tribuni militum quo pacto creentur et per legiones distribuantur, VI, 19, 1 seqq. et § 7 seqq.; a militibus statim post delectum exigunt sacramentum 21, 1 seq.; rursus in castris sacramentum castrense, 33, 1 seq. Eorum tentoria in castris, 27, 4 seqq.; officium in castris, 34, 2 seqq.; ministerium eis in castris praestari solitum, 33, 5 seqq. De sententia concilii tribunorum infliguntur supplicia castrensia, VI, 37, 1 seqq. Minorum poenarum tribunus in manipulis sibi subiectis arbiter est, 37, 8 seqq.
Tribuni plebis non sunt obnoxii consulibus, VI, 12, 2. Si vel unus eorum intercessisset, senatus nil perficere potest, 16, 4. Eorum partes sunt rationem habere voluntatis plebis, 16, 5. Trib. pl. legatos in senatum introducit, adversante praetore, XXX, 4, 6.
Tribus Attalica Athenis instituta, XVI, 25, 9.
Trichonium Aetoliae oppidum ad dextram a Strato Thermum eunti, V, 7, 7. Trichoniensis: vid. Dorimachus, Alexander, Dicaearchus.
Trichonius lacus in Aetolia, V, 7, 8 et 10; XI, 4, 1.
Triemioliae, navium genus minorum et apertarum, XVI, 2, 10; 3, 4; 7, 1 et 3.
Trieres, Coelesyriae s. Phoenices oppidum, incensum ab Antiocho, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
Trigaboli s. Trigabuli, locus ubi Padus fluvius in duo ostia dividitur, II, 16, 11.
Triorches, τριόρχης, convicium a Timaeo in Agathoclem usurpatum, XIII, 15, 2.
Triphylia, Peloponnesi regio, inter Elidem et Messeniam, subacta ab Eleis non multo ante bellum Sociale, IV, 77, 8 et 10. Eius oppida, 77, 9. Nomen habet regio a Triphylo, Arcadis filio, 77, 8. Eam invadit Philippus, IV, 77 seqq.; et sex dierum spatio universa potitur, 80, 14. Cetratos, quorum dux erat Leontius, duce Taurione mittit eo Philippus, V, 27, 4. Elei Romae coram senatu Achaeis litem movent de ea, XVIII, 25, 7: sed eam Achaeis attribuit T. Quintius cum decem legatis, XVIII, 30, 10 seq.
Triphylus Arcadis filius; a quo nomen habet Triphylia regio, IV, 77, 8.
Tripolis, regio Laconicae, in qua oppidum Pellene, IV, 81, 7.
Triremibus, non (ut Romani et Poeni) quinqueremibus, bella maritima gesserant Persae cum Graecis, et Athenienses cum Lacedaemoniis, I, 63, 8. Inter apertas et minores naves numerantur, XVI, 2, 10.
Tritaea s. Trittaea, urbs Achaiae, ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8. Tritaeenses inter primos, qui pristinum foedus Achaicum instaurarunt, II, 41, 12. Eorum agrum populantur Aetoli, IV, 6, 9 seq.; rursus Elei duce Euripida Aetolo, IV, 59 seq. Tritaeensis Stratius, XXVIII, 6, 2; XXXVIII, 5, 4.
Triton; coram eo ictum foedus

Philippi cum Poenis, VII, 9, 2.
Triumphus imperatorum Romanorum, VI, 14, 8; agi non potest nisi consentiente senatu et sumtus decernente, ibid. L. Aemilius Paulus ex Illyrico triumphat, III, 19, 12; IV, 66, 8; P. Scipio ex Hispania, XI, 33, 7; ex Africa de Poenis, XVI, 23; L. Scipio et L. Aemilius Regillus ex Asia de Antiocho, XXII, 7, 16 seq.; Anicius de Genthio, XXX, 13.
Triumviri agris dividundis Mutinae inclusi et obsessi a Boiis et Insubribus, III, 40, 8 seq.; per dolum capti, ibid. § 10.
Troas. Vid. Alexandria Troas.
Trocmi, Gallicus populus in Asia; calumniantur Ariarathem apud Romanos, XXXI, 13, 2.
Troezen, oppidum Argolidis, a Cleomene occupatum, II, 52, 2.
Troia equo ligneo capta, XII, 4 b.
Tubae et buccinae sono parent greges in Corsica et Italia, XII, 4. Dormientes in bello tuba excitat; in pace galli cantus, XII, 26, 1.
Tula sive Tulis, sedes regum Gallicorum Thraciam prope Byzantium incolentium, IV, 46, 2.
Tunes, urbs Africae, Carthagini ipso situ et vicinia infesta, I, 30, 15; 73, 5; capta a Regulo, ibid. Ibi castra ponunt mercenarii Poenorum seditiosi, I, 67, 13; 69, 1; 73, 3; 76 seq. Eam obsident Amilcar et eius collega Hannibal, I, 86. Castra ibi occupat Scipio, fugientibus ad eius adventum Poenis, XIV, 10, 2; sed mox regredi Uticam ad ferendam suis opem cogitur, ibid. § 6 seqq. Eo legatos ad Scipionem de pace mittunt Poeni, XV, 1.
Turdetani et Turduli, Baeticae Hispaniae incolae; a nonnullis pro eodem populo habentur, a Polybio pro diversis, XXXIV, 9, 1.
Turres Celtiberiae pro urbibus numeravit Polybius, XXVI, 4.
Turris Alexandri in Thessalia, XVIII, 10, 2.
Tuscum mare. Vid. Etruscum.
Tychaeus Numida, cum 2000 equitibus Hannibali in Africa se iungit, XV, 3, 5 seqq.
Tychica porticus, *Τυχικὴ στοά* fortasse legendum VIII, 5, 2, pro Scythica porticus.
Tycho, scribarum in exercitu Antiochi praefectus, provinciae ad Erythraeum mare praeficitur, V, 54, 12.
Tyla. Vid. Tula.
Tylos, insula Erythraei maris, id est Persici sinus, XIII, 9, 5.
Tyndaris, Siciliae urbs maritima, ad quam classe cum Poenis pugnat C. Atilius, I, 25.
Typaneae, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; 78, 1. Typaneatae urbem suam Philippo tradunt, IV, 79, 4.
Tyranni per Peloponnesi civitates constituti et sustentati a Macedonum regibus, II, 41, 9 seq.; 44, 3. Tyranni nomen impietatis significationem coniunctam habet, II, 59, 6. Inter tyrannum et regem quid differat, V, 11, 6, et VI, 4, 2, coll. c. 3, 9 seq. et 4, 5. Ty-

rannis quomodo oriatur e regno, VI, 7, 6 seqq.
Tyrrheni. Vid. Etrusci. Tyrrhenum mare. Vid. Etruscum.
Tyrus, urbs Coelesyriae et Phoenices, vi capta ab Alexandro, XVI, 40, 5. Tyrii secundo foedere Carthaginensium cum Romanis comprehensi, III, 24, 1 et 3. Tyrum et Ptolemaidem Theodotus Aetolus, qui Coelesyriae a Ptolemaeo Philopatore praefectus erat, tradit Antiocho, IV, 37, 5; V, 62, 2 seq. Tyro Theodotus praefecerat Panaetolum, V, 61, 5; 62, 2. Eo cum classe proficisci Diognetum iubet Antiochus, V, 70, 3. Eo quotannis Carthaginienses primitias frugum eximia navi diis patriis offerendas mittunt, XXXI, 20, 12.

Vaccaei, populus Hispaniae; bello petuntur ab Hannibale; eorum urbes Salmantica et Arbucala vi captae, III, 14, 1. Alia eorundem oppida, Intercatia et Segesama, XXXIV, 9, 13. Eis bellum inferunt Romani, III, 5, 1.
Vaccenses, Africae populus, *Βακκαῖοι*, III, 33, 15, fortasse legendum pro *Μακκαῖοι* vel *Μάκιοι*.
Vadimonis lacus in Etruria; ad eum Boii cum Etruscis caeduntur a Romanis, II, 20, 2.
C. Valerius Laevinus, Marci filius, frater uterinus M. Fulvii Nobilioris Cos. XXII, 12, 10 seqq. Per eius apud consulem gratiam pax datur Aetolis, ibid. Romam mittitur a M. Fulvio, ad petendam confirmationem pacis, 14, 2.
L. Valerius Flaccus, Cos. cum T. Otacilio, rem in Sicilia commode gerit, I, 20.
Lucius Valerius Flaccus, legatus consularis sub M' Acilio Cos. cum Aetolis agit, pacem petentibus, XX, 9 seq.
Manius Valerius Maximus, Cos. cum M' Otacilio in Sicilia foedus facit cum Hierone, I, 16.
Marcus Valerius Laevinus, pater Caii, praetor, classi Romanae in Graecia praefectus ad observandos conatus Philippi, VIII, 3, 6. Proconsul Agathyrnenses e Sicilia in Italiam mittit, Bruttiorum agrum vastaturos, IX, 27, 11. Primus cum Aetolis societatem pepigerat, XXII, 12, 11.
Vallos Romani milites in itinere, simul cum armis, gestant, XVIII, 1, 1 seqq.
Vallum et fossa circum castra Romana, VI, 34, 1 seq. Romanum praestat Graeco, XVIII, 1, 5 seqq.
Velites in legione Romana, *γροσφομάχοι*, natu minimi et pauperrimi, VI, 21, 7; mille in legione 1000 peditum, 21, 9; aequabiliter per manipulos distributi, 24, 3 seq. Arma eorum, 22. In castris non ministrant, 33, 8; sed ad vallum et ad portas excubant, 35, 5. Eorum globi, *σχεῖραι*, in intervallis manipulorum hastatorum in acie Scipionis, XV, 9, 9. Adde XI, 22, 10; 23, 1; 24, 1; 32, 2 seq.
Veneti ad mare Adriaticum populus antiquissimus; sermone differunt a Gallis, moribus et cultu eis fere similes, II, 17, 5 seq. In ditionem Gallorum eorum, qui Romam

vi ceperant, irrumpentes, cogunt eos ut domum repetant, II, 18, 13. Veneti et Cenomani bello Gallico Cisalpino Romanorum partibus se adiungunt, II, 23, 2 seqq.; 24, 7.
Venus Erycina. Vid. Eryx. Veneris aedes ad Saguntum, III, 97, 6; templum Pergami, XVII, 2, 2; 6, 4.
Venusiam, urbem capiunt Poeni, III, 90, 8; nisi Telesiam, *Τελεσίαν*, ex Livio reponendum, Eo cum paucis evadit Terentius Varro e clade Cannensi, III, 116, 13; 117, 3.
Verbanus lacus in Alpibus, XXXIV, 10, 20.
Vergiliae Pleiades: earum occasus hiemis initium, III, 54, 1. Circa earum ortum ineunte aestate comitia sunt praetoria Achaeorum, IV, 37, 2 (coll. III, 16, 7; 17, 1); V, 1, 1; 30, 7. Circa eundem noctes iam sunt admodum breves, IX, 18, 2.
Vestae ara in Iovis Homarii templo, V, 93, 10. Vid. Hestiae.
Vestini, socii populi Romani, II, 24, 12.
Vetus urbs, pars urbis Panormi, I, 38, 9.
Vexillarii duo, *σημαιοφόροι*, in quoque manipulo, VI, 24, 6.
Vexillum, *σημαία*, idem quod ordo *τάξις* vel *τάγμα*, et manipulus, *σπεῖρα*, VI, 24, 5. Defixis vexillis designantur varia loca in castrorum metatione, VI, 27, 2; 41, 6 seqq. Praetorium albo, alia insigniora loca puniceis, 41, 7.
Via Ignatia. Vid. Ignatia Via.
Viae in castris ad instar vicorum in urbibus, VI, 29 seq. Via quintana, 30, 6. Via lata ante tribunorum tentoria quotidie mundatur, quia ibi plerique per totum fere diem vulgo versantur, VI, 33, 3 seq.
Vibonium, oppidum Dauniae in Italia; circa illud castra metatur Hannibal, III, 88, 6.
Victimae exta de more Macedonum ostenduntur regi, VII, 11, 1.
Vigiliarum nocturnarum ratio in castris Romanis, VI, 35; XIV, 3, 6.
P. Villius, legatus Romam ad Antiochum M. post bellum Philippicum, XVIII, 31, 3; Thaso Selybriam profectus est, et inde Lysimachiam, ubi regem convenit, 33, 1 seq. coll. 32, 3 seq.
Vindicatio rei controversae ex Zaleuci lege, XII, 16.
Vinum. Vini pretium vile in Gallia Cisalpinae, II, 15, 1. Vinum bibere non licet mulieribus apud Romanos nisi vinum passum, VI, 2, 3 seqq. Vinum ex loti baccis, XII, 2, 7; hordaceum in Hispania, XXXIV, 9, 15; arbustivum Capuae, XXXIV, 11, 1.
Virgines 100 Locrenses quotannis Ilium missae, XII, 5, 7.
Ululatum tollunt Galli (*παιανίζουσι*) pugnam ineuntes, II, 29, 6; II, 43, 8.
Ulysses in Cyclopis speluncam revertitur, pileum et cingulum repetiturus, XXXV, 6, 4. Eum Homerus inducit, multa, quae et mari et terra sint eventura, ex astris coniectantem, IX, 16, 1; ut exemplar viri politici, XII, 27, 10. Conf. Homerus.
Umbri contingunt Etruscos et habitant utrumque latus Apennini, II, 16, 3. Socii Ro-

manorum bello Gallico Cisalpino, II, 24, 7. Umbriam populatur Hannibal, III, 86, 6.
Volane. Vid. Olana.
Volcium, Ὄλκιον, Etruriae oppidum, VI, 59, 6.
Uragi s. optiones in legione Romana, VI, 24, 3.
Uscana (τὰ), oppidum Illyricum, VIII, 38, 5, si modo vero est nota numeri η′ apud Steph. Byz., nec scribendum κη′, id est, lib. XXVIII; ut Polybius eo loco egerit de Appio Claudio Centone (conf. XXVIII, 11), qui, ab Hostilio Cos. in Illyricum missus ingentem cladem ad Uscana oppidum passus est, ut discimus ex Livio XLIII, 9 seq. [Dicitur potius XXVIII, 8, 11, ubi ἐφ' Ὕσκανα nunc restitutum pro ἐπακκῶναν.]
Utica, ἡ Ἰτύκη, urbs Africae prope Carthaginem, I, 73, 5; obsidetur a mercenariis Poenorum rebellibus, I, 70, 9; 73, 3. Uticenses, dum adiuvare vult, pene perdit Hanno, 74. Ab Uticae obsidione desistit Matho, 75, 3. Romanis se tradere volentes post primum bellum Punicum ab his non recipiuntur, I, 83, 11; deficiunt ad rebelles Afros, 82, 8; ad deditionem compelluntur a Poenis, 88. Comprehensi antiquo foedere Poenorum cum Romanis, III, 24, 1 et 3, et Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 5. Uticam obsidet Scipio Africanus maior, XIV, 1, 2; 2, 1 seqq.; 6, 7; 7, 1; 8, 2. Classem eo mittunt Poeni adversus obsidentes Romanos; quare a Tunete ad ferendam suis opem propere in castra ad Uticam redire coactus est Scipio, XIV, 9, 7 et 11; 10, 1 et 6 seqq. Sub initium tertii belli Punici Uticenses Romanis se tradunt, et ab eis in fidem recipiuntur, XXXVI, 1, 1 et 4. Prope eam dein castra habuerunt Romani, XXXVI, 4, 1; conf. XIV, 6, 7.
Vulcani tumulus Carthagine Nova, X, 10, 11. Vulcani Hiera vel Vulcania insula, XXXIV, 11, 12.
Uxores. Apud Lacedaemonios in more est ut unam habeant uxorem tres aut quattuor viri, imo et plures, si fratres sint, XII, 6 b, 8.

Xanthicus mensis; eo fit lustratio exercitus Macedonici, XXIV, c. 8.
Xanthii, Xanthi cives, urbis Lyciae, legatos Romam mittunt et ad Achaeos adversus Rhodios, XXVI, 7, 3.
Xanthippus Lacedaemonius, dux Poenorum, proelio vincit capitque Regulum, I, 32—34. Domum redit, 36. Fabula de eius abitu, ibid.
Xenarchus Achaeorum legatus Romam de renovanda societate, XXIV, 4, 11 seqq.
Xenis via ad Mantineam, XI, 11, 5.
Xeno Aegiensis Romam legatus ad deprecandum pro exsulibus Achaeis, XXXII, 7, 14, rursusque XXXIII, 1, 3, nisi priori loco intelligendus Xeno Patrensis, de quo mox.
Xeno, dux copiarum Antiochi Magni, cum Theodoto Hemiolio mittitur adversus Molonem, V, 42, 5; cuius metu in urbes se recipit, V, 43, 7.
Xeno Hermionensium tyrannus abdicat tyrannidem, II, 44, 6.

Xeno Patrensis temporum rationem habendam censet Achaeis in bello Romanorum cum Perseo, XXVIII, 6, 2 et 8. Nescio an legatus Achaeorum Romam deprecans pro exsulibus, XXXII, 7, 14: qui locus pariter de Aegiensi Xenone intelligi potest, praesertim si conferamus XXXIII, 1, 3.

Xenoetas, genere Achaeus, ab Hermea, principe ministro Antiochi Magni, cum exercitu mittitur adversus Molonem, V, 45, 6. Primum feliciter rem gerit, 46 seq.; tum subito a Molone oppressus ingenti clade afficitur, V, 48, et 46, 5.

Xenophanes, Cleomachi filius, Atheniensis, legatus Philippi ad Hannibalem foederis faciendi caussa, VII, 9, 1.

Xenophantus, dux classis Rhodiorum adversus Byzantios, IV, 50, 5 seqq.

Xenophontis reditus ex Asia monstravit infirmitatem barbarorum, eaque una ex caussis fuit unde natum est bellum Alexandri cum Persis, III, 6, 10. Eius sententia de republica Cretensium, VI, 45, 1. Eiusdem verbum officinam belli esse totam urbem, X, 20, 7.

Xenophon Aegiensis cum T. Quintio interest colloquio cum Philippo ad Nicaeam, XVII, 1, 4. Ab Achaeis legatus mittitur Romam, XVII, 10, 11. Pater Alcithi, XXVIII, 16, 3.

Xerxis in Graeciam traiectio, III, 22, 2; VI, 11a, 1. Legatos mittit ad Spartanos aquam et terram petitum, IX, 38, 2.

Xerxes, regulus urbis Armosata in Armenia; eum Antiochus confirmat in regno et sororem suam ei copulat, VIII, 25.

Xiphiae piscis venatio, XXXIV, 3.

Xynia, urbs Thessaliae, IX, 45, 3.

Xystophori equites, id est hastati, in acie Antiochi adversus Molonem, V, 53, 1.

Zabdibelus, praefectus Arabum in exercitu Antiochi Magni in Coelesyria, V, 79, 8.

Ζάκανθα. Vid. Saguntum.

Zacynthus insula prope Cephalleniam, V, 4, 2. Res Zacynthi ex sua auctoritate constituit Philippus, V, 102, 10.

Zagrus mons, τὸ Ζάγρον ὄρος et ὁ Ζάγρος, a meridie et ad occasum Mediae, mons altissimus et amplissimus, quem plures barbari populi incolunt, V, 44, 6 seq. Ad eum est Chalonitis regio, V, 54, 7. Interiacet inter Mediam et Atropatenen, 55, 6 seq.

Zaleuci lex de rei controversae vindicatione, XII, 16, 4 seqq.; alia, qua qui de sententia legis disputare volebat, pendente laqueo de collo verba facere tenebatur, XII, 16, 7 seqq.

Zama, Africae urbs, quinque dierum itinere occasum versus distans a Carthagine; ubi acie vincitur Hannibal a Scipione, XV, 5, 3, et capp. seqq.

Zarax, oppidum Peloponnesi, ad sinum Argolicum: ditionis Argivorum, IV, 36, 4 seq.; frustra tentatum a Lycurgo, rege Spartanorum, ibid. Conf. Prasiae et Glympes.

Zariaspa (τὰ), Bactrianae oppidum, X, 49, 15.
Zarzas (aliis Zarxas) Afer, unus e ducibus rebellium adversus Poenos, I, 84, 3; dedit se Poenis, 85, 2; e cruce suspenditur, 86, 6.
Zelys, dux Neocretum, in exercitu Antiochi, V, 79, 10.
Zeno Rhodius historicus, XVI, 14, 2 seqq. Ab eo dissentit Polybius de pugna navali ad Laden, XVI, 14, 5 seqq. et c. 15; item de expeditione Nabidis in Messeniam, XVI, 16 seq., et de pugna ad Panium Antiochi cum Scopa, c. 18 seq. In dictionis elegantia plus studii posuit quam in rerum inquisitione et tractatione, XVI, 17, 9; 20, 3 seq. Eum per litteras admonuit Polybius, sed sero, 20, 5 seqq.
Zeugma. Seleucia ad Zeugma. V, 43, 1; 48, 15. Ad Zeugma, est Commagene, XXXIV, 13, 3.
Zeuxippus Boeotus partium Romanarum bello Philippico auctor caedis Brachyllae, XVIII, 26, 5 seqq.; XXXII, 2, 4. In exsilium pulsum a suis restituere volunt Romani, sed accipere nolunt Boeoti, XXIII, 2.
Zeuxis, dux copiarum Antiochi M., Molonem prohibet traiicere Tigrim, V, 45, 4; adde 46, 11; 47, 5; mox vero se recipit et traiicere eum patitur, 48, 10 seqq. Persuadet Antiocho ut cum exercitu Tigrim traiiciat, V, 50 seq. Praeest laevo cornu in pugna Antiochi cum Molone, 53, 6; 54, 1. Interest oppugnationi Seleuciae ad mare, V, 60, 4.
Zeuxis, nescio an idem qui superior, Lydiae satrapa nomine Antiochi M., XXI, 13, 4. Ab eo Philippus bellum gerens cum Attalo commeatus ex foedere petit, XVI, 1, 8 seq., et obtinet, XVI, 24, 6. Ab Antiocho legatus mittitur ad Scipiones, de pace cum eis acturus, XXI, 13, 4; 14, 9; Romam legatus, XXII, 7, 1.
Zodiaci sex signa quavis nocte supra horizontem, IX, 15, 7 seq.
Zoippus, consiliarius Hieronymi, regis Syracusarum, VII, 2, 1.

Acmetus Macedo, pater Alexandri, II, 66, 5.
Adriaticum mare, p. 8, 5, l. τόποι.
Aegos flumen ult. p. 6] l. k, 9.
Alexander, p. 17 antepen. b, 4] l. a, 8.
Dianae festum Syracusis celebratum vol. IV. p. 146, 2.
Epicydes ib.
Hexapyla ib. 7.
M. Marcellus ib.
Syracusarum obsidio ib. p. 145, 1.

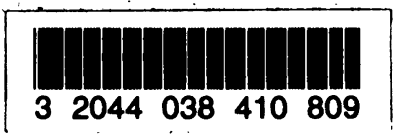
3 2044 038 410 809

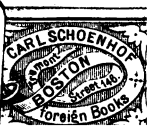
CARL SCHOENHOF
BOSTON
Foreign Books